

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

SUNUŞ

Birinci Bölüm

REKABET HUKUKUNUN TARİHSEL GELİŞİMİ, 4054 SAYILI REKABETİN KORUNMASI HAKKINDA KANUN, GENEL DEĞERLENDİRME

1.1. REKABET HUKUKUNUN TARİHSEL GELİŞİMİ	1
1.1.1. Amerika Birleşik Devletleri.....	1
1.1.2. Avrupa Birliği.....	1
1.1.3. Türkiye.....	2
1.2. 4054 SAYILI REKABETİN KORUNMASI HAKKINDA KANUN	4
1.2.1. Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar.....	4
1.2.2. Muafiyet.....	5
1.2.3. Hakim Durumun Kötüye Kullanılması.....	6
1.2.4. Birleşme ve Devralmalar.....	7
1.2.5. Menfi Tespit.....	7
1.3. GENEL DEĞERLENDİRME	8

İkinci Bölüm

REKABET KURALLARININ UYGULANMASINA YÖNELİK ÇALIŞMALAR

2.1. 2005 YILI FAALİYETLERİ	17
2.1.1. Rekabet İhlalleri.....	17
2.1.1.1. İlk İnceleme veya Önaraştırma/Soruşturma Sonucunda Nihai Karara Bağlanan Dosyaların Sektörlere Göre Dağılımı.....	17
2.1.1.2. Rekabet İhlallerine İlişkin Nihai Kararlar Listesi.....	18
2.1.1.3. Rekabet İhlallerine İlişkin Örnek Karar Özetleri.....	36
2.1.1.4. Danıştayın İptal Kararı Üzerine Yeniden Değerlendirme Sonrası Alınan Kurul Kararları.....	46
2.1.2. Menfi Tespit/Muafiyet.....	55
2.1.2.1. Menfi Tespit/Muafiyet İncelemesi Sonucunda Nihai Karara Bağlanan Dosyaların Sektörlere Göre Dağılımı.....	55
2.1.2.2. Menfi Tespit/Muafiyete İlişkin Nihai Kararlar Listesi.....	56
2.1.2.3. Menfi Tespit/Muafiyete İlişkin Örnek Karar Özetleri.....	64
2.1.3. Birleşme ve Devralmalar.....	69
2.1.3.1. Birleşme ve Devralma İncelemesi Sonucunda Nihai Karara Bağlanan Dosyaların Sektörlere Göre Dağılımı.....	69
2.1.3.2. Birleşme ve Devralmalara İlişkin Nihai Kararlar Listesi.....	70
2.1.3.3. Birleşme ve Devralmalara İlişkin Örnek Karar Özetleri.....	84
2.1.3.4. Özelleştirmeler.....	90
2.1.3.4.1. Özelleştirmelere İlişkin Nihai Kararlar Listesi.....	90
2.1.3.4.2. Özelleştirmelere İlişkin Örnek Karar Özetleri.....	94
2.1.3.4.3. Özelleştirmelere İlişkin Görüşler.....	106
2.2. 01.01.1999-31.12.2005 DÖNEMİ İSTATİSTİKİ BİLGİLERİ	113

Üçüncü Bölüm
2005 YILINDA YÜRÜTÜLEN DİĞER ÇALIŞMALAR

3.1. MEVZUAT ÇALIŞMALARI	131
3.1.1. 12 Ocak 2005 tarih ve 25698 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren; 2005/1 No'lu, "4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 16 ve 17. Maddelerinde Düzenlenmiş Olan İdari Para Cezalarının 31/3/2005 Tarihine Kadar Geçerli Olmak Üzere Artırıldığı'nın Duyurulmasına İlişkin Tebliğ" (Tebliğ No : 2005/1)	131
3.1.2. 31 Mart 2005 tarih ve 25772 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren; 2005/2 No'lu, "4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 16 ve 17. Maddelerinde Düzenlenmiş Olan İdari Para Cezalarının 1/4/2005 Tarihinden 31/12/2005 Tarihine Kadar Geçerli Olmak Üzere Artırıldığı'nın Duyurulmasına İlişkin Tebliğ" (Tebliğ No : 2005/2)	131
3.1.3. 26 Nisan 2005 tarih ve 25797 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren; "4054 Sayılı Kanunun 16 ve 17. Maddelerinde Düzenlenmiş Olan İdari Para Cezalarının Artırıldığı'nın Duyurulmasına İlişkin 2005/1 ve 2005/2 Sayılı Tebliğlerde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ" (Tebliğ No : 2005/3)	131
3.1.4. 13 Temmuz 2005 tarih ve 25874 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren; "5388 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun"	131
3.1.5. 12 Kasım 2005 tarih ve 25991 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren; "Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Dikey Anlaşmalar ve Uyumlu Eylemlere İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği" (Tebliğ No: 2005/4)	133
3.1.6. 31 Aralık 2005 tarih ve 26040 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren; "4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 16 ve 17. Maddelerinde Düzenlenmiş Olan İdari Para Cezalarının 31/12/2006 Tarihine Kadar Geçerli Olmak Üzere Artırıldığı'nın Duyurulmasına İlişkin Tebliğ" (Tebliğ No : 2006/1)	134
3.2. GÖRÜŞLER	135
3.2.1. Rekabet Kurulunca Verilen idari Yaptırımlara İlişkin Kararların, 5346 sayılı Kabahatler Kanun Tasarısına Dahil Olmasının Sakıncaları İle İlgili Görüş	135
3.2.2. Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Tasarısı Hakkında Görüş.....	136
3.2.3. Mevzuat Hazırlama Usul ve Esaslarına Yönelik Yönetmelik Taslağı Hakkında Görüş	138
3.2.4. Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanun Tasarısı Hakkında Görüş.....	139
3.2.5. Perakende Yasa Tasarısı Hakkında Görüş	144
3.2.6. Jenerik İlaçlar Hakkında Görüş	147
3.2.7. Markaların Korunması Hakkında Kanun Tasarısı Taslağı ve Gerekeçleri Hakkında Görüş	147
3.2.8. Sermaye Piyasası Kurulu Kanun Taslağı Hakkında Görüş.....	150
3.2.9. 3348 Sayılı Ulaştırma Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması, Posta Hizmetlerinin Düzenlenmesi ve Posta Düzenleme Kurulunun Kurulması Hakkında Kanun Tasarısı Hakkında Görüş	152
3.2.10. Sigortacılık Kanun Tasarısı Taslağı Hakkında Görüş	153
3.2.11. Tarım Sigortaları Havuzu Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik ve Tarım Sigortaları Uygulama Yönetmeliği Hakkında Görüş.....	157

3.3. ULUSLARARASI İLİŞKİLER	160
3.4. SEMPOZYUM, PANEL ve KONFERANSLAR	199
3.4.1. Perşembe Konferansları.....	199
3.4.2. Rekabet Politikası ve Türkiye’de Yatırım Ortamının İyileştirilmesi “Sektörel, Kurumsal ve Hukuki Çerçeve” Sempozyumu	199
3.4.3. “Fikri ve Sınai Mülkiyet Haklarının Rekabet Hukuku Çerçevesinde Değerlendirilmesi” Konulu Panel	200
3.5. BASIM ve YAYIN FAALİYETLERİ	201
3.6. EĞİTİM FAALİYETLERİ	204
3.6.1. Rekabet Kurumu Personeline Yönelik Eğitimler.....	204
3.6.2. Rekabet Hukukunun ve Rekabet Kurumunun İşlevlerinin Tanıtılmasına Yönelik Etkinlikler.....	205
EKLER	207

SUNUŞ

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un yayınlanarak yürürlüğe girmesinin üzerinden yaklaşık 12, Rekabet Kurulu tarafından anılan Kanun'un uygulanmasının üzerinden ise yaklaşık 9 yıl geçmiştir. Bugünden geriye doğru baktığımızda, Türkiye'de rekabet kültürünün gelişmesine paralel olarak, rekabet kurallarının bilinirliğinin de günden güne arttığı görülmektedir. 2005 yılı da, rekabet kurallarının uygulanması bakımından oldukça yoğun bir yıl olmuştur.

2005 yılında rekabet hukuku bakımından meydana gelen 3 önemli gelişmenin altını çizmek istiyorum.

İlk önemli gelişme, Danıştay'ın, Rekabet Kurulu'nun soruşturmacı üyesinin katılımıyla aldığı kararlarını, anılan üyenin soruşturma aşamasında soruşturma heyeti başkanı olarak görüşünü oluşturduğu ve açıkladığı için nihai karar toplantısına katılarak oy kullanmasının tarafsızlık ilkesine aykırı olduğu gerekçesiyle hukuki dayanaktan yoksun bularak iptal etmesidir. Rekabet Kurumu'nca, soruşturmacı üyenin Kurul'un nihai karar toplantısına katılıp oy kullanmasının, 4054 sayılı Kanun'un emrettiği bir husus olduğu, hem kanunilik ilkesi hem de idarenin bütünlüğü ilkesi gereği "tarafsızlık" ilkesini zedelemeyeceği çeşitli savunmalarda dile getirilmiş olmakla birlikte, söz konusu usulün uygulanmasına devam edilmesi durumunda diğer kararların da iptal edileceği dikkate alınarak, Yüksek Mahkemenin kararı doğrultusunda 4054 sayılı Rekabetin Korunması hakkında Kanun'un 43. maddesinde değişiklik yapılmış ve Kurul üyelerinin soruşturma aşamasındaki rolüne son verilmiştir.

2005 yılında 4054 sayılı Kanun'un uygulanması ile ilgili olarak yaşanan ikinci önemli gelişme, gerek şimdiye kadar olan Rekabet Kurumu uygulamasının, gerekse Avrupa Birliği mevzuatına uyum yükümlülüğünün dikkate alınması sonucunda, Kurum bünyesinde bir süredir devam eden 4054 sayılı Kanun'un bazı maddelerinin değiştirilmesine dair çalışmanın sonlandırılarak hazırlanan taslak metnin Rekabet Kurulu gündemine getirilmesidir. Anılan taslak metin ile birlikte 4054 sayılı Kanun'da yapılması düşünülen önemli değişiklikler arasında, usul kurallarının basitleştirilmesi ve etkinleştirilmesi, birleşme ve devralmaların değerlendirilmesi esasının revizyonu, *de minimis* uygulamasına olanak verilmesi, Rekabet Kurumu tarafından yürütülen incelemelerin engellenmesine yönelik davranışlara karşı verilebilecek para cezalarının artırılması, asgari para cezasının kaldırılması yoluyla Rekabet Kurulu'na pişmanlık/müşamaha programları çıkarma konusunda imkân tanınması gibi unsurlar sayılabilir.

Son olarak, 2005 yılında, Rekabet Kurumu'nun uluslararası alandaki tanınırlığı ve etkinliği açısından da oldukça önemli gelişmeler meydana gelmiştir. Bunlar; İktisadi İşbirliği ve Gelişme Teşkilatı (OECD) bünyesinde hazırlanan ve 18 Şubat 2005 tarihinde OECD Küresel Rekabet Forumu sırasında ele alınan Rekabet Kurumu ve faaliyetlerinden övgüyle bahseden Türkiye Rekabet Hukuku ve Politikası Gözden Geçirme Raporu, 14-18 Kasım 2005 tarihleri arasında Antalya'da düzenlenen, 5. BM "Rekabet Gözden Geçirme Konferansı" ve Avrupa Birliği üyeliği yolunda müzakere sürecinin ilk ayağı olarak tarama aşamasına geçilmesi ve rekabet politikası faslı kapsamında yapılan tanıtıcı ve ayrıntılı tarama toplantılarıdır.

4054 sayılı Kanun'un 27. maddesinin 1. fıkrasının (k) bendi Rekabet Kurumuna her yıl yaptığı çalışmalar ile aynı yıl içinde görev alanındaki durum ve gelişmeleri yayınlayacağı bir raporla kamuoyuna duyurma görevini vermektedir. Bu hükmün bir gereği olarak hazırlanan 2005 yılı Faaliyet Raporu üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde Rekabet Hukuku'nun tarihsel gelişimi, 4054 sayılı Kanun'un kısa bir açıklaması ve genel değerlendirme, ikinci bölümde rekabet kurallarının uygulanmasına yönelik çalışmalar ve

örnek kararlar, üçüncü bölümde ise, 2005 yılında yürütülen diğer çalışmalar yer almaktadır. Bu bölümleri takiben raporun ekleri olarak mevzuat listesi, organizasyon şeması, personel sayısı ve dağılımı, 2005 yılı kesin hesap rakamları ve bugüne kadar yapılan yayınlarımız ile Kurul kararlarına karşı açılan davalar listesine yer verilmiştir.

Yedinci Yıllık Raporun ilgililere yararlı olmasını diliyorum.

Mustafa PARLAK
Rekabet Kurumu Başkanı

Birinci Bölüm

- ◆ **REKABET HUKUKUNUN
TARİHSEL GELİŞİMİ**
- ◆ **4054 SAYILI REKABETİN
KORUNMASI HAKKINDA
KANUN**
- ◆ **GENEL DEĞERLENDİRME**

1.1. REKABET HUKUKUNUN TARİHSEL GELİŞİMİ

1.1.1. Amerika Birleşik Devletleri (ABD)

Rekabete ilişkin ilk yasal düzenleme fikri XIX. yüzyılın ortalarında ABD'de ticari hayatta tröstleşme eğilimlerinin artması üzerine tartışılmaya başlanmıştır. Hazırlayan senatörün adıyla anılan *Sherman Act* 1890 yılında Kongre'de kabul edilmiş ve ABD'nin ilk federal rekabet yasası yürürlüğe girmiştir. *Senatör Sherman* Kongre'de bu yasanın hazırlanış gerekçesini açıklarken; “Biz nasıl ki siyasal yönetim biçimi olarak siyasal erkin tek elde toplandığı monarşi düzenini reddedip, çoğulcu, demokratik bir yönetim biçimini benimsemişsek, bu anlayışın doğal sonucu olarak ticari hayatta da piyasaya hakim olan tek el ve tröstlere karşı çıkmalıyız” demiş ve bir anlamda rekabetin korunması ve gelişmesine ilişkin düzenlemenin yalnızca ekonomik gerekçelere dayanmadığının altını çizmiştir.

Rekabetin yatay veya dikey anlaşmalar ve uygulamalar yoluyla kısıtlanmasına ve tekelleşmenin yasaklanmasına yönelik düzenlemeler içeren *Sherman Act*'in, XX. yüzyılın başında görülmeye başlanan birleşme/devralma dalgası karşısında yetersiz kalması üzerine, 1914 yılında *Clayton Act* ve *Federal Trade Commission Act* kabul edilmiştir. 1936 yılında *Robinson-Patman Act* ile fiyat ayrımcılığı konusunda yeni bir düzenleme yapılmış, 1950 ve 1960 yıllarında ise, yasama alanında yapılan diğer düzenlemelerle rekabet hukuku ve özellikle birleşmeler alanındaki mevzuat takviye edilmiştir.

Bu düzenlemeler sonucunda ABD'de güçlü bir rekabet geleneği yerleşmiştir. Rekabet Hukuku ABD'de bireylerin özgürlüğünü koruma aracı olarak görülmesinin yanısıra, serbest rekabete dayalı ekonomi politikasını güçlendirmenin bir aracı olarak da değerlendirilmektedir. ABD'de rekabetin kısıtlanmasına yönelik bir takım uygulamalar ilke olarak yasaklanmıştır. Bu ilkenin içini dolduracak olan unsurlar ise, içtihat hukuku (*case law*) geleneğinin bir sonucu olarak mahkeme kararlarıdır.

ABD antitröst hukuku, içtihat hukuku dinamiğini esas alan uygulamaları ile tarihsel süreç içerisinde zenginleşmiştir. Hakimlerin kanun yapıcı rolleri ile birlikte, teşebbüslere verilen ağır para cezaları ve gerçek kişilere verilen para cezaları yanında hapis cezaları da öngörülmesi rekabet hukukunun etkin bir şekilde uygulanmasını sağlamaktadır.

1.1.2. Avrupa Birliği (AB)

Kıta Avrupası'nda rekabete ilişkin düzenlemeler, İkinci Dünya Savaşı sonrasına rastlamaktadır. İkinci Dünya Savaşı'nı takiben ABD, politik ve ekonomik bakımdan Batı Dünyasının lideri haline gelmiş ve bu liderlik rolüne uygun olarak geniş kapsamlı ve katı bir rekabet politikası izlemiştir. ABD'nin liderliğindeki müttefiklerin baskısı sonucu Japonya ve Almanya ekonomik gücün yoğunlaşmasını engelleyen yasal düzenlemeler yapmak durumunda kalmışlardır.

Esasen, iki savaş arası dönemde boy gösteren karteller Avrupa'da rekabet düzenlemelerinin yapılması ihtiyacını doğurmuştur. Bu dönemde, özellikle Almanya'da kartellerin yoğun bir şekilde ortaya çıkması ve Nasyonel Sosyalistlere destek vermeleri, kartellerin dünyayı savaşa götüren totaliter rejimlerin gelişmesinde asli bir rol oynadığı düşüncesini doğurmuş ve Avrupa'da kartel oluşumlarına karşı güçlü bir eğilimin belirmesine neden olmuştur. Öte yandan ABD'nin rekabetin hüküm sürmesi yönündeki ödün vermeyen yaklaşımı, Avrupa ülkelerinin üretici ve tüketicileri üzerinde de etkili olmuştur. Bu etkileşim içinde Almanya'dan başlamak üzere demokratik düzeni benimsemiş birçok Avrupa ülkesinde rekabet kanunları kabul edilmeye başlanmıştır. 1958 yılında, ABD ekolünden farklı nitelikler taşıyan ve Freiburg Okulu'nun sosyal pazar ekonomisi görüşünden büyük ölçüde etkilenen *Alman Kartel Kanunu* kabul edilmiştir.

Ancak, asıl önemli gelişme 18 Nisan 1951 tarihinde imzalanan Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu (AKÇT) Antlaşması'nın başlattığı süreçte Avrupa Ekonomik Topluluğu'nu (AET) kuran Roma Antlaşması'nın 1 Ocak 1958'de yürürlüğe girmesidir. Münhasıran kömür

ve çelik sektörlerine yönelik olan AKÇT Antlaşması rekabet düzenlemeleri bakımından iki önemli madde (65 ve 66 ncı maddeler) içermektedir. Söz konusu madde hükümleri Roma Antlaşması'nda öngörülen rekabet sistemine de öncülük etmiştir.

Roma Antlaşması'nın 2 nci maddesinde, temel amaç "üye ülkeler arasında bir ortak pazarın yaratılması" olarak belirlenmiş ve 3 üncü maddenin (g) bendinde ifadesini bulan "iç pazar dahilinde rekabetin bozulmamasını sağlayacak bir sistemin kurulması" bu amaca yönelik önemli araçlardan birisi olarak kabul edilmiştir. Bu çerçevede, Roma Antlaşması'nda Rekabet Politikası başlığı altında ayrı bir bölüme yer verilmiştir. Bu bölümde yer alan ve teşebbüsler arası rekabeti kısıtlayıcı uygulamaları düzenleyen 85 inci ve hakim durumdaki teşebbüslerin bu hakim durumlarını kötüye kullanmalarını yasaklayan 86 ncı maddelerle teşebbüslere uygulanacak rekabet kuralları düzenlenmiştir¹. Her iki madde AB Rekabet Mevzuatı'nın temel iki direği olarak kabul edilmektedir.

Ancak, Roma Antlaşması, imzalandığı dönemin şartları nedeniyle, teşebbüsler arasında gerçekleşen ve hakim durum yaratma ya da mevcut bir hakim durumu güçlendirme yoluyla rekabeti önemli ölçüde kısıtlayan birleşme ya da devralmalara ilişkin bir düzenlemeden yoksun kalmıştır. Bu eksiklik, uzun çabalar sonucunda üzerinde anlaşmaya varılan 4064/89 Sayılı Birleşme Tüzüğü'nün 1990 yılında yürürlüğe girmesi ile giderilmiştir. Söz konusu Birleşme Tüzüğü 1 Mayıs 2004 tarihinde yürürlükten kaldırılmış ve yerine 139/2004 sayılı Tüzük kabul edilmiştir.

Roma Antlaşması'nda yer alan rekabet kurallarının ulusal rekabet kanunlarından ayrılan iki önemli özelliği; ilk kez rekabete ilişkin uluslar üstü bir düzenleme olması ve temel amacının, üye ülkeleri içeren ortak bir pazar yaratmayı amaçlamasıdır. Bu bağlamda, AB rekabet düzenlemesinin dar bir ekonomik etkinlik amacından daha fazlasıyla ilgili olduğu kabul edilmektedir.

Roma Antlaşması, uluslar üstü niteliği ile rekabet politikası alanında üye devletler düzeyinden Topluluk düzeyine, aralarındaki ticaretin etkilenmesi ölçüsünde egemenlik devri öngörmüştür. Ayrıca, Roma Antlaşmasının uygulanması sırasında ortaya çıkan AB rekabet mevzuatı, Avrupa Toplulukları Adalet Divanı (ATAD) kararları ile ulusal rekabet mevzuatları karşısında üstünlük kazanmıştır. Bu çerçevede, üye devletlerin ulusal rekabet kuralları ancak üye devletlerarası ticareti etkilemeyen rekabeti sınırlayıcı uygulamalar söz konusu olduğu ve AB mevzuatı ile çatışmadığı ölçüde uygulanmaktadır. Roma Antlaşması'nın yürürlüğe girmesinden sonra birçok üye ülke Roma Antlaşması'nda ve ikincil mevzuatta öngörülen düzenlemelere paralel olarak kendi ulusal rekabet kanunlarını çıkarmış ya da değiştirmişlerdir. AB'de rekabet politikası alanında yetkili kurumlar 1 Mayıs 2004 tarihine kadar AB Komisyonu, Komisyonca alınan kararların yargısal denetimini yapan İlk Derece Mahkemesi ve ATAD iken, bu tarihte yürürlüğe giren modernizasyon paketinde yer alan düzenlemeler çerçevesinde, bu yetkili kurumlara ulusal mahkeme ve rekabet kurumları da eklenmiştir. Avrupa Birliği rekabet politikasını uygulamak üzere AB Komisyonu'nun koordinatörlüğünde üye ülke rekabet kurumlarının yer aldığı Avrupa Rekabet Ağı kurulmuştur.

1.1.3. Türkiye

Anayasanın 167 nci maddesi devlete; "para, kredi, sermaye, mal ve hizmet piyasalarının sağlıklı ve düzenli işlemelerini sağlayıcı ve geliştirici tedbirleri" alma; "piyasalarda fiili veya anlaşma sonucu doğacak tekelleşme ve kartelleşmeyi" önleme görev ve sorumluluğunu yüklemiştir. 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un hazırlığında rol oynayan birinci etmen bu Anayasal hükmün gereğinin yerine getirilmesidir.

Kanunun hazırlanmasında etkili olan bir diğer unsur da, uluslararası anlaşmaların Türkiye'ye yüklediği yükümlülüklerdir. Burada özellikle, Türkiye ve AET arasındaki 12 Eylül 1963 tarihli Ortaklık Anlaşması (Ankara Anlaşması) çerçevesindeki

¹ Amsterdam Antlaşması'nın 1 Mayıs 1999'da yürürlüğe giren 12 nci maddesi uyarınca Roma Antlaşması'nın 85 ve 86 ncı maddelerinin yeni madde numaraları 81 ve 82 olarak belirlenmiştir.

yükümlülüklerden söz etmekte yarar vardır. Ortaklık Anlaşması'nın 16 ncı maddesi, Roma Antlaşması'nın rekabet, vergi ve mevzuatın uyumlaştırılması ile ilgili hükümlerinde anılan ilkelerin, ortaklık ilişkisinde uygulanmasını öngörmüştür. Nitekim, Türk Rekabet Kanunu büyük ölçüde Roma Antlaşması'nın 85 ve 86 ncı maddelerini kaynak almıştır. Ayrıca, belirtmek gerekir ki, 6 Mart 1995 tarihli Ortaklık Konseyi Kararı ile Avrupa Birliği ile Türkiye arasında 1 Ocak 1996'da yürürlüğe giren, Gümrük Birliği'nin yarattığı olumlu atmosfer, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun kabul sürecinde kuşkusuz önemli bir rol oynamıştır.

Kanun 1994 yılı sonunda kabul edilerek yürürlüğe girmiş olmakla birlikte, konuya ilişkin bir yasal düzenleme yapılmasına yönelik çalışmaların tarihi uzun sayılabilecek bir geçmişe sahiptir.

Türkiye'de rekabetin korunması doğrultusundaki ilk eylem 1971 yılında *Ticaret Bakanlığı* öncülüğünde yapılan ve esas konusu tüketicinin korunması olan bir sempozyumdur. Bu sempozyum sonrasında anılan Bakanlıkta yapılan bir çalışma ile "*Tüketicinin Korunması İçin Ticaret Konusu Mal ve Hizmetlerle İlgili Faaliyetlerin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı*" hazırlanmıştır. Bu tasarıda esas itibarıyla tüketicinin korunmasına ve iç piyasanın düzenlenmesine ilişkin hükümler yer almıştır.

Bu konuda Ticaret Bakanlığı'nın hazırladığı ikinci tasarı 1975 tarihli, "*Ticaretin Düzenlenmesi ve Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Tasarısı*"dır. Ülkemizde rekabet hukuku alanında düzenlemeler getiren hükümlere ilk kez bu tasarıda rastlanmaktadır.

Bakanlıkça 1980 yılında hazırlanan bir başka tasarı, "*Ticarette Dürüstlüğüün Korunması Hakkında Kanun Tasarısı*" başlığını taşımaktaydı. Tasarıda kanunun amacı; "serbest piyasa düzenini korumak, rekabeti bozucu unsurları bertaraf etmek..." şeklinde ifade edilmiştir.

Ticaret Bakanlığı'nca 1981 yılında hazırlanan "*Ticari Faaliyetlerin Düzenlenmesi ve Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Tasarısı*" ise esas itibarıyla isminin farklılığı dışında özünde bir önceki tasarıdaki hükümlere paralel düzenlemeler içermektedir.

Ekim 1983 ve Mart 1984 tarihli "*Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Tasarıları*" nda ilk defa karteller ve tekellere ilişkin düzenlemeler ayrı bölümlerde ele alınmıştır.

1980'li yıllarda Türkiye'de benimsenen yeni ekonomik modelin yaratmış olduğu ortamın yanısıra 1982 Anayasası'nın 167 nci maddesinin Devlete açıkça, piyasalarda doğacak tekelleşme ve kartelleşmeyi önleme görevi vermesi üzerine, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, rekabetin sınırlanmasına ilişkin sorunları, tüketicinin korunması ve ticaretin düzenlenmesine ilişkin hükümlerden ayırarak Kasım 1984 tarihinde, "*Rekabeti Sınırlayan Anlaşmalar ve Uygulamalar Hakkında Kanun Tasarısı*"nı hazırlamıştır.

Bu tasarı, rekabete ilişkin ilk bağımsız metin olmasının yanında, öncekilerden farklı olarak yasalaşmak üzere TBMM'ye giden ilk metin olma özelliğini de taşımaktadır. Tasarı, Aralık 1985'de TBMM'ye sevk edilmiş, ancak 17 nci Yasama Dönemi içinde görüşülemediği için 1987 seçimlerinden sonra kadük olmuştur.

1991 genel seçimlerinin ardından Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nda oluşturulan komisyon iki alt komisyon halinde çalışarak "*Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Tasarısı*" ile "*Rekabetin Korunması Hakkında Kanun Tasarısı*"nı hazırlamıştır. Rekabetin Korunması Hakkında Kanun Tasarısı hazırlanırken, ABD, İngiliz ve AT rekabet kuralları dikkate alınarak önceki tasarılarından oldukça farklı yeni bir metin ortaya çıkarılmıştır. Temmuz 1992 tarihinde hazırlanan bu tasarı görüşleri alınmak üzere tüm ilgili kuruluşlara gönderilmiş, gelen görüş ve eleştiriler değerlendirilerek son şekli verildikten sonra TBMM'ne sevk edilmiştir. Tasarı, girişte de belirtildiği gibi Genel Kurul'da 7 Aralık 1994 tarihinde görüşülerek kabul edilmiş, 13 Aralık 1994 tarih ve 22140 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Diğer yandan 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun üç defa değişikliğe uğramıştır. Bu çerçevede, 01.08.2003 tarih ve 4971 sayılı Kanun,

21.09.2004 tarih ve 5234 sayılı Kanun ve 02.07.2005 tarih ve 5388 sayılı Kanun¹ ile uygulamada görülen bazı aksaklıkların giderilmesi amacıyla değişiklikler yapılmıştır.

1.2. 4054 SAYILI REKABETİN KORUNMASI HAKKINDA KANUN

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un amacı, mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları ve piyasaya hakim olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamaktır. Bu amacın gerçekleştirilmesine yönelik olarak Kanun'da yer alan hükümleri üç ana başlık altında toplamak mümkündür:

- Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde mal ve hizmet piyasalarında faaliyet gösteren ya da bu piyasaları etkileyen her türlü teşebbüsün aralarında yaptığı rekabeti engelleyici, bozucu ve kısıtlayıcı anlaşma, uygulama ve kararlar ile ilgili hükümler;
- Piyasada hakim durumda olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanması ile ilgili hükümler;
- Hakim durum yaratmaya veya var olan bir hakim durumu güçlendirmeye yönelik ve bunun sonucu olarak rekabeti önemli ölçüde azaltacak birleşme ve devralma niteliğindeki her türlü hukuki işlem ve davranışlar ile ilgili hükümler.

Kanun uygulamasının çatısını oluşturan ve yasaklayıcı hükümler içeren 4, 6 ve 7 nci maddelerin getirdiği düzenlemeler teşebbüslere yöneliktir. Teşebbüs, Kanun'un 3 üncü maddesinde, "Piyasada mal veya hizmet üreten, pazarlayan, satan gerçek ve tüzel kişilerle, bağımsız karar verebilen ve ekonomik bakımdan bir bütün teşkil eden birimler" şeklinde tanımlanmıştır. Bu noktada, ekonomik bir etkinlikte bulunan ve kendi ticari kararlarını verebilen birimlerin teşebbüs sayıldığı; ekonomik değişkenleri başka gerçek veya tüzel kişilerce belirlenen birimlerin ise, kontrolü elinde bulunduran irade yönüyle ekonomik bütünlük sergilediği diğer birimlerle birlikte tek bir teşebbüs olarak kabul edildiği belirtilmelidir. Tüzel kişiliğe sahip olup olmadığına bakılmaksızın, belirli amaçlara ulaşmak için teşebbüslerin oluşturduğu birliklerin (teşebbüs birliği) gerçekleştirdiği işlemler de Kanun kapsamında incelenmektedir.

Kanun'un uygulanmasında kamu teşebbüsleri ya da özel teşebbüsler arasında herhangi bir fark gözetilmemiş, bir başka deyişle kamu teşebbüsleri için bir ayrıcalık getirilmemiştir. Rekabeti sınırlayıcı anlaşma, eylem veya kararların kamu teşebbüslerince gerçekleştirilmesi durumunda, bu teşebbüsler de Kanun hükümlerine muhatap olacaktır. Ayrıca, Kanun'da sektörel bir ayırım da bulunmamaktadır. Başka bir deyişle, istisna getirilmeksizin tüm mal veya hizmet piyasalarındaki teşebbüs veya teşebbüs birliklerinin rekabeti sınırlayıcı işlemleri Kanun kapsamında sayılmaktadır.

1.2.1. Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar

Kanun'un 4 üncü maddesinde, rekabeti sınırlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran ya da doğurabilecek nitelikte olan anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birliği kararları yasaklanmaktadır. 4 üncü maddeyle ilgili olarak, teşebbüs veya teşebbüs birliklerince oluşturulan anlaşma ve kararların rekabeti kısıtlama amacını taşıması veya rekabetin kısıtlanması etkisini doğurabilecek nitelikte olmasının, maddenin yasaklayıcı hükmünün uygulanması için yeterli olduğunu belirtmek gerekir. Başka bir deyişle, uygulanmamış ve böylece pazarda etki yaratmamış anlaşma ve kararlar, amacı ve olası etkileri yönüyle Kanun'un 4 üncü maddesi kapsamında sayılabilmektedir.

Aynı maddeyle ilgili olarak vurgulanması gereken bir diğer husus, söz konusu maddenin birden fazla teşebbüsün iradesiyle oluşan işlemleri konu almasıdır. Başka bir deyişle, bağımsızca alınması gereken ekonomik kararların ortaklaşa oluşturulması durumunda, işlem 4 üncü madde kapsamına girmektedir. Teşebbüs birliği kararları da

¹ 5388 sayılı Kanun'a Genel Değerlendirmeler kısmında detaylı olarak ayrıca yer verilmiştir.

üyelerinin irade ve çıkarlarını yansıması nedeniyle, birden fazla teşebbüsçe oluşturulmuş sayılmakta, dolayısıyla bu madde kapsamında incelenmektedir. Yazılı veya bağlayıcı olmayan anlaşma ve kararlar, hukuki geçerliliğine bakılmaksızın, rekabeti sınırlayabilecek nitelikte olması durumunda 4 üncü madde kapsamında değerlendirilmektedir.

Anlaşma ve kararların yanı sıra, anlaşma olmaksızın işletmelerin iradesiyle oluşan, pazardaki paralel davranışlar olarak nitelendirilebilecek uyumlu eylemler de 4 üncü madde kapsamındadır. 4 üncü maddenin ikinci fıkrasında yer alan, “Bir anlaşmanın varlığının ispatlanmadığı durumlarda piyasadaki fiyat değişmelerinin veya arz ve talep dengesinin ya da teşebbüslerin faaliyet bölgelerinin, rekabetin engellendiği, bozulduğu veya kısıtlandığı piyasalardakine benzerlik göstermesi, teşebbüslerin uyumlu eylem içinde bulduklarına karine teşkil eder.” şeklindeki hüküm ile uyumlu eylem karinesi getirilmiştir. Böyle bir durumda, uyumlu eylem karinesine dayalı bir iddia karşısında uyumlu eylemde bulunulmadığının ispat yükü teşebbüslerdedir. Bu bağlamda, uyumlu eylemi anlaşma ve kararlardan ayıran unsurlardan biri, karine dolayısıyla ispat yükümlülüğünün iddiaya konu olan teşebbüslere yüklenmiş olmasıdır.

4 üncü maddede, rekabeti sınırlayıcı işlemlere ilişkin bazı örnek davranışlar sayılmıştır. Ancak, rekabeti kısıtlayıcı nitelikte olan ve teşebbüslerin ortak iradesiyle oluşan işlemler, maddede belirtilen örneklerle sınırlı değildir.

Rekabeti sınırlayıcı işlemleri, yatay ve dikey işlemler olarak iki ana başlık altında toplamak mümkündür. Pazarın aynı seviyesinde etkinlik gösteren teşebbüslerin gerçekleştirdiği anlaşma, uyumlu eylem ve kararlar yatay işlemler; pazarın farklı seviyelerinde yer alan teşebbüslerin, örneğin mal sağlayıcısı ve dağıtıcının taraf olduğu anlaşmalar ise dikey işlemler olarak adlandırılır. Ancak hemen belirtmek gerekir ki, bir işlem hem taraf teşebbüslerin faaliyet gösterdiği seviyedeki hem de pazarın diğer seviyelerindeki rekabeti olumsuz etkileyebilir. Bu noktaya ilişkin olarak, birlikte fiyat belirlenmesi ve pazarın paylaşılması örneklerinde olduğu gibi, markalar arası rekabeti sınırlayan yatay işlemlerin, marka içi rekabeti kısıtlayan dikey işlemlere göre, pazardaki rekabet üzerinde daha olumsuz etkiler doğurduğu hususunun rekabet hukuku uygulamalarında genel kabul gördüğünü belirtmekte yarar vardır.

1.2.2. Muafiyet

Kanun’un 5 inci maddesinde; tarafların talebi üzerine veya resen belirli koşulların varlığı halinde anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birliği kararlarına 4 üncü madde hükümlerinin Kurul kararı ile uygulanmayabileceği belirtilmiştir. Kurul, kendisine bildirilmemiş, ancak herhangi bir şekilde haberdar olduğu anlaşma, uyumlu eylem ve kararlara Kanun’un 5 inci maddesindeki şartları taşıması halinde resen muafiyet tanıyabilecektir. Bildirim yükümlülüğünün olmaması, muafiyet değerlendirmesinin öncelikle teşebbüs ve teşebbüs birliklerince yapılması sonucunu doğurmaktadır. Muafiyet değerlendirmesi yaparken teşebbüs ve teşebbüs birliklerinin, Kanun’un 5 inci maddesindeki koşulları, grup muafiyeti tebliğlerini, bu tebliğlerin açıklanmasına yönelik olarak çıkarılan kılavuzları, Kurul’un geçmiş kararlarını, uygun olduğu ölçüde mehz rekabet kurallarındaki ve içtihadındaki ilkeleri göz önünde bulundurmaları yerinde olacaktır. Muafiyet kararları, anlaşmanın veya uyumlu eylemin yapıldığı veya teşebbüs birliği kararının alındığı tarihten itibaren geçerlidir. Ancak, Kurul’un muafiyet verilebilmesi için koşul öngördüğü hallerde muafiyet, koşulun yerine getirildiği tarihten itibaren geçerli olacaktır. Kurul muafiyet kararlarını belirli bir süreye bağlayabileceği gibi süresiz de verebilecektir. Ayrıca muafiyetin verilmesi belirli şartların ve/veya belirli yükümlülüklerin getirilmesine bağlanabilir. İsteğe bağlı olarak yapılacak bildirimlerin “Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Teşebbüs Birliği Kararlarının İsteğe Bağlı Bildirimine İlişkin Kılavuz”un ekindeki Bildirim Formu ile yapılması gerekmektedir.

Bireysel muafiyet yalnızca 4 üncü maddeyi ihlal eder nitelikte olan işlemler için, bunların 5 inci maddedeki şartları taşıması koşuluyla söz konusu olabilmektedir. Başka bir deyişle, yalnızca rekabeti sınırlayabilecek nitelikteki anlaşma ve kararların bireysel muafiyet

koşullarını taşıyıp taşımadığı Kurul tarafından incelenmektedir. Rekabeti sınırlayabilecek nitelikte olmayan işlemler için, bireysel muafiyet söz konusu değildir.

Muafiyet koşulları 5 inci maddede; üretim, dağıtım veya hizmetin sunulmasında yeni gelişme sağlanması, tüketicinin bundan faydalanması, ilgili pazarın önemli bir kısmında rekabetin ortadan kalkmaması ve rekabetin sayılan amaçlara ulaşılması için zorunlu olandan fazla sınırlandırılmaması olarak belirlenmiştir. 5 inci maddenin üçüncü fıkrasında bu koşulların gerçekleşmesi durumunda, belirli tür anlaşma ve kararlara grup olarak muafiyet tanınabileceği ifade edilmiştir. Buna dayanılarak; 2002/2 sayılı “Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği”, bu Tebliğ’in uygulanmasını kolaylaştırmak için “2002/2 Sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliğinin Açıklanmasına Dair Kılavuz”, 2003/2 sayılı “Araştırma ve Geliştirme Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği” ve son olarak 2005/4 sayılı “Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Dikey Anlaşmalar ve Uyumlu Eylemlere İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği”¹ çıkarılmıştır.

4054 sayılı Kanun’un 13. maddesi muafiyetin geri alınması hususunu düzenlenmektedir. Söz konusu maddede belirtilen durumların ortaya çıkması halinde tanınan muafiyetin geri alınabileceğini veya tarafların belli davranışlarının yasaklanabileceğini hükme bağlamıştır.

Muafiyetin geri alınması gerektirecek haller olarak; kararın alınmasına esas teşkil eden herhangi bir olayda değişiklik olması, karara bağlanan şartların veya yükümlülüklerin yerine getirilmemesi ve kararın söz konusu anlaşma hakkında yanlış veya eksik bilgiye dayanarak verilmiş olması sayılmıştır.

Diğer yandan 4054 sayılı Kanun’da geriye alma bakımından bireysel veya grup muafiyeti ayırımına gidilmemiştir. Bu nedenle, söz konusu 13. madde hem bireysel olarak hem de grup olarak tanınan muafiyetin geri alınması için kullanılmaktadır

1.2.3. Hakim Durumun Kötüye Kullanılması

Kanun’un 6 ncı maddesinde bir veya birden fazla teşebbüsün hakim durumunu kötüye kullanması yasaklanmaktadır. Aynı maddede hakim durumun kötüye kullanılması durumlarıyla ilgili olarak pazara başka bir teşebbüsün girişinin engellenmesi, pazardaki teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması, eşit durumdaki alıcılara farklı koşullar uygulanarak ayrımcılık yapılması, bir mal veya hizmet alımının diğer bir mal veya hizmetin alımına bağlanması, yeniden satış koşullarına sınırlama getirilmesi, bir pazardaki hakim duruma dayanarak başka bir pazardaki rekabet koşullarını bozmayı amaçlayan eylemlerde bulunulması ve tüketicinin zararına olacak şekilde pazarlamanın ya da teknik gelişmenin kısıtlanması örnekleri verilmiştir.

6 ncı maddenin uygulanması açısından, bir teşebbüsün hakim durumda olup olmadığının belirlenmesi büyük önem taşımaktadır. Kanun’un 3 üncü maddesinde hakim durum “Belirli bir piyasadaki bir veya birden fazla teşebbüsün, rakipleri ve müşterilerinden bağımsız hareket ederek fiyat, arz, üretim ve dağıtım miktarı gibi ekonomik parametreleri belirleyebilme gücü” şeklinde tanımlanmıştır. Bu tanımda açıkça yer almamakla birlikte uygulamada, alıcıların satıcılardan bağımsız bir şekilde hareket edebilmesinin, alıcıların satıcılara karşı hakim durumuna işaret ettiği kabul edilmektedir. Pazar payı, ürün çeşitliliği, pazara giriş engelleri, dikey bütünlük, ilgili ürünün ikame edilebilirliği ve diğer özellikleri gibi unsurlara bağlı olarak somutlaşan hakim durum, teşebbüsün pazarın aynı seviyesinde etkinlik gösteren diğer teşebbüslerin rekabetçi baskısından ve alıcılarının pazarlık gücünden bağımsız karar alabilmesini sağlamaktadır.

6 ncı madde ile hakim durumda olma değil, hakim durumun kötüye kullanılması yasaklanmakta ve bu durumdaki teşebbüslerin pazardaki mevcut ve potansiyel rekabeti ortadan kaldırması önlenmeye çalışılmaktadır. Hakim durumdaki teşebbüslerin ilgili pazarda güçlü konumda olması nedeniyle, bunların gerçekleştirdiği işlemler pazardaki rekabet

¹ 2005/4 sayılı Tebliğ’e Genel Değerlendirmeler kısmında detaylı olarak ayrıca yer verilmiştir.

üzerinde ciddi sonuçlar doğurabilmektedir. Bu çerçevede, 6 ncı madde kapsamındaki eylemlere muafiyet tanınmamaktadır.

1.2.4. Birleşme ve Devralmalar

Kanun'un 7 nci maddesinin birinci fıkrası "Bir veya birden fazla teşebbüsün hakim durum yaratmaya veya hakim durumlarını daha da güçlendirmeye yönelik olarak, ülkenin bütünü yahut bir kısmında herhangi bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak şekilde birleşmeleri veya herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün mal varlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları, miras yoluyla iktisap durumu hariç olmak üzere, devralması hukuka aykırı ve yasaktır." şeklindedir. Aynı maddenin ikinci fıkrası uyarınca, hangi tür birleşme ve devralmaların hukuki geçerlilik kazanması için Rekabet Kurulu'na bildirilmesi gerektiği 1997/1 sayılı Tebliğ ile belirlenmiştir. Buna göre; bir birleşme veya devralmanın rekabet hukuku kapsamında değerlendirilebilmesi için öncelikle, söz konusu işlemin bağımsız teşebbüsler arasında gerçekleşmesi veya mal varlığı, ortaklık payı, yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçların devri yada kontrol edilmesi veya Tebliğ'de belirtilen şekilde bir ortak girişim kurulması gerekmektedir. Bu çerçevedeki birleşme, devralma veya ortak girişim işlemine izin alınması için ayrıca, taraf teşebbüslerin ilgili ürün pazarındaki toplam pazar paylarının %25'i veya toplam cirolarının 25 trilyon TL.'yi (1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik) aşması gerekmektedir.

Hakim durum yaratmaya veya var olan bir hakim durumu güçlendirmeye yönelik birleşme ve devralmalar, aynı zamanda pazardaki rekabeti önemli ölçüde sınırlaması durumunda yasaklanmaktadır. Bu çerçevede, hakim durumdaki bir teşebbüsün gerçekleştirdiği birleşme ya da devralma işleminde de ilgili pazardaki rekabetin önemli ölçüde sınırlanıp sınırlanmadığı incelenmektedir.

Birleşme ve devralmaların değerlendirilmesinde, 6 ncı maddeye ilişkin incelemelerde olduğu gibi, ilgili pazarın tanımlanması oldukça önemlidir. İşlem sonucunda hangi mal veya hizmet pazarında ve hangi coğrafi alanda rekabetin etkileneceğinin öngörülmesi, ilgili pazarın doğru bir şekilde belirlenmesine bağlıdır. İlgili pazarın tanımı 1997/1 sayılı Tebliğ'in 4 üncü maddesinin son iki fıkrasında ortaya konulmuştur.

Bildirime konu olan işlemin sonucunda pazarda rekabetin önemli ölçüde azalması yönünde şüphelerin bulunması durumunda, Rekabet Kurulu işlemin nihai incelemeye alınmasına karar verebilmektedir. Nihai inceleme yapılmasına gerek görüldüğü durumlarda işlem, nihai karara kadar geçerli ve uygulanabilir değildir, diğer bir deyişle askıdadır.

Kanun'un 11 inci maddesine göre bildirilmesi zorunlu olan birleşme ve devralmaların Kurul'a bildirilmemesi durumunda, Kurul'un işlemden haberdar olarak başlattığı inceleme sonunda, öncelikle izin başvurusunda bulunulması gerektiği halde bildirim yapılmadığı için 16 ncı maddenin birinci fıkrasında gösterilen cezai yaptırım uygulanmakta, işlemin aynı zamanda 7 nci madde kapsamında olduğu belirlenirse; 4 ve 6 ncı maddeye aykırı işlemlerde olduğu gibi, Kanun'un 16 ncı maddesinin ikinci fıkrası gereğince, işlemi gerçekleştiren teşebbüslere idari para cezası verilmekte ve birleşme veya devralma işlemi geçersiz kılınmaktadır.

1.2.5. Menfi Tespit

Kanun'un 8 inci maddesine göre ilgili teşebbüs veya teşebbüs birliklerinin başvurusu üzerine Kurul bir anlaşmanın, kararın, eylemin veya birleşme ve devralmanın 4, 6 ve 7 nci maddelere aykırı olmadığını gösteren bir menfi tespit belgesi verebilmektedir. Kurul, Kanun'un 13 üncü maddesinde belirtilen koşulların gerçekleşmesi durumunda, menfi tespit kararından geri dönebilmektedir. Menfi tespit başvurularının nasıl yapılacağı, "Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Teşebbüs Birliği Kararlarının İsteğe Bağlı Bildirimine İlişkin Kılavuz"da düzenlenmiştir.

1.3. GENEL DEĞERLENDİRME

Rekabet Kurumu'nun 2005 yılı faaliyetlerine bakıldığında, Kurum tarafından alınan kararların ve Danıştay kararlarının, mevzuat değişikliklerinin ve uluslararası gelişmelerin bu uygulama dönemine damgasını vuran önemli gelişmeler olduğu görülmektedir.

İstatistiki bilgiler bölümünde yer alan Tablo 1'de de görüleceği üzere, 2005 yılında toplam 293 inceleme yapılmış, incelemesi geçen yılda başlayan dosyalar ile birlikte toplam 317 dosya sonuçlandırılmıştır. Sonuçlandırılan dosyalardan 97'si rekabet ihlallerine (Kanunun 4 ve 6 ncı maddeleri) 50'si muafiyet/menfi tespit'e (Kanunun 5 ve 8 inci maddeleri) 170'i de birleşme veya devralmalara (Kanunun 7 nci maddesi) ilişkindir.

2005 yılı özellikle Kurum'un gerek verdiği görüşler ve gerekse aldığı kararlar çerçevesinde özelleştirmeler bakımından oldukça hareketli bir yıl olmuştur. Bu çerçevede Türkiye ekonomisi için büyük önem arz eden TÜRK TELEKOM, TÜPRAŞ, ERDEMİR ve Liman özelleştirmeleri gerçekleştirilmiştir. Bu özelleştirme işlemlerine ilişkin süreç Rekabet Kurulu'nun gerekli onayları alındıktan sonra sonlandırılmıştır. Söz konusu işlemlere ilişkin olarak Rekabet Kurulu özellikle işlem sonrasında ilgili pazarlarda rekabetçi ortamın tesisi, korunması ve geliştirilmesi perspektifiyle incelemeler yapmış ve nihai kararlarını bu çerçevede vermiştir.

2005 yılında Özelleştirme faaliyetleri dışında her yıl olduğu gibi önemli sayıda rekabet ihlalleri ile birleşme ve devralmalar karara bağlanmıştır. İhlal anlamında 2005 yılında ön plana çıkan önemli bir pazar demir-çelik pazarıdır. Yapılan soruşturma neticesinde bu pazarda faaliyet gösteren çok sayıda teşebbüsün kartel oluşturdukları tespit edilmiş ve cezai yaptırım uygulanmıştır. 2005 yılında perakende sektöründe rekabet hukuku açısından büyük önem taşıyan devralmalar gerçekleşmiştir. Önce pazarın ikinci büyük oyuncusu olan CarrefourSa beşinci sıradaki oyuncu Gima'yı devralmış ve pazarda Migros'un önüne geçmiştir. Çok kısa bir süre sonra, Migros pazardaki dördüncü büyük oyuncu Tansaş'ı devralarak tekrar lider koltuğuna oturmuştur. Rekabet Kurulu, son derece kritik bu iki devralmayı detaylı biçimde incelemiştir. Kurul, incelemelerinin sonucunda devralmaların pazarda etkin rekabeti kısıtlamayacağı kanaatine ulaşmış ve izin vermiştir.

Son dönemde Rekabet Kurulu özellikle hızlı tüketim mallarında münhasırlık içeren ve grup muafiyeti tebliği kapsamında olan dikey anlaşmalardan Kanun'un 13 üncü maddesine dayanılarak muafiyetin geri alınmasına ilişkin kararlar almış bulunmaktadır. 2005 yılında bu yaklaşım bira pazarında Efes Pazarlama ve Dağıtım Ticaret A.Ş. ve Bimpaş Bira ve Meşrubat Pazarlama A.Ş.'nin perakende ticaret seviyesindeki tek elden satın alma anlaşmalarından muafiyetin geri alınması ile daha belirgin hale gelmiştir.

2005 yılında Danıştay, Rekabet Kurulu'nun bir çok kararını, *soruşturmacı üyenin Kurul'un nihai karar toplantısına katılıp oy kullanmasının "tarafsızlık ilkesine"* aykırı olduğu gerekçesiyle hukuka aykırı bularak iptal etmiştir. Rekabet Kurumu *soruşturmacı üyenin Kurul'un nihai karar toplantısına katılıp oy kullanmasının*, 4054 sayılı Kanun'un emrettiği bir husus olduğunu, hem kanunilik ilkesi hem de idarenin bütünlüğü ilkesi gereği "tarafsızlık" ilkesini zedelemeyeceğini çeşitli savunmalarında dile getirmiş olmakla birlikte, 4054 sayılı Kanun'un emrettiği şekilde soruşturmacı üyenin nihai karar toplantısına katılarak oy kullanması usulüne devam edilmesi halinde Rekabet Kurulu kararlarının tümünün bu gerekçeyle bozulabileceğinden endişe duyulması nedeniyle sorunun yasa değişikliği ile çözülmesi gerektiğinin yerinde olacağı kanaati oluşmuştur.

2005 yılında mevzuat değişikliği bağlamında ön plana çıkan iki konudan ilki 4054 sayılı Kanun'da yapılan değişiklikler ve ikincisi ise "Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Dikey Anlaşmalar ve Uyumlu Eylemlere İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği"nin kabul edilmesidir.

13.12.1994 tarihinde yürürlüğe giren 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun, 05.11.1997 tarihinden beri uygulanmaktadır. Sekiz yıldan fazla bir süreyi içeren bu dönemde elde edilen tecrübeler, uygulamanın daha işlevsel hale getirilmesinin önünde engel

teşkil ettiği düşünülen hükümlerin gözden geçirilmesi ve değiştirilmesi ihtiyacını ortaya çıkarmıştır.

Sekiz yılı aşkın uygulamanın ortaya koyduğu değişiklik ihtiyacının yanı sıra iki önemli faktör de Kanun'un bazı hükümlerinin gözden geçirilmesi ihtiyacını gündeme getirmiştir. Bunlardan ilki, Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliği için rekabet politikası faslına ilişkin mevzuata uyum yükümlülüğüdür. 4054 sayılı Kanun'un kaynağı olan Avrupa Birliği rekabet kuralları özellikle son yıllarda bazı önemli reformlar geçirmiştir. Bu reformlar çerçevesinde uygulamaya konulan yeni kural ve düzenlemelere uyum sağlanması için, bir dizi değişiklik yapılması gerekmektedir. Kanun'da değişiklik ihtiyacını gündeme getiren bir ikinci faktör ise aşağıda ayrıntılı olarak ele alınacak olan OECD tarafından hazırlanan "Türkiye Rekabet Hukuku ve Politikası" başlıklı gözden geçirme raporudur.

Bu gerekçelerle hazırlanan Kanun taslağı 19 Nisan 2005 tarihi itibarıyla Kurum'un internet sayfasında yayımlanmıştır.

Diğer yandan bazı alanlarda ortaya çıkan acil yasa değişikliği ihtiyacı nedeniyle, 2 Temmuz 2005 tarih ve 5388 Sayılı "Rekabet Kanunu'nda Değişiklik Yapan Kanun" TBMM tarafından kabul edilmiştir.

5388 sayılı Kanun ile ilk olarak, Kanun'un 4. maddesi kapsamındaki anlaşma, uyumlu eylem ve kararlara, 5. madde çerçevesinde muafiyet tanınabilmesi için gerekli olan "bildirim zorunluluğu" kaldırılmış; Kurul'a re'sen muafiyet incelemesi yapma yetkisi verilmiş ve bireysel muafiyet kararları için öngörülen 5 yıllık süre sınırı kaldırılarak daha uzun süreli bireysel muafiyet verme imkanı yaratılmıştır. Ayrıca muafiyetin anlaşmanın yapıldığı tarihten itibaren geçerli olacağı hükme bağlanmıştır.

Buna paralel olarak, 16. maddenin ilk fıkrasının (c) bendinde yapılan değişiklik ile bildirilmeyen anlaşma, uyumlu eylem ve kararlar için cezai yaptırım kaldırılırken, bildirilmeyen birleşme işlemlerine uygulanacak cezai yaptırım konusu netleştirilmiş; ayrıca uygulamada tartışmalara neden olan "hiç bilgi verilmemesi hali" de cezai yaptırıma tabi kılınmıştır.

Kurul üyelerinin soruşturma heyetinde görev almalarına yönelik çeşitli eleştiriler ve Kurum içi değerlendirmeler dikkate alınarak, Kurul üyelerinin soruşturma heyetinde görev almalarına son verecek yeni bir düzenleme yapılmış ve bunun yanı sıra, Kurul üye sayısı 11'den 7'ye düşürülerek toplantı ve karar alma nisapları yeniden düzenlenmiştir.

Ayrıca, Kanun'un 35. maddesinde yapılan bir değişiklikle de uzman yardımcılığı sınavına girebilecek adayların öğrenim konuları netleştirilmiştir.

Diğer önemli bir değişiklik de 1 Ocak 2006'da yürürlüğe girecek olan "Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Dikey Anlaşmalar ve Uyumlu Eylemlere İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği"dir. Bu Tebliğ bir önceki 1998/3 sayılı Tebliği yürürlükten kaldırmıştır. Söz konusu tebliğin hazırlanmasında bir yandan AB'de bu konuda gerçekleştirilen düzenleme değişiklikleri, bir yandan da Türk otomotiv sektörüne özgü durumlar dikkate alınmıştır. Otomobil alımı, tüketicilerin ömürleri boyunca gerçekleştirdikleri en büyük ikinci harcamadır. Ayrıca bu ürün sürekli bir uzman bakımına ihtiyaç duymaktadır. Son olarak dağıtım dikey bir bütünleşme olmaksızın gerçekleştirilmektedir. Bu nedenle bu sektörde rekabetin korunması çok yönlü ve ilk bakışta biraz karmaşık bir yaklaşım gerektirmiş ve sektöre özgü bir tebliğ çıkarılması kaçınılmaz bir ihtiyaç olmuştur.

1998/3 Sayılı Tebliğ, kapsamının dar olması, esneklikten uzak olması, içerdiği seçici ve münhasır dağıtımın birlikteliğinden kaynaklanan sıkıntılar, çok markalılık ve yetkili satıcı bağımsızlığı gibi konularda hissedilen eksiklikler, satış sonrası hizmetlerde marka içi rekabetin eksikliği, bağımsız tamircilerin ve alternatif yedek parçaların rekabetinin önündeki engeller gibi bir dizi sorunun ortaya çıkmasına neden olmuştur.

Yeni Tebliğ bu sorunları da dikkate alarak, üreticilerin ve ithalatçıların farklı dağıtım sistemlerini uygulayabilmelerine olanak tanıyan, sağlayıcıya karşı güçlendirilmiş bayilerin rekabetçi davranışlarını destekleyen, kısaca satış sonrası hizmetler olarak adlandırılan yedek

parça ve servisler bakımından alternatif kanalların rekabete dahil olmalarına imkan veren ve sonuç olarak tüketicilerin artan rekabetten yararlanabilecekleri bir otomotiv sektörünü öngörmektedir.

Rekabet hukuku ve politikası alanında uluslararası ilişkiler küreselleşme sürecine paralel olarak artan derecede önem kazanmıştır. Rekabet Kurumu kendi görev alanı hakkında bu artan önemin farkında olarak, bu sürecin gerisinde kalmamaya çaba göstermiş ve hatta süreç içinde belirleyici bir konuma sahip olma yolunda önemli adımlar atmıştır.

2005 yılı içerisinde Rekabet Kurumu'nu doğrudan ilgilendiren pek çok uluslararası gelişme yaşanmıştır.

Söz konusu gelişmelerden ilki, OECD tarafından hazırlanan Türkiye Rekabet Hukuku ve Politikası Gözden Geçirme Raporu'dur. 20 Eylül 2004 tarihinde başlayan hazırlık süreci 25 Ocak 2005 tarihine kadar devam eden Türkiye Rekabet Hukuku ve Politikası Gözden Geçirme Raporu 18 Şubat 2005 tarihinde OECD Küresel Rekabet Forum toplantısında incelenmiş, Rekabet Kurumu'nun kapasitesi ve uygulamaları söz konusu platformda takdirle karşılanarak diğer ülkelere de örnek olarak gösterilmiştir. Küresel Rekabet Forumu'nda yapılan tartışmalar ışığında son hali verilen rapor 24 Mart 2005 tarihi itibarıyla yayımlanmıştır. Rapor 19 Eylül 2005 tarihinde İncelemesi Jay Shaffer ve OECD Rekabet Bölümü Başkanı J. Bernard Phillips'in de katıldığı bir basın toplantısı ile kamuoyuna resmen açıklanmıştır.

Türk rekabet hukuku ve politikasının uygulamasının uluslararası alanda önemli bir prestij kazanmasına imkan tanıyan gözden geçirme raporunda yer alan şu ifadeler bu gelişmeyi ortaya koymak bakımından önemlidir:

"(...) Rekabet Kurumu, 2002 yılından bu yana mükemmel bir ilerleme kaydetmeyi sürdürmüş olup, Türkiye'nin en etkili ve en iyi idare edilen kurumlarından biri olarak ün yapmıştır. Misyonunu enerjiyle, tahayyül gücüyle ve bütünlüğünü koruyarak takip etmiş ve iş toplumundaki liderlerin saygısını ve desteğini kazanmıştır. En önemlisi, Türk ekonomisini, rekabete dayalı ve tüketici refahına yönelmiş piyasa mekanizmalarına daha fazla dayanma yönünde ileriye götürmede kritik öneme sahip bir rol oynamıştır...".

Söz konusu rapor bir yandan Rekabet Kurumu'nun kısa sürede kat ettiği mesafeyi ortaya koyarken diğer yandan Rekabet Kurumu uygulamalarının daha iyi ve daha etkin hale getirilmesi için gerek Hükümete ve gerekse Rekabet Kurumu'na yönelik olarak bazı tavsiyelere yer vermektedir.

2005 yılı içindeki ikinci önemli gelişme 5. BM Gözden Geçirme Konferansı'nın Antalya'da düzenlenmesidir. 14-18 Kasım 2005 tarihlerinde 5. BM "Kısıtlayıcı Ticari Uygulamaların Kontrolü İçin Çoktarafli Adil Prensipler ve Kurallar Setinin Bütün Yönleriyle Gözden Geçirilmesi Konferansı" Antalya'da düzenlenmiştir. Konferansa çok sayıda BM üyesi ülke ve Uluslararası Örgüt temsilcisi katılmıştır.

Söz konusu Konferans 1980 yılından beri her beş yılda bir düzenlenmektedir. İlk dört Konferans Cenevre'de yapılmıştır. Bu nedenle, 5'inci Konferans'ın ilk defa Cenevre dışında Türkiye'de yapılabileceği konusunda UNCTAD'ın gösterdiği yaklaşım ülkemiz için anlamlıdır.

Rekabet hukuku ve politikası konusunda uluslararası alanda oldukça prestijli bir platform olan Konferans gerek UNCTAD yetkililerinin ve gerekse tüm katılımcıların ifade ettiği üzere oldukça başarılı geçmiştir. Konferans sonucunda alınan kararların önümüzdeki dönemde UNCTAD çatısı altında rekabet hukuku alanında yürütülecek çalışmalara ışık tutacağı düşünülmektedir. Bu Konferans ile ülkemiz, rekabet hukuku ve politikaları alanında kat ettiği mesafeyi üyesi bulunduğu BM platformunda gösterme imkanına sahip olmuştur. Konferans aynı zamanda ülke tanıtımına da önemli katkılarda bulunmuştur.

2005 yılında gerçekleşen üçüncü gelişme ise AB ile Müzakere Sürecinde Rekabet Politikası Tarama Toplantılarının yapılmasıdır.

3 Ekim 2005 tarihinde başlayan müzakere sürecinin ilk ayağını tarama toplantıları oluşturmaktadır. Rekabet Kurumu'nun sorumluluk alanına giren Rekabet Politikası başlığında tanıtıcı tarama toplantısı 8-9 Kasım 2005 tarihlerinde ve ayrıntılı tarama toplantısı 1-2 Aralık 2005 tarihlerinde Brüksel'de gerçekleştirilmiştir.

Rekabet Politikası başlığı altında, devlet yardımları, antitröst kuralları ve münhasır ve özel hakka sahip teşebbüsler ile kamu tekelleri olmak üzere üç alt başlık yer almaktadır. Görev alanı itibarıyla Rekabet Kurumu bu alanlardan sadece antitröst kurallarından sorumludur. Diğer yandan münhasır ve özel haklar ile kamu tekelleri konusu Rekabet Kurumu'nu dolaylı olarak ilgilendirmektedir.

8-9 Kasım 2005 tarihinde yapılan tanıtıcı tarama toplantısı esas olarak AB adına Avrupa Komisyonu yetkililerinin rekabet politikası başlığı altında yer alan mevzuata ilişkin tanıtıcı sunuşlarını içermiştir. Bu aşamada gerekli görülen hususlarda sorular sorulmuş ve yorumlar yapılmıştır. Bu bölümün daha çok Avrupa Birliği adına diplomatik bir anlamı vardır. Bu anlam çerçevesinde, AB tarafı esas olarak rekabet politikası alanında Türkiye'den müzakere sürecinde hangi mevzuat bakımından uyum talep ettiğini tebliğ etmiştir.

1-2 Aralık 2005 tarihinde yapılan ayrıntılı tarama toplantılarında ise Türkiye kendi uygulaması çerçevesinde sunuşlar yapmıştır. Yapılan sunuşlar sonrasında, Rekabet Kurumu'nun sorumlu olduğu antitröst kuralları bağlamında Türkiye'nin gerek mevzuat, gerek kurumsal kapasite ve gerekse uygulama çerçevesinde çok önemli bir mesafe katmış olduğunun görüldüğü AB yetkilileri tarafından ifade edilmiştir. Diğer yandan, henüz kabul edilmemiş olan mevzuatın uygulamada dikkate alınmasının önemi vurgulanırken, özellikle 3 Mart 2005 tarihinde AB Komisyonu yetkilileriyle yapılan toplantıda varılan anlayış birliği çerçevesinde Rekabet Kurumu'nun bu düzenlemeleri yapmanın önemini farkında olması memnuniyetle karşılanmıştır.

Uluslararası alanda bahsedilmesi gereken son husus artan ikili ilişkilerdir. Bu çerçevede, önce Kore Adil Ticaret Komisyonu ve sonra Romanya Rekabet Konseyi ile kurumlar arasında yakın işbirliği yapılmasını öngören ve esas olarak bağlayıcı hükümlerden ziyade niyet beyanı niteliği taşıyan hükümler içeren anlayış memorandumları imzalanmıştır.

2005 yılı Rekabet Kurumu için oldukça hareketli geçmiştir. Gerek 2005 yılında elde edilen tecrübeler ve gerekse Kurum'un yaklaşık 9 yıllık uygulamasına dayanan tecrübeleri ve Türkiye'nin içinde bulunduğu AB tam üyelik süreci dikkate alındığında, 2006 yılına ilişkin olarak bazı hedeflerden bahsetmek mümkündür.

Rekabet Kurumu'nun 2006 yılı hedeflerini yasa değişikliği, AB ile müzakere süreci ve rekabet kültürünü artırmaya yönelik faaliyetler olmak üzere üç ana başlık altında toplanabilir.

Yasa tasarısı, 2005 yılı Ekim ayında Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde akademisyenlerin ve uygulamacıların katıldığı sempozyumda tartışmaya açılmıştır. Söz konusu taslağın 2006 yılında yasalaşması beklenmektedir.

İkinci konu AB Müzakere sürecidir. 3 Ekim 2005 tarihinde başlayan bu süreç 2006 yılında Kurum gündeminde önemli bir yer alacak ve bundan sonraki yıllarda da yer almaya devam edecektir. Müzakere sürecinin ilk aşaması olan tarama süreci ortaya koymuştur ki, Rekabet Kurumu'nun sorumluluk alanına giren antitröst kurallarına ilişkin mevzuat ve uygulama önemli ölçüde AB mevzuatıyla uyumlu olduğunu ortaya koymuştur. Ancak AB mevzuatı dinamik bir sürece tabidir ve bu sürecin yakalanması amacıyla bazı mevzuat değişikliklerine ihtiyaç duyulabilmektedir. Bu itibarla, 2006 yılında uyum sürecinin gerektirdiği mevzuat değişikliği Kurum gündeminde önemli bir yer tutacaktır.

Bu çerçevede, önümüzdeki dönemde Kanun'un muhatabı olan tüm kesimlere yönelik olarak mevzuatı açıklayıcı amaçla kılavuz çalışmalarına ağırlık verilecektir. Bu çalışmalarda, AB mevzuatının yanı sıra ülkemizin kendine has özellikleri de dikkate alınacaktır.

Üçüncü olarak 2006 yılında rekabet kültürünü artırmaya yönelik faaliyetlere ağırlık verilecektir. Bu çerçevede hem iş dünyasında hem üniversitelerde hem de tüketicilerde rekabet kültürü yaratmak ve geliştirmek üzere faaliyetlere yoğunluk verilecektir.

İkinci Bölüm

◆ REKABET KURALLARININ UYGULANMASINA YÖNELİK ÇALIŞMALAR

REKABET İHLALLERİ

2.1. 2005 YILI FAALİYETLERİ

2.1.1. Rekabet İhlalleri

2.1.1.1. İlk İnceleme veya Öneri/Soruşturma Sonucunda Nihai Karara Bağlanan Dosyaların Sektörlere Göre Dağılımı

SEKTÖR	Rekabet İhlalleri
Cam ve Cam Ürünleri	1
Demir-Çelik	2
Demir Dışı Metaller	-
Elektrik-Gaz-Su	2
İnşaat, Çimento ve Diğer İnşaat Malzemeleri	4
Kimya ve Kimyasal Ürünler, Petrokimya, Petrol Ürünleri, Gübre	9
Maden ve Madencilik	3
Plastik ve Kauçuk Ürünler	-
Pişmiş Kil ve Seramik	1
Basın ve Yayın, Plak, Kaset ve bu gibi kayıtlı medyanın çoğaltılması	10
Büro Makinaları ve Bilgisayar	5
Elektrik-Elektronik	3
Kağıt Hamuru, Kağıt ve Kağıt Ürünleri	-
Telekomünikasyon	9
Tıbbi Aletler, Hassas ve Optik Aletler	-
Beyaz Eşya, Mobilya, Oyuncak, Spor Malzemeleri, Müzik Aletleri, Kuyumculuk	-
Gıda Ürünleri ve İçecekler	17
Makine ve Teçhizat İmalatı	1
Tarım ve Hayvancılık, Orman Ürünleri, Su Ürünleri	1
Tekstil ve Hazır Giyim, Deri ve Deri Ürünleri	-
Tütün Ürünleri	-
Ulaştırma	17
Turizm	1
Finansal Hizmetler (bankacılık, sigortacılık ve diğer mali kuruluşlar)	2
Kara, Hava, Deniz ve Demiryolu Taşıtları	4
Sağlık, Eğitim, Spor, Diğer Hizmetler ve Serbest Meslek Faaliyetleri	3
Diğer	2
TOPLAM	97

2.1.1.2. Rekabet İhlallerine İlişkin Nihai Kararlar Listesi

(Kanun'un 42 nci maddesinin 2 nci fıkrası kapsamındaki başvurular dahil edilmemiştir.)

KARAR SAYISI : 05-01/8-7

KARAR TARİHİ : 06-01-2005

4.11.2004 tarihli Akşam Gazetesi'nde yayımlanan Gültekin KARA imzalı haberde yer verilen, Otomotiv Distribütörleri Derneğinde bir araya gelen otomotiv firmalarının 2 Kasım 2004 tarihinde binek otomobillerin ÖTV oranlarında yapılan vergi artışını fiyatlarına yansıtma ve indirim yapmama konusunda ortak karar aldıkları yönündeki gazete haberi üzerine yapılan inceleme sonucunda, ODD üyesi çeşitli teşebbüslerin 2004 yılı Kasım ve Aralık ayları içinde indirim kampanyaları düzenlediğinin görülmesi ve inceleme konusuna ilişkin olarak somut bir bulgu veya belgeye ulaşılamaması nedenleriyle soruşturma açılmasına gerek bulunmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-01/9-8

KARAR TARİHİ : 06-01-2005

Diyarbakır ili otobüs ile şehirlerarası yolcu taşımacılığı pazarında rekabeti kısıtlayıcı bir eylemin söz konusu olmadığına, dolayısıyla başvuru konusu iddialara ilişkin olarak önaraştırma yapılmasına veya soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-02/18-9

KARAR TARİHİ : 07-01-2005

Gaziantep Fırıncılar Odası tarafından taahhütnameler düzenlemek yoluyla ekmek piyasasında rekabetin engellendiği ve TESK ile Türkiye Fırıncılar Federasyonu tarafından ekmekte taban fiyatın belirlendiği iddiası üzerine yürütülen soruşturma neticesinde; Gaziantep ilinde, rekabeti sınırlayıcı taahhütnameler düzenlemek yoluyla 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiğine dair hakkında yeterli bilgi ve belge bulunmayan Gaziantep Fırıncılar Odası hakkında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığına, Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu'nun ekmekte tavan fiyatla birlikte taban (maliyet) fiyatının da belirlenmesine yönelik kararı yoluyla, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiğine, bu nedenle, hakkında soruşturma yürütülen Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu'nun 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin 2. fıkrası uyarınca idari para cezası ile cezalandırılmasına, ayrıca, söz konusu kararın süresi içinde bildirilmemesinden dolayı, 4054 sayılı Kanun'un 2005/1 sayılı Tebliğ ile değişik 16. maddesinin (c) bendi gereğince Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu'na para cezası verilmesine, Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu'nun söz konusu kararın alındığı tarihte Yönetim Kurulu'nda görevli olanların her birine ayrı ayrı, Kanun'un 16. maddesinin 3. fıkrası uyarınca yukarıda verilen cezanın %5'i oranında olmak üzere para cezası verilmesine; Türkiye Fırıncılar Federasyonu'nun 4054 sayılı Kanun'u ihlal eden bir eylemi bulunmadığına, 4054 sayılı Kanun'un ekmek piyasalarında uygulanması yolundaki aksaklıkların giderilmesi amacıyla, Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu'na ve Türkiye Fırıncılar Federasyonu'na; diğer yandan 507 sayılı Kanun'un 125. maddesinin 4054 sayılı Kanun çerçevesinde gözden geçirilmesi yönüyle de Başbakanlığa görüş bildirilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-05/29-16

KARAR TARİHİ : 13-01-2005

32. Bölge Muğla Eczacı Odası önderliğinde Muğla il merkezindeki kamu kurum reçetelerinin belirlenen eczaneler arasında belli bir limit dahilinde paylaşılması uygulamasının 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında yasaklanan bir eylem olduğuna, bununla birlikte söz konusu uygulamanın; eczane sayısının sınırlandırılmamış olması, başka bir deyişle ilgili kamu kurumuyla anlaşması bulunan tüm eczanelerin söz konusu kuruma ilaç verebilmesi ve uygulamanın çok kısa sürmesi sonucunda hiç bir eczanenin belirlenen limitleri dolduramaması nedeniyle, ilgili piyasada rekabeti kısıtlayıcı herhangi bir etkinin doğmadığı; 1.1.2004 tarihinden itibaren uygulanacağı duyurulan ancak, fiilen 16.2.2004-2.4.2004 tarihleri arasında uygulanabilen; 32. Bölge Muğla Eczacı Odası önderliğinde kamu kurum reçetelerinin Muğla il merkezinde faaliyet gösteren eczaneler arasında belli bir limit dahilinde paylaşılması uygulamasına, 2004 yılı Mâli Bütçe Uygulama Talimatı'nın yasal bir dayanak

oluşturduğuna, bu bakımdan söz konusu uygulamanın yasal bir dayanağının bulunması nedeniyle, 32. Bölge Muğla Eczacı Odası ve Muğla il merkezinde faaliyet gösteren eczaneler hakkında 4054 sayılı Kanun çerçevesinde bir soruşturma açılmasına gerek bulunmadığına, şikayetlerin reddine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-05/42-17

KARAR TARİHİ : 13-01-2005

Göлтаş-Göller Bölgesi Çimento San. ve Tic. A.Ş., Çimsa Çimento San. ve Tic. A.Ş., Batıçim Batı Anadolu Çimento San. A.Ş. ve Denizli Çimento San. A.Ş.'nin 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettikleri iddiasının sonucunda; Göлтаş-Göller Bölgesi Çimento San. ve Tic. A.Ş., Çimsa Çimento San. ve Tic. A.Ş., Batıçim Batı Anadolu Çimento San. A.Ş. ve Denizli Çimento San. A.Ş.'nin bulunduğu coğrafi alanda, uyumlu eylem halinde mal vermeyi reddetmek suretiyle, çimento ve hazır beton pazarında rakip konumunda olan Özgür Çimento ve Beton Endüstrisi A.Ş.'nin piyasa dışına çıkartılmaya çalışıldığına; Çimsa Çimento San. ve Tic. A.Ş.'nin ve Batıçim Batı Anadolu Çimento San. A.Ş.'nin söz konusu eyleme katılmaması nedeniyle anılan teşebbüsler için ihlalden söz edilemeyeceğine, dolayısıyla cezaya gerek olmadığına; yukarıda bahsedilen ihlalden dolayı 2002 yılı net satışları üzerinden, taktiren; Göлтаş-Göller Bölgesi Çimento San. ve Tic. A.Ş.'ne %3'ü olmak üzere ve Denizli Çimento Sanayii Ticaret A.Ş.'ne %2'si olmak üzere para cezası ile cezalandırılmalarına; Göлтаş-Göller Bölgesi Çimento San. ve Tic. A.Ş. ve Denizli Çimento Sanayii Ticaret A.Ş.'ne bu eylemlerini bildirmemelerinden dolayı bildirimde bulunmama cezası verilmesine gerek bulunmadığına, 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesi uyarınca, rekabetin tesisi ve ihlalden önceki durumun korunmasını teminen, ihlale son verilmesi gereğinin ilgili teşebbüslere bildirilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-06/44-17

KARAR TARİHİ : 18-01-2005

Nevşehir Eczacılar Odası önderliğinde 19.3.2003 tarihinde başlatılan bir uygulama ile eczacıların kendi aralarında anlaşarak tekelleşme yoluna gittikleri, bu yolla rekabetin ortadan kaldırıldığı ve müşterilerinin alışveriş özgürlüğünün kısıtlandığı iddialarına ilişkin olarak Nevşehir il merkezinde faaliyet gösteren eczanelerin anlaşarak; resmi kurum reçetelerini kendi aralarında belirli bir limit dahilinde eşit olarak paylaşmaları, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında yasaklanan bir eylem olarak nitelendirilebilecek ise de; söz konusu uygulamanın sadece Nevşehir il merkezindeki 657 sayılı Kanun'a tabi memurların reçetelerini kapsamaması, Emekli Sandığı, SSK ve Bağ-Kur emeklileri ile diğer resmi olmayan reçetelerin uygulama dışında bırakılması, uygulamanın herhangi bir yasal dayanağı olmaksızın 2 ay gibi kısa bir süre devam etmiş olması ve eczanelerin çoğu zaman tanıdıkları hastalara ilgili kurumla anlaşmalarının olup olmadığına bakmaksızın, ilaçlarını doğrudan kendilerinin vermiş olduğu, söz konusu uygulamanın piyasadaki rekabete etkisinin çok sınırlı olması gözönüne alınarak soruşturma açılmasına gerek olmadığına; ancak söz konusu davranışların tekrarlanmamasının temini için Nevşehir il merkezinde faaliyet gösteren eczacılara ve 34. Bölge Eczacılar Odası Nevşehir İl Temsilciliği'ne görüş bildirilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-06/48-20

KARAR TARİHİ : 18-01-2005

Warner Bros. adlı firmanın daha önceden sözleşme yapıldığı halde Atlantis Sinemasına "GORA" adlı filmi temin etmeyerek, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'u ihlal ettiği iddiasına ilişkin olarak soruşturma açılmasına gerek bulunmadığına, şikayetin reddine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-06/52-21

KARAR TARİHİ : 18-01-2005

Ankara ili Yenimahalle, Sincan, Etimesgut bölgelerinde faaliyet gösteren 85 ekmek üreticisi ile anılan bölgelerdeki ekmek üreticisi teşebbüsler tarafından ilgili ürün pazarında koordinasyon sağlamak üzere yetkilendirilen Naci Kutanis ve Diren Org. Dan. Müş. ve Tic. Ltd. Şti. ve 21 market ile Keçiören ve Altındağ ilçelerindeki ekmek pazarında faaliyet gösteren 62 ekmek üreticisi teşebbüsün 4054 sayılı Kanun'u ihlal edip etmediklerinin tespiti üzerine yürütülen soruşturma neticesinde; Sincan, Yenikent, Etimesgut ve Yenimahalle bölgelerinde faaliyet göstermekte olan 65 teşebbüsün rekabeti sınırlayıcı anlaşma yapmak

suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiklerine; Sincan, Yenikent, Etimesgut ve Yenimahalle bölgelerinde faaliyet gösteren 17 firmanın yukarıda belirtilen eyleme katılarak 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiklerine ve 82 teşebbüsün her birinin idari para cezası ile cezalandırılmalarına, söz konusu anlaşmaların süresi içinde bildirilmemesinden dolayı, yukarıda sayılan 82 teşebbüse, anlaşmaya katıldıkları tarihte yönetim organlarında görevli olan kişilere ayrı ayrı olmak üzere para cezası verilmesine, Sincan, Yenikent, Etimesgut ve Yenimahalle bölgelerinde faaliyet göstermekte olan 14 ve Keçiören ve Altındağ Belediye sınırları içinde faaliyet gösteren 60 teşebbüsle ilgili olarak Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiklerine dair yeterli bilgi ve belge bulunulamaması nedeniyle herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığına, ilgili esnaf odası tarafından hazırlanan ekmek fiyat tarifelerinde yer alan fiyatların sabit fiyat olarak algılanmaması için fiyatların azami hadleri gösterdiğini ve bunun altında ekmek satışı yapmanın mümkün olduğunu belirten açıklayıcı bir notun anılan tarifelerde yer almasının sağlanmasına ve tarifelere ilişkin mevzuatın uygulanması ile ilgili olarak gerekli özenin gösterilmesi yönünde Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu'na görüş bildirilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-07/59-26

KARAR TARİHİ : 03.02.2005

Diyarbakır ilinde kömür satışı yapabilmek için İl Mahalli Çevre Kurulu kararı ile "S.S. Diyarbakır Kömür Temin Tevzi Kooperatifi" üyesi olmanın zorunlu tutulduğu, ancak fiili uygulamada bu şartın aranmadığına, bu nedenle tüketicilerin kömür temini konusunda başka illerden aynı kalitede ve daha ucuza kömür alma girişimlerinin engellenmediğine, Diyarbakır parça kömür pazarında faaliyet gösteren teşebbüslerin fiyat anlaşması yaparak 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettikleri iddiasını ispatlamaya yeterli delil olmadığına, Diyarbakır Kömür Temin Tevzi Kooperatifi tarafından üyelerine imzalatılan taahhütnamelerin 13. maddesindeki ifade nedeniyle, pazarın mevcut yapısı dikkate alındığında, kooperatif hakkında soruşturma açılmasına gerek olmadığına; Bununla birlikte 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca S.S. Diyarbakır Kömür Temin Tevzi Kooperatifi'ne "bütün taahhütnamelerde yer alan 'Kömür fiyatlarını kalitesine göre kooperatif yönetiminin belirleyeceği' ifadesinin derhal çıkarılması ve söz konusu ifadenin çıkarıldığına Rekabet Kurumu'na beyan edilmesi gerektiğinin, aksi taktirde 4054 sayılı Kanun çerçevesinde adı geçen kooperatif hakkında soruşturma açılacağı"nın bildirilmesine, İl Mahalli Çevre Kurulunun 31.5.2004 tarih ve 4 sayılı kararı gereğince; Diyarbakır'da yerli ve ithal kömür satışı yapabilmek için "S.S. Diyarbakır Kömür Temin Tevzi Kooperatifine üye olunduğuna dair belge"nin talep edilmesinin, uygun standartlarda kömür satışı yapılmasını sağlamak için gerekli bir koşul olmadığına; bu düzenlemenin ilgili pazara girişi engelleyici ve dolayısıyla rekabeti sınırlayıcı sonuç doğurabileceğine, bu nedenle ilgili anılan kararda yer alan "S.S. Diyarbakır Kömür Temin Tevzi Kooperatifine üye olma zorunluluğu"nun kaldırılması gerektiğine, bu amaçla Diyarbakır Valiliği ve Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na görüş bildirilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-07/62-27

KARAR TARİHİ : 03-02-2005

IBM Türk Ltd. Şti. ve Bildem Bilgisayar Destekli Mühendislik Ltd. Şti.'nin yazılım geliştirme piyasalarında Bilgi ve Teknoloji Grubu Eğitim Danışmanlık İç ve Dış Tic. Ltd. Şti. tarafından yapılan şikayet çerçevesindeki faaliyetlerinin ve fiyatlandırma davranışlarının 4054 sayılı Kanun'u ihlal etmediğine, dolayısıyla soruşturma açılmasına gerek bulunmadığına; şikayetin reddine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-10/81-30

KARAR TARİHİ : 10-02-2005

Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin kablo modem ve DSL hizmetlerinden oluşan geniş bant hizmetler pazarındaki hakim durumunu kötüye kullanmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'u ihlal edip etmediğine ilişkin yürütülen soruşturma neticesinde, Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin rakip internet servis sağlayıcılarını kablo TV altyapısından faydalandırmamak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal ettiğine, bununla birlikte Rekabet Kurulu'nun 28.3.2001 tarihinde başlatılan soruşturma sonucunda Türk Telekomünikasyon

A.Ş. hakkında aldığı 2.10.2002 tarih ve 02-60/755 sayılı nihai kararının 1.3.2004 tarihinde taraflara tebliğ edildiği ve bu karar doğrultusunda Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin tebliğ tarihinden itibaren yerine getirmesi gereken yükümlülükler için makul bir sürenin geçmemiş olduğu göz önünde bulundurularak ve Telekomünikasyon Kurumu ile Türk Telekomünikasyon A.Ş. arasında Kablo TV altyapısının diğer internet servis sağlayıcıların erişimine açılmasına yönelik görüşmelerin ve çalışmaların devam ettiğinin anlaşılması nedeniyle bu eyleminden dolayı Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin idari para cezası ile cezalandırılmasına gerek olmadığına, Kablo TV şebekesi üzerinden internet hizmetini diğer internet servis sağlayıcılara açarak ihlale son vermesi gerektiğinin 4054 sayılı Kanun'un 9/1. maddesi uyarınca Türk Telekomünikasyon A.Ş.'ne bildirilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-10/83-32

KARAR TARİHİ : 10-02-2005

Mardin ili otobüs ile şehirlerarası yolcu taşımacılığı pazarında rekabeti kısıtlayıcı bir eylemin söz konusu olmadığına, dolayısıyla başvuru konusu iddialara ilişkin olarak önaraştırma yapılmasına veya soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-10/86-33

KARAR TARİHİ : 10-02-2005

Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş.'nin katma değerli hizmetlerin sunumu için kendisine hizmet temin eden içerik ve uygulama sağlayıcı firmalar ile imzaladığı münhasır sözleşmelerin 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettiği iddiası hakkında soruşturma açılmasına gerek olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-10/87-34

KARAR TARİHİ : 10-02-2005

TÜPRAŞ'ın dağıtım firmaları arasında ayrımcılık yaparak hakim durumunu kötüye kullandığı iddiasına ilişkin olarak soruşturma açılmasına gerek olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-11/107-37

KARAR TARİHİ : 24-02-2005

Kırklareli ili Vize ilçesi otobüs ile şehirlerarası yolcu taşımacılığı pazarında rekabeti kısıtlayıcı bir eylemin söz konusu olmadığına, dolayısıyla başvuru konusu iddialara ilişkin olarak önaraştırma yapılmasına veya soruşturma açılmasına gerek olmadığına şikayetin reddine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-11/114-44

KARAR TARİHİ : 24-02-2005

Dünya Gazetesi'nde 11.11.2004 tarihinde yayımlanan Ahmet USMAN imzalı "Mermeri traverten ve granit ihracatçısının kabusu olan fiyat düşüşlerinin önüne geçildi" üst başlık, "Mermerciler fiyat yükseltti" başlıklı habere göre mermer üreticilerinin aralarında yaptıkları centilmenlik anlaşmaları ile 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'u ihlal ettikleri iddiasını ispatlayacak herhangi bir bilgi ve belge bulunamaması nedeniyle soruşturma açılmasına gerek olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-11/115-45

KARAR TARİHİ : 24-02-2005

HABAŞ Sınai ve Tıbbi Gazlar İstihsal Endüstri A.Ş.'nin hakim durumunu kötüye kullandığı iddiasına ilişkin olarak; HABAŞ Sınai ve Tıbbi Gazlar İstihsal Endüstri A.Ş.'nin ASAŞ ile LNG pazarındaki sözleşmesinin 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlanmadığına; bununla beraber 18.9.2003 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2003/3 sayılı Tebliğ ile bütün akaryakıt dağıtım firmalarının 18.9.2005 tarihine kadar mevcut anlaşmalarını 2003/3 sayılı Tebliğ hükümlerine uygun hale getirmeleri öngörüldüğünden, bu süre içinde anılan anlaşmalara 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesindeki yasaklamanın uygulanamayacağına; alım-satım fiyatları konusunda taraflar arasındaki anlaşmazlığın 4054 sayılı Kanun kapsamı dışında kaldığı, dolayısıyla başvuru konusu iddialara ilişkin olarak önaraştırma yapılmasına veya soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-11/116-46

KARAR TARİHİ : 24-02-2005

İskenderun civarında bulunan haddehanelerin Karabük Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.'nin fiyatlarını takip ederek zam yaptıkları iddiasına yönelik olarak önaraştırma yapılmasına veya soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-12/136-49

KARAR TARİHİ : 03-03-2005

Gemlik Gübre Sanayi A.Ş. vekili Kadriye Gökçadır tarafından gönderilen şikayet dilekçesinde yer verilen TÜGSAŞ ve Karboğaz teşebbüsleri arasında imzalanan 10.10.1995 tarihli sözleşmenin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'a aykırı olduğu iddiasına yönelik olarak, 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek bulunmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-12/137-50

KARAR TARİHİ : 03-03-2005

TKİ ELİ Müessesesi'nin; şikayete konu olan "B Grubu Bayilik Anlaşmaları"nın 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlandığına, Bayilik şartlarını taşımayan teşebbüslere bayilik vermesinin 4054 sayılı Kanun'un kapsamı dışında kaldığına, UTAŞ Gıda San. Tic. Ltd. Şti. ünvanlı şirkete daha fazla kömür tahsisi yapmasının 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal etmediğine, bu nedenle şikayetçinin taleplerinin reddine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-12/145-52

KARAR TARİHİ : 03-03-2005

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi (TCDD) ile RADEM arasındaki anlaşmanın 4054 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde rekabeti kısıtlayıcı, engelleyici ya da ortadan kaldırıcı bir etkisinin bulunmadığına; TCDD'nin uygulamakta olduğu, fiyat dahil, ticari koşullar yönünden ilgili pazardaki hakim durumunu kötüye kullandığı doğrultusunda bir bulguya rastlanmadığına; dolayısıyla dosya konusu iddialar hakkında bir soruşturma açılmasına gerek bulunmadığına, şikayetin reddine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-12/146-53

KARAR TARİHİ : 03-03-2005

İlhan Nakliyat Taşımacılık ve Tic. Ltd. Şti. yetkilisi İlhan BÜLBÜL'ün; Haydarpaşa gümrüğünde hizmet veren taşıyıcı kooperatiflerinin nakliye fiyatlarını birlikte tespit ettikleri ve bu durumun diğer nakliye firmalarının faaliyetlerini zorlaştırdığı iddiasına ilişkin olarak soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-13/156-54

KARAR TARİHİ : 10-03-2005

Siemens San. ve Tic. A.Ş., TKS Trafik Kontrol Sistemleri İnşaat Elektrik Elektronik Sigorta Aracılık Hizmetleri Gıda Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti., Trasin Elektronik İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti., Sintek Elektronik İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti., EMT Ltd. Şti., SFA Elektronik İç ve Dış Ticaret A.Ş., Sinyalizasyon Elektronik İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti., Ortana Elektronik Yazılım Taah. San.ve Tic. Ltd. Şti., Amber Elektronik İletişim Trafik Eğitim İnşaat San. ve Tic. A.Ş., ile Ultra Ulaşım ve Trafik San. ve Tic. Ltd. Şti. hakkında 8.1.2004 tarih, 04-01/11-M sayılı Kurul kararı uyarınca yürütülen soruşturma neticesinde; Siemens'in koordinatörlüğünde oluşturulan Siemens bayilik sistemi ve söz konusu sistem sonrası kamu alımlarında (ihalelerde) gerçekleştirilmiş olan rekabete aykırı eylemler ve ek olarak entegratörlük sözleşmesi ile Ultra'nın da bu sisteme dahil edilmesinin trafik sinyalizasyon pazarındaki 8 firma arasında rekabeti sınırlayıcı amaç ve etkileri nedenleriyle, Ortana bayilik sözleşmelerinde yer alan ve 2002/2 sayılı Dikey Tebliğ'de izin verilenler dışında kalan sınırlamalar nedeniyle sağlayıcı teşebbüs Ortana Elektronik Yazılım Taah. San.Tic. Ltd. Şti.'nin, Amber Elektronik İletişim Trafik Eğitim İnşaat San. ve Tic. A.Ş.'nin tüzel kişi ortakları ile AMBER'in faaliyet alanlarının çakışması ve bu anlamda söz konusu oluşumun koordinasyon doğurucu bir ortak girişim niteliği taşıması nedeniyle de yukarıda adı geçen 4 firmanın 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiklerine, yukarıda yer verilen ihlaller nedeniyle adı geçen 9 teşebbüsün her birinin ve bu teşebbüslerin yönetim organlarında görev alan kişilerin her birinin ayrı ayrı olmak üzere idari para cezası ile cezalandırılmalarına, yukarıda yer verilen ihlallere son verilmesi bakımından; Siemens bayilik sözleşmeleri ve

sistemi ile ilgili olarak; sözleşmelerde yer almamakla birlikte, kamu alım ihalelerinde ortaya çıkan danışıklı teklif verme gibi rekabet karşıtı eylemlere son verilmesi gerektiğine, Amber Elektronik İletişim Trafik Eğitim İnşaat San. ve Tic. A.Ş. ana sözleşmesinde yer alan ve şirket ile kurucu ortaklar TKS Trafik Kontrol Sist. İnş. Elk. Elctr. Sigorta Aracılık Hizmetleri Gıda Tekstil San. ve Tic.Ltd. Şti., Trasin Elektronik İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti., EMT Ltd. Şti. ve Sintek Elektronik İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti. arasındaki rekabetin sınırlanmasına neden olan ortak faaliyet alanları nedeniyle ortaya çıkan şirket ile kurucu ortaklar arasındaki koordinasyona son verilebilmesini teminen; yukarıda isimlerine yer verilen tüzel kişi ortakların hisselerini ekonomik bütünlükleri dışına devretmeleri veya Amber Elektronik İletişim Trafik Eğitim İnşaat San. ve Tic. A.Ş. faaliyet alanları ile tüzel kişi ortakların faaliyet alanlarının tamamen ayrıştırılması gerektiğine, durumun gerekçeli kararın taraflara tebliğinden itibaren 60 gün içerisinde Rekabet Kurulu'na tevsik edilmesine, ilgisi nedeniyle Rekabet Kurulu gerekçeli kararının Kamu İhale Kurumu'na gönderilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI: 05-14/161-58

KARAR TARİHİ : 11-03-2005

Sentim Telekomünikasyon Hizmetleri A.Ş.'nin bayilerine sadece kendi ithal ettiği modemleri satma şartı getirmesi iddiasına yönelik olarak bir önaraştırma yapılmasına veya soruşturma başlatılmasına gerek bulunmadığına, şikayetin reddine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-18/201-65

KARAR TARİHİ : 24-03-2005

T.C. Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı Ege İhracatçı Birlikleri'nin; İzmir Limanı'nda faaliyet gösteren şirketlerin, bu limandaki sıkışıklığı gerekçe göstererek, bağlı buldukları birlikler kanalıyla ve uyumlu biçimde %25 oranında sıkışıklık zammı uyguladıkları iddiası ilişkin olarak soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-18/224-66

KARAR TARİHİ : 24-03-2005

Warner Bros. Film ve Video Sanayi ve Ticaret A.Ş. (WB) ticaret ünvanlı sinema filmleri dağıtım şirketinin, sinemalarda gösterilen 10 filmi piyasaya sürerken, nihai tüketiciye uygulanacak bilet fiyatlarını salon sahibi teşebbüslere dikte ederek, yeniden satış fiyatını belirlemek suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'u ihlal ettiği iddiasının yeniden değerlendirilmesi sonucunda; Kanun'un 4. maddesi kapsamında rekabet ihlali iddialarına yönelik olarak adı geçen her üç teşebbüs hakkında hukuken bir işlem tesisine yer olmadığına, Warner Bros.'un, "Türkiye genelinde filmlerin sinemalara yönelik dağıtım" ilgili pazarında 4054 sayılı Kanun'un 3. maddesinde tanımlanan şekilde hakim durumda olduğuna, WB'nin bu hakim durumunu; dağıtımını yaptığı bazı filmlerden önce gösterilecek fragmanları belirlemek suretiyle ve sinema salonlarınca uygulanan bilet ücretlerini belirlemek ve/veya denetlemek, bu bedelleri birbirinin rakibi konumundaki sinema salonları arasında eşitlemek şeklinde gerçekleştirdiği eylemler suretiyle bir başka hizmet piyasası olan "filmlerin sinemalarda gösterimi" pazarındaki rekabet koşullarını bozma amaçlı veya bu etkiyi doğurur tarzda kötüye kullandığına dolayısıyla 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesine aykırı davrandığına, WB'nin sinema salonları ile arasında bulunan "dikey anlaşmalar" vasıtasıyla sinema salonlarınca uygulanan bilet fiyatlarını belirlemek ve/veya müdahale etmek suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiğine, 2003 yıl sonunda oluşan yıllık gayri safi gelirin %1'i oranında, WB'ye, film dağıtımını yaptığı sinema salonu işletmeleri ile arasında bulunan "dikey anlaşmalara" ilişkin bildirimde bulunmaması sebebiyle ve ilgili dönemde yönetim kurulunda yer alan kişilerden her birine ayrı ayrı olmak üzere, idari para cezası uygulanmasına, WB'ye Kanun'da yasaklanmış eylemlerden olduğu tespit edilen; sinema işletmecilerinin uyguladıkları bilet fiyatlarına müdahale etmeye ve sinemalar arasındaki bilet fiyatlarını eşitlemeye, sinema işletmecilerinin filmlerden önce gösterdikleri fragmanlar konusunda sınırlamalar getirerek başka dağıtıcıların filmlerinin fragmanlarının gösterilmesini engellemeye yönelik faaliyetlerine son vermesi gerektiğinin bildirilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-22/259-75

KARAR TARİHİ : 07-04-2005

4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin 3. fıkrası uyarınca, Kastamonu ilindeki tüp gaz (LPG) bayilerinin aralarında anlaşarak fiyat belirledikleri iddiaları ile ilgili olarak, söz konusu uygulamalara ne şekilde son vereceklerine yönelik olarak Kastamonu il merkezinde faaliyet gösteren tüp gaz bayilerine yazılı görüş bildirilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-24/281-76

KARAR TARİHİ : 14-04-2005

Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş.'nin kapsama alanı ile ilgili yaptığı yoğun reklamlar yoluyla Avea İletişim Hizmetleri A.Ş.'nin pazara girişini engellediği, faaliyetlerini zorlaştırdığı ve dolayısıyla 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal ettiği iddiasına ilişkin olarak önaraştırma yapılmasına veya soruşturma başlatılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-28/324-83

KARAR TARİHİ : 25-04-2005

Sivas ili otobüs ile şehirlerarası yolcu taşımacılığı pazarında rekabeti kısıtlayıcı bir eylemin söz konusu olmadığına, dolayısıyla başvuru konusu iddialara ilişkin olarak önaraştırma yapılmasına veya soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-28/325-84

KARAR TARİHİ : 25-04-2005

S.S. 16 Ezine Minibüsleri Motorlu Taşıyıcılar Kooperatifi'nin uygulamalarının ilgili Esnaf Odası ve kolluk güçlerinin görev kapsamında yer alması nedeniyle başvuru konusu iddialara ilişkin olarak 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun çerçevesinde herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-28/326-85

KARAR TARİHİ : 25-04-2005

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu ve bu Kanun'a dayanılarak düzenlenen Karayolu Taşıma Yönetmeliği'nde yer alan bazı hükümlerin 4054 sayılı Kanun'un 4. ve 6. maddelerine aykırılık teşkil ettiği iddiasına ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun çerçevesinde herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-29/368-101

KARAR TARİHİ : 04-05-2005

Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'nin eşit durumdaki alıcılara farklı şartlar ileri sürerek hakim durumunu kötüye kullandığı ve böylece 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal ettiği iddiasına ilişkin olarak önaraştırma yapılmasına veya soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-29/370-90

KARAR TARİHİ : 04-05-2005

Bursa bölgesinden Avrupa pazarına taze siyah incir ihracatı yapan Türk firmalarının yıkıcı fiyatla satış yaptıkları iddiasının, 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi kapsamında kötüye kullanma olarak değerlendirilemeyeceğine, dolayısıyla dosya konusu iddialara ilişkin olarak önaraştırma yapılmasına veya soruşturma başlatılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-30/372-91

KARAR TARİHİ : 05-05-2005

Ankara Kahveciler Odası Yönetim Kurulu Üyeleri ile bazı kahve/kıraathane işletmelerinin anlaşarak çay fiyatlarını belirledikleri iddiasına ilişkin düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; şikayet konusu uygulamalara ne şekilde son vereceklerine yönelik olarak Ankara Kahveciler Odası'na yazılı görüş bildirilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-30/381-94

KARAR TARİHİ : 05-05-2005

Yazarkasa üreticilerinin YTL'ye geçiş sürecinde, mevcut yazar kasaların YTL'ye uyumlu hale getirilmesi işlemi için gerekli parça, yazılım ve servis bedellerini ve yazar kasaların iptali ücretini yüksek düzeylerde belirledikleri iddiasına ilişkin olarak soruşturma açılmasına gerek bulunmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-36/451-104

KARAR TARİHİ : 27-05-2005

Türkiye Musiki Eseri Sahipleri Meslek Birliği, Komşu Hak Sahibi Müzik Yapımcıları Meslek Birliği, Müzik Yorumcuları Meslek Birliği ve Müzik Eseri Sahipleri Grubu'nun yayıncı kuruluşlara uygulamakta oldukları müzik eserleri telif ücreti tarifelerinin sözü edilen meslek birliklerinin hakim durumlarını kötüye kullanma eylemine dönüştüğü iddiasına ilişkin olarak önaraştırma yapılmasına veya soruşturma açılmasına gerek bulunmadığına, konu ile ilgili olarak Kültür ve Turizm Bakanlığı'na bilgilendirici bir yazı gönderilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-36/453-106

KARAR TARİHİ : 26-05-2005

Coca-Cola Meşrubat San. ve Tic. A.Ş. ve Coca-Cola İçecek A.Ş.'nin gazlı içecek şurubu pazarında hakim durumda olduğuna, Coca-Cola Meşrubat San. ve Tic. A.Ş. ile Coca Cola İçecek A.Ş.'nin alıcılar arasında ayrımcılık yaparak hakim durumunu kötüye kullandığı iddiası ile ilgili olarak soruşturma açılmasına gerek bulunmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-36/458-108

KARAR TARİHİ : 26-05-2005

Ankara Büyükşehir Belediyesi-EGO Genel Müdürlüğü'nün şehir içi toplu taşımacılık fiyatlarını %33 oranında artırmak suretiyle hakim durumunu kötüye kullandığı iddiasına ilişkin olarak herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-36/481-112

KARAR TARİHİ : 26-05-2005

Koç Sistem Bilgi ve İletişim Hizmetleri A.Ş., GVZ Ses Teknolojileri Yazılım Hizmetleri A.Ş., Infotech Bilişim ve İletişim Teknolojileri Sanayi ve Ticaret A.Ş., Mobilera Bilişim İletişim Teknolojileri A.Ş., Obase Bilgisayar ve Danışmanlık Hizmetleri Ticaret Ltd. Şti., Soft Bilgi İşlem Danışmanlık ve Ticaret A.Ş., Netsis Yazılım Sanayi ve Ticaret A.Ş. ve Prizma Otomasyon ve RF Tanımlama Sistem Çözümleri Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. arasında imzalanan "Çözüm Odaklı İş Birliği İyi Niyet Anlaşması"na ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal eden bir durum olmaması nedeniyle soruşturma açılmasına gerek olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-36/484-115

KARAR TARİHİ : 26-05-2005

Ankara Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü (ASKİ)'nin tekel gücünü kullanarak aşırı fiyatlandırma yaptığı iddiasına ilişkin olarak herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-38/487-116

KARAR TARİHİ : 02-06-2005

Ülker Grubu Pazarlama Şirketleri bilgisi dahilinde Ülker Grubu ve/veya distribütörleri tarafından satış noktaları ile imzalanan Özel Statü Müşteri (ÖSM) Sözleşmeleri'nin, 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlandığına, söz konusu sözleşmelerin uygulanması aşamasında, rakip teşebbüslerin pazara girmelerini engellemek ya da faaliyetlerini zorlaştırmak suretiyle kötüye kullanma olarak nitelendirilebilecek herhangi bir eyleme rastlanmadığına, dolayısıyla Atlas Gıda Pazarlama San. ve Tic. A.Ş., Merkez Gıda Pazarlama ve Tic. A.Ş., Esas Pazarlama ve Ticaret A.Ş., Seher Gıda Paz. San. ve Tic. A.Ş., Natura Gıda San. ve Tic. A.Ş. ve distribütörleri hakkında soruşturma açılmasına gerek olmadığına; söz konusu sözleşmelerin uygulanmasının, rekabeti kısıtlayıcı potansiyel etkilerinin varlığı nedeniyle ilgili daire tarafından izlenmesi gerektiğine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-38/489-117

KARAR TARİHİ : 02-06-2005

Kavaklıdere Şarapçılık A.Ş. ve Doluca Şarapçılık ve Pazarlama A.Ş.'nin nihai satış noktaları ile akdetmiş olduğu rakip mal satmama yükümlülüğü içeren anlaşmalardan 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin sağlamış olduğu muafiyetin geri alınmasına yönelik olarak önaraştırma yapılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olmadığına, her iki teşebbüsün münhasırlık uygulamaları ile rakiplerin

pazara girişini engelleyerek hakim durumlarını kötüye kullandıkları yönünde bir tespitle bulunulmaması nedeniyle şikayetin reddine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-38/490-118

KARAR TARİHİ : 02-06-2005

Paketlenmiş toz ve kesme şeker satışı ile işigal eden Mehmetoğlu İç ve Dış Tic. A.Ş.'nin maliyetlerinin altında satış yaparak rakiplerini piyasa dışına çıkarmaya çalıştığı iddiasına ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-38/513-123

KARAR TARİHİ : 02-06-2005

Ataşehir Danışmanlık firmasının, Hürriyet, Milliyet, Posta ve Sabah gazetelerinde yayımlatmak istediği ilanların, Suadiye Reklam ve İlan Hizmetleri Ltd. Şti.'nin ambargosu nedeniyle yayınlanamadığı iddiasına yönelik olarak önaraştırma yapılmasına veya soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-38/514-124

KARAR TARİHİ : 02-06-2005

Hapan (Nefise AKÇELİK) Tüneli Yapım işi ihalesine ilişkin başvuru ile ilgili olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığına, Başbakanlık ile Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na konuya ilişkin olarak yazı gönderilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-39/548-125

KARAR TARİHİ : 13-06-2005

Kale Pazarlama Ticaret A.Ş.'nin, 4054 sayılı Kanun'u ihlal edip etmediğinin tespit edilmesi neticesinde, Kale Pazarlama Ticaret A.Ş.'nin Nisan 2003 itibariyle ürün satış, dağıtım ve pazarlama faaliyetlerini üretici şirketlere devrettiğine; bu nedenle Kale Pazarlama Ticaret A.Ş. hakkında soruşturma açılmasına gerek olmadığına, Kale Pazarlama Ticaret A.Ş.'nin yukarıda sözü edilen faaliyetlerini devretmesinin sonucu olarak sözleşme taraflarının değişmesi nedeniyle Kurul'a bildirilen; Kaleseramik Çanakkale Kalebodur Seramik Sanayi A.Ş. ve Kalekim Kimyevi Maddeler Sanayi A.Ş.'nin yetkili satıcılık sözleşmelerinin 9/b maddesinin, alıcıların kendi satış fiyatını belirleme serbestisini engellediğine bu nedenle "Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği" ile tanınan grup muafiyetinden yararlanamayacağına, yukarıda adı geçen teşebbüslerin yetkili satıcılık sözleşmelerinin 8/1 maddesi ile getirilen "belirsiz süreli rekabet etmeme yükümlülüğü"ne de, 2002/2 sayılı "Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği" ile tanınan muafiyetin uygulanamayacağına, alıcıların kendi satış fiyatını belirleme serbestisini engellemeye yönelik çabalara imkan vermesi nedeni ile yetkili satıcılık sözleşmelerinin 9. maddesinin (b) bendinin sözleşme metninden çıkarılmasına, yetkili satıcılık sözleşmelerinin 8/1 maddesi ile getirilen "belirsiz süreli rekabet etmeme yükümlülüğüne" ilişkin hükümde, 2002/2 sayılı "Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği"ne uygunluk sağlayacak değişikliklerin yapılmasına, bu değişikliklerin 60 gün içerisinde yerine getirilerek Rekabet Kurumu'na bildirilmesine; Kurulumuzca gerekli görülen düzeltmeler yapılmadan uygulamaya devam edilmesi halinde haklarında soruşturma açılacağına taraflara bildirilmesine eldeki örnekler çerçevesinde 6.1.2004'ten itibaren imzalamaya başladığı yetkili satıcılık sözleşmelerine ilişkin menfi tespit/muafiyet talebini 2.2.2005'te yapan Kaleseramik Çanakkale Kalebodur Seramik Sanayi A.Ş. ve eldeki örnekler çerçevesinde 1.1.2004'ten itibaren imzalamaya başladığı yetkili satıcılık sözleşmelerine ilişkin menfi tespit/muafiyet talebini 31.1.2005'te yapan Kalekim Kimyevi Maddeler Sanayi A.Ş.'ye Kanun'un 16. maddesinin (c) bendi gereğince ayrı ayrı olmak üzere, yine aynı madde çerçevesinde anılan teşebbüslerin söz konusu tarihte yönetim organlarında görev alan kişilere ayrı ayrı olmak üzere idari para cezası verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-40/554-154

KARAR TARİHİ : 17-06-2005

Siemens A.Ş.'nin bayilik sisteminde uygulamakta olduğu bölge paylaşımının devam ettiğine, bu paylaşımın uyumlu bir şekilde yıkıcı fiyatlar ile diğer bölge bayilerinin

katılımlarını engelleyerek sürmekte olduğu iddiası ile ilgili olarak bir işlem yapılmasına gerek olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-40/562-141 **KARAR TARİHİ : 17-06-2005**

Erzurum ilinde faaliyet gösteren Dadaş Turizm, Esadaş Turizm, Palandöken Turizm isimli otobüs şirketlerinin, fiyatlarını birlikte belirleyerek 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettikleri iddiası ile ilgili olarak herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-41/580-148 **KARAR TARİHİ : 28-06-2005**

Ro Ro Gemi İşletmecileri ve Kombine Taşımacılar Derneği tarafından 6.4.2005 tarihinde gazete ilanı ile üyelerine yapılan duyuruya ilişkin olarak anılan teşebbüs birliği hakkında soruşturma açılmasına gerek olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-41/583-150 **KARAR TARİHİ : 28-06-2005**

Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin metro ethernet erişim hizmetini son kullanıcılara sunmaya başlamasına rağmen söz konusu hizmeti internet servis sağlayıcılarına vermemesi nedeniyle internet erişim hizmetleri piyasasındaki rekabet koşullarını bozduğu iddiası ile ilgili olarak önaraştırma yapılmasına ya da doğrudan soruşturma açılmasına gerek olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-41/598-152 **KARAR TARİHİ : 28-06-2005**

Bankaların, ortak karar almak suretiyle, akaryakıt ve gıda ürünlerine yönelik olarak kredi kartlı alışverişlerdeki taksit uygulamalarına son verdikleri iddiası bakımından Türkiye Bankalar Birliği'nin akaryakıt ve gıda ürünlerinde kredi kartlı alışverişlerdeki taksit uygulamasını durdurmaya yönelik kararı bulunmadığından, Bankaların anlaşma yaparak veya uyumlu eylem içinde akaryakıt ve gıda ürünlerine yönelik kredi kartlı alışverişlerdeki taksit uygulamasına son verdiklerine dair yeterli delil bulunmadığından, taksitli kredi kartları pazarında faaliyet gösteren bankalar ve Türkiye Bankalar Birliği hakkında soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikayetlerin reddine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-43/602-153 **KARAR TARİHİ : 01-07-2005**

Bankalararası Kart Merkezi A.Ş. bünyesinde biraraya gelen bankaların belirlediği takas komisyonu oranları ile 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinin ihlal edildiği iddiasına ilişkin olarak, BKM'nin Yönetim Kurulu kararlarıyla ortak takas komisyonu belirlemesinin Kanun kapsamında bir teşebbüs birliği kararı olduğuna ve Kanun'un 4. maddesine aykırılık teşkil ettiğine, bu nedenle BKM'nin idari para cezası ile cezalandırılmasına kartlı ödeme sistemleri pazarının kendine özgü koşulları nedeniyle birlikte takas komisyonu belirlenmesi faaliyetinin, bazı koşulları sağlaması halinde Kanun'un 5. maddesi kapsamında muafiyetten yararlanabileceğine, ancak hali hazırda uygulandığı şekliyle bu koşulların gerçekleşmediğine, ortak takas komisyonu uygulamasına muafiyet tanınabilmesi için, BKM tarafından uygulanmakta olan formülde; fonlama maliyetinin hesaplanmasında TCMB tarafından belirlenen gecelik (overnight) faiz oranının esas alınması ve operasyonel maliyetler kaleminde batac maliyeti unsurunun dikkate alınmaması halinde bireysel muafiyet tanınabileceğine bu değişikliklerin 90 gün içinde yapılarak Rekabet Kurumu'na tevsik edilmesine, kurulumuzca gerekli görülen düzeltmeler yapılmadan uygulamaya devam edilmesi halinde haklarında soruşturma açılacağına bildirilmesine, muafiyetin süresinin ise şartların yerine getirildiğinin tevsik edilmesinden itibaren 2 yıl olarak belirlenmesine, ortak takas komisyonu belirlenmesine ilişkin teşebbüs birliği kararı niteliğindeki kararlarını süresi içerisinde bildirmemesi nedeniyle, BKM'ye idari para cezasının, zaman aşımına uğramasından dolayı verilmesine yer olmadığına, kredi kartı ile ödemeler sisteminin düzenli işleyişi ile ilgili olarak Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'na, hazırlanan "Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu" tasarısında kredi kartı sisteminin işleyişi ile ilgili düzenleme ve denetleme yapma yetkisinin kendilerine tanınması gerektiğine dair Rekabet Kurulu görüşünün gönderilmesine T.C. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'na, 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'unda yer alan "mal veya

hizmetin kredi kartı ile satın alındığı durumlarda satıcı veya sağlayıcı, tüketiciden komisyon veya benzeri bir isim altında ilave ödemede bulunmasını isteyemez” şeklindeki hükmün kaldırılmasına dair Rekabet Kurulu görüşünün gönderilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-44/618-155

KARAR TARİHİ : 08-07-2005

Kone Asansör San. ve Tic. A.Ş. tarafından, kendi markasını taşıyan asansörlerdeki elektronik kartlara şifre girilmesi suretiyle diğer asansör tamir firmalarının faaliyetlerinin engellendiği iddiasına ilişkin olarak, söz konusu teşebbüsün 4054 sayılı Kanun’un 6. maddesinin ihlal edilmesine yönelik bir eylem içinde bulunmadığına, dolayısıyla hakkında anılan Kanun’un 41. maddesi hükmü çerçevesinde soruşturma başlatılmasına gerek olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-44/626-159

KARAR TARİHİ : 08-07-2005

Samsun ilinde faaliyet gösteren şehirlerarası otobüs firmalarının fiyatlarını birlikte belirleyerek 4054 sayılı Kanun’u ihlal ettikleri iddiası ile ilgili olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-44/633-165

KARAR TARİHİ : 08-07-2005

Bimeks Bilgi İşlem A.Ş., Teknosa İç ve Dış Tic. A.Ş., Vatan Bilgisayar, Metro Elektronik gibi firmaların büyük finansal kurumlardan destek alarak oluşturdukları satış koşulları ile küçük ve orta ölçekli firmaların rekabet şansını ortadan kaldırdıkları iddialarına ilişkin olarak önaraştırma yapılmasına veya soruşturma açılmasına gerek bulunmadığına, şikayetin reddine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-44/636-168

KARAR TARİHİ : 08-07-2005

Seslendirme Sanatçıları Meslek Birliği’nin 5846 sayılı Kanun ile kendilerine verilen yetkiye dayanarak seslendirmeleri kullanmayı talep eden kuruluşlara yönelik ücret tarifesi belirlemesi ve bu tarifeyi duyurması işleminin, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun’un 4. maddesi kapsamında rekabeti kısıtlayıcı bir teşebbüs birliği kararı olmadığına; bununla birlikte yine anılan meslek birliği tarafından bir seslendirme sanatçısına bir filmde en fazla kaç rol konuşturulabileceğinin belirlenmesinin 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu çerçevesinde bir yetki tartışması dahilinde çözümlenebilecek bir konu olduğu; bu nedenle söz konusu iddialara ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun’un 40 ve devamı maddeleri uyarınca bir önaraştırma yapılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek bulunmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-46/668-170

KARAR TARİHİ : 13-07-2005

Ro-Ro gemi işletmecilerinin kartel oluşturmak suretiyle 4054 sayılı Kanun’u ihlal ettikleri iddiaları üzerine yürütülen soruşturma kapsamına göre; Ulusoy Grubu ve UN Ro-Ro Grubu’nun ekonomik bütünlük içinde olmadıklarına ve farklı teşebbüs olduklarına, Ulusoy Denizyolları İşletmeciliği A.Ş. ve UN Ro-Ro İşletmeleri A.Ş. arasında 12.10.2000 tarihinde yapılan Protokol’ün “Taraflar halen uygulamakta oldukları tarife ve ödeme koşullarını diğer tarafın mutabakatı olmaksızın değiştirmeyeceklerdir. Böyle bir durum işbu protokolün başka bir ihtara hacet kalmaksızın sona ermesi anlamındadır.” şeklindeki hükmünün 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesi çerçevesinde rekabeti kısıtlayıcı nitelikte olduğuna; Ulusoy Denizyolları İşletmeciliği A.Ş. ve UN Ro-Ro İşletmeleri A.Ş.’nin idari para cezası ile cezalandırılmalarına, Ulusoy Ro-Ro Grubu şirketleri ile UN Ro-Ro Grubu şirketlerinin herhangi birinin yönetim organlarında görev alan kişi ya da kişilerin, diğer grup şirketlerinin yönetim organlarında görev almaması gerektiğine, durumun 90 gün içerisinde sona erdirilerek Rekabet Kurulu’na tevsih edilmesine, gerekli görülen düzeltmeler yapılmadan uygulamaya devam edilmesi halinde haklarında soruşturma açılacağına taraflara bildirilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-46/669-171

KARAR TARİHİ : 13-07-2005

Efes Pazarlama ve Dağıtım Ticaret A.Ş.'nin bayilerinin yeniden satış fiyatını belirlemek suretiyle 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettiği iddiasına ilişkin soruşturma neticesinde; Efes Pazarlama ve Dağıtım Ticaret A.Ş.'nin bayilerinin yeniden satış fiyatlarını belirlemek suretiyle rekabeti kısıtlaması veya bunu amaçlaması ve böylece 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal etmesinin söz konusu olmadığına, bu nedenle herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-47/671-172

KARAR TARİHİ : 14-07-2005

Çimento ve hazır beton pazarları hakkında Kurumumuz kayıtlarına çeşitli tarihlerde intikal eden şikayetlerden; 11.1.2005 tarihli Fethiye hazır beton pazarına ilişkin şikayete, 20.4.2005 tarihli Fethiye hazır beton pazarına ilişkin şikayete, İzmir İnşaat Malzemeleri İmalat ve Satıcıları Odası'nın 23.5.2005 tarihli şikayetine, Ankara Ticaret Odası'nın 29.6.2005 tarihli şikayetine, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın 2.5.2005 tarihli yazısı ekinde gönderilen rapora, Türkiye Müteahhitler Birliği'nin 30.6.2005 tarihli şikayetine yönelik olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-47/672-173

KARAR TARİHİ : 14-07-2005

Harun Yüksel Toprak San. Tic. A.Ş.'nin bayilerinin bölgeler arası pasif satışlarını engelleyerek rekabeti kısıtladığı iddiasına ilişkin olarak önaraştırma yapılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-47/674-174

KARAR TARİHİ : 14-07-2005

CNR Uluslararası Fuarçılık ve Ticaret A.Ş. ve Hannover Messe International İstanbul Ltd. Şti. arasında akdedilen kira sözleşmesinde yer alan rekabet etmeme yükümlülüğünün 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlal etmekle birlikte, söz konusu rekabet yasağının fuarcılık sektörünün nitelikleri ve mevcut düzenlemeler dikkate alındığında muafiyet alabilecek nitelikte olduğuna ve aynı zamanda halihazırda sözleşmenin geçersiz olması nedeniyle anılan teşebbüsler hakkında 4054 sayılı Kanun'un 40. maddesi gereğince soruşturma açılmasına yer olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-48/683-177

KARAR TARİHİ : 21-07-2005

Türkiye Musiki Eseri Sahipleri Meslek Birliği, Komşu Hak Sahibi Müzik Yapımcıları Meslek Birliği, Müzik Yorumcuları Meslek Birliği ve Müzik Eseri Sahipleri Grubu'nun yayıncı kuruluşlara uygulamakta oldukları müzik eserleri telif ücreti tarifelerinin sözü edilen meslek birliklerinin hakim durumlarını kötüye kullanma eylemine dönüştüğü iddiasına ilişkin olarak önaraştırma yapılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-49/701-189

KARAR TARİHİ : 28-07-2005

Malatya il merkezinde faaliyet gösteren Halk Ekmek Fabrikası'nın ürettiği ekmekleri maliyetin altında satarak haksız rekabete neden olduğu iddiasının reddine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-49/702-190

KARAR TARİHİ : 28-07-2005

Nevşehir il Merkezinde faaliyet gösteren Neveksan Halk Ekmek Fabrikası'nın kapasitesinden ve kendisine ait olan un, tuz fabrikaları ve maya bayiliğinden aldığı güçle diğer firmaları batırma tehdidi ile Nevşehir il merkezinde tüketilen ekmeklerin %70'ini üretir hale geldiği ve yeni bir fırın daha alarak tekel konumuna geleceği iddiasına ilişkin olarak herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-49/710-195

KARAR TARİHİ : 28-07-2005

Sinegraf Film Yapım Yönetim Ltd. Şti., Sinema Dizi Yapımcılık ve Prodüksiyon Müzik Yapım ve İletişim Sistem Paz. Tur. İç ve Dış Ticaret A.Ş., Gold Filmcilik ve Sinemacılık Ltd. Şti., TMC Film Yapım Ltd. Şti. ve BKM Ltd. Şti.'nin oyuncu transferini

engellemek ve oyuncu ücretlerini sabitlemek amacıyla anlaşmaya vardıklarına ilişkin olarak Osman YAĞMURDERELİ'nin tek taraflı beyanlarını destekleyici nitelikte bulgulara ulaşılmadığından, adı geçen teşebbüsler hakkında soruşturma açılmasına gerek bulunmadığına; ancak, söz konusu beyanların tarafların irade uyuşmasıyla bir anlaşmaya dönüşmesi ve böylece televizyon dizisi yapımıcılığı piyasasında oyuncu transferinin engellenmesi ve oyuncu ücretlerinin sabitlenmesi suretiyle rekabetin kısıtlanması ihtimali bulunduğundan, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlaline yol açabilecek nitelikteki bu tür davranışlardan kaçınılmasını teminen aynı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca adı geçen teşebbüslere yazılı görüş gönderilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-51/742-200

KARAR TARİHİ : 15-08-2005

Denizli'de faaliyet gösteren "özel sürücü kurslarının" aralarında anlaşarak kurs katılım ücretlerini belirledikleri iddiasına yönelik olarak bu aşamada önaraştırma açılmasına yer olmadığına, ilgili sürücü kurslarının bu tür davranışlardan kaçınmaları konusunda uyarılmalarını teminen 4054 sayılı Kanun'un 9/3. maddesi uyarınca Denizli Valiliği'ne yazılı görüş gönderilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-51/753-204

KARAR TARİHİ : 15-08-2005

Konya Tüpcüler Odası'nın aldığı kararlarla üyelerinin pazar günleri tüp satışı yapmasını yasakladığı ve bu şekilde 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettiği iddiasına ilişkin başvuruya yönelik olarak Konya Tüpcüler Odası'na 4054 sayılı Kanun'un 9/3. maddesi uyarınca yazılı görüş gönderilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-51/754-196

KARAR TARİHİ : 15-08-2005

Biofarma İlaç Sanayii ve Ticaret A.Ş., Glaxosmithkline İlaçları Sanayi ve Ticaret A.Ş. ve Merck Sharp Dohme İlaçları Ltd. Şti.'nin 2002 yılında eğitim hastaneleri ilaç ihalelerine katılmamak ve bunlara yönelik olarak fiyat artışı yapmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettiği iddiasına yönelik olarak soruşturma açılmasına gerek olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-51/784-208

KARAR TARİHİ : 15-08-2005

İstanbul Tarım İl Müdürlüğü'nün ithalatçı firmaları, özel laboratuvarlar arasında seçme şansı vermeden zorunlu olarak yönlendirmelerinin 4054 sayılı Kanun'a aykırı olduğu iddiası ile ilgili olarak bahse konu uygulamanın gözden geçirilmesine yönelik olarak Tarım ve Köyşleri Bakanlığı'na, 4054 sayılı Kanun'un 27 (g) ve 30 (f) maddeleri uyarınca yazılı görüş gönderilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-52/780-210

KARAR TARİHİ : 17-08-2005

Kastamonu İli merkezinde faaliyette bulunan tüp gaz (LPG) bayilerinin aralarında anlaşarak halihazırda aynı fiyatı uygulamak suretiyle 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettiklerine ilişkin olarak yeterli bilgi ve belge olmaması sebebiyle herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-52/792-209

KARAR TARİHİ : 17-08-2005

Seslendirme Sanatçıları Meslek Birliği eylemlerinin bazı seslendirme stüdyolarının faaliyetlerini zorlaştırdığı iddiasına ilişkin olarak adı geçen teşebbüs birliği hakkında 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi kapsamında soruşturma açılmasına gerek bulunmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-52/793-214

KARAR TARİHİ : 17-08-2005

ABC Türkiye Tiraj Denetim Kurulu Denetim Standartları'nın, yayıncı kuruluşlar arasındaki rekabeti bu kuruluşlardan bazıları aleyhine bozduğu iddiasının Rekabet Kurulu'nun 11.3.2005 tarih 05-14/160-57 sayılı kararının kapsamında olması nedeniyle, başvuru ile ilgili olarak herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-53/809-219

KARAR TARİHİ : 01-09-2005

Microsoft Bilgisayar Yazılım Hizmetleri Ltd. Şti.'nin dağıtım kanallarına uyguladığı baskı ve indirim sistemleri yolu ile Gelecek Bilişim ve İletişim A.Ş.'nin faaliyetlerini zorlaştırarak 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'u ihlal ettiği iddiasına ilişkin soruşturma açılmasına gerek olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-55/830-223

KARAR TARİHİ : 08-09-2005

Türkiye Futbol Federasyonu'nun yapmış olduğu "Süper Lig Maçlarının Televizyondan Yayını İhalesi"nde rekabeti engelleyici ve tekeli hedefleyen uygulamalarda bulunduğu iddiası ve farklı bir teknikle ihalenin yeniden yapılması talebine ilişkin şikayetin reddine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-55/833-226

KARAR TARİHİ : 08-09-2005

Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin öğretmen, öğretim üyeleri ve öğrencilere yönelik düzenlediği ADSL kampanyasının Telekomünikasyon Kurulu'nun izni ve onayı ile gerçekleştirilmesi nedeniyle önaraştırma yapılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-58/858-233

KARAR TARİHİ : 15-09-2005

Kapadokya'da bulunan 12 otelin, PADOK Turizm Tanıtım Pazarlama İşletme ve Danışmanlık A.Ş. ticaret ünvanlı pazarlama şirketi kurmaları ve acentelere bu şirket aracılığıyla hizmet vermeleri iddiaları ile ilgili olarak; şirket sözleşmesindeki otellerin ortak pazarlanması ve ortak fiyat tespiti gibi rekabeti kısıtlayıcı hükümlerin sözleşme metninden çıkarılması gerektiğine, öngörülen değişikliklerin yerine getirilmesi için kararın tebliğinden itibaren ilgili taraflara 60 gün süre verilmesine; aksi takdirde 4054 sayılı Kanun'un 56. maddesi uyarınca sözleşmenin geçersiz olacağına, Kurulca öngörülen düzeltmeler yapılmadan uygulamaya devam edilmesi halinde haklarında soruşturma açılacağına ve aynı Kanun'un 16. ve 17. maddeleri uyarınca işlem yapılacağına taraflara bildirilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-58/859-234

KARAR TARİHİ : 15-09-2005

Frito Lay Gıda San. ve Tic. A.Ş. ünvanlı teşebbüs çalışanlarının Gesa Gıda San. ve Tic. A.Ş.'nin ürün standlarının yer aldığı perakendecilere giderek bu noktalara standın kapasitesi kadar veya bir miktar bedelsiz ürün ya da nakit para vermek suretiyle Gesa Gıda San. ve Tic. A.Ş.'ye ait standların kaldırılmasını sağladıkları ve bu kapsamda Rekabet Kurulu'nun 4.5.2004 tarih ve 04-32/377-95 sayılı muafiyetin geri alınmasına yönelik kararına uymadığı yönündeki iddialar hakkında şikayeti destekler nitelikte bilgi ve belgeye ulaşılamaması nedeniyle Frito Lay Gıda San. ve Tic. A.Ş. hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-59/877-236

KARAR TARİHİ : 22-09-2005

İşyeri hekimlerinin yazdığı reçetelerin eczacı odaları tarafından belli esaslar çerçevesinde eczacılar arasında paylaşılması uygulamasının SSK ve TEB arasında imzalanan Protokole dayandığı, söz konusu Protokole taraf olan SSK'nın mevcut dosya özelinde 4054 sayılı Kanun anlamında teşebbüs kabul edilemeyeceğine, ayrıca bahsi geçen uygulamanın, 6643 sayılı Kanun'un 39 (j) maddesine dayanılarak gerçekleştirilmesi nedeniyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi anlamında teşebbüs birliği kararı olarak da kabul edilemeyeceğine, bu nedenlerle söz konusu şikayet başvurusu ile ilgili olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılamayacağına, ancak eczacılar arasında etkin rekabeti sınırlama ihtimali bulunduğundan, söz konusu uygulamanın gözden geçirilmesi hususunda SSK ve SSK'nın bağlı olduğu Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na Kanun'un 27(f) maddesi uyarınca görüş bildirilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-60/896-241**KARAR TARİHİ : 23-09-2005**

Pak Gıda Üretim ve Pazarlama A.Ş., Özmaya San. A.Ş., Mauri Maya San. A.Ş. ve Akmaya San. ve Tic. A.Ş.'nin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettikleri iddiası üzerine yürütülen soruşturma neticesinde; yukarıda adı geçen yaş ekmek mayası pazarında faaliyet gösteren firmaların yüksek oranlı ve birbiriyle uyumlu fiyat artışlarının ve söz konusu fiyat artış trendini sürdürmelerinin ekonomik ve rasyonel gerekçelere dayanmaması nedeniyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında ihlal olduğuna ve idari para cezası uygulanmasına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-63/902-244**KARAR TARİHİ : 29-09-2005**

Fethiye ilçesinde faaliyet gösteren Selena Gıda İnş. Tur. Oto. San. Tic. Ltd. Şti. unvanlı ekmek fabrikasının ürettiği ekmekleri maliyetinin altında satarak, rakip üreticileri zor durumda bıraktığı iddiasına ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek bulunmadığına, dolayısıyla şikayetin reddine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-64/925-248**KARAR TARİHİ : 04-10-2005**

Sürtünme Malzemeleri Sanayicileri Derneği (SMSD)'nde biraraya gelen balata üreticilerinin Bekemler Otomotiv İç ve Dış Ticaret A.O. (Bekemler)'in piyasadaki faaliyetlerini eylemleriyle zorlaştırdıkları iddiası üzerine yürütülen soruşturmanın neticesinde; Frentek Balatacılık ve Otomotiv San. Tic. A.Ş., Beşer Balatacılık San. ve Tic. A.Ş., Kale Balata Otomotiv San. ve Tic. A.Ş., Balatacılar Balatacılık San. ve Tic.A.Ş., Berka Balatacılık San. ve Tic.A.Ş., Eren Fren ve Debriyaj Balataları San. ve Tic. Ltd. Şti. temsilcilerinin üyesi olduğu Sürtünme Malzemeleri Sanayicileri Derneği'nin piyasaya girmek isteyen ve üyesi teşebbüslerin rakibi olan "Bekemler Otomotiv İç ve Dış Ticaret A.O. (Bekemler)"nın faaliyetlerini zorlaştırmak ve kısıtlamak amacıyla, Bekemler ürünlerini yeniden satmak üzere satın alan teşebbüslere, bu teşebbüs ürünlerini satmama yönünde baskı yapmak konusunda karar aldığına, bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un rekabeti sınırlayıcı anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birliği kararlarını yasaklayan 4. maddesini ihlal ettiğine, Sürtünme Malzemeleri Sanayicileri Derneği tarafından alınan kararın dernek üyesi teşebbüsler tarafından etkin biçimde uygulanmaması ve piyasada kapsamlı bir etki doğurmaması hususunun göz önünde bulundurulması sonucunda; Sürtünme Malzemeleri Sanayicileri Derneği'ne idari para cezası uygulanmasına, Sürtünme Malzemeleri Sanayicileri Derneği bünyesinde bir araya gelen teşebbüslerin fiyat ve satış politikaları konusunda birlikte hareket etme amacıyla centilmenlik anlaşması yaptıkları iddialarına ilişkin olarak yeterli bilgi ve belgelere ulaşılamaması nedeniyle, herhangi bir işlem tesisine gerek bulunmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-65/928-250**KARAR TARİHİ : 06-10-2005**

Paşabahçe Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin bayilerine yönelik hakim durumunu kötüye kullanarak 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettiği iddiasına ilişkin olarak soruşturma açılmasına gerek olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-65/934-254**KARAR TARİHİ : 06/10/2005**

TEMSAD'ın üyelerine göndermiş olduğu yazıda yer alan ifadelerin, tavsiye kararının sınırlarını aşarak üyeleri belli bir davranış tarzını benimsemeye sevk ettiğine, bu nedenle de 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında bulunduğu, ancak üyelerle yapılan herhangi bir sözleşme metni bulunmadığı, herhangi bir yaptırım öngörülmediği ve İTM 2006 Tekstil Makinaları Fuarı henüz düzenlenmediği, anılan kararın etkilerinin ortaya çıkmamış olduğu hususlarının dikkate alınması sonucunda TEMSAD hakkında önaraştırma yapılmasına gerek olmadığına, bununla birlikte 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin 3. fıkrası uyarınca, üyelerin kendi kararlarını kendilerinin almalarını etkileyecek, üyeleri bağlayıcı bir karar veya sözleşmenin 4054 sayılı Kanunu ihlal edeceği konusunda TEMSAD'a görüş yazısı gönderilmesine; TÜYAP'ın İTM 2004 İstanbul Uluslararası Tekstil Makineleri Fuarı'nı kendisinin düzenlemiş gibi davrandığı, Teknik Fuarcılık aleyhine beyanlarda bulunduğu, tekel yaratmak amacıyla basında demeçler verdiği, düşük fiyatlar belirlemek suretiyle fuarcılık

piyasasında rekabeti bozduğu iddialarının ise 4054 sayılı Kanun kapsamında bulunmadığına, şikayetin bu yönüyle reddine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-66/946-255

KARAR TARİHİ : 10-10-2005

Seçici kozmetik ürünleri toptan ve perakende satışı pazarında faaliyet gösteren teşebbüslerin 4054 sayılı Kanun'u ihlal edip etmediklerinin tespiti amacıyla yürütülen soruşturma neticesinde; Türkiye seçici kozmetik ürünleri toptan ve perakende satış pazarında faaliyet gösteren firmaların dördünün 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal eder nitelikte eylemlerinin bulunmadığına, on yedi firmanın ilgili ürün pazarlarında rekabeti kısıtlayıcı nitelikteki anlaşmalar yoluyla 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiklerine, on iki firmanın sektördeki 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal eder nitelikteki oluşuma sonradan ve perakendeci teşebbüslerin baskısıyla katılması, söz konusu ihlal niteliğindeki davranışların uzun süre devam etmemesi hafifletici unsurlar olarak göz önünde bulundurulduğunda, teşebbüslerin her birinin ayrı ayrı olmak üzere asgari idari para cezası ile cezalandırılmalarına, Altuğ Kozmetik Optik Ltd. Şti., Sevil Parfümeri Kozmetik Tic. ve San. A.Ş., Tekin Acar Büyük Mağazacılık Tic. A.Ş.'nin sektördeki oluşumun öncülere ve en büyük destekçileri olmaları ağırlaştırıcı unsur olarak, Tekin Acar Büyük Mağazacılık Tic. A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Tekin Acar'ın Rekabet Kurumu'ndan aldığı görüş sonrasında rekabeti engelleyici eylemlerin azalması, ihlal niteliğindeki davranışların uzun süre devam etmemesi hafifletici unsurlar olarak göz önünde bulundurulmuş olup, YKM Giyim ve İhtiyaç Maddeleri Tic. ve San. A.Ş. ve Boyner Büyük Mağazacılık A.Ş. 'nin esasen sektörde rekabeti sağlayıcı davranışlarda bulunmalarına ve rekabeti ihlal eden oluşumu genelde bozan teşebbüsler olmalarına karşın, zaman zaman sektördeki rekabeti engelleyici oluşuma destek verdikleri göz önünde bulundurularak, 2003 yılı sonunda oluşan yıllık gayri safi gelirlerinin taktiren %0,5 oranında ayrı ayrı olmak üzere idari para cezası ile cezalandırılmalarına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-68/958-259

KARAR TARİHİ : 14-10-2005

Demir çelik üreticilerinin 4054 sayılı Kanun'u ihlal edip etmediklerinin tespiti amacıyla 22.4.2004 tarih, 04-27/319-M sayılı Kurul kararı uyarınca yürütülen soruşturma sonucunda; 19 tane demir çelik üreticisinden 17 tane teşebbüsün uzun demir çelik ürünleri pazarında yatay anlaşmalar yoluyla 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiklerine ve idari para cezası ile cezalandırılmalarına, bu teşebbüslerden İskenderun Demir ve Çelik Fabrikaları A.Ş.'nin entegre bir tesis olması nedeniyle arzı kısıtlamasının mümkün olmaması, kullandığı hurda miktarının ihmal edilebilir düzeyde olması nedeniyle hurda alımı konusunda diğer teşebbüslerle koordinasyon içinde bulunmasının mümkün olmaması, satış fiyatı ve satış şartlarının tespit edilmesine ilişkin toplantılara katılmakla beraber, bu toplantılarda alınan kararlara çoğunlukla uymaması nedenleriyle 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca (2005/3 sayılı Tebliğ ile değişik 2005/2 sayılı Tebliğ'e göre) asgari para cezası ile cezalandırılmasına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-69/959-260

KARAR TARİHİ : 19-10-2005

Karadeniz Ro-Ro Taşımacılık Ticaret Ltd. Şti. tarafından Ulusoy Deniz taşımacılığı A.Ş.'den satın alınan Selçuk-K gemisinin satış mukavelesinin 15. maddesinde yer alan hüküm ile geminin Samsun-Novorossky hattında çalışmasının engellendiği iddiası üzerine yürütülen soruşturma neticesinde; Ulusoy Deniz Taşımacılığı A.Ş. tarafından Selçuk-K adlı Ro-Ro gemisinin Karadeniz Ro-Ro Taşımacılık Ticaret Ltd. Şti.'ne devri işleminin, Rekabet Kurulu'nun iznine tabi olduğuna; ancak işlemin Rekabet Kurulu'nun izni olmaksızın gerçekleştirildiğine, bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemiş olmasından dolayı tatbik edilecek idari para cezasının üç yıllık zaman aşımı süresinin dolmuş olması sebebiyle uygulanmasına imkan bulunmadığına, devir işlemine ilişkin satış anlaşmasının 15. maddesinde ve bu maddeye ek olarak tanzim edilen taahhütnamede düzenlenmiş bulunan rekabet yasağının satıcı lehine ve sınırsız süreli düzenlenmiş olması sebebiyle, yan sınırlama sayılabilmesi için gerekli nitelikleri taşımadığına, bu nedenle, söz konusu hükmün 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında değerlendirilmesi neticesinde, tarafların anılan rekabet yasağının amacı itibarıyla 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiklerine, Karadeniz

Ro-Ro Taşımacılık Ltd. Şti.'nin, Rekabet Kurumu'na başvuran taraf olması göz önüne alınması sonucunda; asgari para cezası, Ulusoy Deniz Taşımacılığı A.Ő.'nin, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca taahhütnamede yer alan cezai Şartın icra edilmemiş olması ve Rekabet Kurumu tarafından soruŐtırma aıldığının tebliğ edilmesi üzerine rekabet yasağı maddesinin Ulusoy Deniz Taşımacılığı A.Ő. tarafından yürürlükten kaldırılması hususlarının hafifletici, Şirketin pazardaki gücünün ağırlaştırıcı sebepler olarak değerlendirilmesi sonucunda, gayri safi gelirinin taktiren %5'i oranında olmak üzere idari para cezası ile cezalandırılmasına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-70/964-264

KARAR TARİHİ : 20-10-2005

Diyarbakır ili merkezli otobüsler ile Őehirlerarasında yolcu taşımacılığı pazarında faaliyet gösteren teşebbüslerin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlal ettikleri iddiasını destekler nitelikte yeterli kanıt bulunmadığından bu teşebbüsler hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruŐtırma açılmasına gerek olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-70/965-265

KARAR TARİHİ : 20-10-2005

Ankara'da faaliyet gösteren çeşitli Ford-Otosan bayilerinin başvuru sahibine almayı düŐündüđü otomobil için kendisine aynı fiyatı teklif ettikleri, Ankara dışındaki bayilerin ise indirim yaptıkları iddiasına ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek bulunmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-70/973-269

KARAR TARİHİ : 20-10-2005

Turkcell İletifim Hizmetleri A.Ő. kontrolü telefon hizmetleri distribütörlerinin, perakende düzeyindeki müŐterilerini 100'lk kontr paketlerini 250'lik kontr paketleri ile birlikte satın almak zorunda bıraktıkları iddiasına ilişkin olarak naraŐtırma yapılmasına veya soruŐtırma açılmasına gerek olmadığına, Şikayetin reddine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-74/1002-281

KARAR TARİHİ : 27-10-2005

Penguen Gıda Sanayi A.Ő. ve Arısu Gıda Dış Ticaret A.Ő.'nin kartel kurmak suretiyle Denizli ilinin ivril ilçesinde mukim elma üreticilerinin ürünlerini ucuza aldıkları iddiasına ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-75/1019-285

KARAR TARİHİ : 28-10-2005

Siemens Sanayi ve Ticaret A.Ő.'nin Siemens markalı cihazlar üzerindeki hakim konumundan faydalanarak, kamu ve özel hastanelere satışını gerçekleştirdiği tıbbi cihazların garanti süreleri bittikten sonra yedek parça ve servis temini konusunda rakip teşebbüsleri piyasanın dışına çıkarmaya yönelik eylemlerde bulunduğu iddiasına yönelik olarak soruŐtırma açılmasına gerek bulunmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-77/1041-292

KARAR TARİHİ : 01-11-2005

Digitürk'n hakim durumunu kötüye kullandığı iddiasına yönelik olarak soruŐtırma açılmasına gerek olmadığına, Şikayetin reddine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-78/1052-294

KARAR TARİHİ : 10-11-2005

Turkcell İletifim Hizmetleri A.Ő.'nin Telsim Mobil Telekomünikasyon Hizmetleri A.Ő.'yi ağrı sonlandırmada simetrik fiyatlandırmaya zorlayarak, SMS (kısa mesaj servisi) sonlandırmada aşırı fiyatlandırma uygulayarak ve rakip teşebbüsten SMS sonlandırma creti almayarak piyasadaki hakim durumunu kötüye kullandığı iddiasına ilişkin olarak naraŐtırma yapılmasına veya soruŐtırma açılmasına gerek olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-78/1063-301

KARAR TARİHİ : 10-11-2005

Türkiye Otomobil Fabrikaları A.Ő. ile bayileri arasında akdedilen bayilik sözleşmelerinin 1998/3 sayılı Tebliği kapsamında birer anlaşma olduğu, ancak Tofaş ile

46 bayisi arasında akdedilen bayilik sözleşmelerinin 1 nolu ekinde yer alan hükümlerin 1998/3 sayılı Tebliğ'in "Grup Muafiyeti Kapsamı Dışında Kalan Koşul ve Yükümlülükler" başlıklı 7. maddesinin birinci fıkrası (d) bendine uygunluk göstermesi nedeniyle bayilik sözleşmelerinin 1998/3 sayılı Tebliğ'in sağladığı grup muafiyetinden yararlanamadığı; bu haliyle Tebliğ hükümlerinin aşılması veya genişletilmesi niteliğinde olan söz konusu düzenlemeleri içeren bayilik sözleşmelerine bireysel muafiyet tanınmasının da mümkün olmadığı; ancak, ilgili sözleşmelerin söz konusu rekabeti sınırlayıcı hükümlerinin Tebliğ'de öngörülen amaca aykırı etki yaratacak şekilde uygulanmaması nedeniyle sözleşmelerin tarafları hakkında bu aşamada soruşturma açılmasına gerek olmadığına; ilgili sözleşmelerdeki söz konusu rekabeti sınırlayıcı hükümlerin sözleşme metinlerinden çıkarılması ve yapılan değişikliklerin Kurum'a tevsik edilmesi için Kararın tebliğinden itibaren 60 gün süre verilmesine, aksi takdirde Kanun'un muafiyet ile ilgili hükümlerinden yararlanamayan sözleşmelerin tarafları hakkında soruşturma açılacağına ve aynı Kanun'un 16 ve 17. maddeleri uyarınca işlem yapılacağına ilgili taraflara bildirilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-79/1079-306

KARAR TARİHİ : 24-11-2005

Erdemir Lojistik A.Ş.'nin acente seçim duyurusunda belirlediği kriterler ve tali acente ile yapacağı münhasır anlaşma vasıtasıyla 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4 ve 6. maddelerini ihlal ettiği iddiasının gerçeği yansıtmaması sebebiyle adı geçen teşebbüs hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına; Ancak Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş. veya Erdemir Lojistik A.Ş.'ye üçüncü şahıs yüklerinin taşınmasında acente belirlemeye yönelik eylemlerden kaçınmaları gerektiğinin bildirilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-86/1193-345

KARAR TARİHİ : 20-12-2005

TMSF tarafından 19.10.2005 tarihinde 6183 sayılı Kanun uyarınca yapılan Van Çimento Ticari ve İktisadi Bütünlüğü'nün satışı ihalesinin rekabetçi bir ortamda gerçekleştirilmediği ve Van Çimento Ticari ve İktisadi Bütünlüğü'nün Limak Kurtalan Çimento San. ve Tic. A.Ş. tarafından devralınması halinde ilgili pazarda rekabetin önemli ölçüde azaltılacağı iddiasına ilişkin olarak 20.12.2005 tarihli toplantıda, Van Çimento Ticari ve İktisadi Bütünlüğü'nün satışı ile ilgili birleşme/devralmaya ilişkin irdeleme ve verilen karar çerçevesinde, şikayet konusu ile ilgili herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-87/1199-348

KARAR TARİHİ : 22-12-2005

Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin Uzak Mesafe Telefon Hizmeti işletmecilerinin iktisadi faaliyetlerini zorlaştırdığı iddialarına, bu işlem ve eylemlere yönelik geçici tedbir kararı verilmesi talebine ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında önaraştırma yapılması ya da soruşturma açılmasına gerek olmadığına karar verilmiştir.

2.1.1.3. Rekabet İhlallerine İlişkin Örnek Karar Özetleri

1- 24.3.2005 Tarih ve 05-18/224-66 Sayılı Warner Bros. Kararı

Ankara Altındağ Belediye Başkanlığı tarafından gönderilen şikayet dilekçesi üzerine yapılan önaraştırma neticesinde, Rekabet Kurulu'nun 1.4.2004 tarih ve 04-23 sayılı toplantısında Warner Bros. Film ve Video Sanayi ve Ticaret A.Ş., United International Pictures Filmcilik ve Ticaret Ltd. Şti. (UIP) ve Özen Film Filmcilik ve Sinemacılık T.A.Ş.'nin (Özen Film) sinemalarda gösterilen filmleri piyasaya sürerken, nihai tüketiciye uygulanacak bilet fiyatlarını salon sahibi teşebbüslere dikte ederek, yeniden satış fiyatını belirlemek ve ayrıca gerçekleştirdikleri diğer eylemler suretiyle rekabeti ihlal edip etmediklerinin tespit edilmesi amacıyla adı geçen teşebbüsler hakkında soruşturma açılmasına karar verilmiştir. Yürütülen soruşturma kapsamında değerlendirmeye esas ilgili pazar "Türkiye genelinde filmlerin sinemalarda gösterimi amacıyla dağıtım" olarak tespit edilmiş ve WB'nin bu pazarda 4054 sayılı Kanun'un 3. maddesinde tanımlanan şekilde hakim durumda olduğu belirlenmiştir.

Soruşturma kapsamında incelenen ihlal iddiaları 4054 sayılı Kanun'un 4 ve 6 ncı maddeleri kapsamında özetle;

WB, UIP ve Özen Film'in sinema salonlarına ödenen hasılat payını sinema salonu işleten teşebbüslere sabit %50 şeklinde uygulamak suretiyle rekabeti engelleyici, bozucu ya da sınırlayıcı nitelikte hareket ettikleri, bunun da adı geçen üç teşebbüsün arasında var olan rekabeti sınırlama amaçlı bir uyumlu eylemin sonucu oluştuğu,

WB, UIP ve Özen Film'in dağıtımını yaptıkları filmlerin tüketiciye gösterimi hususunda sinema salonları ile aralarında bulunan "dikey anlaşmalar" vasıtasıyla sinemalarca uygulanan bilet ücretlerine ve indirim/promosyon çalışmalarına değişen şekil ve ölçülerde müdahale ettikleri,

Anılan teşebbüslerin dağıtımını yaptıkları filmlerin gösterim sürelerini ve sinemaların hangi salonlarının tahsis edileceğini ve filmlerden önce gösterilecek fragman ve/veya diğer reklamlara ilişkin şartları değişen ölçülerde olmak üzere sinema salonu işletmelerine dikte ettikleri ve dağıtımını gerçekleştirdikleri filmlerin bir paket halinde alınmasını zorunlu tuttıkları şeklindedir.

Önaraştırma ve soruşturma aşamalarında WB'nin merkezinde ve bir takım sinema işletmelerinde yapılan yerinde incelemelerde, adı geçen firmanın sinemaların uyguladıkları bilet fiyatlarına rekabeti bozucu bir şekilde müdahale ettiğine dair net ifadeler içeren belgelere rastlanmıştır. Örnek olarak WB'nin Türkiye genelinde film dağıtımını yaptığı sinema salonlarına gönderdiği faks mesajında 21.12.2001 tarihinde vizyona giren "Lord of the Rings", 11.1.2002 tarihinde vizyona giren "Son" ve 1.2.2002 tarihinde vizyona giren "Harry Potter" filmlerinin gösterim şartları yer almaktadır. Mesajda, söz konusu filmlerin ilk 2 haftalarında mutlaka en büyük salonda oynatılması, ilk iki hafta hiç bir şekilde davetli kabul edilmemesi ve WB'ye bilgi verilmeden hiç bir promosyon çalışması yapılmaması gerektiği belirtilmekte ve yazının devamında "özellikle bilet fiyatlarını aşağı çekecek hiç bir çalışma tarafımızdan kabul edilmeyecektir" ifadesine yer verilmektedir.

Bu ve benzeri yazışmalar, sinema salonu yetkililerinin ifadeleri ve bizzat WB firması idarecilerinin beyanları film bilet ücretlerinin tespiti ve uygulanmasında WB'nin müdahil olduğunu göstermiştir. UIP ve Özenfilm'in ise benzeri eylemler içerisinde buldukları iddiasını destekleyen yeterli kanıt edinilmemiştir.

Filmlerin sinemalarda gösterimi amacıyla dağıtım pazarında ülkemiz ve dünya genelinde geçerli olan sistem, dağıtım firmaları ve sinema salonlarının "hasılat paylaşımı modeli" çerçevesinde anlaşmalarıdır. Bu sistem ile gösterime giren filmlerin hasılatında ve dolayısıyla elde edilecek gelirden ortaya çıkan risk taraflar arasında paylaşılmaktadır. Sektörün kendine özgü yapısından kaynaklanan bu durum dağıtım firmalarının filmlerin sinemalarda

gösteriminde uygulanan bilet fiyatları konusunda ilgili olmalarının gerekçesi olarak anlaşılmaktadır. WB, UIP ve Özenfilm'in savunmalarında bu durum özellikle vurgulanmış, dağıtım yapılan ürünün bedelinin zaman içerisinde ve gösterim devam ederken oluşması sebebiyle dağıtıcıların kendi ticari menfaatlerini koruma kaygısı ile hareket ettikleri iddia edilmiştir. Söz konusu savlar soruşturma raporunda ve nihayetinde alınan Kurul Kararı'nda değerlendirilmiştir. Bu çerçevede soruşturma süreci devam ederken WB, UIP ve Özenfilm yetkilileri dağıtım sistemlerini değiştiren, bilet fiyatlarının sinemalar arasında daha rekabetçi olmasını sağlayan düzenlemeler içerisinde girmiş ve bu hususlardaki "taahhütlerini" yazılı olarak Kurum'a intikal ettirmişlerdir.

WB vekilleri "hakim durum" tespitine ilişkin yaptıkları savunmalarda geçmiş yılların pazar paylarını göz önüne alınarak hakim durum değerlendirilmesi yapılmasının yanıtıcı olacağını zira sektörün yapısı gereği pazar payı düşük olan örneğin UIP gibi bir firmanın ilerde iyi filmler getirerek pazar payını yüksek oranda arttırabileceğini ifade etmişlerdir. Buna göre filmlerin seyirci potansiyellerinin belirsiz olması, dağıtıcıların gelecekteki performansları konusunda belirsizlik yaratmaktadır. Diğer bir deyişle bugün getirdiği filmlerin gişe başarısı nedeniyle yüksek pazar payına sahip bir firma, ileride filmlerinin başarısızlığı nedeniyle pazar payını kaybedebilir. WB'ye göre, pazar paylarının hakim durumun ispatına ilişkin kullanılmaması gereğine ilişkin diğer neden, bu şirketin pazar payının önemli bir bölümünün yerli yapımcıların filmlerinin dağıtılmasından kaynaklanmasıdır.

Bu yönde getirilen açıklama ve savunmalar muteber kabul edilmemiştir. "Hakim durum" tespiti geleceğe dönük bir öngörü değil, ilgili pazardaki bir teşebbüsün halihazırdaki konumunu 4054 sayılı Kanun'un 3. maddesinde getirilen tanım çerçevesinde tespit edilmesidir. Dolayısıyla, esas olan WB'nin ilgili pazarda rekabetin sınırlandığı ve/veya etkilendiği dönemdeki durumudur.

Soruşturma kapsamında değerlendirilen diğer bir savunma da sinema salonu işletmelerinin dağıtım firmaları adına çalışan birer "acente" oldukları bu sebeple 4054 sayılı Kanun anlamında bir teşebbüs olarak kabul edilemeyeceğidir. Buna göre WB, UIP ve Özenfilm'in film kopyalarının asıl sahibi olduğu, sinema salonuna kiralanan kopyadan salonun elde ettiği gelirin dağıtım firması ile paylaşıldığı, bu süreçte film kopyasının sahibinin değişmediği ve dolayısıyla yeniden satıma konu olan bir mal veya hizmet bulunmadığı iddia edilmiştir. Sinema salonlarının dağıtım firmalarının bir "acentesi" olduğu kabulü, başta sinema bilet ücretleri olmak üzere filmlerin gösterimine ilişkin tüm koşulların dağıtım firmalarınca belirlenmesinin 4054 sayılı Kanun kapsamında bir rekabet ihlali olarak kabul edilemeyeceği anlamına gelecektir. Çünkü böyle bir durumda sinema salonu işletmeleri 4054 sayılı Kanun'un 3. maddesinde tanımlanan şekilde bir "teşebbüs" olarak nitelendirilmeyecektir. Rekabet hukuku anlamında bağımsız karar verebilen teşebbüs ile acente arasındaki belirleyici fark ticari anlamda riskin yüklenilmesindeki durumdur. Sinema işletmeleri koltuk, film makinesi, ses sistemleri gibi kalemlere önemli yatırımlar yapmaktadır. Bu yatırımların sinema işletmesi tarafından başka bir alanda değerlendirilmesi veya sinemanın iş yapmaması durumunda makul bir fiyatla elden çıkarılması mümkün değildir. Yatırım dışında üstlenilen riskler ise kira, genel giderler ve personel giderlerinden oluşmakta olup bunlar sinemaya gelen seyirci sayısına bağlı olmayan sabit giderlerdir.

Ayrıca sinema salonları dağıtıcıların politikaları nedeniyle kötü giden filmleri gösterimden çıkarmakta güçlükler yaşamakta, genelde de anlaşılan süreden daha önce bir filmi gösterimden çekememektedirler. Sonuç olarak, sinema işletmecileri dağıtıcılarla yaptıkları anlaşmalarla asgari gösterim süresi boyunca, masrafları çıkartacak hasılat yapamasa bile filmi gösterimden çıkarmama yükümlülüğünü üstlenmekte, bu nedenle sık sık zarar edebilmektedir. Bu bağlamda sinema işletmecilerinin de dağıtıcılar gibi film gösterimine ilişkin riskler aldığı hususunda hiç bir tereddüt bulunmamaktadır.

Yapımcı-dağıtıcı-sinema ilişkisinde anlaşma konusu filmlerin fikri mülkiyet hakları içermeleri, bu sebeple ürünün sahipliğinin el değiştirmemesi, dolayısıyla yeniden satışa söz konusu bir mal veya hizmetin ortaya çıkmaması, dağıtım firmaları ile sinema salonları

arasında “dikey anlaşmalar” bulunduğu ve söz konusu anlaşmalar vasıtasıyla rekabetin ihlal edilebileceği gerçeğini değiştirmez. Soruşturma konusu ihlal iddialarının en kapsamlı olanı WB’nin değişen ölçü ve şekillerde sinema salonlarınca uygulanan bilet fiyatlarına ve promosyon/indirim kampanyalarına müdahale ettiği şeklindedir. WB’nin sinema salonları ile arasında bulunan “dikey anlaşmalar” vasıtasıyla bilet ücretlerini belirlemesi, filmlerin gösterimi pazarındaki (sinema salonları arasındaki) rekabeti pratikte ortadan kaldıracaktır. Bu sebeple anlaşma konusu malların özünde fikri mülkiyet hakları içermesi rekabetin sınırlandırılması veya ortadan kaldırılmasının gerekçesi olarak görülemez. Yukarıda yer verilen değerlendirme ve gerekçelerin ışığında, sinema salonlarının dağıtım firmaları adına komisyon karşılığında çalışan bir “acente” oldukları, bu sebeple 4054 sayılı Kanun anlamında “teşebbüs” olarak kabul edilemeyecekleri savı muteber kabul edilmemiştir.

Bu çerçevede WB, UIP ve Özenfilm hakkında yürütülen soruşturma sonucunda Rekabet Kurulu tarafından 1.4.2004 tarih, 04-23/254-M sayılı ile;

- UIP ve Özenfilm hakkında öne sürülen rekabet ihlali iddialarını destekler nitelikte yeterli delil bulunmaması sebebiyle hukuken bir işlem tesisine yer olmadığına,
- Warner Bros.’un, “Türkiye genelinde filmlerin sinemalara yönelik dağıtımını” ilgili pazarında 4054 sayılı Kanun’un 3. maddesinde tanımlanan şekilde hakim durumda olduğuna,
- WB’nin bu hakim durumunu dağıtımını yaptığı bazı filmlerden önce gösterilecek fragmanları belirlemek suretiyle 4054 sayılı Kanun’un 6. maddesinin birinci fıkrası ve özellikle de anılan maddenin (c) bendinde örneklendirilen şekilde kötüye kullandığına,
- Sinema salonlarınca uygulanan bilet ücretlerini belirlemek ve/veya denetlemek, bu bedelleri birbirinin rakibi konumundaki sinema salonları arasında eşitlemek şeklinde gerçekleştirdiği eylemler suretiyle bir başka hizmet piyasası olan “filmlerin sinemalarda gösterimi” pazarındaki rekabet koşullarını bozma amaçlı veya bu etkiyi doğurur tarzda, dolayısıyla 4054 sayılı Kanun’un 6. maddesi ve özellikle de aynı maddenin (d) bendinde örneklendirilen şekilde kötüye kullandığına,
- WB’nin sinema salonları ile arasında bulunan “dikey anlaşmalar” vasıtasıyla sinema salonlarınca uygulanan bilet fiyatlarını belirlemek ve/veya müdahale etmek suretiyle 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesi ve özellikle de aynı maddenin (a) bendinde yasaklanan faaliyetleri gerçekleştirdiğine,
- Yukarıda belirtilen ihlalleri gerçekleştirdiği tespit edilen WB’nin; hakkında yürütülen soruşturmaya ilişkin Rekabet Kurulu’nun nihai kararını beklemeden yaptığı değişiklikler ve düzenlemeler sonucunda ihlale son vermesinin ve soruşturma heyeti ile sürdürdüğü iyi niyetli işbirliği ve Rapor’da yer verilen beyan ve taahhütlerinin hafifletici neden olarak göz önünde bulundurulmasıyla 4054 sayılı Kanun’un 16. maddesinin (2005/1 no’lu Tebliğ ile değişik) ikinci fıkrası uyarınca 2003 yıl sonunda oluşan yıllık gayri safi gelirinin takdiren %1’i oranında, 152.432,19 YTL idari para cezası ile cezalandırılmasına karar verilmiştir.

2- 01.7.2005 Tarih ve 05-43/602-153 Sayılı Bankalararası Kart Merkezi (BKM) Kararı

Türkiye Akaryakıt Bayileri ve Gaz Şirketleri İşverenler Sendikası (TABGİS) tarafından gönderilen şikayet dilekçesi üzerine, Rekabet Kurulu’nun 23.12.2003 tarih ve 03-82 sayılı toplantısında, Bankalararası Kart Merkezi A.Ş. (BKM) bünyesinde bir araya gelen bankalar tarafından takas komisyonu oranlarının belirlenmesi suretiyle rekabetin ihlal edilip edilmediğinin tespit edilmesi amacıyla BKM hakkında soruşturma açılmasına karar verilmiştir. Soruşturma sürecinde BKM’nin ortak takas komisyonu belirlenmesi uygulaması için muafiyet talep etmesi üzerine, soruşturma kararında muafiyet değerlendirmesine de yer verilmiştir. Karar’da BKM’nin takas komisyonu oranını belirlemesine yönelik ilgili ürün pazarı “kredi kartı ile ödeme hizmetleri pazarı” olarak belirlenmiştir.

BKM, kartlı ödeme sisteminde bankalar arası takas işlemlerini gerçekleştiren bir anonim şirkettir. Kartlı işlemlerde sistemde yer alan bankalardan kabulcü bankanın ihraççı bankaya ödediği takas komisyonu oranı BKM Yönetim Kurulu tarafından belirlenmektedir. Kart ihraç eden bankalar kredi kartları basarak bu kartları müşterilerine dağıtan bankalardır; kabulcü bankalar ise üye işyerleri ile belirli bir komisyon (üye işyeri komisyonu) ücreti karşılığında anlaşmalar yaparak bu işyerlerine satış noktası terminalleri (POS-Point Of Sale) sağlayan bankalardır. İhraççı bankalar tarafından kabulcü bankalardan alınan takas komisyonu, kabulcü bankalara maliyet unsuru olarak yansımaktadır; kabulcü bankalar ise bu maliyeti üye işyerlerine, üye işyeri komisyonu olarak yansıtmaktadır. Takas komisyonu oranına maliyet olarak katlanan üye işyeri de bu maliyeti, tüketicilere sunduğu mal ve/veya hizmetlerin fiyatlarına yansıtmaktadır. Takas komisyonu oranı bütün bankalar arasında aynı oranda uygulanmaktadır. Aslen takas komisyonu, önce ihraççı banka tarafından kabulcü bankaya, daha sonra kabulcü banka tarafından üye işyerine üye işyeri komisyonunun içinde yansıtılan bir hizmet bedelidir; dolayısıyla fiyat niteliğindedir.

Kartlı ödeme sistemlerinde banka ve finans kuruluşları tarafından birlikte belirlenen takas komisyonu, tüm dünyada özellikle son yıllarda rekabet otoritelerinin dikkatini çeken ve davalara konu olan bir uygulamadır. Bu çerçevede Rekabet Kurulu'nun söz konusu kararında da, ABD'de NaBanco kararı, AB'nin Visa International-takas komisyonu kararı, İngiltere'de OFT'nin Mastercard kararı ve Avustralya Merkez Bankasının bu konuda yaptığı düzenlemeler değerlendirilerek bu konudaki uluslararası yaklaşımlara yer verilmiştir.

BKM tarafından yapılan savunmalarda genel olarak takas komisyonunun BKM tarafından belirlenmesinin 4054 sayılı Kanun'a aykırı olmadığı ve ortak takas komisyonu belirlenmesi uygulamasına muafiyet tanınması gerektiği ileri sürülmüştür. Ayrıca belirlenen takas komisyonu oranının içerdiği kalemlerin her birinin ihraççı bankalar açısından maliyet unsuru olduğu savunması yapılmıştır. Bu çerçevede, BKM'nin faaliyetlerini yürütmek için tek elden belirlenmiş bir takas komisyonu oranına ihtiyaç duyduğu; buna ilaveten kart ihraç eden bankanın verdiği ödeme garantisinin kart pazarındaki dolandırıcılık vb. riskleri kapsadığından yüksek bir maliyet kalemi oluşturduğu, ayrıca alışveriş tarihi ile ödeme tarihi arasındaki süreden kaynaklanan fonlama maliyetinin de kart ihraç eden bankalar açısından yük oluşturduğu ifade edilmiştir.

Soruşturma sürecinde, takas komisyonunun, ihraççı ve kabulcü bankaların maliyet ve gelirlerinin bir kısmını sabitlediği; bankalar arasında ortak bir takas komisyonu oranı belirlenmesinin, ihraççılık ve kabulcülük seviyesinde fiyat rekabetini etkilediği; ihraççı bankaların, kabulcü bankalara verdikleri hizmetlerin karşılığı olarak bireysel bir fiyat politikası izleyemedikleri; üye işyeri komisyon oranının taban fiyatını oluşturan takas komisyonunun üye işyeri bakımından da önemli bir maliyet unsuru olduğu tespit edilmiştir. Bu çerçevede BKM Yönetim Kurulu tarafından Şirket Ana Sözleşmesinin içerdiği yetki çerçevesinde takas komisyonu oranının belirlenmesi 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi çerçevesinde fiyat tespiti içeren bir teşebbüs birliği kararı niteliği taşıdığı ve uygulamanın Kanun'a aykırılık teşkil ettiği sonucuna ulaşılmıştır.

Karar'da yer alan muafiyet değerlendirmesinde ise kredi kartı ile ödeme sistemlerinde ortak takas komisyonu belirlenmesine diğer ülkelerde de örnekleri görüldüğü üzere, rekabet hukuku uygulamaları bakımından genellikle muafiyet tanınabildiği tespitine yer verilmiştir. Bunun yanı sıra, sisteme dahil olan bankalar arasında ikili anlaşmalar yoluyla takas komisyonunun belirlenmesinin çok sayıda anlaşma yapılmasını gerektirdiği ve pratik olmaktan uzak olduğu değerlendirilmiş; takas komisyonu oranının birlikte belirlenmesi uygulamasına maliyet bazlı bir yaklaşım benimsendiği takdirde muafiyet tanınabileceği belirtilmiştir. Ayrıca soruşturma aşamasında takas komisyonu oranının daha objektif bir yöntemle belirlenmesi amacıyla BKM tarafından bir danışmanlık şirketine takas komisyonu formülasyonu çalışması yaptırılmıştır. Daha önceki takas komisyonu oranı belirlenmesi yöntemlerine kıyasla daha objektif olduğu tespit edilen bu çalışma, Rekabet Kurulu tarafından yapılan muafiyet değerlendirmesine esas alınmıştır. Bu çerçevede Karar'da, danışmanlık şirketince önerilen takas komisyonu formülüne muafiyet tanınabilmesi için formülde yer alan çeşitli maliyet kalemlerinin düzeltilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Bu çerçevede Bankalararası Kart Merkezi A.Ş. hakkında yürütülen soruşturma sonucunda, Rekabet Kurulu tarafından, 01.07.2005 tarih ve 05-43/652-153 sayı ile,

1- BKM'nin Yönetim Kurulu kararlarıyla ortak takas komisyonu belirlemesinin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un kapsamında bir teşebbüs birliği kararı olduğuna ve Kanun'un 4. maddesine aykırılık teşkil ettiğine,

2- Bu nedenle BKM'nin Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca (2005/3 sayılı Tebliğ ile değişik 2005/2 sayılı Tebliğ'e göre) takdiren asgari ceza miktarı olan 5.800 YTL idari para cezası ile cezalandırılmasına,

3- Kartlı ödeme sistemleri pazarının kendine özgü koşulları nedeniyle birlikte takas komisyonu belirlenmesi faaliyetinin, bazı koşulları sağlaması halinde Kanun'un 5. maddesi kapsamında muafiyetten yararlanabileceğine, ancak hali hazırda uygulandığı şekliyle bu koşulların gerçekleşmediğine,

4- Ortak takas komisyonu uygulamasına Kanun'un 5. maddesi kapsamında muafiyet tanınabilmesi için, BKM tarafından uygulanmakta olan formülde; fonlama maliyetinin hesaplanmasında TCMB tarafından belirlenen gecelik (overnight) faiz oranının esas alınması ve operasyonel maliyetler kaleminde batak maliyeti unsurunun dikkate alınmaması halinde bireysel muafiyet tanınabileceğine,

5- Bu değişikliklerin 90 gün içinde yapılarak Rekabet Kurumu'na tevsik edilmesine, Kurulumuzca gerekli görülen düzeltmeler yapılmadan uygulamaya devam edilmesi halinde haklarında soruşturma açılacağı ve 4054 sayılı Kanun'un 16 ve 17. maddeleri uyarınca işlem yapılacağı ilgili tarafa bildirilmesine,

6- Muafiyetin süresinin ise şartların yerine getirildiğinin tevsik edilmesinden itibaren 2 yıl olarak belirlenmesine,

7- Ortak takas komisyonu belirlenmesine ilişkin teşebbüs birliği kararı niteliğindeki kararlarını süresi içerisinde bildirmemesi nedeniyle, BKM'ye 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin 1. fıkrasının (c) bendi uyarınca tatbik edilmesi gereken idari para cezasının, aynı Kanun'un 19. maddesi uyarınca zaman aşımına uğramasından dolayı verilmesine yer olmadığına,

8- Kredi kartı ile ödemeler sisteminin düzenli işleyişi ile ilgili olarak Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'na, hazırlanan "Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu" tasarısında kredi kartı sisteminin işleyişi ile ilgili düzenleme ve denetleme yapma yetkisinin kendilerine tanınması gerektiğine dair bir Rekabet Kurulu görüşünün, Kanun 27 (g) ve 30 (f) maddeleri uyarınca gönderilmesine,

9- T.C. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'na, 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un 4822 sayılı Kanun'la değişik 10/A maddesinde yer alan "mal veya hizmetin kredi kartı ile satın alındığı durumlarda satıcı veya sağlayıcı, tüketiciden komisyon veya benzeri bir isim altında ilave ödemede bulunmasını isteyemez" şeklindeki hükmün kaldırılmasına dair Rekabet Kurulu görüşünün, Kanun 27 (g) ve 30 (f) maddeleri uyarınca gönderilmesine karar verilmiştir.

3 . 10.3.2005 Tarih ve 05-13/156-54 Sayılı Siemens Kararı

Rekabet Kurumu kayıtlarına 30.10.2003 tarih ve 5268 sayı ile intikal eden ihbar üzerine Rekabet Kurulu tarafından önaraştırma açılmasına karar verilmiştir. Yapılan önaraştırma sonucunda "oluşturulan bayilik sistemi ve söz konusu sistem sonrası ihalelerde gerçekleştirmiş oldukları eylemlerin trafik sinyalizasyon pazarında rekabeti bozucu nitelikte etki ve sonuçlarının olabileceği göz önünde bulundurularak";

- Siemens Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Siemens),
- TKS Trafik Kontrol Sistemleri İnşaat Elektrik Elektronik Sigorta Aracılık Hizmetleri Gıda Tekstil Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. (TKS),
- TRASİN Elektronik İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti. (TRASİN),

- Sintek Elektronik İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti. (SİNTEK),
- EMT Ltd. Şti. (EMT),
- SFA Elektronik İç ve Dış Ticaret A.Ş. (SFA),
- Sinyalizasyon Elektronik İnşaat Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. (Sinyalizasyon),
- ULTRA Ulaşım ve Trafik Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. (ULTRA),
- Amber Elektronik İletişim Trafik Eğitim İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş. (AMBER),
- Ortana Elektronik Yazılım Taahhüt Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. (Ortana)

hakkında 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmıştır. Soruşturmanın konusunu özetle;

- Siemens'in trafik kontrol ürünleri ile ilgili olarak oluşturduğu bayilik sisteminin,
- Siemens'in oluşturduğu bayilik sistemine ek olarak ortaya çıkan entegratörlük anlaşmalarının,
- Ortana'nın ledli sistemler ile ilgili olarak oluşturduğu bayilik sisteminin oluşumu ve Siemens ve Ortana ile bayilerin bu alandaki diğer uygulamaları ile
- AMBER teşebbüsünün kuruluşunun

4054 Sayılı Kanun çerçevesinde değerlendirilmesi oluşturmaktadır.

İlgili ürün pazarları Karar'da belirtilen hususlar çerçevesinde genel olarak trafik kontrol ünitelerini içeren "trafik sinyalizasyon sistemleri" ve "ledli sistemler" şeklinde tanımlanmıştır. Şikayet konusu sözleşme ve uygulamalara konu ürünlerin tüm Türkiye sınırları içinde satış ve pazarlamasının olması nedeniyle de coğrafi pazar "Türkiye Cumhuriyeti sınırları" olarak belirlenmiştir.

- Siemens Bayilik Sistemi

Trafik sinyalizasyon piyasasının yapısına ilişkin olarak Siemens tarafından 2001 yılındaki rakipleri ile oluşturulan bayilik sisteminin ve bu piyasada Siemens ve bayiler tarafından gerçekleştirilen eylemlerin rekabeti bozucu etki ve sonuçlarının olduğu görülmüştür. Söz konusu piyasada temel alıcının kamu, üretici niteliğindeki satıcıların sayısının az ve alımların ihale yöntemi ile gerçekleştiği de göz önüne alındığında, böyle bir piyasada rakip teşebbüsler ile bir bayilik sisteminin oluşturulması, bayilik sisteminde bölge paylaşımına gidilerek her bayinin danışıklı teklif gerektiren ihaleler hariç diğer bölgelerdeki ihalelere girmemesi, bayilerin kendi aralarında ve bayilerle Siemens arasında ihalelerde özellikle rakiplerin de yer alması durumunda uygulanacak fiyat indirimlerine yönelik bir işbirliğinin bulunması, bahsedilen rekabeti bozucu hususlardan yalnızca birkaçıdır.

Bunların yanı sıra bayilerin üretim araçlarının kullanılamaz hale getirilmesi ve ayrıca Siemens ve bayileri arasında imzalanmış bulunan bayilik sözleşmesinde yer alan bayilik sona erdikten sonra devam edecek olan rekabet yasağının 3 yıl olması zaten az sayıda üreticinin bulunduğu bu piyasada, mevcut bayilerin tekrar üretici olması sonucunda oluşabilecek potansiyel rekabeti de engellemektedir.

Teşebbüsler arasındaki rekabetin genellikle pazar içinde değil, pazar için olduğu, alım-satımın ihaleler yolu ile gerçekleştiği böyle bir piyasada oluşturulan bayilik sistemi ile ihalelerde danışıklı tekliflerin verilmesi, bayilik sisteminin sürekli bir uygulaması haline gelmiş ve piyasadaki rekabet ortamının bozulmasına yol açmıştır.

Siemens'in yazılı savunmasında, bayilerin Siemens'in üretim faaliyetinde bulunduğu alanlardan çekilmesi ile sözleşmelerin grup muafiyeti kapsamına girdiği ifadeleri yer almaktadır. Buna karşılık ilgili Karar'da Siemens ve bayilerinin sözleşmelerin yapılması aşamasında birbirlerine rakip ve daha sonraki aşamada da potansiyel rakip oldukları değerlendirilerek söz konusu bayilik sözleşmelerinin yapıldıkları anda grup muafiyeti tebliğlerinin sağladığı korumadan yararlanamayacağı belirtilmiştir. Bir başka deyişle, esasen, oluşturulan bayilik yapısının ilgili ürün piyasasında değerlendirilmesi ile sözleşmelerin, yapıldığı anda, dikey değil yatay etkiler doğuran bir anlaşma niteliği taşıdığı kabul edilmiştir.

Ayrıca, konunun tek bir teşebbüsün üretim faaliyetine son verip rakibinin bayisi olması şeklinde algılanmaması gerektiği, ortada beraberce oluşturulan bir sistem olduğu, Siemens'in piyasada rakibi konumundaki çoğu üreticiye bayilik teklifinde bulunduğu ve bayilik sisteminin Siemens ve bayilerin belirlediği (uzlaştığı) şartlar dahilinde teşekkül ettiği belirtilmiştir. Yine Karar'da, sistemin temelinde yalnızca bayilik ağı kurmak değil, rakip olan üreticilerin bayi haline getirilmesi yattığı, bu durumun birçok bayilik sisteminde görülmeyen bayilik koşulları ile çok rahatlıkla tespit edilebileceği de ifade edilmiştir. Hiç bir bayi Siemens bayisi olmayı kabul etmeksizin üretimine son vermiş ve "pazarın dışına çıkmış" değildir. Üretim faaliyetine tüm bayilerin eş zamanlı olarak son vermesinin nedeni soruşturmanın konusunu oluşturan Siemens bayilik sistemidir. Bu anlamda tek bir üretici teşebbüsün rakibinin bayisi olması değil, çok sayıdaki üreticinin (rakibin) aynı çatı etrafında toplanmasını temin eden sistem sorgulanmıştır.

Ayrıca sözleşmelerde yer alan 3 yıllık rekabet yasağı hükmü her halükarda anlaşmaları bildirilmesi gereken bir anlaşma niteliğine büründürmektedir. Bu hüküm ancak soruşturma açılması ertesinde değiştirilmiştir.

Bayilik sistemi 7 rakip teşebbüs arasında yapılan sözleşmeler ile meydana getirilmiştir. Sözleşmeler ile Siemens'in rakipleri Siemens'in bayileri haline gelmişlerdir. Söz konusu sistemin temel amacı rekabetin olabildiğince sınırlandırılması ile kazancın olabildiğince artırılmasıdır. Bu noktada oluşturulan bayilik sisteminin neden herhangi bir piyasadaki bayilik sisteminin ötesinde bir işleve sahip olduğu konusuna değinilmiştir.

Siemens bayilik sisteminin temel amacının müşterilerin tüm Türkiye çapındaki alıcılar olması sebebiyle merkezden kontrolün zor olması ve alım usulünün ihaleler olması sebebiyle ihalelerin takibinin güçlüğü olduğunu belirtmiştir. Buna karşılık Karar'da Siemens'in bayilik sistemi içerisinde bayilerin Türkiye'nin değişik bölgelerinde değil tamamının Ankara'da mukim olmalarına dikkat çekilmiştir.

Siemens, tüm Türkiye çapındaki ihalelerin takip edilmesindeki zorluğu bayilik oluşumuna ilişkin ikinci temel gerekçe olarak ileri sürmüştür. Ancak, Karar'da ihalelerin Resmi Gazetede yayınlandığı ve ayrıca internette de duyurulduğu, ihaleler ile ilgili internet sitelerinin var olduğu, bunun dışında bayilerin tamamının Ankara'da mukim oldukları düşünüldüğünde, bayilerin de Siemens'e benzer yollar ile ihalelerin varlığından haberdar olduklarına yönelik tespitler yapılarak, bayilik sisteminin ihalelerin takibine getirdiği hiçbir yenilik bulunmadığı ifade edilmiştir.

Bu çerçevede Siemens'in bayilik sistemi için ileri sürdüğü argümanların dayanaktan yoksun olduğu görülmüştür. Ancak Karar'da, söylenenlerin dışında bayilik sisteminin aşağıda yer verilen hususları sağladığı belirtilmiştir:

- Bayilik sistemi ile hem Siemens ile bayiler hem de bayilerin kendi aralarındaki rekabet ortadan kaldırılmıştır.
- Bayilik sözleşmeleri tüm bayilere kendi bölgelerinde münhasır koruma sağlamasına ve varılan mutabakat gereği bayilerin bölge dışındaki ihalelere katılması yasak olmasına rağmen, bazı ihalelere bayilik sözleşmelerine aykırı olarak bölgenin ait olduğu bayi dışında diğer bazı bayilerin de iştirak etmesi ile ihalelerde danışıklı teklifler verilerek, ihalenin sistem içerisinde kalması amaçlanmaktadır. Bir başka deyişle, bayilik sistemi ile özellikle kamu alımlarında rekabetin olabildiğince ortadan kaldırılması ve ihalelerin sistemde yer alan firmalar tarafından rekabetçi olmayan fiyatlar ile kazanılması amacı güdülmüştür.

Dolayısıyla oluşturulan bayilik sisteminde;

- Siemens; tüm bayilerin malları kendisinden temin edeceği düşünüldüğünde hem daha iyi fiyat hem de daha çok satış yapma ve hem de rekabeti olabildiğince azaltma konusunda¹,
- Bayiler ise; kendilerine ayrılan bölgede Siemens'in ve diğer bayilerin rekabetinden

¹ Örneğin bayilik sözleşmelerine göre bayiler belirli miktardaki alımları taahhüt etmektedirler. Bu konuda sözleşmenin 3. maddesi ile ek protokole bakılabilir. 2003 yılı için satın alma taahhüdü 350.000 Euro'dur.

kurtularak hatta onların da yardımı ile hem ihaleleri kazanma hem de daha iyi fiyattan kazanma konusunda

rekabetin ortadan kaldırılmasından faydalanmak istemiştir.

Nitekim, 24.10.2001 tarihli bayi toplantısına ait tutanağa göre toplantıda, fiyatların yükseldiği yönünde (sinyalizasyon ürünlerini bu teşebbüslerden satın alarak kamu alımlarına katılan) müşteri şikayetleri olduğu konuşulmuştur.

Bu anlamda bayilik sistemi ile esasen amaçlananın;

- 8 firma arasındaki rekabeti sonlandırarak, kamu alımlarının sistemde yer alan firmalar tarafından kazanılması için ortaklık tesis etmek,
- Rekabetin azalması sonrası ihaleleri yüksek tekliflerden kazanarak elde edilen karı artırmak

olduğu ifade edilmiştir.

Söz konusu amaçları gerçekleştirmek için; Türkiye belirli bölgelere ayrılarak, sistemde yer alan her firmaya bir bölge tahsis edilmiş ve ihaleleri sistem dışında yer alan firmaların almasını engellemek veya ihalede rekabet yaşandığı görüntüsü vermek veya düzenlemeleri bertaraf etmek amacıyla -merkezden yapılan planlama- ile danışıklı teklifler verilmiştir.

Siemens ve bayileri arasında yapılan sözleşmeler ve bir bütün olarak bayilik sistemi incelendiğinde;

- Münhasır bölge tahsisi,
- Ortak bölgelerden kazanılacak bedellerin aktarıldığı havuz sistemi ve buradan bayilere yapılacak ödemeler,
- Bayilerin alım taahhüdü ve Siemens'e verilen teminat çekleri,
- Rekabet yasağı ile ilgili hükümler,
- Bayilerin üretim araçlarını imha etmeleri ve bunun karşılığında Siemens tarafından bayilere yapılan ödemeler,
- Merkezi koordinasyon,
- Bayilerin birbirleri adına ihaleler için teklif hazırlamaları,
- Bölge dışı teklif verilmesi yasak olmasına rağmen, ihalelerin bölge sahibi bayi tarafından kazanılması amacıyla verilen danışıklı teklifler,

gibi konuların varlığının Siemens ile bayiler arasında yapılan sözleşmelerin bayilik sözleşmesi ötesinde, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi anlamında rekabeti kısıtlamak amacıyla rakipler arasında akdedilen bir anlaşma niteliğinde olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Bu noktada mevcut dosyada yer verilen rekabet ihlallerinin ortadan kaldırılması ve tekrarlanmaması için nelerin yapılması gerektiği de Karar'da yer almaktadır. Bu çerçevede;

- Sözleşmelerde yer almamasına rağmen uygulamada rastlanan fiili durumlara (danışıklı teklif gibi) derhal son verilmesi gerektiği,
- Ayrıca söz konusu bayilik sistemi ve bayilik sözleşmeleri, bayilik sisteminde yer alan bütün teşebbüslerin ortak hareketleri ve ulaşılan birliktelik ile oluşturulduğundan, Kanuna aykırı olan sözleşmelerin Kuruma bildirilmemesi nedeniyle, sistemde yer alan bütün teşebbüslere Kanununun 16. maddesi uyarınca bildirmeme cezasının verilmesi gerektiği,

belirtilmiştir.

Ultra ile Siemens arasında imzalanan ve Ultra ile bayiler arasında imzalanan Entegratörlük Anlaşmalarının da, aynen Siemens ve bayiler arasında imzalanan bayilik sözleşmeleri gibi olduğu ve Tebliğ ile getirilen muafiyetten faydalanamayacağı anlaşılmıştır. Entegratörlük anlaşması ile Ultra'nın bir nevi bayilerin bayisi yapıldığı, daha önceden ihalelerde düşük fiyat veren bir rakibin elimine edilmesinin amaçlandığı deliller de ortaya konulmuştur.

Bu nedenlerle ve Karar'da belirtilen diğer gerekçelerle, Ultra ile Siemens ve Ultra ile bayiler arasındaki Entegratörlük Anlaşmalarının, sinyalizasyon pazarında rakipler arası rekabeti engelleme, bozma veya kısıtlama amacı taşıdığı ve Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği anlaşılmıştır. Bununla birlikte, taraflar arasında imzalanan İ kale Sözleşmesi çerçevesinde fesih işlemi gerçekleşmiş, karşılıklı borçlar mahsup edilmiş ve Ultra'nın Siemens bayilik sistemi içindeki konumu sona ermiştir. Bu noktada, tarafları kendi iradeleri ile ihlali ortadan kaldırmışlardır. Bu çerçevede, Siemens ile Ultra arasındaki Entegratörlük Anlaşması'nın 1.10.2003 ile 5.5.2004 tarihleri arasında, soruşturmadaki diğer ihlallere nispeten daha kısa bir süre için uygulanmış olması ve ihlalin taraflarca öğrenilmesinden kısa bir süre sonra sona erdirilmiş olması hafifletici unsur olarak kabul edilmiştir.

Kararda yukarıda yer verilenler dışında konu 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ile ilgili de değerlendirilmiştir. Teşebbüslerin kamu ihalelerini kazanmak için ihale öncesi, ihale sürecinde veya ihale sonrasında rekabeti kısıtlamak veya engellemek amacıyla yapmış oldukları her türlü anlaşmanın;

- hem ilgili piyasadaki rekabetin engellenmesi, bozulması ve kısıtlanmasına,
- hem de ihaledeki rekabetin ortadan kaldırılması ile ihaleyi düzenleyen ilgili idarelerin (kamu) zarar etmesine,

yol açtığından bahsedilerek, 4054 sayılı Kanun ile KİK'in koruduğu menfaatlerin, sistematiklerinin ve cezalandırma yöntem ve amaçlarının farklılığı karşısında, söz konusu Kanunların kamu ihalelerindeki rekabetin engellenmesi eylemlerinde ayrı ve tamamlayıcı olarak uygulanması, hem piyasalardaki rekabetin hem de kamu idarelerinin korunması bakımından gerekli görülmüştür. Bu anlamda, Kararın ilgisi gereği Kamu İhale Kurumu'na gönderilmesi de benimsenmiştir.

- *Ortana Bayilik Sistemi*

Ortana Bayilik sözleşmeleri incelendiğinde genel olarak Siemens bayilik sözleşmelerinin örnek alındığı görülmüştür. Ancak bu sözleşmelerin yapılması aşamasında bayilerin Ortana ile herhangi bir ortak çalışması olduğuna yönelik bir delil ve tespit bulunmamaktadır. Dolayısıyla Ortana bayilik sistemi, bu noktada Siemens bayilik sisteminden ayrılmaktadır. Sözleşmeler esas itibarıyla ledli sistemlere yönelik ürünlere ilişkindir. Ortana bayilik sözleşmelerinin, içerdiği fiyat ve rekabet yasağı düzenlemeleri Dikey Tebliği'nde sağlanan sınırlamaları aştığı ve 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği için,

- Ortana'nın ve bayilerin, rekabeti sınırlayıcı hükümler içermesine rağmen Kuruma bildirilmeyen sözleşmeler nedeniyle Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrası gereğince idari para cezası ile cezalandırılmasına,

- Ayrıca, Ortana'nın Kanun'un 10. maddesi gereğince bildirmesi gereken bayilik sözleşmelerini Kuruma bildirmediği için 16. maddenin (c) bendi uyarınca idari para cezası ile cezalandırılmasına,

- Ancak, Siemens bayilik sisteminden farklı olarak, Ortana bayilik sisteminde, sözleşmelerin hazırlanması aşamasında bayilerin herhangi bir müdahalesinin bulunmaması nedeniyle, Ortana bayilik sözleşmeleri nedeniyle bayilerin bildirimde bulunmama nedeniyle cezalandırılmasına gerek olmadığına

karar verilmiştir.

- *AMBER Oluşumu*

AMBER ortak girişimi, kurucu anlaşmada belirtilen faaliyet alanları dolayısıyla, kurucu ortaklarla aynı ilgili ürün ve coğrafi pazarda faaliyet gösteriyor olması nedeniyle, işbirliği doğurucu olarak kabul edilmiştir. Bu durum diğer unsurların incelenmesine gerek dahi bulunmaksızın işlemin 4. madde kapsamında ele alınmasını gerektirmektedir.

Anlaşma, ortak girişimin faaliyet göstereceği alanların, ana teşebbüslerin (ortakların) birbirlerine rakip olarak faaliyet gösterdikleri pazarı kapsaması nedeniyle, bu anlaşmanın

tarafı olan rakiplerin (EMT, TKS, TRASİN, SİNTEK) satışını yaptıkları trafik sinyalizasyon ürünlerine ilişkin olarak fiyat ve ticari politikalarını yakınlaştırmalarına zemin hazırlayabilecek ve bu şekilde taraflar arasında rekabetin ortadan kalkmasına neden olabilecek türden bir anlaşma olarak değerlendirilmiştir. Ancak, faaliyet alanının, tarafların da iddia ettiği gibi, sadece belirli türden ve tarafların satışını yaptıkları mal ve hizmetlere tali ürünlerin üretim ve satışı ile sınırlı olması ve AMBER'in bağımsız bir varlık olarak faaliyetine devam etmesini sağlayacak düzenlemelerin yapılması durumunda, ortak girişim anlaşmasının, yoğunlaşma doğurucu bir anlaşma, yani Kanun'un 7. maddesi kapsamında bir anlaşma haline geleceği de ayrıca belirtilmiştir.

Bu çerçevede, AMBER ortak girişim anlaşmasının anlaşmaya taraf olan ve akıllı trafik kontrol sistemleri pazarında faaliyet gösteren EMT, SİNTEK, TKS ve TRASİN arasındaki rekabeti ortadan kaldıracak nitelikte bir anlaşma olduğu, bu yönüyle 4. madde kapsamında rekabeti bozucu, sınırlayıcı veya engelleyici etkiler doğurabileceği; ancak Amber Elektronik İletişim Trafik Eğitim İnşaat San. ve Tic. A.Ş. ana sözleşmesinde yer alan ve şirket ile kurucu ortaklar arasındaki rekabetin sınırlanmasına neden olan ortak faaliyet alanları nedeniyle ortaya çıkan, şirket ile kurucu ortaklar arasındaki koordinasyona son verilebilmesini teminen; tüzel kişi ortakların hisselerini ekonomik bütünlükleri dışına devretmeleri veya Amber Elektronik İletişim Trafik Eğitim İnşaat San. ve Tic. A.Ş. faaliyet alanları ile tüzel kişi ortakların faaliyet alanlarının tamamen ayrıştırılması gerektiği ifade edilmiştir. Ana sözleşmenin Kanun'un 4. maddesi bağlamında rekabeti sınırlayan ve Rekabet Kurumu'na bildirilmesi gereken bir anlaşma olduğu, bu anlamda; TKS, SİNTEK, EMT ve TRASİN'in idari para cezası ile cezalandırılmaları gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

- Siemens'in koordinatörlüğünde oluşturulan Siemens bayilik sistemi ve söz konusu sistem sonrası kamu alımlarında (ihalelerde) gerçekleştirilmiş olan rekabete aykırı eylemler ve ek olarak entegratörlük sözleşmesi ile Ultra'nın da bu sisteme dahil edilmesinin trafik sinyalizasyon pazarında rekabeti sınırlama amaç ve etkileri nedenleriyle, Siemens ve bayilerinin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiklerine,

- Ortana bayilik sözleşmelerinde yer alan ve 2002/2 sayılı Dikey Tebliğ'de izin verilenler dışında kalan sınırlamalar nedeniyle sağlayıcı teşebbüs Ortana'nın da 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiğine,

- Amber Elektronik İletişim Trafik Eğitim İnşaat San. ve Tic. A.Ş.'nin tüzel kişi ortakları ile AMBER'in faaliyet alanlarının çakışması ve bu anlamda söz konusu oluşumun koordinasyon doğurucu bir ortak girişim niteliği taşıması nedeniyle, TKS, Trasin, Sintek ve EMT'nin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiklerine,

karar verilmiştir.

Bu ihlaller nedeniyle haklarında soruşturma yürütülen teşebbüslere idari para cezası verilmiş, ayrıca ilgisi bakımından Rekabet Kurulu gerekçeli kararı Kamu İhale Kurumu'na gönderilmiştir. Soruşturma sürecinde sözleşmelerde yapılan değişiklikler ile Siemens'in soruşturma sürecinde yapmış olduğu işbirliği cezanın takdirinde dikkate alınmıştır. Ayrıca piyasadaki rekabet sınırlamalarının ortaya çıkarılmasında büyük rol oynayan Sinyalizasyon ile sisteme sonradan dahil olmasına rağmen çok kısa bir süre sistem içerisinde kalan Ultra'nın bu durumu da ayrıca göz önünde bulundurulmuştur.

2.1.1.4. Danıştay'ın İptal Kararı Üzerine Yeniden Değerlendirme Sonrası Alınan Kurul Kararları¹

KARAR SAYISI : 05-57/850-230

KARAR TARİHİ : 13-09-2005

Danıştay 10. Dairesinin iptal ettiği 17.6.1999 tarih, 99-30/276-166 sayılı Rekabet Kurulu kararı ile ilgili olarak; Ege Bölgesi'nde faaliyette bulunan soruşturmaya konu teşebbüslerin, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'u ihlal eder nitelikteki eylemlerinin yeniden değerlendirilmesi sonucunda para cezası verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-60/893-242

KARAR TARİHİ : 22-09-2005

Danıştay 13. Dairesi'nin 08.07.2005 tarih ve 2005/3427 sayılı kararı üzerine Büyük İstanbul Otobüs İşletmeleri A.Ş.'nin otobüs terminali işletmeciliğindeki hakim durumunu kötüye kullanarak 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal ettiği iddiasına ilişkin olarak 03.08.2000 tarih, 00-29/310-177 sayılı Kurul kararı ile açılan soruşturma dosyası yeniden değerlendirilmiş olup, Büyük İstanbul Otobüs İşletmeleri A.Ş.'nin İstanbul ili şehirlerarası otobüs terminali işletmeciliği pazarında hakim durumda olduğuna ve kendisinden terminal hizmetlerini almak zorunda bulunan taşıma şirketlerine uyguladığı kapı ücretleri bakımından ayırım yapmak suretiyle, otobüs terminali işletmeciliği piyasasındaki hakim durumunu şehirlerarası karayoluyla yolcu taşımacılığı pazarında kötüye kullandığına, bu nedenle para cezası verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-61/900-243

KARAR TARİHİ : 23-09-2005

6.2.2001 tarih, 01-07/62-19 sayılı Rekabet Kurulu kararının iptalini öngören Danıştay 13. Dairesi'nin kararı üzerine Teleon Reklamcılık ve Filmcilik San. ve Tic. A.Ş.'nin hakim durumunu kötüye kullanarak 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettiği iddiasına ilişkin soruşturma dosyasının yeniden değerlendirilmesi sonucunda; Teleon'un haber amaçlı görüntü satışına ilişkin ağırlastırıcı koşullar ileri sürerek diğer kanalları görüntü alamaz duruma getirmesinin, 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi kapsamında bir ihlal oluşturduğuna, söz konusu ihlal nedeniyle, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrası gereğince Teleon'un 1999 mali yılı içinde oluşan yıllık gayrisafi gelirinin taktiren %3'ü oranında olmak üzere idari para cezası ile cezalandırılmasına, Teleon'un Rekabet Kurulu'nun almış olduğu 21.9.1999 tarih ve 99-99-43/450-283 sayılı Tedbir Kararı'na, kararın tebliğ tarihi olan 24.9.1999 ile yayın hakkı devir sözleşmesinin TFF tarafından feshi tarihi olan 4.1.2001 arasında uymamasından dolayı, 4054 sayılı Kanun'un 17. maddesinin (a) bendi uyarınca, 1999 yılındaki 98 gün için, 2000 yılındaki 366 gün için, 2001 yılındaki 3 gün için süreli para cezası ile cezalandırılmasına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-73/986-273

KARAR TARİHİ : 25-10-2005

26.11.1998 tarih, 93/750-159 sayılı Rekabet Kurulu kararının iptalini öngören Danıştay 13. Dairesi'nin kararı üzerine Adıyaman ili LPG pazarında faaliyet gösteren yerel firmaları piyasa dışına çıkarma amacıyla rekabeti sınırlayıcı anlaşma yaparak 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'u ihlal ettiklerine ilişkin soruşturma dosyasının yeniden değerlendirilmesi sonucunda; dosyada adı geçen şirketlerin faaliyetlerinin Adıyaman ilindeki 12 kg.'lık tüplü likit petrol gazı dağıtım piyasası ile sınırlı olması, Rekabet Kurulu'nun önaraştırmaya başlaması ile birlikte kısa sürede ihlalin sona erdirilmesi, bu anlaşmaya taraf olan şirketlerin davranışlarında şikayetçinin, kaçak gaz kullanmak, teknik standartlara uymamak gibi hukuka aykırı eylemlerinin de rolü olduğu şeklindeki savunmaları, tarafların soruşturma esnasındaki genel tutum ve davranışları ile Adıyaman ilindeki pazar payları ve Kurum'un çalışmaya başladığını ilan ettiği tarihten bir gün önce ihlale son veren Likidgaz Tevzi ve Üretim Sanayi ve Ticaret A.Ş., Milgaz Ticaret ve Sanayi A.Ş. (Milangaz LPG Dağıtım Ticaret ve Sanayi A.Ş.) ve Milangaz Ticaret ve Sanayi A.Ş.'nin bu tutumları

¹ 2005 yılı içerisinde Danıştay tarafından iptal edilen ve Kurul tarafından dosyaların yeniden değerlendirilmesi sonucunda alınan kararlar mükerrerliği önlemek için gerek sayı gerekse ceza miktarları olarak tablolarda gösterilmemiştir.

göz önüne alınarak; İpragaz A.Ş'nin 1996 yılı sonunda oluşan gayri safi gelirinin takdiren %1,5'i oranında idari para cezası, Likidgaz Tevzi ve Üretim Sanayi ve Ticaret A.Ş., Milgaz Ticaret ve Sanayi A.Ş. (Milangaz LPG Dağıtım Ticaret ve Sanayi A.Ş.), Milangaz Ticaret ve Sanayi A.Ş. ve Sihirgaz Ticaret ve Sanayi A.Ş. (Shell Gaz Ticaret ve Sanayi A.Ş.)'nin her bir şirket için ayrı ayrı olmak üzere asgari para ceza ile cezalandırılmasına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-73/987-274

KARAR TARİHİ : 25-10-2005

13.8.2003 tarih, 03-55/645-296 sayılı Rekabet Kurulu Ankara ilinde faaliyet gösteren ve sürücü olur raporu vermeye yetkili polikliniklerin fiyat tespiti yapmak ve havuz oluşturmak suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkındaki Kanun'un 4. maddesinin (a) ve (b) bentlerinde sayılan eylemleri gerçekleştirerek rekabeti ihlal ettiklerine ilişkin soruşturma dosyasının yeniden değerlendirilmesine sonucunda "Ankara İli Sürücü Olur Sağlık Raporu" ilgili pazarında faaliyet gösteren Özel Servet Ünsal Polikliniği'nin aynı pazarda faaliyet gösteren 9 tane teşebbüsle birlikte, açılan banka hesapları ile bir havuz oluşturarak pazar paylaşımında bulunmak ve fiyat tespiti yapmak suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiğine; bu sebeple Özel Servet Ünsal Polikliniği'nin asgari para cezası ile cezalandırılmasına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-73/988-275

KARAR TARİHİ : 25-10-2005

13.12.2003 tarih, 03-81/969-398 sayılı Rekabet Kurulu kararının iptalini öngören Danıştay 13. Dairesi'nin kararı üzerine Özel Sakarya Polikliniği'nin "Ankara ili sürücü adayları sağlık raporları pazarı"nda on poliklinikle anlaşma yapmak suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunu ihlal ettikleri iddiasına ilişkin soruşturma dosyasının yeniden değerlendirilmesi neticesinde; "Ankara İli Sürücü Olur Sağlık Raporu" ilgili pazarında faaliyet gösteren Özel Sakarya Polikliniği'nin, aynı pazarda faaliyet gösteren Özel Yeni Anıl Polikliniği, Özel Kızılay Mithatpaşa Polikliniği, Özel Başkent Sıhhiye Polikliniği, Özel Ziya Gökalp Polikliniği, Özel Yeni Dışkapı Polikliniği, Özel Sincan Bilgi Tıp Merkezi, Özel Ortadoğu Polikliniği, Özel Servet Ünsal Polikliniği, Özel Umar Uzman Doktorlar Polikliniği ve Özel İlkiz Polikliniği unvanlı teşebbüslerin açılan banka hesapları ile havuz oluşturarak pazar paylaşımında bulunmak ve fiyat tespiti yapmak şeklindeki eylemlerine katıldığına, Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiğine, bu sebeple yukarıda ünvanı belirtilen teşebbüsün sektördeki cirosunun düşüklüğü dikkate alınarak asgari para cezası ile cezalandırılmasına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-79/1081-308

KARAR TARİHİ : 24-11-2005

13.8.2003 tarih, 03-55/645-296 sayılı Rekabet Kurulu kararının iptalini öngören Danıştay 13. Dairesi'nin kararı üzerine Ankara ilinde faaliyet gösteren ve sürücü olur raporu vermeye yetkili polikliniklerin fiyat tespiti yapmak ve havuz oluşturmak suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkındaki Kanun'un 4. maddesinin (a) ve (b) bentlerinde sayılan eylemleri gerçekleştirerek rekabeti ihlal ettiklerine ilişkin soruşturma dosyasının yeniden değerlendirilmesi neticesinde; "Ankara İli Sürücü Olur Sağlık Raporu" ilgili pazarında faaliyet gösteren Ortadoğu Sağlık ve Eğitim Tesisleri İşletmeciliği A.Ş. (Özel Ortadoğu Polikliniği) ve Özel Mithatpaşa Polikliniği'nin aynı pazarda faaliyet gösteren Özel Yeni Anıl Polikliniği, Özel Başkent Sıhhiye Polikliniği, Özel Ziya Gökalp Polikliniği, Özel Yeni Dışkapı Polikliniği, Özel Sincan Bilgi Tıp Merkezi, Özel Umar Uzman Doktorlar Polikliniği, Servet Ünsal Polikliniği ve Özel İlkiz Polikliniği ünvanlı teşebbüslerle birlikte, açılan banka hesapları ile bir havuz oluşturarak pazar paylaşımında bulunmak ve fiyat tespiti yapmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiğine, ihlale yol açan ve yukarıda ünvanı belirtilen teşebbüslerin sektördeki cirosunun düşüklüğü dikkate alınarak asgari para cezası ile cezalandırılmalarına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-79/1082-309

KARAR TARİHİ : 24-11-2005

15.8.2003 tarih, 03-57/671-304 sayılı Rekabet Kurulu kararının iptalini öngören Danıştay 13. Dairesi'nin kararı üzerine Benkar Tüketici Finansmanı ve Kart Hizmetleri A.Ş.'nin 18.9.2001 tarih ve 01-44/433-111 sayılı Kurul kararına uymamak suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkındaki Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiğine ilişkin

soruşturma dosyası yeniden değerlendirilmiş olup; Benkar ile üye işyerleri arasında düzenlenen 18.12.1998 ve 13.11.2001 tarihli bildirimlere konu olan sözleşmelerdeki üye işyerlerine yüklenen Advantage Card dışında başka taksitli alışveriş kartları ile işlem yapmama -münhasır çalışma- şeklindeki belirsiz süreli rekabet yasağına ilişkin olarak, yapılan muafiyet ve menfi tespit değerlendirmesi sonucu münhasırlık hükmünün uygulanmamasına, gerekli düzenlemelerin 60 gün (bu süre bilahare 120 güne çıkarılmıştır) içinde yapılmasına karar verilmesi ve bu kararın taraflara tebliğ edilmesine rağmen Benkar'ın münhasırlık uygulamasına devam etmesi, söz konusu anlaşmaların Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlandığı, ancak bu muafiyetin, sözleşmelerin belirsiz süreli olmasına bağlı olarak süresiz rekabet yasağına uygulanamayacağı, Tebliğ ile tanınan muafiyetin, süresiz rekabet yasağına uygulanmaması sonucu, sözleşmelerde süresiz rekabet yasağına yer verilmesi, dikkate alınarak 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal edildiğine, halefiyet dolayısıyla ve ihlale devam edilmesi nedeniyle, Benkar'ı devralan HSBC Bank A.Ş.'ye, teşebbüsün cirosu dikkate alınarak ve uymamakla başlayan ihlalin devam ettiği süre ve soruşturma devam ederken yasaklanan hükmün uygulanması ağırlaştırıcı neden olarak ve dikey anlaşmaların yatay anlaşmalara göre daha hafif ihlaller olarak kabul edilmesi ve teşebbüsün Ek Görüş'ten sonra da olsa Kurul kararının gereğini yerine getirmeyi taahhüt etmesi hafifletici neden olarak gözönünde bulundurularak idari para cezası verilmesine, 18.9.2001 tarihli Kurul kararı ve Soruşturma sürecinde tespit olunan rekabet kısıtlaması nedeniyle, 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde muafiyet alabilmek için öngörülen koşullar sağlanamadığından, muafiyetin geri alınmasına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-79/1085-311

KARAR TARİHİ : 24-11-2005

8.4.2004 tarih, 04-25/279-61 sayılı Rekabet Kurulu kararının iptalini öngören Danıştay 13. Dairesi'nin kararı üzerine Alçı sektöründe faaliyet gösteren ABS Alçı ve Blok Sanayii A.Ş., Tepe-Knauf İnşaat ve Yapı Elemanları Sanayi ve Ticaret A.Ş., Dalsan Alçı Sanayi ve Ticaret A.Ş., BPB Gypsum Üretim ve Tic. Ltd. Şti. ile Doğantaş Turizm İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin toz alçı pazarında birlikte hareket etmek suretiyle 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettiğine ilişkin soruşturma dosyası yeniden değerlendirilmiş olup, ABS Alçı ve Blok San. A.Ş. ile Tepe-Knauf İnşaat ve Yapı Elemanları San. ve Tic. A.Ş.'nin fiyat tespiti konusunda anlaşma içinde olduklarına ve böylece 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiklerine, 2001 yılı net satışlarının % 0.5'i oranında olmak üzere; ABS Alçı ve Blok San. A.Ş.'ye idari para cezası verilmesine, ABS Alçı ve Blok San. A.Ş.'nin "Yetkili Satıcılık Sözleşmesi"nde yer alan düzenlemelerin Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamı dışında kaldığına ve 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırılık teşkil ettiğine ve bu nedenle adı geçen teşebbüse idari para cezası verilmesine, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal eden eylemlerinden dolayı, rekabetin tesisi ve ihlalden önceki durumun korunmasını teminen yerine getirilmesi ya da kaçınılması gereken davranışların ve ihlale son verilmesi gereğinin, ilgili teşebbüslere bildirilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-79/1099-316

KARAR TARİHİ : 24-11-2005

29.5.2001 tarih, 01-25/238-61 sayılı Rekabet Kurulu kararının iptalini öngören Danıştay 13. Dairesi'nin kararı üzerine Armada Bilgisayar Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi (Armada A.Ş.)'nin, Novell İtalya ve Novell Inc. (ABD) ile birlikte Beyaz İletişim Sistemleri Dış Ticaret ve Sanayi Limited Şirketi (Beyaz Ltd. Şti.) tarafından yapılan paralel ithalatı engellemek ve hakim durumunu kötüye kullanmak suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'u ihlal ettiğine ilişkin soruşturma dosyası yeniden değerlendirilmiş olup, Armada Bilgisayar Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.'nin ilgili ürün pazarında hakim durumda bulunmadığına, Armada Bilgisayar Sistemleri San. ve Tic. A.Ş. ile Novell İtalya Ofisi arasında paralel ithalatı engelleme amacı taşıyan bir sözlü anlaşmanın varlığına ilişkin yeterli bilgi ve belgenin elde edilemediğine, dolayısıyla 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun hükümlerine aykırı bir eylem olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-80/1106-317**KARAR TARİHİ : 01-12-2005**

Danıştay'ın 14.9.2005 tarih ve 2005/1699 E. ve 2005/3615 K. sayılı kararı üzerine Karbogaz Karbondioksit ve Kurubuz San. A.Ş.'nin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'u ihlal edici nitelikte hükümler içeren sözleşmeler akdederek ilgili pazarda rekabeti ortadan kaldıracı faaliyetlerde bulunduğu iddiası yeniden değerlendirilmiş olup; firmanın bayileriyle yaptığı münhasır dağıtım sözleşmelerinin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırı hükümler içerdiğine ve bireysel muafiyetten yararlanamadığına, bu nedenle aykırı hükümlerin uygulanmadığı da göz önünde bulundurularak firmaya asgari para cezası verilmesine, bu dağıtım sözleşmelerinin, söz konusu aykırı hükümlerinin ve "Sözleşme Süresi" başlıklı maddesinde yer alan ve sözleşmeleri belirsiz süreli kılan sözleşme süresinin zımnî olarak yenilenmesini öngören hükmün sözleşmelerden çıkartılması koşuluyla grup muafiyetinden yararlanabileceğine, Karbogaz Karbondioksit ve Kurubuz San. A.Ş.'nin müşterileriyle yaptığı ve bireysel muafiyetten yararlanamayan münhasır tedarik sözleşmelerine ilişkin olarak; münhasırlık öngören hükümler ve bu hükümleri güçlendirecek nitelikte hükümler içeren tedarik sözleşmelerinin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırılık oluşturduğuna tedarik sözleşmelerinin "Sözleşme Süresi" başlıklı maddesinde yer alan ve sözleşmeleri belirsiz süreli kılan sözleşme süresinin zımnî olarak yenilenmesini öngören hüküm nedeniyle, "Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği" kapsamında yer almadığına ilgili ürün pazarında hakim durumda olan Karbogaz Karbondioksit ve Kurubuz San. A.Ş.'nin özellikle 1997 yılından beri bilinçli olarak yapmış olduğu uzun süreli münhasır tedarik sözleşmeleri yoluyla ve diğer eylemleriyle pazara giriş engeli yaratmak ve bu yolla pazardaki rakiplerin faaliyetlerini zorlaştırarak 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi anlamında hakim durumunu kötüye kullandığına, firmanın eylem ve işlemlerinin pazardaki rakiplerin faaliyetlerini zorlaştırması sebebiyle ortaya çıkan ihlalin ağırlığı ve pazardaki etkileri ve ayrıca 1997 yılından beri devam ediyor olması nedeni ile ihlalin süresi dikkate alınarak, Karbogaz Karbondioksit ve Kurubuz San. A.Ş.'ye, soruşturma karar tarihinden bir önceki mali yıl olan 2000 yılı net satışlarının %3'ü oranında para cezası verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-81/1118-320**KARAR TARİHİ : 05-12-2005**

Danıştay 13. Dairesinin 1.2.2002 tarih, 02-06/51-24 sayılı Rekabet Kurulu kararının iptaline ilişkin 8.7.2005 tarih ve 2005/3434, 3.10.2005 tarih ve 2005/4819, 25.10.2005 tarih ve 2005/5176; 2005/5177; 2005/5182 sayılı kararları üzerine İç Anadolu, Akdeniz ve Marmara bölgelerinde faaliyet gösteren soruşturmaya konu teşebbüslerin, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'u ihlal eder nitelikteki eylemleri yeniden değerlendirilmiş olup; Konya Çimento Sanayii A.Ş., Ado Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş., Nuh Çimento Sanayi A.Ş. ve Lafarge Aslan Çimento A.Ş.'nin bayilik anlaşmalarının ve uygulamalarının 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde yasaklanan bayilerin bölgeler arası ticaretini engelleyici rekabet ihlalleri olduğuna, Bursa Çimento Fabrikası A.Ş., Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. ve Set Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin Güney Marmara pazarının paylaşımı konusunda anlaşma içinde olduklarına, yukarıda adı geçen teşebbüslere idari para cezası verilmesine, 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesi uyarınca, yukarıda belirtilen ihlal eylemlerine son verilmesi ve ihlalden önceki rekabet ortamının sağlanması gereğinin, ilgili teşebbüslere bildirilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-84/1150-330**KARAR TARİHİ : 15-12-2005**

Danıştay 13. Dairesinin 19.9.2003 tarih, 03-63/764-354 sayılı Rekabet Kurulu kararının iptaline ilişkin 27.9.2005 tarih ve 2005/4744 sayılı kararı üzerine Konya ili'nde faaliyet gösteren makina mühendislerinin havuz oluşturmak ve fiyat tespit etmek suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkındaki Kanun'un 4. maddesinde sayılan eylemleri gerçekleştirerek rekabeti ihlal ettiği iddialarının yeniden değerlendirilmesi sonucunda; MMO Konya Şubesi'ne üye olan mühendislerden, "Konya İli Makina Mühendisliği Hizmetleri" ilgili pazarında havuz oluşturarak pazar paylaşımında bulunmak suretiyle, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi ile hukuka aykırı ilan edilen ve yasaklanan eylemleri gerçekleştirmiş olduklarına, "Konya İli Makina Mühendisliği Hizmetleri" ilgili pazarındaki uygulamanın "havuz sistemi" olarak adlandırılan bir tür birlik içerisinde yürütüldüğü dikkate alınarak, bu uygulamaya esas olan düzenlemenin, 4054 sayılı Kanun'un 3. maddesinde belirtildiği şekilde,

51 teŖebbüs tarafından oluŖturulan ve tüzel kiŖiliđi olmayan bir teŖebbüs birliği kararı olduğuna, tüzel kiŖiliđi olmayan teŖebbüs birliğine para cezası verilmesi gerektiğine, ancak Rekabet Kurulu'nun vermiŖ olduğu 19.9.2003 tarih ve 03-63/764-354 sayılı karar, DanıŖtay tarafından hakkında karar tesis edilen teŖebbüsler lehine bozulduğundan ve yürürlükte bulunan 2005/3 sayılı Tebliğ ile değişik 2005/2 sayılı Tebliğ'de öngörülen ceza miktarının lehe olması nedeniyle 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrası ve 2005/3 sayılı Tebliğ ile değişik 2005/2 sayılı Tebliğ uyarınca takdiren tüzel kiŖiliđi olmayan teŖebbüs birliğine para cezası verilmesine ve bu cezanın teŖebbüs birliği içinde yer alan ve haklarında soruŖturma yürütölen 51 teŖebbüsten eŖit olarak paylaŖtırılmak suretiyle tahsiline karar verilmiŖtir.

KARAR SAYISI : 05-85/1181-335

KARAR TARİHİ : 19-12-2005

DanıŖtay 13. Dairesi'nin 6.9.2002 tarih, 02-53/685-278 sayılı Rekabet Kurulu Kararı'nın iptaline iliŖkin 1.7.2005 tarih, 2005/5063 E. 2005/3393 K. sayılı, 1.7.2005 tarih, 2005/5057 E. 2005/3394 K. sayılı, 28.9.2005 tarih, 2005/5086 E. 2005/4783 K. sayılı ve 25.10.2005 tarih, 2005/5074 E. 2005/5172 K. sayılı Kararları üzerine yonga ve/veya lif levha piyasalarında faaliyet gösteren soruŖturmaya konu teŖebbüslerin, satıŖ fiyatını birlikte belirlemek suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'u ihlal eder nitelikteki eylemlerinin yeniden değerlendirilmesi sonucunda; yonga levha ve/veya lif levha (MDF) piyasasında faaliyet gösteren 11 firmanın sektör sorunlarını görüŖmek üzere organize ettikleri aylık toplantılarda ve/veya bu toplantıların dıŖında zaman zaman bir araya gelmek ve bu toplantılarda yonga levha ve/veya MDF'nin satıŖ ve vade koŖullarını belirlemek suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiklerine, SFC Entegre Orman Ürünleri San. Tesisl. ve Tic. A.Ŗ. ve Yıldız Sunta MDF Orman Ürünleri San. Tesisl. ve Tic. A.Ŗ.'nin 2000 yılı net satıŖlarının %1'i oranında ve ayrı ayrı olmak üzere, Divapan Entegre Ağaç Panel San. ve Tic. A.Ŗ.'nin; soruŖturma sürecinde gösterdiği tutum ve davranıŖları hafifletici neden olarak dikkate alınmak suretiyle 2000 yılı net satıŖlarının % 0,50'si oranında, Orma Orman Mahsülleri Integre San. ve Tic. A.Ŗ.'nin; soruŖturma raporunda yer verilen hususlar ađırlaŖtırıcı neden olarak dikkate alınmak suretiyle, takdiren 2000 yılı net satıŖlarının %1,5'i oranında idari para cezası ile cezalandırılmalarına, yukarıda belirtilen ihlal eylemlerine son verilmesi ve ihlalden önceki rekabet ortamının sağlanması gereğinin, ilgili teŖebbüslere bildirilmesine karar verilmiŖtir.

KARAR SAYISI : 05-85/1182-336

KARAR TARİHİ : 19-12-2005

DanıŖtay 13. Dairesi'nin 25.2.2003 tarih, 03-12/135-63 sayılı Rekabet Kurulu Kararı'nın iptaline iliŖkin 12.7.2005 tarih, 2005/5051 E. 2005/3439 K. sayılı, 25.10.2005 tarih, 2005/5238 E. 2005/5173 K. sayılı ve 25.10.2005, 2005/5068 E. 2005/5174 K. sayılı Kararları üzerine yonga ve/veya lif levha piyasalarında faaliyet gösteren soruŖturmaya konu teŖebbüslerin, satıŖ fiyatını birlikte belirlemek suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'u ihlal eder nitelikteki eylemlerinin yeniden değerlendirilmesi sonucunda; Yonga levha ve/veya lif levha (MDF) piyasasında faaliyet gösteren dokuz firma ile birlikte sektör sorunlarını görüŖmek üzere organize ettikleri aylık toplantılarda ve/veya bu toplantıların dıŖında zaman zaman bir araya gelmek ve bu toplantılarda yonga levha ve/veya MDF'nin satıŖ ve vade koŖullarını belirlemek suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiklerine 2000 yılı net satıŖlarının %1'i oranında ve ayrı ayrı olmak üzere; onbir firmadan üçüne idari para cezası verilmesine, yukarıda belirtilen ihlal eylemlerine son verilmesi ve ihlalden önceki rekabet ortamının sağlanması gereğinin, ilgili teŖebbüslere bildirilmesine karar verilmiŖtir.

KARAR SAYISI : 05-88/1221-353

KARAR TARİHİ : 31-12-2005

Rekabet Kurulu'nun 20.7.2001 tarih, 01-35/347-95 sayılı Kararı'nın iptaline iliŖkin DanıŖtay 13. Dairesi'nin 15.11.2005 tarih, 2005/5952 E. 2005/5518 K. sayılı kararı üzerine Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ŗ.'nin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. ve 6. maddelerini ihlal ettiği iddiasının yeniden değerlendirilmesi sonucunda; Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ŗ.'nin soruŖturmaya konu olan 1994-2000 yılları arasında GSM hizmetleri pazarında hakim durumda olduğuna, Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ŗ.'nin ilgili

dönemde; düzenlediği kampanyalar çerçevesinde cep telefonu distribütörleri ile münhasır çalışması veya bunları kendisine bağımlı konuma getirmesi suretiyle, bu distribütörlerin rakip operatörlerle benzer kampanyalar yapmasını ve sonuç olarak bu distribütörlere ait cihazların rakip operatör hattı ile satılmasını engellediğine, Aralık 1999 öncesinde bayileri, Aralık 1999 sonrasında ise abone merkezleri ve abone noktaları ile münhasır çalışması suretiyle, abone merkezleri ve abone noktalarının aynı zamanda distribütörlerin bayileri olmaları ve bu distribütörlerin tamamına yakınının yukarıda açıklandığı üzere münhasır ve bağımlı kılınmış distribütörler olmalarının birlikte sonucu olarak rakip operatörün piyasadaki faaliyetlerini zorlaştırdığından dolayı 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 6. maddesini ihlal ettiğine, Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş.'nin dağıtım ağındaki teşebbüsler ile yaptığı Aralık 1999 tarihine dek yürürlükte olan sözleşmeler ile bu tarihten sonra yürürlüğe giren yeni sözleşmelerde yer alan fiyat tespitine ilişkin hükümler ve bu sözleşmelere dayalı eylemlerinin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesi kapsamında ihlale yol açtığına bu nedenlerden dolayı para cezası ile cezalandırılmasına karar verilmiştir.

MENFİ TESPİT/MUAFİYET

2.1.2. Menfi Tespit/Muafiyet

2.1.2.1. Menfi Tespit/Muafiyet İncelemesi Sonucunda Nihai Karara Bağlanan Dosyaların Sektörlere Göre Dağılımı

SEKTÖR	Menfi Tespit/ Muafiyet
Cam ve Cam Ürünleri	2
Demir-Çelik	1
Demir Dışı Metaller	-
Elektrik-Gaz-Su	-
İnşaat, Çimento ve Diğer İnşaat Malzemeleri	1
Kimya ve Kimyasal Ürünler, Petrokimya, Petrol Ürünleri, Gübre	5
Maden ve Madencilik	-
Plastik ve Kauçuk Ürünler	-
Pişmiş Kil ve Seramik	-
Basın ve Yayın, Plak, Kaset ve bu gibi kayıtlı medyanın çoğaltılması	5
Büro Makinaları ve Bilgisayar	-
Elektrik-Elektronik	3
Kağıt Hamuru, Kağıt ve Kağıt Ürünleri	-
Telekomünikasyon	2
Tıbbi Aletler, Hassas ve Optik Aletler	-
Beyaz Eşya, Mobilya, Oyuncak, Spor Malzemeleri, Müzik Aletleri, Kuyumculuk	3
Gıda Ürünleri ve İçecekler	10
Makine ve Teçhizat İmalatı	2
Tarım ve Hayvancılık, Orman Ürünleri, Su Ürünleri	-
Tekstil ve Hazır Giyim, Deri ve Deri Ürünleri	4
Tütün Ürünleri	2
Ulaştırma	2
Turizm	-
Finansal Hizmetler (bankacılık, sigortacılık ve diğer mali kuruluşlar)	2
Kara, Hava, Deniz ve Demiryolu Taşıtları	4
Sağlık, Eğitim, Spor, Diğer Hizmetler ve Serbest Meslek Faaliyetleri	1
Diğer	1
TOPLAM	50

2.1.2.2. Menfi Tespit/Muafiyete İlişkin Nihai Kararlar Listesi¹

KARAR SAYISI : 05-07/57-24

KARAR TARİHİ : 03-02-2005

F ve B Otomotiv Pazarlama Limited Şirketi'nin yetkili satıcı ve yetkili servis ile akdettiği Yetkili Satıcı ve Yetkili Servis Sözleşmelerine koşullu olarak muafiyet tanınmasına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-07/58-25

KARAR TARİHİ : 03-02-2005

Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu Genel Müdürlüğü ile Asil Çelik A.Ş. arasında imzalanan "Vasıflı Çelik Ingotu ve Hurda Malzeme Takasına Ait Protokol"e talep edilen menfi tespit belgesinin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-07/63-28

KARAR TARİHİ : 03-02-2005

Eti Pazarlama ve Sanayi A.Ş.'nin distribütörleri ile akdetmiş olduğu standart distribütörlük sözleşmesinin 2002/2 sayılı "Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği" kapsamında grup muafiyetinden yararlandığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-11/113-43

KARAR TARİHİ : 24-02-2005

İstanbul Gübre Sanayi A.Ş. ile bayileri arasındaki bayilik sözleşmesine menfi tespit belgesi verilemeyeceğine, Sözleşmenin 2002/2 sayılı Tebliğ'le sağlanan muafiyetten yararlanamayacağına ve sözleşmeye bireysel muafiyet de tanınmayacağına, Sözleşmenin koşullu olarak grup muafiyetinden yararlanmasına; "Yıldız Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş. Bayilik Sözleşmesi (Üre)" başlıklı sözleşmesine menfi tespit belgesi verilemeyeceğine, söz konusu kısıtlama nedeniyle sözleşmenin 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlanamayacağına, sözleşmenin grup muafiyetinden yararlanmasını sağlayacak değişikliklerin yerine getirilmesi için kararın tebliğinden itibaren taraflara 60 gün süre verilmesine, Kurulumuzca gerekli görülen düzeltmeler yapılmadan uygulamaya devam edilmesi halinde haklarında soruşturma açılacağına ve aynı Kanun'un 16. ve 17. maddeleri uyarınca işlem yapılacağına taraflara bildirilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-12/135-48

KARAR TARİHİ : 03-03-2005

GlaxoSmithKline İlaçları San. ve Tic. A.Ş. (GSK) ile 18 ecza deposu arasında imzalanan, GSK ürünlerinin SSK ünitelerine tedarik edilmesine yönelik anlaşmanın 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında olduğuna karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-14/160-57

KARAR TARİHİ : 11-03-2005

Gazete ve dergiler başta olmak üzere reklam mecrası niteliğindeki süreli yayınların tiraj rakamlarını tek çatı altında ve tarafsız biçimde denetleyerek oluşturmak, bu konuda karşılaştırılabilir onaylı belgeler hazırlamak amacıyla oluşturulan ABC Türkiye Tiraj Denetim Kurulu sözleşmesine menfi tespit belgesi verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-14/170-62

KARAR TARİHİ : 11-03-2005

Philip Morris Sabancı Pazarlama ve Satış A.Ş. ile Bayileri arasında imzalanan bayilik sözleşmesine menfi tespit belgesi verilemeyeceğine, sözleşmenin koşullu olarak grup muafiyetinden yararlanmasına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-20/232-68

KARAR TARİHİ : 31-03-2005

Hazır giyim yardımcı malzemesi tela üreticisi Kufner Tekstil Ltd. Şti. ile bayileri arasında imzalanan "Bayilik Sözleşmesi"nin 2002/2 sayılı "Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği"nden yararlanmadığına; koşullu olarak grup muafiyetinden yararlanabileceğine, bu durumda ilgili teşebbüs tarafından gerekli değişikliklerin

¹ 01.07.2005 tarih ve 05-43/602-153 sayılı karar, muafiyet hükümleri içermekle beraber, dosya özellikleri nedeniyle "rekabet ihlalleri" arasında da yer almaktadır.

yapılabilmesi için 60 gün süre verilmesine ve yapılan değişikliklerin Kurum'a tevsik edilmesine, bununla birlikte söz konusu "Bayilik Sözleşmesi"ne mevcut haliyle 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi uyarınca imza tarihinden başlayarak 5 yıl süre ile bireysel muafiyet tanınabileceğine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-20/234-69

KARAR TARİHİ : 31-03-2005

Anadolu Efes Biracılık ve Malt Sanayi A.Ş.'e verilen lisans hakkının inhisari olması; Anadolu Efes Biracılık ve Malt Sanayi A.Ş.'ye, Carlton and United Beverages Limited'e ve Foster's Group Limited'e karşılıklı olarak rekabet etmeme yükümlülüğü getirilmiş olması nedeniyle bildirimde bulunulan lisans anlaşmasına menfi tespit belgesi verilemeyeceği, koşullu olarak bireysel muafiyet tanınmasına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-22/258-70

KARAR TARİHİ : 07-04-2005

Longoraccord SAS, Tube Fittings AG, Albert BELEVİ ile Maksut PİŞGİN ve Zülfü PİŞGİN arasında Türkiye'de "DPM Boru ve Boru Ekleme Parçaları San. ve Tic. A.Ş." unvanlı şirketin kurulması işleminin 1997/1 sayılı Tebliğin 4. maddesi kapsamında izne tabi olmadığına, anılan anlaşmaya 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi çerçevesinde menfi tespit belgesi verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-22/264-73

KARAR TARİHİ : 07-04-2005

"Karel A.Ş. Yurtiçi Yetkili Satıcılık/Bayi Sözleşmesi"nin koşullu olarak 2002/2 sayılı Tebliği kapsamında grup muafiyetinden faydalanmasına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-26/301-79

KARAR TARİHİ : 21-04-2005

Bikini Giyim ve Kozmetik Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile La Senza International Inc. arasında akdedilen Ana Lisans Anlaşması'na menfi tespit belgesi verilemeyeceğine, aynı nedenlerle anlaşmanın bireysel muafiyetten ya da 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlanmadığına, Sözleşmenin koşullu olarak 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden faydalanabileceğine, öngörülen değişikliğin yapılabilmesi için taraflara 60 gün süre verilmesine, gerekli görülen bu düzeltme yapılmadan uygulamaya devam edilmesi halinde haklarında soruşturma açılacağı ve 4054 sayılı Kanun'un 16. ve 17. maddeleri uyarınca işlem yapılacağına taraflara bildirilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-27/317-80

KARAR TARİHİ : 22-04-2005

Efes Pazarlama ve Dağıtım Ticaret A.Ş. ile Bimpaş Bira ve Meşrubat Pazarlama A.Ş.'nin nihai satış noktalarıyla yaptıkları, bayi ve distribütörlerin de nihai satış noktalarıyla yaptıkları münhasırlık içeren tek elden satın alma anlaşmalarından muafiyetin geri alınması ile ilgili soruşturma neticesinde; pazarda etkin rekabetin tesis edilmesi bakımından, Efes Pazarlama ve Dağıtım Ticaret A.Ş.'nin, Bimpaş Bira ve Meşrubat Pazarlama A.Ş.'nin kendilerinin ya da distribütörlerinin / bayilerinin hem açık satış yapan nihai satış noktaları hem de kapalı satış yapan nihai satış noktaları ile akdettikleri bu tür münhasırlık içeren tek elden satın alma anlaşmalarına 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan muafiyetin Kanun'un 13. maddesi uyarınca geri alınmasına, karar tarihinden önce akdedilmiş sözleşmelerde yer alan rekabet etmeme yükümlülüklerinin ve bu etkiyi doğuran nitelikteki diğer yükümlülüklerin anılan sözleşme metinlerinin tamamından çıkarılmasına, bu değişikliklerin yapılabilmesi için kararın tebliği tarihinden itibaren taraflara 90 gün süre verilmesine, bu süre içinde gerekli değişikliklerin yapıldığına Efes Pazarlama ve Dağıtım Ticaret A.Ş. ve Bimpaş Bira ve Meşrubat Pazarlama A.Ş. tarafından Rekabet Kurulu'na tevsik edilmesine, gerekli düzeltme yapılmadan uygulamaya devam edilmesi halinde haklarında soruşturma açılacağı ve 4054 sayılı Kanun'un 16. ve 17. maddeleri uyarınca işlem yapılacağına adı geçen taraflara bildirilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-28/319-81

KARAR TARİHİ : 25-04-2005

Türk Tuborg Bira ve Malt Sanayi A.Ş. ile Yaşar Dış Ticaret A.Ş. arasında akdedilen başvuru konusu sözleşmeye menfi tespit belgesi verilemeyeceğine, bununla birlikte yürürlük tarihi olan 7.1.2005 tarihinden itibaren 5 yıl süreyle bireysel muafiyet tanınmasına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-29/367-89

KARAR TARİHİ : 04-05-2005

Volvo Türk Limited Şirketi ile bakım-onarım işi ile iştigal eden çeşitli teşebbüsler arasında imzalanan, bildirim konu "Kamyon Servis ve Parça Sözleşmesi", "Volvo İş Makinesi Satış, Servis ve Yedek Parça Sözleşmesi" ve (deniz motorları ile ilgili) "Servis ve Yedek Parça Bayilik Sözleşmesi"ne, rekabet yasağı ve bölgesel sınırlamalara ilişkin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırı hükümler taşımaları nedeniyle menfi tespit belgesi verilemeyeceğine; Kamyon Servis ve Parça Sözleşmesi, Volvo İş Makinesi Satış, Servis ve Yedek Parça Sözleşmesi ve deniz motorları ile ilgili "Servis ve Yedek Parça Bayilik Sözleşmesi"nin 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlandığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-31/391-95

KARAR TARİHİ : 06-05-2005

Fako İlaçları A.Ş. ve Abfar İlaç Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile bu şirketlerin azınlık hissedarlarından olan Kaya TURGUT arasında imzalanan "Yönetim Sözleşmesi"ne koşullu olarak menfi tespit belgesi verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-31/399-99

KARAR TARİHİ : 06-05-2005

VDF Otomotiv Servis ve Ticaret A.Ş. ile Gönen Motorlu Araçlar Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. arasında imzalanan "Yeniden Satıcı Sözleşmesi"ne menfi tespit belgesi verilemeyeceğine, sözleşmenin koşullu olarak grup muafiyetinden yararlanabileceğine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-36/482-113

KARAR TARİHİ : 26-05-2005

Shell Petrol A.Ş.'nin Orhon Kollektif Şti. ile imzaladığı "Market Ürünleri Tedarik Organizasyonu Hizmet Sözleşmesi"nin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 5. maddesinde yer alan koşulları sağladığına; dolayısıyla sözleşmeye imza tarihi olan 8.4.2005'ten itibaren beş yıl süreyle bireysel muafiyet tanınmasına; Shell Petrol A.Ş. ile diğer akaryakıt istasyonu market işletmecileri arasında imzalanacak sözleşmelerin Kurul'a ayrıca bildirilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-36/483-114

KARAR TARİHİ : 26-05-2005

3.3.2004 tarih ve 04-18/153-35 sayılı Rekabet Kurulu kararı doğrultusunda PMSA tarafından gerekli yükümlülüğün yerine getirilmiş olması ve sigara satışına yönelik münhasırlık uygulamalarının Tütün ve Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından yayımlanan Yönetmelik ile yasaklanmış olması dikkate alınarak, The Shell Company of Turkey Limited ile Philip Morris Sabancı Pazarlama ve Satış A.Ş. arasında imzalanan "Sigara Satış Rafi Yerleşim Sözleşmesi"ne 4054 sayılı Kanun'un 8 inci maddesi uyarınca menfi tespit belgesi verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-38/491-119

KARAR TARİHİ : 02-06-2005

McDonald's Restaurantları Ltd. Şti. Standart İşletme Lisansı Anlaşması'na Franchise alan teşebbüsün, ürünleri McDonald's Restaurantları Ltd. Şti. tarafından onaylanan kaynaklardan satın alma ve yine söz konusu teşebbüs tarafından onaylanan ürünleri satma zorunluluğu bulunmasının yanı sıra, rekabet etmeme ve gizliliğe ilişkin yükümlülükler içermesi nedeniyle menfi tespit belgesi verilemeyeceğine; anılan sözleşmenin 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlandığına; Bununla beraber Sözleşme'de yapılması gereken değişikliğin, 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nde öngörülen 1 yıllık sürenin 14.7.2003 tarihinde sona ermesine karşın bu süre içerisinde yapılmaması nedeniyle, 4054 sayılı

Kanun'un 16. maddesinin (c) bendi gereğince (2005/3 sayılı Tebliğ ile değişik 2005/2 sayılı Tebliğ'e göre) McDonald's Restaurantları Ltd. Şti.'ne ve yine aynı maddenin üçüncü fıkrası uyarınca adı geçen teşebbüsün söz konusu tarihte yönetim organlarında görevli olan Timothy John Fenton, Claire Babrowski, Todd Ozer Tucker, Salih Sadi Fansa, Aysel Melbye, Ayperi Atalay, Naile Üreten'e teşebbüse verilen cezanın takdiren % 5'i oranında olmak üzere ayrı ayrı para cezası verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-38/492-120

KARAR TARİHİ : 02-06-2005

Sinyalizasyon Elektronik İnş. San. Tic. Ltd. Şti. Bayilik Sözleşmesi'nin 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlandığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-39/520-128

KARAR TARİHİ : 13-06-2005

Çilek Mobilya San. ve Paz. Tic. A.Ş., Strawberry Kollektif Şti., Umut Mobilya San. ve Tic. A.Ş., A.S.C. Dayanıklı Tüketim Malları Paz. San. ve Tic. Ltd. Şti., Üçmim Mobilya San. ve Tic. Ltd. Şti., Nurhas Mobilya San. ve Tic. A.Ş., arasında imzalanan "Çilek Grubu Markası Kullanım Protokolü"ne 5 yıl süreyle bireysel muafiyet tanınmasına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-39/529-130

KARAR TARİHİ : 13-06-2005

EMI Music Publishing Limited'in, Müzikotek Organizasyon Pazarlama Ticaret Ltd. Şti.'nin sermayesinin % 51'ini 2010 yılı, kalan %49'unu 2015 yılı itibariyle satın alma opsiyonu hakkı kazanmasına ilişkin taraflar arası Sözleşme ile ilgili menfi tespit belgesi verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-40/552-133

KARAR TARİHİ : 17-06-2005

Cam Elyaf Sanayii A.Ş. ile yeniden satıcılar arasında imzalanan "Camelyaf Glassfiber/Elyaf ve Camelyaf Polyester/Jelkot Ürünleri Tek Elden Satın Alma Sözleşmesine 5.2., 5.3.1. ve 5.4. maddelerinde yer alan hükümleri nedeniyle menfi tespit belgesi verilemeyeceğine; söz konusu Sözleşmenin, 2002/2 sayılı Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlandığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-40/553-134

KARAR TARİHİ : 17-06-2005

Soda Sanayii A.Ş. ile yeniden satıcılar arasında imzalanan "Hafif Soda Yetkili Satıcılık Sözleşmesi" ve "Deri Kimyasalları Yetkili Satıcılık Sözleşmesi"ne 3. maddesi ve 4. maddesinin 3., 4. ve 5. paragraflarında yer alan, yetkili satıcılar üzerine doğrudan ya da dolaylı olarak rekabet etmeme yükümlülüğü getiren hükümleri nedeniyle menfi tespit belgesi verilemeyeceğine; söz konusu Sözleşmelerin, 2002/2 sayılı Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlandığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-40/560-139

KARAR TARİHİ : 17-06-2005

BSH Ev Aletleri Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile Dekor Ahşap Ürünleri Sanayi A.Ş. arasında imzalanan Siemens markalı ankastre ürünlerin teşhir ve satışına ilişkin sözleşmenin, 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlandığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-41/579-147

KARAR TARİHİ : 28-06-2005

HC İstanbul hisselerinin yaklaşık %94'ünün Eurobank ve iştirakleri tarafından, HC Mısır ve Berat Elif Bilgi Zapparoli'den devralınması işleminin zorunlu bir unsuru olarak imzalanan rekabet etmeme sözleşmesine menfi tespit belgesi verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-43/602-153

KARAR TARİHİ : 01-07-2005

Bankalararası Kart Merkezi A.Ş. bünyesinde biraraya gelen bankaların belirlediği takas komisyonu oranları ile 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinin ihlal edildiği iddiasına ilişkin olarak, BKM'nin Yönetim Kurulu kararlarıyla ortak takas komisyonu belirlemesinin Kanun'un kapsamında bir teşebbüs birliği kararı

olduğuna ve Kanun'un 4. maddesine aykırılık teşkil ettiğine, bu nedenle BKM'nin idari para cezası ile cezalandırılmasına kartlı ödeme sistemleri pazarının kendine özgü koşulları nedeniyle birlikte takas komisyonu belirlenmesi faaliyetinin, bazı koşulları sağlaması halinde Kanun'un 5. maddesi kapsamında muafiyetten yararlanabileceğine, ancak hali hazırda uygulandığı şekliyle bu koşulların gerçekleşmediğine ortak takas komisyonu uygulamasına muafiyet tanınabilmesi için, BKM tarafından uygulanmakta olan formülde; fonlama maliyetinin hesaplanmasında TCMB tarafından belirlenen gecelik (overnight) faiz oranının esas alınması ve operasyonel maliyetler kaleminde batak maliyeti unsurunun dikkate alınmaması halinde bireysel muafiyet tanınabileceğine bu değisikliklerin 90 gün içinde yapılarak Rekabet Kurumu'na tevsik edilmesine, kurulca gerekli görülen düzeltmeler yapılmadan uygulamaya devam edilmesi halinde haklarında soruşturma açılacağıının bildirilmesine, muafiyetin süresinin ise şartların yerine getirildiğinin tevsik edilmesinden itibaren 2 yıl olarak belirlenmesine ortak takas komisyonu belirlenmesine ilişkin teşebbüs birliği kararı niteliğindeki kararlarını süresi içerisinde bildirmemesi nedeniyle, BKM'ye idari para cezasının, zaman aşımına uğramasından dolayı verilmesine yer olmadığına kredi kartı ile ödemeler sisteminin düzenli isleyişı ile ilgili olarak Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'na, hazırlanan "Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu" tasarısında kredi kartı sisteminin isleyişı ile ilgili düzenleme ve denetleme yapma yetkisinin kendilerine tanınması gerektiğine dair bir Rekabet Kurulu görüşünün gönderilmesine T.C. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'na, 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'da yer alan "mal veya hizmetin kredi kartı ile satın alındığı durumlarda satıcı veya sağlayıcı, tüketiciden komisyon veya benzeri bir isim altında ilave ödemede bulunmasını isteyemez" şeklindeki hükmün kaldırılmasına dair Rekabet Kurulu görüşünün gönderilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-44/628-161

KARAR TARİHİ : 08-07-2005

Tofaş Türk Otomobil A.Ş., Fiat Oto SPA ve Peugeot Citroen Automobiles SA arasında imzalanan ürün geliştirme ve imalat anlaşmasının 2003/2 sayılı "Araştırma ve Geliştirme Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği" kapsamında grup muafiyetinden faydalandığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-44/634-166

KARAR TARİHİ : 08-07-2005

ADSL hizmetinin çözüm ortağı firmalar ve bayileri aracılığıyla verilmesine ilişkin olarak hazırlanan Türk Telekom Çözüm Ortaklığı Sözleşmesi'ne menfi tespit belgesi verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-49/699-187

KARAR TARİHİ : 28-07-2005

İGS İstanbul Giyim Sanayi Ticaret A.Ş. ve bayi konumundaki satış noktaları arasında yapılan "Satış Sözleşmesi"nin koşullu olarak grup muafiyetinden yararlanmasına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-51/740-198

KARAR TARİHİ : 15-08-2005

Dölcom Özel Eğitim Hizmetleri A.Ş. - Bozalı Tur. Org Tic. ve Ltd. Şti. - Eduma Özel Eğitim Hizmetleri Ltd. Şti. arasında imzalanan Deulcom International Yurtdışı Eğitim Danışmanlığı Hizmeti Sözleşmesi ile Deulcom International Franchise Hizmeti Sözleşmesi'ne menfi tespit belgesi verilemeyeceğine; 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlandığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-51/743-201

KARAR TARİHİ : 15-08-2005

Arçelik A.Ş. tarafından üretilen çamaşır makinası yıkama motorlarının, BSH Profilo Elektrikli Gereçler A.Ş. (Yeni unvanı BSH Ev Aletleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.) tarafından satın alınması şartlarını düzenleyen standart sözleşmeye menfi tespit belgesi ve bireysel muafiyet verilemeyeceğine, koşullu olarak 2002/2 sayılı Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlanabileceğine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-51/751-202 **KARAR TARİHİ : 15-08-2005**

As-San İnşaat San. ve Tic. A.Ş. ve İntek İnşaat San. ve Tic. A.Ş. arasında imzalanan ve mermer ruhsatlı maden sahasının 8 yıl süreyle işletilmesine ilişkin oluşturulan ortak girişime ilişkin koşullu bireysel muafiyet tanınmasına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-51/752-203 **KARAR TARİHİ : 15-08-2005**

Paşabahçe Cam Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin uyguladığı Çalışma Koşullarına ve Genel Çalışma Koşullarına menfi tespit belgesi verilemeyeceğine, 2002/2 sayılı grup muafiyetinden yararlandığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-53/811-221 **KARAR TARİHİ : 01-09-2005**

McDonald's Corporation ile McDonald's Restaurantları Ltd. Şti. ve Hamburger Restoran İşletmeleri A.Ş. arasında imzalanan ana lisans sözleşmesine menfi tespit belgesi verilemeyeceğine; 12/a ve b maddeleri haricinde 2002/2 grup muafiyetinden yararlanacağına; rekabet yasağına ilişkin hükümlerle ilgili olarak Sözleşme'nin 12/a maddesine 20 yıl süre ile ve 12/b maddesine de sözleşme bitiminden itibaren 1 yıl süre ile 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi kapsamında bireysel muafiyet verilebileceğine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-59/880-237 **KARAR TARİHİ : 22-09-2005**

Türkiye Futbol Federasyonu ile Digital Platform İletişim Hizmetleri A.Ş. arasında akdedilen ve 2004-2005, 2005-2006, 2006-2007, 2007-2008 sezonlarını kapsayan Türkiye Profesyonel 1. Süper Ligi maçlarından haftada 4 adedinin yurt içi ve yurt dışı canlı yayın hakkı ile bu maçlar ve geri kalan maçların bant ve/veya özet yayını hakkının Digital Platform İletişim Hizmetleri A.Ş.'ye devredilmesini düzenleyen 19.7.2004 tarihli sözleşmenin süresinin 2008-2009 ve 2009-2010 sezonlarını kapsayacak şekilde uzatılmasına ilişkin "Ek Protokol" isimli anlaşmaya mevcut koşullar dahilinde menfi tespit belgesi verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-59/881-238 **KARAR TARİHİ : 22-09-2005**

Türkiye Futbol Federasyonu tarafından, 2005-2006 ve 2006-2007 sezonlarında oynanacak Türkiye Kupası maçlarının yurt içi ve yurt dışı canlı yayın hakkı, bu maçlara ilişkin münhasır sinyal üretme hakkı, bu maçların yurt içi ve yurt dışında bant ve/veya özet yayın hakkının verilmesi ile Türkiye Futbol Federasyonu'nun tüm mülkiyet haklarına sahip olduğu Türkiye Kupasının isim haklarını "Title Sponsorluk Hakkı" olarak ve Türkiye Kupası ile ilgili tüm ticari hakları dünya çapında münhasıran Digital Platform İletişim Hizmetleri A.Ş.'ye devredilmesini düzenleyen "Türkiye Kupası Yayın ve Ticari Haklar Sözleşmesi" isimli anlaşmaya menfi tespit belgesi verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-59/882-239 **KARAR TARİHİ : 17-04-2005**

Türkiye Müzik Eserleri Sahipleri Meslek Birliği ile Müzik Eseri Sahipleri Grubu Meslek Birliği arasında imzalanan "Ortak Lisanslama Protokolü" isimli anlaşmaya, menfi tespit belgesi verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-65/932-252 **KARAR TARİHİ : 06-10-2005**

Hapag-Lloyd Container Linie GmbH (Hapag Lloyd), Hartmut Lühr ve Lucien Arkas, Diane Kızılırmak, Arkas Holding A.Ş., Bernard Lucien Marie Arkas Claire Christine Arkas (Arkas Grubu) arasında imzalanan "Hapag-Lloyd Denizaşırı Nakliyat Anonim Şirketi Ana Sözleşmesi" ile kurulan Hapag Lloyd Denizaşırı Nakliyat A.Ş. ticaret unvanlı ortak girişim şirketi kurulması işleminin 4054 sayılı "Rekabetin Korunması Hakkında Kanun"un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan izin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" anlamında ortak girişim işlemi olmayıp, Kanun'un 4. maddesi kapsamında değerlendirilmesi gereken bir acentelik anlaşması olduğuna; söz konusu anlaşmanın, Kanun'un 5. maddesinde öngörülen muafiyet şartlarını haiz olduğuna ve bu nedenle dosya konusu işleme anlaşmanın yapıldığı tarihten itibaren 5 yıl süre ile muafiyet tanınmasına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-70/970-267

KARAR TARİHİ : 20-10-2005

Pfizer İlaçları Ltd. Şti., Öz-Sel Ecza Depoları Tic. ve Paz. A.Ş., SSM Steril Sağlık Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş. arasında imzalanan Ürün Tedarik Sözleşmesine menfi tespit belgesi verilemeyeceğine, ancak anılan düzenleme, anlaşmaları grup muafiyeti dışına çıkararak sınırlamalar arasında bulunmadığından ve beşeri ilaç sektöründe önemli bir etki doğurmayacağından, başvuruya konu sözleşmenin 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında olduğuna karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-74/998-279

KARAR TARİHİ : 27-10-2005

UN Denizcilik A.Ş., UN Ro-Ro İşletmeleri A.Ş. ve Ulusoy Denizcilik A.Ş. arasında 12.10.2000 tarihinde akdedilmiş bulunan anlaşmaya menfi tespit belgesi verilemeyeceğine, koşullu olarak muafiyetten faydalanabileceğine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-74/1000-280

KARAR TARİHİ : 27-10-2005

New Look Retailers Limited şirketinin Global Tekstil Danışmanlık San. ve Tic. Ltd. Şti.'nden NLT Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.'nin %50 hissesini devralarak ortak girişim kurması işlemine bireysel muafiyet tanınmasına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-75/1028-286

KARAR TARİHİ : 28-10-2005

Ankara Ticaret Odası'nın konfeksiyon ve ayakkabı satıcılarına yönelik "indirim günleri" kararına menfi tespit belgesi verilmesi/muafiyet tanınması talebine ilişkin olarak başvuru konusu teşebbüs birliği kararına, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi çerçevesinde ihlal teşkil etmesi nedeniyle, menfi tespit belgesi verilemeyeceği; başvuru konusu teşebbüs birliği kararının 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde sıralanan muafiyet şartlarını taşımaması nedeniyle anılan karara muafiyet de tanınamayacağına; dosya mevcudu bilgi ve belgeler çerçevesinde anılan teşebbüs birliği hakkında soruşturma açılmasına gerek olmadığına; bununla birlikte, 60 gün içerisinde, başvuru konusu Karar'ın uygulamasının durdurulması, tüm üyelere duyurulması ve bu yönde yapılacak düzenlemelerin Kurumumuza tevsih edilmesine, aksi takdirde haklarında soruşturma açılacağı ve aynı Kanun'un 16 ve 17. maddeleri uyarınca işlem yapılacağı ilgili taraflara bildirilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-79/1080-307

KARAR TARİHİ : 24/11/2005

Teknik Malzeme Tic. ve San. A.Ş.'nin (Teknik Malzeme) Türkiye'de L84 kod numaralı, Renault Megane marka otomobillerin komple koltuklarının üretimi, montajı ve satışı için, Faurecia Sieges D'Automobiles'in (FSA) sahip olduğu know-how ve patenti içeren teknolojiyi kullanmasına ilişkin olarak FSA ile Teknik Malzeme arasında 17.12.2004 tarihinde akdedilmiş olan lisans anlaşmasına, anlaşmanın sınırlı alanda teknoloji kullanma hakkı ve münhasır lisans hakkı tanınmasından dolayı menfi tespit belgesi verilemeyeceğine; 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesindeki şartları yerine getirmesi nedeniyle, Lisans anlaşmasının yapıldığı tarihten itibaren anlaşmaya 5 yıl süreyle muafiyet tanınmasına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-79/1086-312

KARAR TARİHİ : 24-11-2005

Nintendo Co, Ltd. ile Nortec Eurasia Elektronik Eğlence Sanayi ve Ticaret A.Ş. arasında imzalanan "Münhasır Bağımsız Distribütör Sözleşmesi"ne menfi tespit belgesi verilemeyeceğine; anılan sözleşmenin 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında olduğuna karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-82/1126-325

KARAR TARİHİ : 08-12-2005

Efes Pazarlama ve Dağıtım Ticaret A.Ş.'nin, distribütör Doğu Gıda Mad. Ltd. Şti. ve işletici Yusuf Bardak ile imzalamış olduğu tip sözleşme olan "Satış Sözleşmesi"ne bireysel muafiyet verilemeyeceğine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-82/1127-326

KARAR TARİHİ : 08-12/2005

Sağlayıcı Efes Pazarlama ve Dağıtım Ticaret A.Ş., distribütörü Bilsel Meşrubat Gıda İnşaat Oto Yedek Parça Paz. San. Tic. Ltd. Şti. ve işletmeci BTA Hava Limanları Yiyecek ve İçecek Hiz. A.Ş. arasında akdedilen “Özel Sözleşme”ye bireysel muafiyet verilemeyeceğine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-88/1222-354

KARAR TARİHİ : 31-12/2005

Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş. ile Kampanya Elektronik Cihazları A.Ş. arasında imzalanan bayilik sözleşmesinin koşullu olarak muafiyetten yararlanabileceğine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-88/1223-355

KARAR TARİHİ : 31-12/2005

Kellogg Europe Trading Limited ve Yıldız Holding A.Ş. arasında kurulan ortak girişim işleminin izne tabi olmadığına, taraflar arasında akdedilen anlaşmalardan olan distribütörlük sözleşmesine koşullu olarak menfi tespit belgesi verilmesine karar verilmiştir.

2.1.2.3. Menfi Tespit/Muafiyete İlişkin Örnek Karar Özetleri

1- *Fako İlaçları A.Ş. ve Abfar İlaç Sanayi A.Ş. ile Bu Şirketlerin Azınlık Hissedarlarından Olan Kaya TURGUT Arasında İmzalanan “Yönetim Sözleşmesi”ne Menfi Tespit Belgesi Verilmesi Talebine İlişkin 6.5.2005 Tarih ve 05-31/391-95 Sayılı Karar*

Fako İlaçları A.Ş. ve Abfar İlaç Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Abfar) ile bunların azınlık hissedarlarından Kaya TURGUT arasında imzalanan “Yönetim Sözleşmesi”ne 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi çerçevesinde menfi tespit belgesi verilmesi talep edilmiştir.

Menfi tespit belgesi istenen sözleşme, Fako İlaçları A.Ş. ve Abfar İlaç Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile bunların azınlık hissedarlarından Kaya TURGUT arasında imzalanan “Yönetim Sözleşmesi”dir.

Rekabet Kurulu 13.2.2004 tarihli toplantısında, Pharmaco h.f.'nin, Fako İlaçları A.Ş. hisselerinin %88,89'u ile Abfar İlaç Sanayi A.Ş. hisselerinin %88,97'sini, aralarında Kaya TURGUT'un da bulunduğu hissedarlardan devralınması işlemine izin vermiştir. Taraflar söz konusu devralma işleminin temelini oluşturan “Hisse Satım ve Alımı Sözleşmesi” yanında, bu sözleşmenin ayrılmaz bir parçası olarak, “Hissedarlık Sözleşmesi”, “Kira Sözleşmesi” ve “Yönetim Sözleşmesi” akdetmişlerdir. Söz konusu devir işlemi ile ilgili olarak sadece Hisse Satım ve Alımı Sözleşmesi Rekabet Kurulu'na bildirilmiş, diğer sözleşmelerin ise bildirim yapılmamıştır.

Menfi tespit istenilen Yönetim Sözleşmesi devir işlemine izin verildiği tarihten sonra, 11.1.2005 tarihinde Rekabet Kurulu'na bildirilmiştir. Rekabet Kurulu kararında, Yönetim Sözleşmesinin ilgili devralma işleminin ayrılmaz bir parçası olduğu ve Yönetim Sözleşmesi ile Kaya TURGUT'a sözleşmenin feshini takip eden 12 aylık süre için getirilen rekabet yasağı, satıcıya getirilen bir yan sınırlama olarak değerlendirilmiştir.

Yukarıda yapılan değerlendirmeler çerçevesinde Rekabet Kurulu, Fako İlaçları A.Ş. ve Abfar İlaç Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile bu şirketlerin azınlık hissedarlarından olan Kaya TURGUT arasında imzalanan Yönetim Sözleşmesi ile Kaya TURGUT'a getirilen rekabet yasağının, taraflar arasında daha önce gerçekleştirilen ve Rekabet Kurulu'nun 13.2.2004 tarihli kararı ile izin verilen devralma işlemine bağlı bir yan sınırlama niteliğinde olduğuna, dolayısıyla söz konusu Yönetim Sözleşmesi'ne 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi çerçevesinde talep edilen menfi tespit belgesine verilmesine ve ancak rekabet yasağının Yönetim Sözleşmesinin süresi ile sınırlandırılması gerektiğine karar vermiştir.

2- *Efes Pazarlama ve Dağıtım Ticaret A.Ş. (Efpa) ile Bimpaş Bira ve Meşrubat Pazarlama A.Ş.'nin (Bimpaş) ve Bu Teşebbüslerin Bayi ve Distribütörlerin Nihai Satış Noktalarıyla Yaptıkları Münhasırlık İçeren Tek Elden Satın Alma Anlaşmalarından Muafiyetin Geri Alınmasına İlişkin 22.4.2005 Tarih ve 05-27/317-80 Sayılı Karar*

Rekabet Kurulu 22.4.2005 tarih ve 05-27/317-80 sayılı Kararı ile Efes Pazarlama ve Dağıtım A.Ş. (EFPA) ile Bimpaş Bira ve Meşrubat Pazarlama A.Ş.'nin (BİMPAŞ) ve bu teşebbüslerin bayi ve distribütörlerinin nihai satış noktalarıyla münhasırlık içeren tek elden satın alma anlaşmalarından muafiyeti geri almıştır.

Anılan Karar ticari içecekler sektöründe muafiyetin geri alınması yönüyle bir ilktir. Karar'da öncelikle ilgili ürün pazarlarının tanımlanması aşamasında, biranın nihai tüketicilere satıldığı satış noktaları açık satış noktaları ve kapalı satış noktaları olarak ortaya konmuş ve ürünlerin hemen tüketilmek üzere bar, otel, lokanta gibi noktalarda satıldığı birinci kategoride fiyatların daha yüksek olması, bu kanalda tedarik zincirinin farklılık arz etmesi ve bu noktalarda satılan ürünün fiyatının yükselmesi durumunda müşterilerin kapalı satış yapan bakkal, market, büfe gibi noktalara yönelemeyecek olmalarından hareketle, açık ve kapalı satış yapan noktalar ayrı ürün pazarları olarak tanımlanmıştır.

Karar'a temel teşkil eden unsurlar da ilgili pazarın yapısından kaynaklanmaktadır. Bira pazarı, EFPA'nın %77 oranında pazar payıyla hakim durumda bulunduğu, ikinci sıradaki BİMPAŞ'ın da %22 civarında pazar payına sahip olduğu ve teşebbüslerin bu paylarını uzun bir süredir koruduğu bir yapıdadır. Bunun yanı sıra, pazarın büyüme eğilimine karşın bu teşebbüslerin kapasite fazlalığı ile faaliyet göstermeleri ciddi bir giriş engeli olarak değerlendirilmiştir. Pazardaki en önemli giriş engellerinden biri de, Efes'in yüksek marka gücü ile teşebbüslerin televizyon, radyo ve kamu yayın araçlarıyla reklam yapmasının yasak olması birarada düşünüldüğünde ortaya çıkmaktadır. Dolayısıyla, tüketiciler tarafından tanınmış bir markaya ihtiyaç duyulması pazara yeni teşebbüslerin girmesinin önünde önemli bir engel olarak değerlendirilmiştir. Sonuç olarak, biri %77, diğeri %22 pazar payına sahip iki teşebbüsün faaliyet gösterdiği, giriş engellerinin yüksek olduğu ve paralel davranışların oluşmasına müsait düopolistik bir yapı sergileyen bira pazarında teşebbüsler arasında etkin bir rekabet olmadığı dile getirilmiştir.

Bu yapının grup muafiyetinden faydalanan anlaşmalardan ne derecede etkinlendiği noktasında ise, pazara giren teşebbüslerin karşılaşacakları sorunlardan biri olan nihai satış noktalarında bulunabilirliği sağlama sorunundan hareketle, mevcut teşebbüslerin bağlı pazar payları tespit edilmiştir. Buna göre, EFPA ile BİMPAŞ'ın birarada tek elden satın alma anlaşmaları ile bağladıkları açık satış noktalarına yapılan satışların toplam satışlar içindeki oranı 2000-2003 döneminde artış göstererek %15,1, %22, %42,6 ve %47,4 olarak gerçekleşmiştir. Kapalı satış noktalarında ise aynı gösterge aynı dönem için sırasıyla %2,7, %9,2, %15,3 ve %20,4 değerlerine sahiptir. Bu göstergenin yanı sıra Karar'da dolap münhasırlığı yoluyla yapılan satışlar da göz önünde bulundurularak kapalı satış noktalarında hukuki veya fiili olarak tek marka olarak (EFPA veya BİMPAŞ) yapılan satış hacminin %35,7'ye ulaştığı tespit edilmiştir.

Muafiyetin geri alınması hususunda yapılan değerlendirmede üretici olarak pazara girişi zorlaştırması ölçüsünde göz önünde bulundurulmuş temel unsurlar;

“hakim durumda olan bir teşebbüsün yer aldığı, bu teşebbüsün güçlü bir markaya sahip olduğu, rakip sayısının sınırlı ve pazar paylarının hakim durumdaki şirkete göre yüksek olmadığı, yabancı teşebbüslerin hakim durumdaki teşebbüs ile lisans anlaşması yaparak tercih etmeleri”

olarak sıralanmış ve her iki teşebbüsün de nihai satış noktaları ile akdettiği anlaşmaların 5 yıla kadar uzayabilecek olması da söz konusu etkiyi güçlendirebilecek bir unsur olarak değerlendirilmiştir. Bu bağlamda, EFPA ve BİMPAŞ tarafından benzer nitelikte dikey sınırlamalar içeren anlaşmaların toplu etkisinin 2003 yılında, açık satış noktalarında %47,4 (EFPA %27,7; BİMPAŞ %19,7), kapalı satış noktalarında ise %20,4 (EFPA %14,7; BİMPAŞ %5,7) oranlarına ulaştığı vurgulanmıştır. Burada altı çizilmesi gereken husus, “*gerek EFPA gerekse BİMPAŞ tarafından akdedilen anlaşmaların pazarın kapatılmasına olan katkısı ayrı ayrı önemli ölçüde olduğundan*” hareketle, bira pazarında etkin rekabetin tesis edilmesi ve pazara yeni girecek teşebbüslerin ürünlerini tanıtarak pazarda tutunmalarını sağlamak amacıyla grup muafiyetinin her iki teşebbüsten de geri alınması gerektiği yönünde bir kanaate ulaşılmıştır.

Karar'da sonuç itibarıyla; alıcı konumundaki açık ve kapalı satış yapan noktaların ihtiyaçlarının küçük de olsa bir kısmını (2002/2 sayılı Tebliğ'de öngörülen %80 oranından çok daha düşük de olsa) EFPA ve BİMPAŞ ürünlerine yönlendirecek her türlü düzenlemenin yasaklanan rekabet etmeme yükümlülüğü tanımlı içerisinde değerlendirilmesi gerektiği, pazarda etkin rekabetin tesis edilmesi bakımından, EFPA ve BİMPAŞ'ın kendilerinin ya da distribütörlerinin/bayilerinin hem açık hem de kapalı satış yapan noktalar ile akdettikleri münhasırlık içeren tek elden satın alma anlaşmalarına tanınan muafiyetin geri alınması, soğutucu dolaplara rakip ürünlerin konulmasının engellenmesi piyasada rekabetin oluşmasının önünde önemli bir engel teşkil ettiğinden soğutucu dolaplara rakip bira ürünlerinin konulmasının yasaklanması uygulamasına son verilmesi, hükme bağlanmıştır.

3- New Look Retailers Limited Şirketinin Global Tekstil Danışmanlık San. ve Tic. Ltd. Şti.'nden NLT Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.'nin %50 Hisselerini Devralarak Ortak Girişim Kurması İşlemine İzin Verilmesi veya Muafiyet Tanınması Talebine İlişkin 27.10.2005 Tarih ve 05-74/1000-280 Sayılı Karar

New Look Retailers Limited şirketinin (NLR) Global Tekstil Danışmanlık San. ve Tic. Ltd. Şti.'nden (Global Tekstil) NLT Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.'nin (NLT Tekstil) %50 hissesini devralarak ortak girişim kurması işlemine ilişkin yapılan incelemede, NLT Tekstil'in 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2. maddesinin (c) bendi anlamında yoğunlaşma doğurucu bir ortak girişim olup olmadığı ele alınmıştır. Bağımsız iktisadi varlık olmadığı kanısına ulaşılan ortak girişim 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında değerlendirilmiştir. Rekabet yasağı ve münhasırlık içeren Sözleşme maddeleri nedeniyle menfi tespit belgesi verilemeyeceği sonucuna ulaşılmıştır. 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği çerçevesinde yapılan değerlendirmede ise, taraflar arasında kurulan fason üretim ilişkisi kapsamında fikri hakların kullanılmasına ilişkin Ortak Girişim Anlaşması ve ekinde yer alan Tedarik Sözleşmesi'nde öngörülen fikri hakların tedarikçiye devri hükümlerinin 2002/2 sayılı Tebliğ'in 2. maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen "fikri hakların alıcıya devri veya alıcı tarafından kullanımı" durumunda Tebliğ'den yararlanılabileceği koşuluna uygunluk göstermemesi nedeniyle anılan Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlanamayacağına karar verilmiştir. Son olarak Sözleşme 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde yer verilen bireysel muafiyet koşulları hükümleri kapsamında incelenmiş ve bu koşulları taşıdığından hareketle, Sözleşmeye süresiz olarak bireysel muafiyet verilmesine karar verilmiştir. Karar, bireysel muafiyetin süresiz olarak tanınıp tanınmayacağı yönündeki tereddütlerin giderilmesi

**BİRLEŞME ve
DEVRALMALAR**

2.1.3. Birleşme ve Devralmalar¹

2.1.3.1. Birleşme ve Devralma İncelemesi Sonucunda Nihai Karara Bağlanan Dosyaların Sektörlere Göre Dağılımı

SEKTÖR	Birleşme/ Devralma
Cam ve Cam Ürünleri	-
Demir-Çelik	7
Demir Dışı Metaller	1
Elektrik-Gaz-Su	5
İnşaat, Çimento ve Diğer İnşaat Malzemeleri	12
Kimya ve Kimyasal Ürünler, Petrokimya, Petrol Ürünleri, Gübre	24
Maden ve Madencilik	1
Plastik ve Kauçuk Ürünler	-
Pişmiş Kil ve Seramik	-
Basın ve Yayın, Plak, Kaset ve bu gibi kayıtlı medyanın çoğaltılması	10
Büro Makinaları ve Bilgisayar	5
Elektrik-Elektronik	5
Kağıt Hamuru, Kağıt ve Kağıt Ürünleri	3
Telekomünikasyon	4
Tıbbi Aletler, Hassas ve Optik Aletler	2
Beyaz Eşya, Mobilya, Oyuncak, Spor Malzemeleri, Müzik Aletleri, Kuyumculuk	3
Gıda Ürünleri ve İçecekler	14
Makine ve Teçhizat İmalatı	5
Tarım ve Hayvancılık, Orman Ürünleri, Su Ürünleri	2
Tekstil ve Hazır Giyim, Deri ve Deri Ürünleri	10
Tütün Ürünleri	1
Ulaştırma	17
Turizm	7
Finansal Hizmetler (bankacılık, sigortacılık ve diğer mali kuruluşlar)	10
Kara, Hava, Deniz ve Demiryolu Taşıtları	9
Sağlık, Eğitim, Spor, Diğer Hizmetler ve Serbest Meslek Faaliyetleri	6
Diğer	7
TOPLAM	170

¹ Özelleştirme Dosyaları 2.1.3.4. numaralı başlık altında ayrıca ele alınmıştır.

2.1.3.2. Birleşme ve Devralmalara İlişkin Nihai Kararlar Listesi

KARAR SAYISI : 05-01/1-1 **KARAR TARİHİ : 06-01-2005**

Rotta GmbH'nin varlıklarının mülkiyetinin DyStar Textilfarben GmbH & Co.'nun iştiraki olan Hochwaldhauser Vermögensverwaltungsgesellschaft GmbH'a devredilmesi işleminin izne tabi olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-01/2-2 **KARAR TARİHİ : 06-01-2005**

Celanese Corporation tarafından Acetex Corporation'ın ihraç edilmiş ve tedavülde bulunan adi hisselerinin tümünün satın alınmasına izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-01/3-3 **KARAR TARİHİ : 06-01-2005**

UCB S.A.'nın, iştiraki olan Surface Specialties S.A.'nın hisselerinin tamamının ve "ihtisas gerektiren cephe malzemeleri" pazarında kullanılan bazı malvarlıklarının Cytec Industries Inc.'e devredilmesi işleminde; "sıvı kaplama reçineleri", "radyasyon ile sertleşen reçineler", "fenolik ve novolak reçineler", "doymamış polyester reçineleri", "poliüretan ürünler", "basınca hassas yapıştırıcılar" ve "katkı maddeleri" ilgili ürün pazarlarına ilişkin devir işleminin Rekabet Kurulu'nun iznine tabi olmadığına, "Takviyeli kauçuk için amino reçineleri", "endüstriyel sıvı kaplamalar için amino reçineleri" ve "toz kaplama reçineleri" ilgili ürün pazarlarına ilişkin devir işlemine 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi çerçevesinde izin verilmesine, UCB S.A.'nın Surface Specialties GmbH'ta sahip olduğu % 6 oranındaki hissenin Cytec Industries Inc.'e devredilmesi işleminin ise 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-01/4-4 **KARAR TARİHİ : 06-01-2005**

Ergon Investment International Limited, Organik Holding A.Ş., Organik Kimya Sanayi ve Ticaret A.Ş., Kimsa Kimya Ticaret A.Ş. ve Organik Luxemburg S.A. arasında kurulacak olan National Organik Kimya Sanayi ve Ticaret A.Ş. unvanlı ortak girişime izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-01/5-5 **KARAR TARİHİ : 06-01-2005**

Kuraray Specialities Europe GmbH'nin, HT Troplast AG'nin bir işletme birimi olan Trosifol'ü devralması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-01/7-6 **KARAR TARİHİ : 06-01-2005**

One Equity Partners LLC'nin kontrolündeki Howaldswerke-Deutsche Werft AG'nin ThyssenKrupp AG tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-05/23-11 **KARAR TARİHİ : 13-01-2005**

Pegasus Hava Taşımacılığı A.Ş. hisselerinin tamamının tüm hak ve yükümlülükleriyle ilgili hissedarlar tarafından Esas Holding A.Ş.'ne devredilmesi işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-05/24-12 **KARAR TARİHİ : 13-01-2005**

İTO Emniyet ve Güvenlik Sistemleri Sanayi ve Tic. A.Ş.'nin tüm hisselerinin IR Emniyet ve Güvenlik Sistemleri Sanayi A.Ş. tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-05/25-13 **KARAR TARİHİ : 13-01-2005**

TEB Mali Yatırımlar A.Ş.'nin sermayesinin %50'sini temsil eden B Grubu hisselerinin BNP Paribas tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-05/26-14

KARAR TARİHİ : 13-01-2005

International Business Machines Corporation'ın (IBM) kişisel bilgisayar (PC, Personal Computer) işinin Lenovo Group Limited (Lenovo) tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-05/27-15

KARAR TARİHİ : 13-01-2005

Aynı ekonomik bütünlük içinde yer alan Toros Gübre ve Kimya Endüstrisi A. Ş.'nin Akdeniz Gübre San. A.Ş.'ni devralması işleminin; 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu Kanun'a dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2. maddesi kapsamında bir devralma işlemi olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-06/45-18

KARAR TARİHİ : 18-01-2005

Industri Kapital 1997 Limited ve Scandinavian Investment Holding BV'nin sahip olduğu MacGregor International AB'nin hisselerinin KONE Corporation tarafından devralınması işleminin Kanun'un 7. maddesi ve 1997/1 sayılı Tebliğ'in 4. maddesi kapsamında izne tabi bir devralma işlemi olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-07/56-23

KARAR TARİHİ : 03-02-2005

Magneti Marelli Holding S.p.A'nın Koç Holding A.Ş., Koç Holding Emekli ve Yardım Sandığı Vakfı, Vehbi Koç Vakfı ve Rahmi M. KOÇ'a ait olan %51 oranındaki MAKO Elektrik San. ve Tic. A.Ş. hissesinin Magneti Marelli Holding S.p.A tarafından devralınmasına izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-10/89-35

KARAR TARİHİ : 10-02-2005

Cem A.Ş.'nin malvarlıklarının Bialetti A.Ş. tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-11/105-36

KARAR TARİHİ : 24-02-2005

Servicemaster A.Ş.'nin Proser A.Ş., Epi A.Ş. ve Tur A.Ş. firmalarını devralması işleminin 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında bulunmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-12/134-47

KARAR TARİHİ : 03-03-2005

Sanofi-Synthelabo İlaç Anonim Şirketi'nin sahip olduğu Doğu İlaç Veterinerlik A.Ş. hisselerinin, Ceva Sante Animale SA ve Ceva Vetem SpA tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-12/144-51

KARAR TARİHİ : 03-03-2005

BNP-AK-Dresdner Bank A.Ş.'nin %60 oranında hissesinin Akbank T.A.Ş. tarafından devralınması işleminin, 4054 sayılı Kanun kapsamında bir işlem olmadığına; BNP-AK-Dresdner Bank A.Ş. aktifleri arasında yer alan BNP-AK-Dresdner Finansal Kiralama A.Ş.'nin kontrolünün de işlemin sonucu olarak Akbank T.A.Ş.'ne devredilmesi işlemine, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi çerçevesinde izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-14/158-55

KARAR TARİHİ : 11-03-2005

Eastman Kodak Company ve Sun Chemical Corporation tarafından ortak kontrol edilen Kodak Polychrome Graphics LLC ve Kodak Polychrome Graphics Company Ltd. şirketlerinde Sun Chemical Corporation'ın sahip olduğu %50 oranındaki hisselerin Eastman Kodak Company tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-14/159-56

KARAR TARİHİ : 11-03-2005

%25'i BAES Newco'ya, % 75'i ise Finmeccanica'ya ait olacak şekilde kurulacak olan Avionics SPA şirketine, BAE Systems Electronics Limited'in BAE Systems Limited'deki (Avionics Holdco) hisselerinin ve Finmeccanica S.P.A.'nın bir iştiraki olan Galileo Avionica'nın hisselerinin devredilmesi ve BAE Systems (Defence Systems) Limited

tarafından yürütülmekte olan askeri iletişim işinin Finmeccanica'nın bir iştiraki olan Selenia Communications Limited'e devredilmesi işlemlerinde izin başvurusuna gerek bulunmadığı, Finmeccanica S.p.A'nın %50'sine sahip olduğu AMS S.p.A'nın, BAE Systems Plc'de bulunan diğer % 50'lik hissenin devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-14/167-60 **KARAR TARİHİ : 11-03-2005**

Levi Strauss İstanbul Konfeksiyon Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin %49 hissesinin LS Netherland B.V., LS Poland Sp.Zo.o., Levi Strauss Praha ve Levi Strauss Hellas AEBE tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-14/168-61 **KARAR TARİHİ : 11-03-2005**

DIMON Incorporated ile Standart Commercial Corporation adlı teşebbüslerin DimonStandart Inc. adı altında birleşmeleri işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-15/186-63 **KARAR TARİHİ : 17-03-2005**

Gimçay Ltd. Şti., Tomurcuk Gıda A.Ş., Kamelya Gıda A.Ş., Petek Gıda Ltd. Şti., Çayyolu Gıda A.Ş. tarafından kurulan Özgimat Gıda Paz. San. ve Tic. A.Ş. ünvanlı ortak girişime izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-15/187-64 **KARAR TARİHİ : 17-03-2005**

TUSAŞ Türk Uçak Sanayii A.Ş.'nin aktif ve pasiflerinin bir bütün olarak TUSAŞ Havacılık ve Uzay Sanayii A.Ş.'ye devredilmesi işleminin 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında bir işlem olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-20/229-67 **KARAR TARİHİ : 31-03-2005**

ISS grubu tarafından, Proser Yönetim ve Eğitim Hizmetleri, Temizlik, Tekstil, Gıda ve Bilgisayar Hizmetleri Sanayi ve Ticaret A.Ş. hisselerinin %70'inin devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-22/260-71 **KARAR TARİHİ : 07-04-2005**

Monsanto Company tarafından Seminis Inc.'in hisselerinin tümünün devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-22/261-72 **KARAR TARİHİ : 07-04-2005**

I. DuPont de Nemours and Company şirketinin DuPont-Sabancı International LLC şirketinde doğrudan ve dolaylı olarak sahip olduğu hisselerinin, H.Ö. Sabancı Holding A.Ş.'nin bağlı kuruluşu olan Sabancı Industrial Nylon Yarn and Tire Cord Fabric B.V. tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-26/294-77 **KARAR TARİHİ : 21-04-2005**

ZAO Severstal Group'un çelik üretim ve dağıtım alanında faaliyet gösteren Lucchini SpA'nın çoğunluk hisselerini devralması işleminin, 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" in 4. maddesi kapsamında izne tabi bir işlem olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-26/300-78 **KARAR TARİHİ : 21-04-2005**

Pergamon Dış Tic. A.Ş. ile Status Dış Tic. A.Ş.'nin birleşmesi işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-28/329-86 **KARAR TARİHİ : 25-04-2005**

Anadolu Japan Turizm Anonim Şirketi'nin hisselerinin %85.2'sinin Japan Turkey Urban Development Investment Co. Ltd. tarafından Fiba Holding A.Ş.'ye devredilmesi işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-29/365-87 **KARAR TARİHİ : 04-05-2005**

Boyner Holding A.Ş. ile Benetton International SA tarafından kurulacak ortak girişim işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-30/379-93 **KARAR TARİHİ : 05-05-2005**

BAE Systems plc.'nin, bağlı kuruluşu BAE Systems North America Inc. vasıtası ile United Defense Industries, Inc.'i devralması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-31/393-96 **KARAR TARİHİ : 06-05-2005**

Deutsche Bank AG'nin, halen %40 oranında hissedarı olduğu Bender Menkul Değerler A.Ş.'nde gerçek kişi ortaklar elinde bulunan %60 oranındaki hisseyi satın alarak devralması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-31/395-97 **KARAR TARİHİ : 06-05-2005**

DuPont Dow Elastomers L.L.C.'nin belirli varlıklarının Dow Chemical Company tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-31/410-100 **KARAR TARİHİ : 06-05-2005**

Solvay S.A.'nin iştiraklerinden Adriplast S.p.A. ve Caleppiovinil S.p.A.'nin hisselerinin tamamının Ineos Vinyls Holdings Ltd. tarafından devralınması işleminin 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" in 4. maddesi kapsamında izne tabi bir işlem olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-32/437-102 **KARAR TARİHİ : 17-05-2005**

Türk Dış Ticaret Bankası A.Ş.'nin hisselerin Fortis Bank nv-sa tarafından satın alınması sonucunda Dış Ticaret Finansal Kiralama A.Ş.'nin kontrolünün dolaylı olarak devredilmesi işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-36/450-103 **KARAR TARİHİ : 26-05-2005**

Farmasötikler/ilaç sektöründe faaliyet gösteren Novartis AG'nin münhasıran kontrol ettiği Novartis (Deutschland) GmbH aracılığı ile yine aynı sektörde faaliyet gösteren Hexal AG şirketinin hisselerinin tümünü devralması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-36/452-105 **KARAR TARİHİ : 26-05-2005**

A.C.K. Spor Giyim Tekstil Ürünleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin Milteks Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ye ait olan %60 oranındaki hissesinin Austria Puma Dassler GmbH tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-36/459-109 **KARAR TARİHİ : 26-05-2005**

Diamed Sağlık Hizmetleri A.Ş.'nin %99.999 oranında hissesinin Fresenius Diyaliz Hizmetleri A.Ş. tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-36/462-110 **KARAR TARİHİ : 26-05-2005**

Daewoo Heavy Industries & Machinery Co. Ltd. şirketinin %50.98 oranında hissesinin Doosan Heavy Industries and Construction Co. Ltd., Doosan Mecate Co. Ltd. ve Doosan Engine Co. Ltd. tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-36/480-111 **KARAR TARİHİ : 26-05-2005**

Aytemiz Akaryakıt Dağıtım ve Pazarlama A.Ş. ile Aytemiz Gaz Ticaret ve Sanayi A.Ş.'nin toplam sermayesinin yüzde ellisinin Park Holding A.Ş. ve Turgay Ciner tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-38/512-122 **KARAR TARİHİ : 02-06-2005**

Marzotto SpA ile Manifattura Lane Folco SpA aracılığıyla Verzoletto SpA tarafından kurulacak ortak girişime izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-39/518-126 **KARAR TARİHİ : 13-06-2005**

SIG Holding Ltd. kontrolünde bulunan ve "SIG Hedefleri"ni oluşturan şirketlerin Tetra Laval Nederland B.V. tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-39/519-127 **KARAR TARİHİ : 13-06-2005**

PAI Partners S.A.S.'nin kontrolündeki Financière Star 1, S.A. şirketinin Chr. Hansen Holding A/S'nin sahip olduğu gıda muhteviyatı işlerini devralması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-39/526-129 **KARAR TARİHİ : 13-06-2005**

Crompton Corporation'ın bağlı şirketi olan Copernicus Merger Corporation ile Great Lakes Chemical Corporation arasındaki birleşme işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-40/550-131 **KARAR TARİHİ : 17-06-2005**

Al International S.a.r.l. tarafından Basel B.V. şirketinin tüm hisselerinin devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-40/551-132 **KARAR TARİHİ : 17-06-2005**

Koz İlaç San. ve Tic. A.Ş.'nin infisah edilerek bütün aktif ve pasiflerinin İlsan İlaç San. ve Tic. A.Ş. tarafından devralınması işleminin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-40/556-135 **KARAR TARİHİ : 17-06-2005**

Mars Sinema Turizm ve Sportif Tesisler İşletmeciliği A.Ş.'nin Ekin Sinema Kültür Sanat Etkinlikleri ve Organizasyon A.Ş. paylarının tamamını devralması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-40/557-136 **KARAR TARİHİ : 17-06-2005**

Fiba Grubu şirketlerinin kontrolünde bulunan Gima Gıda ve İhtiyaç Maddeleri Tic. A.Ş. ve Endi Tüketim Malları Tic. ve San. A.Ş.'nin CarrefourSA Carrefour Sabancı Ticaret Merkezi A.Ş. tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-40/558-137 **KARAR TARİHİ : 17-06-2005**

McDonald's Restaurantları Ltd. Şti. ve Hamburger Restoran İşletmeleri A.Ş. hisselerinin Anadolu Grubu şirketleri tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-40/570-143 **KARAR TARİHİ : 17-06-2005**

Family Finans Kurumu A.Ş. ile Anadolu Finans Kurumu A.Ş.'nin birleşmesi işleminin 4389 sayılı Bankalar Kanunu'nun 18. maddesi nedeniyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkındaki Kanun'un kapsamında olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-40/575-144 **KARAR TARİHİ : 17-06-2005**

Birlikte hareket ettiği aile üyeleri ve kontrolüne sahip olduğu Enak Pazarlama A.Ş. ile birlikte Turcas Petrol A.Ş. (Turcas)'nin % 20 oranında hissesine sahip olan Erdal Aksoy'un, dolaylı olarak sahibi olduğu ve kontrol ettiği şirketi Aksoy Petrol Dağıtım Yatırımları A.Ş. vastasıyla Turcas'ın ortaklarından Conoco Petroleum Operations Inc.'nin sahip olduğu ve Turcas'ın sermayesinin yaklaşık % 28.52'sine tekabül eden (A) ve (C) grubu hisseleri devralması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-41/577-145 **KARAR TARİHİ : 28-06-2005**

Deutsche Lufthansa AG tarafından Swiss International Air Lines Ltd'nin bir kısım hissesinin devralması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-41/581-149 **KARAR TARİHİ : 28-06-2005**

Medya Hizmetleri Ticaret A.Ş. hisselerinin Aegis Media (Deutschland) GMBH tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-41/586-151 **KARAR TARİHİ : 28-06-2005**

Carclo Plc. ve Carclo Platt Netherland BV'nin kontrol ettiği ECC Platt Tarak Aksesuarları ve Makineleri İthalat İhracat ve Ticaret A.Ş., ECC Platt SA France, ECC Platt Card Clothing Limited UK, ECC (Changzhou) Ltd, ECC Card Clothing Inc., ECC Canada, ECC Italia Srl, ECC Card Clothing (Asia) şirketlerinin NV Bekaert SA tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-44/621-156 **KARAR TARİHİ : 08-07-2005**

Tencel Holding Limited'nin Lenzig AG tarafından devralınması işleminin, işlemin taraflarından Lenzig AG'nin Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde ilgili pazarda faaliyet göstermemesi ya da bu piyasayı doğrudan ya da dolaylı etkileyen bir faaliyetinin de bulunmaması dolayısıyla 4054 sayılı Kanun ve 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ hükümleri çerçevesinde bildirilmesi gereken bir işlem olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-44/622-157 **KARAR TARİHİ : 08-07-2005**

Amadeus Global Travel Distribution S.A. hisselerinin Cinven Limited ve CIE Management II Limited tarafından birlikte kontrol edilen Amadelux Invenstment S.A.'ya devredilmesi işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-44/623-158 **KARAR TARİHİ : 08-07-2005**

Fresenius Diyaliz Hizmetleri A.Ş.'nin EGE-SA Özel Sağlık Hizmetleri Dış Ticaret Pazarlama A.Ş. hisselerini devralması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-44/629-162 **KARAR TARİHİ : 08-07-2005**

BP Plc ile Nova Chemicals Corporation arasında kurulacak ortak girişim işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-44/630-163 **KARAR TARİHİ : 08-07-2005**

ABS Alçı ve Blok Sanayi A.Ş.'nin SİMAŞ Siirt Maden San. ve Tic. A.Ş.'ye ait arsa ve bu arsa üzerindeki alçı üretim tesisini satın alması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-44/632-164 **KARAR TARİHİ : 08-07-2005**

Guidant Corporation adlı teşebbüsün Shelby Merger Sub. Inc. aracılığıyla Johnson&Johnson tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-44/635-167 **KARAR TARİHİ : 08-07-2005**

Kültür ve Gösteri Merkezleri İşletmecilik ve Ticaret Anonim Şirketi hisselerinin tamamının AFM Uluslararası Film Prodüksiyon Ticaret ve Sanayi Anonim Şirketi tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-48/682-176 **KARAR TARİHİ : 21-07-2005**

Teryay Yayıncılık Gazetecilik ve Matbaacılık Ltd. Şti. tarafından, "Dünden Bugüne Tercüman", "Tercüman Şampiyon", "Borsa Türk" ve "Fısıltı" isimli yayınların unvanlarının ve yayın haklarının Merkez Tercüman Gazetecilik Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ne devredilmesi işlemine izin verilmesi; söz konusu devralma işleminin izne tabi bir devralma olmasına karşın, Kurul'un izni olmaksızın gerçekleştirilmiş olması nedeniyle Teryay Yayıncılık Gazetecilik ve Matbaacılık Ltd. Şti. ile Merkez Tercüman Gazetecilik Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ne Kanun'un 16. maddesinin birinci fıkrası uyarınca (2005/3 sayılı Tebliğ ile değişik 2005/2 sayılı Tebliğ'e göre) ayrı ayrı 1.450'er YTL ve yine aynı maddenin üçüncü fıkrası

uyarınca bu teşebbüslerin yönetim organlarında görev alan gerçek kişilere 16. maddenin üçüncü fıkrası uyarınca teşebbüslere verilen cezanın taddiren % 10'u oranında olmak üzere ayrı ayrı 145'er YTL para cezası verilmesine, anılan devralmaya taraf teşebbüslerin her ikisinin yönetim kurulunda da görev alması nedeniyle Mehmet Ali ILICAK'a bunlardan birisi için ceza verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-48/687-180 **KARAR TARİHİ : 21-07-2005**

Michelin şirketler grubunun jant dahil olmak üzere tekerlek faaliyetinin tamamının Mefro şirketler grubuna satışı işlemi çerçevesinde, Tekersan Jant Sanayi A.Ş.'nin Mefro Raederwerk Ronneburg GmbH'ye devredilmesi işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-48/688-181 **KARAR TARİHİ : 21-07-2005**

Netsel Turizm Yatırımları A.Ş.'deki, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'nun %40, Net Holding A.Ş.'nin %2,5 ve Asyanet Turizm Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin %2,5 oranında hissesinin Toray İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından devralınması işleminin 4054 sayılı Kanun ve 1997/1 Tebliğ hükümleri çerçevesinde izne tabi bir işlem olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-48/689-182 **KARAR TARİHİ : 21-07-2005**

Koninklijke P&O Nedlloyd NV'nin hisselerinin A.P.Moller-Maersk A/S tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-48/694-183 **KARAR TARİHİ : 21-07-2005**

VA Technologie AG'nin kontrolünün Siemens AG Almanya'nın yavru şirketlerinden olan Siemens AG Avusturya tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-49/700-188 **KARAR TARİHİ : 28-07-2005**

Yenifoça Beldesi'nde faaliyet gösteren dört ekmek fırının birleşerek Yenifoça Ekmek San. ve Tic. Ltd. Şti.'ni kurmaları işleminin izne tabi olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-49/704-191 **KARAR TARİHİ : 28-07-2005**

TAV Yatırım Holding A.Ş., TAV Tepe Akfen Vie Yatırım Yapım ve İşletme A.Ş., TAV İşletme Hizmetleri A.Ş., TAV Hava Limanları Terminal İşletmeciliği A.Ş. tarafından Havaalanları Yer Hizmetleri A.Ş.'nin sermayesinin %60'ını temsil eden hisselerin devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-49/709-194 **KARAR TARİHİ : 28-07-2005**

Z Corporation'ın Print Acquisition Corporation aracılığıyla Contex Holding A/S tarafından devralınması işleminin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında izne tabi olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-51/739-197 **KARAR TARİHİ : 15-08-2005**

Exel Uluslararası Nakliyat A.Ş.'nin % 49 oranında hissesinin devredilmesi işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-51/741-199 **KARAR TARİHİ : 15-08-2005**

Şekerbank T.A.Ş. hisselerinin %51'inin Rabobank International Holding B.V. tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-51/756-205 **KARAR TARİHİ : 15-08-2005**

Royal Philips Electronics N.V.'nin P- Harmony Monitors Hong Kong Holding Ltd.'deki hisselerinin TPV Technology Limited tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-51/757-206 **KARAR TARİHİ : 15-08-2005**

CVC Capital Partners Grup Sarl'ın sahip olduğu fonların kontrolünde bulunan Nachtwache Acquisition GmbH şirketi tarafından E.ON Ruhrgas AG'nin Ruhrgas Industries GmbH'de bulunan hisselerinin devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-51/758-207 **KARAR TARİHİ : 15-08-2005**

Pirelli&C. SpA. ve Pirelli grup şirketlerine ait Pirelli Cavi e Sistemi Energia SpA ve Pirelli Cavi e Sistemi Telecom SpA'nın Goldman Sachs Group, Inc. tarafından, bu teşebbüsün bağlı fonları ve iştirakleri aracılığıyla devralınması ve bu suretle Pirelli Grubunun Türk Pirelli Kablo ve Sistemleri A.Ş.'de sahip olduğu hisselerin Goldman Sachs Group Inc. tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-52/781-211 **KARAR TARİHİ : 17-08-2005**

Bant Boru San. ve Tic. A.Ş., İleri Elektro-Kimya San. ve Tic. A.Ş., Formboru San. ve Tic. Ltd. Şti., Bant-Boru San. ve Dış Tic. A.Ş. ve Bantform Boru San. ve Tic. Ltd. Şti.'nin %100 oranındaki hisselerinin Harman Traktör ve Biçerdöver San. ve Tic. A.Ş. ve hissedarları tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-52/782-212 **KARAR TARİHİ : 17-08-2005**

Everest VIT, Inc yönetimi ve hisselerinin % 100'ünün General Electric Company tarafından devralınması işleminin eşikleri aşmaması nedeniyle izne tabi olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-52/783-213 **KARAR TARİHİ : 17-08-2005**

Thomson SA'nın televizyon renkli ekran tüpleri üretim ve pazarlama faaliyetinin Eagle Corporation Limited tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-52/795-215 **KARAR TARİHİ : 17-08-2005**

Çukurova Grubu şirketlerinin ve TMSF'nin Yapı Kredi Bankası A.Ş.'de sahip olduğu %57,4 oranında hissesinin, Koçbank A.Ş. tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-52/796-216 **KARAR TARİHİ : 17-08-2005**

Müflis Marmara Bankası A.Ş. İflas İdaresi'nin Netsel Turizm Yatırımları A.Ş.'de bulunan %55 oranında hissesinin Tek-Art Kalamış ve Fenerbahçe Marmara Turizm Tesisleri A.Ş.'ye devredilmesi işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-53/807-218 **KARAR TARİHİ : 01-09-2005**

Aster2 S.A.'nin belirli iştirakleri aracılığıyla Flint Ink Corporation'ı devralması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-55/831-224 **KARAR TARİHİ : 08-09-2005**

Alfa Telecom Turkey Limited'in Çukurova Holding A.Ş.'ye sağlayacağı kredi karşılığında ortak girişime dönüşecek olan Çukurova Telecom Holding Ltd.'de ve bu teşebbüsün bağlı ortaklıkları olan Turkcell Holding A.Ş. ve Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş.'de ortak kontrol hakları kazanması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-55/832-225 **KARAR TARİHİ : 08-09-2005**

Siemens AG'ye ait Siemens Taşınabilir Cihazlar İş'i'nin BenQ Corporation tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-55/834-227 **KARAR TARİHİ : 08-09-2005**

Dinarsu İmalat ve Ticaret A.Ş. hisselerinin Merinos Halı Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-55/836-228 **KARAR TARİHİ : 08-09-2005**

The Procter & Gamble Company şirketinin The Gillette Company ve iştiraklerini devralması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-55/843-229 **KARAR TARİHİ : 08-09-2005**

Pera Bilgi İşlem Ürünleri Ticaret A.Ş.'nin sermayesinin %100'nü temsil eden hisselerin Lexmark International Technology S.A. tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-58/856-232 **KARAR TARİHİ : 15-09-2005**

Park Enerji Yatırım Holding A.Ş.'nin Havaş'ın sermayesinin % 40'ını temsil eden hisseleri Swissport International Ltd.'den devralması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-59/876-235 **KARAR TARİHİ : 22-09-2005**

TMSF'nin kontrolünde olup Standart Alüminyum A.Ş. bünyesinde bulunan alüminyum fabrikası ile yardımcı tesislerin, mütemmim cüz ve teferruat niteliğindeki makina ve ekipmanların, Assan Galvaniz San. ve Tic. A.Ş. tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-63/903-245 **KARAR TARİHİ : 29-09-2005**

Demirer Kablo Tesisleri San. ve Tic. A.Ş. ve Kavel Kablo ve Elektrik Malzemesi A.Ş.'nin Saudi Cable'nin kontrolü altında bulunduğuna, Kavel Kablo ve Elektrik Malzemesi A.Ş.'nin, bütün aktif ve pasifleri ile Demirer Kablo ve Tesisleri San. ve Tic. A.Ş. tarafından devralınmasının, Kavel Kablo ve Elektrik Malzemesi A.Ş.'nin kontrol yapısında değişikliğe yol açmadığına, dolayısıyla işlemin 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2. maddesi kapsamında bir devralma işlemi olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-63/904-246 **KARAR TARİHİ : 29-09-2005**

Petrol Ofisi A.Ş.'nin %44.06 oranındaki hissesinin, Doğan Şirketler Grubu Holding A.Ş. tarafından, bu hisselerin sahibi olan Türkiye İş Bankası A.Ş. ile iştirakleri Camiş Madencilik A.Ş. ve Camiş Yatırım Holding A.Ş.'den devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-63/905-247 **KARAR TARİHİ : 29-09-2005**

Statoil ASA'nın bir iştiraki olan Statoil Danimarka A/S'nin, Borealis A/S'de sahip olduğu %50 oranındaki hissesinin, OMV Aktiengesellschaft ve International Petroleum Investment tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-65/926-249 **KARAR TARİHİ : 06-10-2005**

Vitkovice Steel, A.S.'nin çoğunluk hisselerinin Mastercroft Limited tarafından devralınması işleminin izne tabi olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-65/931-251 **KARAR TARİHİ : 06-10-2005**

Eurodrip Damla Sulama Pazarlama ve Tic. A.Ş. hisselerinin %51'inin Dimitrios Paraskevopoulos, Alpay Sarıoğlu, Aslı Şahin, Hakan Şahin tarafından devralınması amacıyla gerçekleştirilen işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-65/933-253 **KARAR TARİHİ : 06-10-2005**

International Hospital İstanbul A.Ş.'ye ait %50 oranında hissenin Acıbadem Sağlık Hizmetleri ve Ticaret A.Ş. tarafından satın alınması ve bu şekilde aralarında ortaklık kurulması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-67/949-256 **KARAR TARİHİ : 13-10-2005**

Ekopark Turizm İnşaat San. Tic. A.Ş.'nin halen Hilton tarafından işletilen 5 yıldızlı otel ve kongre merkezini kapsayan alanla ilgili olarak Serko Tekstil San. ve Turizm Tic. A.Ş.'ye ait olan üst hakkını devralması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-67/950-257 **KARAR TARİHİ : 13-10-2005**

TUI AG'nin CP Ships Limited şirketinin % 100 hissesini devralması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-67/952-258 **KARAR TARİHİ : 13-10-2005**

Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin İzmir Demir Çelik A.Ş.'de sahip olduğu payın Şahin-Koç Çelik Sanayi A.Ş. tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-70/960-262 **KARAR TARİHİ : 20-10-2005**

Merko Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin Atys-Merko Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş. şirketinde bulunan %50 oranında hissesinin ve bu şirketin kiracı olarak kullanmakta olduğu üretim tesisinin mülkiyetinin diğer ortak olan ATYS SA'ya devredilmesi işlemine izin verilmesi işleminin eşiği aşmaması nedeniyle izne tabi olmadığına, devir sözleşmesinin 4.1. maddesinde Merko'ya getirilen rekabet etmeme yükümlülüğünün, devredilen teşebbüs olan Atys-Merko'nun faaliyet gösterdiği ürün pazarı olan "meyve suyu üretimi dışında kullanılan meyve preparatları pazarı" ile sınırlı olması halinde taraflar arasında akdedilen sözleşmenin 4. maddesinde yer verilen kısıtlamaların yan sınırlama olarak kabul edilebileceğine, gerekli düzeltmelerin 60 gün içinde yerine getirilerek Rekabet Kurumu'na tevsih edilmesine, bu düzeltmeler yapılmadan uygulamaya devam edilmesi halinde haklarında soruşturma açılacağı ve aynı Kanun'un 16 ve 17. maddeleri uyarınca işlem yapılacağı taraflara bildirilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-70/963-263 **KARAR TARİHİ : 20-10-2005**

Bain Capital Investors LLC'nin Areva Grubu'ndan Framatome Connectors International'ı devralması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-70/969-266 **KARAR TARİHİ : 20-10-2005**

Almatis Investment Holding S.a.r.l.'nin Primova B.V. tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-74/990-276 **KARAR TARİHİ : 27-10-2005**

Fresenius Diyaliz Hizmetleri A.Ş.'nin Diyalisans Diyaliz ve Sağlık Hizmetleri A.Ş. hisselerinin tamamını devralması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-74/991-277 **KARAR TARİHİ : 27-10-2005**

Exel Overseas Limited'in Yurtiçi Tibbett&Britten S.C.M. ve Lojistik Hizmetleri A.Ş.'de sahip olduğu hisselerinin Arıkanlı Holding A.Ş. tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-74/996-278 **KARAR TARİHİ : 27-10-2005**

T.Garanti Bankası A.Ş.'nin sermayesinin %25.52'sini temsil eden hisselerin General Electric Capital Corporation tarafından Doğu Holding A.Ş.'den devralınarak Garanti üzerinde ortak kontrol tesis edilmesi işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-74/1008-282 **KARAR TARİHİ : 27-10-2005**

Union Carbide Corporation'ın iştiraki olan Catalysts, Absorbents and Process Systems Inc.'in UOP LLC'de bulunan %50 hissesinin, Honeywell International Inc.'in iştiraki olan Honeywell Specialty Materials LLC tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-74/1009-283

KARAR TARİHİ : 27-10-2005

Edison Mission Energy'nin MEC Esenyurt B.V'deki hisselerinin Kansai Power International Corporation ve Doğa Enerji Yatırım ve Ticaret Ltd. Şti. tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-75/1018-284

KARAR TARİHİ : 28-10-2005

Toros Gübre ve Kimya Endüstrisi A.Ş.'nin Samsun Gübre Sanayii A.Ş., Toros Tarımsal Üretim ve Pazarlama A.Ş. ve Tefken Sanayi Yatırımları A.Ş.'yi külliye ve Teknik Servis ve Ticaret A.Ş.'nin de bazı tesislerini devralması işlemine izin verilmesi talebinin 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in 2. maddesi kapsamında bir devralma işlemi olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-76/1030-287

KARAR TARİHİ : 31/10/2005

Tansaş Perakende Mağazacılık Tic. A.Ş.'nin sermayesinin %70,77'sine tekabül eden hissenin Migros Türk T.A.Ş. ve Koç Holding A.Ş. tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-76/1032-289

KARAR TARİHİ : 31/10/2005

Wielkopolskie Zakłady Tluszczowe ADM Szamotuly Sp. Z o.o. (ADM Polonya) ve Cefetra B.V. (Cefetra)'nin, Baltyski Terminal Zbozowy sp. Z o.o. (Baltic Grain Terminal Limited Liability Company- Baltık Tahıl Terminali Ltd.Şti.-BTZ)'yi ortak kontrol şeklinde idare etmek amacıyla Zarząd Morskiego Portu Gdynia S.A. (Gdynia Port Authority Joint Stock Company-Gdynia Liman İdaresi)'nden devralmaları işleminin 4054 sayılı kanun kapsamında olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-77/1042-293

KARAR TARİHİ : 01-11-2005

Dacia Otomobilleri Satış, Satış Sonrası ve Dağıtım Hizmetleri Ticaret Limited Şirketi'nin pay senetlerinin Automobile Dacia S.A. tarafından Renault S.A.S.'a devredilmesi işlemine izin verilmesi talebinin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu Kanun'a dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-78/1053-295

KARAR TARİHİ : 10-11-2005

ATV Televizyonu'nun Satel Sabah Televizyon Prodüksiyon A.Ş.'den Merkez ATV Televizyon Prodüksiyon A.Ş.'ye devri ve Sabah ve Takvim gazetelerinin Bilgin Yayıncılık A.Ş.'den Merkez Gazete Dergi Basım Yayıncılık San. ve Tic. A.Ş.'ye devri işlemlerine izin verilmesine; öte yandan izne tabi olduğu anlaşılan devralma işlemlerinin Rekabet Kurulu'nun izni olmaksızın gerçekleştirilmesi nedeniyle, ATV televizyonunun devri işlemi nedeniyle bu işleme taraf olan Merkez ATV Televizyon Prodüksiyon A.Ş. ve Satel Sabah Televizyon Prodüksiyon A.Ş.'ye ve Sabah ve Takvim gazetelerinin devri nedeniyle Merkez Gazete Dergi Basım Yayıncılık San. ve Tic. A.Ş. ve Bilgin Yayıncılık A.Ş.'ye 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca (2005/3 sayılı Tebliğ ile değişik 2005/2 sayılı Tebliğ'e göre) her birine ayrı ayrı olmak üzere idari para cezası verilmesine; ayrıca aynı Kanun'un 16. maddenin üçüncü fıkrası uyarınca; ATV televizyonunun devri nedeniyle bildirim yükümlülüğünün bulunduğu dönemde Satel Sabah Televizyon Prodüksiyon A.Ş.'nin ve Sabah ve Takvim gazetelerinin devri nedeniyle bildirim yükümlülüğünün bulunduğu dönemde Merkez Gazete Dergi Basım Yayıncılık San. ve Tic. A.Ş.'nin yönetim kurullarında yer alan kişilerin her birine ayrı ayrı olmak üzere yukarıda teşebbüslere verilen cezanın taktiren %10'u oranında idari para cezası verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-78/1058-299

KARAR TARİHİ : 10-11-2005

Efes Sınai Yatırım Holding A.Ş.'nin Türkiye Cumhuriyeti sınırları dahilinde bizzat yada yurtdışında kontrol ettiği şirketler aracılığıyla mal veya hizmet piyasalarında faaliyet göstermediği ve Türkiye piyasalarını etkilemediği dikkate alındığında, bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun kapsamında olmadığına; Coca-Cola İçecek A.Ş.'nin Ana Sözleşmesi'nde yapılacak değişikliğin teşebbüsün gerek

ortaklık yapısında, gerekse yönetim yapısında kontrol değişikliği yaratması nedeniyle 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu Kanun'a dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında izne tabi olduğu, ancak işlem sonucunda ilgili ürün pazarlarında, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesinde belirtilen nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmadığına; bu nedenle, söz konusu işleme izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-78/1061-300

KARAR TARİHİ : 10-11-2005

Tasfiye Halinde Türkiye Halk Bankası Personeli Yardımlaşma Vakfı'nca kontrol edilen Olgun Çelik hisselerinin İLAB Holding A.Ş. tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-78/1065-303

KARAR TARİHİ : 10-11-2005

Acıbadem Sağlık Grubunun, Acıbadem Sağlık Hizmetleri ve Ticaret A.Ş. ve Acıbadem Poliklinikleri A.Ş. eliyle ticaret unvanı Acıbadem Göz Sağlığı Hizmetleri A.Ş. olarak değişen Bozkurt Şener Göz Sağlığı A.Ş.'nin kontrolünü devralması işleminin izne tabi olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-78/1066-304

KARAR TARİHİ : 10-11-2005

Global Yatırım Holding A.Ş. kontrolünde bulunan Global Menkul Değerler A.Ş.'nin sermayesinin %20'sine tekabül eden hisselerin Banca d'Intermediazione Mobiliare IMI S.p.A. tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-78/1074-305

KARAR TARİHİ : 10-11-2005

Krivorizhsky Ore Mining Company and Steel Works'deki Ukrayna Devlet Mülkiyeti Fonu'na ait %93.02 oranındaki hissenin Mittal Steel Germany tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-79/1084-310

KARAR TARİHİ : 24-11-2005

InterGen Adapazarı Generating Company B.V., InterGen Gebze Generating Company B.V. ve InterGen İzmir Generating Company B.V.'nin Adapazarı Elektrik Üretim Ltd. Şti., Gebze Elektrik Üretim Ltd. Şti. ve İzmir Elektrik Üretim Ltd. Şti.'ndeki hisselerinin, ENKA Adapazarı Generating Company B.V., ENKA Gebze Generating Company B.V. ve ENKA Generating Company B.V. tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-79/1087-313

KARAR TARİHİ : 24-11-2005

Digital Platform İletişim Hizmetleri A.Ş. (Digitürk) sermayesinin %65.43'üne tekabül eden Fintur hisselerinin ve %25.21'ine tekabül eden Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. hisselerinin Çukurova Investments N.V. tarafından devralınması ve devir işlemi sonrasında, Digital Platform İletişim Hizmetleri A.Ş.'nin sermayesinin % 90.64'üne tekabül eden Çukurova Investment N.V. hisselerinin, % 9.36'sına tekabül eden Çukurova Holding A.Ş. hisseleri ile bazı azınlık hisselerinin P5 DP INV S.a.r.l. ve Çukurova Investments N.V. arasında kurulmuş bir ortak girişim olan DP Acquisitions BV tarafından devralınması işlemlerine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-79/1088-314

KARAR TARİHİ : 24-11-2005

Isı değiştiricileri faaliyet alanındaki "Tranter İş'i'nin Dover Diversified, Inc. ve/veya bağlı şirketleri tarafından Alfa Laval U.S. Holding Inc. ve bağlı şirketlerine devredilmesi işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-80/1107-318 **KARAR TARİHİ : 01-12-2005**

İş Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı A.Ş. ve Niderlandese Financierings Maatschappij Voor Ontwikkingsliden N.V.'nin Tüyap Holding A.Ş.'nin sermaye artırımına iştirak etmek suretiyle Tüyap Holding A.Ş. paylarının %29,75 ve %21,25'ini devralmaları işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-80/1108-319 **KARAR TARİHİ : 01-12-2005**

DPAG'nin, Exel üzerinde tek başına kontrole sahip olmasını sağlayacak şekilde Exel Plc. hisselerini devralması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-82/1123-324 **KARAR TARİHİ : 08-12-2005**

Bozüyük Orman Ürünleri Sanayi Tesisleri A.Ş.'nin hissedarları bulunan Ak-Al Tekstil Sanayi A.Ş., Ali Raif DİNÇKÖK, Ali Ateş KUNT ve Sabi RUSO'nun hisselerini Erdal KARABEL, Süleyman KARABEL, Cemal KARABEL, Cemil KARABEL, Kemal KARABEL'e devredilmesi, Ak-Al Tekstil Sanayi A.Ş.'nin makinelerinin Bozüyük Orman Ürünleri Sanayi Tesisleri A.Ş.'ye devredilmesi, Akkök Sanayi Yatırım ve Geliştirme A.Ş., Ali Raif DİNÇKÖK ve Ömer DİNÇKÖK'e ait Kartopu Tekstil Mamulleri Pazarlama Ticaret Sanayi A.Ş. hisselerinin Erdal KARABEL, Süleyman KARABEL, Cemal KARABEL, Cemil KARABEL, Kemal KARABEL'e devredilmesi işlemlerinin 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında izne tabi olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-82/1128-327 **KARAR TARİHİ : 08-12-2005**

Plastal Group AB tarafından Dynamit Kunststoff GmbH ve Menzolit Fibron GmbH unvanlı şirketlerin devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-82/1137-328 **KARAR TARİHİ : 08-12-2005**

CarrefourSA Carrefour Sabancı Ticaret Merkezi A.Ş. kontrolünde olan Bainbridge Gayrimenkul Yatırım Geliştirme ve İşletmecilik A.Ş. hisselerinin tamamının Bainbridge Holding A.Ş.'ye devredilmesi işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-84/1149-329 **KARAR TARİHİ : 15-12-2005**

Merko Gıda San. ve Tic. A.Ş.'ye ait Konfrut Gıda San. ve Tic. A.Ş.'nin Dinter GmbH tarafından devralınması işlemine izin verilmesine; bununla birlikte, izne tabi olduğu anlaşılan devralma işlemini, Rekabet Kurulu izni olmaksızın gerçekleştiren Dinter GmbH ve Merko Gıda San. ve Tic. A.Ş.'ye Kanun'un 16. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca ve bildirim yükümlülüğünün bulunduğu dönemde yürürlükte bulunan 2005/3 sayılı Tebliğ ile değişik 2005/1 sayılı Tebliğ uyarınca idari para cezası verilmesine, aynı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, devralmaya taraf teşebbüslerin yönetim kurullarında bildirim yükümlülüğünün bulunduğu dönemde görev yapan kişilerin her birine ayrı ayrı olmak üzere teşebbüslere verilen cezanın taktiren %10'u oranında idari para cezası verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-84/1151-331 **KARAR TARİHİ : 15-12-2005**

Actavis Group hf.'nin Alpharma Inc.'den Alpharma Generics işini devralması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-84/1152-332 **KARAR TARİHİ : 15-12-2005**

Caixa de Previdência dos Funcionários do Banco do Brasil, Fundação Petrobrás de Securidade Social ve Fundação Sistel de Securidade Social tarafından sahip olunan Companhia Aços Especiais Itabira-Acesita hisselerinin Arcelor S.A.'ya devredilmesi işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-84/1153-333 **KARAR TARİHİ : 15-12-2005**

Reebok International Ltd.'in Adidas Salomon AG tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-84/1159-334 **KARAR TARİHİ : 15-12-2005**

Tepe İnşaat San. ve Tic. A.Ş., Tepe Emlak Yatırım İnşaat ve Tic. A.Ş., İzmirtepe Market Yatırım İnşaat ve Tic. A.Ş., Tepe Mobilya San. ve Tic. A.Ş. ve Tepe Savunma ve Güvenlik Sistemleri San. A.Ş.'nin sahip oldukları Anatolia Gayrimenkul Pazarlama ve Tic. A.Ş.'ne ait hisselerin tamamının Fina Holding A.Ş. ve Anchor Grup SA tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-87/1195-347 **KARAR TARİHİ : 22-12-2005**

British Plaster Board Plc. hisselerinin Compagnie de Saint-Gobain tarafından devralınması işleminin ilgili pazarlarda ciro ve pazar payı eşiklerinin aşılması nedeniyle, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu Kanun'a dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında izne tabi olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-87/1201-349 **KARAR TARİHİ : 22-12-2005**

Teknoser ve Teknoloji Holding'in Inteltek'teki hisselerinin Intralot tarafından devralınması işlemine koşullu izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-87/1206-350 **KARAR TARİHİ : 22-12-2005**

International Dialysis Centers B.V., Michael Miron, Ahmet Halit Erol, Mehmet İli ve Sol Yakışır'ın Yaşam Özel Sağlık Hizmetleri A.Ş. hisselerini devralması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-88/1218-351 **KARAR TARİHİ : 29-12-2005**

Georgia Pacific Corporation (GP) hisselerinin %100'ünün Koch Industries, Inc. tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-88/1219-352 **KARAR TARİHİ : 29-12-2005**

Georgia Pacific Corporation ile Fort James Corporation arasında 2000 yılında gerçekleştirilen devralma işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-88/1226-356 **KARAR TARİHİ : 29-12-2005**

Deutsche Lufthansa AG ile AK Industriebeteiligung GmbH arasında 14.04.2005 tarihinde akdedilmiş bulunan Oy Hakkı Sözleşmesi ile Eurowings Luftverkehrs AG'nin kontrolünün Deutsche Lufthansa AG tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-88/1227-357 **KARAR TARİHİ : 29-12-2005**

Renault S.A.S. kontrolünde olan Dacia Otomobilleri Satış, Satış Sonrası ve Dağıtım Hizmetleri Ticaret Limited Şirketi'nin nevi anonim şirket olduktan sonra, MAİS'in sermaye artırımını işlemine şirkete ortak olması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-88/1229-358 **KARAR TARİHİ : 29-12-2005**

Süd-Chemie AG'nin reolojik katkı ve karbonsuz kil işletmesinin kontrolünün Rockwood Specialties Group, Inc tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

2.1.3.3. Birleşme ve Devralmalara İlişkin Örnek Karar Özetleri

1- Súd-Chemie AG'nin Reolojik Katkı ve Karbonsuz Kil İşletmelerinin Kontrolünün Rockwood Specialties Group, Inc Tarafından Devralınması İşlemine İlişkin 29.12.2005 Tarih ve 05-88/1229-358 Sayılı Kurul Kararı

Devralma işleminin taraflarından Súd-Chemie AG, adsorbentler ve katalizörler üretimi alanında, Rockwood Specialties, Inc ise ABD merkezli dünya çapında bir kimya işletmesi olup, inşaat, yarı iletken üretimi, tüketim ürünleri ve sanayinin pek çok alanında kullanılan özel kimyasalların ve gelişmiş maddelerin üretiminde faaliyet göstermektedir.

Súd-Chemie AG'nin reolojik katkı ve karbonsuz kil işletmelerinin kontrolünün Rockwood Specialties Group, Inc tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talep edilmiştir.

Dosya konusu işlem tarafları Türkiye'ye karbonsuz kil ve reolojik katkı maddeleri satışı gerçekleştirmektedir.

Karbonsuz geliştirici olarak adlandırılan kimyasal ürünler karbonsuz kağıt demetlerinin ara ve alt yapraklarının üst yüzeylerinde kullanılan reaktif ve renk geliştirici maddelerdir. Karbonsuz geliştiricilerin karbonsuz kâğıtlarda gördüğü işlevin anlaşılabilmesi açısından karbonsuz kağıdın temel özelliklerine değinilmesinde yarar bulunmaktadır.

Karbonsuz kağıt, belgelerin çoğaltılması amacıyla kullanılan ve her bir yaprağının farklı yüzlerine farklı kimyasal ürün katmanlarının tatbik edilmesiyle elde edilen ve çoğu zaman kağıt demetleri olarak kullanılan ürünlerdir. Üç yapraklı bir karbonsuz kağıt demetinin en üst yaprağının alt yüzeyi mikro kapsül halindeki renklendiricilerle, ara yaprağın üst yüzeyi işlem taraflarınca da üretilen karbonsuz geliştiricilerle, alt yüzeyi yine mikro kapsül halindeki renklendiricilerle kaplıdır. Alt yaprağın üst yüzeyi de bir üst yaprağın üst yüzeyi gibi karbonsuz geliştiricilerle kaplıdır. Üçten daha fazla sayıda yapraklı bir karbonsuz kağıt demetinin tüm ara yaprakları yukarıda açıklanan ara yaprakla aynı özelliklere sahip olacaktır. Karbonsuz kağıdın çalışma prensibi, en üst yaprağa el yazısının oluşturduğu basınç ile veya bir daktilo yazıcısının ya da daktilonun vuruşları ile alt yapraklarda kopya elde edilmesidir. Basınç ve vuruşlar sonucunda, renklendirici mikro kapsül kaplamalı yüzey ile karbonsuz geliştirici kaplamalı yüzey arasında gerçekleşen reaksiyon sonucu mikro kapsüller patlamakta ve renklendiriciler açığa çıkmaktadır. Bu renklendiriciler bir alt yaprağın reaktif nitelikteki karbonsuz geliştirici katmanı tarafından emilmekte ve böylelikle yaprağın bu yüzünde belgenin yeni bir kopyası elde edilmektedir.

Görüldüğü üzere dosya konusu işlem taraflarınca üretilen karbonsuz geliştiriciler karbonsuz kağıt üretiminin ana girdilerinden birisi olup kopyalama fonksiyonunun gerçekleşmesi açısından önemli malzemelerdir. Karbonsuz geliştiriciler elde edildikleri malzemeye göre üç ayrı türe ayrılırlar:

- Karbonsuz kil: En eski geliştirici türü olan karbonsuz kil, asit ile aktif hale getirilen ham kilin, geliştirici olarak kullanılabilmesi amacıyla birtakım işlemlerden geçirilmesi sonucu elde edilen geliştirici türüdür. Esas olarak kimyasal çözünürlüğü ve sıvı emme kapasitesini artırmak suretiyle aktif hale getirilebilmesi için ham kil, asit ile karıştırılmakta, bir filtreleme işlemiyle ayrıştırılmakta; yıkanıp kurutulduktan sonra öğütülmekte ve bu işlem sonucunda ağartma toprağı ve karbonsuz kil olarak bilinen iki ara ürüne ulaşılmaktadır. Bu iki ürün kimyasal olarak aynı, fiziksel olarak farklı özelliklere sahiptir. Ağartma toprağı karbonsuz kile göre daha iri tanelere sahiptir. Bu ürün gıda sanayinde metal kalıntıları gibi artıkların emilmesi, ham yağların ve bitkisel sıvı yağların tüketim öncesinde yağ asitlerinden arındırılması amacıyla kullanılmaktadır. Öte yandan karbonsuz kil ağartma toprağına kıyasla daha küçük taneciklerden oluşur. Karbonsuz kile dönüştürülmesi planlanan ham kil, daha yüksek bir saflık oranının elde edilebilmesi için daha uzun bir yıkama aşamasından geçirilmekte, arkasından daha düşük bir nem oranına ulaşılabilecek şekilde kurutulmaktadır. Elde edilen karbonsuz kil, karbonsuz geliştirici olarak karbonsuz kağıt üretiminde kullanılmaktadır. Halen dünya çapındaki geliştirici tüketiminin

%23'ü karbonsuz kilden karşılanmaktadır.

- Fendik reçine: Fendik reçine, dünya karbonsuz kağıt üretiminin %58'inde kullanılmakla, halen dünya çapında en yaygın olarak kullanılan karbonsuz geliştirici türüdür. Fendik reçine kimyasal olarak para-octyl benzeri bir organik alkalifendik reçinedir.

- Salisilatlar: Kimyasal olarak çinko bazlı bir niteliğe sahip olan salisilatlar daha çok Japonya ve Asya'daki üreticiler tarafından kullanılmaktadır. Salisilatlar dünya karbonsuz kağıt üretiminin %19'unda kullanılmaktadır. Salisilatlarla ilişkin patent korumasının sona ermiş olması, daha fazla üreticinin salisilat üretimi faaliyetine başlamasına sebep olmuş, bu durum salisilatları karbonsuz geliştirici türü olarak cazip hale getirmiştir.

Bildirim formunda karbonsuz kâğıt üretimi açısından üç karbonsuz geliştirici türü arasında ikamenin mümkün olduğu, dünya üzerindeki birçok karbonsuz kağıt üreticisinin kalite ve kullanıma uygunluğu dikkate alarak karbonsuz kil kullanımından fendik reçineye, fendik reçineden de salisilat kullanımına geçme eğiliminde olduğu belirtilerek ilgili pazarın karbonsuz geliştiriciler pazarı olduğu ifade edilmiştir. İşlem konusu devralmaya ilişkin Avrupa Komisyonu kararında bu ikamenin mümkün olduğundan bahsedilmekle birlikte, kâğıt üreticilerinin karbonsuz kil kullanımından diğer geliştiricilere geçerken üretim düzeninde birtakım değişiklikler yapmak zorunda oldukları ve bu değişiklikleri yapabilmek için harcayacakları sürenin bu ikameyi gerçekleştirmek açısından caydırıcı olabileceği belirtilmiştir.

Raportörlerce, Türkiye'deki karbonsuz kil kullanıcılarından ile yapılan görüşmede şirket yetkilileri, geliştiriciler arasındaki ikamenin üretim düzeni açısından çok sorun doğurmadığını ancak reçine ve salisilatın karbonsuz kile göre daha yüksek fiyatla tedarik edildiğini ve bu durumun karbonsuz kağıt fiyatlarına da artış olarak yansıtıldığını ifade etmiştir. Türkiye'de halihazırda karbonsuz geliştirici ihtiyacının tamamına yakını karbonsuz kilden sağlanmaktadır. Yalnızca yurtdışındaki bazı karbonsuz kağıt müşterilerinin kaliteli kağıt ihtiyacına yönelik olarak az miktarda fendik reçine kullanımı bulunmaktadır.

Kağıt üreticilerinin çekinceleri bulunmakla birlikte ikame ürünlerin karbonsuz kil fiyatlarını bir ölçüde baskı altında tutacak olması, bu ürünlerin karbonsuz kağıt üretimi açısından teknik olarak tam ikame olması ve halihazırda dünyadaki karbonsuz kağıt üretiminde %77 oranında ikame ürünlerin kullanılıyor olması dikkate alındığında ilgili pazarın tüm ikame ürünleri de kapsayacak şekilde genişletilmiş ve bu bilgiler ışığında ilgili ürün pazarı "karbonsuz geliştiriciler pazarı" olarak tespit edilmiştir.

Öte yandan işlem taraflarınca üretilen ve yine taraflarca Türkiye'de satışı gerçekleştirilen diğer ürün ise reolojik katkı maddeleridir. Bu maddeler birçok sanayi dalında kullanılmakta olup eklendikleri maddenin viskozitesini ve akışını kontrol eden kimyasallardır. Reolojik katkı maddeleri boyalarda, kaplamalarda, mürekkeplerde, kozmetik ürünlerde, yapııştırıcılarda ve daha birçok maddede yukarıda belirtilen amaçlarla kullanılmaktadır. Su bazlı ve solvent bazlı uygulamalardaki kullanımlara uygun olmak üzere aralarında kısmen ikame gerçekleştirilebilen iki tür reolojik katkı maddesi bulunmaktadır. Sonuca ilişkin değerlendirmeleri değiştirmeyeceğinden bu ürüne yönelik ilgili ürün pazarı tanımı yapılmasına gerek görülmemiştir.

İlgili ürün pazarının ve bu pazarda faaliyet gösteren teşebbüslerin global yapısı ihmal edilemeyecekse de 4054 sayılı Kanun açısından dağıtım, pazarlama ve satış şartlarının bölgesel bir farklılık göstermediği göz önüne alınarak ilgili coğrafi pazar "Türkiye Cumhuriyeti sınırları" olarak belirlenmiştir.

İlgili teşebbüslerin işlem sonrası karbonsuz geliştiriciler pazarında ulaşacakları toplam pazar payı 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 1997/1 sayılı Tebliğ'de öngörülen pazar payı eşliğini aştığından başvuru konusu devralmanın izne tabi bir işlem olduğu anlaşılmıştır.

Söz konusu işlem reolojik katkı maddeleri ve karbonsuz geliştiriciler olmak üzere iki ayrı pazarda yoğunlaşma yaratmıştır. Bu pazarlardan reolojik katkı maddeleri pazarında işlem sonrası ulaşılan toplam pazar payı %10.4 olduğundan bu pazara yönelik hakim durum değerlendirmesi yapılmamıştır. Ancak, karbonsuz geliştiriciler pazarında %100 pazar payına ulaşıldığından bu pazar üzerinde detaylı bir inceleme, değerlendirme yapılmıştır.

Karbonsuz geliştirici olarak adlandırılan kimyasal ürünler karbonsuz kağıt demetlerinin ara ve alt yapraklarının üst yüzeylerinde kullanılan reaktif ve renk geliştirici maddelerdir. Birbirine ikame üç tür karbonsuz geliştirici bulunmaktadır. Bunlar en eski teknolojiden en ilerisine doğru karbonsuz kil, fendik reçine ve salisilatır şeklinde sıralanabilir. Tarafların her ikisi de yalnızca karbonsuz kil üretimi gerçekleştirmektedir.

Rekabet Kurulu işlem sonrası ulaşılan yüksek pazar payının hakim durum yarattığına işaret etmiş ancak bu durumun aşağıdaki sebeplerle rekabeti önemli ölçüde azaltmadığı kanaatine varmıştır:

Alternatif arz kaynağı olarak dünyadaki diğer karbonsuz kil üreticisi Mitsubishi'nin Türkiye pazarında girmeye hazır olması,

Daha ileri teknoloji barındıran ve dünyada yoğun olarak kullanılan ikame ürünlerin oluşturduğu rekabet baskısı,

Karbonsuz kağıt üretiminde ikame ürünlerin tercih edilirliliği arttığından karbonsuz kilin talep daralması yaşıyor olması,

Karbonsuz geliştiricilerin ara girdi olarak kullanıldığı karbonsuz kağıdın yerini ikame teknolojilere bırakıyor olması,

Bu talep daralması sebebiyle sınırlı sayıda karbonsuz kağıt üreticisinin kil alımı gerçekleştirmesi ve bu az sayıdaki alıcıların ikame ürünlere geçmesi durumunda kil kullanımına geri dönüşlerinin mümkün olmaması, dolayısıyla tarafların bu alıcıları kaybetmeyi hiçbir şekilde göze alamayacak olması ve bu durumun alıcı gücü olarak nitelendirilebileceği,

Kısa bir süre içerisinde karbonsuz kil üretimine geçme çalışmaları yapan Bensan Aktifleştirilmiş Bentonit San. ve Tic. A.Ş.'nin potansiyel bir rakip olması,

Pazara giriş engeli yaratabilecek herhangi bir sınai mülkiye hakkına dayalı bir korumanın bulunmaması.

Rekabet Kurulu yukarıda sayılan faktörleri göz önüne alarak dosya konusu işleme izin verilmiş ancak, iki yıl süreyle fiyatların izlenmesi ve sözleşmede geçen beş yıllık rekabet yasağının üç yıla indirilmesi koşullarını getirmiştir.

2- CarrefourSA Carrefour Sabancı Ticaret Merkezi A.Ş.'nin (CarrefourSA) Gıma Gıda ve İhtiyaç Maddeleri T.A.Ş. (Gıma) ve Endi Tüketim Malları Tic. ve San. A.Ş.'nin (Endi) Kontrolünü Fiba Grubu'ndan Devralması İşlemine İlişkin 17.6.2005 Tarih ve 05-40/557-136 Sayılı Kurul Kararı

Fiba Holding kontrolünde bulunan Gıma Gıda ve İhtiyaç Maddeleri T.A.Ş. (Gıma) ve Endi Tüketim Malları Tic. ve San. A.Ş.'nin (Endi) CarrefourSA Carrefour Sabancı Ticaret Merkezi A.Ş. (CarrefourSa) tarafından devralınması işlemine Rekabet Kurulu 17.6.2005 tarih ve 05-40/557-136 sayılı Kararı ile izin vermiştir. CarrefourSa'nın büyük ortağı Carrefour Fransız menşeli olup hızlı tüketim malları (HTM) perakendeciliği pazarında dünyanın 2. büyük perakendecisidir. 1993 yılında Türkiye'de ilk mağazasını açan Carrefour, Sabancı Holding ile 1996 yılında CarrefourSa ortak girişimini kurmuştur. CarrefourSa ağırlıklı olarak hipermarket formatında faaliyet göstermektedir. Sabancı Holding ayrıca Carrefour Grubu ile birlikte indirim mağazası formatında olan DiaSa'ya da sahiptir. 1956 yılında kamu İktisadi teşekkülü olarak kurulan Gıma 1996 yılında Fiba Holding'e devredilmiştir. Gıma, Tansaş ve Migros ile birlikte Türkiye'nin en yaygın süpermarket zincirlerinden birisidir. 1996 yılında indirim mağazası formatında faaliyete başlayan Endi ise 1999 yılında Fiba Holding'in kontrolüne geçmiştir.

Karar'da öncelikle HTM perakendeciliğinde ilgili ürün pazarını kesin bir biçimde belirlemenin zor olduğuna vurgu yapılmıştır. Tüketici gözünde modern HTM perakendeciliğinin fiyat, ürün çeşidi, temizlik, park yeri olanağı ve ulaşım kolaylığı, ürünlerin etiketli olması, raf düzeni, güvenilirlik gibi çeşitli faktörler nedeniyle geleneksel perakendecilikten ayrıldığı belirtilmektedir. Öte yandan modern HTM perakendeciliği

pazarını da kendi içerisinde bölümlenmek mümkündür. Şöyle ki; Karar'da yukarıda belirtilen kriterler çerçevesinde büyük süpermarketlerin ve hipermarketlerin görece daha küçük süpermarketlerden ve indirim mağazalarından ayrı bir ürün pazarı oluşturabileceği ifade edilmektedir. HTM perakendeciliğinde ölçümleme yapan AC Nielsen araştırma şirketinin sınıflandırmasında büyük süpermarketler ve hipermarketler 1000 metrekarenin üzerindeki satış noktaları olarak tanımlanmaktadır. Karar'da ayrıca indirim mağazalarının ürün çeşidi ve verilen hizmetin farklılığı gibi unsurlar sebebiyle ayrı bir pazar oluşturduğu belirtilmektedir.

Karar'da devralma işleminin perakendeciler ile tüketiciler arasındaki seviyeyi gösteren perakende pazarının yanında ayrıca üreticiler ile perakendeciler arasındaki tedarik (alım) pazarını da etkileyecek olması gerekçesiyle alım pazarı da belirlenmiştir. Sonuç olarak Carrefoursa/Gima Kararı'nda ilgili ürün pazarları ayrı ayrı olmak üzere tedarik (alım) pazarı, indirim mağazaları pazarı, 1000 metrekareden büyük süpermarket/hipermarket pazarı, 1000 metrekarenin altındaki küçük süpermarket pazarı olarak tanımlanmıştır.

Anılan Karar'da HTM perakendeciliğinde ürünlerin niteliği, ulaşım olanakları, tüketicilerin araştırma maliyetlerinin yüksekliği gibi faktörler dikkate alındığında coğrafi pazar tanımının en geniş tanımıyla il düzeyinde yapılması gerektiği vurgulanmaktadır. Ancak alım pazarında üreticiler ile perakendeciler arasındaki tedarik ilişkileri bölgesel/ulusal düzeyde belirlenmektedir. HTM perakendeciliğin belli bir bölgede ve hatta ulusal düzeyde bir ağ şeklinde faaliyet gösteren perakendecilerin üreticiler ile alım/satım vs. gibi koşulları tek bir merkezden yapmaları gerekçesiyle alım pazarının ulusal olarak belirlenmesi gerektiği belirtilmiştir. Sonuç olarak perakende pazarında tarafların her ikisinin de faaliyet gösterdikleri iller dikkate alınarak coğrafi pazarlar ayrı ayrı olmak üzere perakende pazarında İstanbul, Ankara, İzmit, Bursa ve Mersin, alım pazarında ise Türkiye Cumhuriyeti olarak belirlenmiştir.

Karar'da belirlenen ilgili pazarlar çerçevesinde hakim durum analizi yapılmıştır. Devralmanın indirim mağazaları pazarında sadece İstanbul'da yoğunlaşmaya yol açacağı, ancak tarafların pazar payı toplamının % 22'ye ulaşacağı gerekçesiyle hakim durum yaratılmasının söz konusu olmayacağı tespitinde bulunulmuştur. 1000 metrekareden büyük süpermarket ve hipermarket pazarında yoğunlaşmanın İstanbul, Ankara, İzmit, Bursa ve Mersin illerinde gerçekleşeceği, tarafların pazar payı toplamalarının ise Ankara'da %12, İstanbul'da % 21, İzmit'de % 19, Bursa'da % 20 ve Mersin'de % 12 olacağı ve bu nedenle hakim durum yaratılmasının söz konusu olmadığı ifade edilmiştir. Karar'da 1000 metrekarenin altındaki süpermarket pazarında yoğunlaşmanın İstanbul ve İzmit illerinde gerçekleşeceği, ancak tarafların yoğunlaşma oranlarının düşüklüğünden dolayı hakim durum yaratılmasının mümkün olmayacağı vurgulanmaktadır. Tedarik (alım) pazarına yönelik yapılan değerlendirmede pazarın büyüklüğünün yaklaşık 15 milyar dolar olduğuna, tarafların toplam pazar paylarının ise bu pazar içerisinde sadece % 6,7 olarak gerçekleştiğine dikkat çekilmektedir. Sonuç olarak Rekabet Kurulu Gima ve Endi'nin CarrefourSa tarafından devralınması işlemine Kanun'un 7. maddesi çerçevesinde hakim durum yaratılması söz konusu olmadığı gerekçesiyle izin vermiştir.

3- Tansaş Perakende Mağazacılık Tic. A.Ş. (Tansaş)'nin %70,77'sine Tekabül Eden Hisselinin Migros Türk T.A.Ş. (Migros) ve Koç Holding A.Ş. Tarafından Devralınması İşlemine İlişkin 31.10.2005 Tarih ve 05-76/1030-287 Sayılı Kurul Kararı

Tansaş Perakende Mağazacılık Ticaret A.Ş.'nin (Tansaş) Migros Türk T.A.Ş.(Migros) ve Koç Holding tarafından devralınması işlemine Rekabet Kurulu 31.10.2005 tarih ve 05-76/1030-287 sayılı kararı ile izin vermiştir. 1954 yılında faaliyete geçen ve Koç Holding bünyesinde bulunan Migros 79'u M, 78'i MM, 35'i MMM, 306'sı indirim mağazası (ŞOK) ve 3'ü hipermarket formatında olma üzere toplam 499 mağazası ile Türkiye'nin en büyük HTM perakendecisidir. 1973 yılında İzmir Belediyesi tarafından kurulan Tansaş ise 1999 yılında Doğu Grubu bünyesine geçmiştir. Tansaş'ın 110'u MİNİ, 69'u MİDİ, 32'si MAXİ ve 6'sı MACROCENTER olmak üzere toplam mağaza sayısı 206'dır.

Migros/Tansaş Kararı'nda ilgili ürün pazarı belirlenirken perakende pazarı ve tedarik (alım) pazarı olmak üzere ikili ayırma gidilmiştir. Perakende pazarında ilgili ürün pazarının belirlenmesinde Rekabet Kurulu CarrefourSa/Gima Kararı'ndaki tartışmaları yapmış ve modern HTM perakendeciliği pazarında 1000 metrekarenin üzerindeki mağazaların sundukları hizmetler (ürün çeşidi, otopark kapasitesinin büyüklüğü, çeşitli yan hizmetlerin sunulması gibi) nedeniyle tüketici gözünde farklılaştıklarına dikkat çekerek anılan eşğin üzerinin ayrı pazar olarak belirlenebileceğini vurgulamıştır. Öte yandan anılan işlem çerçevesinde özellikle yoğunlaşmanın yaşandığı bölgelerde yapılan incelemelerde 1000 metrekarenin altındaki mağazaların da ilgili pazar kapsamında yer alabileceği tespitinde bulunmuştur. Dolayısıyla her ne kadar eşik 1000 metrekare olarak belirlenmişse de anılan eşğin 300 metrekareye kadar indirildiği pazar tanımı için de hakim durum analizi yapılmıştır.

Karar'da ayrıca tedarik pazarının ürün grubu bazında tanımlanmasının gerekliliğine vurgu yapılmıştır. Zira alım pazarında üretici açısından kritik faktörler üreticinin üretimini değiştirme ve üretimini farklı kanallarda satabilme esnekliğidir. Üreticilerden süpermarket ortamında satılan ürünlerin hepsini üretmelerini beklemek, dolayısıyla tek bir tedarik pazarından bahsetmek mümkün değildir. Bu itibarla, alım gücüyle ilgili yapılacak incelemenin, üretim anlamında birbirine ikame teşkil eden ürünlerin bir araya geldiği ürün gruplarını ayrı ayrı pazarlar şeklinde tanımlamak suretiyle yapılması gerekmektedir. Sonuç olarak süpermarket ortamında satılan HTM dikkate alındığında, alım pazarı et ve et ürünleri, beyaz et ve yumurta ürünleri, unlu ürünler, sütü ürünler, bira, şarap ve alkollü içkiler, alkolsüz içkiler, sıcak içecekler (kahve ve çay), şekerli ürünler (çikolata, kek gibi), temel gıdalar (un, şeker, pirinç gibi), dondurulmuş ürünler, bebek mamaları, ev hayvanları yiyecekleri, vücut bakım ürünleri, ev temizlik ürünleri olmak üzere ayrı ayrı ilgili ürün pazarları olarak belirlenmiştir.

Kurul, CarrefourSa/Gima Kararı'nda olduğu gibi perakende pazarında tüketicilerin ulaşım olanakları, ürünün niteliği ve araştırma maliyetlerinin yüksekliği gibi nedenlerle coğrafi pazarın en geniş anlamıyla il bazında yapılabileceğine vurgulamış ve bazı bölgelerde ilçe düzeyine kadar da coğrafi pazarı daraltmıştır. Bu çerçevede Karar'da Migros ve Tansaş'ın birlikte faaliyet gösterdikleri; Aliğa, Dikili, Çeşme, Ödemiş, Balıkesir, Ayvalık, Burhaniye, Edremit (Altınoluk ve Akçay dahil), Aydın, Nazilli, Kuşadası, Söke, Didim, Bodrum, Marmaris, Turgutreis, Antalya, Manavgat, Kemer, Alanya, Manisa, Akhisar, Denizli, Sakarya, Kocaeli, Niğde, Eskişehir, Uşak, Bolu, Urla, İzmir, Ankara ve İstanbul ayrı coğrafi pazarlar olarak belirlenmiştir. Alım pazarı için coğrafi pazar CarrefourSa/Gima Kararı'nda belirtilen gerekçelerle Türkiye Cumhuriyeti olarak belirlenmiştir.

Yukarıda tanımlanan 1000 metrekareden büyük perakendecilerin oluşturduğu pazar dikkate alındığında, Çeşme, Edremit, Nazilli, Kuşadası, Marmaris ve Eskişehir coğrafi bölgelerinde Migros ve Tansaş'ın toplam pazar payı önemli seviyelere ulaşmaktadır. Bu pazar tanımına göre; tarafların pazar payı Çeşme'de %100, Edremit'te %72, Nazilli'de %100, Kuşadası'nda %100, Marmaris'te %66 ve Eskişehir'de %69 seviyesindedir. İlgili pazar tanımında kullanılan eşğin 300 metrekareye kadar düşürülmesi halinde, tarafların toplam pazar payı Çeşme'de %74, Edremit'te %60, Nazilli'de %46, Kuşadası'nda %67, Marmaris'te %52 ve Eskişehir'de %39 düzeyinde gerçekleşmektedir. Hakim durum analizinde pazar paylarının yanı sıra pazara giriş olanakları oldukça önem kazanmaktadır. Bu çerçevede anılan yerlerde rekabet düzeyi, pazara giriş olanakları ayrıntı bir şekilde incelenmiştir.

Devralma işlemi neticesinde hâkim durumun ortaya çıkmasının muhtemel görüldüğü Çeşme, Edremit, Nazilli ve Kuşadası bölgelerinde yapılan yerinde incelemelerde, söz konusu bölgelerde 1000 metrekare büyüklüğün üzerinde mağaza açmak için uygun arsalar bulunduğu tespit edilmiştir. Öte yandan bu bölgelerin merkezlerinde 300 metrekare büyüklüğün üzerinde mağaza açmada yer bulma veya başka bir faaliyet alanını HTM perakendecisine çevirme kolaylığı potansiyel rekabetin varlığını güçlendiren unsurlar olarak değerlendirilmiştir. İlgili pazarın 300metrekare üzeri olarak belirlendiği durumda potansiyel rekabet olanakları daha da artmaktadır. Bu çerçevede Karar'da devralma işleminin, ilgili pazarlarda bir hakim durum oluşumuna yol açarak rekabetin önemli ölçüde kısıtlanması sonucunu doğurmayacağı sonucuna ulaşılmıştır.

Perakende sektöründe yaşanan birleşme/devralmalar perakende pazarı yanında üreticiler ile perakendeciler arasındaki alım (tedarik) pazarında da doğrudan yoğunlaşmaya yol açacaktır. Bu nedenle satım pazarında ulusal çaptaki yoğunlaşma oranları alım pazarında doğrudan etki doğurması nedeniyle önem kazanmaktadır. Satım pazarında yaşanan yoğunlaşma sonucunda alım gücünün artması tarafın daha uygun koşullarda alım yapmasına imkan verecek ve bunu fiyatlarına yansıttıkları zaman pazar payları, bir başka deyişle satım pazarındaki payı artacaktır. Spiral etkisi olarak adlandırılan bu durum pazarda hakim durum yaratana kadar devam edecektir. Satım pazarında rekabetin azalmasıyla beraber alım gücünden kaynaklanan avantajlar tüketiciye yansımayaabilecektir. Karar'da 16 ayrı alım pazarı içerisinde alım gücünün etkisinin görülme olasılığı en yüksek pazarlar olarak dondurulmuş gıda ve deterjan grubu ürünler seçilmiştir. Zira AC Nielsen ölçümlemesine göre dondurulmuş gıda ve deterjan grubu ürünleri ağırlıklı olarak süpermarket ortamında satılmaktadır. Deterjan grubunda Unilever ve P&G başta olmak üzere Henkel, Hes Kimya ve Hayat Grubu faaliyet göstermektedir. Devralma sonrası Migros/Tansaş'ın, teşebbüslerin toplam satışlarının yaklaşık %10'unu tek başlarına gerçekleştirecekleri görülmektedir. Ayrıca zincir satışları içerisindeki tarafların toplam payı %30'un üzerine çıkmaktadır. Karar'da devralma işlemi ile birlikte bu pazarda alım gücü artmış olsa bile bir hakim durumun yaratılmasının mümkün olmayacağı tespitinde bulunulmuştur. Dondurulmuş gıda pazarında faaliyet gösteren Kerevitaş Gıda, Dardanel Gıda, Penguen Gıda ve Merko Gıda arasında iç piyasaya ürün tedarik eden firmalar dikkate alındığında toplam satışları içerisinde Migros/Tansaş'ın toplam payı %18.1 düzeyinde gerçekleşecektir. Deterjan grubuna göre daha yüksek bir orana ulaşılmış olsa bile bu pazarda üreticilere karşı bir hakim durumdan bahsetmek mümkün değildir. Her iki pazara yönelik veriler dikkate alındığında, üreticiler ile perakendeciler arasındaki alım pazarında bir hakim durum yaratılmasının söz konusu olmadığı görülmektedir. Bu değerlendirme alım pazarında yer alan diğer ürün grupları için de geçerlidir. Sonuç olarak Rekabet Kurulu Tansaş'ın Migros tarafından devralınması işlemine Kanun'un 7. maddesi çerçevesinde hakim durum yaratılması söz konusu olmadığı gerekçesiyle izin verilmiştir.

4- Coca-Cola İçecek A.Ş. Tarafından Anadolu Efes Biracılık ve Malt San. A.Ş.'nin Efes Sınai Yatırım Holding A.Ş.'de Sahip Olduğu %51,87 Sermaye Payı ve Kontrolünün Devralınması İşlemine İlişkin 10.11.2005 Tarih ve 05-78/1058-299 Sayılı Kurul Kararı

Coca-Cola İçecek A.Ş. (CCİ) tarafından Anadolu Efes Biracılık ve Malt San. A.Ş.'nin Efes Sınai Yatırım Holding A.Ş.'de (Efes Yatırım) sahip olduğu %51,87 sermaye payı ve kontrolünün devralınması ve yeniden yapılanma bağlamında yapılacak bir dizi işleme izin verilmesi talebiyle başvuru yapılmıştır. İlk işlem, CCİ tarafından Efes Yatırım'ın devralınmasıdır, burada ilgili coğrafi pazar tespiti önem taşımaktadır. Devralmaya konu Efes Yatırım'ın Türkiye'de bizzat ya da yurtdışında kontrol ettiği şirketler aracılığıyla hiçbir faaliyeti bulunmamaktadır. Bilindiği üzere, 4054 sayılı Kanun'un Kapsam başlıklı 2. maddesine göre, rekabeti önemli ölçüde azaltacak birleşme veya devralma niteliğindeki işlem ve davranışların Kanun kapsamına girmesi için teşebbüslerin Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde mal veya hizmet piyasalarında faaliyet göstermesi ya da bu piyasaları etkiliyor olması gerekmektedir. Teorik açıdan aynı coğrafi pazarlarda faaliyet göstermeyen teşebbüslerin birleşmesinin finansal ve ticari açıdan sinerji yaratmak suretiyle rekabetçi etki doğurması mümkün olmakla birlikte, söz konusu dosya bakımından bahse konu türden bir etki tespit edilememiştir. Dolayısıyla, 4054 sayılı Kanun'un 2. maddesi bağlamında Kanun kapsamında bir devralmanın söz konusu olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Ayrıca CCİ'de meydana gelecek kontrol değişikliği de değerlendirilmiş, üçlü kontrolün ikili kontrole dönüşmesinin bir hakim durum yaratmaması veya mevcut bir hakim durumu güçlendirmemesi dikkate alınarak, söz konusu işleme izin verilmiştir.

2.1.3.4. Özelleştirmeler

2.1.3.4.1. Özelleştirmelere İlişkin Nihai Kararlar Listesi

KARAR SAYISI : 05-03/20-10 **KARAR TARİHİ : 10-01-2005**

Ataköy Turizm Tesisleri ve Ticaret A.Ş., Ataköy Otelcilik A.Ş., Ataköy Marina ve Yat İşletmeleri A.Ş.’nin özelleştirme yoluyla devredilmesi işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-07/55-22 **KARAR TARİHİ : 03-02-2005**

Motorlu ve Motorsuz Kara Nakil Vasıtalarının Zorunlu Fenni Muayenesi Hizmetinin İmtiyaz verme yoluyla özelleştirilmesi işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-30/373-92 **KARAR TARİHİ : 05-05-2005**

1998/4 sayılı Tebliğ’de belirtilen ciro eşiklerinin aşılması nedeniyle Samsun Gübre Sanayii A.Ş.’de bulunan %100 oranındaki kamu hisselerinin blok satış yoluyla özelleştirilmesi işleminin Rekabet Kurulu’nun iznine tabi bir işlem olduğu; Samsun Gübre Sanayii A.Ş.’nin Toros Gübre ve Kimya Endüstrisi A.Ş. veya İstanbul Gübre Sanayi A.Ş. tarafından devralınması işleminin, azotlu ve kompoze gübreler pazarında hakim durum yaratılması, böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucuna sebep olmayacağına, bu nedenle söz konusu işleme 4054 sayılı Kanun’un 7. maddesi uyarınca izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-31/396-98 **KARAR TARİHİ : 06-05-2005**

Sümer Holding A.Ş. bünyesinde faaliyet gösteren Sarıkamış Ayakkabı işletmesinin özelleştirilmesi işleminin, 1997/1 sayılı “Rekabet Kurulu’ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ”in 4. maddesi kapsamında izne tabi bir işlem olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-36/456-107 **KARAR TARİHİ : 26-05-2005**

Özelleştirme programında bulunan Sümer Holding A.Ş.’ye ait Manisa Pamuklu Mensucat A.Ş.’nin özelleştirme yoluyla devredilmesi işleminin, 1997/1 sayılı “Rekabet Kurulu’ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ”in 4. maddesi kapsamında izne tabi bir işlem olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-40/569-142 **KARAR TARİHİ : 17-06-2005**

Emekli Sandığı Kuşadası Tatil Köyü’nün özelleştirme yolu ile devri işleminin izne tabi olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-41/578-146 **KARAR TARİHİ : 28-06-2005**

Devlet Hava Meydanları İşletmesi mülkiyetinde bulunan İstanbul Atatürk Hava Limanı iç ve dış hat terminali, katlı otopark ile Genel Havacılık Terminalinin işletim haklarının 15,5 yıllığına TAV’a devredilmesi işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-45/665-169 **KARAR TARİHİ : 12-07-2005**

Eti Alüminyum A.Ş.’nin T.C. Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı’na ait %100 oranındaki hissenin özelleştirilmesi işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-48/681-175 **KARAR TARİHİ : 21-07-2005**

Türk Telekomünikasyon A.Ş.’nin %55 oranındaki hissesinin blok satış yoluyla özelleştirilmesi işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-52/797-217 **KARAR TARİHİ : 17-08-2005**

T.C. Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı’nın Kıbrıs Türk Hava Yolları A.Ş.’deki %50 oranındaki hissesinin özelleştirme yoluyla Ada Havacılık ve Taşımacılık A.Ş.

veya Beşparmak Havacılık ve Taşımacılık A.Ş.'ye blok satış yöntemiyle devrine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-53/810-220 **KARAR TARİHİ : 01-09-2005**

Adapazarı Şeker Fabrikası A.Ş.'nin özelleştirilmesi işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-53/812-222 **KARAR TARİHİ : 01-09-2005**

Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü'ne ait İstanbul Hilton Oteli'nin özelleştirme yoluyla devredilmesi işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-58/855-231 **KARAR TARİHİ : 15-09-2005**

T.C. Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü'ne ait Mersin Limanı'nın 36 seneliğine "işletme hakkının verilmesi" yöntemiyle özelleştirilmesi işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-70/967-261 **KARAR TARİHİ : 20-10-2005**

1) PSA-AKFEN Ortak Girişim Grubu'nun Mersin Limanı işletme hakkını devralması halinde; aynı coğrafi pazarda yer alan İskenderun Limanı'nın işletme hakkını da devralması, hakim durumun daha da güçlendirilmesi sonucunu ortaya çıkaracağından anılan gruba İskenderun Limanı işletme hakkının devredilmesine izin verilmemesine,

2) Limar Liman ve Gemi İşletmeleri A.Ş.'nin ilgili coğrafi pazarda herhangi bir faaliyetinin olmaması nedeniyle, hakim durum yaratılması veya hakim durumun güçlendirilmesi riski meydana gelmeyeceğine, dolayısıyla anılan teşebbüse İskenderun Limanı'nın işletme hakkının devredilmesine izin verilmesinde sakınca bulunmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-71/981-270 **KARAR TARİHİ : 21-10-2005**

Tüpraş'da % 51 oranındaki Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na ait hissenin blok satış yöntemiyle özelleştirilmesi işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-73/984-272 **KARAR TARİHİ : 25-10-2005**

Star TV Ticari ve İktisadi Bütünlüğü'nün Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından satışına izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-77/1040-291 **KARAR TARİHİ : 01-11-2005**

Rock FM Ticari ve İktisadi Bütünlüğü'nün Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından satışına izin verilmesi talebinin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu Kanun'a dayanılarak çıkarılan 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi bir devralma işlemi olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-78/1055-296 **KARAR TARİHİ : 10-11-2005**

Metro FM Ticari ve İktisadi Bütünlüğü'nün Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından satışı işleminin izne tabi olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-78/1056-297 **KARAR TARİHİ : 10-11-2005**

Süper FM Ticari ve İktisadi Bütünlüğü'nün Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından satışı işleminin izne tabi olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-78/1057-298 **KARAR TARİHİ : 10-11-2005**

Radyo Alaturka Ticari ve İktisadi Bütünlüğü'nün Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından satışı işleminin izne tabi olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-78/1064-302

KARAR TARİHİ : 10-11-2005

Özelleştirme yoluyla devri öngörülen Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü'ne ait Büyük Efes Oteli'nin satış ihalesinde sırasıyla en yüksek ilk üç teklifi veren Tahincioğlu-Nida-M.V. O.G.G., Boğaziçi Holding A.Ş. ve IC İçtaş İnşaat Sanayi Ticaret A.Ş.'nin ilgili pazarda faaliyet göstermemeleri ve ilgili pazarda bulunan herhangi bir işletme veya tesis ile ortaklık, idare ve denetim ilişkilerinin olmaması sebebiyle, devrin anılan üç teşebbüsten herhangi birine yapılması durumunda 1998/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinde öngörülen ciro ve pazar payı eşiklerinin aşılmadığına, dolayısıyla ilgili işlemin 4054 sayılı Kanun ve anılan Tebliğ kapsamında izne tabi olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-79/1083-271

KARAR TARİHİ : 24-11-2005

Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş.'nin Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na ait %46.12 oranında hissesi ile Kalkınma Bankası kontrolünde bulunan %3.81 oranında hissesinin özelleştirme yoluyla devredilmesi işlemine izin verilmesi talebine ilişkin; Ordu Yardımlaşma Kurumu tarafından devralınması işlemine izin verilmesinde sakınca bulunmadığına; Ereğli Ortak Girişim Grubu tarafından devralınması işleminin Kanun'un 7. maddesi kapsamında bir birleşme veya devralma değil, 4. maddesi kapsamında rekabeti sınırlayıcı bir işbirliği anlaşması olduğuna, menfi tespit belgesi verilemeyeceğine, muafiyet tanınamayacağına; Novolipetsk Open Joint Stock Company Novolipetsk Iron and Steel Corporation tarafından devralınması işlemine izin verilmesinde sakınca bulunmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-79/1098-315

KARAR TARİHİ : 24-11-2005

Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü'ne ait Büyük Ankara Oteli'nin satış ihalesinde en yüksek ilk üç teklifi veren Çelikler Taahhüt İnşaat ve Sanayi A.Ş., Koçoğlu İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş. ve IC Antbel Antalya Belek Turizm Yatırımları A.Ş.'nin ilgili pazarda faaliyet göstermemeleri ve ilgili pazarda bulunan herhangi bir işletme veya tesis ile ortaklık, idare ve denetim ilişkilerinin olmaması sebebiyle, devrin anılan üç teşebbüsten herhangi birine yapılması durumunda 1998/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinde öngörülen ciro ve pazar payı eşiklerinin aşılmadığına, dolayısıyla ilgili işlemin 4054 sayılı Kanun ve anılan Tebliğ kapsamında izne tabi olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-82/1120-321

KARAR TARİHİ : 08-12-2005

Özelleştirme programında bulunan Kaldırım Tuz İşletmesi tarafından işletilen Kaldırım Tuzlası'nın devredilmesi işlemine koşullu olarak izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-82/1121-322

KARAR TARİHİ : 08-12-2005

Özelleştirme programında bulunan Kayacık Tuz İşletmesi tarafından işletilen Kayacık Tuzlası'nın devredilmesi işlemine koşullu olarak izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-82/1122-323

KARAR TARİHİ : 08-12-2005

Özelleştirme programında bulunan Yavşan Tuz İşletmesi tarafından işletilen Yavşan Tuzlası'nın devredilmesi işleminin kapsam dışı (eşik altı) olduğuna karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-86/1185-337

KARAR TARİHİ : 20-12-2005

Bartın Çimento Ticari ve İktisadi Bütünlüğü'nün, TMSF tarafından yapılan satış ihalesinde en yüksek iki teklifi veren Çimko Çimento ve Beton San. Tic. A.Ş. ve Maktaş Makina ve Elektrik Ticaret A.Ş.'den herhangi birine devredilmesi işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-86/1186-338

KARAR TARİHİ : 20-12-2005

Lalapaşa Çimento Ticari ve İktisadi Bütünlüğü'nün, TMSF tarafından yapılan satış ihalesinde en yüksek iki teklifi veren Çimentaş İzmir Çimento Fabrikası Türk A.Ş. ile Tracia Çimento San. ve Ticaret Ltd. Şti.'den herhangi birine devredilmesi işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-86/1187-339 **KARAR TARİHİ : 20-12-2005**

Standart Çimento Ticari ve İktisadi Bütünlüğü'nün, TMSF tarafından satış ihalesinde en yüksek iki teklifi veren Çimsa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile Modern Çimento San. ve Tic. A.Ş.'den herhangi birine devredilmesi işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-86/1188-340 **KARAR TARİHİ : 20-12-2005**

Ladik Çimento Ticari ve İktisadi Bütünlüğü'nün, TMSF tarafından satış ihalesinde en yüksek iki teklifi veren Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından devralınmasına izin verilemeyeceği; Türkerler İnşaat Turizm Madencilik Tic. ve San. A.Ş. tarafından devralınmasına izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-86/1189-341 **KARAR TARİHİ : 20-12-2005**

Trabzon Çimento Ticari ve İktisadi Bütünlüğü'nün TMSF tarafından satış ihalesinde en yüksek iki teklifi veren Aşkale Çimento Sanayi T.A.Ş. ile Gisad Gayrimenkul Yatırımları A.Ş.'den herhangi birine devredilmesi işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-86/1190-342 **KARAR TARİHİ : 20-12-2005**

Gaziantep Çimento Ticari ve İktisadi Bütünlüğü'nün, TMSF tarafından satış ihalesinde en yüksek iki teklifi veren Sanko Pazarlama İthalat İhracat A.Ş. ile Çimko Çimento ve Beton San. Tic. A.Ş.'den herhangi biri tarafından devralınmasına izin verilemeyeceğine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-86/1191-343 **KARAR TARİHİ : 20-12-2005**

Şanlıurfa Çimento Sanayi T.A.Ş.'nin TMSF tarafından satış ihalesinde en yüksek iki teklifi veren Türkerler İnşaat Turizm Madencilik Tic. ve San. A.Ş. tarafından devralınmasına izin verilmesine; Heidelberg Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından devralınmasına izin verilemeyeceğine karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-86/1192-344 **KARAR TARİHİ : 20-12-2005**

Van Çimento Ticari ve İktisadi Bütünlüğü'nün TMSF tarafından gerçekleştirilen ihalede en yüksek iki teklifi veren Limak Kurtalan Yapı Çimento San. Tic. A.Ş. tarafından devralınmasına izin verilmemesine; OCI Çimento A.Ş. tarafından devralınmasının izne tabi olmadığına karar verilmiştir.

KARAR SAYISI : 05-86/1194-346 **KARAR TARİHİ : 20-12-2005**

Ergani Çimento Ticari ve İktisadi Bütünlüğü'nün TMSF tarafından gerçekleştirilen ihalede en yüksek iki teklifi veren Limak Madencilik Yapı Çimento San. Tic. A.Ş. ve OCI Çimento A.Ş.'den herhangi biri tarafından devralınmasına izin verilmesine karar verilmiştir.

2.1.3.4.2. Özelleştirmelere İlişkin Örnek Karar Özetleri

1- TÜPRAŞ Özelleştirmesine İlişkin 21.10.2005 Tarih ve 05-71/981-270 Sayılı Kurul Kararı

Rekabet Kurulu, 21.10.2005 tarihli toplantısında, Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.'nin (TÜPRAŞ) özelleştirme ihalesinde en yüksek teklifi veren KOÇ-SHELL Ortak Girişim Grubu'na devredilmesine izin vermiştir.

Esas itibarıyla rafinaj pazarında faaliyette bulunmakta olan TÜPRAŞ'ın, Körfez Petrokimya Kompleksi'ndeki faaliyetleri nedeniyle, petrokimya sektörüne ilişkin pazarlarda da yer aldığı; ayrıca DİTAŞ (Deniz İşletmeciliği ve Tankerciliği A.Ş.)'nin faaliyetleri dikkate alındığında, taşımacılık alanında da faaliyet göstermektedir.

Türkiye'deki toplam hampetrol işleme kapasitesi Mersin'de yer alan ATAŞ rafinerisinin 2004 yılında depolama tesisine dönüştürülmesinin ardından yıllık 32 milyon ton'dan 27,6 milyon ton'a gerilemiş ve rafinaj pazarında Tüpraş tek üretici olarak kalmıştır. Ülke tüketiminin yaklaşık %70'i TÜPRAŞ üretiminden, geri kalan kısım ise ithalattan karşılanmaktadır. Türkiye'de faaliyet gösteren tek rafineri şirketi olması dikkate alındığında, TÜPRAŞ'ın özelleştirme yöntemiyle özel sektöre devri gerek pazar payı gerekse ciro eşikleri bakımından Rekabet Kurulu iznine tabi bir devir işlemidir.

Özelleştirme ihalesinde en yüksek teklifi veren ortak girişim grubunda yer alan Koç Grubu, Türkiye akaryakıt piyasalarında OPET Petrolcülük A.Ş. (OPET), LPG piyasalarında ise AYGAZ A.Ş. ile faaliyet göstermektedir. OPET, iştirakleriyle birlikte akaryakıt dağıtım pazarında perakendecilik ve toptan satış faaliyetleri göstermekte, madeni yağlar üretmekte ve pazarlamakta, deniz yakıtları ve petrol ürünlerinin uluslararası ticaretiyle uğraşmaktadır. Terminal kapasitesi (depolama) 351.343 metreküpün üzerinde olan OPET, Türkiye'nin ikinci büyük depolama kapasitesine sahip akaryakıt şirkettir. Türkiye'nin lider LPG dağıtım şirketi konumunda olan Aygaz; LPG'nin temin edilmesi, stoklanması, doldurulması ve dağıtılması konularında konutlara, ticari ve endüstriyel müşterilere hizmet vermektedir. Ortak girişim grubunun diğer tarafı olan Shell Overseas B.V. (SHELL), global ölçekli bir enerji firması olup, yan kuruluşları ile başta siyah ve beyaz ürünler, LPG ve madeni yağların dağıtımını olmak üzere Türkiye enerji piyasalarında faaliyet göstermektedir.

Dosyada yapılan değerlendirmelerde, devre konu olan TÜPRAŞ'ın faaliyet gösterdiği 'rafinaj pazarı' ilgili ürün pazarı olarak kabul edilmiş, bununla birlikte devir işleminin dikey entegrasyon yönüyle ele alındığında 'etkilenen pazarlar'da tespit edilmiştir. Söz konusu etkilenen pazarlar şunlardır:

- Benzin, motorin ve otogazı içerecek şekilde, "akaryakıt ve otogaz istasyonlarında satılan kara taşıtı yakıtları" dağıtımını,
- Kalorifer yakıtı, fuel oil no: 6, doğalgaz, dökme LPG, doğalgaz ve kömürden oluşan "hane ve işyeri yakıtları" dağıtımını,
- Jet yakıtı dağıtımını,
- Gazyağı dağıtımını,
- Light wax dağıtımını,
- Madeni yağ dağıtımını.

Kanun'un 7. maddesi kapsamında ilk önemli noktayı, ortaklığın yapısı oluşturmaktadır. Şöyle ki; yapılan değerlendirmelerde SHELL'in söz konusu ortaklıkta sadece %10 hissesinin olduğu ve bu hisse oranıyla her ne kadar Yönetim Kurulu'na bir üye atama hakkı olsa da ortak kontrolün varlığını gösteren bir veto hakkının SHELL'e tanınmadığı, dolayısıyla yoğunlaşma analizi bakımından sadece KOÇ Grubu ile TÜPRAŞ bütünlüğünün dikkate alınması gerektiği tespitlerine ulaşılmıştır.

Bu tespitlerin ardından Kanun'un 7. maddesi kapsamında devralma işlemi ele alındığında; ithalatın TÜPRAŞ üretimine rakip olduğu ve bu anlamda OPET ve AYGAZ'ın sahip oldukları ithalata dönük depolama kapasiteleri ve gerçekleştirdikleri ithalatta TÜPRAŞ'a doğrudan rakip oldukları, dolayısıyla KOÇ'un TÜPRAŞ'ı devralması ile birlikte

TÜPRAŞ'ın mevcut hakim durumunun güçleneceği değerlendirilmiş, bununla birlikte söz konusu bütünleşmenin akaryakıt ürünlerinin tedarikine (rafınaj ve ürün ithalatına) ilişkin "rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu" doğurmayacağı sonucuna ulaşılmıştır. Bu tespiti ulaşıırken kullanılan gerekçeler şu şekilde sıralanabilir:

- Akaryakıt ürünleri dağıtım pazarı rekabetçi bir yapıya sahiptir: Geçmişte bir kamu teşebbüsü olan ve Türkiye çapında en yaygın bayilik ağına ve aynı zamanda depolama kapasitesine sahip olan POAŞ pazar lideri konumundadır. Ayrıca pazarda, Türkiye pazarında uzun bir geçmişe sahip olan ve dünya petrol endüstrisinde dikey bütünleşik bir yapıda faaliyetlerini sürdüren BP, SHELL ve TOTAL bulunmaktadır. Bu yapı içinde OPET, 2004 yılı verilerine göre; beyaz ürünlerde 4., siyah ürünlerde ise 2. büyük pazar payına sahiptir.
- Mevcut depolama kapasiteleri açısından pazara bakıldığında; Aytemiz ve Delta gibi dağıtım pazarında küçük paylara sahip firmalar da pazar payı sıralamasında önde gelen bazı teşebbüslerden daha büyük depolama kapasitesine sahiptir.
- 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu ile dağıtım firmalarının tüketimlerinin belirli bir oranını yurtiçi rafinerilerden temin etmesi zorunluluğunun kaldırılması ve ithalatın serbestleşmesi gibi mevzuattan kaynaklanan giriş engelleri kalkmıştır.
- Yine 5015 sayılı Kanun ile getirilen "Lisanslı Depoculuk" faaliyetleri kapsamında, dağıtım şirketlerinin yanı sıra, tek işi petrol ürünü depolamak olan teşebbüslerin ortaya çıkacağı ve lisanslı depocuların tüm dağıtım şirketlerine hizmet vermek üzere faaliyet gösterecekleri dikkate alındığında, depolama faaliyetlerinin artarak gelişeceği anlaşılmaktadır,

Bu tespitlerden dolayı devralma işleminin akaryakıt tedariki bakımından ilgili pazarlarda rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucu doğurmayacağına kanaat getirmekle birlikte Kurul, LPG piyasası açısından devralma işlemine koşullu izin vermiştir. Esas itibarıyla LPG, TÜPRAŞ açısından diğer akaryakıt ürünlerinden farklı olarak bir ara ürün olup ihtiyaç fazlasının piyasaya nihai ürün olarak sunulduğu bir alandır. Geçmiş yıllara bakıldığında da, TÜPRAŞ üretimden çok ithalatçı kimliğiyle LPG sektöründe ön plana çıkmıştır. Bununla birlikte, son yıllarda LPG dağıtım şirketlerinin doğrudan ithalata yönelmesi, TÜPRAŞ'ın LPG ithalat miktarlarında düşüşe sebep olmuştur. Ancak, 2004 yılında TÜPRAŞ dışında en büyük LPG ithalatçısı AYGAZ olmuştur.

Daha önce de belirtildiği üzere, TÜPRAŞ'ın ithalattaki payı, büyük LPG dağıtıcıları karşısında giderek azalıyor olmakla birlikte, geçmişte LPG tedarikinde ortaya çıkan lojistik sorunlar neticesinde özellikle Ege Bölgesi'ne yönelik LPG ithalatında TÜPRAŞ'ın pozisyonunun değişmediği ve TÜPRAŞ ile AYGAZ bütünleşmesinin önlem alınmaması halinde bu bölge bakımından LPG tedarikinde rekabetin önemli ölçüde azalmasına yol açacağı sonucuna ulaşılmıştır. Bu nedenle, devir işleminden sonra 3 yıl boyunca TÜPRAŞ İzmir Rafinerisi'nde yer alan LPG ithaline yönelik tesislerin dağıtım şirketlerinin doğrudan ithalat yapabilmelerine de olanak tanıyacak şekilde kullanıma açılması, KOÇ-SHELL ortaklığının TÜPRAŞ'ı devralmasına koşul olarak getirilmiştir.

2- Samsun Gübre Özelleştirmesine İlişkin 5.5.2005 Tarih ve 05-30/373-92 Sayılı Kurul Kararı

Rekabet Kurulu, 5.5.2005 tarihinde, Samsun Gübre San. A.Ş.'nin özelleştirme ihalesinde en yüksek teklifi veren Toros Gübre ve Kimya End. A.Ş.'ye devredilmesine izin vermiştir. Toros Gübre, ilgili ürün pazarı olarak kabul edilen ve 5 üreticinin faaliyet gösterdiği kompoze gübreler pazarında en yüksek kapasiteye sahipken, Samsun Gübre 3. büyük kurulu kapasiteye sahip üreticidir.

Toros Gübre'nin Samsun Gübre'yi devralması durumunda, kompoze gübre üretim kapasitesinin yarısına sahip olacağı, ancak kapasite fazlası olan pazarda üretim ve satış miktarlarına göre son yıllardaki pazar paylarının ise nisbeten düşük olduğu, oldukça düşük kapasite kullanım oranıyla çalışan Samsun Gübre'nin kapasite kullanım oranını artırması ve

ithalat yapması ile söz konusu payların yükselebileceği, bu nedenle hakim durum analizi için mevcut pazar paylarının sağlıklı değerlendirme için yeterli olmadığı görülmüştür.

Kompoze gübre satışlarının yıllar itibariyle 2.100.000 ton civarında gerçekleşmesi nedeniyle, söz konusu miktar esas alınarak, değişik varsayımlar altında Toros ve Samsun Gübre'nin pazar payı ile devralma işlemi sonrasında oluşacak pazar yapısı hakkında fikir yürütülmüştür. Varsayımlardan ilki, yıllık ülke ithalatının yıllık üretim miktarına oranının 2004 yılındaki gibi 1/2 olacağı, yani üretim miktarının 1.400.000 ton, ithalat miktarının 700.000 ton olacağı; ikincisi ise Toros'un yıllar itibariyle stabil olan ülke ithalatındaki payının sabit kalacağı varsayımdır. Böyle bir pazarda, Toros ve Samsun Gübre'nin;

- 1- Toros'un 2004 yılı kapasite kullanım oranıyla
- 2- Toros'un son 3 yıllık kapasite kullanım oranlarının ortalamasıyla
- 3- 2001 yılı krizinin etkilerini en aza indirmek için, Toros'un son 5 yıllık kapasite kullanım oranlarının ortalamasıyla

üretim yapması durumunda, pazarda edinecekleri paylar hesaplanmıştır. Ortaya çıkan pazar yapısına göre, muhtemel devralma işlemi sonrasında Toros'un kompoze gübre satışlarındaki en büyük rakibinin Gübretaş olacağı, Gübretaş'ın pazarda önemli bir dağıtıcı olan Tarım Kredi Kooperatifleri Birliği'nin yavru şirketi olması nedeniyle pazarın özellikle dağıtım aşamasında güçlü olacağı, üretim aşamasında ise Toros'un karşısındaki en güçlü rakibinin Bağfaş olacağı, Bağfaş'ın üretim tesislerini yenilemesi nedeniyle pazar payını artırabileceği öngörülmüştür.

Ayrıca, yoğunlaşma analizine ilişkin olarak devralma öncesi pazarın HHI indeksinin 1999 iken, devralma sonrası 2152'ye yükseleceği hesaplanmıştır; işlemin pazar gücü yaratma ya da güçlendirme etkisi doğurması olasılığına ilişkin olarak pazardaki üreticilerin bayi sayısı, dağıtım ağı, sahip oldukları liman ve depolar ile pazara giriş engelleri değerlendirmeye katılmıştır.

Toros'un Samsun Gübre'yi devralması sonrasında HHI değerleri eşiğin¹ (2000) biraz üzerinde (2152) çıkan kompoze gübreler pazarında, Samsun Gübre'nin hali hazırda önemli bir rakip olmaması, ithalatın önemli bir ikame olması, rakiplerinin bayilik ağının küçümsemeyecek büyüklükte olması, pazardaki kapasite fazlalığının rekabetçi baskısı ve bu nedenle devralma sonrasında da Toros ve Samsun Gübre'nin tam kapasite çalışma olasılığının düşük olması, kompoze gübre üretiminde Bağfaş'ın önemli bir rakip olarak varlığı, dağıtım aşamasında özellikle Gübretaş'ın TTK ile birlikte önemli bir dağıtıcı olması nedenleriyle söz konusu devralma işleminin pazarda rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak bir hakim durum yaratmayacağı sonucuna ulaşılmıştır.

3- TEKEL Tuzlarının Özelleştirilmesine İlişkin 8.12.2005 Tarih ve 05-82/1120-321, 05-82/1121-322, 05-82/1122-323 Sayılı Kurul Kararları

2003 yılında Özelleştirme İdaresi Başkanlığı, TEKEL'in Tuz Müessesesine bağlı tuzların bir bütün halinde özelleştirilmesi için ön bildirimde bulunmuştur. Türkiye ham tuz ihtiyacının büyük bir bölümünün Tuz Gölü'nde bulunan üç göl tuzlası tarafından karşılandığını göz önünde bulunduran Rekabet Kurulu, bu üç göl tuzlasının tek bir teşebbüsün kontrolüne geçmesinin ham tuz pazarındaki rekabetin tesisini önemli ölçüde engelleyeceğini vurgulayarak, Kayacık, Kaldırım ve Yavşan göl tuzlarının birbirinden bağımsız teşebbüslere devredilmesinin uygun olacağına karar vermiştir.

2005 yılı Ekim ayının sonunda Özelleştirme İdaresi tarafından yapılan nihai bildirimlerde Rekabet Kurulu görüşünün dikkate alındığı görülmüştür. Başvurularda, Kayacık, Kaldırım ve Yavşan göl tuzlarının ayrı ayrı özelleştirildiği belirtilerek, ihalelerde

¹ Avrupa Birliği'nin 2004 yılında çıkarılan "Yatay Birleşmeler Kılavuzu"na göre, HHI değeri 2000'in üzerindeki piyasalar yüksek ölçüde yoğunlaşmış olarak kabul edilmektedir. Bu ölçüde yoğunlaşmış piyasalarda birleşme sonrasında indekste meydana gelecek artış 150 birimden fazla olursa, birleşmenin pazar gücü yaratma ya da güçlendirme etkisi doğuracağı kabul edilmektedir. ABD mevzuatına göre ise söz konusu değerler, 1800 ve 100 olarak kabul görmüştür.

teklif veren teşebbüsler bildirilmiştir. İhale şartnamelerinde de, her bir tuzlanın birbirinden bağımsız teşebbüslere devredileceği belirtilmiştir. Yapılan incelemelerde, her üç ihalede teklif veren teşebbüslerin ham tuz pazarında faaliyetleri olmaması nedeniyle her üç tuzlanın da devredilmesinin 4054 sayılı Kanun açısından sorun teşkil etmeyeceği kanısına ulaşılmıştır. Ancak, burada önemli husus, ihalelere katılan bazı teşebbüslerin iki ya da üç ihalede de ilk üç arasında yer aldığı tespit edilmesi nedeniyle her üç tuzlanın da tek bir teşebbüsün kontrolüne geçmesi olasılığının doğmasıdır. Örneğin iki tuzlanın tek bir teşebbüs tarafından devralınması, da 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi anlamında hakim durum yaratma olasılığı taşımaktadır. Kurul karar verirken tuzla ihalelerinin sonuçlanma olasılıklarını göz önünde bulundurarak, ihaleye katılan her bir teşebbüs açısından ayrı ayrı değerlendirmiş ve birden fazla ihaleye katılan teşebbüslerin iki veya üç tuzla devralmasına izin verilmemiştir.

4- Türk Telekomünikasyon A.Ş. Özelleştirmesine İlişkin 21.7.2005 Tarih ve 05-48/681-175 Sayılı Kurul Kararı

T.C. Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından Rekabet Kurumu'na yapılan başvuruda Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin (Türk Telekom) %55 oranındaki hissesinin blok satış yoluyla özelleştirilmesi için yapılan ihalede en yüksek iki teklif sahibinin sırasıyla Oger Telecoms Ortak Girişim Grubu (Oger Telecoms OGG) ve Etisalat Ortak Girişim Grubu (Etisalat OGG) olduğu bildirilerek söz konusu devir işlemine izin verilmesi talep edilmiştir.

406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu'na ve özel hukuk hükümlerine tabi bir anonim şirket olan Türk Telekom'a her türlü telekomünikasyon hizmetlerini yürütme ve telekomünikasyon altyapısını işletme yetkisi verilmiştir. 31.12.2003 tarihi itibarıyla Türk Telekom'un, telekomünikasyon şebekeleri üzerinden sunulan ulusal ve uluslararası ses iletimini ihtiva eden telefon hizmetlerindeki tekeli kalkmıştır.

Özelleştirme öncesinde tüm hisseleri Hazine Müsteşarlığı'na ait olan Türk Telekom'un özelleştirme sonrasındaki ortaklık yapısının aşağıdaki tabloda belirtilen şekilde olacağı bildirilmiştir.

Tablo : Devir sonrasında oluşacak Türk Telekom'un ortaklık yapısı

HİSSE TÜRÜ	HİSSEDARLAR	HİSSE ADEDİ	HİSSE PAYI (%)
A	Alıcı	1.925.000.000.000	55
B	Hazine Müsteşarlığı	1.574.999.999.999	45
C	Hazine Müsteşarlığı	1	
TOPLAM		3.500.000.000.000	100

Devir sonrasında oluşacak bu ortaklık yapısı çerçevesinde, 10 kişilik yönetim kurulundaki 4 üye Hazine Müsteşarlığı tarafından atanacaktır. Bu üyelere bir tanesi C grubunu oluşturan altın hisseyi temsil edecektir. Geriye kalan 6 üye ise yatırımcı teşebbüs tarafından atanacaktır.

Türk Telekom ayrıca GSM hizmetleri alanında faaliyet gösteren Avea İletişim Hizmetleri A.Ş.'nin (Avea) %40 oranında hissedarıdır. Bu çerçevede, Türk Telekom'un %55'lik hissesini devralan teşebbüsün, Avea'da da ortak kontrole sahip olacağı tespit edilmiştir.

Türk Telekom'un özelleştirilmesine ilişkin yapılan ihalede Oger Telecoms Ortak Girişim Grubu (Oger Telecoms OGG) en yüksek teklifi vermiştir.

Oger Telecoms OGG, Saudi Oger Ltd. (%1) ve yine bu şirketin kontrolü altındaki Oger Telecoms LLC'den (%99) (OT) oluşmaktadır. Oger Telecoms OGG, merkezi Suudi Arabistan Krallığı'nda olan Saudi Oger Limited (Saudi Oger Ltd.) tarafından kontrol edilmektedir.

Türk Telekom'un özelleştirilmesi öncesinde, Saudi Oger Ltd.'nin doğrudan ya da dolaylı olarak Türkiye'de herhangi bir pazarda faaliyeti olmadığı tespit edilmiştir.

Ayrıca Saudi Oger Ltd. ile Telecom Italia Mobile International N.V. (TIM) arasında, TIM'in OT'nin hisselerinin %20'ye kadar olan kısmını devralabilmesine imkan veren bir anlaşma yapıldığı bildirilmiştir. Diğer yandan bu anlaşma, özelleştirme sonrasında TIM'e OT ve/veya Türk Telekom üzerinde sahip olacağı bir kontrol hakkı sağlamamaktadır.

Yapılan ihalede ikinci en yüksek teklifi vermiş bulunan Etisalat Ortak Girişim Grubu (Etisalat OGG), Emirates Telecommunications Corporation Group (Etisalat), Dubai İslamic Bank, Abu Dhabi National Insurance Company ve Cetel Çalık Enerji Telekomünikasyon A.Ş. (Çalık Enerji) tarafından oluşturulmuştur.

Etisalat OGG tarafları, ortak girişim grubunun ihaleyi kazanmaları durumunda Türk Telekom'un yönetimi ve işletilmesi hakkını münhasıran Etisalat'a vermeyi kabul etmişlerdir.

Etisalat OGG taraflarından hiçbirinin Türkiye'de telekomünikasyon sektörüne yönelik faaliyeti bulunmamaktadır.

Türk Telekom'un üç temel faaliyet alanı ve bu alanlarda sunduğu toptan ve perakende hizmetler ana hatlarıyla aşağıda belirtilmektedir:

Yerel telefon şebekesi üzerinden (PSTN) ses ile ilgili verilen perakende ve toptan hizmetler: Şehir içi ve uzak mesafe telefon hizmetleri ile rehber yardım hizmetleri, özel servis numaraları, ankesörlü telefon hizmetleri gibi katma değerli hizmetler (Perakende); şebeke erişim hizmetleri (yerel ağa erişim, ortak yerleşim, tesis paylaşım hizmetleri), çağrı başlatma ve çağrı sonlandırma hizmetleri (Toptan).

Mobil telekomünikasyon şebekeleri üzerinden verilen perakende ve toptan hizmetler : GSM üzerinden sunulan ses hizmetleri, kısa mesaj hizmeti ve katma değerli hizmetler (WAP, GPRS, vb.), analog selüler hizmetler (araç telefonu) ve çağrı hizmetleri (Perakende); çağrı sonlandırma, ulusal ve uluslararası roaming hizmetleri (Toptan).

Veri ve internet ile ilgili perakende ve toptan hizmetler : Dar bant ve geniş bant internet erişim hizmetleri, veri iletim kapasitesi sağlama hizmetleri (ISDN BA/PA, ATM, Frame Relay, Turpak) (Perakende); ulusal ve uluslararası kiralık devre hizmetleri, internet arabağlantı hizmetleri, şebeke erişim hizmetleri (Toptan).

Telekomünikasyon hizmetlerine yönelik pazar tanımlarında telekomünikasyon hizmetleri "toptan" ve "perakende" olarak ikiye ayrılmakta ve ayrı pazarlar olarak kabul edilmektedir. Bu şekilde bir ayırma gidilmesinin en önemli nedeni, her iki grubun talep özelliklerinin birbirinden farklı olmasıdır. Perakende telekomünikasyon hizmetlerinin talebi nihai kullanıcılar tarafından oluşturulmaktadır. Toptan hizmet satın alan teşebbüsler ise, aldıkları telekomünikasyon hizmetlerini, nihai kullanıcıya sundukları hizmetlerin bir girdisi olarak kullanmaktadırlar.

Telekomünikasyon hizmetleri ile ilgili yapılan pazar tanımlarında belirtilmesi gereken bir başka ayırım ise "bireysel" ve "kurumsal" kullanıcılara sunulan hizmetler açısından yapılan ayırımdır.

Bu ayrımlar göz önüne alınarak öncelikle "ses hizmetleri" bakımından pazar tanımı için şu değerlendirmeler yapılabilir. Ses hizmetleri temel olarak sabit hatlar (PSTN ve Kablo TV) ve mobil şebekeler (GSM ve NMT 450) üzerinden sunulmaktadır. Sabit hatlar üzerinden ses hizmetleri Türkiye'de genel olarak PSTN üzerinden arz edilmektedir. Kablo TV şebekesi üzerinden mevcut durumda diğer şebekelerle irtibatlı bir telefon hizmeti verilemediği göz önünde bulundurularak, sabit hatlar üzerinden sadece PSTN yoluyla telefon hizmeti sunulduğu dikkate alınmalıdır. Mobil ses hizmetleri de temel olarak GSM şebekeleri üzerinden sunulmaktadır.

Bu çerçevede farklı nitelik taşıyan, farklı amaç ve ihtiyaçlara yönelik olan sabit telefon hizmetleri ile mobil telefon hizmetlerinin mevcut durumda çift taraflı olarak ikame olmadığı göz önüne alınarak, ilgili işlemin değerlendirilmesi bakımından "PSTN ses

hizmetleri pazarı” ve “GSM ses hizmetleri pazarı”nın ayrı üst pazarlar olarak ele alınması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Her iki üst pazar içerisinde toptan ya da perakende hizmetler bakımından veya hizmeti kullanan bireysel ve kurumsal kullanıcılar dikkate alınarak alt ürün pazarlarının tanımlanması mümkündür. Ayrıca, PSTN ve GSM üzerinden sunulan ses hizmetleriyle birlikte çeşitli katma değerli hizmetler de sunulmaktadır. Bu çerçevede, PSTN üzerinden sunulan perakende ses hizmetleri “şehir içi telefon hizmetleri”, “uzak mesafe telefon hizmetleri” ve “katma değerli hizmetler” olarak farklı ürün pazarlarına ayrılabilir. PSTN üzerinden sunulan ses hizmetleri toptan pazarlar dikkate alındığında ise “çağrı başlatma hizmetleri”, “çağrı sonlandırma hizmetleri” ve “şebekeye erişim hizmetleri” olarak alt pazarlara ayrılabilir.

GSM ses hizmetleri açısından bakıldığında, perakende olarak sunulan “GSM ses hizmetleri” ve “katma değerli hizmetler”in yanında toptan olarak “çağrı sonlandırma hizmetleri”, “ulusal ve uluslararası dolaşım hizmetleri” şeklinde alt pazarların tanımlanabileceği görülmektedir. Ayrıca araç telefonu olarak da bilinen analog mobil şebekesi (NMT 450) üzerinden verilen ses hizmetleri GSM ses hizmetleri pazarına dahil edilmemektedir.

Bu çerçevede, ses hizmetleri bakımından “PSTN (sabit hatlar) üzerinden sunulan ses hizmetleri” ve “GSM üzerinden sunulan ses hizmetleri (mobil ses hizmetleri)” olmak üzere iki ayrı ilgili ürün pazarı tanımlanmıştır.

Veri ve internet hizmetleri açısından bakıldığında, Türk Telekom’un hem perakende hem de toptan hizmetler sunduğu görülmektedir. Perakende hizmetler kapsamındaki internet erişim hizmetleri, taşıdıkları farklı nitelikler nedeniyle “dar bant internet erişim hizmetleri” ve “geniş bant internet erişim hizmetleri” olarak farklılaşmaktadır.

Perakende veri hizmetleri ise farklı teknolojiler (ATM, Frame Relay, ISDN BA/PA gibi) kullanılarak kullanıcılara sağlanan iletim kapasiteleridir.

Veri ve internet hizmetleri kapsamındaki toptan hizmetler ise temel olarak “ulusal ve uluslararası kiralık hat hizmetleri”, “internet arabağlantı hizmetleri” ve “yerel şebekeye erişim hizmetleri” olarak üçe ayrılabilir.

Veri ve internet hizmetlerine yönelik olarak yukarıda yapılan temel ayrımların ötesinde arz ve talep özellikleri dikkate alınarak daha dar perakende ve toptan pazar tanımları yapılması mümkündür. Ancak, ses hizmetlerinde olduğu gibi, Türk Telekom’un %55 oranındaki hissesini devralmaya aday iki grubun da söz konusu alanlarda herhangi bir faaliyetlerinin bulunmaması ve en dar pazar tanımı yapılsa bile değerlendirmenin sonucunun değişmeyecek olması nedeniyle, veri ve internet hizmetlerine yönelik olarak da ayrıntılı bir analize gerek görülmemiştir. Bu bağlamda, yukarıda belirtilen ayrımlar göz önüne alınarak aşağıdaki ürün pazarları tanımlanmıştır: dar bant internet erişim hizmetleri pazarı, geniş bant internet erişim hizmetleri pazarı, veri hizmetleri pazarı, ulusal ve uluslararası kiralık hat hizmetleri pazarı, internet arabağlantı hizmetleri pazarı, yerel şebekeye erişim hizmetleri pazarı. İlgili coğrafi pazar Türkiye Cumhuriyeti olarak tespit edilmiştir.

Türk Telekom’un %55 oranındaki hissesinin blok olarak satışı ile şirketin kontrolünün, bir önceki duruma göre değişiklik arz edeceği tespit edilmiştir. Bu nedenle, incelemeye konu olan işlem, 1997/1 sayılı Tebliğ hükümleri uyarınca bir devralma işlemi olarak kabul edilmiştir. Türk Telekom’un ilgili ürün pazarlarındaki pazar payı ve cirosunun Tebliğ’de öngörülen eşikleri aşması nedeniyle söz konusu işlemin, ilgili Tebliğ çerçevesinde Rekabet Kurulu’nun iznine tabi bir devralma işlemi olduğuna karar verilmiştir.

Özelleştirme ihalesi öncesinde oluşturulan Kurul Görüşü’nde Türk Telekomünikasyon A.Ş.’nin özelleştirilmesine ilişkin olarak,

“A.

1. Kablo TV altyapısının, bu altyapıya ilişkin mülkiyet ve işleme dair tüm haklar ile birlikte en geç Türk Telekom'un devir işlemini takip eden bir yıllık süre zarfında tamamlanmak üzere ayrı bir tüzel kişilik haline getirilmesi ve bu tüzel kişinin kontrolünün devredilmesi,
2. TTNet internet servis sağlayıcılığı faaliyetlerinin, en geç Türk Telekom'un devir tarihini takip eden altı aylık süre zarfında tamamlanmak üzere diğer iş birimlerden ayrı bir tüzel kişiliğe kavuşturulması,
3. GSM mobil telekomünikasyon hizmetleri pazarında hakim durumda olan teşebbüsün tek başına ihaleye katılmasına izin verilmemesi; bu teşebbüsün herhangi bir konsorsiyum içerisinde ihaleye katılabilmemesinin ancak bu kuruluşun Türk Telekom üzerinde doğrudan ya da dolaylı kontrol hakkına sahip olamaması halinde mümkün olabileceği; bu teşebbüsü doğrudan ya da dolaylı biçimde kontrol eden kişi ya da grupların Türk Telekom ihalesine tek başlarına, birlikte ve/veya ayrı ayrı herhangi bir konsorsiyum içerisinde katılabilmelerinin, ancak ihale sonrasında bu teşebbüsteki ve/veya bu teşebbüs üzerinde doğrudan ya da dolaylı kontrol hakkına sahip her türlü teşebbüsteki kontrol hakkı tanıyan tüm araçları kendi ekonomik bütünlükleri dışında bir şahsa devretmeleri halinde mümkün olacağı,
4. Özel İletişim Vergisi nedeniyle Türk Telekom ile altyapılardan yararlanan işletmeciler arasında doğan eşitsizliğin devir öncesi giderilmesi,

doğrultusunda özelleştirme yapılmasının ileride daha rekabetçi piyasa yapısının oluşmasının sağlanması yönünden yararlı olacağı, ...”

sonuç ve kanaatine ulaşılmıştır.

Rekabet Kurulu'nun, Türk Telekom'un özelleştirilmesine ilişkin görüşünde yer alan tüm konuların ihale öncesinde ve ihale aşamasında Rekabet Kurulu Görüşü doğrultusunda ele alındığı ve Kurul Görüşü'nde yer verilen sakıncaların giderildiği tespit edilmiştir.

İzin açısından şu değerlendirmeler yapılmıştır: Saudi Oger Ltd. ile bu firmanın gerçek kişi hissedarları ve Saudi Oger Ltd.'in bağlı şirketlerinin Türkiye'de herhangi bir pazarda doğrudan veya dolaylı olarak hiçbir faaliyetleri ve ciroları bulunmamaktadır. Oger Telecoms OGG'nun bir diğer üyesi olan TIM ise, Türk Telekom'un da %40 hissesine sahip olduğu Avea'da %40 hisseye sahiptir. Konuya Avea ve GSM piyasası bağlamında bakıldığında, Türk Telekom'un Avea'da sahip olduğu hisseler el değiştirmekte, başka bir deyişle, Türk Telekom'un hisselerini devralacak olan ortak girişim grubu, Avea'nın yönetimine de girmektedir. Daha önce de belirtildiği üzere, Avea'nın yönetimine gelecek olan Oger Telecoms OGG'nun, bu alan da dahil olmak üzere, Türkiye'de herhangi bir faaliyeti bulunmamaktadır. Diğer yandan Avea'nın %40 hissesine sahip olan TIM'in, Oger Telecoms OGG'nu oluşturan şirketlerden olan Oger Telecoms LLC'nin (OT) %20 hissesine sahip olmasının yaratacağı etkiler açısından bir değerlendirme yapıldığında, TIM'in ne OT'nin ne de Oger Telecoms OGG tarafından devralma işlemi için kurulacak olan yeni şirketin yönetim ve kontrol haklarına sahip olamayacağı göz önüne alınarak, TIM ile Saudi Oger arasındaki anlaşmanın rekabet hukuku açısından değerlendirilmesi gereken yeni bir durum yaratmadığı sonucuna varılmıştır.

Türk Telekom'un özelleştirilmesi için açılan ihalede en yüksek ikinci teklifi veren Etisalat OGG ve bu grubu oluşturan şirket ve kişilerin, doğrudan ve dolaylı olarak ilgili pazarlarda faaliyet gösteren herhangi bir teşebbüsü kontrol etmedikleri ve bu anlamda Türkiye'de hiçbir faaliyetlerinin bulunmadığı tespit edilmiştir.

Bu çerçevede, başvuruya konu işlem ile Türk Telekom'da Hazine'nin sahip olduğu hisselerin, daha önce Türkiye'de Türk Telekom'un faaliyet gösterdiği pazarlarda hiçbir faaliyeti bulunmayan teşebbüsler tarafından devralınacağı belirlenmiştir.

Söz konusu devralma işleminin faaliyet gösterdiği alanlarda çok yüksek pazar paylarına sahip bir teşebbüsü konu etmesine rağmen, alıcıların ilgili pazarlarda herhangi bir

faaliyetlerinin bulunmaması sebebiyle, başvuru konusu devralma neticesinde pazarın mevcut yapısında bir değişikliğin ortaya çıkmayacağı tespit edilmiştir. Bu anlamda, devralma işleminin herhangi bir pazarda hakim durum yaratılmasına veya mevcut bir hakim durumun güçlenmesine yol açan bir etkisi olmayacağı ve söz konusu işlem sonucunda Kanun'un 7. maddesine aykırı bir durumun ortaya çıkmayacağı kanaatine ulaşılmıştır.

5- Gaziantep Çimento Satışına İlişkin 20.12.2005 Tarih ve 05-86/1190-342 Sayılı Kurul Kararı

Rekabet Kurulu, Rumeli Çimento Grubu şirketlerinden Gaziantep Çimento Ticari ve İktisadi Bütünlüğü'nün (Gaziantep Çimento), TMSF tarafından satışı ihalesinde en yüksek iki teklifi veren ve tek teşebbüs niteliğinde olan Sanko Pazarlama İthalat İhracat A.Ş. (Sanko) ile Çimko Çimento ve Beton San. Tic. A.Ş. (Çimko) tarafından devralınması işlemine, hakim durum yaratılması nedeniyle izin vermemiştir.

Çimentonun, yükte ağır pahada hafif niteliği nedeniyle coğrafi pazar tanımı oldukça önemlidir. İncelenen bölgeler arasındaki ürün giriş çıkışını ele alan, belli bir coğrafi pazara dışarıdan girişler ve o bölgeden dışarıya çıkışlar az oluyorsa, o bölgede ilgili ürünün fiyatının diğer bölgelerden bağımsız olarak tespit edilebileceğini, dolayısıyla da, bu bölgenin coğrafi pazar olabileceğini gösteren Elzinga-Hogarty testi yapılmış ve Gaziantep, Adıyaman ve Urfa illerini içeren alan, coğrafi pazar olarak belirlenmiştir. İlgili ürün pazarı ise gri çimento pazarı olarak tespit edilmiştir.

Belirlenen coğrafi pazarda, Sanko-Çimko Grubu'na ait Adıyaman'da bir çimento fabrikası ile TMSF tarafından satışa çıkarılan Gaziantep ve Urfa illerinde birer çimento fabrikası olmak üzere toplam üç adet çimento fabrikası bulunmaktadır. Komşu bölgelerde bulunan dört fabrikadan da coğrafi pazara ürün gelmesine rağmen, yerleşik üç fabrika bölge ihtiyacının % 80'ini karşılamaktadır. Başvuru konusu devralma işlemi ile bölgedeki fabrika sayısı üçten ikiye düşecek ve pazarın önemli bir bölümü Sanko-Çimko Grubu'na geçecektir. Nitekim pazarın HHI değerlerinin¹ de 2465'den 1588 artarak 4052'ye ulaşacağı yani oldukça yoğunlaşmış bir pazarın daha da yoğunlaşacağı görülmüştür.

Çimentonun standartları belli olan homojen bir ürün olması (rekabet araçlarında sınırlılık), nakliyesinin pahalı olması nedeniyle ekonomik olarak satılabileceği alanın sınırlı olması, pazara giriş engellerinin oldukça yüksek olması (100 milyon USD sermaye ihtiyacı, pazarda ölçek ekonomisinin geçerliliği, dikey entegrasyonun varlığı ve geniş bir dağıtım ağının ihtiyacı), pazarın şeffaf olması, çimento talebinin fiyat esnekliğinin düşük olması, ilgili pazarın teknolojik doygunluğa ulaşmış olması, ilgili coğrafi pazarda rekabetçi baskıda bulunabilecek 3. taraf teşebbüslerin eksikliği olarak özetlenebilecek unsurlardan dolayı, Gaziantep Çimento'nun her ikisi de Sanko Grubu tarafından kontrol edilen Sanko Pazarlama ya da Çimko tarafından devralınması neticesinde, Grubu hakim duruma getireceği ve pazarda rekabetin önemli ölçüde azaltılmasına neden olacağı sonucuna ulaşılmıştır.

6- Ladik Çimento Satışına İlişkin 20.12.2005 Tarih ve 05-86/1188-340 Sayılı Kurul Kararı

TMSF'nin el koyduğu ve satışa çıkardığı Uzan Grubu'na ait 9 çimento fabrikasından biri de, Ladik Çimento Ticari ve İktisadi Bütünlüğü (Ladik Çimento)dur. Rekabet Kurulu, Ladik Çimento'nun satış ihalesinde en yüksek teklifi veren Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ye (Akçansa) devredilmesine, çimento pazarında "birlikte hakim durum" yaratılması nedeniyle izin vermemiş; ikinci teklif sahibi Türkerler İnşaat Turizm Madencilik Tic. ve San. A.Ş.'ye (Türkerler) devredilmesine ise izin vermiştir.

¹ Avrupa Birliği'nin 2004 yılında çıkarılan "Yatay Birleşmeler Kılavuzu"na göre, HHI değeri 2000'in üzerindeki piyasalar yüksek ölçüde yoğunlaşmış olarak kabul edilmektedir. Bu ölçüde yoğunlaşmış piyasalarda birleşme sonrasında indekste meydana gelecek artış 150 birimden fazla olursa, birleşmenin pazar gücü yaratma ya da güçlendirme etkisi doğuracağı kabul edilmektedir. ABD mevzuatına göre ise söz konusu değerler, 1800 ve 100 olarak kabul görmüştür.

İlgili ürün pazarları, Ladik Çimento'nun faaliyet gösterdiği "gri çimento üretimi ve satışı pazarı" ile "kraft torba kağıdı üretimi ve satışı pazarı" olarak belirlenmiştir. Coğrafi Pazar tespitinde, incelenen bölgeler arasındaki ürün giriş çıkışını ele alan, belli bir coğrafi pazara dışarıdan girişler ve o bölgeden dışarıya çıkışlar az oluyorsa, o bölgede ilgili ürünün fiyatının diğer bölgelerden bağımsız olarak tespit edilebileceğini, dolayısıyla da, bu bölgenin coğrafi pazar olabileceğini gösteren Elzinga-Hogarty testi kullanılmış ve Samsun, Tokat, Amasya, Çorum ve Sinop illerinden oluşan alan, gri çimento ürünü için coğrafi pazar olarak belirlenmiştir. İkinci ilgili ürün pazarı olan kraft torbanın üretim ve satışı Türkiye geneline yayılmış durumda olduğundan, ilgili coğrafi pazar "Türkiye Cumhuriyeti sınırları" olarak tespit edilmiştir.

Yoğunlaşma analizine ilk olarak ilgili pazardaki teşebbüslerin payları incelenerek başlanmış, Ladik Çimento'yu Akçansa'nın devralması durumunda, gri çimento ürününün coğrafi pazarın % 96'sının üç teşebbüs (Akçansa, YLOAÇ ve Oyak) tarafından kontrol edileceği tespit edilmiştir. Söz konusu pazarın 2003 ve 2004 yıllarına ilişkin HHI değerleri devir öncesi 3450 ve 3707, devir sonrası ise 3552 ve 3884 olarak hesaplanmıştır.

Oldukça yoğunlaşmış olan pazarda, ürünün, pazarın ve devralma işleminin taraflarının özellikleri, birleşme/devralmaların yaratacağı "koordinasyon etkileri" kapsamında dikkate alınarak, pazarda birlikte hakim durumun yaratılıp yaratılmayacağı incelenmiştir. Rekabet Kurulu, Ladik Çimento'nun Akçansa tarafından devralınması işleminde "birlikte hakimiyetin" varlığına karar verirken şu kriterleri dikkate almıştır:

- İlgili pazarda oyuncu sayısının azalması,
- Pazara giriş engellerinin oldukça yüksek olması (100 milyon USD sermaye ihtiyacı, pazarda ölçek ekonomisinin geçerliliği, dikey entegrasyonun varlığı ve geniş bir dağıtım ağının ihtiyacı),
- Çimentonun homojen bir ürün olması ve pazarda teknolojik gelişmenin olmaması nedeniyle rekabet araçlarının az olması,
- Pazarda az sayıda üreticinin faaliyet göstermesi ve ürünün homojenliği nedeniyle pazarın oldukça şeffaflaşması,
- Talebin fiyat esnekliğinin düşük olması,
- Alıcı gücünün olmaması ve talebin stabil olması,
- Ürünün küçük miktarlarda satılması nedeniyle rakiplerin piyasada çok sık karşılaşmaları,
- Teşebbüsler arası yapısal bağların varlığı (Akçansa'yı kontrol eden Sabancı Grubu ile Oyak Grubu, OYSA Çimento Sanayii ve Ticaret A.Ş. (OYSA) adlı ortak girişim şirketini ortaklaşa kontrol etmektedirler. Sabancı Grubu'na ait Çimsa'nın Genel Müdürü ve Genel Müdür Yardımcısı, OYSA'nın Yönetim Kurulu üyesidir. OYSA'nın Yönetim Kurulu Başkanı, Oyak-Ünye ve Oyak-Bolu Çimento'nun da Yönetim Kurulu Başkanıdır.),
- Birden fazla pazarda (farklı coğrafya yada ürün pazarlarında) temas riski (Sabancı Grubu ile Oyak Grubu'nun bankacılık, sigorta, finansal kiralama, emeklilik fonları, ambalaj, otomotiv, enerji, gıda, çimento, hazır beton gibi 11'den fazla ilgili ürün pazarında ve çimento/hazır beton ilgili ürün pazarlarında İç Anadolu, Marmara ve Akdeniz coğrafi bölgelerinde faaliyetleri çakışmaktadır.),
- Geçmişte tespit edilen rekabet ihlalleri (Akçansa, Lafarge Grubu ve Oyak Grubu çimento fabrikaları Rekabet Kurulu'nun 1997 yılından itibaren açtığı rekabet soruşturmalarına muhatap olmuş ve rekabeti ihlal ettikleri tespit edilmiştir. Danıştay söz konusu soruşturma kararlarından bazılarını usule ilişkin gerekçelerle bozmuş, Rekabet Kurulu söz konusu kararları dosya üzerinden inceleyerek yeniden almıştır.),
- Piyasada rekabetçi etki yaratan, ayrık davranış sergileyen ve hiç rekabet soruşturması geçirmemiş olan Ladik Çimento'nun devralınmasının söz konusu olması,
- Pazardaki rakiplerin simetrik güce sahip olması (Devir sonrası Akçansa ve YLOAÇ benzer pazar paylarına sahip olacaklardır. Özellikle Sabancı ile Oyak arasındaki yapısal bağlarla (OYSA) tek teşebbüs gibi davranabilme öngörüsünün gerçekleşmesi durumunda ilgili pazar, OyakSabancı-YLOAÇ şeklinde birbirine çok yakın pazar paylarına sahip bir düopol şekline de dönüşebilecektir. İlgili pazardaki teşebbüslerin benzer kapasitelere

ve dikey entegrasyon açısından da simetrik özelliklere sahip olması birlikte hakimiyetin oluşumunu kanıtlar niteliktedir.).

Yukarıda yer verilen faktörler;

- rakiplerin pazarda koordinasyona ulaşmalarını,
- koordinasyondan sapmaları izlemelerini,
- caydırıcı mekanizmalar (cezalandırma) uygulayabilmelerini sağlamakta,
- koordinasyon dışındakilerin (koordinasyona katılmayan rakip [ayrık davranan teşebbüs], potansiyel rakip yahut müşteriler) tepkilerinin koordinasyondan beklenen getirileri tehlikeye atamayacak olduğunu göstermektedir.

Kraft torba ilgili ürün pazarında ise, Ladik Çimento'nun Akçansa veya Türkerler'e devredilmesi halinde, işlemin hakim durum yaratılmasına veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesine yol açmayacağına karar verilmiştir.

7- STAR TV Ticari ve İktisadi Bütünlüğünün Satışına İlişkin 25.10.2005 Tarih ve 05-73/984-272 Sayılı Kurul Kararı

Bildirim konusu işlem Star TV Ticari ve İktisadi Bütünlüğü'nün Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından satışı işlemidir. Söz konusu teşebbüsün satış ihalesi 26.9.2005 tarihinde gerçekleştirilmiş ve ihalede en yüksek iki teklifi sırasıyla Işıl Televizyon Yayıncılık A.Ş. (Işıl TV) ve Ciner Televizyon ve Radyo İşletmeciliği San. ve Tic. A.Ş. (Ciner TV) vermiştir. Her ikisi de yerli sermaye yatırımı olan teşebbüslerden Işıl TV Doğan Grubu bünyesinde, Ciner TV ise Park Grubu bünyesinde.

Parasal kanallar haricinde, televizyon kanallarının temel finansman kaynağını reklam gelirleri oluşturmaktadır. Bu yayıncılık türünde pazar, reklamveren-yayıncı ilişkisi çerçevesinde şekillenmekte, televizyon kanallarının pazar gücü temel olarak reklam yeri satışlarına göre belirlenmektedir. Reklamverenler, reklam harcamalarını kanallar arasında dağıtırken, kanalların hedef kitleye erişim olanaklarını, dolayısıyla kanalların yayın alanı ve izlenme oranı kriterlerini öncelikli olarak dikkate almaktadırlar.

Ulusal yayın yapan kanalların yayın alanlarının genişliği, reklamların hedef aldığı izleyicilere ulaşma olanaklarını artırmaktadır. Bu nedenle ulusal yayın yapan kanalların aynı pazar içinde ele alınması gerekmektedir. Ulusal yayın yapan kanallar ise, sahip oldukları izlenme oranları doğrultusunda reklam gelirlerinden paylarını almaktadır.

İlgili ürün pazarı belirlenirken üzerinde durulması gereken ekonomik faaliyet ulusal televizyon yayıncılığıdır. Televizyon yayıncılığı faaliyetinin önemli ölçüde reklamveren-yayıncı ilişkisi çerçevesinde şekillendiği ve reklamverenlerin reklam pastasını hedef kitleye erişim olanakları itibarıyla büyük ölçüde ulusal düzeyde yayın yapan kanallar arasında bölüştürdüğü dikkate alındığında, inceleme konusu devralma işlemi özellikle reklam yeri pazarı göz önüne alınarak değerlendirilmiş ve ilgili ürün pazarı "ulusal yayın yapan televizyon kanalları reklam yeri pazarı" olarak tespit edilmiştir.

İlgili coğrafi pazar, televizyon yayınları, dolayısıyla ürün reklamları ile ulaşılmak istenen pazarın ülke geneli olması nedeniyle "Türkiye Cumhuriyeti Sınırları" olarak ele alınmıştır.

TMSF tarafından Star TV Ticari ve İktisadi Bütünlüğü'nün satışı işlemi, Star televizyonuna tahsis edilmiş frekansın kullanım hakkının, çeşitli yayın lisanslarının, tüm ekipman ve donanımın ve sözleşmelerin, dolayısıyla Star TV'nin işletilmesine ilişkin tüm maddi ve gayrimaddi malların alıcı tarafa geçmesi ve bu şekilde alıcının Star TV üzerinde belirleyici etki uygulama olanağına sahip olması, başka bir deyişle Star TV'nin kontrolünü devralması nedeniyle 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2. maddesinin "herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün malvarlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları devralması veya kontrol etmesi" şeklindeki b bendi kapsamına giren bir devralma işlemidir.

Aynı Tebliğ'in, İzne Tabi Birleşme veya Devralmalar başlığı altındaki 4. maddesi hükmü uyarınca, devralınan teşebbüs olan Star TV'nin ilgili ürün pazarındaki cirosunun Tebliğ'de öngörülen ciro eşiğini aşması nedeniyle söz konusu işlem, ilgili Tebliğ çerçevesinde Rekabet Kurulu'nun iznine tabidir.

Star TV'nin gerek Doğan Grubu, gerekse Ciner Grubu tarafından devralınması halinde, sadece pazar payına dayalı olarak hakim durum olduğu veya mevcut bir hakim durumun güçlendirildiğini öne sürmek mümkün olmayacaktır. Durum böyle olmakla birlikte, pazar payı dışında ilgili pazarın işleyişi, pazardaki potansiyel rekabet tehdidi, alıcıların pazarlık gücü gibi unsurların herhangi bir teşebbüsün rakiplerinden ve müşterilerinden bağımsız olarak hareket etme kabiliyeti üzerindeki etkilerine de bakılması gerekmektedir.

Ulusal televizyon yayıncılığı pazarı toplam 21 kanalın faaliyet gösterdiği, bu kanallar arasında da karasal açık yayıncılık yapan Show TV, ATV, Kanal D ve Star TV'nin öne çıktığı bir pazardır. Bu pazarda rekabet izlenme oranları ve paylarına dayalı olarak gerçekleşmektedir. Bu nedenle içerik temini önem kazanmaktadır. İzleyiciyi özellikle de "prime time" zaman diliminde ekran başına çekebilmek için diziler, eğlence programları, spor programları, filmler gibi yayınlar için cazip içerik elde etmeye çalışan kanallar, farklı yayın dönemlerinde farklı başarılar elde etmektedirler. Örneğin popüler bir sanatçının rol aldığı bir dizinin yayın haklarını elde eden bir kanalın izlenme oranları ve payları aniden yükselebilir. Geçmiş dönemlerin izlenme oranları ve paylarına ilişkin farklı kategoriler için derlenmiş olan AGB verilerinin incelenmesi de, pazarda ilk sıraları paylaşan kanalların dönemsel olarak birbirinin önüne geçtiğini, çeşitli cazibesi yüksek programların kanallar arasında zaman zaman yer değiştirdiğini göstermektedir. Dolayısıyla iyi bir içeriğe ulaşabilen bir ulusal kanalın izlenebilirliğini artırması önünde bir engel bulunmamaktadır. İçeriğe erişim olanakları ise, yapımcı şirketlerin sayıca fazlalığı ve yapım piyasasında kayda değer bir giriş engeli bulunmaması nedenleri ile kanallar açısından oldukça fazladır. Bu da piyasada belirli düzeyde bir dinamizm ve kanallar üzerinde bir rekabet tehdidi yaratmaktadır. Bununla birlikte piyasada dinamizm yaratan diğer bir unsur, gelişen yayın teknolojileridir. Özellikle de dijital yayıncılığa geçişin önümüzdeki dönemlerde piyasada hareketlenmeye yol açacağı ve mevcut aktörlerin pazar gücü üzerinde baskı yaratabileceği düşünülmektedir.

Diğer yandan, pazarda alıcı konumundaki reklamverenlerin pazarlık gücünün yüksekliği de, reklam yeri satışı konusunda, kanalların mevcut ve potansiyel güçlerini dengeleyici bir etki oluşturmaktadır. Reklamverenlerin Star TV'nin satışı konusunda dile getirmiş olduğu hususlar bu açıdan dikkat çekicidir. Televizyon yayıncılığı pazarında asıl müşteri konumunda olan Reklamverenler Derneği tarafından;

Söz konusu devir işleminin, reklamveren teşebbüsler olarak kendileri ile televizyon kanalları arasındaki ticari ilişkilerin seyrine lehte veya aleyhte büyük bir değişim getirmeyeceği,

Son birkaç yıldır reklamveren-televizyon kanalı arası ilişkileri etkileyen iki değişim olduğu, bunlardan ilkinin RTÜK'ün yayın-içi yayın-arası reklam kuşakları ile ilgili süre kısıtlamaları düzenlemelerini sıkılaştıran bir biçimde takip etmesi, diğerinin ise tematik ulusal yayın yapan NTV, CNBC-e gibi birtakım kanalların reklamverenler tarafından tercih edilme oranının artmaya başlamasının olduğu,

Bu iki gelişmeden ilkinin reklamverenler karşısında televizyon kanallarının pozisyonunu kuvvetlendirirken, ikincisinin ise reklamverenlerin karşısında daha çok arz miktarının çıkmasına yol açmakta ve reklamveren firmaların pazarlık gücünü artırmakta¹ olduğu,

Genel bir değerlendirme yapıldığında ise zaten devir öncesi ilişkilerde de kanalların tek taraflı olarak ticari şartları belirleyebilme gibi bir güçlerinin var olmadığı,

¹ Bununla birlikte, daha önce ulusal kanallara reklam vermeyen birtakım firmaların artık reklam planlamalarında ulusal kanallara da yer vermeye başlamış olmaları, bu etkiyi azaltmaktadır.

Star TV'nin de üç büyükler olarak adlandırılan ATV, Show TV veya Kanal D'ye sahip gruplardan birisinin mülkiyetine geçmesinin, bu gruplar ile reklamverenler arası ilişkilerdeki dengeyi reklamverenler aleyhine bozmayacağı belirtilmiştir.

Ayrıca reklamveren firma ile televizyon kanallarının reklam yeri fiyatları konusundaki pazarlıklarını birebir ticari ilişkiler içerisinde yaptıklarını, televizyon kanallarının herhangi bir yapılanma içerisinde reklamveren karşısında -daha önce Rekabet Kurumu soruşturmalarına konu olan BİMAŞ gibi- tek bir blok halinde çıkıp ticari görüşmelerin bu şekilde sürmesi şeklinde bir durumun söz konusu olmadığı da tespit edilmiştir.

Bütün bu koşullar birlikte değerlendirildiğinde gerek Işıl TV vasıtasıyla Doğan Grubunun, gerekse Ciner TV vasıtasıyla Ciner Grubu'nun Star TV'nin kontrolünü ele geçirmesi halinde, piyasada söz konusu teşebbüslerin rakipleri ve müşterilerinden bağımsız bir şekilde davranacakları bir ortamın doğması, yani bu teşebbüslerin hakim duruma geçmesi mümkün görünmemektedir.

Sonuç olarak, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi çerçevesinde "hakim durum yaratmaya veya hakim durumlarını daha da güçlendirmeye yönelik" bir işlemin bahse konu olmayacağına, zira her iki grubun ilgili pazarda halihazırda hakim durumda bulunmadığına ve Star TV'nin kontrolünün ele geçirilmesi ile de hakim duruma gelmeyeceği tespit edilmiş olup, TMSF tarafından Star TV'nin en yüksek teklifi veren Işıl Televizyon Yayıncılık A.Ş.'ye ya da ikinci en yüksek teklifi veren Ciner Televizyon ve Radyo İşletmeciliği San. ve Tic. A.Ş.'ye satılmasında sakınca olmadığına ve bahse konu devir işlemine izin verilmesi gerektiğine karar verilmiştir.

2.1.3.4.3. Özelleştirmelere İlişkin Görüşler

1- *Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş. (TÜPRAS)'daki Kamu Payının En Az %51 Oranındaki Kontrol Hissesinin Blok Olarak Özelleştirilmesine İlişkin Kurul Görüşü*

Bu aşamada Rekabet Kurulu tarafından bir takım ön koşullar getirilmesinin gerekmediği, ancak alıcı adaylarının belli olmasından sonra yapılacak değerlendirmelerde ortaya çıkabilecek yatay ya da dikey entegrasyonun 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi kapsamında, oluşabilecek belli nitelikteki yapıların ise Kanun'un 4. ve 5. maddesi kapsamında değerlendirileceği ve gerekli görülürse devirle ilgili koşul ve yükümlülükler getirilebileceği veya devire izin verilmeyebileceği, dolayısıyla bu hususun ihaleye katılacak teşebbüslerin bilgisine sunulması bakımından ihale şartnamesinde belirtilmesinin yerinde olacağına karar verilmiştir.

2- *Türkiye Gübre Sanayi A.Ş. (TÜGSAŞ)'nin Bağlı Ortaklığı Olan Samsun Gübre Sanayi A.Ş. (Samsun A.Ş.)'deki Kamu Hissesinin "Satış" Yöntemiyle Blok Hisse Satışı Şeklinde Özelleştirilmesine İlişkin Kurul Görüşü*

Samsun Gübre Sanayi A.Ş.'nin özelleştirilmesine ilişkin ihaleye Rekabet Kurulu görüşü alınmaksızın 4.2.2005 tarihi itibarıyla çıkıldığı anlaşıldığından;

1998/4 sayılı Tebliğ'in 3. maddesinin "... ihale şartlarının kamuoyuna duyurulmasından önce, Rekabet Kurumu'na ön bildirimde bulunularak, ilgili pazarda böyle bir özelleştirmenin ne gibi sonuçlar doğuracağı, özelleştirilecek teşebbüsün varsa sahip olduğu hukuki veya fiili imtiyazların özelleştirme sonrası durumunun ne olacağı hususlarının değerlendirileceği ve bu konularda ihale şartları belgesinin hazırlığına esas olacak Rekabet Kurulu görüşünün alınması zorunludur..." şeklindeki hükmü de dikkate alındığında, ihale işlemleri ve süreci 4.2.2005 tarihinde başlamış olmakla 1998/4 sayılı Tebliğ'in 3. ve 4. maddeleri gereğince ihale öncesi Rekabet Kurulu Görüşü'nün istenmesi safhası geçtiğinden Rekabet Kurulu'nca bu amaçla görüş oluşturulmasının 1998/4 sayılı Tebliğ'e göre mümkün olmadığına, bundan sonra yapılacak işlemlerin 1998/4 sayılı Tebliğ'in belirlediği usule uygun olarak yerine getirilmesi gerektiğinin Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na bildirilmesine karar verilmiştir.

3- *Adapazarı Şeker Fabrikası A.Ş.'deki Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'ye Ait Hisselerin Özelleştirilmesine İlişkin Kurul Görüşü*

Özelleştirilecek teşebbüsün pazar içindeki ağırlığı ve sektörün düzenleyici/denetleyici bir otoriteye sahip olduğu dikkate alındığında işlem sonrası rekabetçi süreç açısından bir sakıncanın doğmayacağına karar verilmiştir.

4- *Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları Tarafından İşletilmekte Olan İzmir, Mersin, Derince, İskenderun, Bandırma ve Samsun Limanlarının "İşletme Hakkı Verilmesi", "Kiralama" ve/veya Mülkiyetin Devri Dışındaki Diğer Yöntemlerle Özelleştirilmesine İlişkin Kurul Görüşü*

1. İzmir Limanı'na ilişkin olarak;

1-A) Liman'da konteyner elleçleme hizmetlerinin verildiği alanda özelleştirme sonrası hakim durum yaratılmasının önüne geçilmesi, yaratacağı rekabet ile hizmet bedellerinin piyasa koşullarında oluşmasına yardımcı olması ve hizmetlerin etkinliğini sağlama amacıyla; üç rıhtım ve 10 terminalden (4-3-3) oluşan alanın, diğer iki rıhtımın bütünlüğünü bozmayacak biçimde, bir rıhtımının ayrı bir teşebbüs işletmesine verilmesi suretiyle iki ayrı teşebbüsün hizmet verebilmesine imkan tanınacak şekilde konteyner elleçlemede kullanılan alan ve geri alanın ikiye ayrılarak özelleştirilmesi gerektiğine,

1-B) Konvansiyonel yük elleçleme için ayrılmış rıhtım ve geri alanı ile yolcu gemisi rıhtımı ve tesislerinin aynı teşebbüs ve/veya teşebbüs birliğinin işletmesine verilmesinde

sakinca bulunmadığı, bu sebeple bahse konu rıhtımların, geri alan ve tesislerin birlikte özelleştirilebileceğine,

2. Mersin Limanı'na ilişkin olarak;

2-A) Konteyner elleçlemeye ayrılmış rıhtımlar ve geri alanlarının tek teşebbüs hakimiyetinde olmamasını teminen, konteyner rıhtımlarının bütünlüğünü bozmayacak bir biçimde 7-8-9-10-11 ile 12-13 numaralı rıhtımların geri alanları ile birlikte bir paket halinde ve 20-21 numaralı rıhtımlar ve geri alanları ile Sahil Güvenlik tarafından kullanılan alana bitişik, alan betonlama ve tarama işlemleri tamamlanmış rıhtım ve geri alanının ise ayrı bir paket olarak iki farklı teşebbüs ve/veya teşebbüs birliğinin işletmesine verilmek üzere özelleştirilmesine,

2-B) Konvansiyonel yük elleçlemeye ayrılmış rıhtımlar ve geri alanları ile yolcu gemileri için ayrılmış olan rıhtım ve ilgili tesislerinin aynı teşebbüs ve/veya teşebbüs birliğinin işletmesine verilmesinde sakınca bulunmadığı, bu sebeple birlikte özelleştirilebileceğine,

3. İzmir ve Mersin Limanlarına ilişkin olarak;

3-A) İzmir ve Mersin limanlarındaki konteyner elleçleme alanlarının özelleştirilmesinde, konteyner rıhtımları işletme hakkının aynı -ya da aynı ekonomik birlik içindeki- teşebbüs ve/veya teşebbüs birliklerinin devralması halinde, Türkiye Cumhuriyeti pazarında anılan teşebbüs ve/veya teşebbüs birliği lehine hakim durum yaratılmış olacağından; İzmir ve Mersin limanlarının aynı ekonomik birlik içindeki teşebbüs ve/veya teşebbüs birliklerinin işletimine verilmemesi gerektiğine,

3-B) Bununla birlikte, İzmir Limanı'nın bölümlendirilmesi ile oluşacak konteyner elleçlemeye ilişkin bölümlerden

- a) terminal sayısı nispi olarak fazla olan rıhtımların işletme haklarını devralan teşebbüs ve/veya teşebbüs birliklerinin Mersin Limanı'nda kurulu konteyner elleçleme birimlerinden terminal sayısı nispi olarak az olan rıhtımların işletme haklarını devralmasında veya
- b) terminal sayısı nispi olarak az olan rıhtımların işletme haklarını devralacak teşebbüs ve/veya teşebbüs birliğinin Mersin Limanı'nda kurulu konteyner elleçleme birimlerinden terminal sayısı nispi olarak fazla olan rıhtımların işletme haklarını devralmasında veya
- c) her iki limanda da nispi olarak terminal sayısı az olan rıhtımların işletme haklarının aynı ekonomik birlik içindeki teşebbüs ve/veya teşebbüs birliği tarafından devralınmasında

sakinca bulunmadığına,

3-C) İzmir ve Mersin limanlarında kurulu konteyner elleçleme birimlerinden terminal sayısı nispi olarak fazla olan rıhtımların işletme haklarını devralacak teşebbüs ve/veya teşebbüs birliklerinin her birinde gemi acenteliği ve/veya navlun taşımacılığı yapanlar ve bunlar ile aynı ekonomik birlik içinde bulunanların varlığı durumunda, anılan nitelikteki teşebbüslerin, işletme haklarını devralacak teşebbüs/teşebbüs birliklerinde tek başlarına veya birlikte, doğrudan ya da dolaylı olarak kontrolü sağlayan araçlara sahip olmamaları gerektiğine,

4. İskenderun Limanı'na ilişkin olarak;

Bu aşamada, 1998/4 sayılı Tebliğ'in 3. maddesi hükümleri uyarınca herhangi bir hususun belirtilmesine gerek olmadığına,

5. İskenderun ve Mersin Limanlarına ilişkin olarak;

Mersin Limanı'nda kurulu bölümlendirilmiş konteyner elleçleme birimlerinden herhangi birisinin işletme hakkını devralacak teşebbüs ve/veya teşebbüs birliklerinin İskenderun Limanı işletme hakkını devralmasında sakınca bulunmadığına,

6. İzmit Derince Limanı'na ilişkin olarak;

Bu aşamada, 1998/4 sayılı Tebliğ'in 3. maddesi hükümleri uyarınca herhangi bir hususun belirtilmesine gerek olmadığına,

7. Samsun Limanı'na ilişkin olarak;

Rekabeti engelleme potansiyeli olan bir dikey bütünleşmeyi önlemek amacıyla

- a) Ro-Ro taşımacılığı yapmakta olan teşebbüs ve/veya teşebbüs birliklerine,
- b) Anılan nitelikteki teşebbüs/teşebbüs birliklerinin doğrudan ya da dolaylı olarak kontrol hakkı sağlayan araçlara sahip oldukları herhangi bir konsorsiyuma

Samsun Limanı'nın işletme hakkının devredilmemesi gerektiğine,

8. Bandırma Limanı'na ilişkin olarak;

Bu aşamada, 1998/4 sayılı Tebliğ'in 3. maddesi hükümleri uyarınca herhangi bir hususun belirtilmesine gerek olmadığına,

9. Alıcı adayları belli olduktan sonra 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 ve 1998/4 sayılı Tebliğler uyarınca konunun tekrar değerlendirileceğine karar verilmiştir.

5- Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri A.Ş.'nin Bağlantılı Teşebbüsü Tekel Sigara Sanayi İşletmeleri ve Ticaret A.Ş. Tarafından Üretilen ve Tekel Sigara Pazarlama ve Dağıtım A.Ş. Tarafından Yapılan Sigara ve Tütün Mamullerinin Pazarlama ve Dağıtım Hizmetlerinin Özelleştirilmesine İlişkin Kurul Görüşü

Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri A.Ş.'nin bağlı ortaklığı TEKEL Sigara Sanayi İşletmeleri ve Ticareti A.Ş. tarafından üretilen sigara ve tütün mamullerinin pazarlama ve dağıtım hizmetlerinin yürütülmesine ilişkin işleme dair bildirimim, bir teşebbüsün ya da mal veya hizmet üretimine yönelik bir birimin devre konu olmaması nedeniyle 1998/4 sayılı Tebliğ kapsamında bir özelleştirme işlemi olmadığına;

Yapılması planlanan işlemin dikey anlaşma niteliğinde olması dolayısıyla ihale şartnamesi ve/veya sözleşme aşamasında 2002/2 sayılı "Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği" hükümlerinin dikkate alınması ve bu çerçevede bildirim konu hizmetlerin TEKEL Sigara Sanayi İşletmeleri ve Ticareti A.Ş. ile rekabet halindeki bir teşebbüse gördürülmemesi gerektiğine,

karar verilmiştir.

6- Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. (TEDAŞ)'nin Özelleştirilmesine İlişkin Kurul Görüşü

ÖİB tarafından, elektrik dağıtım bölgelerinde dağıtım varlıklarının işletme hakkı ile dağıtım ve perakende satış lisansına sahip şirket hisselerinin blok olarak satılması yöntemiyle gerçekleştirilmesi planlanan özelleştirme sürecine ilişkin yapılan ön bildirim kapsamında, söz konusu özelleştirme çalışmalarında;

1. Strateji Belgesi'ne dayanan elektrik dağıtım özelleştirme eylem planında büyük ölçüde arz güvenliği ve yabancı yatırımların teşviki amaçlarının dikkate alındığı, buna karşılık rekabetin tesisi ve tüketicinin korunması hususlarına ilişkin düzenlemelerin yetersiz kaldığı, sektördeki kayıp-kaçak oranlarının düşürülmesi, bölgesel farklılıkların azaltılması gibi temel hedeflerin elde edilmesi bakımından bir geçiş dönemi uygulamasının makul olduğu, ancak bu dönem sonrasında sağlıklı bir rekabet ortamının oluşturulabilmesi açısından bazı yapısal önlemlerin alınması gerektiği,
2. Dağıtım ve perakende satış faaliyetlerinin dikey bütünleşik bir şekilde devredilmesinin, özellikle geçiş dönemi sonrasındaki serbestleştirme sürecinde rekabetin tesisi bakımından bazı sakıncaları beraberinde getireceği,
3. Bu durumu dikkate alan önlemlerin özelleştirme aşamasında ele alınmasının, yatırımcıların geleceğe ilişkin planlarını daha sağlıklı bir şekilde yapabilmelerine,

sektörde sıkça karşılaşılan ve ileride oluşması muhtemel hukuki risklerin en aza indirilmesine yardımcı olacağı,

4. Dağıtım hizmetlerini devralacak teşebbüs veya teşebbüslerin perakende satış pazarında doğrudan ya da dolaylı olarak faaliyet göstermemesini sağlayacak şekilde, dağıtım ve perakende satış faaliyetlerinin mülkiyet ayrıştırmasına tabi tutulmasının rekabetin tesisi bakımından en ideal yöntem olduğu,
5. İkinci en iyi alternatif olarak, dağıtım ve perakende satış faaliyetlerinin ayrı tüzel kişilik çatısı altında hukuki olarak ayrıştırılmasını ve dağıtım şirketlerinin geçiş dönemi sonunda kendi bölgelerindeki perakende satış paylarını belirli bir takvim içinde belirli bir orana düşürmelerini sağlayan bir yöntemin esas alınabileceği,

hususlarının gözönünde bulundurulmasının uygun olacağına,

Bütün bu sayılan hususlar dikkate alınarak; yapılacak devir işlemlerinin piyasanın geçiş dönemi içinde olması da gözönüne alınarak değerlendirildiğinde;

- Geçiş döneminin sonuna kadar dağıtım faaliyetlerinin ve diğer elektrik piyasası faaliyetlerinin hukuki olarak ayrıştırılmasının Rekabet Kurulu'nun nihai izin koşulu olduğu,
- 1998/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesi uyarınca yapılacak değerlendirmede 4054 sayılı Kanun'un ilgili maddelerine aykırılık belirlenmesi halinde, devirle ilgili koşul ve yükümlülükler getirilebileceği veya devire izin verilmeyebileceği,

hususlarının ihaleye katılacak teşebbüslerin bilgisine sunulması bakımından özelleştirmelere ilişkin ihale şartnamesinde belirtilmesinin yerinde olacağına karar verilmiştir.

İSTATİSTİKİ BİLGİLER

2.2. 01.01.1999 – 31.12.2005 DÖNEMİ İSTATİSTİKİ BİLGİLERİ

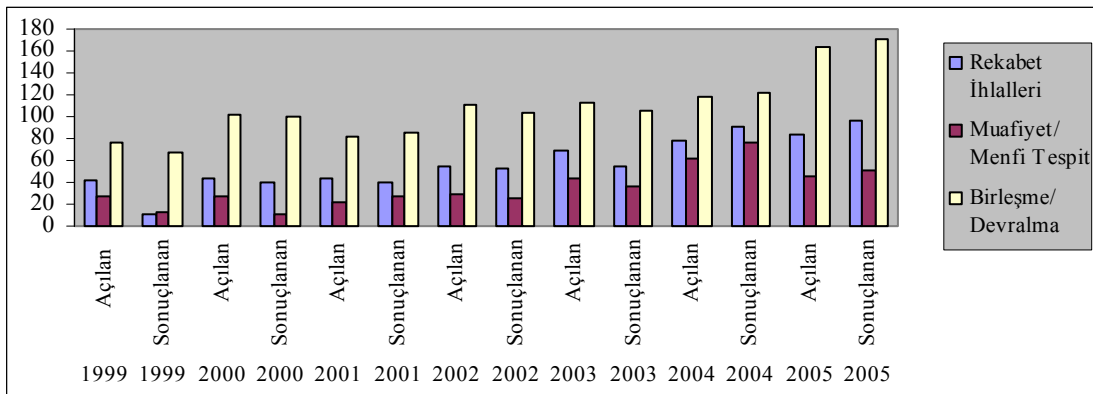
AÇIKLAMALAR

- Bugüne kadar uygulanmış olan sınıflandırma sisteminde bazı değişiklikler yapılmıştır. 5. Yıllık Faaliyet Raporu'na kadar takip edilen sistem "başvuru" esasına dayalı iken, 6. ve 7. Yıllık Faaliyet Raporlarında bilgilerin sınıflandırılmasında ve istatistiki bilgilerin derlenmesinde daha sağlıklı olanaklar sunması nedeniyle karar esasına dayalı bilgi sistemi benimsenmiştir. Bu nedenle geçmiş dönemlere ait istatistiki bilgiler ile daha önce yayımlanmış olan yıllık raporlarda yer alan bilgiler arasında sistem değişikliğinden kaynaklanan farklılıklar olabilmektedir.
- Rekabet Kurumuna 01.01.1999 tarihinden önce başvurusu yapılmış olan dosyalara ilişkin bilgilere, bu bölümdeki tablolarda yer verilmemiştir. Tablolarda yer verilen istatistiki bilgilerin belirtilen dönem içerisinde bir bütün olarak kontrol edilebilir bir tutarlılığının olmasını teminen; 01.01.1999 tarihinden önce yapılan başvurular, bu tarihten sonra karara bağlanmış olsalar dahi, istatistiki bilgilerin derlenmesi aşamasında dikkate alınmamıştır.
- 4054 sayılı Kanun'un 4. ve 6. maddeleri kapsamında elde edilen bilgiler içerisinde kapsam dışı olan başvurulara yer verilmemiştir.
- Açılan dosyalar toplamı ile sonuçlanan dosyalar toplamı arasında gözlenen farklılıklar, bazı dosyaların halen yürütülmekte olmasından kaynaklanmaktadır.
- Tablo 4 - Yatay ve Dikey Anlaşmaların İçerikleri ile ilgili olarak; yatay ve dikey anlaşmaların detayları hakkında bilgi veren tablodaki sayılar ile Kanun'un 4. maddesi kapsamında sonuçlanan dosya sayıları arasındaki farklılık, bu madde kapsamında incelenen bazı dosyaların, birden fazla türde anlaşma içeriyor olmasından kaynaklanmaktadır.
- 2005 yılı içerisinde Danıştay tarafından iptal edilen ve Kurul tarafından dosyaların yeniden değerlendirilmesi sonucunda alınan kararlar mükerrerliği önlemek için gerek sayı gerekse ceza miktarları olarak tablolarda gösterilmemiştir.

Tablo 1
BAŞVURULAR VE SONUÇLANDIRILAN DOSYALAR

Yıl	Dosya Durumu	Rekabet İhlalleri	Muafiyet/ Menfi Tespit	Birleşme/ Devralma	TOPLAM
1999	Açılan	41	28	77	146
	Sonuçlanan	11	13	68	92
2000	Açılan	43	27	102	172
	Sonuçlanan	40	11	100	151
2001	Açılan	44	21	81	146
	Sonuçlanan	40	27	86	153
2002	Açılan	55	29	110	194
	Sonuçlanan	53	26	103	182
2003	Açılan	70	44	113	227
	Sonuçlanan	54	36	106	196
2004	Açılan	78	62	118	258
	Sonuçlanan	91	76	122	289
2005	Açılan	84	45	164	293
	Sonuçlanan	97	50	170	317
Toplam	Açılan	415	256	765	1436
	Sonuçlanan	386	239	755	1380

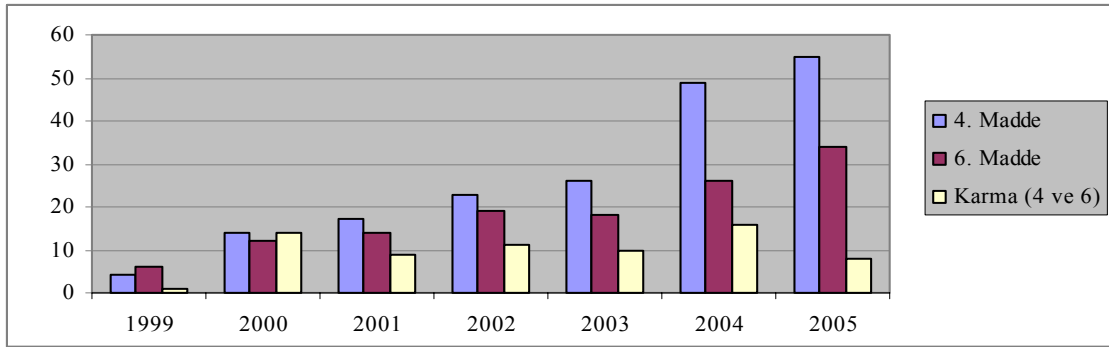
Şekil 1
BAŞVURULAR VE SONUÇLANDIRILAN DOSYALAR

Tablo 2
KANUN'UN 4. VE 6. MADDELERİ KAPSAMINDA
SONUÇLANDIRILAN DOSYALAR

Yıl	4. Madde	6. Madde	Karma (4 ve 6)	TOPLAM
1999	4	6	1	11
2000	14	12	14	40
2001	17	14	9	40
2002	23	19	11	53
2003	26	18	10	54
2004	49	26	16	91
2005	55	34	8	97

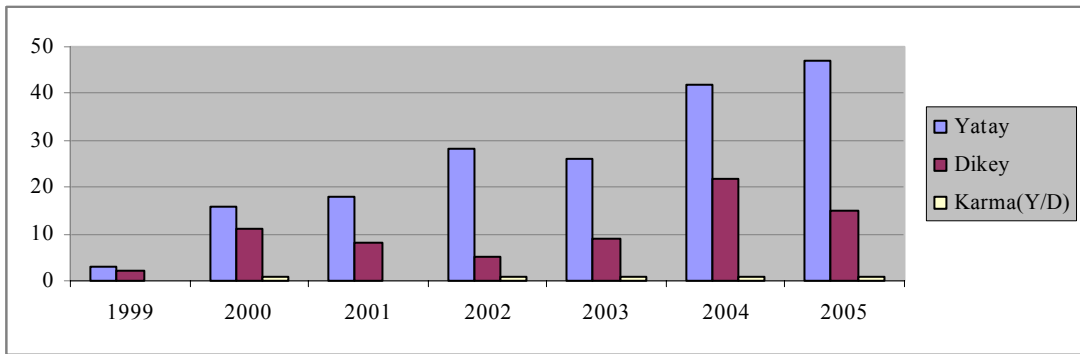
Şekil 2
KANUN'UN 4. VE 6. MADDELERİ KAPSAMINDA
SONUÇLANDIRILAN DOSYALAR

Tablo 3
KANUN'UN 4. MADDESİ KAPSAMINDA
YATAY VE DİKEY ANLAŞMALAR

Yıl	Yatay	Dikey	Karma(Y/D)	Toplam
1999	3	2	-	5
2000	16	11	1	28
2001	18	8	-	26
2002	28	5	1	34
2003	26	9	1	36
2004	42	22	1	65
2005	47	15	1	63
Toplam	180	72	5	257

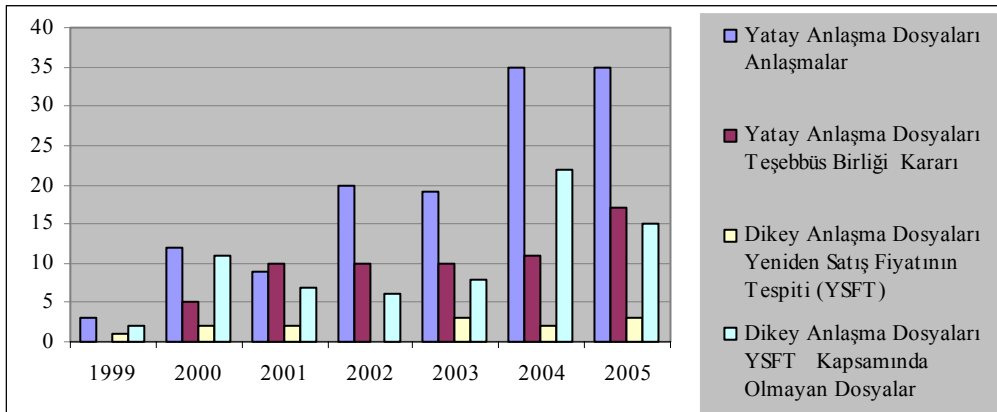
Şekil 3
KANUN'UN 4. MADDESİ KAPSAMINDA
YATAY VE DİKEY ANLAŞMALAR

Tablo 4
KANUN'UN 4. MADDESİ KAPSAMINDA İNCELENEN
YATAY VE DİKEY ANLAŞMALARIN İÇERİKLERİ

Yıl	Yatay Anlaşma Dosyaları		Dikey Anlaşma Dosyaları	
	Anlaşmalar	Teşebbüs Birliği Kararı	Yeniden Satış Fiyatının Tespiti (YSFT)	YSFT Kapsamında Olmayan Dosyalar
1999	3	-	1	2
2000	12	5	2	11
2001	9	10	2	7
2002	20	10	-	6
2003	19	10	3	8
2004	35	11	2	22
2005	35	17	3	15
Toplam	133	63	13	71

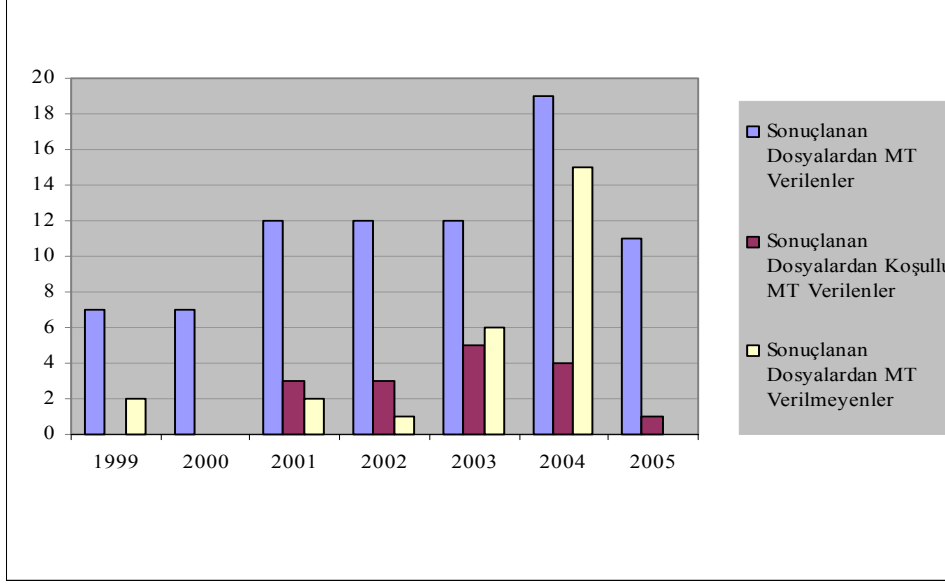
Şekil 4
KANUN'UN 4. MADDESİ KAPSAMINDA İNCELENEN
YATAY VE DİKEY ANLAŞMALARIN İÇERİKLERİ

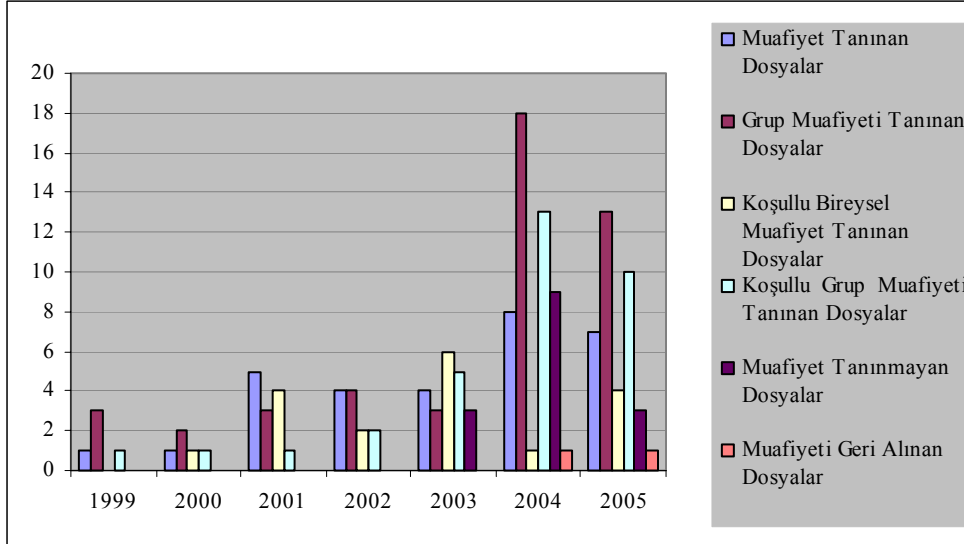
Tablo 5
MUAFİYET, MENFİ TESPİT BAŞVURULARI VE SONUÇLARI

	Başvurular	Menfi Tespit Dosyaları			Muafiyet Dosyaları					
		Sonuçlanan Dosyalar			Sonuçlanan Dosyalar					
		Menfi Tespit Verilen Dosyalar	Koşullu Menfi Tespit Verilen Dosyalar	Menfi Tespit Verilmeyen Dosyalar	Muafiyet Tanınan Dosyalar	Grup Muafiyeti Kapsamındaki Dosyalar	Koşullu Muafiyet Tanınan Dosyalar		Muafiyet Tanınmayan Dosyalar	Muafiyeti Geri Alınan Dosyalar
Koşullu Bireysel Muafiyet Tanınan Dosyalar	Koşullu Grup Muafiyeti Kapsamındaki Dosyalar									
1999	28	7	-	2	1	3	-	1	-	-
2000	27	7	-	-	1	2	1	1	-	-
2001	21	12	3	2	5	3	4	1	-	-
2002	29	12	3	1	4	4	2	2	-	-
2003	44	12	5	6	4	3	6	5	3	-
2004	62	19	4	15	8	18	1	13	9	1
2005	45	11	1	-	7	13	4	10	3	1
Toplam	256	80	16	26	30	46	18	33	15	2

Şekil 5-(a)
SONUÇLANAN MENFİ TESPİT DOSYALARI

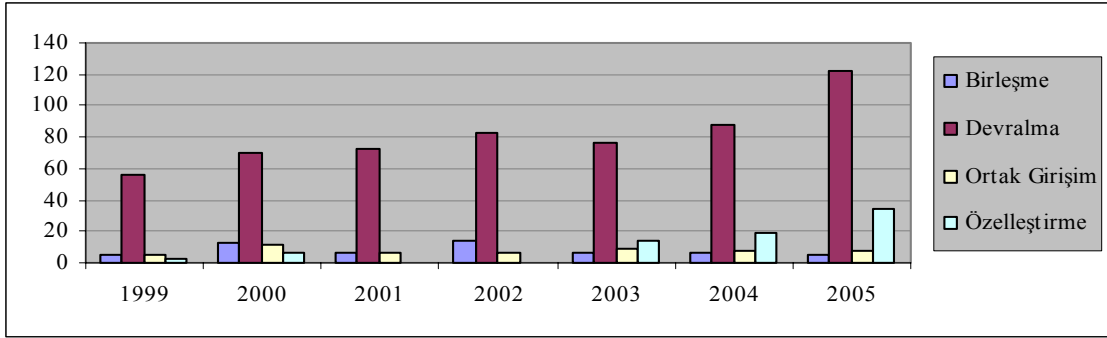
Şekil 5-(b)
SONUÇLANAN MUAFİYET DOSYALARI

Tablo 6
SONUÇLANAN BİRLEŞME VE DEVRALMA
DOSYA SAYISI

Yıl	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Birleşme	5	13	6	14	7	7	5
Devralma	56	70	73	83	76	88	122
Ortak Girişim	5	11	7	6	9	8	8
Özelleştirme	2	6	-	-	14	19	35
TOPLAM	68	100	86	103	106	122	170

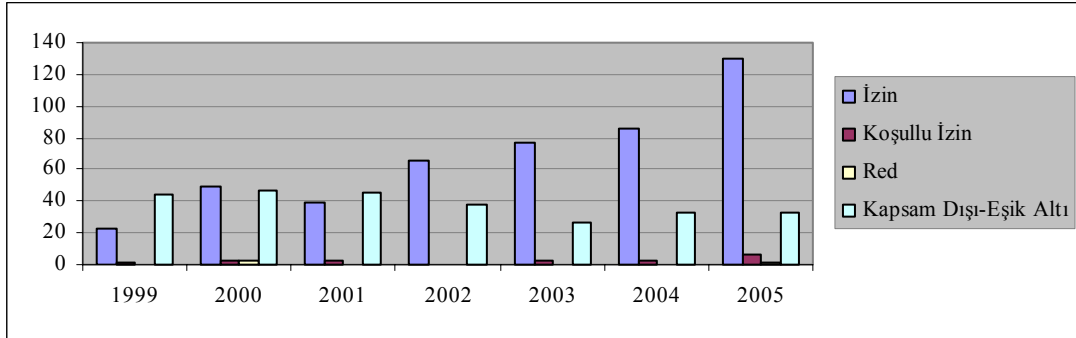
Şekil 6
SONUÇLANAN BİRLEŞME VE DEVRALMA
DOSYA SAYISI

Tablo 7
KARARA BAĞLANAN BİRLEŞME DEVRALMA
DOSYALARININ SONUÇLARI

Yıl	İzin	Koşullu İzin	Red	Kapsam Dışı- Eşik Altı
1999	23	1	-	44
2000	49	2	2	47
2001	39	2	-	45
2002	65	-	-	38
2003	77	2	-	27
2004	86	3	-	33
2005	130	6	1	33
TOPLAM	469	16	3	267

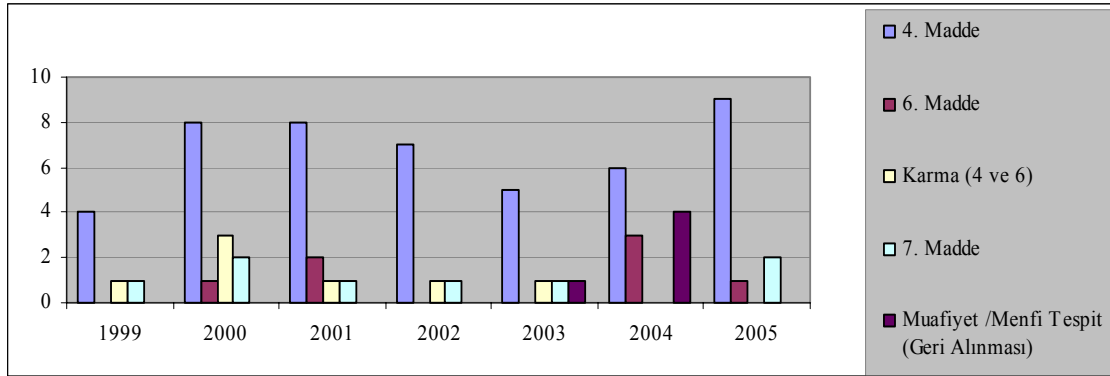
Şekil 7
KARARA BAĞLANAN BİRLEŞME DEVRALMA
DOSYALARININ SONUÇLARI

Tablo 8
RE'SEN İNCELEMeye ALINAN DOSYALARIN DAĞILIMI

Yıl	4. Madde	6. Madde	Karma (4 ve 6)	7. Madde	Muafiyet/Menfi Tespit (Geri Alınması)	TOPLAM
1999	4	-	1	1	-	6
2000	8	1	3	2	-	14
2001	8	2	1	1	-	12
2002	7	-	1	1	-	9
2003	5	-	1	1	1	8
2004	6	3	-	-	4	13
2005	9	1	-	2	-	12
Toplam	47	7	7	8	5	74

Şekil 8
RE'SEN İNCELEMeye ALINAN DOSYALARIN DAĞILIMI

Tablo 9 CEZALAR*

(Tabloda, 1/1/1999 ve sonrası incelemeye alınan dosyalara ilişkin cezalara yer verilmiştir)

	YIL	TOPLAM	İhlaller	Birleşme / Devralma	Muafiyet / Menfi Tespit
Esastan Verilen Ceza (16/2)	1999				
	2000	1.138.627.889.015	1.138.627.889.015		
	2001	9.068.063.180.237	9.068.063.180.237		
	2002	18.891.386.564.074	18.891.386.564.074		
	2003	47.856.133.193.773	47.856.133.193.773		
	2004	46.055.761.638.660	46.055.761.638.660		
	2005	25.040.479	25.040.479		
Yöneticilere Verilen Ceza (16/3)	1999				
	2000	3.161.920.000	1.640.920.000	243.360.000	1.277.640.000
	2001	2.101.648.800	1.200.000.000		901.648.800
	2002	68.920.880.248	62.232.356.048	2.471.845.900	4.216.678.300
	2003	36.181.307.450	24.968.582.750	8.091.657.000	3.121.067.700
	2004	86.598.645.400	53.028.673.200	1.188.317.600	32.381.654.600
	2005	49.890	45.758	3.625	508
16(a) Ceza-Başvurularda Yanıltıcı ve Yanlış Bilgi	1999				
	2000				
	2001				
	2002	5.816.108.000	5.816.108.000		
	2003				
	2004				
	2005				
16(b) Ceza-Yerinde İncelemede Yanıltıcı ve Yanlış Bilgi	1999				
	2000	55.036.038.540	55.036.038.540		
	2001				
	2002	2.908.054.000	2.908.054.000		
	2003	18.495.220.000	18.495.220.000		
	2004	11.883.178.000	11.883.178.000		
	2005	6.607	6.607		
16© Ceza-Bildirmeme	1999	800.000.000			800.000.000
	2000	9.734.400.000	4.258.800.000	1.825.200.000	3.650.400.000
	2001	16.134.768.000	5.694.624.000	6.643.728.000	3.796.416.000
	2002	110.506.052.328	78.517.458.328	15.994.297.000	15.994.297.000
	2003	219.630.688.000	180.328.354.000	30.054.726.000	9.247.608.000
	2004	228.751.128.000	127.744.142.000	20.795.558.000	80.211.428.000
	2005	336.391	323.341	11.600	1.450
17(a) Ceza- 9. Maddeye İlişkin Karara Uymama	1999				
	2000				
	2001	264.721.712.000	264.721.712.000		
	2002				
	2003				
	2004	545.077.126.000	545.077.126.000		
	2005				
17(d) Ceza- 15. Madde Yerinde İncelemeye Engel	1999	4.320.000.000	4.320.000.000		
	2000	730.080.000	730.080.000		
	2001				
	2002				
	2003	164.048.886.000	164.048.886.000		
	2004	17.824.725.000	17.824.725.000		
	2005	1.740	1.740		

*2005 yılı içerisinde Danıştay tarafından iptal edilen ve Kurul tarafından yeniden alınan kararlardaki yeni ceza miktarları bu tabloya yansıtılmamış, 2005 yılı ceza miktarları YTL cinsinden gösterilmiştir.

Tablo 10
KANUN'UN 4. VE 6. MADDESİ KAPSAMINDA
VERİLEN CEZALAR*

(Tabloda, 1/1/1999 ve sonrası incelemeye alınan dosyalara ilişkin cezalara yer verilmiştir)

	Yıl	Miktar	4. Madde kapsamında incelenen dosyalar	6. Madde kapsamında incelenen dosyalar	4 ve 6. Maddenin aynı anda incelendiği dosyalar
Esastan Verilen Ceza (16/2)	1999				
	2000	1.138.627.889.015	4.867.200.000		1.133.760.689.015
	2001	9.068.063.180.237	502.088.911.853	1.534.503.348.384	7.031.470.920.000
	2002	18.891.386.564.074	16.662.536.977.356	1.136.376.790.621	1.092.472.796.097
	2003	47.856.133.193.773	7.895.812.170.773	39.960.321.023.000	
	2004	46.055.761.638.660	43.573.095.878.660	2.482.665.760.000	
	2005	25.040.479	24.888.047		152.432
Yöneticilere Verilen Ceza (16/3)	1999				
	2000	1.640.920.000	1.397.560.000		243.360.000
	2001	1.200.000.000			1.200.000.000
	2002	62.232.356.048	61.505.342.388		727.013.660
	2003	24.968.582.750	24.968.582.750		
	2004	53.028.673.200	47.681.243.700	1.782.476.700	3.564.952.800
	2005	45.758	43.445		2.312
16(a) Ceza-Başvurularda Yanıltıcı ve Yanlış Bilgi	1999				
	2000				
	2001				
	2002	5.816.108.000	5.816.108.000		
	2003				
	2004				
	2005				
16(b) Ceza-Yerinde İncelemede Yanıltıcı ve Yanlış Bilgi	1999				
	2000	55.036.038.540	55.036.038.540		
	2001				
	2002	2.908.054.000	2.908.054.000		
	2003	18.495.220.000	18.495.220.000		
	2004	11.883.178.000	5.941.589.000	5.941.589.000	
	2005	6.607	6.607		
16(c) Ceza-Bildirmeme	1999				
	2000	4.258.800.000	3.650.400.000		608.400.000
	2001	5.694.624.000	949.104.000		4.745.520.000
	2002	78.517.458.328	75.609.404.328		2.908.054.000
	2003	180.328.354.000	180.328.354.000		
	2004	127.744.142.000	121.802.554.000		5.941.588.000
	2005	323.341	320.038		3.304
17(a) Ceza- 9. Maddeye İlişkin Karara Uymama	1999				
	2000				
	2001	264.721.712.000		264.721.712.000	
	2002				
	2003				
	2004	545.077.126.000	71.299.056.000		473.778.070.000
	2005				
17(d) Ceza- 15. Madde Yerinde İncelemeye Engel	1999	4.320.000.000	4.320.000.000		
	2000	730.080.000	730.080.000		
	2001				
	2002				
	2003	164.048.886.000	3.699.036.000	160.349.850.000	
	2004	17.824.725.000	17.824.725.000		
	2005	1.740	1.740		

* 2005 yılı içerisinde Danıştay tarafından iptal edilen ve Kurul tarafından yeniden alınan kararlardaki yeni ceza miktarları bu tabloya yansıtılmamış, 2005 yılı ceza miktarları YTL. cinsinden gösterilmiştir.

Tablo 11
YATAY VE DİKEY ANLAŞMALARIN İNCELENDİĞİ
DOSYALAR KAPSAMINDA CEZALAR*

(Tabloda, 1/1/1999 ve sonrasında incelemeye alınan dosyalara ilişkin bilgilere yer verilmiştir.)

	Yıl	Yatay	Dikey	Karma
Esastan Verilen Ceza (16/2)	1999			
	2000	4.867.200.000		1.133.760.689.015
	2001	115.288.160.000	7.418.271.671.853	
	2002	12.572.657.449.304	328.801.677.819	4.853.550.646.330
	2003	2.699.541.594.748	5.196.270.576.025	
	2004	36.184.682.581.938	35.649.546.000	230.466.977.802
	2005	14.546.283		10.494.196
Yöneticilere Verilen Ceza (16/3)	1999			
	2000	850.000.000	790.920.000	
	2001	1.200.000.000		
	2002	30.098.359.188	1.890.235.260	30.243.761.600
	2003	21.731.880.750	3.236.702.000	
	2004	44.561.910.000	5.198.889.500	1.485.397.000
	2005	40.964	1.160	3.634
16(a) Ceza- Başvurularda Yanılıcı ve Yanılış Bilgi	1999			
	2000			
	2001			
	2002	5.816.108.000		
	2003			
	2004			
	2005			
16(b) Ceza-Yerinde İncelemede Yanılıcı ve Yanılış Bilgi	1999			
	2000	55.036.038.540		
	2001			
	2002	2.908.054.000		
	2003	18.495.220.000		
	2004		5.941.589.000	
	2005	6.607		
16(c) Ceza-Bildirmeme	1999			
	2000	1.825.200.000	2.433.600.000	
	2001	5.694.624.000		
	2002	37.804.702.328	5.816.108.000	34.896.648.000
	2003	173.392.650.000	6.935.704.000	
	2004	112.890.172.000	11.883.176.000	2.970.794.000
	2005	277.496	2.900	42.946
17(a) Ceza- 9. Maddeye İlişkin Karara Uymama	1999			
	2000			
	2001			
	2002			
	2003			
	2004	71.299.056.000	473.778.070.000	
	2005			
17(d) Ceza- 15. Madde Yerinde İncelemeye Engel	1999	4.320.000.000		
	2000	730.080.000		
	2001			
	2002			
	2003	3.699.036.000		
	2004	3.564.945.000	14.259.780.000	
	2005	580		1.160

*2005 yılı içerisinde Danıştay tarafından iptal edilen ve Kurul tarafından yeniden alınan kararlardaki yeni ceza miktarları bu tabloya yansıtılmamış, 2005 yılı ceza miktarları YTL. cinsinden gösterilmiştir.

Tablo 12
01/01/1999 İLE 31/12/2005 TARİHLERİ ARASINDA
KANUN'UN İLGİLİ HÜKÜMLERİNE GÖRE VERİLEN
PARA CEZALARININ SEKTÖREL DAĞILIMI (YTL)*

(1/1/1999 tarihi ve sonrası itibarıyla incelemeye başlanan dosyalara ilişkin para cezalarına yer verilmiştir)

SEKTÖR	16/2	16/3	16/1(a)	16/1(b)	16/1(c)	17(a)	17(d)
Cam ve Cam Ürünleri	2.482.666						
Demir Çelik	5.082.517						
Demir Dışı Metaller							
Elektrik-Gaz-Su	9.557.363						160.350
İnşaat, Çimento ve Diğer İnşaat Malzemeleri	28.527.720	68.077		18.495	58.663		1.160
Kimya ve Kimyasal Ürünler, PetroKimya, Petrol Ürünleri, Gübre	8.218.270	30.585		5.942	52.937		730
Maden ve Madencilik	41.023						
Pişmiş Kil ve Seramik	12.870.077	3.537			11.812		
Plastik ve Kauçuk Ürünler							
Basın ve Yayın, Plak, Kaset vb. Kayıtlı Medyanın Çoğaltılması	5.900.290	9.542	5.816		19.469	264.722	580
Büro Makineleri ve Bilgisayar		4.169			7.532		
Elektrik-Elektronik	10.494.196	4.156			45.644		
Kağıt Hamuru, Kağıt ve Kağıt Ürünleri							
Tıbbi Aletler, Hassas ve Optik Aletler	53.150						
Telekomünikasyon	38.512.464	11.697			49.292	473.778	4.320
Beyaz Eşya, Mob., Oyuncak, Spor Malz., Müzik Aletleri, Kuyumculuk	5.816	727		2.908			
Gıda Ürünleri ve İçecekler	6.359.720	57.273		12.549	392.485		14.260
Makine ve Teçhizat İmalatı	3.796	891			3.920		
Tarım ve Hayvancılık, Orman Ürünleri, Su Ürünleri	2.487.287	3.565			5.942		
Tekstil ve Hazır Giyim, Deri ve Deri Ürünleri		2.377			5.942		
Tütün Ürünleri		2.652			7.396		
Ulaştırma	2.633.575	3.552			28.449		3.565
Turizm	193.764					71.299	
Finansal Hizmetler (Bankacılık, Sigortacılık ve Diğer Mali Kuruluşlar)	6.754.360	38.314			70.987		
Kara, Hava, Deniz ve Demiryolu Taşıtları	7.603.176						
Sağlık, Eğitim, Spor, Diğer Hizmetler ve Serbest Meslek Faaliyetleri	269.219	5.742		55.036	149.921		
Diğer					11.560		

* 2005 yılı içerisinde Danıştay tarafından iptal edilen ve Kurul tarafından yeniden alınan kararlardaki yeni ceza miktarları bu tabloya yansıtılmamıştır.

Tablo 13
01/01/2005 İLE 31/12/2005 TARİHLERİ ARASINDA
KANUN'UN İLGİLİ HÜKÜMLERİNE GÖRE VERİLEN
PARA CEZALARININ SEKTÖREL DAĞILIMI (YTL)*

(1/1/1999 tarihi ve sonrası itibarıyla incelemeye başlanan dosyalara ilişkin para cezalarına yer verilmiştir.)

SEKTÖR	16/2	16/3	16/1(b)	16/1(c)	17(a)	17(d)
Cam ve Cam Ürünleri						
Demir Çelik	5.082.517					
Demir Dışı Metaller						
Elektrik-Gaz-Su						
İnşaat, Çimento ve Diğer İnşaat Malzemeleri	3.883.268					1.160
Kimya ve Kimyasal Ürünler, PetroKimya, Petrol Ürünleri, Gübre	611.237					
Maden ve Madencilik						
Pişmiş Kil ve Seramik		1.160		2.900		
Plastik ve Kauçuk Ürünler						
Basın ve Yayın, Plak, Kaset vb. Kayıtlı Medyanın Çoğaltılması		2.610		8.700		580
Büro Makineleri ve Bilgisayar						
Elektrik-Elektronik	10.494.196	3.634		42.946		
Kağıt Hamuru, Kağıt ve Kağıt Ürünleri						
Tıbbi Aletler, Hassas ve Optik Aletler						
Telekomünikasyon						
Beyaz Eşya, Mob., Oyuncak, Spor Malz., Müzik Aletleri, Kuyumculuk						
Gıda Ürünleri ve İçecekler	3.808.622	40.174	6.607	278.542		
Makine ve Teçhizat İmalatı						
Tarım ve Hayvancılık, Orman Ürünleri, Su Ürünleri						
Tekstil ve Hazır Giyim, Deri ve Deri Ürünleri						
Tütün Ürünleri						
Ulaştırma	966.670					
Turizm						
Finansal Hizmetler (Bankacılık, Sigortacılık ve Diğer Mali Kuruluşlar)	5.800					
Kara, Hava, Deniz ve Demiryolu Taşıtları	35.737					
Sağlık, Eğitim, Spor, Diğer Hizmetler ve Serbest Meslek Faaliyetleri	152.432	2.312		3.304		
Diğer						

* 2005 yılı içerisinde Danıştay tarafından iptal edilen ve Kurul tarafından yeniden alınan kararlardaki yeni ceza miktarları bu tabloya yansıtılmamıştır.

Üçüncü Bölüm

◆ 2005 YILINDA YÜRÜTÜLEN DİĞER ÇALIŞMALAR

3.1. MEVZUAT ÇALIŞMALARI

- 3.1.1. 12 Ocak 2005 tarih ve 25698 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren; 2005/1 No'lu, "4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 16 ve 17. Maddelerinde Düzenlenmiş Olan İdari Para Cezalarının 31/3/2005 Tarihine Kadar Geçerli Olmak Üzere Artırıldığının Duyurulmasına İlişkin Tebliğ"**
(Tebliğ No : 2005/1)

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 16 ve 17. maddelerinde düzenlenmiş olan idari para cezaları, 18/11/2005 tarih ve 25997 sayılı Resmi Gazetede Yayımlanan 353 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde tespit edilen 2005 yılı için yeniden değerlendirme oranı olan % 9,8 (dokuz virgöl sekiz) artış esas alınarak, 1/1/2006'dan 31/12/2006 tarihine kadar geçerli olmak üzere Tebliğ'de düzenlenen şekilde yükseltilmiştir.

- 3.1.2. 31 Mart 2005 tarih ve 25772 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren; 2005/2 No'lu, "4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 16 ve 17. Maddelerinde Düzenlenmiş Olan İdari Para Cezalarının 1/4/2005 Tarihinden 31/12/2005 Tarihine Kadar Geçerli Olmak Üzere Artırıldığının Duyurulmasına İlişkin Tebliğ"**
(Tebliğ No : 2005/2)

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 16 ve 17. maddelerinde düzenlenmiş olan idari para cezaları, 13.11.2004 tarih ve 25642 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5252 sayılı Türk Ceza Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun'un 4. maddesinin b/9 bendi ile yirmi dokuz katına çıkarılmıştır. Buna göre, 4054 sayılı Kanun'daki para cezaları 1/4/2005 tarihinden 31/12/2005 tarihine kadar geçerli olmak üzere Tebliğ'de düzenlenen şekilde yükseltilmiştir

- 3.1.3. 26 Nisan 2005 tarih ve 25797 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren; "4054 Sayılı Kanunun 16 ve 17. Maddelerinde Düzenlenmiş Olan İdari Para Cezalarının Artırıldığının Duyurulmasına İlişkin 2005/1 ve 2005/2 Sayılı Tebliğlerde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ"**
(Tebliğ No : 2005/3)

12 Ocak 2005 tarih ve 25698 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış olan 2005/1 Sayılı Tebliğ'de geçen "31/3/2005" ibaresi "31/5/2005" olarak değiştirilmiştir.

31 Mart 2005 tarih ve 25772 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış olan 2005/2 Sayılı Tebliğ'de geçen "1/4/2005" ibaresi "1/6/2005" olarak değiştirilmiştir.

- 3.1.4. 13 Temmuz 2005 tarih ve 25874 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren; "5388 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun"**

Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair 5388 Sayılı Kanun 2 Temmuz 2005 tarihinde kabul edilmiş ve 13 Temmuz 2005 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Bilindiği üzere 13.12.1994 tarihinde yürürlüğe giren 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (4054 Sayılı Kanun), 5.11.1997 tarihinden beri uygulanmaktadır. Sekiz yıldan fazla bir süreyi içeren bu dönemde elde edilen tecrübeler, uygulamanın daha işlevsel hale getirilmesinin önünde engel teşkil ettiği düşünülen hükümlerin gözden geçirilmesi ve değiştirilmesi ihtiyacını ortaya çıkarmıştır.

Sekiz yılı aşkın uygulamanın ortaya koyduğu değişiklik ihtiyacının yanı sıra iki önemli faktör de 4054 Sayılı Kanun'un bazı hükümlerinin gözden geçirilmesi ihtiyacını gündeme getirmiştir.

Bunlardan ilki, Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliği için rekabet politikası faslına ilişkin mevzuata uyum yükümlülüğüdür. 4054 sayılı Kanun'un kaynağı olan Avrupa Birliği rekabet kuralları özellikle son yıllarda bazı önemli reformlar geçirmiştir. Bu reformlar çerçevesinde uygulamaya konulan yeni kural ve düzenlemelere uyum sağlanması için, bir dizi değişiklik yapılması gerekmektedir.

4054 Sayılı Kanun'da değişiklik ihtiyacını gündeme getiren bir ikinci faktör ise aşağıda ayrıntılı olarak ele alınacak olan OECD tarafından hazırlanan "Türkiye Rekabet Hukuku ve Politikası" başlıklı gözden geçirme raporudur.

Bu gerekçelerle hazırlanan Kanun taslağı 19 Nisan 2005 tarihi itibarıyla Kurum internet sayfasından yayımlanmıştır.

Diğer yandan bazı alanlarda ortaya çıkan acil yasa değişikliği ihtiyacı nedeniyle, 2 Temmuz 2005 tarih ve 5388 Sayılı "Rekabet Kanunu'nda Değişiklik Yapan Kanun" TBMM tarafından kabul edilmiştir. Söz konusu 5388 Sayılı Kanun 13 Temmuz 2005 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

5388 Sayılı Kanun ile 4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 5. maddesinde yer alan "*ilgililerin talebi üzerine*" ifade kaldırılarak Kurul'a re'sen muafiyet incelemesi yapma yetkisi verilmiştir. Ayrıca aynı maddenin ikinci fıkrasında yapılan değişiklik ile bireysel muafiyet kararları için öngörülen 5 yıllık süre sınırı kaldırılarak daha uzun süreli bireysel muafiyet verme imkanı yaratılmış ve muafiyetin anlaşmanın yapıldığı tarihten itibaren geçerli olacağı hükme bağlanmıştır.

5388 Sayılı Kanun ile 4054 Sayılı Kanun'un 10. maddesinde yer alan "*anlaşma*" ibaresi kaldırılmış ve bu Kanun'un 4. maddesi kapsamındaki anlaşma, uyumlu eylem ve kararlara, 5. madde çerçevesinde muafiyet tanınabilmesi için gerekli olan "*bildirim zorunluluğu*"na son verilmiştir. Bu değişikliğe paralel olarak 4054 Sayılı Kanun'un 16. maddesinin ilk paragrafının (c) bendinde bir değişiklik yapılarak bildirilmeyen anlaşma, uyumlu eylem ve kararlar için cezai yaptırım kaldırılmıştır.

4054 Sayılı Kanun'un 16. maddesinin (c) bendinde yer alan "*Birleşme veya devralmanın ya da 4. madde kapsamına giren anlaşma, uyumlu eylem ve kararların süresi içinde bildirilmemesi halinde*" ibaresi "*İzne tabi birleşme veya devralma işlemlerinin Rekabet Kurulunun izni olmaksızın gerçekleştirilmesi halinde*" şeklinde değiştirilerek bildirilmeyen birleşme işlemlerine uygulanacak cezai yaptırım konusu netleştirilmiştir. Ayrıca 16. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan "*hallerinde*" ibaresinden sonra gelmek üzere "*hiç bilgi verilmemesi,*" ibaresi eklenmiş ve uygulamada tartışmalara neden olan "*hiç bilgi verilmemesi hali*" de cezai yaptırıma tabi kılınmıştır.

5388 Sayılı Kanun ile 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin ilk fıkrası değiştirilmiştir. Bu değişiklik ile Kurul üyelerinin soruşturma heyetinde görev almalarına yönelik çeşitli eleştiriler ve Kurum içi değerlendirmeler dikkate alınarak, Kurul üyelerinin soruşturma heyetinde görev almalarına son verecek yeni bir düzenleme yapılmıştır. Bu düzenleme ile Kurul üyelerinin soruşturma heyetinde görev alması zorunluluğu ortadan kaldırılmıştır. Ayrıca, 4054 sayılı Kanun'un 22. maddesinde yapılan değişiklik ile Kurul üye sayısı 11'den 7'ye düşürülmüş ve buna paralel olarak yapılan değişiklikler ile toplantı ve karar alma nisapları yeniden düzenlenmiştir. Kanun'a eklenen bir geçici hüküm ile Kurul üye sayısının 11'den 7'ye düşüncüye kadar boşalan üyelikler için seçim ve atama yapılamayacağı hükme bağlanmıştır.

Son olarak 4054 Sayılı Kanun'un 35. maddesinin (a) bendinde yapılan değişiklik ile uzman yardımcılığı sınavına girebilecek adayların öğrenim konuları netleştirilmiş ve aynı maddenin (b) bendinde yapılan değişiklik ile (a) bendinde sayılan branşların tümü için sınav açmanın yanı sıra her bir branş için ayrı sınav açma imkanı getirilmiştir.

3.1.5. 12 Kasım 2005 tarih ve 25991 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren; “Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Dikey Anlaşmalar ve Uyumlu Eylemlere İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği” (Tebliğ No: 2005/4)

Motorlu araçların dağıtımını ve tamiri tüketiciler nezdinde çok büyük öneme sahiptir. Özellikle bir otomobile sahip olmanın tüketicilerin büyük çoğunluğunun en büyük ikinci harcaması olduğu dikkate alındığında bu önem daha iyi anlaşılmaktadır. Ülkemizde otomobil, hafif ticari araç, minibüs, otobüs, kamyon ve çekici gibi motorlu araçlar ile bunların yedek parçaları tüketicilere üreticilerin ve ithalatçıların yetkili satıcılarının oluşturduğu dağıtım ağları kanalıyla ulaşmaktadır. Karayollarında ulaşım ve taşıma amacıyla kullanılan söz konusu motorlu araçların güvenli ve düzgün biçimde çalışması için gerekli olan bakım ve onarım hizmetleri de yine sağlayıcılar tarafından kurulan yetkili servis ağıyla tüketicilere sunulmaktadır.

Sağlayıcıların ürünlerini sunabilmesi için ihtiyaç duyduğu bu satış ve servis ağını kendisinin kurmasına, özellikle maliyetin yüksekliği, tüketicilerle ilişki kurmada yerel teşebbüslerin başarısı, stok giderlerinin yeniden satıcıyla paylaşılması gibi nedenlerle, sektörde hakim olan esnek üretim tarzında soğuk bakılmakta ve dikey bütünleşmeye gitmekten kaçınılmaktadır. Bu yüzden üretici ve ithalatçılar satış ve servis ağlarını, büyük bir çoğunlukla mülkiyet bağlarının bulunmadığı dağıtıcı ve servislerle yaptıkları yetkili satıcılık ve yetkili servis anlaşmalarıyla kurmaktadır.

Farklı sağlayıcıların yeniden satıcılarıyla yapılmış olmalarına rağmen birbirlerine nitelik itibariyle çok benzeyen bu anlaşmalarda var olan rekabet kısıtlamaları 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkındaki Kanun’un 4. maddesine aykırı düşmektedir. Gerek yatay gerekse de dikey, Rekabet Kanunu’na aykırı bütün anlaşmaların karşılaştığı hukuki sonuç geçersizliktir. Ancak çoğu dikey anlaşma gibi bazı koşulları taşımak kaydıyla otomotiv sektöründekilerin de etkinliği ve kaliteyi artırıcı etkilerinin bulunduğu kuşkusuzdur. Bu nedenle söz konusu anlaşmaların Kanun’un 5. maddesinde öngörülen muafiyet çerçevesinde değerlendirilmesi gerekmektedir.

Motorlu taşıtlar sektöründe yapılan dağıtım anlaşmalarının, bir kategori olarak tanımlanabilecek benzer kısıtlamaları içeren yeniden satış anlaşmaları ağıyla örgütlenmesi nedeniyle, 4054 sayılı Kanun’un 5. maddesinde düzenlenen yetkiyle 1998/3 sayılı Motorlu Taşıtlar Dağıtım ve Servis Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği, 1 Nisan 1998 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

1998/3 sayılı Tebliğ, motorlu taşıtlar sektörüne yönelik bir düzenleme olmakla birlikte, sektörde yapılan yalnızca belirli türdeki anlaşmaları kapsamaktadır. Öngörülen sistem çerçevesinde Tebliğin sadece dağıtım ve servisin birlikte olduğu anlaşmaları kapsamı dolayısıyla otomotiv sektöründeki diğer tip anlaşmalar kapsam dışında kalmakta ve sağlayıcılara dağıtım sistemini belirlemek konusunda grup muafiyetinden yararlanabilecekleri başka bir alternatif tanınmamaktadır. Bu durum da dağıtım sisteminin esnek bir biçimde yapılandırılması çabalarının grup muafiyeti kapsamı dışında kalmasına yol açmakta ve Tebliği yeni dağıtım tekniklerini kapsamayan bir düzenleme haline getirmektedir.

Öte yandan, 1998/3 sayılı Tebliğ, motorlu taşıtların ve servis hizmetlerinin dağıtımını için seçici ve münhasır dağıtım sistemlerinin birleşiminden oluşan bir sistem öngörmektedir. Tebliğ hükümleri ile otomobil üreticisi, yetkili satıcı ve servislere işyerinin teknik donanımı, personelin eğitimi, reklam vb. konularda minimum standartlar getirebilmektedir. Dağıtımın seçici niteliği uyarınca, yetkili satıcıların yetkisiz yeniden satıcılara yapacakları satışlar yasaklanabilmektedir. Dağıtımın münhasır niteliği uyarınca ise, yetkili satıcıların anlaşma bölgelerine yoğunlaşmalarının sağlanması amacıyla anlaşma bölgeleri dışına aktif satış yapmaları yasaklanabilmektedir. Ancak yetkili satıcının bölgesi dışına yapacağı pasif satışlar kısıtlanmamaktadır. Sonuç olarak mevcut sistemde, yetkili satıcının karşılaştığı tek rekabetçi baskı pasif satışlar olarak ortaya çıkmaktadır. Bu durum ise marka içi rekabeti artıracak düzenlemeleri gerekli kılmaktadır.

Tebliğ'in getirdiği en temel düzenlemelerden biri yetkili satıcı ve servislerin ekonomik bağımsızlığını garanti altına almaya yönelik düzenlemelerdir. Söz konusu düzenlemelere örnek olarak, yetkili satıcının yeniden satış fiyatına müdahalenin engellenmesi, haklı gerekçelerin varlığında yetkili satıcının bölgesi dahilinde alt-satıcılık anlaşmaları yapabilmesinin sağlanması, anlaşmaların süreli yapılması durumunda en az 5 yıl süreyle imzalanması, süresiz yapılması durumunda ise en az iki yıllık feshi ihbar süresi bulunması gibi hükümler verilebilir. Çok markalılığın sağlanması amacıyla da, ayrı satış yerlerinde, ayrı bir yönetimle ve ayrı bir yasal varlık halinde olması kaydıyla yetkili satıcının başka marka motorlu araçları da satabilme hakkının bulunması zorunlu kılınmıştır. Hem çok markalı satışların teşvik edilmesi hem de yetkili satıcılar lehine sözleşmeyle sağlanan asgari koruma standartlarının güçlendirilmesi gerekmektedir.

Tebliğ'in amaçlarından bir tanesi de satış sonrası hizmetlerde rekabetin sağlanmasıdır. Bu çerçevede, yedek parça üreticilerinin yetkili satıcılara erişimini sağlamaya yönelik hükümler getirilmiştir. Yetkili satıcı ve servislere eşdeğer kalitede yedek parça kullanabilme hakkı, yedek parça üreticilerine otomobil üreticilerine sattıkları ürünlerinin üzerine marka ve logolarını görülebilir bir biçimde yerleştirme hakkı getirilmiştir. Bu hükümler sayesinde tüketicilerin, yetkili satıcıların ve bağımsız tamircilerin bir parçayı kimin ürettiği ve motorlu taşıt üreticisinin yanında kimlerin bir parçanın sağlayıcısı konumunda bulunabileceğini bilebilmeleri sağlanmaktadır. Ayrıca bağımsız tamircilere yetkili servislerle rekabet etme şansı tanımak için, üreticilerin bağımsız tamircilere motorlu taşıtların bakım onarımıyla ilgili teknik bilgiyi sağlama zorunluluğu getirilmiştir. Bununla birlikte Tebliğ ile getirilen bu düzenlemelerin bir bölümünün uygulamaya yansımadağı görülmektedir. Bağımsız tamircilerin teknik bilgiye erişmekte çekingen davranmaları, yedek parça üreticilerinin sağlayıcıların servis ağına ulaşmakta zorluk çekmeleri ve satış sonrası servislerde yeterince rekabetin sağlanamaması bu durumların başında gelmektedir.

1998/3 sayılı Tebliğ'in 5 yılı aşkın uygulamasından elde edilen deneyimler, Tebliğ'in yukarıda belirtilen düzenlemelerinin bazılarının rekabetçi bir piyasa hedefine ulaşmakta yetersiz kaldığını, bazılarının ise uygulama açısından bazı sakıncaları doğurduğunu göstermiştir. Bu tespitler ışığında;

- sağlayıcılara dağıtım ve servis ağını oluşturmada esneklik sağlayan,
- yetkili satıcı ve servislerin sağlayıcı karşısındaki konumunu güçlendiren,
- yedek parça üreticilerinin rekabete dahil olmalarını sağlayan
- bağımsız tamircilerin bakım-onarım hizmetlerine ilişkin teknik bilgi, teçhizat ve teşhis cihazlarına erişiminin kolaylaştırılması yoluyla tüketicilere alternatif oluşturmalarının önünü açan,

yeni bir düzenlemeye ihtiyaç olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Rekabet Kurulu yukarıda yer verilen açıklamaları dikkate alarak, 2005/4 sayılı Tebliğ'in yayımlanmasına karar vermiştir.

**3.1.6. 31 Aralık 2005 tarih ve 26040 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren; "4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 16 ve 17. Maddelerinde Düzenlenmiş Olan İdari Para Cezalarının 31/12/2006 Tarihine Kadar Geçerli Olmak Üzere Artırıldığının Duyurulmasına İlişkin Tebliğ"
(Tebliğ No : 2006/1)**

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 16 ve 17. maddelerinde düzenlenmiş olan idari para cezaları, 18/11/2005 tarih ve 25997 sayılı Resmi Gazetede Yayımlanan 353 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde tespit edilen 2005 yılı için yeniden değerlendirme oranı olan % 9,8 (dokuz virgöl sekiz) artış esas alınarak, 1/1/2006'dan 31/12/2006 tarihine kadar geçerli olmak üzere Tebliğ'de düzenlenen şekilde yükseltilmiştir.

3.2. GÖRÜŞLER

Bu bölümde 4054 sayılı Kanun'un 27. maddesi (g) bendi ve 30. maddesi (f) bendi çerçevesinde çeşitli kurum ve kuruluşlara, uygulama ya da mevzuat değişiklikleri konularında 2005 yılı içerisinde gönderilen görüşlerden örnekler verilmiştir.

3.2.1. Rekabet Kurulunca Verilen İdari Yaptırımlara İlişkin Kararların, 5346 sayılı Kabahatler Kanun Tasarısına Dahil Olmasının Sakıncaları ile İlgili Görüş

T.C. Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü tarafından Rekabet Kurulunca Verilen İdari Yaptırımlara İlişkin Kararların, 5346 sayılı Kabahatler Kanun Tasarısına Dahil Olması hakkında kurum görüşü talep edilmiştir.

Bilindiği üzere, 31 Mart 2005 tarih ve 25772 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun kapsamına Rekabet Kurulu'nca verilen idari yaptırıma ilişkin kararlar da girmektedir. Ancak bu durum, bazı sakıncalar taşımaktadır. Şöyle ki:

Rekabet Kurulu kararlarında üç unsur yer almaktadır. Bunlar, ihlal olup olmadığının belirlenmesi, ihlal söz konusu ise para cezası verilmesi ve diğer idari yaptırımların uygulanmasıdır. Kabahatler Kanunu'ndaki düzenlemeye göre, Rekabet Kurulu kararlarının yargısal denetimi bu üç unsurdan sadece para cezası yönüyle Sulh Ceza Mahkemesi'nin incelemesine tabi olacaktır. Kurul kararlarının diğer kısımlarının yargısal denetimi ise 4054 sayılı Kanun'un 55. maddesi gereğince Danıştay'da yapılacaktır. Karar para cezası yönüyle Sulh Ceza Mahkemesi'nce incelenirken doğal olarak işin esasına da girmek gerekecektir. Oysa, aynı karar bir yandan Danıştay'da esas yönünden görüşülüyor olacaktır.

Rekabet Kurulu, rekabet ihlalleri konusunda re'sen veya kendisine intikal eden başvurular üzerine önaraştırma veya soruşturma açılmasına karar vermekte, buna ilişkin karar taraflara bildirilmekte, tarafların ilk yazılı savunmaları alınmakta, bilgi isteme ve yerinde inceleme sonucunda elde edilen bilgiler değerlendirilmekte, bunun sonucunda oluşturulan rapor taraflara iletilmekte, tarafların yazılı savunmaları alınmakta, Kurul'ca yazılı savunmalara karşı ek yazılı görüş bildirilmekte, taraflar ek yazılı görüşe karşı cevaplarını sunmakta, sözlü savunma toplantısı yapılmasına karar verilmesi halinde sözlü savunma toplantısı yapıldıktan sonra söz konusu ihlal ile ilgili olarak nihai karar verilmektedir. Tüm bu süreç, 4054 sayılı Kanun'daki süreler dikkate alındığında, süre uzatma halinin de söz konusu olduğu durumlarda, bir yılı aşkın bir süreye tekabül etmektedir. Böylece, Kurul'un nihai kararı, re'sen veya bir başvuru üzerine Kurul'un harekete geçmesini takiben, Kanun'un 40. vd. maddelerinde ayrıntılı olarak düzenlenen bir inceleme ve araştırmanın (soruşturmanın) sonucunda oluşturulmaktadır. Bir başka deyişle, nihai karar, kendisine öncelik teşkil eden ve Kanun'un öngördüğü uzun, kuralları belirlenmiş ve kapsamlı bir soruşturma üzerine gerçekleştirilen bir idari işlemdir (bir icrai karardır). Kurul, nihai kararı'nı, ya sözlü savunma toplantısı yapıldıktan sonra aynı gün, bu mümkün olmaz ise 15 gün içinde ya da (sözlü savunma toplantısı yapılmayan hallerde) soruşturma safhasının bitiminden sonra 30 gün içinde verir (m.48). Kurul tarafından verilmiş olan nihai karar, daha sonra (gerekçesiyle birlikte) ve m.52 hükmünde belirlenen şekilde yazdırılır (m.53) ve taraflara tebliğ edilir. Kesinleşen Kurul kararı, ayrıca, Kurum internet sayfasında yayınlanır (m.53 f. son). 11 kişilik bir Kurul tarafından verilen söz konusu idari yaptırım kararının ilk derece mahkemesi olarak bir heyet halindeki Danıştay'da denetlenmesinin öngörülmesinin bir sebebi de esasen bu denli ayrıntılı bir inceleme ve araştırma sürecinden geçmesidir. Nitekim, 4054 sayılı Kanun'un 55. maddesinin gerekçesinde, "Kurul kararlarına idari niteliği ağır bastığından Kanunda yargı yolu olarak Danıştay öngörülmüştür. Kurul kararlarının esas itibarıyla ekonomik niteliği ağır basan kararlar olduğu için, bünyesinde Hukuk Fakültesi mezunları dışında üye de bulundurabilen Danıştay'ın Kurul kararlarını daha iyi değerlendirebilecek bir teşkilat yapısına sahip olması, Danıştay'ın yargı yolu olarak seçilmesinin diğer bir nedeni olarak sayılabilir." denilmektedir. Oysa 5326 sayılı Kanun'daki düzenleme gereğince söz konusu Kurul kararları tek hakimli Sulh Ceza Mahkemesi'nce incelenecektir.

Öte yandan, 9 Haziran 2004 tarih ve 25487 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 5183 sayılı Kanun’un 9. maddesi ile Danıştay Kanunu’na eklenen 34/C maddesi uyarınca, Rekabet Kurumu da dahil olmak üzere çeşitli düzenleyici kurumların yargısal denetimi için Danıştay’da ayrı bir daire (13. Daire) kurulmuşken, bu denetimin Danıştay’dan alınıp Sulh Ceza Mahkemesi’ne verilmesi çelişki yaratacaktır.

Kaldı ki, şu anda TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu’nda görüşülen, Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar Hakkında Kanun Tasarısı’nın 21. maddesinde de, söz konusu kurumların düzenleme ve denetleme mahiyetindeki kararlarının yargısal denetiminin ilk derece mahkemesi olarak Danıştay’da yapılacağı öngörülmüştür.

Yukarıdaki açıklamalardan anlaşılacağı üzere, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu’ndaki düzenlemeye Rekabet Kurulu’nun idari yaptırım kararlarının da dahil edilmesinin çok ciddi sorunlar doğuracağı düşünülmektedir.

3.2.2. Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Tasarısı Hakkında Görüş

T.C. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından Türk Patent Enstitüsü Başkanlığına hazırlanan “Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Taslağı ve Gerekçeleri” hakkında Kurum görüşü talep edilmiştir.

Tasarımların korunması ve kullanılmasını düzenleyen usul ve esasa ilişkin kurallar, ilgililere verilen hak ve yetkilerin kapsamı ile Kanun’u uygulayacak ilgili idari otorite ve yargı organlarının görev ve yetkilerinin doğru olarak yorumlanabilmesi için inceleme konusu Kanun Taslağı’nın yöneldiği hedeflerin açıkça belirlenmesi gerekmektedir. Bu çerçevede, Kanun Taslağı’nın “Amaç ve Kapsam” başlıklı 1. maddesinde, Kanun’un benimsediği prensiplerden biri olarak, rekabet ortamının iyileştirilmesi ifadesine yer verilmesi isabetlidir. Aynı şekilde, “Genel Gerekçe”nin başlangıç bölümünde ya da “Madde Gerekçeleri”nin 1. maddesinde, Kanun’un tasarımlara bahsettiği koruma ile hak sahibine tanıdığı hak ve yetkilerin hiçbir şekilde rekabetin kısıtlanması, engellenmesi veya bozulması maksadıyla kullanılmayacağı ve söz konusu korumanın 4054 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanmasını önlemeyeceğinin vurgulanması uygun olacaktır. Bunu takiben, tasarım üzerindeki koruma ile rekabet hukuku ve politikası arasında dengenin sağlanabilmesi amacıyla, rekabet kurallarının Kanun ile hak sahibine verilen hak ve yetkileri *gereğinden fazla* sınırlandıramayacağı yönünde bir ifadeye de yer verilmesi mümkündür.

Bu doğrultuda, özellikle hak sahibine tanınan hak ve yetkiler ile rekabet hukukunun sıklıkla birlikte değerlendirilmek durumunda kaldığı lisansa ilişkin 50. maddede de, yukarıda sözü edilen rekabetin korunması ilkesine vurgu yapılması uygun olacaktır.

4054 sayılı Kanun’un hüküm ve uygulamaları bakımından, Kanun Taslağı’nın özellikle önem arz eden ve hakkında görüş bildirilmesi gereken iki maddesi, “Hakkın Tüketilmesi” başlıklı 22. ve “Lisans” başlıklı 50. maddeleridir.

Kanun Taslağı’nın ve Madde Gerekçeleri’nin 22. maddelerine bakıldığında, tasarım tescilinden doğan haklar açısından ulusal (ülkesel) tükenme ilkesinin benimsendiği anlaşılmaktadır.

Fikri mülkiyet haklarının ya da özel olarak tasarım hakkının tükenmesi, hak sahibinin iradesi dahilinde tasarımın kullanıldığı ya da uygulandığı ürünün piyasaya sunulmasını takiben, hak sahibinin tasarımdan kaynaklanan hak ve yetkilerine dayanarak bu mallara ilişkin ticarete sınırlama getirememesidir. Bu kavram, rekabet hukuku uygulamasında paralel ithalat kavramı ile birlikte değerlendirilmektedir. Paralel ithalat, Türkiye’de hak sahibince piyasaya sunulan bir malın, üçüncü kişilerce yasal prosedüre uygun olarak bir başka kanaldan temin edilip ithal edilmesidir.

Ülkesel veya uluslararası tükenme ilkelerinden hangisinin seçildiğine göre, ulusal hukukun paralel ithalata yaklaşımı da değişmektedir. Örneğin, ülkesel tükenme ilkesinin kabul edilmesi halinde, tasarım üzerindeki koruma genişleyecek ve hak sahibinin paralel ithalatı yasaklayabilmesi söz konusu olabilecektir. Uluslararası tükenme ilkesinin

benimsenmesi halinde ise, tasarımın sahibine verdiği yetkinin kapsamı daralacak ve paralel ithalat tasarım hakkına dayanılarak engellenemeyecektir.

Ulusal hukukta hangi tür tükenme ilkesinin benimseneceği, serbest ticaret, alternatif temin kaynaklarının korunması gibi konularla bağlantılı olarak özellikle marka içi rekabetin tesisi ve korunmasını etkilemektedir. Marka içi rekabet ya da markalar arası rekabet, tasarım hakkının dar ya da geniş kapsamlı olarak korunması ve bunlara bağlı olarak ulusal ya da uluslararası tükenme ilkesine ilişkin seçimler, ekonomi ve toplum refahı üzerinde doğrudan etkili olduğundan fikri mülkiyet ve rekabet hukuku alanındaki politika tercihlerini ortaya koymaktadır.

Esasen, gerek ulusal, gerekse uluslararası tükenme ilkesinin özellikle gelişmekte olan ülkeler için toplum refahı üzerinde olumlu ve olumsuz etkilerinin bulunması, bunlar arasında yapılacak bir tercihin ekonomik ve hukuki pek çok farklı alanda yapılacak değerlendirmeler sonucunda yapılmasını gerektirmektedir.

Uluslararası tükenme ilkesinin, rekabeti kısıtlayıcı bazı uygulamaların zorlaştırılmasına sebep olması, örneğin, uluslararası markalar arası rekabetin kısıtlı olduğu pazarlarda, marka içi rekabeti destekleyerek ve rekabeti artırarak olası rekabet ihlallerinin önüne geçebilmesi ve bunun yanı sıra, hak sahibi ve yetkilendirdiği kimsenin pazar gücüne sahip olması durumunda ortaya çıkabilecek “çifte marjinalizasyon” problemini engelleyebilmesi rekabet hukuku bakımından tercih edilmesine sebep olmaktadır.

Türk rekabet hukuku perspektifinden bakıldığında, rekabet hukuku düzenlemelerine sahip ve gelişmekte olan bir ülke olarak Türkiye için, uluslararası tükenme ilkesinin benimsenmesi gerektiği sonucuna ulaşılmaktadır. Böylece, suni bir ticaret engeli ve rekabeti kısıtlayıcı bir ortamın yaratılması ihtimali ortadan kaldırılmış olacaktır. Bunun yanı sıra, uluslararası tükenme ilkesinin seçilmesi halinde karşılaşılabilecek çeşitli olumsuz sonuçların ortadan kaldırılması ve ulusal tükenme ilkesinin kabul edilmemesi sebebiyle vazgeçilen bir takım etkinliklerin sağlanması da, rekabet kurallarının uygulanması ile mümkün olabilecektir.

Tasarım üzerindeki kullanım hakkının üçüncü kişilere lisans yoluyla verilmesi, Kanun Taslağı'nın 50. maddesi ile düzenlenmektedir. Maddede, yapılacak lisans sözleşmesi ile verilecek kullanım hakkının bölge ve kullanım alanı bakımından sınırlandırılabilmesi, tasarım sahibinin inhisari ya da inhisari olmayan lisans verebileceği düzenlenmektedir. Lisansların münhasır bölge ve kullanım alanı gibi sınırlamalar ile verilmesi belirli pazar koşullarında bir takım rekabet kısıtlamalarının doğmasına sebep olabilmektedir. Buna karşın bu tür sınırlamalar, Türk tasarım hukukunun mehzaz aldığı 6/2002 sayılı Topluluk Tasarımları Hakkında Konsey Tüzüğü ve 6/2002 sayılı Konsey Tüzük'ünün Uygulamasını Gösterir 2245/2002 sayılı Komisyon Tüzüğü ile uyumludur. Ayrıca, bu tür sözleşme hükümleri sebebiyle rekabet ihlallerinin oluşması halinde, hükümlerin yer aldığı anlaşmalar hakkında inceleme yapılabilmesi ve anlaşmaların yasaklanması mümkündür. Dolayısıyla, Kanun ile tasarım sahibinin kullanım hakkını bu tür sınırlamalar içeren bir lisans sözleşmesi ile üçüncü kişilere verebilmesine olanak tanınmasında rekabet hukuku bakımından bir sakınca bulunmamaktadır.

Tasarımlarla ilgili olarak rekabet hukuku bakımından gündeme gelebilecek bir başka husus, özellikle otomotiv gibi tasarıma dayalı yedek parça endüstrisinin gelişmiş olduğu sektörlerde karşılaşılabilecek olan yedek parçaların veya bileşik ürünlerdeki diğer bileşenlerin zorunlu lisansa konu olup olamayacağıdır.

Esasen bu konu, Kanun Taslağı'nın “Onarım Amaçlı Kullanım” başlıklı 24. maddesi ile kısmen çözümlenmiş görünmektedir. Kanun Taslağı'nın bahsi geçen maddesi, Taslağın Genel Gereği'nde mehzaz alındığı belirtilen 98/71 sayılı Tasarımların Korunması Hakkındaki Direktif'in 14. maddesinin düzeltilmesi ve yeni maddeler ilave edilmesine ilişkin olarak Avrupa Parlamentosu ve Konseyi'nin hazırladığı taslak Direktif ile uyumludur. Hükümle, bileşik ürünlerin görünümüne ilişkin unsurların, örneğin otomobillerin silecek, far gibi görünümünü tamamlayan parçaların, tasarım sahibi dışındaki üçüncü kişilerce de, menşenin ürün üzerinde gösterilmesi koşuluyla, üretilmesi, piyasaya sunulması, satılması,

ithal ve ihraç edilmesine izin verilmektedir. Ancak, bu noktada belirtmek gerekir ki, maddenin Kanun Taslağı'ndaki mevcut halinde, yukarıda belirtilen taslak AB Direktifi'nin ilgili maddesi (98/71 sayılı Direktif'in 14. maddesinin değiştirilmesini öngören 1. madde) ve mevcut 554 sayılı KHK'nın aynı konuya ilişkin 22. maddesinden farklı olarak, "kullanım" sözcüğünün Kanun Taslağı'nın 21. maddesi anlamında "kullanımı" kapsadığı yönünde bir atıfta bulunulmamıştır. Bu durum uygulamada yanlış yorumlara sebep olabilecek niteliktedir. Bu sebeple, maddedeki "kullanım" ifadesi ile Kanun Taslağı'nın 21. maddesi anlamında bir kullanımın anlaşılması gerektiği yönünde madde metninin düzeltilmesi yerinde olacaktır.

Böylece, yedek parça ya da tamamlayıcı parça pazarında tasarım hakkının kullanılması suretiyle yaratılabilecek bir pazara giriş engeli, pazarın belirli bir bölümü için ortadan kaldırılmış olacaktır. Bununla birlikte, söz konusu rekabet kısıtlaması pazarın diğer alanları için varlığını sürdürebilecektir. Bu durumda da, Rekabet Kurulu'nun, 4054 sayılı Kanun'un 6 ve 9. maddeleri uyarınca, yapacağı inceleme ve değerlendirme sonucunda, belirli piyasa koşullarında, tasarım sahibinin korunmakta olan hakkının lisans yoluyla üçüncü kişilerin kullanımına açılmasına karar verme yetkisinin devam ettiği açıktır. Bu yetki, Tasarımların Korunması Hakkında Kanun'da açıkça ifade edilmesine gerek olmaksızın Rekabet Kurulu tarafından kullanılabilir. Esasen, tasarım ile sahibine tanınan hak ve yetkilerin bu çerçevede değerlendirilmesi, Kanun Taslağı'nda açıkça yer verilmesi gerektiği yukarıda da ifade edilmiş olan rekabeti koruma ilkesinin de bir sonucudur.

3.2.3. Mevzuat Hazırlama Usul ve Esaslarına Yönelik Yönetmelik Taslağı Hakkında Görüş

T.C. Başbakanlık İdareyi Geliştirme Başkanlığı tarafından "Mevzuat Hazırlama Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik Taslağı" hakkında Kurum görüşü talep edilmiştir.

Taslağın Kurum tarafından incelenmesi sonucunda, aşağıda ayrıntıları ile belirtilen gerekçeler ışığında Taslağın 6. maddesinin birinci fıkrasına, **belirli durumlarda Rekabet Kurumu'nun görüşünün alınmasını öngören bir bent eklenmesinin gerektiği** düşünülmektedir. Şöyle ki;

Rekabet Kurumu'nun faaliyete geçmesinden bu yana geçen süre içinde elde edilen deneyim çerçevesinde, 4054 sayılı Kanun'un kamu teşebbüsleri ve özel teşebbüsler üzerinde etkin bir şekilde uygulanmasının yeterli olmadığı anlaşılmaktadır.

Özellikle Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un kabul edilmesinden önce yürürlüğe giren mevzuatta yer alan bazı hükümlerin ya doğrudan 4054 sayılı Kanun'un hükümleri ile ya da piyasa ekonomisinin, dolayısıyla rekabet hukukunun genel ilkeleri ile çeliştiği görülmektedir. Örneğin çeşitli teşebbüslere kanun ile verilen imtiyazlar nedeniyle veya oda, borsa vb. meslek örgütlerinin kendi kanunlarından kaynaklanan yetkilere dayanarak yaptıkları uygulamalar nedeniyle piyasalarda rekabetin tesisi ve korunması açısından güçlük çıkmakta, bu da Kanun'un uygulanmasındaki etkinliği azaltmaktadır.

Aynı şekilde, piyasaların düzenlemesine ilişkin olarak hazırlanan çeşitli mevzuat ile farklı Kurumların görev alanları konusunda ihtilafa yol açacak hükümlere yer verildiği, teşebbüslerin 4054 sayılı Kanun'u ihlal etmesine cevaz verecek hükümlerin bulunduğu gözlemlenmektedir.

Söz konusu sakıncaları gidermek amacıyla 1998 yılında Başbakanlık Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü tarafından, rekabet hukukunu ilgilendiren, Rekabet Kurumu'nun görev alanına giren ve ülkemiz mal ve hizmet piyasalarındaki rekabet koşullarını etkileyebilecek nitelikte hükümler içeren kanun, tüzük, yönetmelik, tebliğ gibi mevzuat çalışmaları ile ilgili olarak Rekabet Kurumu'ndan görüş alınması gerektiğine dair birer genelge¹ yayınlanmış, 2001 yılında da aynı kurum tarafından gönderilen bir yazıda da², kamu

¹ Başbakanlık Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü'nün 20.08.1998 tarih ve B.02.0.PPG.0.12-320-14821 sayılı yazısı.

² Başbakanlık Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü'nün 31.10.2001 tarih ve B.02.0.PPG.0.12-320-17790 sayılı yazısı.

kurum ve kuruluşlarının anılan konuda Rekabet Kurumu'nun uygun görüşünün alınması hususunda gerekli özeni gösterecekleri belirtilmiştir. Ancak, anılan tebliğin uygulanması konusundaki aksaklıklar halen devam etmekte olup bu durum, bir yandan 4054 sayılı Kanun'un uygulanmasındaki etkinliği azaltmakta, bir yandan da Avrupa Birliği uyum süreci çerçevesinde ve uluslar arası platformlarda haklı olarak eleştirilere konu olmaktadır. Örneğin, OECD ile birlikte yürütülen Düzenlemelerde Reform çalışması sonucunda hazırlanan Raporda da bu duruma değilmiş ve ilgili mevzuatın hazırlanması aşamasında Rekabet Kurumu görüşünün alınmasının gerekliliği vurgulanmıştır.¹ Benzer bir şekilde, OECD tarafından 2004 yılında başlayan rekabet hukukunun uygulanmasına ilişkin Gözden Geçirme çalışması sonucunda hazırlanan taslak raporun öneriler kısmında da aynı doğrultuda bir öneri bulunmaktadır.²

Bunlara paralel olarak, Avrupa Birliği'nin 2004 yılında yayınlanan İlerleme Raporu'nun Rekabet Politikası başlığı altında bu konu dile getirilmiş ve piyasalardaki rekabeti bozabilecek nitelikte olan mevzuat taslakları hakkında Rekabet Kurumu'nun görüşünün alınması gerektiği belirtilmiştir.³

3.2.4. Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanun Tasarısı Hakkında Görüş

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Başkanlığı tarafından "Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu Tasarısı Taslağı" ve gerekçeleri hakkında Kurum görüşü talep edilmektedir.

Öncelikle belirtmek gerekir ki, bu konuda daha önce hazırlanmış taslaklar hakkında Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Başkanlığı'na görüş bildirilmiştir.

Önceki taslaklardan farklı olarak, en son taslakta kartlı sistem kuran kuruluşlara ilişkin olarak ayrıntılı düzenlemelere; kart hamillerini korumaya ve bilgilendirmeye yönelik hükümlere; kart çıkaran kuruluşların risklerini dikkate almaksızın kart çıkarmasını engelleyici düzenlemelere; ek kartlara ilişkin düzenlemelere; sistem güvenliğini sağlamaya yönelik düzenlemelere; faiz hesaplamasına ilişkin düzenlemelere; üye işyeri anlaşması yapan kuruluşların, kart çıkaran kuruluşların ve kartlı sistem kuruluşlarının denetimine ilişkin hükümlere yer verildiği görülmektedir.

Kartlı ödeme sistemlerinde rekabet hukuku bakımından sorun teşkil edebilecek konular, sistemlere üyelik konusundaki kısıtlamalar ile kartlı sistem kuruluşlarında sistem içi rekabeti etkileyen takas komisyonu ve ilave ödeme yasağı uygulamalarıdır. Bu nedenle bu konularda Kanun Tasarısı Taslağı'nda yer verilen hükümlere ve rekabet hukuku bakımından önem taşıyan hususlara aşağıda yer verilmiştir.

I. TAKAS ve MAHSUP İŞLEMLERİ YAPMA AMACIYLA KURULAN ŞİRKETLER:

Kanun Tasarısı Taslağı'nın 31. maddesinde: "*Kart hamillerinin risk durumlarının izlenmesi, değerlendirilmesi, kontrolü ve müşteri hizmetlerinin yerine getirilmesi amacıyla yapılacak bilgi ve belge alışverişi ve/veya kartların kullanımından doğan borç ve alacakların takas ve mahsup işlemleri kart çıkaran kuruluşların aralarında akdedecekleri yazılı*

¹ OECD, Turkey: Curcial Support for Economic Recovery, OECD Reviews of Regulatory Reform, 2002, s.81 ve 85.

² OECD, DAF/COMP/GF(2005)4, 27 Ocak 2005, paragraf 143.

³2004 Regular Report on Turkey's Progress Towards Accession, Chapter 6: Competition Policy – Overall Assesment, para.4.

Rekabet Kurumu, anti-tröst kurallarının uygulanmasından sorumlu olan tek mercidir. Ancak, Meclis dahil olmak üzere bütün kamu kurumları, rekabetin, mevzuat kabulü veya idari kararlar yoluyla, bozulmamasını temin etmek zorundadır. Gerek ana mevzuattan gerekse ikincil mevzuattan kaynaklanan mevcut hukuki engeller, ciddi rekabet ihlallerine yol açmaktadır. Rekabete etkisi olabilecek her türlü mevzuat hazırlanırken Rekabet Kurumunun görüşü dikkate alınmalıdır.

sözleşmeler çerçevesinde kendi aralarında veya en az beş kart çıkaran kuruluş tarafından kurulacak şirketler vasıtasıyla gerçekleştirilir. (..)”

hükmüne yer verilmektedir.

Ülkemizde şu anda kartların kullanımından doğan borç ve alacakların takas ve mahsup işlemlerini gerçekleştirmek amacıyla kurulmuş tek kuruluş, *Bankalararası Kart Merkezi A.Ş. (BKM)* dir. BKM, farklı kuruluşların takas ve mahsup işlemlerine olanak veren bir kuruluştur; ancak BKM üyeleri Visa, Mastercard vb. uluslararası sistemlere üye olarak kart çıkarmakta veya üye işyeri anlaşması yapmaktadır. Zira Visa, MasterCard gibi uluslararası sistemler de birçok finansal kuruluşun birlikte sahip olduğu; takas ve mahsuplaşmaya imkan tanıyan ve üye işyeri anlaşması yapma ve kart çıkarma yetkisi veren kuruluşlardır. BKM gibi yerel sistem kuruluşları olmadığı takdirde, uluslararası sistemlerin belirlediği takas komisyonu oranları kullanılmaktadır. BKM ihraççılık ve kabulcülük yetkisi vermemekte; üyelerinde Visa veya MasterCard'dan yetki almış olma koşulu aramaktadır.

Kartlı ödeme sistemlerindeki ağ etkileri nedeniyle yeni bir kuruluş kurulması oldukça zor olacaktır. Çünkü kartları kabul eden işyeri sayısı ile kartları taşımak isteyen müşteri sayısı birbirine bağlı olacak ve yeni kuruluşun her iki yanı dengeli olarak geliştirmesi gerekecektir. Dolayısıyla kart çıkarmak veya üye işyeri edinmek isteyen kuruluşların yeni bir kuruluş kurmak yerine, Visa veya MasterCard'tan lisans aldıktan sonra takas ve mahsuplaşma işlemleri için BKM'ye üye olmayı tercih edecektir.

Kartlı ödeme sistemlerindeki takas ve mahsuplaşma işlemlerinde tekel olarak faaliyet gösteren BKM'nin üyelik şartları bu durumda önem kazanmaktadır. BKM'ye üye olabilecek tüzel kişilerin, 4389 sayılı Türk Bankalar Kanunu'na tabi olan ve kendi isimleri altında banka kartı ihraç eden veya etmeyi planlayan banka ya da Visa International, MasterCard International kuruluşlarından en az birine üye olarak kabul edilmiş banka veya kuruluş olması gerekmektedir.¹ Öte yandan, Türkiye'de yerleşik olmayan yabancı bankaların, BKM Yönetim Kurulu'nun onayına tabi olmak üzere, BKM'ye üyelik için başvurabilmesi mümkündür.

Üyelik kriterlerine bakıldığında, BKM'nin kendi üyelik kriterlerini geliştirmemiş olduğu ve Visa/MasterCard'ın üye olarak kabul ettiği banka/kuruluşlara üyelik verebileceği anlaşılmaktadır. Dolayısıyla Visa ve MasterCard'ın Türkiye'deki banka veya kuruluşlara getirdiği üyelik koşullarının da denetim ve gözetim altında tutulması yerinde olacaktır. Zira Avustralya Merkez Bankası tarafından bu konuda bir Erişim Düzenlemesi geliştirilmiştir. Bu düzenleme ile mevduat kabul eden kuruluşların yanısıra kredi kartı kuruluşlarının da kredi kartı sistemlerine katılabileceği; ancak bu kuruluşların risk yönetimi konusunda çeşitli standartlara tabi olacağı; kabulcülükte yoğunlaşmak isteyen katılımcılara herhangi bir cezai yaptırım veya sınırlama uygulanmasının yasaklandığı belirtilmektedir². Ayrıca sistemlerin üyelik koşullarını yayınlamaları ve kredi kartı kuruluşları ile finansal kuruluşlar arasında ayırmacılık yapılmaması gerektiği vurgulanmaktadır.³

BKM internet sitesinde, “Üyelik Başvuru Değerlendirme Esasları” başlığı altında, yeterli ve uygun belgelerle başvuran banka/kuruluşların müracaatlarının BKM Yönetim Kurulu'na görüşülerek onaylanacağı veya reddedileceği belirtilmektedir. Üyelik başvuru değerlendirme esaslarından, üyelik kabulünde BKM Yönetim Kurulunun yetkili olduğu anlaşılmaktadır. Mevcut durumda BKM'nin yönetim kurulunda yer alan bankaların, kredi kartı pazarına yeni girişleri önlemek amacıyla üyelik şartlarını düzenlemeleri mümkün olup böyle bir düzenleme girişimi daha önce meydana gelmiş, bu amaçla BKM'ye üye olmak için gereken ücret oldukça yüksek seviyede belirlenmiştir.

Sonuç olarak, Kanun Tasarısı Taslağı'nda yer alan bu hükümlerle, ağ etkileri nedeniyle mevcut olan giriş engelleri güçlendirildiği için kredi kartı pazarına girmek isteyen

¹ www.bkm.com.tr

² Bu tür hükümlere ihtiyaç duyulmasının nedeni Visa, MasterCard gibi sistemlerin üye kuruluşlarına kart çıkarma zorunluluğu getirmesi ve yalnızca üye işyeri anlaşması yapmak isteyen kuruluşları engellemesidir.

³ RESERVE BANK OF AUSTRALIA (2002), *Reform Of Credit Card Schemes in Australia IV: Final Reforms and Regulation Impact Statement*, RBA, Australia, s.39

kuruluşların BKM'ye üye olması fiilen zorunlu hale gelmektedir. Bu çerçevede yapılacak düzenlemelerde BKM gibi şirketlerin üyelik koşullarıyla dolaylı olarak giriş engeli yaratmasının engellenmesi gerekmektedir. Bütün bu tespitler, kart hamillerinin risklerini ölçmek için oluşturulan kuruluşlar için de geçerlidir.

Diğer taraftan Taslağın 31. maddesinin son fıkrasında, kartlı ödeme sistemlerinde takas ve mahsuplaşma işlerine yönelik faaliyet gösterecek teşebbüslerin faaliyetlerinin BDDK tarafından gözetilip denetleneceği, ayrıca faaliyetlerine ilişkin usul ve esasların da yine BDDK tarafından çıkarılan yönetmeliklerle düzenleneceği ifade edilmektedir. Yukarıda da belirtildiği üzere, bu kuruluşların üyelik koşullarının düzenlenmemesi durumunda, kredi kartı pazarına giriş zorlaşabilecek; bu pazardaki rekabet zarar görecektir. Oysa ki söz konusu yasal düzenlemenin amacı, Kanun'un gerekçesinde de belirtildiği gibi, kartlı ödeme sistemlerinde rekabeti tesis etmek ve sistemin verimli çalışmasını sağlamaktır. Sonuç olarak, bu tür kuruluşların üyelik şartlarının sektörel düzenleyici kurum tarafından düzenlenmesi, kredi kartı pazarında rekabetin sağlanması açısından faydalı olabilecektir.

Bilgi/belge alışverişi ve/veya takas mahsup işlemleri için kart çıkaran kuruluşların kendi aralarında veya en az beş kart çıkaran kuruluş tarafından kurulacak şirket, aynı alanda faaliyet gösteren rakip teşebbüsler arasında kurulan bir şirket konumundadır ve Taslak'ta bu konuda Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un birleşme/devralmalarla ilgili hükmüne bir istisna getirilmediği görülmektedir. Dolayısıyla bu tür bir kuruluş için Rekabet Kurumu'na bildirim yapılması ve gereken iznin alınması gerekmektedir.

II. TAKAS KOMİSYONU

Kanun Tasarısı Taslağı'nın "Koruyucu Hükümler" başlıklı 14. maddesinde ise;

*"Kurul, bu Kanununun 4. ve 31. maddesinde yer alan kuruluşların varlıkları, alacakları, özkaynakları, borç, yükümlülük ve taahhütleri, gelir ve giderleri arasındaki ilgi ve dengelerin ve mali bünyeyi etkileyen diğer tüm unsurların ve maruz kalınan risklerin tespiti, tahlili, izlenmesi, ölçülmesi ve değerlendirilmesi amacıyla sermaye ve likidite yeterliliği de dahil sınırlamalar ve **standart oranlar** belirlemek suretiyle, gerekli düzenlemeleri yapmaya ve bunlar hakkında her türlü tedbiri almaya yetkilidir.*

*Bu Kanununun 4. ve 31. maddesinde yer alan kuruluşlar, yapılan düzenlemelere uymak, belirlenen sınırlamaları ve **standart oranları** hesaplamak, tutturmak ve idame ettirmek ve bunlara ilişkin olarak Kurum tarafından istenen tedbirleri belirlenen süreler içinde almak ve uygulamakla yükümlüdür."*

hükmüne yer verilmektedir.

Kanun Tasarısı Taslağında takas ve mahsuplaşma işlemlerini yürüten kuruluşların faaliyetlerinin denetleneceği ve gözetileceği belirtilmekle birlikte, bankalar arasındaki takas işlemlerinde kullanılacak takas komisyonları konusunda açık bir düzenleme yapılmamıştır. Yukarıdaki maddede değinilen standart oranlara takas komisyonu oranları da dahil ise, takas komisyonunun kartlı ödeme sisteminin işleyişindeki önemi, bu taslakta dikkate alınmış olmaktadır. Takas komisyonu oranının bir kamu kuruluşu tarafından düzenlenmemesi durumunda, bu oranın etkin olmayan seviyede belirlenmesi muhtemeldir.

Takas, kredi kartı kullanılarak yapılan bir alışverişte kart çıkaran kuruluş (ihraççı) ile üye işyeri anlaşması yapan kuruluşun (kabcü) farklı kuruluşlar olması durumunda gerçekleştirilmesi zorunlu olan bir işlemdir. Böyle bir işlemde, kart hamilinin kart bilgileri, üye işyerindeki POS cihazı aracılığıyla kabcüye, oradan da kart hamilinin bankasına, yani ihraççıya aktarılmaktadır. Kart hamili üye işyerinden almış olduğu mal veya hizmetin bedelini kendi kartının ihraççısına ödemekte, ihraççı kuruluş da takas komisyonu kesintisini yaptıktan sonra kalan bedeli üye işyerinin kabcü kuruluşuna ödemektedir. İhraççı ve kabcü banka arasındaki bu para transferi işlemine takas denmektedir. Son olarak kabcü banka, üye işyeri komisyonu kesintisini yaptıktan sonra kalan meblağı üye işyerine aktarmaktadır. Böylelikle, üye işyerleri için kart kabul etme maliyeti, üye işyeri komisyonu olarak ortaya çıkmaktadır. Üye işyeri komisyonu ise, genellikle takas komisyonundan daha düşük belirlenmemektedir;

zira kabulcü banka, yapılan her işlem için ihraççı bankaya takas komisyonunu ödemek durumundadır. Kabulcü bankalar, ihraççı bankalara ödedikleri bu takas komisyonunu üye işyeri komisyonuna ekleyerek üye işyerlerinden tahsil etmektedirler.

Takas komisyonu gelirleri, bankalar açısından oldukça önemli bir kalemdir. Bu gelirler, kart hamillerine sağlanan çeşitli avantajlar (ödül, puan, bonus, vb) için kullanılarak kart kullanımı özendirilmekte; maliyeti daha düşük olan ödeme araçları pahasına, kredi kartları kart sistemleri tarafından teşvik edilmektedir. İşyerleri için kredi kartları, banka kartlarına göre daha pahalı bir ödeme aracıdır. Ayrıca, kredi kartı ile yapılan alışverişlerde şifre kullanılmadığı için sahtecilik olasılığı daha yüksek olmakta, diğer taraftan kart hamilinin kredi kartı borcunu ödeyememesi durumunda alacakların takibinden doğan maliyetler oluşmaktadır. Kanun Tasarısı Taslağı'nın Genel Gereğesinde de belirtildiği üzere, *“ülkemizde kredi kartlarının kullanımında ilgili tarafların hak ve yükümlülüklerinin tespitinde hukuki alt yapının oluşturulmamış olması ve kredi kartlarının kullanımından doğan sorunların giderilmesinde yetkili mercilerin açıklığa kavuşturulmamış olması bu sistemin etkin ve rekabetçi bir şekilde işleyişini engellemektedir.”* Sistemin etkin ve rekabetçi şekilde işleminin önündeki en önemli engellerden birinin takas komisyonu oranının BKM Yönetim Kurulu tarafından hiçbir kamusal denetim ve gözetim olmaksızın belirlenmesi olduğu düşünülmektedir. Takas komisyonu oranları, özellikle ilave ödeme yasağı kuralının varlığında önemli etkiler doğuran bir orandır. Bu oranın yüksek belirlenmesi yoluyla elde edilen gelirler ile mevcut tasarıya ihtiyaç doğuran kredi kartlarının aşırı promosyonu arasında bağlantı bulunabilir.

Kredi kartı kullanımından doğan maliyetler, ilave ödeme yasağı kuralları nedeniyle veya işyerlerinin ödeme araçlarına göre farklı fiyatlar belirlemek istememeleri nedeniyle, doğrudan kartın kullanıcısı durumundaki kart hamillerinden alınmamaktadır. İhraççı bankalar, bu maliyetleri kabulcü bankalardan takas komisyonları aracılığıyla tahsil etmekte, kabulcü bankalar ise bunları üye işyeri komisyonlarına yansıtmaktadırlar. Üye işyerleri ise yaygın şekilde kullanılan kredi kartını kabul etmek durumunda kalmaktadır. Zira tüketiciler ödemelerini kredi kartı aracılığıyla yapmak istemekte, bu imkanı sunmayan üye işyerlerinin ayakta kalabilmesi birçok sektörde imkansız hale gelmektedir. Diğer taraftan üye işyeri, kart kabul etme maliyetini (kabulcü bankaya ödediği üye işyeri komisyonunu) telafi edebilmek için tüketicilere sağladığı bütün mal/hizmet fiyatlarını arttırmakta; tüketici ise hangi ödeme aracını kullandığından bağımsız olarak bu yüksek fiyatlara katlanmak durumunda kalmaktadır. Sonuç olarak, artan fiyat düzeyinden, alışverişlerinde kredi kartı kullanmayan tüketiciler zarar görmektedir; zira bu tüketiciler kredi kartı kullanmamalarına rağmen, kredi kartının kullanmanın maliyetine dolaylı olarak katlanmak durumunda kalmaktadır. Bu durumu güçlendiren uygulama ise işyeri fiyatlamasına ilişkin bir sınırlama olan ve aşağıda değinilecek olan “ilave ödeme yasağı kuralı”dır.

Takas komisyonu, kabulcü banka tarafından, ihraççı bankaya ödenen bir ücret durumunda olup bu komisyonun kartlı sistem kuruluşları bünyesinde birararaya gelen kuruluşlar arasında ortak belirlenmesi bir rekabet ihlali oluşturmaktadır. Türkiye’de de, BKM A.Ş. hakkında, takas komisyonunu ortak olarak belirlemelerinin 4054 sayılı Kanun’u ihlal ettiği gerekçesiyle Rekabet Kurulu tarafından 23.12.2003 tarih ve 03-82/997-M sayılı kararlar bir soruşturma açılmıştır ve soruşturma halen devam etmektedir.

Bununla birlikte, kredi kartı sisteminin işleminin bakımından takas komisyonunun ortak olarak belirlenmesinin haklı gerekçeleri bulunmaktadır. Gerçekten de, bankaların takas komisyonlarını ikili anlaşmalar yoluyla ortak belirlemeleri halinde, çok fazla anlaşma gerekecek ve takas komisyonu oranlarının, örneğin faizlerde düşüş yaşanması nedeniyle azaltılması durumunda bütün anlaşmaların tekrar yapılması gerekecektir.

Diğer yandan, takas komisyonunun seviyesinin belirlenmesinin hiçbir düzenleme yapılmadan bankaların iradesine bırakılması durumunda bir takım sakıncalar ortaya çıkabilecektir. Kredi kartı faaliyetlerinden yüksek gelirler elde eden bankalar, takas komisyonlarını bu ödeme enstrümanının mümkün olduğunca fazla kullanılmasına yönelik olarak belirleyecek, daha etkin ödeme araçlarının gelişmesinin önüne geçebileceklerdir.

Şu hususu da belirtmek gerekir ki, kart kullanımı maliyetlerinin kartı kullanan tüketicilerden ziyade üye işyerlerinden ve üye işyerleri tek fiyat uyguluyorsa tüm tüketicilerden tahsil edilmesi, tüketicilerin kredi kartı sahibi olmaya karar verirken bu hizmetin kullanımının gerçek maliyetleriyle karşılaşmalarına neden olmakta; böylelikle kart kullanımı gerçek arz-talep koşulları altında gerçekleşmemekte ve bu da ekonomik etkinsizliğe yol açmaktadır.

Takas komisyonlarının bankalar tarafından serbestçe belirlenmesinin yarattığı etkinsizlik, son yıllarda tüm dünyada kamu otoritelerinin ve özellikle de düzenleyici otoritelerin dikkatini çekmeye başlamıştır.

Bu çerçevede kartlı ödeme sistemlerine ilişkin düzenlemelerde takas komisyonlarının bankaların kontrolüne bırakılmaması gerektiği, takas komisyonları konusunda bir kamu kuruluşu tarafından maliyet bazlı bir düzenleme yapılması gerektiği düşünülmektedir. Takas komisyonlarına hangi maliyetlerin katılması gerektiği kamu otoritesi aracılığıyla düzenlenmeli; ayrıca kartlı ödeme hizmeti sunan kuruluşların takas komisyonlarını hesaplarırken sadece bu maliyetleri göz önünde bulundurdıkları ve bu maliyetleri doğru olarak hesapladıkları denetlenmelidir. Bu çerçevede mevcut Taslağın 31. Maddesine, "*Takas ve mahsup işlemleri için kurulacak şirketlerin belirleyeceği takas komisyonu oranları, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından düzenlenecektir.*" şeklinde bir hükmün eklenmesinin yerinde olacağı düşünülmektedir.

Takas komisyonunun maliyet bazlı düzenlenmesi yoluna gidilmesi durumunda, operasyon maliyetleri, fonlama maliyetleri ve ödeme garantisi maliyetleri dahil edilerek bir standart geliştirilebilir. Bu oranın hesaplanmasında Türk kredi kartı piyasasının kendine özgü en önemli özelliği olan on-us (kendinde) işlemlerin taksitli kart sistemleri tarafından teşvik edildiğine ve dolayısıyla takas komisyonundaki fonlama maliyetinde bu işlemlerin dışlanmasına; borcunu devreden kart hamillerinin fonlanmasının oran hesaplanırken dışlanmasına ve faiz işletilen kredi borcu ödenmediği takdirde faiz işletilen borçların maliyetinin batak maliyetleri adı altında takas komisyonu oranına dahil edilmemesine özellikle dikkat edilmelidir. Kredi kartı faizleri tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de diğer tüketici kredisi faiz oranlarına göre daha yüksek seviyededir. Batak maliyetinin takas komisyonuna ilave edilmesi, faizlerle elde edilen gelirin ikinci defa takas komisyonu yoluyla tahsili anlamına gelecektir.

Takas komisyonuna yönelik bir ölçüt oluşturulması, Rekabet Kurulu'nun yukarıda bahsedilen, bankaların takas komisyonu belirlemelerine ilişkin soruşturmada gündeme gelmiş bir konudur. Rekabet Kurulu tarafından bu konuda henüz bir karar alınmamış olmakla birlikte, takas komisyonları konusunda bu tür bir düzenleme yapılması durumunda, bankaların bu düzenlemeye uygun olarak hareket ettiklerinin, söz konusu Kanun Tasarısı Taslağı ile takas mahsup işlemleri için kurulan kuruluşların denetim ve gözetim yetkisine sahip olan BDDK tarafından denetim ve gözetim altında tutulmasının yerinde olacağı düşünülmektedir. Nitekim dünyanın başka ülkelerinde de para ve bankacılık otoriteleri, tüketicilere kredi kullanma imkanı tanınması itibarıyla risk doğuran bir ödeme aracı olan bu kartların kullanımının takas komisyonu aracılığıyla teşvik edilmemesi için bir takım yasal düzenlemeler yapmaktadır.

Kanun Tasarısı Taslağı'nın 32. maddesinde "*Bu Kanun uygulaması ve kredi kartları politikalarının yürütülmesiyle ilgili konularda, Kurum, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Merkez Bankası karşılıklı mütalaa ve bilgi teatisinde bulunurlar.*" hükmüne yer verilmiştir. Kartlı ödeme sistemlerinde kuruluşlar arası işbirliği önem taşımakla beraber bu işbirliğinin rekabet hukukunu ihlal edici etkileri olmamasına özen gösterilmesi gerekmektedir. Bu nedenle işbirliği, rekabet ve etkinlik dengesinin düzenlemelerle sağlanması sırasında Rekabet Kurumu'nun da Kurumlar arası işbirliğine dahil olması; mütalaa ve bilgi teatisinde katkısı olması gerektiği düşünülmektedir.

Kart çıkaran kuruluşların biraraya gelerek oluşturacakları kuruluşların sisteme ilişkin çeşitli kurallar geliştirmeleri durumunda, bunların 4054 sayılı Rekabetin Korunması

Hakkında Kanun'un 5. maddesi çerçevesinde Rekabet Kurumu'na bildirerek muafiyet talep etmeleri gerekmektedir.

III. İLAVE ÖDEME YASAĞI (İÖY) KURALI

Üye işyerleri, genellikle satışlarında kredi kartlarını kabul etmek için daha yüksek maliyetlerle karşılaşmakta; ancak İÖY nedeniyle buna ilişkin fiyat farkı tahsil edememektedir. Daha çok "no-surcharge rule" olarak bilinen İÖY kuralı, kartlı işlemler için farklı fiyat tahsil edilmesini önlemektedir.

Avustralya'da Avustralya Merkez Bankası (RBA) tarafından işyerlerinin ödeme aracına göre ücret tahsil etme özgürlüğüne uluslararası kredi kartı sistemleri tarafından getirilen sınırlamayı ortadan kaldıran "İşyeri Fiyatlamasına İlişkin Standart" geliştirilmiştir. Bu uygulama ile işyerleri, kart hamillerinden kredi kartı maliyetlerini tahsil edebileceği için işyeri komisyonları üzerinde pazar disiplininin artması ve kredi kartı hizmetlerinin, işyerleri ve kart hamilleri için daha etkin ve şeffaf fiyatlandırılması hedeflenmektedir. İşyerlerine kredi kartı sistemleri veya sistem üyeleri tarafından kart hamilinden ilave ödeme tahsil etme yasağı getirilmesini engelleyen Standart, 1 Ocak 2003'te yürürlüğe girmiştir. Standartta ayrıca işyerinin kendi isteğiyle hizmet bedelini (tahsil edeceği ilave ödemeyi) kendi katlandığı maliyetlerle sınırlamak üzere bankasıyla anlaşma yapabileceği düzenlenmektedir.¹

İÖY, işyerlerinin kart ile ödeme yapan kart hamillerinden ilave ödeme tahsil etmesini yasaklamaktadır. Bunun yanısıra İÖY, işyerlerinin diğer ödeme araçlarıyla -örneğin nakit-yapılan ödemeler için tüketicilere indirim uygulamasını yasaklayacak şekilde geniş tutulabilmektedir.

ABD'de 1968'den 1985'e kadar kredi kartı işlemlerinde ilave ödemeler federal yasalarla yasaklanmıştır². Şu anda ise Amerikan Merkez Bankası Z Düzenlemesi, işyerlerinin kredi kartı kullanmayan tüketicilere indirim uygulamalarına izin vermekte, kredi kartı ilave ödemeleri konusunda sessiz kalmaktadır³. Bazı eyaletlerde kredi kartı ilave ödemeleri yasaklanmakta; bazılarında ise ilave ödeme tahsil edilmesine izin verilmektedir.

Ülkemizde ilave ödeme yasağına ilişkin olarak, 23.2.1995 tarih ve 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un "Kredi Kartları" başlıklı 10. maddesinin (a) bendinin son fıkrasında (6.3.2003-4822 ile değişik), "*Mal veya hizmetin kredi kartı ile satın alındığı durumlarda, satıcı veya sağlayıcı, tüketiciden komisyon veya benzeri bir isim altında ilave ödemede bulunmasını isteyemez.*" hükmü düzenlendiği gibi ayrıca "Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu Tasarısı Taslağı"nın 18. Maddesinin 1. Fıkrasının son cümlesinde, "*Üye işyerleri, kart hamilinden kartın kullanılması dolayısıyla komisyon veya benzeri bir isim altında ilave bir ödemede bulunmasını isteyemez.*" hükmüne de yer verilmiştir. Ancak "İlave ödeme yasağı kuralı"nın yurtdışındaki uygulamalarda genellikle yasaklandığı veya uygulanmasının Rekabet Hukuku çerçevesinde muafiyet konusu olduğu görülmektedir. Bu nedenle "ilave ödeme yasağı kuralı"na ilişkin düzenlemenin tartışmaya açık yönlerinin bulunduğu düşünülmektedir.

3.2.5. Perakende Yasa Tasarısı Hakkında Görüş

T.C. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından hazırlanan "Büyük Mağazalar Kanunu Tasarısı Taslağı" Rekabet Hukuku bağlamında incelenmiştir. Öncelikle perakende sektörü genel olarak değerlendirilmiş, günümüzde değişen tüketim anlayışı ve teknolojik gelişmeler ışığında geleneksel perakendeciliğin gerilemesinin doğal olduğu vurgulanmıştır. Büyük mağazaların bu sektörde oldukça önemi olan ölçek ekonomilerinden yararlanmaları, bakkallarla kıyaslandığında daha verimli ve bilimsel işletiliyor olmaları ve yüksek alım güçlerinin bulunması sebepleriyle söz konusu büyük mağazalarla bakkallar arasında ciddi

¹ RESERVE BANK OF AUSTRALIA (2002), s. 38.

² SCHWARTZ, M. ve D.R. VINCENT (2002), "Same Price, Cash or Card: Vertical Control by Payment Networks", Georgetown University, Working Paper 02-01.

³ CHAKROVORTI, S. ve A. SHAH (2001), "A Study of the Interrelated Bilateral Transactions in Credit Card Networks", Federal Reserve Bank of Chicago Policy Studies, EPS-2001-2.

boyutta fiyat farklılıkları bulunmaktadır. Uzun yıllar yüksek enflasyon ortamında yaşayan Türk toplumunun en ucuz ürünü elde etme çabası, birçok markanın ürünlerini raflarda görebilme, fiyatlarını kıyaslayabilme, en tazesini seçerek alma imkanı bulunması da büyük mağazaları tüketiciler açısından cazip hale getirmiş, tek veya iki marka ürünün daha pahalı bir fiyattan satıldığı bakkallar bu nedenle tercih edilmemeye başlanmıştır. Söz konusu olanaklara bakkallarda sınırlı şekilde ulaşabilen tüketici bu yeni alışveriş kültürüne uyum sağlamıştır. İlaveten büyük mağazalar arasında var olan rekabetin sonucu olarak tüketiciler, talep ettikleri ürünleri küçük ölçekli perakendecilere oranla daha düşük fiyatlardan satın alma imkanı bulmaktadır.

Büyük mağazalarda ürün akışının hızlı olması nedeniyle tüketicinin ürünü taze olarak temin edebilmesinin yanında, ürünlerin raflarda yan yana bulunması üreticilerin sıkı bir rekabet içerisinde yer almalarını sağlamaktadır. Bu rekabet ortamından da doğrudan tüketici yararlanmaktadır.

Bunlara ilaveten büyük mağazaların tercih edilmesi nedenlerinden olan güvenilirlik, ürünlerin etiketli olması, ürün iade mekanizmasının gelişmiş olması, her türlü ürünün aynı çatı altında bulunmasının yanında büyük mağazaların hafta sonu ailece gidilip alışveriş yapılabilen mekanlar olmasının, yemek ve eğlence imkanlarının temiz ve modern ortamlarda sunulması da söz konusu yerlerde alışveriş yapılmasını tercih edilir kılmıştır. Bu yöndeki dönüşüm, söz konusu tüketim yapısını benimseyen Türk tüketicisi açısından geri döndürülemez bir süreç niteliğindedir.

Görüşte, yaygınlaşan büyük mağazalar sebebiyle zor durumda kalan bakkalların kapanmaya başlamasıyla her ne kadar istihdam sorunu yaşansa da büyük mağazalar tarafından yaratılacak istihdam olanağının bu açığı kapatacağı belirtilmiştir. Üstelik ilgili noktalar satış elemanlarına satışla ilgili gerekli bilgiler sunmak ve eğitim vermek suretiyle anılan kişilerin beşeri sermayesine de katkı sağlamaktadır. Anılan istihdam sorununun göz ardı edilemeyecek bir kısmının kapatılabileceğini belirtmek mümkündür.

Diğer yandan, henüz doyumluğa ulaşmamış ve yeni girişlerin olması beklenen pazarda öngörülen yasal düzenleme ile şu aşamada giriş engelinin yaratılıyor olması, toplumsal refah açısından kayıp yaratacaktır. Rekabetin mal ve hizmet piyasalarında faaliyet gösteren teşebbüsler arasında sürdürülen ve özgürce ekonomik kararlar alınabilmesi prensibine dayanan bir yarış olduğu dikkate alındığında, söz konusu yarış sonucunda verimsiz olan ya da günümüz koşullarına uyum sağlayamayan ekonomik birimlerin yarış dışında kalması doğal karşılanmalıdır. Ayrıca bazı bakkalların kapanıyor olması tüm bakkalların pazardan çekilmesi sonucunu yaratmayacaktır. Piyasanın ihtiyacı kadar bakkal faaliyetine devam edecek, yine piyasa koşullarına göre ihtiyaç dışı olan bakkallar pazardan çekilecektir.

Avrupa ülkelerinde bu konuda yapılan düzenlemelere örnekler verilerek, anılan ülkelerdeki yoğunlaşma oranlarının ülkemize kıyasla çok daha yüksek olduğu vurgulanmıştır.

Görüşün ikinci bölümünde, Tasarı genel olarak değerlendirilmiş, son bölümde ise madde bazında ele alınmıştır. Tasarının 400 m²'nin altında olan teşebbüslere haksız, iktisadi gerekçelerden uzak bir avantaj sağladığı; büyük mağazaların büyümelerini, dağıtım sektörüne yeni oyuncuların girmesini zorlaştıracak nitelikte olan bu tasarının, nihayetinde tüketicinin ödeyeceği fiyatı yükselteceği belirtilerek, bu yöndeki bir kanuni düzenlemenin tüketici refahını olumsuz etkileyeceği ve dolayısıyla 4054 sayılı Kanun'un ruhuna ve prensiplerine aykırı olacağına dikkat çekilmiştir.

4054 sayılı Kanun ve rekabet politikası kapsamında sorun yaratacağı düşünülen tasarı maddeleri tek tek ele alınmıştır. Kuruluş izin kriterleri, çalışma saatleri, *private label* denilen perakendecilerin kendi markalarının toplam ciro içerisindeki yerine ve maliyet altına satışlara yönelik getirilen sınırlamalar ile indirimli satışların zaman ve usulüne ilişkin öngörülen izin sistemi rekabet hukuku ve 4054 sayılı Kanun bağlamında değerlendirilmiştir.

Tasarının 12. maddesinin a bendinde, büyük mağazaların kendi markalarının toplam cironun % 40'ını geçemeyeceği belirtilmiştir. Söz konusu hüküm, dağıtım sektörünün rekabetçi yapısına zarar verecektir. Olası zarar iki yönlüdür. Öncelikle bu sınırlama

tüketicileri olumsuz etkileyecektir. Zira perakendeci markaları çoğunlukla markalı dediğimiz ürünlere göre oldukça ucuz satılabilmektedir. Markalı ürünlere göre bu ürünlerde reklam, promosyon, raf bedeli vs. harcamaları yapılmadığından, perakendeci markalarının ucuza satabilmesi mümkün hale gelmektedir. Tüketicilerin satınalma gücünün AB ülkelerine göre düşük olduğu ülkemizde perakendeci markaları daha fazla önem kazanmaktadır. AB ülkelerine bakıldığında, perakendeci markalarının büyük mağazaların cirolarında önemli bir yer tuttuğu görülmektedir. Türkiye'deki eğilim de bu yöndedir. Perakendeci markaları raflarda yer alarak markalı ürünlere bir alternatif oluşturmakta ve piyasadaki rekabeti artırmaktadır. Rekabet artışından tüketicilerin düşük fiyatlar yoluyla avantaj sağlayacağı açıktır. Dolayısıyla bu hüküm markalar arasındaki rekabeti sınırlayıcı nitelikte olup 4054 sayılı Kanun ile çelişmektedir. İkinci olarak bu sınırlamadan KOBİ olarak tanımlanan işletmeler zarar görebilecektir. Küçük ve orta ölçekli işletmeler genellikle atıl durumdaki kapasitelerini perakendeci markalarını üretmek için kullanmakta ve böylece üretimlerini ve dolayısıyla istihdamlarını artırmaktadır. Özet olarak, bu sınırlama markalı ürünler ile perakendeci markaları arasındaki rekabette, markalı ürünlere tüketiciler aleyhine bir avantaj kazandırmaktadır. Bu da rekabetin eşit koşullarda yarışma özelliğine zarar verecek niteliktedir.

Aynı maddenin e bendinde ise büyük mağazaların diğer işletmelere zarar verecek ve haksız rekabet oluşturacak şekilde maliyetinin altında, zararına satış yapamayacakları öngörülmüştür. 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi hakim durumun kötüye kullanılmasını yasaklamaktadır. Maliyetin altında satış yapılması da kötüye kullanma hallerinden birisidir. Dolayısıyla hakim durumda olan bir teşebbüsün maliyetin altında satış yoluyla bu durumunu kötüye kullanması zaten 4054 sayılı Kanun ile yasaklanmaktadır.

Aynı maddenin e bendinin devamında indirimli satışlar düzenlenmektedir. Büyük mağazaların tasfiye, nakil, kış ve yaz mevsim değişimi, seri sonu indirimli satışlar gibi hallerde bağlı olduğu odadan süresi belirlenecek şekilde izin almaları gerektiği ifade edilmektedir. Zamanlama olarak da tasfiye ve işyeri değişikliği dışında bayram ve özel günler yaz ve kış sezonu bitimi ve mevsim sonu olarak sınırlandırılmıştır. Öncelikle, 4054 sayılı Kanun rekabeti tanımlarken teşebbüslerin özgürce karar alması hususuna vurgu yapmaktadır. Bu çerçevede teşebbüslerin piyasa koşullarını bozacak veya bu koşulları olumsuz yönde etkileyecek eylem ve düzenlemeleri anılan Kanun kapsamında değerlendirilebilecektir. İndirimli satışa ilişkin olarak getirilmesi önerilen bu düzenleme söz konusu teşebbüslerin dinamik bir şekilde rekabet etmelerinin önünde bir engel olabilecek niteliktedir. Büyük mağazaların piyasa ekonomisi koşullarında elde ettiği fırsatlar ile maliyet ve etkinlik avantajlarını, indirimli satış yapmak suretiyle fiyatlarına yansıtmaları doğal karşılanmalıdır. Bu satış stratejisinin izne bağlanması özel sektörün ayırıcı niteliği olan dinamizmi ortadan kaldırma riskini barındırabilir. Üstelik bu indirimlerden tüketicilerin fayda sağladığı gerçeği göz ardı edilmemelidir. Ayrıca madde hükmünün lafzından düzenlemenin hazır-giyim sektörü dikkate alınarak hazırlandığı anlaşılmaktadır. Halbuki büyük mağazaların çoğunluğu hızlı tüketim mallarının satışı ile iştigal etmektedir. Hızlı tüketim mallarında satış frekansı hazır giyim sektörüne göre çok fazladır. Örneğin bir büyük mağaza gün içinde anons yolu ile iki saatliğine indirim yapabilmektedir. Ya da hazır sıcak yiyecekler veya fırın reyonunda gün sonunda elde kalan ürünlere göre indirimler yapabilmektedir. Bu indirim için oda izni getirilmek istenmesi piyasa koşullarıyla uyuşmamaktadır.

Son olarak, tasarıda geçici madde ile bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce işletmeye geçmiş büyük mağazalar ile ruhsat almış ancak faaliyete geçmemiş büyük mağazaların belirlenen süreler içinde talepte bulunmaları halinde bu mağazalara otomatik olarak kuruluş izni verileceği hükme bağlanmıştır. Bu madde hükmü yeni girecek teşebbüslere karşı mevcut büyük mağazalara avantaj sağlayacak ve tüketiciler buna yüksek fiyat/düşük hizmet ile katlanmak zorunda kalacaklardır. Bir başka deyişle, organize perakende sektöründe yasal bir giriş engeli yaratılmış olacaktır. Görüşte, piyasaya girmek isteyen teşebbüslerin izin alamaması halinde, yeni girecek perakendecilerin mevcut teşebbüsleri devralma yoluna gideceği, bu durumun ise yoğunlaşma bağlamında Rekabet Hukuku açısından sorun yaratabileceği vurgulanmıştır.

3.2.6. Jenerik İlaçlar Hakkında Görüş

T.C. Sağlık Bakanlığınca, kamu maliyesinin olumsuz etkilenmesinin önlenmesi, toplumun ilaç konusunda bilgilendirilmesi ve ilaçtan faydalanma oranının artırılması amacıyla jenerik ürünler konusunda bilgilendirme kampanyası yapılmasının düşünüldüğü ifade edilerek, Kurumun konuyla ilgili görüş ve önerileri sorulmuştur. Bakanlığa gönderilen görüş yazısında öncelikle; ilaç sektöründe, bir yandan AR-GE etkinliklerinin desteklenmesi amacıyla orijinal ilaçların sağlayıcılarına tekel hakkı tanınırken, diğer yandan bu koruma süresinin sonunda pazara jenerik ilaçların girmesinin önü açılarak uzun vadede rekabetçi bir yapının tesis edildiği, böylece tüketicinin ilaca daha makul koşullarda ulaşmasının sağlandığı ve aynı zamanda kamunun ilaç bedeli yükünün hafifletildiği ifade edilmiştir. Görüşte; orijinal ilaç üreticisine tekel hakkı tanınması kısa ve orta vadede rekabeti ortadan kaldıracak olsa da, böyle bir uygulamanın ardında kamu faydası bulunduğu varsayımı ve bunun yasal düzenlemelere dayandığı gerçeği karşısında, rekabet kuralları bakımından önemli olanın jenerik ilaçların piyasaya girmesinin ve pazarda tutunmasının sağlanması olduğu vurgulanmıştır.

Yukarıda özetlenen tespitlerden hareketle, başta sağlık sektörü çalışanları olmak üzere toplumun jenerik ilaç konusunda bilgilendirilmesi ve ilaç tercihiyle ilgili olası bilgi eksikliğinin giderilmesiyle sektörde daha sağlıklı rekabet koşullarının yaratılacağı belirtilmiştir. Görüş yazısında; orijinal ilaçlarla aynı kalitede olduğu T.C. Sağlık Bakanlığınca tescil edilen jenerik ilaçlarla ilgili eksik ve yanlış bilgi sahibi olunması halinde, jenerik ilaçlarla orijinal ürünler arasında tam anlamıyla bir rekabet oluşamayacağına, böylece tüketimde orijinal ilaçların payının yüksek kalacağına ve reçete sahibi daha fazla katılım payı öderken, kamunun ilaç harcamalarının azaltılamayacağına işaret edilmiştir.

Görüşte son olarak; Rekabet Kurulu'nun bazı kararlarında, ancak jenerik ilaçların varlığı halinde ortaya çıkabilecek fiyat rekabetinin önemi üzerine değerlendirmeler yapıldığı ifade edilmiştir. Bu kararlarda; sosyal güvenlik kuruluşlarının, geri ödeme seviyesinde fiyat rekabeti yaratarak ilaç harcamalarında tasarruf etmeye yönelik önlemleriyle (eşdeğer ilaçlarda ucuz olanların tercih edilmesi ve referans fiyat uygulaması gibi) ilgili şikayetler reddedilirken, şikayet konusu fiillerin 4054 sayılı Kanun kapsamı dışında olduğunun tespitiyle yetinilmemiş, bu uygulamalar ile Kanun'un ihlal edilmesi bir yana aksine rekabet yaratıldığı vurgulanmıştır. Dolayısıyla sözü edilen Kurul kararlarında; jenerik ilaçların varlığının rekabet, kamu maliyesi ve tüketici refahı üzerinde olumlu etkisinin bulunduğu kabul edilmiştir.

3.2.7. Markaların Korunması Hakkında Kanun Tasarısı Taslağı ve Gerekçeleri Hakkında Görüş

T.C. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından Türk Patent Enstitüsü Başkanlığınca hazırlanan "Markaların Korunması Hakkında Kanun Taslağı ve Gerekçeleri" hakkında Kurum görüşü talep edilmiştir. Kurumun görüşlerine üç ana başlık altında aşağıda yer verilmiştir.

I. Rekabetin Korunması İlkesi

Hukuki düzenlemelerin yapılmasında güdülen amaç ve ulaşılmak istenen hedefin belirli ve net olması, uygulama aşamasında düzenlemelerden beklenen faydayı sağlayabilmek, hukuki güvenilirliği artırmak bakımından önemlidir. İnceleme konusu Kanun Taslağı'nın yöneldiği hedeflerin de, markaların korunması ve kullanılmasını düzenleyen usul ve esasa ilişkin kurallar, ilgililere verilen hak ve yetkilerin kapsamı ile Kanun'un uygulaması ile ilgili olan idari otorite ve yargı organlarının görev ve yetkilerinin doğru olarak yorumlanabilmesi bakımından açıkça belirlenmesi gerekmektedir.

Bu çerçevede, Kanun Taslağı'nın "Amaç ve Kapsam" başlıklı 1. maddesinde, Kanun'un benimsediği prensiplerden biri olarak, rekabetin korunması ilkesinin vurgulanarak, "Genel Gerekçe"nin başlangıç bölümünde ya da 1. madde gerekçesinde, Kanun'un markalara bahsettiği koruma ile hak sahibine tanıdığı hak ve yetkilerin hiçbir şekilde rekabetin kısıtlanması, engellenmesi veya bozulması maksadıyla kullanılmayacağı ve söz konusu

korumanın 4054 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanmasını önleyemeyeceğinin belirtilmesi uygun olacaktır. Bunu takiben, marka üzerindeki koruma ile rekabet uygulaması arasında dengenin sağlanabilmesi amacıyla, rekabet kurallarının Kanun ile hak sahibine verilen hak ve yetkileri *gereğinden fazla* sınırlandıramayacağı yönünde bir ifadeye de yer verilmesi mümkündür.

Bu tür bir yaklaşımın Kanun'da ve gerekçesinde belirtilmesi, rekabet hukukunun, fikri mülkiyet haklarının kullanımından kaynaklanan rekabet kısıtlamalarını ortadan kaldırmak amacıyla, bu haklara müdahale edip edemeyeceği ve eğer edebileceyse bunun sınırlarının ne olacağı yönünde süregelen tartışmalar sona ermiş olacaktır.

Bu doğrultuda, özellikle hak sahibine tanınan hak ve yetkiler ile rekabet hukukunun sıklıkla birlikte değerlendirilmek durumunda kaldığı lisansa ilişkin 46. maddede de yukarıda sözü edilen rekabetin korunması ilkesine vurgu yapılması uygun olacaktır.

4054 sayılı Kanun'un hüküm ve uygulamaları bakımından, Kanun Taslağı'nın özellikle önem arz eden ve hakkında görüş bildirilmesi gereken iki maddesi, "Marka Tescilinden Doğan Hakların Tüketilmesi" başlıklı 13. ve "Lisans" başlıklı 46. maddeleridir.

II. Marka Tescilinden Doğan Hakın Tüketilmesi

"Marka Tescilinden Doğan Hakların Tüketilmesi" başlıklı madde altında getirilen düzenleme ve madde gerekçesi ile, çeşitli mahkeme kararları ve öğretide Türk fikri mülkiyet hukukunda hakkın tüketilmesine ilişkin olarak ülkesel, bölgesel (örneğin, Avrupa Birliği hukukunda kabul edilen Topluluk içi tükenme) ve uluslararası tükenme ilkelerinden hangisinin kabul edilmiş olduğuna ilişkin devam eden tartışmalara, ülkesel tükenme ilkesinin benimsendiğinin açıkça ifade edilmesi suretiyle açıklık getirildiği anlaşılmaktadır.

Fikri mülkiyet haklarının ya da özel olarak marka hakkının tükenmesi, hak sahibinin iradesi dahilinde markayı üzerinde taşıyan malların piyasaya sunulmasını takiben, hak sahibinin markadan kaynaklanan hak ve yetkilerine dayanarak bu mallara ilişkin ticarete sınırlama getirememesidir. Bu kavram, rekabet hukuku uygulamasında paralel ithalat kavramı ile birlikte değerlendirilmektedir. Paralel ithalat, Türkiye'de hak sahibince piyasaya sunulan bir malın, üçüncü kişilerce yasal prosedüre uygun olarak bir başka kanaldan temin edilip ithal edilmesidir.

Ülkesel veya uluslararası tükenme ilkelerinden hangisinin seçildiğine göre, ulusal hukukun paralel ithalata yaklaşımı da değişmektedir. Örneğin, ülkesel tükenme ilkesinin kabul edilmesi halinde, marka üzerindeki koruma genişleyecek ve hak sahibinin paralel ithalatı yasaklayabilmesi söz konusu olabilecektir. Uluslararası tükenme ilkesinin benimsenmesi halinde ise, markanın sahibine verdiği yetkinin kapsamı daralacak ve paralel ithalat marka hakkına dayanılarak engellenemeyecektir.

Ulusal hukukta hangi tür tükenme ilkesinin benimseneceği, serbest ticaret, alternatif temin kaynaklarının korunması gibi konularla bağlantılı olarak özellikle marka içi rekabetin tesisi ve korunmasını etkilemektedir. Marka içi rekabet ya da markalar arası rekabet, marka hakkının dar ya da geniş kapsamlı olarak korunması ve bunlara bağlı olarak ulusal ya da uluslararası tükenme ilkesine ilişkin seçimler, ekonomi ve toplum refahı üzerinde doğrudan etkili olduğundan fikri mülkiyet ve rekabet hukuku alanındaki politika tercihlerini ortaya koymaktadır.

Esasen, gerek ulusal gerekse uluslararası tükenme ilkesinin toplum refahı üzerinde olumlu etkileri bulunmaktadır. Örneğin, ulusal tükenme yaklaşımının benimsenmesi, gelişmekte olan ülkeler bakımından avantajlı olabilecek fiyat ve satış politikası farklılaştırması uygulaması ile fiyat ayrımcılığına sebep olurken, özellikle markalar arası rekabetin fazla olduğu ve teşebbüslerin pazar gücünün bulunmadığı pazarlarda zararlı olabilecek bedavacılık probleminin önüne geçebilmektedir. Daha etkin dağıtım sisteminin geliştirilmesi ve yetkili dağıtıcıların faaliyetlerini sürdürebilmeleri için uygun bir ortam yaratmasının yanı sıra, tüketiciler gözünde markanın değerinin düşmesinin engellenmesi, korsan ürün takibinin kolaylaşması gibi olumlu etkileri de bulunmaktadır.

Bununla birlikte, ulusal tükenme ilkesi uluslararası pazarın ülkesel olarak bölünmesi, rasyonel ve ekonomik gerekçeleri olmayan fiyat ayrımcılığına sebep olunması ve oluşturulan münhasır bölgede tekel yaratılması gibi rekabet kısıtlamalarının doğmasına da sebep olabilmektedir. Bu durum bir başka açıdan, fikri mülkiyet hukukuna hak sahibinin en yüksek karı elde edebileceği pazarlama stratejisini korumak gibi haklılığı tartışmalı bir amaç verilmesi sonucunu da doğurmaktadır.

Uluslararası tükenme ilkesi ise, rekabeti kısıtlayıcı bazı uygulamaların zorlaştırılmasına sebep olmaktadır. Örneğin, uluslararası markalar arası rekabetin kısıtlı olduğu pazarlarda, marka içi rekabeti destekleyerek rekabeti artırarak olası rekabet ihlallerinin önüne geçebilmektedir. Bunun yanı sıra, hak sahibi ve yetkilendirdiği kimsenin pazar gücüne sahip olması durumunda ortaya çıkabilecek “çifte marjinalizasyon” problemini engelleyebilmektedir.

Söz konusu iki sistemin de, gelişmekte olan ülkeler için, bir kaç yukarıda bahsedilen olumlu ve olumsuz etkilerinin bulunması, bunlar arasında yapılacak bir tercihin ekonomik ve hukuki pek çok farklı alanda yapılacak değerlendirmeler sonucunda yapılmasını gerektirmektedir. Türk rekabet hukuku perspektifinden bakıldığında, rekabet hukuku düzenlemelerine sahip ve gelişmekte olan bir ülke olarak Türkiye için, uluslararası tükenme ilkesinin benimsenmesi gerektiği sonucuna ulaşılmaktadır. Böylece, suni bir ticaret engeli ve rekabeti kısıtlayıcı bir ortamın yaratılması ihtimali ortadan kaldırılmış olacaktır.

Bu durumda, uluslararası tükenme ilkesinin seçilmesi halinde karşılaşılabilecek çeşitli olumsuz sonuçların ortadan kaldırılması ve ulusal tükenme ilkesinin kabul edilmemesi sebebiyle vazgeçilen bir takım etkinliklerin sağlanması, rekabet kurallarının uygulanması ile mümkün olabilecektir. Örneğin, markalar arası rekabetin yoğun olduğu ve bedavacılık sorunun ciddi bir tehdit oluşturduğu pazarlarda, sözleşmeler yoluyla paralel ithalat üzerine getirilen sınırlandırmalar hakkındaki yapılacak rekabet incelemesi sonucunda, bu kısıtlamaların ticari anlamda makul ve haklı gerekçeleri olduğu anlaşılabilir, bunlar rekabet uygulaması dışında tutulabilecektir.

III. Lisans

Marka üzerindeki kullanım hakkının üçüncü kişilere lisans yoluyla verilmesi, Kanun Taslağı'nın 46. maddesi ile düzenlenmektedir. Maddede, yapılacak lisans sözleşmesi ile verilecek kullanım hakkının bölge ve kullanım alanı bakımından sınırlandırılabilmesi, marka sahibinin inhisari ya da inhisari olmayan lisans verebileceği düzenlenmektedir. Lisansların münhasır bölge, kullanım alanı, kalite yükümlülüğü gibi sınırlamalar ile verilmesi belirli pazar koşullarında bir takım rekabet kısıtlamalarının doğmasına sebep olabilmektedir. Buna karşın bu tür sınırlamalar, Türk marka hukukunun mehz aldığı Avrupa Topluluğu Konseyi'nin 89/104 sayılı Üye Devletlerin Markalara İlişkin Hukuklarını Uyumlaştırmaya Dair Konsey Birinci Direktifi¹ ve 40/94 sayılı Topluluk Markasına İlişkin Topluluk Tüzüğü'ndeki² düzenlemeler ile uyumludur. Ayrıca, bu tür sözleşme hükümleri sebebiyle rekabet ihlallerinin oluşması halinde, hükümlerin dahil oldukları anlaşmalar hakkında rekabet incelemesi yapılabilmesi ve anlaşmaların yasaklanması mümkündür. Dolayısıyla, Kanun ile marka sahibinin kullanım hakkını bu tür sınırlamalar içeren bir lisans sözleşmesi ile üçüncü kişilere verebilmesine olanak tanınmasında rekabet hukuku bakımından bir sakınca bulunmamaktadır.

Diğer taraftan, Kanun Taslağı'nda “zorunlu lisans”a ilişkin herhangi bir düzenleme yapılmadığı anlaşılmaktadır. Oysa fikri mülkiyet hukuku alanındaki son düzenlemelerden biri olan, 30.4.2004 tarihinde yürürlüğe giren 5147 sayılı Entegre Devre Topoğrafyalarının Korunması Hakkında Kanun'da³, bu hususun ayrıca düzenlendiği görülmektedir. Bu Kanun'un “Zorunlu Lisansın Genel Şartları ve Sona Ermesi” başlıklı bölümünün

¹ First Council Directive 89/104/EEC of 21/12/1988 to Approximate the Laws of the Member States Relating to Trade Marks”, OJ 11/2/1989, L 040.

² Council Regulation no. 40/94 of 20 December 1993 on the Community Trademark”, OJ 14/1/1994, L 11.

³ Resmi Gazete Tarih: 30.4.2004, Sayı: 25448.

37. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde, “korunan bir entegre devre topoğrafyasının, **hak sahibince veya lisans hakkı sahibince gerçekleştirilen kullanım şeklinin, rekabeti ortadan kaldıracı nitelikte olduğunun adli ya da idarî makamlar tarafından tespiti hâlinde, bu menfi durumun ortadan kaldırılmasına ihtiyaç duyulması halinde** Bakanlar Kurulunca karar verilebileceği” düzenlenmiş bulunmaktadır¹.

Bu çerçevede, hak sahibinin Kanun ile verilen yetkisine dayanarak markasını kullanırken 4054 sayılı Kanun ile düzenlenen rekabetin korunmasına ilişkin hükümlere aykırı davranışlar göstermesi halinde, bu yöndeki bir başvuru üzerine, adli makamların kararı ile hak sahibinin lisans verme teklifinde bulunmaya zorlanabileceği ve rekabet otoritesinin yapacağı idari inceleme neticesinde, rekabetin korunması veya bozulan rekabet ortamının yeniden tesisi için zorunlu görmesi halinde hak sahibini zorunlu lisans vermek durumunda bırakılabileceğinin Kanun’da ayrı bir madde ya da 46. maddenin bir fıkrası olarak düzenlenmesi uygun olacaktır.

Bu yöndeki bir hükmün, *Rekabet Kurulu’nun doğrudan zorunlu lisansa karar verme yetkisi bulunduğu* şeklinde düzenlenmesi de mümkündür. Zira, 4054 sayılı Kanun’un 9. maddesinde Rekabet Kurulu’na, 4054 sayılı Kanun’un ilgili maddelerinin ihlal edildiğinin tespit edilmesi üzerine ilgili teşebbüslere (ve teşebbüs birliklerine) rekabetin tesisi ve ihlalden önceki durumun korunması için yerine getirilmesi ya da kaçınılması gereken davranışları kapsayan bir kararı bildirme yetkisi vermekte olup, anılan şekilde bir hükme Taslakta yer verilmesi, 4054 sayılı Kanun’da da uyumlu olacaktır.

3.2.8. Sermaye Piyasası Kurulu Kanun Taslağı Hakkında Görüş

Sermaye Piyasası Kurulu tarafından “Yeni Sermaye Piyasası Kurulu Kanunu Tasarısı Taslağı” hakkında Kurumdan talep edilen görüş aşağıdaki gibidir.

1. Taslağın “Halka Açık Anonim Ortaklıkların Birleşme ve Bölünme İşlemleri” başlıklı **13. maddesinde** “*Ortaklık devralma veya yeni ortaklık kurulması yoluyla birleşme işlemlerinde taraflardan en az birinin halka açık anonim ortaklık olması durumunda bu Kanun ve Kurulca belirlenecek esaslara uyulur. Birleşme sözleşmesi, birleşme oranının tespiti, yönetim kurulu raporu, birleşme sözleşmesinin bağımsız bir kuruluş tarafından incelenmesi, birleşmeye ilişkin bilgi ve belgelerin pay sahiplerinin bilgisine sunulması, özel haklar taşıyan finansal araç sahiplerinin haklarının korunması ve birleşmeyle ilgili diğer hususlara ilişkin esaslar Kurul tarafından belirlenir...*” ifadeleri yer almaktadır.

Taslakta anılan esasların belirlenmesi aşamasında, teşebbüsler arası birleşme ve devralma işlemlerinin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun ve bu Kanun’un 7. maddesinden kaynaklanan yetkiye dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı Tebliğ hükümlerine tabi oldukları ve ciroları toplamı 25 milyon YTL’yi (yirmibeş trilyon Türk Lirası’nı) ya da pazar payları toplamı % 25’i aşan işlem tarafları bakımından bildirim ve izin alma zorunluluğu bulunduğu hususlarının dikkate alınmasının teşebbüslerin hukuki güvenliğinin ve gerçekleştirilecek işlemin mevzuata uyumunun sağlanması bakımından yerinde olacağı düşünülmektedir.

2. Taslağın Diğer Kuruluşlarla İşbirliği başlıklı **37. maddesinde**: “*Kurum, görevlerinin yerine getirilmesinde bakanlıklardan, diğer düzenleyici kuruluşlardan, ilgili resmi ve özel kuruluşlar ile kişilerden görüş ve bilgi isteyebilir. Söz konusu kişi, kurum ya da kuruluşlar ise Kanun kapsamına giren sahip oldukları bilgileri re’sen Kuruma iletirler. Bilgi talep edilmesi halinde adı geçen kişi, kurum ya da kuruluşlar söz konusu isteğe cevap vermek ve Kurumun görevlilerine gereken kolaylığı göstermekle yükümlüdürler.*” ifadeleri yer almaktadır.

Taslağın söz konusu maddesinde anılan “bilgilerin re’sen iletilmesi” ifadesinin anlamı tam olarak anlaşılamadığından uygulamada zorluklar çıkaracağı düşünülmektedir. Kastedilenin, madde lafzından ve bütünlüğünden anlaşıldığı gibi, adı geçen şahısların edindikleri bilgilerin SPK Kanunu kapsamında yer aldığını bizzat değerlendirerek, SPK’ya

¹ Benzer bir düzenleme Patentin Korunması Hakkında KHK m. 93’te de yer almaktadır.

iletecekleri ise, söz konusu kamu kurum ve kuruluşlarının ellerine geçen her tür bilgi için SPK'ya başvurarak bu bilgilerin SPK kanunu kapsamında yer alıp almadıklarını danışmaları ya da SPK Kanunu ve mevzuatını tanıyan eleman istihdam etmeleri gerekecektir. Bu çerçevede akla gelen üçüncü bir seçenek ise SPK'nın kapsamlı bir eğitim ve bilgilendirme çalışması yaparak, bilgi edinmesi muhtemel Kurum ve Kuruluşlarda kapasite yaratılmasını sağlaması olacaktır.

3. Taslağın Aracı Kurumların Kuruluş Şartları başlıklı 42. maddesinin (f) bendinde: “Kurucularının yeterli mali güç ve itibara, yöneticilerin ise yeterli tecrübe ve itibara sahip bulunduğu Kurulca tespit edilmiş olması,” ifadesi yer almaktadır. Kurucuların mali güçlerinin ve yöneticilerin tecrübelerinin objektif veriler temelinde tespit edilmesinde herhangi bir zorluk bulunmamaktadır. Buna karşılık kurucuların ve yöneticilerin itibarlarının ne şekilde ölçüleneceğinin belirlenmesinin hukuki açıklık adına yerinde olacağı düşünülmektedir. Bu çerçevede, itibarın yeterliliğinin aksine karine teşkil etmek üzere, Ceza Kanununun ya da SPK mevzuatının ilgili görülecek maddelerinin ihlalden ceza almamış olmak gibi objektif ve şeffaf kriterler belirlenmesinin yerinde olacağı düşünülmektedir.

4. Taslağın Sermaye Piyasası Faaliyetinde Bulunulmasına İlişkin Şartlar başlıklı 43. maddesinin dördüncü fıkrasında; “Aracı kurumların, işlemlerinin sermaye piyasası ilkelerine ve mevzuatına uygunluğunu denetlemek üzere yeteri kadar denetim elemanı çalıştırmaları zorunludur.” ifadeleri yer almaktadır.

Bir teşebbüste istihdam edilen denetim elemanlarının yeterli sayıda olduklarının tespiti kriterlerinin şeffaf bir şekilde belirlenmesinin, teşebbüslerin söz konusu maddeye uygun hareket etmelerine imkan tanınması bakımından yerinde olacağı düşünülmektedir. Ayrıca, teşebbüslerin yeterli denetim elemanı sayısına ilişkin olarak karşılaşılabilecekleri bir belirsizliğin aşırı istihdam ile sonuçlanmasının muhtemel olduğu düşünülmektedir. Diğer yandan, söz konusu madde ile teşebbüslerin iç denetim hizmetlerini kısmen de olsa dış hizmet satın alımı yoluyla tedarik etmeleri imkanının fiilen ortadan kaldırdığı düşünülmektedir. Nitekim, maddenin içerdiği belirsizlik nedeniyle aşırı istihdam eğiliminde olacakları tahmin edilen teşebbüslerin, söz konusu hizmetleri uzmanlaşmış kuruluşlardan almak için bir sebebi kalmayacaktır. Bu durumun, sermaye piyasası kuruluşlarına denetim ve danışmanlık hizmetleri sunacak teşebbüslerin oluşması ve gelişmesi imkanlarını önemli oranda kısıtlayacağı düşünülmektedir. Sunulan değerlendirmeler ışığında, yeterli kabul edilecek denetim elemanı sayısının ne şekilde tespit edileceği konusuna açıklık kazandırılmasının ve denetim ve danışmanlık hizmetlerinin dış hizmet alımı yoluyla tedarikine imkan tanınmasının yerinde olacağı düşünülmektedir.

5. Taslağın Sermaye Piyasasında Meslek Birlikleri başlıklı 57. maddesinde: “Türkiye’de sermaye piyasasında;

a) Aracılık faaliyetinde bulunmaya bu Kanunla yetkili kılınmış kuruluşlar, tüzel kişiliği haiz kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşu olan Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliğine,

b) Bağımsız denetim faaliyetinde bulunmaya bu Kanunla yetkili kılınmış kuruluşlar, tüzel kişiliği haiz kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşu olan Türkiye Sermaye Piyasası Bağımsız Denetim Kuruluşları Birliğine,

c) Bu Kanunla yetkilendirilen yatırım ortaklıkları, değişken sermayeli yatırım ortaklıkları, portföy yönetim şirketleri, portföy yöneticiliği faaliyetinde bulunan gerçek kişiler, 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu uyarınca kurulmuş olan emeklilik şirketleri tüzel kişiliği haiz kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşu olan Türkiye Kurumsal Yatırımcılar Birliğine,

d) Hisse senetleri borsada işlem gören ortaklıklar, yatırım fonları ve kurumsal yönetim derecelendirmesi sertifikasına sahip olan kişiler tüzel kişiliği haiz kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşu olan Türkiye Kurumsal Yönetim Birliğine,

e) Gayrimenkul değerlemesi alanında bu Kanun ve ilgili düzenlemeler kapsamında yetkili kılınmış uzmanlar, tüzel kişiliği haiz kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşu olan Türkiye Gayrimenkul Değerleme Uzmanları Birliğine, üye olmak için başvurmak

zorundadırlar. Bunun için ilgili kuruluş ve kişiler yukarıda belirtilen nitelikleri kazandıkları andan itibaren üç ay içinde gerekli başvuruyu yapmakla yükümlüdür. Anılan yükümlülüğe uymayanların ilgili faaliyetlerde bulunmaları Kurulca yasaklanır...

Birlikler, sermaye piyasasının ilgili alanlarındaki faaliyetlerinin gelişmesini sağlamak üzere araştırmalar yapmak, Birlik üyelerinin dayanışma ve sermaye piyasasının gerektirdiği özen ve disiplin içerisinde çalışmalarına yönelik meslek kurallarını ve standartlarını oluşturmak, haksız rekabeti önlemek amacıyla gerekli tedbirleri almak, kendisine mevzuatla bırakılan veya Kurulca belirlenen konularda düzenlemeler ve çalışmalar yapmak, yürütmek, denetlemek;...

denilmektedir.

Kanun taslağında, ilgili teşebbüslerin kurulması öngörülen beş meslek birliğine, üyelikleri öngörülmektedir. Rekabet Kurulunun teşebbüs birliklerine ilişkin olarak gerçekleştirdiği çeşitli inceleme ve araştırma çalışmaları özellikle üyeliğin zorunlu olduğu teşebbüs birliklerinin giriş ücretlerini ya da bürokratik süreçleri kullanarak ilgili hizmet pazarına girişi kısıtlama eğiliminde olduklarını göstermiştir. Bununla birlikte taslakta, teşebbüslerin “üye olmak için başvurmak zorunda” oldukları ifade edilmekte ancak üye olma sorumluluğu teşebbüslere getirilmemektedir. Bu düzenlemenin, anılan meslek birliklerinin kendilerine usulüne uygun olarak yapılacak her başvuruyu kabul edecekleri şeklinde yorumlanması halinde dahi, yukarıda anılan şekillerde pazara girişin ve rekabetin engellenmesi mümkün olacaktır. Dolayısıyla, söz konusu meslek birliklerinin üye kabul etme ve üyeliğe giriş aidatı belirleme süreçlerinin pazara girişi engellemeyecek ve ayrımcılığa sebep olmayacak şekilde belirlenmeleri gerektiğine ilişkin bir fıkra eklenmesinin yerinde olacağı düşünülmektedir.

Ayrıca, meslek birliklerine getirilen “meslek kurallarını ve standartlarını oluşturmak ve haksız rekabeti önlemek” yetki ve sorumluluğunun pek çok durumda söz konusu meslek birliğinin üyeler arasındaki rekabetin kısıtlanması sonucunu doğurduğu bilinmektedir. Özellikle haksız rekabet olarak algılanan, ancak Türk Ticaret Kanununun 56. ve devamı maddelerinde düzenlenmeyen dolayısıyla 4054 sayılı Kanun tarafından korunmak istenen rekabetin çeşitli görünümüleri olarak kabul edilebilecek ticari uygulama ve girişimlerin kısıtlandığı bilinmektedir. Bu çerçevede 4054 sayılı Kanun ihlallerinin ve buna bağlı olarak meslek birliklerinin ve üyelerinin karşılaşmak durumunda kalabilecekleri cezai yaptırımların engellenmesi ve bu durumlara mahal verebilecek hukuki belirsizliklerin ortadan kaldırılması bakımından, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun hükümlerinin, ilgili meslek kuruluşlarının oluşturacakları meslek kural ve standartları ile haksız rekabeti önlemeye yönelik karar ve uygulamaları bakımından, saklı olduğunun söz konusu Kanun taslağında ifade edilmesinin yerinde olacağı düşünülmektedir.

3.2.9. 3348 Sayılı Ulaştırma Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması, Posta Hizmetlerinin Düzenlenmesi ve Posta Düzenleme Kurulunun Kurulması Hakkında Kanun Tasarısı Hakkında Görüş

T.C. Ulaştırma Bakanlığı Haberleşme Genel Müdürlüğü tarafından “3348 Sayılı Ulaştırma Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması, Posta Hizmetlerinin Düzenlenmesi ve Posta Düzenleme Kurulunun Kurulması Hakkında Kanun Tasarısı” taslağı ve gerekçeleri hakkında Kurum görüşü talep edilmiştir.

Kanun Tasarısı posta gönderilerini tekel ve tekel dışı olmak üzere iki gruba ayırmıştır. Taslağın 5. maddesi uyarınca belli özelliklere sahip haberleşme gönderileri ve tebliğ evraklarının kabulü, toplanması, işlenmesi, sevk ve dağıtımı ile postada alınacak ücretleri gösteren posta pulları, anma pulları, posta kartları, ilk ve özel gün zarflarını bastırıp satışa çıkarma hizmetleri PTT'nin tekeline bırakılmıştır. Tekel dışındaki hizmetlerin yürütülmesi ise, Tasarı'nın 8. maddesi uyarınca, Posta Düzenleme Kurulu tarafından verilecek bir yetki belgesine dayanarak PTT dışındaki hizmet sağlayıcıları tarafından yürütülecektir.

Faaliyetlerinin en azından bir kısmı bakımından teşebbüs olarak kabul edilmesi muhtemel görülen PTT'nin, özel teşebbüslerin rakibi ve muhtemelen hizmet sağlayıcısı olarak faaliyet göstereceği anlaşılmaktadır. Diğer yandan Kanun Tasarısı'nın İkinci Kısmının "Evrensel Hizmetin Gelirleri ve Net Maliyet" başlıklı Üçüncü Bölümü'nde, üstlenilecek "Evrensel Posta Hizmeti"nin maliyetlerinin karşılanması için, özel sektör kuruluşlarının da katılacağı bir sübvansiyon mekanizması öngören hükümlere yer verilmiştir. Rekabete açılması tasarlanan pazarın gelişme imkanlarının kısıtlanmaması bakımından, anılan sübvansiyon mekanizması çerçevesinde sağlanan finansal desteğin, evrensel posta hizmeti sağlayıcısının diğer pazarlarda sunacağı hizmetlerin maliyetlerini düşürmeyecek şekilde düzenlenmesi, bu amaçla evrensel posta hizmeti ile diğer pazarlarda sunulan hizmetlere ilişkin hesapların ayrı tutulması gerektiği düşünülmektedir. Benzer şekilde bir çapraz sübvansiyon kaygısı da PTT'nin tekel konumunda bulunduğu hizmetlerden elde edeceği gelirler ile rekabete açılan pazarlarda sunduğu hizmetlerinin maliyetlerini sübvansiyonla karşılaması ihtimalinden kaynaklanmaktadır. Bu konuya ilişkin olarak da hesap ayırımına ilişkin düzenlemelere Taslakta yer verilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

Öte yandan, Kanun Tasarısı'nın 28. maddesinde, "Tarifeler ve Kullanıcıların Korunması" başlığı altında, hizmet sağlayıcılarının önereceği tarifelerin Kurul tarafından onaylanacağı, posta hizmetlerine ait ücret tarifelerine ilişkin usul ve esasların, 4054 sayılı Kanun hükümleri saklı kalmak kaydı ile serbest rekabet ortamını sağlamak ve korumak amacıyla yönetmelikle düzenleneceği belirtilmektedir. Söz konusu tarifelerin, rekabeti kısıtlayıcı nitelikte sabit fiyat uygulamalarına dönüşmesinin engellenmesi bakımından anılan Yönetmeliklere ilişkin olarak Rekabet Kurumu'ndan ayrıca görüş alınmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

3.2.10. Sigortacılık Kanun Tasarısı Taslağı Hakkında Görüş

T.C. Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü tarafından "Sigortacılık Kanunu Tasarısı Taslağı ve Gerekçeleri" hakkında Kurum görüşü talep edilmiştir.

Taslağın 4. maddesi 2. fıkrasında sigorta şirketlerinin hayat ve hayat dışı sigorta gruplarından yalnız birinde faaliyet gösterebilecekleri ve bu gruplarda yer alan branşların Bakan tarafından belirleneceği belirtilmektedir. Bu hükmün, yeni ürünler geliştirilmesini zorlaştıracağı, sektörde rekabetin artmasına engel olabileceği bunun da, sigorta şirketlerinin tüketicilerin talebi doğrultusunda yeni branşlar oluşturmalarının ve böylece sigortacılık sektörünün gelişmesini ve sektördeki rekabeti kısıtlayabileceği kolaylaştırılmasının gerek sektörün gelişimi gerekse rekabet ortamının sağlanması açısından yararlı olacağı değerlendirilmektedir.

Yine söz konusu hususla ilgili olarak Taslağın 11. maddenin birinci fıkrasında "Sigorta sözleşmelerin ana muhtevası, Müsteşarlıkça onaylanan ve tüm sigorta şirketlerince aynı şekilde uygulanacak genel şartlara uygun olarak düzenlenir. Ancak, Müsteşarlık onay zorunluluğunu kaldırarak genel şartların belirlenmesini sigorta şirketlerine bırakabilir." hükmü yer almaktadır. Bu maddedeki sözleşmelerin ana muhtevasının Müsteşarlıkça onaylanması zorunluluğu, sigorta şirketlerinin yeni sigorta çeşitleri geliştirme ya da değişik poliçe koşulları sunarak ürünlerini farklılaştırma konusunda daha az istekli olmalarına yol açarak ürün geliştirmeye yönelik rekabetin kısıtlanmasına ve pazardaki ürünlerin homojen olması sonucu tüketicinin seçim şansının sınırlı kalmasına yol açabilecektir. Bu düzenlemenin yerine söz konusu genel şart onayı kaldırılarak, genel şartların -Müsteşarlıkça belirlenen ve detaylı olmayan asgari unsurları içerecek şekilde- sigorta şirketlerince serbestçe belirlenebilmesinin yukarıda değinilen hususlarda rekabetin sağlanması açısından daha uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Söz konusu Kanun Tasarısı Taslağı'nın 4. maddesinin 3. fıkrasında faaliyet ruhsatı almak isteyen sigorta ve reasürans şirketlerinin ödenmiş sermayelerinin 5 milyon liradan az olmamak kaydıyla talep edilen ruhsatlara göre sigorta branşları için öngörülen sermaye tutarları ile verilmek istenen teminatlara bağlı olarak Müsteşarlıkça belirlenecek miktara yükseltmek zorunda oldukları düzenlenmektedir. Sermaye gereksinimi ile ilgili söz konusu

miktarların kamu yararı ve sektörün sağlıklı işlemesi için gereken düzeyden daha fazla olmaması ve bu düzenleme ve genel olarak pazara girişlerle ilgili diğer düzenlemeler ile önemli ölçüde bir pazara giriş engeli yaratılmaması hususuna dikkat edilmesi sektörde rekabet ortamının sağlanması ve korunması açısından önemlidir.

Taslağın 9. maddesinde belirli nitelikleri taşıyan hisse devirleri Müsteşarlığın iznine tabi kılınmaktadır. 20. maddesinde ise sigorta ve reasürans şirketlerinin birleşme, devir, portföy devri işlemlerinin Bakanın iznine tabi olduğu düzenlenmektedir. Bu düzenlemelerle ilgili olarak 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ve 1997/1 sayılı Tebliğ çerçevesinde olan her türlü birleşme veya devralma işlemleri için Rekabet Kurumu'ndan da izin alınması gerektiği hususunun, örneğin "4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un hükümleri saklıdır" şeklinde bir ilave ile düzenlenmesinin yerinde hatırlatılmasında fayda olacağı değerlendirilmektedir.

Anılan Kanun Tasarısı'nın 12. maddesinde, Türk sigortacılık piyasasının gelişimine katkı sağlaması gerekçesiyle Türkiye'de yerleşik kişilerin Türkiye'de sigortalanabilir menfaatlerini Türkiye'de faaliyette bulunan sigorta şirketlerine ve Türkiye'de yaptırmak zorunda oldukları düzenlenmektedir. Ancak söz konusu hükmün dünya çapında giderek daha çok uluslararası rekabete açık hale gelen sigortacılık piyasasında tüketicilerin seçim özgürlüğünün sınırlanmasına ve sigorta şirketlerini yabancı sigorta şirketlerinin yaratacağı rekabet baskısından koruyarak rekabetin kısıtlanmasına yol açabileceği, bu nedenle anılan hükmün tüketicilerin uluslararası rekabetin yaşandığı sigortacılık piyasasında mali açıdan güçlü ve en uygun güvenceyi sağlayan herhangi bir sigorta şirketinden hizmet alabilmelerini kolaylaştıracak şekilde düzenlenmesinin sektördeki rekabetin gelişimi açısından olumlu etkileri olacağı değerlendirilmektedir. Bununla beraber, tüketicilerin ve kamu yararının korunmasına yönelik olarak, yabancı sigorta şirketlerinin Türkiye'de yerleşik kişilere sigortacılık hizmeti sunabilmeleri için Türkiye'deki ilgili kamu otoritelerinden izin almaları gibi koşulların getirilmesinde bir sakınca olmadığı değerlendirilmektedir.

Kanun tasarısının 14. maddesinde sigorta tarifelerinin genel kabul görmüş aktüeryal tekniklere uygun olarak serbestçe belirleneceği ilkesi benimsenmiş olmakla beraber zorunlu sigortaların tarifelerinin Bakan tarafından tespit olunacağı, Bakan'ın gerekli gördüğü hallerde hayat, bir yıldan uzun süreli ferdi kaza, sağlık, hastalık ve ihtiyari deprem sigortaları tarife ve talimatlarını Müsteşarlığın onayına tabi kılabilme ve tasdiğe tabi kıldığı tarifeleri de değişen şartlara göre tekrar serbest bırakabileceği düzenlenmektedir.

Zorunlu sigortalar dahil sigortacılık hizmetlerinde fiyat rekabetinin sınırlanmasının sektördeki şirketlerin daha etkin çalışma ve yenilik yapma motivasyonlarının azalması şeklinde arzu edilmeyen sonuçları söz konusu olabilir. Sigorta şirketlerinin sigortacılık genel prensiplerine aykırı fiyat rekabetinde bulunmaları ve yükümlülüklerini karşılama zorlanmalarının önüne geçebilmek için, tarifelerin Bakan veya Müsteşar tarafından belirlenerek fiyatta rekabetin önlenmesi yerine şirketlerin mali bünyelerinin kontrolü ve etkin bir denetim sistemi kurulmasının sektörde rekabet koşullarının oluşması açısından daha uygun olacağı düşünülmektedir. Nitekim, değinilen hususlarla ilgili olarak mevcut tasarıda zorunlu sigortalara ilişkin güvence hesabı oluşturulması, şirketlerin mali bünyelerinin güçlendirilmesine yönelik tedbirler gibi değişik yöntemler öngörülmekte ve bu yöntemlere ilişkin kapsamlı düzenlemeler yer almaktadır. Ayrıca, 14. maddede sigorta tarifelerinin sigortacılık esasına ve genel kabul görmüş aktüeryal tekniklere uygun olarak belirleneceği hükme bağlanmıştır. Yine Tasarı ile getirilen sigorta şirketlerinin aktüer çalıştırması zorunluluğu da sektörde fiyatın sigorta şirketlerince çeşitli aktüeryal metodlar kullanılarak rasyonel bir şekilde belirlenmesinin sağlanması yönünde olumlu bir gelişme olarak değerlendirilmektedir.

Rekabetin zarar görmemesi açısından fiyat rekabetinin sınırlanması yerine gerektiği takdirde sektöre yönelik denetimlerin sıklaştırılması veya şirketlerce uygulanacak nihai tarifelere referans olmak üzere tavsiye niteliğindeki fiyat önerileri sunulmasının da tercih edilebileceği düşünülmektedir.

Taslağın yukarıda belirtilen 22. maddesinin 19. fıkrasında “Ekspertiz ücretinin miktarı, eksper ile kendisini tayin eden taraf arasında serbestçe kararlaştırılır. Ücretin asgari miktarı tarife ile belirlenir. Eksper, tarifedeki asgari miktarın altındaki bir ücretle iş kabul edemez. Eksperin asgari ücretin altında iş kabul ettiğinin tespit edildiği hallerde işin asgari miktar üzerinden yapıldığı kabul olunur.” hükmü yer almaktadır. Taslağın Türkiye Sigorta Eksperleri Birliği başlıklı 26. maddesinin 1. fıkrasında ise asgari ücret tarifelerini hazırlayıp Müsteşarlığın onayına sunmak Eksperler Birliği’nin görevleri arasında sayılmıştır. Rekabet Kurumu’nun geçmiş uygulamaları da dikkate alındığında, 4054 sayılı Kanun anlamında teşebbüs olarak kabul edilmesi gerektiği görülen sigorta eksperlerinin aralarında anlaşarak ya da Kanun ile oluşturulacak bir teşebbüs birliği çatısı altında fiyat tespit etmelerinin (asgari, azami ya da sabit fiyat) rekabet hukukuna aykırı olacağı değerlendirilmektedir.

Ancak asgari ücret belirlenmesine ilişkin düzenlemelerin, genellikle hizmet piyasalarında rekabeti engelleyerek yeniliğin ve gelişmenin sağlanmasına engel olabildiği kabul edilmektedir. Bu nedenle bu hizmetlerde kalite ve etik davranışların daha rekabetçi başka yöntemler kullanılarak sağlanması sektörde rekabet koşullarının oluşması açısından önemlidir. Nitekim Rekabet Kurulu tarafından Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) ve TMMOB Şehir Plancıları Odası hakkında yürütülen bir soruşturma sonucunda, “TMMOB Şehir Plancıları Odası Serbest Şehircilik Hizmetleri Büro Tescil, Mesleki Denetim ve En Az Ücret Yönetmeliği” ve “TMMOB Şehir Plancıları Odası Mesleki Denetim Yönergesi” gibi, asgari ücretleri belirlemeye ilişkin karar ve uygulamalarının 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesine aykırı olduğuna karar verilmiştir.

Bu çerçevede, Sigortacılık Kanun Tasarısı Taslağında öngörülen eksperlerin asgari ücretlerinin belirlenmesi ve bu ücretin altında iş yapamamasına ilişkin düzenlemenin yukarıda açıklanan oransallık ilkesi göz önünde bulundurularak yeniden gözden geçirilmesinde fayda görülmektedir.

Ayrıca, bir tarife yayınlanmasına gerek görüldüğü takdirde, tarifenin asgari ücret tarifesi değil, bağlayıcı olmayan rehber fiyatları gösteren bir tarife olarak yayınlanmasında bir sakınca olmadığı yine 22. maddenin 10. fıkrasında bir gerçek kişi eksperin birden fazla büro açamayacağı öngörülmektedir. Kuruma sunulan Tasarı Gerekçesi’nde söz konusu sınırlamaya yönelik özel bir gerekçe belirtilmemiştir. Söz konusu hükmün de bu hükümlerle amaçlanan yararın bu düzenleme sonucunda eksperlerin faaliyet alanlarını genişleterek daha rekabetçi bir biçimde çalışmalarının kısıtlanabilmesi karşısında yeniden değerlendirilmesinde yarar bulunduğu düşünülmektedir.

24. madde tüm sigorta ve reasürans şirketleri tarafından üye olunması zorunlu kamu kurumu niteliğindeki bir meslek kuruluşu olan Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği (TSRSB) ile ilgilidir. Bu maddenin 8. fıkrasında (c) bendinde Birliğin görev ve yetkileri arasında Birliğin gerektiğinde sigorta sözleşmelerine ilişkin rehber tarifeleri hazırlayarak sektörün hizmetine sunabileceği, üyelerinin yıllık faaliyet sonuçları hakkında her yıl rapor hazırlayacağı ve bu raporları üyelerine ve ilgililere dağıtacağı ve sigortalarla ilgili bilgilerin tutulacağı bir bilgi merkezi oluşturacağı düzenlenmiştir.

Öncelikle meslek birliklerinin hazırlayacakları ve sigorta poliçesi alıcılarından talep edilecek ticari primlerle ilgili olan tarifelerin rekabet mevzuatına uygunluğu açısından sadece referans niteliğinde kullanılacak tavsiye tarifeler olarak yayınlanması, bağlayıcı bir nitelik kazanmaması ve bu tarifelerin ticari primlerin tüm üyelerce serbestçe belirlenebilmesinin önünde herhangi bir engel teşkil etmemesi hususunun açıkça belirtilmesi gerekmektedir. Bu amaçla anılan madde hükmünde yer alan “rehber tarife” ifadesinin önüne “bağlayıcı olmayan” kaydının konulmasının yerinde olacağı değerlendirilmektedir. Nitekim, daha önce Rekabet Kurulunca sigortacılık pazarına ilişkin olarak yürütülmüş olan bir soruşturma sonucunda da TSRSB tarafından yayınlanan fiyat tarifeleri ile 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesinin ihlal edildiğine karar verilmiştir.

Henüz ülkemiz sigortacılık sektörüne uygulanacak bir Grup Muafiyeti Tebliği bulunmamasıyla birlikte, Türk rekabet hukuku mevzuatına mehz teşkil eden AB mevzuatında, sigortacılık sektöründeki birtakım uygulamalara muafiyet tanıyan 358/2003 sayılı Grup

Muafiyeti Tüzüğü de ticari primlerin birlikte belirlenmesini kapsamamaktadır. Her ne kadar Türk rekabet hukuku mevzuatında anılan Tüzüğe paralel bir düzenleme henüz mevcut olmasa da, hem Türkiye'nin, AB'ye giriş sürecinde oluşturulan Gümrük Birliği Kararı'nda öngörülen mevzuatın uyumlaştırılmasına ilişkin yükümlülüklerini yerine getirmesi hem de sigortacılık piyasasında rekabetin sağlanması yönünden gerekli olduğu ölçüde söz konusu Tüzükte yer alan ilkelerden ayrılınmamasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Yine anılan Tüzüğe göre sigorta şirketleri arasında işbirliği veya bu şirketlerin oluşturduğu teşebbüs birliği vasıtasıyla yapılacak ortak hesaplama ve tablolar, belirli bir dönemde aynı ya da karşılaştırılabilir rizikolara ilişkin olan ve gözlem dönemindeki tazminat taleplerinin sayısı, sigortalanan ferdi risk sayısı, ödenmiş ve ödenebilir tazminat miktarı ve sigortalanan toplam sermaye miktarı gibi verileri hazırlamaya yardımcı olacak bilgilerin derlenmesine ilişkin olmak koşuluyla muafiyet kapsamında tutulabilmektedir. Ancak bunlar olağanüstü durumlar için ayrılan ihtiyatlara, rezervlerden kaynaklanan gelirlere, idari veya ticari faaliyetlerin maliyetlerine ya da kazançlarına, yatırımlardan kaynaklanan gelirlere ve beklenen karlara ilişkin bilgiler içermemelidir. Burada amaç, bir taraftan sigorta şirketleri veya teşebbüs birliği içinde yapılacak bir işbirliği ile bilgi toplayarak şirketlerin risk bilgilerini geliştirmeleri ve pazara girişin kolaylaşması sağlanırken diğer taraftan teşebbüslerin uygulayacakları ticari primlerde rekabet edebilmeleri için de net prim¹ ile ticari prim arasındaki farkı oluşturan idari ve ticari maliyetler ve karlar gibi unsurlara ilişkin bilgi toplanmasını, değerlendirilmesini ve elde edilen sonuçların dağıtılmasını engellemektir. Ayrıca, grup muafiyetinden yararlanılabilmesi için ortak hesaplamalar, tablolar veya araştırmalar bunlara katılan teşebbüslerin veya sigortalıların kimliğini açıklamamalı, bağlayıcı olmamalı ve sigorta şirketlerine ayırıcı olmayan koşullarda sunulmalıdır.

Yukarıda değinilen hususların, aynı maddenin 8. fıkrası (h) ve (ı) bendlerinde Birlik tarafından her yıl tüm üyelerin faaliyet sonuçları hakkında rapor hazırlanması ve bunun dağıtılması ile yine Birlik tarafından bir bilgi merkezi oluşturulması öngörülmektedir. Söz konusu faaliyetlerin 4054 sayılı Kanun bakımından sakınca yaratmalarının önüne geçilmesi amacıyla, teşebbüslerin uygulayacakları ticari primlerde rekabet edebilmeleri için net prim ile ticari prim arasındaki farkı oluşturan idari ve ticari maliyetler ve karlar gibi unsurlara ilişkin bilgi toplanması, değerlendirilmesi ve elde edilen sonuçların dağıtılması engellenmelidir. Bu çerçevede, bilgi merkezinin teşebbüslerden toplayacağı bilgiler, olağanüstü durumlar için ayrılan ihtiyatlara, rezervlerden kaynaklanan gelirlere, idari veya ticari faaliyetlerin maliyetlerine ya da kazançlarına, yatırımlardan kaynaklanan gelirlere ve beklenen karlara ilişkin olmamalıdır.

Aynı maddenin 10. fıkrasında ise Birliğin Müsteşarlığın uygun görüşü alınarak bu Kanun hükümleri çerçevesinde sigortacılıkla ilgili tüzel kişiliği haiz büro, şirket ve vakıf kurmaya ve kurulu şirketlere iştirak etmeye yetkili olduğu düzenlenmiştir. Sektördeki tüm sigorta ve reasürans şirketlerinin üye olması zorunlu olan bir birliğin sigortacılıkla ilgili tüzel kişiliği haiz büro, şirket ve vakıf kurmaya ve kurulu şirketlere iştirak etmesine imkan sağlayan söz konusu düzenlemenin sektörde birbirine rakip olan şirketler arasında birlik tarafından kurulacak şirket ve ortaklıklar yoluyla işbirliğini kolaylaştırıcı etki yaratarak rekabeti sınırlayıcı sonuçlar doğurabileceği düşünülmektedir. Bu türden işbirlikleri 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında yasaklanabilmektedir. Ayrıca Kanun'un 7. maddesi ve 1997/1 sayılı Tebliğ çerçevesinde oluşturulacak olan ortak girişimlerin de hukuki geçerlilik kazanabilmeleri için Rekabet Kurumu'na bildirilerek izin alınması zorunludur. Dolayısıyla, anılan madde hükmünün Birliğe sayılan yetkileri, Rekabet Kurumu iznine bağlı olarak verecek şekilde düzenlenmesi gerektiği düşünülmektedir.

Sigortacılık Kanun Tasarısı Taslağı'nda Türkiye Sigorta Eksperleri Birliği ve Türkiye Sigorta Acenteleri Birliği'nin giriş aidatlarına ilişkin bir hüküm yer almamakla birlikte, bu birliklerin görevleri, toplantılara çağrı, toplantı ve karar yeter sayısı, Birliğin gelir ve giderleri

¹ Net prim, riskin gerçekleşmesi halinde sigortalanan kıymette oluşan hasarı karşılamak için sigortalıya verilecek olan sigorta bedeli veya tazminatının riskin gerçekleşme ihtimali ile ağırlıklandırılmış karşılığı olarak tanımlanabilir.

ile bunlara ilişkin tüm usul ve esasların Yönetmelikle düzenleneceği belirtilmektedir (26. madde 37. fıkra ve 27. madde 41. fıkra). Meslek birliklerinin giriş aidatlarına ilişkin geçmişte karşılaşılan olumsuz durumların¹ tekrarlanmaması için, anılan birliklerin giriş aidatlarının pazara giriş engeli teşkil etmeyecek şekilde belirlenmesi gereğine, ilgili mevzuatta yer verilmesinin yerinde olacağı değerlendirilmektedir.

Taslağın 24. maddesinin 16. fıkrasında “Sigorta ve reasürans şirketleri Birlik üyeliğine girişte ve her yıl Genel Kurul tarafından belirlenen miktarda giriş aidatı öder.” hükmü yer almaktadır. Aynı maddenin birinci fıkrasında ise sigorta ve reasürans şirketlerinin Birliğe üye olmasının zorunlu olduğu belirtilmektedir.

Üyeliğin zorunlu olduğu meslek birliklerinde, daha düşük düzeyde giriş aidatları ödeyerek piyasada faaliyet göstermeye başlayan şirketlerin yeni girişleri engellemek için Genel Kurul’da belirledikleri giriş aidatlarını artırmaları mümkündür. Giriş aidatı miktarına piyasada faal olan sigorta ve reasürans şirketlerinin karar vermesi, Genel Kurul’a tanınan bu tasarrufun potansiyel rakiplerin maliyetini yükseltecek şekilde kullanılmasına neden olabilecektir.

Piyasaya giriş engeli, piyasaya yeni girecek firmaya maliyet yükü getiren fakat mevcut firmalar için aynı derecede maliyet yükü getirmeyen bir unsur olarak tanımlanabilir. Kuruluş için gerekli fonların büyüklüğü de giriş engeli sayılabilir; ancak finans sektörünün hassasiyeti ve genel ekonomideki önemi nedeniyle bu tür düzenlemelerin yerinde olduğu düşünülmektedir. Sermaye yeterliliğine, mali bünye denetimlerine ilişkin oldukça ayrıntılı düzenlemeler içeren tasarıda giriş aidatı miktarını belirleme yetkisinin Genel Kurul’a verilmesinin ileride rekabeti sınırlayıcı davranışlara neden olabileceği düşünülmektedir. Bu şekilde giriş aidatının yüksek belirlenmesi suretiyle daha verimli çalışacak firmaların mevcut firmalarla rekabet etmesi engellenebilecektir.

Birlik üyeliğine girişte ödenen giriş aidatının Kanun’da belirli bir tutar olarak belirlenmesi ve her yıl belirli bir endekse (ÜFE, TÜFE, vb) bağlı olarak artacağı hükmünün getirilmesi, Birliğin giriş aidatı konusunda alacağı kararlarla piyasaya giriş engeli yaratarak rekabetin sınırlanmasını önleyebilecektir.

3.2.11. Tarım Sigortaları Havuzu Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik ve Tarım Sigortaları Uygulama Yönetmeliği Hakkında Görüş

T.C. Hazine Müsteşarlığı tarafından 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu ile “Tarım Sigortaları Havuzu” kurulduğu ve Kanun gereği havuzun işletilmesine ilişkin bütün işlemlerin, havuz üyesi tüm sigorta şirketlerinin ortak katılımıyla kurulacak tek bir şirket tarafından yürütüleceği belirtilerek, devamla, tek bir şirketin öngörüldüğü mevcut düzenlemenin, ileride yapılacak muhtelif düzenlemelerde benzer bir uygulamaya gidilmesi ihtimali de dikkate alınmak suretiyle, konunun 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun çerçevesinde değerlendirilmesi talep edilmiştir.

20.08.1998 tarih, 14821 sayılı ve 31.10.2001 tarih, 17790 sayılı Başbakanlık Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü Genelgeleri çerçevesinde Kurum görüşü alınmaksızın yasalaştığı anlaşılan 5363 sayılı Kanun, buna bağlı olarak çıkarılan “Tarım Sigortaları Havuzu Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik” ve “Tarım Sigortaları Uygulama Yönetmeliği” hükümleri gerek konuya ilişkin Avrupa Birliği mevzuatı ve gerekse 4054 sayılı Kanun çerçevesinde irdelenerek ulaşılan görüşlerimize aşağıda yer verilmiş bulunmaktadır.

Bilindiği üzere, 5363 sayılı Kanun ile, tarımsal risklerin teminat altına alınması, standart sigorta poliçelerinin belirlenmesi, hasar organizasyonları, aktüerya çalışmaları, tazminat ödemelerinin yapılması, reasürans teminatının sağlanması, tarım sigortalarının geliştirilmesi, yaygınlaştırılması ve izlenmesi ile diğer teknik hizmetlerin yürütülmesi amacıyla merkezi İstanbul’da olmak üzere Tarım Sigortaları Havuzu (“Havuz”) kurulmuştur.

¹ Bkz. Rekabet Kurulu’nun 17.12.2003 tarih ve 03-80/967-397 sayılı TÜRİSAB kararı

Havuzun işletilmesine ilişkin iş ve işlemler, belirli bir işletme bedeli karşılığında, Havuza katılan sigorta şirketlerinin eşit oranda pay sahibi olacağı anonim şirket statüsünde kurulacak bir şirket ("Şirket") tarafından yürütülecektir.

Tarım sigortaları alanında halen faaliyette bulunan ve/veya daha sonra ruhsat alarak, bu alanda faaliyet gösterecek olan sigorta şirketleri, söz konusu havuz işletici "Şirket"e ortak olmak ve bu Şirket ile sözleşme yapmak zorundadır.

Kanun ile uygulamaya konulan tarım sigortaları sisteminde, sigorta şirketleri, tarım üreticileri ile tarım sigortaları sözleşmelerini kendi adlarına akdedecek, elde ettikleri prim ile riskin tamamını Havuza devredeceklerdir. Tarım üreticileri tarafından ödenecek sigorta primlerine devlet belli oranda prim desteği sağlayacaktır. Sigorta şirketleri de devlet desteklemesi dışındaki elde ettikleri prim üzerinden %15 oranında komisyon alacaklardır. Sigorta sözleşmelerinde uygulanacak tarife ve talimatlar Tarım Sigortaları Havuzu Yönetim Kurulu tarafından belirlenerek Hazine Müsteşarlığı'nın bağlı bulunduğu Bakan tarafından onaylanacaktır.

Yukarıda ana hatlarıyla aktarılan sistem çerçevesinde gerçekleştirilen sigortalama işlemleri, sigortacılık sektöründe rizikonun sigorta şirketleri arasında paylaşılması yöntemlerinden biri olan ve sigorta konusu olan şeyin birden fazla sigorta şirketi tarafından sigortalması şeklinde ortaya çıkan "koasürans" işlemine benzemektedir. Her bir sigortacının sigortalı ile doğrudan hukuki ilişki içinde olduğu ve sıklıkla "havuz" olarak adlandırılan koasüransta risk, değişik sigorta şirketleri arasında paylaşılmakta ve her işletme riskin sadece bir bölümünü üstlenmektedir. Sigorta şirketlerinden her birinin sorumluluğu, üstlendiği pay kadar olup, tahsil edilecek primler ve ödenecek hasarlar bu paylarla orantılı olarak bölüşülmektedir.

Avrupa Komisyonu'nun "Sigortacılık Sektöründeki Belirli Anlaşma, Karar ve Uyumlu Eylem Kategorilerine 81(3). Maddenin Uygulanması Hakkında 358/2003 Sayılı Tüzüğü" ile, belirli tipteki risk kategorilerinin ortaklaşa sigortalması için, sigorta teşebbüslerinden oluşan koasürans türünde gruplar (havuz) kurulması ve işletilmesine; grup faaliyetleri çerçevesinde pazarlanan sigortanın ilgili pazarın %20'sini geçmemesi koşuluyla grup muafiyeti tanınmıştır. Bu kapsamdaki koasürans gruplarının brüt primleri belirlemeleri de grup muafiyeti kapsamında yer almaktadır.

Havuzlar özü itibarıyla rekabeti kısıtlayıcı nitelikte olmalarına rağmen, sigorta şirketlerinin havuz olmadığı takdirde sigortalayamayacakları risklerin sigortalmasına imkan tanımaları, üyelerin sigortacılığın ilgili branşı hakkında gerekli deneyimi edinmelerine imkan vermeleri, maliyet tasarrufu veya avantajlı şartlarda ortak reasürans yoluyla primlerin düşürülmesini sağlamaları gibi muafiyeti haklı çıkaracak faydalar sağlayabilmektedir ve bu nedenle belli bir pazar payını (%20) geçmemeleri koşuluyla bu gibi yapılanmalara muafiyet tanınması yoluna gidilmektedir.

Hâlihazırda Türkiye'de sigortacılık sektörüne yönelik, yukarıda aktarılan Topluluk düzenlemelerine paralel, herhangi bir grup muafiyet düzenlemesi bulunmamakta ise de, Rekabet Kurulu'nun bugüne kadarki benzer kararları ışığı altında, 5363 sayılı Kanun ile öngörülen havuz sistemini oluşturan teşebbüslerin, havuz çerçevesindeki faaliyetlerinden elde ettikleri pazar payları toplamının yüksek olması durumunda -havuzun varlığının yaratacağı rekabet kısıtlaması, olası herhangi bir avantajdan daha fazla olacağından- söz konusu havuz sisteminin ve prim miktarlarının standartlaştırılması uygulamalarının grup muafiyetinden yararlandırılmasının mümkün olamayacağı düşünülmektedir.

Esasen, 5363 sayılı Kanun ve ilgili diğer mevzuat ile, tarım sigortası alanında faaliyet gösteren veya gösterecek olan tüm sigorta şirketlerinin, aralarında havuz oluşturmaları ve oluşturulan havuz sistemine katılmalarının zorunlu kılınmalarının yanı sıra, aynı zamanda poliçe şartları ve prim miktarları da standartlaştırılmakta, bu durumda tarım sigortaları pazarında rekabeti tamamen ortadan kaldırdığı gözlenen söz konusu düzenlemelerin, Topluluk mevzuatı yönünden de muafiyet alabilmesi imkan dahilinde bulunmamaktadır.

Diğer taraftan, oluşturulan havuz sisteminin tek bir şirket tarafından işletilmesi yonundeki bir uygulamanın da yukarıda yer verilen goruşlerimiz çerçevesinde rekabet hukukuna aykırı olacağı değerlendirilmektedir.

3.3. ULUSLARARASI İLİŞKİLER

Rekabet hukuku ve politikası alanında uluslararası ilişkiler küreselleşme sürecine paralel olarak artan derecede önem kazanmıştır. Rekabet Kurumu artan bu önemin farkında olarak, sürecin gerisinde kalmamaya çaba göstermekte ve hatta süreç içinde belirleyici bir konuma sahip olma yolunda önemli adımlar atmaya çalışmaktadır. Bu itibarla, sorumluluk ve ilgi alanına giren konularda uluslararası toplantılara, konferanslara ve seminerlere katılmakta, istenilen konularda bilgi notları hazırlamakta ve görüş vermektedir.

2005 yılı Rekabet Kurumu uluslararası ilişkileri bakımından daha önceki yıllara göre oldukça hareketli geçmiştir. Bu çerçevede, OECD tarafından hazırlanan Türkiye Rekabet Hukuku ve Politikası Gözden Geçirme Raporu ve buna ilişkin hazırlık süreci, UNCTAD ile işbirliği halinde ilk defa İsviçre dışında olmak üzere Antalya'da gerçekleştirilen 5. BM Rekabet Gözden Geçirme Konferansı, AB Tam Üyelik Müzakere sürecinin parçası olan tarama aşaması kapsamında yapılan Rekabet Politikası tarama toplantıları, ICN tarafından düzenlenen toplantılar ve bu örgüt çalışma grupları tarafından yürütülen çalışmalara katılım 2005 yılında ön plana çıkan faaliyetlerdir. Ayrıca 2005 yılı ikili temasların yoğunlaştığı bir dönem olmuştur.

Aşağıda 2005 yılında Rekabet Kurumu bakımından diğerleri arasında önemli sayılabilecek uluslararası gelişmelere yer verilmektedir.

I. AVRUPA BİRLİĞİ

1. GENEL HUSUSLAR

- Avrupa Birliği Genel Sekreterliği (ABGS)'nde 11 Nisan 2000 tarihinde gerçekleştirilen Türkiye AB Ortaklık Konseyinde alınan karar uyarınca oluşturulan 8 alt komiteden biri olan 2 no'lu İç Pazar ve Rekabet Alt Komitesi'nin 25 Mayıs 2005 tarihinde Ankara'da yapılması öngörülen dördüncü tur toplantısının gündemine ilişkin görüş sunulmuştur.
- ABGS'ne "AB Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programının", "Rekabet Politikası" başlığı altında uyumu öngörülen AT mevzuatına ve bu alanda Türkiye'nin kaydettiği gelişmeye ilişkin olarak Avrupa Komisyonu ile 03.03.2005 tarihinde Brüksel'de yapılan 'Çalışma Grubu toplantısı'na ilişkin tutanak metni için görüş bildirilmiştir.
- ABGS'ne TAİEX ile işbirliği halinde yürütülecek olan "kamu teşebbüsleri ile kendilerine özel ve inhisari haklar tanınan teşebbüslere" ilişkin kurallarla ilgili sorunların giderilmesi ve aday ülkelerce müktesebatın üstlenilmesine teknik destek sağlanması amacı ile düzenlenecek olan 3 ayrı seminer halindeki atölye çalışmalarının içeriği ve bu çalışmalara katılıma ilişkin olarak görüş bildirilmiştir.
- İlerleme Raporuna yapılacak Türkiye katkısı çerçevesinde ABGS'ne Rekabet Kurumu faaliyetleri ve rekabet hukuku ve politikası alanında gerçekleşen uygulamalar ve mevzuat değişikliklerini içeren bilgi notu gönderilmiştir.
- 09/11/2005 tarihinde Avrupa Komisyonu'nun açıkladığı "Türkiye'nin 2005 Yılı Düzenli İlerleme Raporu"nda ekonomik kriterler ve müktesebat başlıklarına ilişkin olarak Rekabet Kurumu sorumluluk alanına giren konular incelenip önerilen değişikliklerin işlenmiş olduğu tablolar ABGS'ne gönderilmiştir.
- Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı'na ülkemiz ile Kazakistan arasında imzalanmış olan Uzun Vadeli Ticari ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması ile ilgili olarak hazırlanmış ve Kazakistan makamlarına iletilerek cevabı alınmış olan Uzun Vadeli Ticari ve Ekonomik İşbirliği Programı (UVEIP) ve İcra Plan taslağının Kurum kaynaklarının izin verdiği ölçüde prensip olarak uygun bulunduğuna ilişkin görüş bildirilmiştir.

- Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı Anlaşmalar Genel Müdürlüğü'ne "Türkiye Cumhuriyeti ve Tacikistan Cumhuriyeti Arasında Ekonomik ve Ticari Alanlarda Ortaklık ve İşbirliği Anlaşması" taslağının incelendiği ve Rekabet Kurumu görev alanı bakımından herhangi bir sakıncalı hüküm içermediği şeklinde görüş bildirilmiştir.
- Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı'na, Dünya Bankası tarafından tüm üye ülkeler için belirli dönemlerde hazırlanmakta olan Ülke Ekonomik Memorandumu (Country Economic Memorandum-CEM) raporları kapsamında Türkiye hakkında 2006 yılında yayımlanması beklenen raporun taslağına ilişkin Rekabet Kurumu görev alanına giren konular hakkında görüş bildirilmiştir.
- Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı'na bu kurum tarafından yürütülmekte olan 2005 Yılı Katılım Öncesi Ekonomik Programı hazırlıkları kapsamında Rekabet Kurumu görev alanına giren kısımların yer aldığı bir Bilgi Notu gönderilmiştir.

2. MÜKTESEBAT UYUMU KONULU TOPLANTI

AB müktesebatına uyum konusunda 3 Mart 2005 tarihinde Brüksel'de bir çalışma grubu toplantısı gerçekleştirilmiştir. Söz konusu toplantıya Türkiye'den Rekabet Kurumu'nun yanı sıra, ABGS ve DPT yetkilileri de katılmıştır. AB tarafında ise Rekabet Genel Müdürlüğü ve Genişleme Genel Müdürlüğü uzmanları katılmıştır.

Toplantının amacı müktesebat kapsamında yer alan rekabet politikası faslına ilişkin olarak Rekabet Kurumu'nun sorumluluk alanının ne olduğu belirlenmesidir. Bir başka ifade ile bu toplantıda Rekabet Kurumu tarafından daha henüz bir tebliğ, rehber veya duyuru şeklinde kabul edilmemiş bazı AB ikincil mevzuatına ilişkin olarak müktesebat uyum kapsamında nasıl bir yol izlenmesi gerektiği ele alınmıştır.

Söz konusu toplantıda AB tarafı, usul bağlamında uyumun önemli olabileceğini ancak bu alanda aday ülkenin kayda değer bir takdir hakkının bulunduğunu ve asıl önemli olanın öz bakımından uyumun sağlanması gerektiğini ifade etmiştir. Diğer yandan öz anlamında kabul edilen mevzuatın şeklinin veya niteliğinin ne olduğundan ziyade yol gösterici prensipleri içermesi ve daha önemlisi Rekabet Kurumu'nun bu ilkelere bağlı kalması gerektiği vurgulanmıştır. Ayrıca mevzuat hazırlığında ve uygulamasında AB tarafından izin verilen bir hususun yasaklanması ilkesine uyulmasında yarar olduğu belirtilmiştir. AB tarafının vurguladığı bu hususlar mevzuat uyumu konusunda yapılacak olan çalışmalar bakımından Rekabet Kurumu için oldukça önemlidir.

Diğer yandan toplantının diğer konu başlığı altında rekabeti bozan devlet yardımlarının kontrolü ve denetimi hususu ele alınmıştır. Her ne kadar bu konu doğrudan Rekabet Kurumu sorumluluk alanında yer almasa bile, bu alandaki gelişmeler mevzuat uyumu anlamında doğrudan ilgilendirmektedir.

AB tarafı Türkiye'nin 1/95 Sayılı Gümrük Birliği Kararı uyarınca ve daha sonrasında AB ile tam üyelik yolunda mevzuat uyumu çerçevesinde devlet yardımları alanında üzerine düşen yükümlülüklerle ilişkin olarak attığı adımların tatmin edici olmadığını vurgulayarak bunun üzüntü verici olduğunu belirtmiş ve devlet yardımları bağlamında gerekli ve yeterli adımlar atılmadan genel olarak rekabet politikası başlığının müzakereye açılmayabileceği ifade etmiştir.

3. 113. TÜRKİYE-AVRUPA TOPLULUĞU GÜMRÜK BİRLİĞİ ALT KOMİTE TOPLANTISI

113. Alt Komite toplantısı 17 Mart 2005 tarihinde Brüksel'de gerçekleştirilmiştir. Söz konusu toplantıda, esas olarak iki taraf arasındaki ticari ilişkileri düzenleyen Gümrük Birliği Kararı çerçevesinde tarafların yerine getirmesi gereken yükümlülükler çerçevesinde görüş alışverişinde bulunulmuştur. Toplantının başında 112. toplantıya ilişkin görüşme notları kabul edilmiş ve önceden belirlenen gündem çerçevesinde görüşmelere geçilmiştir.

Toplantıda ele alınan konular arasında Güney Doğu Avrupa Enerji Topluluğu Anlaşmasına ilişkin Türkiye'nin pozisyonu, İlaç sektöründe veri koruma konusu, özellikle yüksek alkollü içkiler bakımından pazara girişe ilişkin sorunlar, tütün ürünlerinin farklı vergilendirilmesi (yerli-yabancı tütün temelinde), tarım alanında AB'de yapılan et ithalatına ilişkin yasaklama ve rekabet başlığı altında devlet yardımlarının izlenmesi ve denetlenmesi konusunda bir çerçeve yasa kabul edilmesi ve bir otorite tayin edilmesi hususu yer almaktadır.

Bu toplantıda, rekabet başlığı altında yer alan devlet yardımları konusunda 1/95 sayılı Gümrük Birliği Kararı'ndan kaynaklanan yükümlülüklerin yerine getirilmesi konusunda atılan adımların yetersizliği eleştirilmiş ve ilerleme kaydedilmemesi halinde bu sorunun rekabet faslının müzakereye açılması önünde bir engel teşkil edeceği ifade edilmiştir.

4. 2 NO'LU İÇ PAZAR VE REKABET ALT KOMİTESİ TOPLANTISI

11 Nisan 2000 tarih ve 3/2000 sayılı Türkiye-AB Ortaklık Konseyi Kararı ile oluşturulan 8 alt komite arasında yer alan 2 No'lu İç Pazar ve Rekabet Alt Komitesi diğer konulara ilave olarak rekabet ve devlet yardımları itibarıyla Ortaklık Anlaşmasının ve Katılım Ortaklığının önceliklerinin uygulanmasını takip etmektedir. Anılan Komite'nin dördüncü toplantısı 25 Mayıs 2005 tarihinde Ankara'da yapılmıştır. Komite'ye Rekabet Kurumu bünyesinde hazırlanan bir bilgi notu iletilerek 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı'nın 38, 40, 43. maddelerinin uygulanmasına yönelik talepte bulunulmuştur. Söz konusu maddeler bağlamında özetle, Avrupa Komisyonu'nun Topluluk tarafında olumsuz etki doğuran eylemlerle ilgili aldığı kararlar, Roma Anlaşması'nın 81 ve 82. maddeleri uyarınca alınan ve Türkiye'yi etkileyen kararlar, bir tarafın diğer taraftaki rekabeti kısıtlayıcı eylemler nedeniyle etkilendiği durumlarda diğer tarafı bilgilendirerek rekabet otoritesinin harekete geçmesini talep etmesi halleriyle ilgili daha somut kuralların tartışılması, Komisyonun Topluluk dışındaki rekabet otoriteleri ile bu konuda yaşadığı tecrübeler gibi konuların ele alınabileceği ve bu kuralların uygulanması önünde uygulama kurallarının yokluğunun herhangi bir engel oluşturmadığı ifade edilmektedir. Komite'deki Topluluk tarafı, söz konusu talebin not edildiğini ve Avrupa Komisyonunun ilgili birimleri tarafından değerlendirildikten sonra Türk tarafının bilgilendirileceğini ifade etmiştir.

5. AVRUPA BİRLİĞİ TAM ÜYELİK MÜZAKERELERİ VE REKABET POLİTİKASI

A. GENEL ÇERÇEVE

3 Ekim 2005 tarihinde AB'ye tam üyelik müzakere süreci resmen başlamıştır. Müzakere sürecinde AB müktesebatının¹ 35 başlığından 8'ncisi rekabet politikasıdır. Rekabet Kurumu bu faslın doğrudan sorumlu kurumları arasındadır.

Ülkemizin 3 Ekim 2005 tarihi itibarıyla girdiği katılım müzakereleri süreci, Türkiye'nin AB Müktesebatını ne kadar sürede kendi iç hukukuna aktarıp, yürürlüğe koyacağı ve etkili bir şekilde uygulayacağını belirlediği süreçtir.

Bu sürecin ilk adımı olarak bir tarama aşaması öngörülmüştür. Tarama aşaması 20 Ekim 2005 tarihinde başlamıştır. Tarama görüşmelerinin yaklaşık olarak bir yıllık bir sürede tamamlanması beklenmektedir.

Tarama aşamasındaki görüşmeler iki ayaktan oluşmaktadır. Bunlardan ilki açıklayıcı tarama toplantısı ve ikincisi ayrıntılı tarama toplantısıdır.

Rekabet politikası faslına ilişkin tanıtıcı tarama toplantısı 8-9 Kasım 2005 tarihlerinde ve ayrıntılı tarama toplantısı 1-2 Aralık 2005 tarihlerinde Brüksel'de gerçekleştirilmiştir.

¹ AB Müktesebatı, AB Hukuk sistemine verilen addır. Yaklaşık 120 bin sayfadan oluşmaktadır. AB'yi kuran ve daha sonra değişikliğe uğrayan antlaşmaları, aday ülkelerin AB'ye katılırken imzaladıkları katılım antlaşmalarını, Konsey, Komisyon, Avrupa Toplulukları Adalet Divanı gibi Topluluk organlarının çıkardıkları tüm mevzuatı ifade etmektedir.

Tanıtıcı tarama toplantısında Komisyon yetkilileri ilgili müzakere faslındaki AB müktesebatı hakkında bilgi vermektedirler. Tanıtıcı taramada, Komisyon yetkililerine olabilecek sorularımızı yöneltmek dışında ülkemize düşen bir rol bulunmamaktadır. Taramanın ikinci ayağı, esas rolün Türkiye’de olduğu ayrıntılı taramadır. Ayrıntılı taramada, ilgili başlıktaki müktesebatı kabule hazır olup olmadığımız, ilgili başlıktaki müktesebata uygun kanunları kabul edip etmediğimiz, etmediyse, bunun için nasıl bir takvim öngördüğümüz, ilgili başlıktaki müktesebatı uygulamak için gerekli idari yapıları haiz olup olmadığımız, eğer değilsek, bunları ne zaman kuracağımıza dair bilgi verilmesi öngörülmektedir.

Toplam 35 başlığa bölünmüş olan AB müktesebatına dair her bir müzakere faslının taraması bittikten sonra, Komisyon üye ülkelere bir rapor sunacaktır. Buradaki değerlendirme ve öneriler, o fasılda müzakerelerinin açılmasına temel teşkil edecektir. Komisyon, raporlarında, ayrıntılı tarama sırasında ülkemizce verilen bilgilere dayanarak ülkemizin müzakerelere hazır olup olmadığını değerlendirecek ve sonuç kısmında ya faslın müzakereye açılmasını önerecek; ya da bunun için tamamlanması gereken ön-şartları (benchmarks) ortaya koyacaktır. Sonuç bölümü (öneriler) hariç, raporun hazırlanması sırasında ülkemize de danışılacaktır.

Taraması tamamlanan fasıllarda Komisyon’un önerisi ve 25 üye ülkenin onayıyla fiili müzakerelere geçilecektir. Komisyon her bir fasıl için öneri hazırlarken, o faslın kapanması ve gerektiğinde açılması için kriterler belirleyebilecektir.

Tarama sürecinin sonuçlarına göre hangi müktesebat başlıklarında müzakerelerin başlayacağına Bakanlar Konseyi karar verir; bu başlıklar Hükümetlerarası Konferansta ilan edilir. Bu karardan önce ilgili ülkenin görüşü alınmaktadır.

Her bir müzakere faslının geçici olarak kapatılabilmesi için, Konsey müktesebatın uygulanmasına dair tatminkâr bir sicili de içeren ön-şartları belirleyecektir. Müktesebata uyum konusunda mevcut hukuki yükümlülüklerin müzakerelerin kapatılması öncesinde yerine getirilmesi gerekmektedir.

B. TARAMA TOPLANTILARI

Açıklayıcı Tarama Toplantısı (8-9 Kasım 2005)

8-9 Kasım 2005 tarihlerinde yapılan açıklayıcı tarama toplantısı’nda önceden belirlenmiş gündem çerçevesinde AB Komisyonu yetkilileri rekabet politikası faslında yer alan mevzuata ilişkin olarak açıklamalarda bulunmuştur. Bu gündem aynı zamanda ayrıntılı tarama toplantısı gündemini de oluşturmuştur.

Ayrıntılı Tarama Toplantısı (1-2 Aralık 2005)

Rekabet politikası faslına ilişkin ayrıntılı tarama toplantıları 1-2 Aralık 2005 tarihlerinde gerçekleştirilmiştir.

1 Aralık 2005 tarihli toplantıda devlet yardımları alanında Türkiye’nin müktesebat uyumu konusunda attığı adımlar AB tarafına sunulmuştur.

2 Aralık 2005 tarihli toplantıda esas olarak antitröst kuralları, Roma Antlaşması 86. maddesi ve Roma Antlaşması 31. maddesinde düzenlenen ulusal ticari tekeller konularında sunuşlar yapılmıştır. Bunlardan ulusal ticari tekeller dışında yer alan tüm konular Rekabet Kurumu temsilcileri tarafından yapılmıştır.

Rekabet Kurumu temsilcileri tarafından yapılan sunuş 6 alt başlığı içermiştir. Bu başlıklar sırasıyla, antitröst kurallarına genel bakış, usul kuralları, esastan kuralları (duyurular ve rehberler, yatay anlaşmalara ilişkin düzenlemeler, dikey anlaşmalara ilişkin düzenlemeler), sektörel kurallar, birleşmelerin kontrolü ve münhasır ve özel haklar konusu da Rekabet Kurumu tarafından anlatılmıştır.

Sunuşlar Rekabet Kurumu'ndan konunun uzmanı yetkili kişiler tarafından yapılmıştır. Her sunuş sonrasında Komisyon tarafı varsa değerlendirmelerini yapmış ve sorularını iletmiştir.

i. Genel Olarak Türkiye'de Antitröst Kuralları

İlk başlık "antitröst kurallarına genel bakış" konusudur. Bu başlık altında, ülkemizde antitröst kuralları bakımından en temel hukuki metni oluşturan 4054 Sayılı Kanun'da yer alan esas düzenlemelerin ile Avrupa Birliği rekabet hukukunun temel düzenlemelerine paralel olarak tasarlandığı ifade edilmiştir. Bu kapsamda, rekabeti sınırlayıcı anlaşmalar (4. madde), hakim durumun kötüye kullanılması (6) madde, muafiyet sistemi (5. madde) ve birleşmelerin kontrolü (7. madde)'ne ilişkin düzenlemeler muadil Avrupa Birliği kurallarına paralel olduğu, daha önemlisi bu kuralların uygulanması sırasında, Topluluk Müktesebatının ayrılmaz bir parçası olan Komisyon kararları ile Avrupa Birliği Mahkemeleri kararlarının yakından izlendiği ve kararlara derç edildiği vurgulanmıştır.

Diğer yandan Rekabet Kurumu'nun sahip olduğu idari ve kurumsal kapasite hakkında ayrıntılı bilgi verilmiştir. AB mevzuatı ile uyum bakımından önem arz eden yeterli kurumsal kapasite, mevzuatın varlığı ve güvenilir uygulama şeklindeki üç temel kriterleri bakımından Rekabet Kurumu'nun 1997 yılından bu yana gerçekleştirdiği faaliyetler dikkate alındığında, Türkiye'nin çok önemli bir mesafe kat ettiği önemle vurgulanmıştır. Son olarak 3 Mart 2005 tarihinde Komisyon yetkilileri ile yapılan ve esas olarak Rekabet Kurumu'nun rekabet politikası alanında üzerine düşen mevzuat uyum yükümlülüğüne ilişkin taraflar arasında bir anlayış birliğine varılan toplantı sonuçları tekrar edilerek, bu sonuçların Rekabet Kurumu uygulamalarına ışık tutacağı ifade edilmiştir.

Bu kapsamda, özellikle rekabet politikası alanında uyumun, ilgili AB mevzuatını kelime kelime tercüme edilerek kabul etmeyi gerektirmediği, kabul edilecek olan mevzuatın niteliğinden ziyade önemli olan temel prensipleri içermesi gerektiği ve "AB tarafından izin verilen bir hususa yasaklama getirilmemesi" temel prensibinin önemi konularında görüşler tekrar edilmiştir.

Önümüzdeki dönemde hem rekabet kurallarının daha etkin hale getirilmesi hem de mevzuat uyumu konusunda ilerleme kaydedilmesi amacıyla, bir yasa değişikliğine imkan vermek üzere Rekabet Kurumu içinde bir çalışma yapıldığından bahsedilmiştir.

Bu bölümün sonunda Komisyon yetkilileri, Türkiye'de Rekabet Kurumu'nun faaliyetleri hakkında yakından bilgi sahibi olduklarını, özellikle OECD tarafından Rekabet Kurumu hakkında hazırlanan gözden geçirme raporu ve 3 Mart 2005 tarihli toplantının bu konuda çok aydınlatıcı olduğunu ifade etmişlerdir.

ii. Usule İlişkin Kurallar

Bu başlık altında Avrupa Birliği'nin usule ilişkin olan 1/2003 sayılı Konsey Tüzüğü ile 773/2004 sayılı Komisyon Tüzüğü, Pişmanlık Duyurusu ile Cezalara ilişkin Rehber bağlamında Türkiye uygulamasına ilişkin sunuş yapılmıştır.

Usul kurallarının esas olarak 4054 Sayılı Kanun kapsamında düzenlendiği ve bu kurallar düzenlenirken AB rekabet mevzuatı usul kurallarına paralel olarak tasarlandığı ifade edilmiştir. Bu çerçevede, Türk rekabet hukuku usul kurallarının AB ile uyumlu olduğunun altı çizilmiştir.

Diğer yandan sunuşun ikinci bölümünde kartellerle mücadelede önemli bir araç olan pişmanlık uygulaması ile cezaların verilmesindeki kriterleri belirleyen Komisyon rehberi hakkında açıklamalar yapılmıştır. Bu bağlamda, pişmanlık uygulamasının öneminin farkında olduğunun altı çizilmiş ancak mevcut yasanın buna izin vermediği ve yasal değişiklik gerektiği ifade edilmiştir. Cezalar konusunda rehberin öneminin farkında olduğunun altı çizilmiş ve bu konuda bir rehberle Rekabet Kurumu'nun da ihtiyaç duyduğu ifade edilmiştir.

Komasyon tarafı genel olarak usul kuralları bakımından Türk rekabet mevzuatının uyumlu olmasından duydukları memnuniyeti dile getirmişlerdir. Diğer yandan pişmanlık uygulamasının ve cezaların verilmesinde belirli kriterleri gösteren bir rehber olmasının etkin bir rekabet hukuku uygulaması bakımından önemli olduğunun altını çizmişler ve Rekabet Kurumu'nun bunun farkında olmasından dolayı memnunluk duyduklarını ifade etmişlerdir.

iii. Esasa İlişkin Kurallar

Bu bölüme ilişkin sunuşun hemen başında, genel nitelikte bazı açıklamalara yer verilmiştir. Bu kapsamda, özellikle henüz Rekabet Kurumu tarafından kabul edilmeyen bazı AB mevzuatının uygulamada dikkate alındığı vurgulanmıştır. Bu kapsamda, sadece ilgili mevzuat değil buna ilişkin Komisyon kararları ve Mahkeme kararlarının da dikkatle takip edildiği ifade edilmiştir.

Bu bölümde yer alan bazı Komisyon Duyuruları hakkında açıklamalara yer verilmiştir. Bu duyurulardan De Minimis'in önemini farkında olduğu ancak kabulü için yasal değişikliğe ihtiyaç duyulduğu, "ilgili pazar" konusunda düzenlememiz olduğu, "Roma Antlaşması 81 (3) maddesinin uygulanmasına ilişkin rehber" in, Türkiye'de de muafiyet sistemi olduğu için önemini farkında olduğu ve kabul edilmesi önünde bir sakınca olmadığı ifade edilmiştir. Diğer yandan "üye ülkeler arasındaki ticaretin etkilenmesi kavramı"na ilişkin duyurunun şu aşamada ancak Gümrük Birliği rekabet kuralları bağlamında anlamlı olabileceği belirtilmiştir.

Yatay işbirliği anlaşmaları, araştırma ve geliştirme anlaşmaları, dikey anlaşmalar ve teknoloji transferi anlaşmalarına dair olarak yapılan sunumlarda; Rekabet Kurulu'nun yatay işbirliği anlaşmalarına ve teknoloji transferi anlaşmalarına dair ikincil düzenlemelerinin bulunmadığı, marka ve know-how içeren anlaşmalara dair Rekabet Kurulu kararlarında Komisyon'un konuya dair ikincil düzenlemeleri ve kararlarındaki prensiplerin dikkate alındığı ifade edilmiş, Rekabet Kurulu'nun çıkardığı araştırma ve geliştirme anlaşmaları ve dikey anlaşmalara dair tebliğlerle ilgili bilgi verilmiştir.

Komasyon, araştırma ve geliştirme anlaşmalarına ilişkin muafiyet süresinin Komisyon'un yaklaşımından daha katı olduğunu, rakip şirketler için uygulanan %40'lık pazar payı eşliğinin oldukça yüksek olduğunu ifade etmiştir. Bunlara karşılık olarak, Rekabet Kurulu'nun muafiyet süresi olarak o zaman geçerli olan 5 yıllık bireysel muafiyet süresini dikkate aldığı, Komisyon'un önceki tüzüğündeki yaklaşımının da 5 yıl olduğu ifade edilmiş, %40 eşliğine ilişkin olarak ise Türkiye'de araştırma ve geliştirme harcamalarının yüksek olmadığı, gayri safi milli hasıla içinde bu harcamaların payının artmasının önünde rekabet kurallarının engel olmaması için eşğin yüksek tutulduğu ifade edilmiş ve bu konunun ayrıca tartışılabileceği belirtilmiştir.

Dikey anlaşmalar ile ilgili olarak, Komisyon yetkilileri, Komisyon Tüzüğünde neden %30 oranının belirlendiğine dair açıklama yapmıştır.

Teknoloji transferi ile ilgili olarak Komisyon yetkilileri, yapılan sunumdan Topluluk kurallarının Türkiye'deki fikri mülkiyet kuralları nedeniyle ancak kısmen dikkate alınabileceğini anladıklarını ve bunun doğru olup olmadığını sormuşlardır. Buna cevaben, inhisari patent lisansları ile ilgili olarak bunun doğru olduğu ifade edilmiştir.

Motorlu taşıtlar ile ilgili olarak, Rekabet Kurulu'nun bu konudaki 1998/4 sayılı mevcut tebliği, bu tebliğin olumsuz yönleri, bu tebliğin yerini alacak olan 1 Ocak 2006'da yürürlüğe girecek 2005/4 sayılı yeni tebliğ, yeni tebliğin Komisyon'un mevcut tüzüğü ile olan benzer ve farklı noktaları ile ilgili bilgi verilmiştir. Komisyon, motorlu taşıtlar ile ilgili sunum sonrasında Rekabet Kurumu'nun yaklaşımının Komisyon'un yaklaşımına çok benzediğini, bunun memnuniyet verici olduğunu ifade ederek sorularının olmadığını ifade etmiştir.

iv. Sektörel Kurallar

Türkiye’de sigortacılık sektörüne yönelik olarak AB’deki 358/2003 sayılı Tüzüğe paralel bir ikincil mevzuat bulunmadığı belirtilmiş ve 358/2003 sayılı Tüzük ile muafiyet tanınan 4 anlaşma kategorisi Türkiye’deki uygulama alanları bakımından değerlendirilmiştir. Türkiye’de sektöre yönelik rekabet hukuku uygulamalarına örnek olarak ise, Rekabet Kurulu’nun 30.10.2003 tarih ve 03-70/844-366 sayılı Sigorta Soruşturması Kararı’ndan bahsedilmiş ve Rekabet Kurulu’nun, kararlarında Komisyon tüzüklerini dikkate aldığı belirtilmiştir. Sunuşta ayrıca, Türk sigortacılık sektörüne yönelik bir grup muafiyeti düzenlemesinin, sektörün hali hazırdaki yapısı, işleyişi ve gelişmişlik düzeyi dikkate alındığında acil bir ihtiyaç niteliği taşımadığı, bununla birlikte gerek Türk sigorta şirketlerini muafiyetin koşulları hakkında bilgilendirmek, gerekse Türkiye’de faaliyet göstermek isteyebilecek yabancı sigorta şirketlerine hukuki açıklık ve kesinlik sağlamak amacıyla Türk Rekabet Kurumu’nca bir “Bildiri” (“Notice”) yayınlanmasının planlandığı ifade edilmiştir. Sunuşun bitiminde Komisyon yetkilisi, sunuşun net olduğunu, Türkiye’nin pek çok açıdan AB müktesebatına uyum sağlamış olduğunu, Türk Rekabet Kurumu tarafından yayınlanması planlanan sigortacılık sektörüne yönelik Bildiri’nin çok olumlu karşılandığını, bununla birlikte ileride sektörün gelişme düzeyi ile paralel olarak sektöre yönelik kuralları geliştirmek gerekebileceğini belirterek teşekkür etmiştir.

Toplantıda hava taşımacılığı sektörüne yönelik olarak yapılan sunuşta, Türk hava taşımacılığı sektörünün mevcut durumu aktarılmış ve geçerlilik süresi 30 Haziran 2005’te dolmuş olan ve bugüne dek yerine yeni bir Tüzüğün işleme konulmadığı 1617/93 sayılı Tüzük ile muafiyet tanınan 2 anlaşma kategorisi, Türkiye’deki uygulama alanları bakımından değerlendirilmiştir. Türkiye’de sektöre yönelik rekabet hukuku uygulamalarına örnek olarak Rekabet Kurulu’nun 13.02.2001 tarih ve /01-08/73-21 sayılı Muafiyet Kararı’ndan bahsedilmiştir. Son olarak, Türk Rekabet Kurumu’nun Komisyon’daki hava taşımacılığı sektörüne yönelik gelişmeleri takip ettiği ve Komisyon tarafından yeni bir Tüzük yayınlaması durumunda gerekli düzenlemelerin yapılacağı ifade edilmiştir. Sunuşun sonunda Komisyon yetkilisi sunuşun yeterince açık olduğunu, bir sorularının olmadığını belirterek teşekkür etmiştir.

Toplantıda, Türkiye’de denizyolu taşımacılığındaki rekabet politikası ile ilgili olarak, AB’de iki ayrı Tüzüğe konu olan düzenli hat konferansları ve konsorsiyumlarına ilişkin sunum yapılmıştır. Sunumda, Türkiye’de AB’de 4056/86 sayılı Tüzük ile muafiyet tanınan düzenli hat konferanslarına dair ikincil bir mevzuatın henüz bulunmadığı, ancak Rekabet Kurulu’nun 2003 ve 2005 yılında, şikayet üzerine başlatılan iki ayrı önaraştırma sonucunda, söz konusu uygulamaların AB’de 4056/86 sayılı Tüzük ile muafiyet kapsamında olması dolayısıyla şikayete konu konferanslar hakkında soruşturma açılmamasına karar verdiği, ayrıca düzenli hat konferanslarına ilişkin bir grup muafiyeti hazırlanması çalışmalarını başlatmak üzere bir çalışma grubunun oluşturulduğu, ancak oluşturulan çalışma grubunun, AB’de söz konusu grup muafiyeti gözden geçirilmekte olduğundan çalışmalarına ara verdiği ve gelişmelerin izlendiği belirtilmiştir. Ayrıca, incelenen konferanslardan birinin Kurul’a bireysel muafiyet başvurusunda bulunduğu, fakat söz konusu bireysel muafiyet değerlendirmesinin AB’deki gözden geçirme süreci ve Kurumumuzdaki çalışmaların tamamlanmasından sonra yapılmasına karar verildiği ifade edilmiştir. Konsorsiyumlara ilişkin olarak ise, ülkemizde rekabet hukuku açısından konsorsiyumlarla ilgili bir düzenlemenin bulunmadığı, bugüne kadar Kurumumuza bu konuda herhangi bir başvuru olmadığı ve Rekabet Kurulunca incelenen bir olay olmadığı belirtilmiştir. Sonuç olarak düzenli hat konferansları için bir düzenleme yapmak için AB’nin bu alandaki yeni politikasının netleşmesinin beklendiği, ayrıca mevcut durumda herhangi bir grup muafiyeti düzenlemesi olmasa da, konferans ve konsorsiyumları 4054 sayılı Kanun’un 5. maddesi çerçevesinde bireysel muafiyet açısından incelemenin her zaman için mümkün olduğu bildirilmiştir. AB yetkilileri, denizyolu taşımacılığına ilişkin sunumun sonunda, Türkiye’de düzenli hat konferansları alanında bir düzenleme yapmak için AB’nin yeni politikasının netleşmesini beklememizden dolayı memnun olduklarını ifade etmişler ve teşekkür etmişlerdir. AB’de düzenli hat konferansları ile ilgili gözden geçirme süreci ile ilgili bir bilgi olarak da, AB

Komisyonu'nun Konsey'e söz konusu 4056/86 sayılı Tüzük'ün yürürlükten kaldırılması konusunda bir öneri sunmasının beklendiğini bildirmişlerdir.

v. Birleşmelerin Kontrolü

Bu başlık altında öncelikle Türkiye'de birleşmelerin kontrolü alanında uygulanan kuralların yasal çerçevesi hakkında bilgi verilmiş, Türkiye ile AB'nin ikincil mevzuatı açısından bir karşılaştırma yapılmıştır. Birleşmelerin kontrolü bakımından Rekabet Kurumu uygulamalarının AB uygulamasının takipçisi olduğu vurgulanmış, çıkarılmamış olan ikincil mevzuatta dahi gerektiği takdirde AB'nin ikincil mevzuatına ve AB içtihatlarına atıflar yapıldığı belirtilmiştir. Bu başlık altında ayrıca Rekabet Kurumu'nun özelleştirme işlemlerindeki fonksiyonuna da değinilmiş, Rekabet Kurulu'nun özelleştirmelere ilişkin görüşlerinin dikkate alındığı vurgulanmıştır.

Yapılan sunuştan sonra, Komisyon yetkilileri tarafından birleşmelerin kontrolünün yasal bir çerçeveye oturtulmuş olduğunun anlaşıldığı ifade edilmiştir.

Bir soru üzerine Rekabet Kurumu'nun birleşmelerin kontrolünde yasaklayıcı bir zihniyetle hareket etmediği açıklanmış, ancak özelleştirme işlemlerinde piyasaların ileride daha rekabetçi bir yapıya kavuşmaları için bir takım yapısal öneriler ileri sürüldüğü belirtilmiştir. Ayrıca, Rekabet Kurumu tarafından birleşmelerin kontrolünde çok az sayıda izin verilmeyen işlem olduğunun yanıltıcı olmaması gerektiği, Rekabet Kurulu'nun önemli sayıdaki birleşme kararında koşullu izin verdiği de vurgulanmıştır. Bu hususların yanı sıra gelen sorular üzerine yan sınırlamalar ve birleşme prosedüründe takip edilecek zaman sınırlamaları hakkında da Komisyon yetkililerine açıklayıcı nitelikte tatminkar bilgiler sunulmuştur.

Ayrıntılı bilgilendirme toplantısı sonucunda Türkiye'deki birleşme kontrolüne yönelik mevzuat ve uygulama konusunda bir problemle karşılaşılacağı anlaşılmıştır.

vi. Münhasır ve Özel Hakka Sahip Teşebbüsler ve Kamu Tekelleri (Roma Antlaşması 86. Madde)

Roma Antlaşmasının 86. maddesi çerçevesinde özel ve münhasır hakka sahip teşebbüsler (kamu veya özel ayrımı yapılmaksızın) ve genel ekonomik çıkarlara hizmet etmekle yetkilendirilen işletmeler (yine kamu veya özel ayrımı yapılmaksızın) ele alınmaktadır. Bu maddenin özü bahsedilen bu teşebbüslere sınırlı durumlardaki istisnalar haricinde rekabet kurallarının uygulanmasını içermektedir. Ayrıca kamu otoritelerinden herhangi bir özel veya münhasır hak tahsisi yaparken rekabet kurallarının özünü ve rekabet kurallarından beklenen faydaları zedelememesi ilkelerini göz önünde bulundurması beklenmektedir.

Bu konular çerçevesinde tarama toplantılarının birinci aşaması olan tanıtım toplantısında ele alınan hususlar ve ilerleme raporlarında değinilen noktalar da göz önünde bulundurularak ülkemizin 86. maddeye ilişkin ayrıntılı tarama toplantısındaki sunuşu Rekabet Kurumu tarafından yapılmıştır. Ancak, 86. maddede belirtilen hususlar yalnızca rekabet kuralları ile ilgili olmayıp söz konusu maddede Antlaşmanın tüm maddelerine atıf yapılmaktadır. Dolayısıyla her ne kadar konu ile ilgili sunuş Rekabet Kurumu tarafından yapılmış olsa dahi 86. maddenin kapsamı diğer birçok devlet kurumunu ilgilendirecek şekilde geniş kapsamlıdır. Bu çerçevede, ayrıntılı tarama toplantısında özellikle:

- Rekabet kurallarının özel ve kamu teşebbüsü ayrımı yapılmaksızın tüm teşebbüslere uygulandığından,
- Devletin özel/münhasır hak tahsislerinde herhangi yasal bir zorunluluk olmamakla birlikte Rekabet Kurulu'nun rekabet danışmanlığı (competition advocacy) niyetiyle ilgili kurumlara görüşünün gönderildiğinden,
- Başbakanlığın, piyasalardaki rekabet şartlarını etkileme potansiyeline sahip yasal düzenlemeler için Bakanlıklara göndermiş olduğu ve Rekabet Kurumu'nun olumlu görüşünün alınması gerektiğini belirttiği genelgelerden,

- Rekabet Kurumu ve Danıştay'ın, ilgili kararlara da atıf yaparak, rekabet mevzuatı çerçevesinde kuralların kamu veya özel teşebbüslere uygulanması bakımından Avrupa Birliği uygulamasını ve AB mahkemelerinin içtihatlarını takip ettiğinden bahsedilmiştir.

Yapılan açıklamalardan sonra Komisyon yetkilileri tarafından sunuşun çok net olduğu, Türkiye tarafından Antlaşmanın 86. maddesinde yer alan hükümlere sadık olunduğu ve bu durumun memnuniyet verici olduğu açıkça ifade edilmiştir.

Rekabet Kurumu'nun sorumlu olduğu antitröst kuralları bağlamında Türkiye'nin gerek mevzuat, gerek kurumsal kapasite ve gerekse uygulama çerçevesinde çok önemli bir mesafe kat etmiş olduğunun görüldüğü ifade edilmiştir. Diğer yandan, henüz kabul edilmemiş olan mevzuatın uygulamada dikkate alınmasının önemi vurgulanırken, özellikle 3 Mart 2005 tarihinde varılan anlayış birliği çerçevesinde Rekabet Kurumu'nun bu düzenlemeleri çıkarmanın öneminin farkında olması memnuniyetle karşılanmıştır.

Kurumumuzun antitröst alanında atmış olduğu adımlar ve geleceğe yönelik ortaya koyduğu vizyon dikkate alındığında, rekabet politikasının Kurumumuza ilişkin bölümüne dair müzakere sürecinin göreceli olarak kolay geçeceğini ileri sürmek mümkündür. Bu çerçevede, Kurumumuz sorumluluk alanına giren konularda atılan adımların rekabet politikası faslının müzakereye açılması için yeterli olduğu ancak, özellikle devlet yardımlarının izlenmesi ve denetlenmesine dair mevzuatın çıkarılması hususunun söz konusu faslın müzakereye açılması için bir ön koşul olarak getirilmesi olasıdır.

6. AVRUPA-AKDENİZ ORTAKLIĞI PROGRAMI (EUROMED MARKET PROGRAMME)

24-27 Ocak 2005 tarihlerinde Malta'da, Avrupa-Akdeniz Ortaklığı Programı (Euromed Market Programme) çerçevesinde, Avrupa Avrupa Kamu İdaresi Enstitüsü tarafından düzenlenen "Rekabet Kuralları" konulu bir çalışma toplantısı katılım gerçekleştirilmiştir. Çalışma toplantısına Türkiye'nin yanı sıra Filistin, İsrail, Malta ve Avrupa Birliği Komisyonu yetkilileri katılım sağlamıştır.

Söz konusu toplantıda, Avrupa Birliği rekabet kuralları konusundaki son gelişmelerle ilişkin olarak katılımcıları bilgilendirmek, toplantıya katılan ülkelerin rekabet hukuku konusundaki çalışmaları ve planları konusunda tarafları bilgilendirmek, katılımcı ülkeler arasında Avrupa-Akdeniz Ortaklığı'nın birinci safhasında ikili ve çok taraflı olarak oluşturulan işbirliğinin devamını ve gelişmesini sağlamak ve ülkeler arasında deneyim ve bilgi paylaşımını desteklemek gibi amaçlar güdülmüştür.

II. ULUSLARARASI KURULUŞLAR

Rekabet Kurumu kurulduğu 1997 yılından beri rekabet hukuku ve politikasına ilişkin faaliyet gösteren uluslararası kuruluşlar tarafından düzenlenen toplantılara katılım göstermektedir. Söz konusu bu kuruluşlar, OECD, DTÖ, UNCTAD ve Uluslararası Rekabet Ağı (ICN)'dir. Her ne kadar bu kurumların gerek kuruluş koşulları ve gerekse kuruluş gerekçeleri birbirinden farklı olsa da, mevcut durumunda bakıldığında söz konusu kuruluşların en azından rekabet hukuku ve politikası bağlamında bir bütünün parçaları olarak işlev gördüklerini ileri sürmek mümkündür. Söz konusu kuruluşlar bünyesinde yürütülen çalışmaların nihai hedefi, artan küreselleşme ve serbestleşmeye paralel olarak dünya ekonomisinde yer edinen tüm ülkelerde işleyen bir rekabet politikası sisteminin kurulmasıdır. Bu nihai amaca yönelik olarak her bir kurum bazen bağımsız ve bazen çakışan faaliyetler yürütmektedir.

1. AVRUPA EKONOMİK İŞBİRLİĞİ VE KALKINMA TEŞKİLATI (OECD)

A. OECD TOPLANTILARI

1. OECD ŞUBAT TOPLANTILARI

OECD Rekabet Komitesi Şubat ayı toplantıları 14-18 Şubat 2005 tarihlerinde yapılmıştır.

a. 2 Numaralı Rekabet ve Regülasyon Çalışma Grubunun 14 Şubat 2005 Tarihli Toplantıları

Demiryolu Endüstrisinde Yapısal Reform

2 numaralı Rekabet ve Regülasyon Çalışma Grubunun 14 Şubat 2005 tarihli 30. toplantısının IV numaralı gündem maddesi olan “Demiryolu Endüstrisinde Yapısal Reform” konusudur.

Tartışma amacıyla Sekretarya tarafından “Demiryolu Endüstrisinde Yapısal Reform: Tren Faaliyetleri Demiryolu Altyapısından Ayrılmalı mıdır?” başlıklı bir not hazırlanmıştır.

Son yirmi yıl içinde düzenleyici reformdaki en büyük gelişme, geleneksel kamu hizmeti endüstrilerinde hükümetin amaçlarının, bu endüstrilerdeki sürdürülebilir rekabetin mümkün olduğu kısımlarının rekabete açılması vasıtasıyla daha iyi şekilde elde edilebileceğinin anlaşılması olmuştur. Bu tür bir rekabet, regülatörün pazara girecek teşebbüslere her tür zorunlu girdiye ayrımcı olmayan bir şekilde giriş olanağı sağlamasını gerektirmektedir. Bu prensibin uygulanması, kamu hizmeti endüstrilerinin regülasyonuna olan geleneksel yaklaşımlarda büyük değişikliklere yol açmıştır.

Demiryolu sektörü de bu trendden etkilenmiştir. OECD ülkelerinin yarısından fazlası mevcut demiryolu altyapısının büyük kısmında bağımsız tren işleticilerinin hizmet sunmasına izin vermektedir. Birkaç ülke ise, altyapı sahibinin tren işletmesine izin vermeyecek kadar ileri gitmiştir. Örneğin, Birleşik Krallık'ta demiryolu altyapısı sorumluluğu birkaç yıllığına devletin regülasyonuna tabi kâr amacı güden özel bir şirketin sorumluluğuna verilmiştir.

Zorunlu giriş ve dikey ayrıştırma ile ilgili tecrübeler sınırlı olup, şimdiye kadar elde edilen rekabetin seviyesi ise pek fazla olmamıştır. Birleşik Krallıkta demiryolu altyapısının bakımı konusunda bazı hatalar yapılmıştır. Ancak bu hataların kötü yönetimden mi, yoksa ayrıştırma modelindeki zorluktan mı kaynaklandığı tam olarak belli değildir. Dikey ayrıştırmayı eleştirenler bazı OECD ülkelerinde (özellikle Kuzey Amerika) demiryolu sektöründe (yük taşımacılığı ağırlıklı olsa da) birbirlerine rakip olan dikey bütünsel demiryolu şirketleri arasındaki rekabet sonucunda önemli seviyede verimlilik ve yenilik sağlandığına dikkat çekmektedir.

Son birkaç yıldır demiryolu endüstrisinde zorunlu giriş ve dikey ayrıştırma ile ilgili fikirlerin yeniden değerlendirilmesine ihtiyaç olduğu düşünülmektedir. Demiryolu sektörünün diğer taşımacılık sektörlerinden farklı olup olmadığı, politika yapıcılarının demiryolu sektöründe rekabet artırmak için başka yaklaşımlara odaklanması gerekip gerekmediği sorulmaktadır.

Sekretarya tarafından hazırlanan bu not, demiryolu sektöründeki yapısal ayrıştırma konusunu yeniden ele almaktadır. Bu bağlamda, dikey ayrıştırma konusunda ülkelerin tecrübelerinin ne olduğu, dikey ayrıştırmanın ardındaki teorinin zorunlu giriş ve/veya dikey ayrıştırma tercihi ile ilgili neler içerdiği, bu teorinin demiryolu sektörüne nasıl uygulandığı ve herhangi bir demiryolu ağının optimal yapısını belirleyen faktörlerin neler olduğu gibi konulara söz konusu notta yer verilmektedir.

Hemen hemen tüm OECD ülkelerinde hükümetler demiryolu sektöründe büyük rol oynamıştır. Devletin müdahale etme nedenleri zaman içinde değişse de, mevcut durumda devlet müdahalesinin devam etmesinin birbiri ile bağlantılı iki nedeni bulunmaktadır.

- a) Demiryolunda, özellikle dökme yük veya şehiriçi yolcu taşımacılığı gibi belirli hizmetlerde var olan pazar gücü,
- b) Demiryolunun ikamesi olan özellikle karayolu taşımacılığının etkin fiyatlanmaması (OECD ülkelerinde yolların kullanımının ücrete tabi olması gittikçe artmakla birlikte halen yolların bir çoğunda yolu kullananlar ücrete tabi tutulmamaktadır. Dolayısıyla yol ağlarının kullanımının maliyetleri ya ücrete tabi değildir ya da düşük ücretlendirilmektedir.)

Neden ne olursa olsun, sonuçta, iktisadi sonuçlar aynı olmaktadır: Sosyal olarak optimal seviyeye göre demiryolu hizmetlerinin ücretleri çok yüksektir ve bu hizmetlerin tüketimi çok düşüktür.

Dolayısıyla demiryolu sektöründeki **Genel Amaç** tüm OECD ülkeleri için geçerli olacak şekilde tanımlanabilir:

Hükümetlerin demiryolu sektöründeki genel amacı, nihai kullanıcı fiyatlarının optimal seviyede hizmet kalitesi ve hizmet çeşitliliği ile (ikame hizmetlerin fiyatları dikkate alındığında) etkin seviyede olması, yüksek seviyede üretim verimliliği ve devamlı ve etkin yatırım ve inovasyon seviyesidir.

Söz konusu gündem maddesi ile ilgili olarak bir çok ülke delegasyonu yazılı bazı katkılar yapmıştır. Türkiye'deki demiryolu sektörü ile ilgili olarak resmi dokümanlardan derlenen ve mevcut durum ile yapılması öngörülen değişiklikleri içeren yazılı bir ülke katkısı hazırlanmıştır.

Yapısal Ayrıştırma Önerisi:Çoklu Endüstri Deneyimleri

Bu gündem maddesi ile ilgili olarak sekreteryaya tarafından hazırlanan bir not bulunmaktadır. Bu notta yer alan bazı değerlendirmelerin altının çizilmesi gerekmektedir.

Altyapı endüstrilerinde ayrıştırma, daha önce bütünleşik yapıda olan bir şirketi, rekabetçi ve rekabetçi olmayan kısımlara ayırmaktadır. Farklı ayrıştırma türleri bulunmaktadır. Muhasebe bazında, fonksiyonel ayrıştırma gibi zayıf olarak nitelenen ayrıştırma türleri olduğu kadar, mülkiyet ayrıştırması, club ayrıştırması ve mülkiyetin kontrolden ayrıştırılması gibi güçlü ayrıştırma türleri de bulunmaktadır.

Girişin regüle edilmesi de (access regulation), bir endüstrinin rekabetçi kısmı için rekabetin korunması ve artırılmasına yönelik yapısal ayrıştırmaya alternatif bir araçtır. Girişin regüle edilebilmesi, maliyetlere ilişkin geniş bilgi birikimine ihtiyaç duymakta ve kapasitenin izlenmesi ve kontrolüne yönelik aktif düzenleyici müdahalesi gerektirmektedir.

Regüle edilen endüstrilerde yapısal ayrıştırmanın yararları ile ilgili olarak şunlar söylenebilir:

Her regülasyona tabi endüstride, rekabetin sağlanamayacağı en az bir sektör olsa da, bu, aynı endüstrideki her sektörde rekabet olamayacağı anlamına gelmemektedir. Örneğin, elektrik iletiminde rekabet olması pek mümkün olmasa da, elektrik üreticileri arasında rekabet olabilmektedir. Rekabetçi ve rekabetçi olmayan faaliyetlerin tamamlayıcı olduğu ve rekabetçi olmayan faaliyet sahibinin rekabetçi olan faaliyette de bulunduğu hallerde, rekabetçi olmayan faaliyet konusunda elinde tuttuğu giriş kontrolünü, rekabeti kısıtlamak için kullanmak isteyebilmektedir.

Bu takdirde yapısal ayrıştırma, rekabetçi olmayan faaliyete yönelik olarak herhangi bir mülkiyet sahibi olmayan şirketler için geçerli olacak dezavantajları azaltabilecektir. Farklı yapısal ayrıştırmaların etkileri de farklı olabilmektedir. Bununla birlikte temel etkiler şu şekilde verilebilir:

- Ayrıştırma, zor, maliyetli ve ancak kısmen etkili olabilecek regülasyon ihtiyacını sınırlamaktadır.
- Ayrıştırma, rekabetçi hizmetlerde yenilik ve etkinliği teşvik etmektedir.
- Ayrıştırma, çapraz sübvansiyonu ortadan kaldırmaktadır.

Regüle edilen sektörlerdeki yapısal ayrıştırmanın maliyetleri ise şu şekilde özetlenebilir:

- Ayrıştırma, bütünleşik faaliyetten kaynaklanan kapsam ekonomisinin kaybına neden olmaktadır.
- Tüketiciler için işlem maliyetleri artmaktadır.
- Ayrıştırmanın doğrudan maliyetleri yüksek olabilmektedir.
- Yatırımların ortaklaşa yapılmaması halinde sistemin güvenilirliği azalabilmektedir.
- Arayüz problemlerinin kimden kaynaklandığını tespit etmek zor olabilir.

Bu gündem maddesi ile ilgili olarak 2 numaralı çalışma Grubunun 2004 Ekimindeki toplantısında Türkiye tarafından sunulan “Yapısal Ayrıştırma: Ülke Deneyimi - Türkiye” başlıklı çalışmanın devamı olarak yazılı bir ülke katkısı sunulmuştur.

b. İşbirliği ve Yürütme Konulu 3 Numaralı Çalışma Grubu'nun 15 Şubat 2005 Tarihli Toplantıları

Uluslararası Hard Core Kartel Davalarında Rekabet Otoriteleri Arasında Bilgi Değişimi

Anket

Rekabet Komitesi'nin Kartellerle Etkin Mücadele isimli Üçüncü Raporu için bir anket hazırlanmıştır. Anketteki sorular, 10 Haziran 2004 tarihli toplantıdaki yorumları yansıtmaktadır. Delegeler, 2001-2004 yıllarına ilişkin hazırlanan bir önceki raporda olduğu gibi Üçüncü Raporun da 3 numaralı Çalışma Grubu'nun geçmiş üç yılda çalışmalarını özetlemesi ve bu süreçte yürütme, mevzuat ve uluslararası işbirliği alanlarında meydana gelen gelişmeleri vurgulaması gerektiği konusunda mutabakata varmışlardır. Bu süreçte uluslararası işbirliği ve yaptırımlar konularına odaklanılmış, uluslararası kartel soruşturmalarında bilgi paylaşımı hususu tartışılmaya devam etmiştir. Kişilere uygulanan cezalar ve kartellere yönelik kamuoyunun aydınlatılması başlıkları, Üçüncü Rapor'un ana konuları olarak belirlenmiştir. Bu bağlamda anketteki sorular, Üye ülkelerdeki uygulamaya ilişkin bilgi toplamaya yönelik olup, karteller hakkında alınan karar sayısı ve verilen ceza miktarı gibi verilerin toplanması hakkındadır, bu nedenle önemli bazı spesifik davalar hakkında ayrıntılı bilgi verilmesi yoluna gidilmiştir. Ayrıca, uluslararası işbirliğini ele almak amacıyla, uluslararası işbirliği anlaşmaları alanındaki gelişmeler, yapılan işbirliklerini ve işbirliğinin içeriğini gösteren örnek davalar ve işbirliğini sınırlayan düzenlemeler hakkında sorular yöneltilmiştir. Öte yandan, Üçüncü Rapor'da, kartellerin neden olduğu zarara ilişkin ayrıntılı bilgi toplanmasına çalışılmıştır. İlgili anket, Türkiye tarafından yanıtlanmıştır.

15 Şubat 2005 tarihli toplantıda üye ülkelerin ankete yönelik hazırladığı çalışmalar değerlendirilmiş, Üçüncü Rapor'un altını çizeceği konular ve başlıklar tartışılmıştır. İkinci Rapor'un kartellerin yol açtığı zararı ayrıntılı olarak irdelemesi ve ülkelerin kartellerle mücadele için aldıkları önlemleri ortaya koyması bakımından önemli ve kapsamlı bir metin olduğu vurgulanmıştır. Bu noktadan hareketle, Üçüncü Rapor'un kapsamlı olması beklenmemekle birlikte, Üye ülkelerdeki uygulama trendi hakkında kanun koyuculara ve topluma ayna tutması bakımından önemli bilgi sağlaması konusunda uzlaşmıştır.

Taslak Rapor

Üye ülkelerden gönderilen yanıtları esas alarak Sekretarya tarafından bir taslak metin hazırlanmıştır. Taslak, kamuoyu bilinci, zarar ve yaptırımlar ile uluslararası işbirliği olmak üzere üç bölüm olarak tasarlanmıştır. İlk bölümde, ülke bazında kartellere karşı yürütülen yasal düzenlemelerde meydana gelen değişikliklere yönelik kamuoyunun bilincine yer verilmiştir.

Bilgi Değişimi ve Önerilen Uygulamalar Hakkında Taslak Metin

Sekretarya tarafından uluslararası kartel davalarında rekabet otoriteleri arasında resmi bilgi değişimine ilişkin önerilen uygulamalara yönelik bir taslak metin hazırlanmış, metin

15 Şubat 2005 tarihli toplantıda görüşülmüştür. Üye ülkeler, uluslararası kartellerle mücadelede daha iyi bir işbirliğinin gerektiğini kabul etmektedir. Sadece birkaç üye ülke rekabet otoritesi, diğer ülke otoriteleriyle gizli bilgilerin değişimi konusunda yetkilendirilmiştir. Rekabet Komitesi taslağı hazırlarken, otoritelerin bilgi değişimine ilişkin süreci basitleştirmek ve etkin ve zamanında bilgi değişimine imkan sağlamak yollarını araştırmak zorunda olduğunu dikkate almıştır. Bilgi değişiminde önem arz eden hususlardan birisi de, kişilik haklarının korunması, kişisel bilgilerin paylaşılması veya ifşa edilmesinin sınırlarıdır. Çoğu Üye ülke, pişmanlık başvurusunda bulunanların izni olmaksızın temin ettikleri bilgileri paylaşmayacakları yönünde politika belirlemiştir. Deneyimlerden hareketle, Rekabet Komitesi taslak metinde Üye ülkelerin uluslararası anlaşmalar yaparken, ya da bilgi değişimine ilişkin ulusal mevzuat hazırlarken göz önünde bulundurmalarının yararlı olacağı uygulamaları önermiştir.

Önerilen Uygulamalar; (i) *hard core* kartellerin soruşturulması amacıyla bir rekabet otoritesinin özel kaynaklardan elde ettiği bilgiyi başka bir rekabet otoritesinin talebi üzerine vermesi durumunda, (ii) ulusal gizlilik sınırlamalarına tabi olan rekabet otoritesinin diğer otoritelere bilgileri ifşa etmesinin yasaklandığı durumlarda, (iii) uluslararası bir anlaşma ya da ulusal hukuk yetkilendirmesine dayanarak otoritenin bilgiyi ifşa etmesi durumunda yararlanılması gereken önlemleri kapsamaktadır.

Bilgi değişimi yabancı bir rekabet otoritesinin soruşturma için yardım istemesi şeklinde olabileceği gibi, bir otoritede var olan bilginin istenmesi biçiminde de olabilir. Rekabet otoriteleri, ulusal hukuklarının yasaklamadığı kamuya mal olmuş veya paralel soruşturmaların durumuyla ilgili bilgileri ifşa etmekte serbest olmalıdır. Bu tür bilgilerin değişimi, uluslararası anlaşma ya da ulusal düzenleme yoluyla yetkilendirilmeyi gerektirmemektedir. Bu nedenle Önerilen Uygulamalar bu tür bilgi değişimine uygulanmayacaktır. Aynı biçimde, bölgesel organizasyonlara ya da bölgesel anlaşmalara taraf olan üyeler arasındaki bilgi değişimi de, Önerilen Uygulamalar kapsamı bırakılmıştır. Son olarak, özel hukuk davaları bağlamındaki bilgi değişimi de uygulama dışında tutulmuştur.

Birleşme/Devralma İncelemelerinde Sınırötesi Yükümlülük Getirilmesi

15 Şubat 2005 tarihli 3 numaralı Çalışma Grubu toplantısında birleşme/devralma incelemelerinde sınırötesi yükümlülük getirilmesi konusunun görüşülmesine karar verilmiş, Üye ülkelerden yazılı katkıda bulunmaları istenmiştir. Bu çerçevede ülkemiz adına yazılı bir ülke katkısı gönderilmiştir. Sekreteryaya tarafından konu üzerine hazırlanan raporda aşağıdaki değerlendirmelere yer verilmiştir:

“Sınırötesi yükümlülük getirme”, bir rekabet otoritesi taraflarının ve/veya malvarlığının yabancı ülkelere bulunduğu bir birleşme/devralma dosyasını incelerken, otoritenin o ülkelerdeki malvarlığının satışını gerektiren bir yükümlülüğe ihtiyaç duyması durumunu ifade etmektedir. Bu durumda üç alanda sorun doğabilir: (i) uluslararası hukukun ya da ulusal hukukun yargılama yetkisi ile ilgili kuralları rekabet otoritesinin sınırötesi yükümlülük getirmesini engelleyebilir, (ii) yükümlülüğün yerine getirilmesinin denetlenmesi ve uygulanması yerel davadakine göre daha zor olabilir, (iii) aynı işlemi değerlendirecek rekabet otoriteleri arasında işbirliği tercih edilir bir durumdur.

c. 16 Şubat Tarihli Ticaret ve Rekabet Ortak Çalışma Grubu

OECD Rekabet Komitesi Sekreteryası tarafından hazırlanan “Kalkınma için Yatırım üzerine OECD Girişimi: Rekabet Politikası” konulu çalışma tanıtılmış ve tartışmaya açılmıştır. Bu çalışma kapsamındaki tartışmalar esas olarak 16 Şubat tarihinde yapılan Ticaret ve Rekabet Ortak Çalışma Grubu toplantısı sırasında devam etmiştir. Söz konusu çalışma esas olarak OECD tarafından hazırlanan daha kapsamlı olan bir raporun rekabet politikasına ilişkin bölümüdür. Bu çerçevede, tartışmaların odak noktasını kalkınmada ve büyümede gerek yerli ve gerekse yabancı sermayeyi teşvik edecek bir yatırım ortamının yaratılmasında rekabet politikasının rolü oluşturmuştur.

Raporda öncelikle rekabet politikası ve kalkınma arasındaki ilişki ele alınmıştır. Bu çerçevede rekabet politikasının ekonomik etkinliği artırmasının kalkınmada önemli bir rolü olduğu vurgulanmıştır. Daha sonra rekabet politikası ve yatırım ortamının iyileştirilmesi arasındaki ilişki ele alınmıştır. Bu çerçevede, giriş engellerinin yatırım ortamını tehdit ettiği, bu giriş engellerinin çok farklı şekillerde ortaya çıkabildiği, ticaret ve yatırım rejimlerinin kendilerinin yatırımı engelleyebildiği, bunların önemli bir kısmının doğrudan yabancı sermaye yatırımlarına ilişkin olduğu, bazı hallerde ulusal şampiyon yaratma çabalarının yatırımları olumsuz etkileyebildiği, bazı durumlarda ise verilen münhasır ve özel hakların yatırım ortamını tehdit ettiği ifade edilerek, bu engellerin ortadan kaldırılmasında gerek uygulamaya dayalı olarak ve gerekse rekabet savunuculuğu rolü çerçevesinde rekabet politikasının önemli bir yeri olduğunun altı çizilmiştir.

Bu rapor çerçevesinde kalkınma için yatırım ile rekabet politikası arasındaki ilişkiyi anlamak ve yatırım ortamının iyileştirilmesinde rekabet politikasının daha etkin bir araç olarak kullanılabilmesini temin etmek için taslak bir kontrol listesi oluşturularak tartışmaya açılmıştır. Taslak kontrol listesi kısaca aşağıda hususları içermektedir:

- Rekabet kuralları yeterince açık ve şeffaf mı? Ve Ayrımcılık yapmama prensibi bakımından konumu nedir?
- Rekabet Kurumları rekabet kuralları uygulamak için yeterli kaynağa ve siyasi desteğe sahip mi?
- Pazardaki güçlü firmaların yatırımı engelleyen rekabete aykırı uygulamalarıyla Rekabet Kurumları ne dereceye kadar mücadele edebiliyor?
- Rekabet Kurumlarının pazardaki yatırımcıların kararlarını etkileyen diğer politika ve kararların bu etkilerini değerlendirebilecek kaynak ve kapasitesi var mı?
- Ulusal şampiyon yaratma amaçlı sanayi politikalarını Rekabet Kurumları fayda/maliyet bakımından değerlendirmekte mi?
- Rekabet Kurumlarının özelleştirmelerdeki rolü nedir ve Rekabet Kurumlarının görüşleri yeterince dikkate alınıyor mu?
- Rekabet Kurumlarının uluslararası birleşmeler ve karteller gibi uluslararası boyutu olan sorunlarla mücadele etmek için gerekli ve yeterli yetki ve kapasitesi var mı?

Bu kontrol listesinde yer alan hususlar genel olarak incelendiğinde bu sorulara verilecek olan yanıtların o ülke içinde rekabet politikasının ne dereceye kadar yatırım ortamının iyileştirilmesinde yardımcı olduğunun anlaşılması bakımından önemli olduğu düşünülmektedir. Bu kontrol listesi taslak olup, katılımcılardan gelecek olan görüşler çerçevesinde Nisan ayı içerisinde nihai hale getirilmesi planlanmaktadır.

Daha sonra Dünya Ticaret Örgütü ve UNCTAD yetkilileri geçen bir yıllık süre boyunca kendi kurumlarının yürütülen faaliyetlere ilişkin değerlendirmelerde bulunmuşlardır. UNCTAD adına söz alan Hasan Qaqaya konuşmasının son bölümünde 5. BM Gözden Geçirme toplantısının 2005 yılında gerçekleştirileceğini ve Türkiye'nin bu toplantıya ev sahibi olma konusunda niyet beyan ettiğini ifade ederek Türkiye'nin bu teklifinin memnuniyet verici olduğunu vurgulamıştır.

Ticaret ve Rekabet Ortak Çalışma Grubu toplantısında ele alınan bir başka önemli çalışma, OECD Rekabet Komitesi Sekreteryası tarafından hazırlanan "Bölgesel Ticaret Anlaşmalarındaki Rekabet Kuralları" başlıklı rapordur. Bu raporda esas olarak bölgesel ticaret anlaşmalarında (BTA) rekabet kurallarına yer verilip verilmediği ve verilmesi halinde bunların niteliği ve yeterliliği ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Raporda üç husus ön plana çıkmaktadır. Bunlar aşağıdaki gibidir:

- Seçilen BTA'lardaki rekabet kuralları türlerinin sınıflandırılması,
- Bu BTA'daki rekabet kurallarının rolü ve kapsamının değerlendirilmesi,
- Bu kuralların uygulanmasına ilişkin olarak pratik ülke uygulamalarına dayalı tecrübelerin değerlendirilmesi,

Toplantı sırasında rapor katılımcıların tartışmasına açılmıştır. Öncelikle böyle bir konuda yapılan çalışma tüm katılımcılar tarafından memnuniyetle karşılanmıştır. Tartışmalarda mevcut anlaşmalarda yer alan rekabet hükümlerinin etkinliği konusunda pek çok sorun gündeme getirilmiştir. Bu çerçevede Türkiye adına söz alınmış ve Türkiye-AB arasındaki 1/95 sayılı Gümrük Birliği Kararı'nda ayrıntılı olarak rekabet kurallarına yer verildiği ve bu çerçevede taraflar arasında bir işbirliği mekanizması öngörüldüğü ancak bugüne kadar geçen sürede iki defa AB tarafından işbirliği talep edilmesine rağmen bu taleplerin olumsuz karşılandığı ifade edilerek, bu türde BTA'daki rekabet kurallarının yeterince etkin olarak uygulanmasının kolay olmadığı belirtilmiştir.

d. 17-18 Şubat Tarihli Global Rekabet Forumu

Düzenlemeye Tabi Sektörlerde Rekabetin Tesisi

Düzenlemeye tabi sektörlerde rekabetin tesisi konusunda yapılan tartışmalar en genel anlamda "rekabet politikası" çerçevesinde ele alınmakta ve bu konuda hükümetlerin bu sektörlerde rekabetin tesisine yönelik alabilecekleri bir takım tedbirler konusunda tavsiyeler getirilmektedir.

Bu doğrultuda, rekabetin etkinliğinin, maliyetlerin düşürülmesi, üretimin, kalitenin ve yatırımların artırılması gibi daha geniş kapsamlı hedeflere ulaşmak için hükümetlerin ellerindeki bir mekanizma olduğu kabul edilmelidir. Bu hedefler en genel anlamıyla "ekonomik etkinlik" olarak özetlenebilmektedir.

Ancak bilindiği üzere, kalıcı piyasa aksaklıklarının yaşandığı pazarlarda, rekabetten beklenen faydalar pazarın kendi dinamikleri ile sağlanamadığında, bu piyasalar devlet eliyle düzenlemeye tabi tutulmaktadır. Bu amaçla, genelde özerk niteliğe sahip düzenleyici otoriteler kurulmakta ve düzenlemeler bu kurumlar eliyle gerçekleştirilmektedir. Ancak burada dikkat edilmesi gereken en önemli husus, düzenleyici otoritelerin de temel perspektifinin rekabete dayalı düzenlemeler gerçekleştirmek olmasıdır. Bu çerçevede, rekabet otoriteleri ile düzenleyici otoritelere arasında sağlıklı bir işbirliği mekanizmasının kurulması neredeyse bir zorunluluk olmaktadır.

Doğal tekel niteliği gösteren ve genellikle dikey olarak bütünleşmiş sektörlerde düzenleme, genelde zorunlu unsur olarak kabul edilen altyapıya erişimin sağlanması yoluyla hizmetlerde rekabetin tesisi şeklinde gerçekleştirilmektedir.

Ancak, dikey olarak bütünleşmiş bu teşebbüsler, aynı zamanda kendisinden erişim sağlayarak son kullanıcıya hizmet sunan rakipleri ile aynı pazarda faaliyet gösterdiğinde, yıkıcı fiyat, çapraz sübvansiyon ve fiyat sıkıştırması gibi ciddi rekabet sorunları ile karşılaşmaktadır. Bu durumda, dikey bölünme daha etkin bir çözüm olarak ortaya çıkmaktadır. Ancak dikey bölünmenin en önemli dezavantajı, kapsam ekonomileri ile sağlanan faydalardan vazgeçilmesidir. Dikey bölünme, her zaman bir zorunluluk değildir ve gerekliliği, her olayın koşulları çerçevesinde ayrıca ele alınmalıdır.

Rekabet Otoriteleri ile Düzenleyici Otoriteler Arasındaki İlişkiler

Geçmişte, rekabet otoriteleri ile düzenleyici otoriteler arasında düzenlemelere ilişkin olarak bazı anlaşmazlıklar yaşanmıştır. Bir taraftan düzenleyiciler, düzenleme tuzağına düşerek, tüketicilerin yararı veya rekabetin artırılması hedeflerinden ziyade, düzenlemekle sorumlu oldukları firmalar lehine kararlar alırken, diğer taraftan rekabet otoritelerinin de rekabetin artırılması dışında kalan daha genel sosyal hedeflerini göz ardı ettikleri ve fazlasıyla karmaşık olan bu sektörlerle ilgili gerekli teknik bilgiden yoksun oldukları hissedilmiştir.

Kurumlararası bu tür gerginlikler kaçınılmazdır. Ancak, rekabet otoriteleri ile düzenleyici otoriteler, aşağıda sayılan nedenlerden dolayı aynı tarafta yer almak durumundadır:

OECD ve diğer kurumlar tarafından yapılan araştırmaların da gösterdiği üzere, ekonomik büyüme ancak rekabeti destekleyici düzenlemelerle sağlanabilir.

Rekabet otoritelerinin ve düzenleyici otoritelerin bir çok hedefi aslında benzerdir. Örneğin, düzenleyiciler sıklıkla “aşırı fiyat”ın önlenmesini, zorunlu unsurlara erişimin sağlanmasını ve giriş engellerinin azaltılmasını hedefler. Bu hedefler, bir çok OECD ülkesindeki rekabet otoriteleri tarafından da paylaşılmaktadır.

Rekabet otoriteleri ile düzenleyici otoriteler arasındaki ideal ilişki, mevcut düzenlemelerin rekabeti-arttırıcı bir bakış açısıyla gözden geçirilmesini destekleyen ve “rekabet kültürü”nü her iki otorite tarafından benimsenmesini sağlayan bir merkezi idare tarafından yönlendirilir.

Ancak pratikte, bir çok ülke bu ideal durumu yaratmayı başaramamıştır. Ancak rekabet otoriteleri ve düzenleyici otoriteler arasındaki ilişkileri geliştirecek ve rekabeti arttırıcı düzenleme yapılabilmesini sağlayabilmek amacıyla bu yönde atılabilecek bir çok adım mevcuttur.

Rekabeti arttırıcı düzenlemeler için gerekli en temel unsurlar şunlardır:

Merkezi idare rekabeti arttırıcı düzenlemeleri aktif bir şekilde desteklemelidir
İşbirliği için gerekli mekanizmaların her iki otorite tarafından uygulanması gerekir
Rekabet hukukunun genel prensiplerinin bütün sektörlerde aynı olması gerekir

Sektörel düzenlemeler, telekomünikasyon, enerji ve ulaştırma gibi bir çok üretim girdisinin maliyet ve kalitesini belirler. Rekabeti arttırıcı düzenleme, düzenlemeye tabi sektörlerdeki firmaların değişen teknolojiye ve tüketici tercihlerine ayak uydurabilme yeteneklerini arttırır, düşük maliyetli üretim süreçlerini tercih etmelerini ve değişken maliyetlere daha yakın fiyatlar belirlemelerini sağlar. Sonuç olarak hükümetler, rekabeti arttırıcı düzenlemeleri destekleyerek ekonomilerinin gelişmesini sağlarlar.

OECD bünyesinde ve başka kurumlar tarafından yapılan araştırmalar, rekabeti arttırıcı düzenlemelerinin istihdamı ve üretkenliği arttırdığını ve yatırımları özendirdiğini ortaya koymuştur. Avustralya, bu konuya güzel bir örnektir. Ekonomideki uzun süreli durgunluk sonrası, Avustralya, finansal ve işgücü pazarlarındaki reformla birlikte rekabet politikasında da bir reform gerçekleştirmiştir. Bu çerçevede hazırlanan Ulusal Rekabet Politikası, 1990’ların ortasından itibaren ülkedeki ekonomik büyümeye çok ciddi katkılar yapmıştır.

Rekabet otoriteleri ile düzenleyici otoritelerin görev alanları farklıdır. Sektörel düzenleyiciler teknik düzenlemeler konusunda rekabet otoritelerine göre daha yetkin ve uygundur. Ancak düzenleme tuzağına düşmelerinin engellenebilmesi için özerk bir yapıda faaliyet göstermeleri garanti altına alınmalıdır.

Aşağıda yer verilen durumlarda düzenleyici otoritelerin müdahale etmesi daha uygundur:

Hızlı ve kesin sonuçların gerektiği durumlar,
Ex-post müdahalenin fazla belirsizlik yarattığı durumlar,
Bilimsel ve teknik uzmanlık gerektiren durumlar ve
Rekabet hukuku için kullanılan ispat mekanizmalarının istenen sosyal sonucu ortaya koyamadığı durumlar.

Rekabet kurumları ise, ilgili pazar tanımı, rekabeti bozucu etkinin belirlenmesi, pazara giriş koşullarının değerlendirilmesi, etkin piyasa gücüne sahip teşebbüsün tespiti konularında çok daha derin ve yeterli bilgi ve tecrübeye sahiptirler. Bu nedenle ilgili sektörlerde rekabet kurallarını gözetmekle yükümlü olmaları mantıklıdır. Ancak, bu süreçte, düzenleyici otoritelerle sağlıklı bir işbirliği mekanizmasının kurulması çok önemlidir. Aşağıdaki durumlarda da rekabet otoritelerinin müdahale etmesi daha uygundur:

Düzenlemeler için ilgili pazarların belirlenmesi

Ex-ante düzenlemelerin pazar koşullarını bozma riski oluşturması, özellikle maliyetli hatalara neden olmaları söz konusu olduğu durumlar,
Pazarların sürekli izlenmesinin gerekmediği durumlar,

İşbirliğine ilişkin bazı öneriler:

Düzenlemelerin bazı unsurlarında rekabet otoritelerine bazı yasal haklar tanınması.

Örnek: Meksika

İki otoriteye de rekabet kurallarının uygulanması konusunda bazı yetkiler tanınması, ancak aynı anda iki kurumun da aynı konuda işlem yapmasının engellenmesi. Örnek: İngiltere

Rekabet uzmanlarının düzenleyici kurumlarda ve düzenleme uzmanlarının da rekabet otoritelerinde görevlendirilmeleri. Örnek: Avustralya

Rekabet otoritelerinin düzenlemelerle ilgili kamuoyuna açık olarak görüş bildirmesi

İşbirliğinin yazılı kurallara bağlanması. Örnek: İrlanda

Kurumlar arası bilgi değişiminin sağlanması

Rekabet otoritelerinin başkanlarının hükümet düzeyinde görevlendirilmeleri. Örnek:

Kore

İki kurumun birleştirilmesi. Örnek: Hollanda

Rekabet kurallarının uygulanması alanında uyumun sağlanması. Örnek: İngiltere

Temyiz süreçlerinin birleştirilmesi. Örnek: İngiltere

Düzenleyici etki analizinde rekabet hedeflerinin de diğer hedeflerin yanında dikkate alınması. Örnek: İngiltere

Potansiyel olarak rekabeti bozucu etki taşıyan düzenlemelere rekabet otoritelerinin müdahale yetkisinin olması

Rekabeti arttırıcı düzenlemelerin elde edilmesi için en önemli mekanizma, rekabet otoriteleri ile düzenleyici otoriteler arasında sağlıklı bir işbirliğinin kurulmasıdır. Bu, hükümetlerin de temel amacı olmalıdır. Bu çerçevede, hükümete aşağıdaki öneriler getirilmiştir.

Rekabet konusunda yetkinlikleri veya ilgileri kanıtlanmış düzenleyicilerin görevlendirilmesi

Düzenlemelerin rekabeti arttırıcı olmasının düzenleyicilerin temel görevlerinden biri haline getirilmesi

Rekabet gözetiminin rekabet otoritelerine bırakılması, ancak düzenleyiciler tarafından rekabet otoritelerine bu konuda teknik destek sağlanması.

Düzenlemeye Tabi Sektörlerde Hakim Durumun Kötüye Kullanılması

Düzenlemeye tabi sektörlerde hakim durumun kötüye kullanılması kavramı ilk bakışta şaşırıcı olabilmektedir. Çünkü düzenlemelerin bu sonuçların ortaya çıkmasını engellemek amacıyla öngörüldüğü düşünülmektedir. Ancak düzenlemeler yoluyla bu tür bütün kötüye kullanmaların önüne geçilmesi mümkün değildir. Bazı durumlarda ortaya çıkan rekabet ihlalleri, rekabet otoriteleri ile düzenleyici otoriteler arasında yetki konusunda belirsizliklere yol açabilmektedir. Bu belirsizlikler de telekomünikasyon, enerji ve ulaştırma gibi siyasi ve ekonomik olarak çok önemli olan sektörlerde rekabet otoriteleri üzerinde rekabet sorunlarını çözme konusunda büyük baskılar oluşturmaktadır.

Bazı hakim durumun kötüye kullanılması durumlarında, aynı zamanda konuya ilişkin düzenlemelerin var olması bazı zorluklara yol açabilmektedir. Örneğin erişim fiyatının düzenlendiği, ancak nihai fiyatın düzenlenmediği durumlarda, dikey olarak bütünleşmiş teşebbüsün fiyat sıkıştırması yapmak suretiyle rekabeti bozması söz konusu olabilmektedir (Örnek: Deutsche Telekom davası). Bu dava da üye ülke düzenleyici kuralları ile Avrupa Birliği rekabet kuralları arasındaki ilişkiyi göstermesi bakımından da önemlidir.

Aynı davranışa hem rekabet kurallarının hem de düzenlemelerin uygulanması durumunda ilişkinin nasıl olması gerektiği sorusu bazı sorulara yol açmıştır. Yukarıda verilen örnekte, bazı durumlarda rekabet kurallarına istisna getirilebilmektedir. Ancak getirilmediği hallerde, ABD Yüksek Mahkemesi şu şekilde bir yorum yapmıştır: Düzenlemelerin rekabet

kuralları ile aynı fonksiyonları yerine getirebilmeleri halinde, en azından erişimin reddi/engellenmesi durumlarında, rekabet kuralları uygulanmaz. Ancak genel kural, düzenlemeler yoluyla rekabet kurallarının uygulanmasının engellenmesinin tercih edilmediği yönünde olmasına rağmen, Trinko gibi davalarla bu kural test edilmektedir.

2. OECD MAYIS-HAZİRAN TOPLANTILARI

OECD Haziran ayı toplantıları Mayıs ayına sarkarak 30 Mayıs-3 Haziran 2005 tarihlerinde gerçekleştirilmiştir.

a. 2 Numaralı Düzenleme ve Regülasyon Çalışma Grubu Toplantısı

30.5.2005 tarihinde yapılan 2 numaralı Rekabet ve Regülasyon Çalışma Grubu toplantılarında tartışılan gündem maddelerinden birisi olan OECD konseyine sunulacak yapısal ayrıştırma ile ilgili ülke tecrübelerine dair rapor taslağı tartışmaya açılmış ve genel olarak raporun mevcut halinin nihai metne oldukça yakın olduğu ve yapısal ayrıştırma konusundaki deneyimleri ile ilgili mevcut bilgileri güncellemek ve elektrik ve demiryolu ile ilgili bazı değişiklik önerilerini göndermek isteyen ülkelerin gerekli bilgileri en kısa zamanda sekreteryaya iletmeleri kararlaştırılmıştır. Ülke katkılarının daha sonra ek olarak rapora eklenerek Konseye sunulmak ve sonrasında kamuya açıklanmak üzere yazılı prosedür ile onay işlemine tabi tutulacağı ifade edilmiştir. Anılan raporun ülke tecrübelerinin özetlendiği kısmında Türk Telekom A.Ş.'nin özelleştirilmesi sürecinde Rekabet Kurulu görüşü ile ilgili bilgilere yer verilmektedir.

Bir diğer gündem maddesi olarak, enerji sektöründeki düzenleyici reform önerilerinin uygulanması konusunda ülke değerlendirmeleri ele alınmıştır. Tüm ülkelerde olmamakla birlikte, önerilerin çoğunun özellikle elektrik sektörü ile ilgili olanların benimsendiği ifade edilmiştir.

Toplantı gündeminin önemli bir maddesi "Regülasyon üzerinde İkame Hizmetlerin Etkisi" başlığını taşımaktadır. Toplantıdaki tartışmalara esas teşkil etmesi açısından sekreteryaya tarafından Düzenleyici Asimetri, İkame Hizmetler ve Düzenleyici Politikaya olan Etkiler başlıklı bir not hazırlanmıştır. Anılan notta başta düzenlemeye tabi tutulan hizmetler ve ikameleri, düzenleyici asimetrinin doğurduğu maliyetler, internet protokolü üzerinden sunulan ses hizmetleri, karayolu/demiryolu gibi konularla ilgili örnek olaylar olmak üzere konuya dair diğer bilgilere yer verilmektedir.

Söz konusu gündem maddesi bağlamında, ikame hizmetlerin ortaya çıkışıyla birlikte düzenleyici politika ve amaçların nasıl etkilendiği, ikame hizmetlerin düzenleyici politika ve kurallarda değişikliğe neden olup olmadığı ve rekabet hukuku uygulaması açısından ortaya çıkan sonuçlar hakkında tüm delegasyonlardan katkıda bulunmaları istenmiştir.

Bu çerçevede Türkiye adına söz konusu tartışmalara katkı amacıyla Rekabet Kurumu bünyesinde bir metin hazırlanarak sekreteryaya gönderilmiştir. Bu metinde, özetle, Türkiye'de genel olarak ikame hizmetler yoluyla ortaya çıkan rekabetin henüz yaşanmadığı sektörler olabildiği gibi, ikame hizmetlerin önemli bir alternatif olarak yeşerdiği sektörlerin de bulunduğu ifade edilmiştir. Bu duruma örnek olarak, demiryoluyla yük ve yolcu taşımacılığının diğer ulaşım araçlarına rakip olarak ortaya çıkmadığı, ancak buna karşın bazı yurtiçi güzergahlarda havayolunun karayolu taşımacılığında rekabeti etkilediği ya da LPG'nin benzin ve motorine bir alternatif olarak ortaya çıktığı ifade edilmiştir. Bununla birlikte, diğer ülkelerde olduğu gibi, ülkemizde de telekomünikasyon alanındaki ikame hizmetlerin ortaya çıkışının daha belirgin olduğu belirtilerek, Kablo TV üzerinden verilen geniş band hizmetler örnek olarak incelenmiştir. Bu incelemede, Kablo TV şebekesinin geleneksel telefon şebekesine nasıl rakip olarak ortaya çıkabileceği üzerinde durulmuş ve Kablo TV yoluyla ortaya çıkan ikame hizmetlerin rekabet hukuku uygulamasına nasıl konu olduğu ele alınmıştır. Bu çerçevede, Türk Telekom'un özelleştirilmesine ilişkin Rekabet Kurulu Görüşü'nde Kablo TV şebekesinin Türk Telekom'dan ayrı olarak satılması şartının arkasında yatan en önemli nedenin ikame hizmetler veren iki şebekenin aynı elde toplanmasından kaynaklanan sorunlar olduğu ifade edilmiştir. Buna ek olarak, ikame hizmetlerin ortaya

çıkmasına ve gelişmesine karşı yerleşik operatörün rekabeti bozucu uygulamalarına örnek olarak Rekabet Kurulu'nun Türk Telekom'un Kablo TV şebekesini rakip internet servis sağlayıcılarına açmaması ile ilgili dosyası verilmiş ve bu durumun Rekabet Kurulu tarafından ihlal olarak değerlendirildiği belirtilmiştir.

b. 3 numaralı İşbirliği ve Yürütme Çalışma Grubu

Çalışma Grubu'nun 31.5.2005 tarihli toplantısının önemli gündem maddeleri arasında kartellerin zararlarının ölçülmesi ve rekabet uygulamalarının faydalarının değerlendirilmesi yer almaktadır. Konu ile ilgili konuşmacıların sunumlarının da yer aldığı program da iki husus üzerinde durulmuştur. Bunlar; kartellerin doğurduğu zararların ölçülmesinde kullanılacak yöntem ve ekonometrik modeller ile genel olarak rekabet hukukunun özel olarak birleşme-devralma kurallarının yararlarının nasıl ölçülebileceğidir.

Çalışma Grubu, oturumlar sırasında sekreteryanın hazırladığı üçüncü açık kartel raporunu tartışmıştır. Rapor, kartellerin zararlarına karşı farkındalığı artırmaya, etkin müeyyidelere, kartel soruşturmalarında uluslararası işbirliğine, üye ve gözlemci ülkelerdeki kartellere karşı son gelişmelere yoğunlaşmaktadır. Genel olarak rapor metni desteklenirken, değişiklik önerilerinin ve ilave yorumların Haziran sonuna kadar sekreterya iletilmesine, revize edilen metnin yazılı prosedür ile kabul edilmesine karar verilmiştir. Çalışma Grubu tarafından kabul edilecek olan rapor daha sonra Ekim toplantısında kabul edilmek üzere Rekabet Komitesine sunulacaktır. Anılan raporda 2003 yılında 4054 sayılı Kanun'da yapılan değişiklikle soruşturmaya dair yetkilerinin güçlendirildiği, para cezalarının tahsilinin kolaylaştırıldığı, Kanun'da yapılması düşünülen değişikliklerle para cezalarının artırılmasının, müsamaha/pişmanlık programı, taahhüt mekanizmasının getirilmesinin planlandığı ifade edilmektedir.

Çalışma Grubu, "Kartel Soruşturmalarında Resmi Bilgi Değişimine dair Tavsiye edilen Uygulamalar" başlıklı taslak metni onaylamış ve 2005 yılı Ekim ayında kabul edilmesi için Rekabet Komitesi'ne göndermeye karar vermiştir. Anılan metin kısaca, rekabet otoritelerinin elde ettiği ve normal olarak ulusal kanunlarca diğer rekabet otoritelerine açıklanması yasak olan, ancak uluslararası bir anlaşma veya ulusal hukuk uyarınca belirli durumlarda açıklanmasına olanak tanınan bilgilerin, talep üzerine gerekli tedbirlerin alınması şartıyla açık kartel soruşturması yürüten yabancı bir rekabet otoritesine aktarılması ile ilgili tavsiye edilen uygulamaları içermektedir.

Çalışma Grubunun bir diğer gündem maddesi olarak rekabet kurallarının özel hukuk alanında uygulanmasına dair davalarda delillerin elde edilmesi ve toplanması konusu ele alınmıştır.

c. Rekabet Komitesi

1-2.6.2005 tarihlerinde yapılan Rekabet Komitesi toplantılarının önemli gündem maddelerinden biri "vasıflara dayalı rekabet (competition on the merits)" konusundaki yuvarlak masa toplantısıdır. Vasıflara dayalı rekabet, rakiplerle veya pazara giriş ihtimali ile karşılaşan hakim durumdaki firmanın "vasıflara dayalı rekabet" kapsamı dışında kalan bir davranışla rakiplerin veya olası girişin yarattığı rekabetçi baskının üstesinden gelmesinin hukuka uygun olmayacağını ifade etmektedir. OECD ülkelerinde uzun yıllardır rekabet kanunları uygulanmasına rağmen, hakim durumdaki teşebbüslerin tek taraflı davranışlarının soruşturulduğu davalarda sıklıkla kullanılan vasıflara dayalı rekabet ifadesinin kapsamının veya içerdiği ilkelerin tam olarak ne olduğu konusunda bir belirsizlik bulunmaktadır.

Bu yuvarlak masa toplantısı ile bu kavramın anlamına dair daha doğru bir anlayışa varılması amaçlanmaktadır. Bu konu ile ilgili olarak hazırlanan sekreterya notunda, hakim durumdaki firmaların davranışlarının değerlendirilmesinde kullanılacak bir takım testlerin tanımlanmasına, bu testlerin güçlü ve zayıf yanlarına dair değerlendirmelere de yer verilmekte, ancak sonuç olarak henüz herhangi bir testin en iyi araç olduğuna dair kesin bir yargıya varılamamaktadır.

Bu yuvarlak masa toplantısına katkı amacıyla Rekabet Kurumu bünyesinde hazırlanan metin sekreteryaya iletilmiştir. Söz konusu katkıda özetle, 4054 sayılı Kanun'un amaç ve gerekçesinden bahsedilerek, Kanun'un nihai amacının rakiplerin değil, rekabetin korunması olduğu, hakim durumdaki teşebbüsün iç dinamiklerinden kaynaklanan davranışının rakiplerin faaliyetlerini zorlaştırırsa da, rakipleri pazardan çıkmak zorunda bıraksa da yasaklanmadığı, bir davranışın iç dinamiklerden kaynaklanıp kaynaklanmadığının belirlenmesinin hassas bir konu olduğu ve pazar şartlarının dikkatlice incelenmesini gerektirdiği, ancak hakim durumdaki firmaların pazarda rekabete zarar vermemek gibi özel bir sorumlulukları olduğu, bu nedenle hakim durumda olmayan bir teşebbüs tarafından yapılan ve Kanun'a aykırı olmayan bir eylemin hakim durumda olan bir teşebbüs tarafından yapılması halinde kötüye kullanma olarak nitelenebileceği ifade edilerek, Rekabet Kurulu tarafından alınan bazı kararlarda kullanılan gerekçeler verilmiş ve Rekabet Kurulu'nun vasıflara dayalı rekabet konusundaki yaklaşımı ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Komite gündemindeki bir diğer madde olan üyelerin rekabet politikasına dair yıllık raporları bağlamında Yunanistan, İrlanda, Meksika, Polonya ve ABD gibi ülkeler tarafından rekabet politikası gelişmeleri ile ilgili bilgi verilmiştir.

Bir diğer gündem maddesi İsviçre'ye ilişkin olarak hazırlanan düzenleyici reform gözden geçirme raporudur. Gözden geçirme, sekreteryanın İsviçre'nin rekabet kurallarında 1995 yılından bu yana ve özellikle 2003 yılında meydana gelen gelişmeler, Rekabet Komisyonunun bağımsızlığı ve kaynaklarının yeterliliği gibi konularla ilgili verdiği bilgilerle açılmıştır. Tartışılan noktalar arasında federalizmin rekabet üzerindeki etkileri, Rekabet Komisyonunun profesyonelliği, kartellere karşı uygulamanın etkililiği ve yatay kartellere dair karinenin etkinliği, İsviçre ve AB'nin hakim durumun kötüye kullanılmasına olan farklı yaklaşımı yer almıştır.

Komite'nin gündem maddelerinden birisi de OECD Küresel Rekabet Forumudur. Sekreteryaya 2005 yılı Şubat ayında yapılan forum ile ilgili bilgiler vermiş ve Komite 2006 yılı Şubat ayında yapılacak forumun konularının Tayvan gözden geçirmesi, örnek olayların da yer alacağı doğrudan delil olmayan karteller ve ispat standartları ve imtiyazlar olmasına karar vermiştir. Ayrıca Küresel Rekabet Forumunu takiben rekabet hukuku ve politikasının gelişmekte olan ülkelerin ihracatının rekabetçiliğine etkisi, bölgesel ticaret anlaşmalarında rekabet hükümlerine yoğunlaşan Global Ticaret ve Rekabet Forumu yapılmasına da karar verilmiştir.

Rekabet Komitesinin önemli gündem maddelerinden bir diğeri, "rekabet kurumlarının eylemlerinin ve kaynaklarının değerlendirilmesi" konusudur. Bu konu ile ilgili yuvarlak masa toplantısında, rekabet otoritelerinin esasa dair müdahalelerinin ve iç prosedürlerinin kalitesinin değerlendirilmesi ile performanslarının artırılmasına yönelik önemli bulgular elde edebilecekleri, böylelikle kaynaklarının daha etkin kullanımına yol açılacağı, performans değerlendirmesinin aynı zamanda rekabet hukukunun değerinin daha geniş kitlelere gösterilmesine yardımcı olacağı fikri ön plana çıkmaktadır.

Bu gündem maddesi ile ilgili olarak hazırlanan sekreteryaya notunda, rekabet kurumlarının uygulama faaliyetlerini, operasyonel mekanizmalarını ve organizasyonel yapılarını yürüttükleri faaliyetlerini daha kaliteli hale getirmek için ex post olarak nasıl bir değerlendirmeye tabi tutabileceklerine dair bilgiler vermektedir.

Bu gündem maddesi ile ilgili olarak Rekabet Kurumu bünyesinde hazırlanan yazılı bir katkı sekreteryaya gönderilmiştir. Anılan katkıda, Rekabet Kurulu'nun 4054 sayılı Kanun uyarınca hazırladığı yıllık raporların kamuya bilgi aktarılmasının önemli bir unsuru olduğu, bu şekilde yayımlanan raporların, kaynakların amaçlanan sonuçların elde edilmesi için harcanıp harcanmadığı konusunda hesap verilebilirliğin önemli bir unsuru olduğu, 4054 sayılı Kanun'un etkinliğinin sağlanması için sürekli olarak elde edilen tecrübeler ve Avrupa Birliğindeki gelişmeler dikkate alınarak değerlendirmeye tabi tutulduğu, Kanun'un daha etkin olması için yapılan değerlendirmeler doğrultusunda Kanun'un bazı maddelerinde değişiklikler yapıldığı ve daha etkili bir Kanun için yeni değişiklik önerilerinin hazırlandığı, Rekabet Kurumunun faaliyetlerinin değerlendirilmesinin bir diğer ayağı olarak, OECD bünyesinde

2002 ve 2005 yıllarında Rekabet Kurumu'nun faaliyetlerinin ve Kanun'un uygulamasının gözden geçirmeye tabi tutulduğu, bu tür gözden geçirmelerin Rekabet Kurumu personeli haricinde, uygulamacılar, iş dünyası üyeleri, akademisyenlerin de görüşleri alınarak dışarıdan uzman bir kişi tarafından yapılmasının Rekabet Kurumu için hayli önemli ve öğretici bir deneyim olduğu ifade edilmiştir.

3. OECD EKİM TOPLANTILARI

OECD Rekabet Komitesi Ekim ayı toplantıları 17-20 Ekim 2005 tarihlerinde gerçekleştirilmiştir.

a. 2 numaralı Düzenleme ve Regülasyon Çalışma Grubu Toplantısı

17.10.2005 tarihinde yapılan 2 numaralı Rekabet ve Regülasyon Çalışma Grubu'nun önemli gündem maddelerinden birisi, "hastane hizmetlerinin sunumunda etkinliğin artırılması için rekabet" konusundaki yuvarlak masa toplantısı olup, yuvarlak masa toplantısının amacı, hastane hizmetlerinin sağlanmasında artan ölçüde rekabetçi veya pazar odaklı unsurlara yer verilmesi ile ilgili artan eğilimlere değinmektir. Bu konu bağlamında, sekreteryaya tarafından hazırlanan, hastane bakım hizmetlerinin verilmesinde etkinliğin artırılması için benimsenen farklı rekabetçi mekanizmaların tanımlanması, açıklanması ve ön bir değerlendirmesinin sağlanmasını amaçlayan Hastane Hizmetlerinin Sağlanmasında Etkinliği Artırmak için Rekabet ve İlgili Mekanizmalar başlıklı notta, diğer hususların yanı sıra hastanelere ve hastane hizmetlerine rekabet kurallarının uygulanması bağlamında, hastane birleşmeleri, planlama lisansları, hastane münhasırlığı gibi başlıklar yer almaktadır.

Gündem maddelerinde bir diğeri de Konseye sunulacak olan yapısal ayrıştırmaya dair rapor taslağıdır. Rapor taslağı 30 Mayıs'taki çalışma grubu toplantısında sonra revize edilmiş olup, çalışma grubu başkanı Şubat'taki toplantı öncesinde yazılı prosedür ile kabul edilebileceğini ifade etmiştir.

Çalışma Grubu'na sekreteryaya tarafından OECD ve UNESCO'nun ortak olarak üzerinde çalıştığı sınır ötesi kaliteli eğitim hizmeti verilmesine dair rehber ile ilgili bilgi verilmiştir.

Diğer gündem maddeleri arasında düzenleyici reform önerilerinin uygulanması konusunda ülke değerlendirmeleri, düzenleyici etki analizine rekabetin dahil edilmesi yöntemleri konuları yer almaktadır.

b. 3 numaralı İşbirliği ve Yürütme Çalışma Grubu

18.10.2005 tarihindeki toplantının temel gündem maddesi "cezai kartel soruşturmalarında rekabet otoriteleri ile savcılar arasında işbirliği" yapılması olup, temel konu başlıkları kartellerin soruşturulmasının önemi, kartellerin cezai soruşturması için yasal çerçeve, dava seçimi, delillerin toplanması, pişmanlık/müşamaha programları ve rekabet otoriteleri ile savcılar arasındaki işbirliğidir.

c. Rekabet Komitesi

19-20.10.2005 tarihlerindeki toplantıların önemli gündem maddelerinden ilki giriş engelleri konusundaki yuvarlak masa toplantısıdır. Söz konusu toplantıda "rekabet otoritelerince giriş engellerinin tanımlanması" konusu bağlamında farklı giriş engellerinin giriş üzerindeki etkileri tartışılmıştır.

Giriş engelleri konusunda, sekreteryaya tarafından tartışmalara zemin hazırlaması amacıyla, bir not hazırlanmıştır. Anılan notta, iktisat literatüründe yapılan giriş engelleri tanımları, giriş etkileyen batık maliyetler, yapısal koşullar (mutlak maliyet avantajları, ölçek ve kapsam ekonomileri, yüksek sermaye maliyetleri, tanınmışlığın sağladığı etkiler, ağ etkileri, kanuni/düzenleyici engeller, çıkış engelleri, ilk giren olmanın avantajları, dikey bütünlük), pazardaki hakim durumdaki teşebbüslerin veya mevcut aktörlerin stratejik davranışları (yıkıcı fiyat, limit fiyat, kasıtlı olarak kapasiteye gerekli olandan fazla yatırım

yapma, batık maliyetler, sadakat indirimi ve bağılı indirimler, ürün farklılaştırma ve reklam, bağlama, münhasır anlaşmalar), giriş engellerinin değerlendirilmesindeki önemli faktörler verilerek, bazı rekabet otoritelerinin rehberlerinde (ABD Yatay Birleşme Rehberi, Avustralya Birleşmeler Rehberi, Kanada Birleşmeler Rehberi, Avrupa Yatay Birleşmelerin Değerlendirilmesi Rehberi, Birleşik Krallık Pazar Gücünün Değerlendirilmesi Rehberi) giriş engelleri konusunun nasıl düzenlendiği gibi unsurlara yer verilmektedir.

Rekabet Kurumu'nun giriş engellerine olan yaklaşımı ile ilgili hazırlanan bir katkı sekreteryaya iletilmiştir. Anılan yazılı katkı ile ilgili olarak, *Çimento* kararında sektörde optimal ölçek kabul edilen yıllık 1 milyon tonluk üretim kapasiteli bir fabrika inşa etmek için gerekli olan 100 milyon dolarlık yatırım miktarının, yeni gireceklerin kredi bulmakta zorluk çekecek olması ve sermaye piyasalarındaki mevcut problemler nedeniyle bu büyüklükteki sermayenin maliyetine katlanmanın oldukça zor olması gibi unsurların dikkate alınarak giriş engeli olarak değerlendirildiği, ancak Bemka ortak girişimi ile ilgili kararda her bin tonluk emaye bobin teli kapasitesi için 1 milyon dolarlık ortalama yatırım gereksiniminin giriş engeli olarak değerlendirmede ifade edilerek, Rekabet Kurulu'nun bir yatırımı giriş engeli olarak değerlendirmesi için, bu yatırımın ne büyüklükte olması gerektiğine dair bir soru yöneltmiştir. Aynı soruda, *Turkcell* kararında Turkcell'in çeşitli alanlarda faaliyetleri bulunan bir gruba ait olmasının ne tür bir giriş engeli oluşturduğuna dair açıklama yapılması da istenmiştir.

Anılan sorulara ilişkin olarak kısaca, Rekabet Kurulu'nun finansman miktarının büyüklüğünün giriş engeli olup olmadığına karar verirken, makroekonomik koşulları da dikkate aldığı, bu doğrultuda çimento pazarında optimal ölçekte bir tesis kurulabilmesi için gerekli olan 100 milyon dolarlık yatırımın finansmanının, Türkiye'de 2001 yılında yaşanan ağır ekonomik krizin etkileri de dikkate alınarak giriş engeli olarak nitelendirildiği ifade edilmiştir. Sorunun ikinci kısmına ilişkin olarak, Turkcell'in ortaklarının özellikle telekomünikasyon, medya, enformasyon teknolojileri sektörlerindeki faaliyetleri, bu sektörlerin aynı teknolojileri artan oranda kullanması olarak açıklanabilecek yakınsama kavramı, özellikle GSM hizmetlerinin grup içindeki bankalar vasıtasıyla pazarlanabilmesi gibi unsurlara atıfta bulunularak, yakalanan sinerjinin, Turkcell'in pazardaki gücünü pekiştirdiği ve pazara yeni girecek operatörler için aynı derecede grup avantajlarına sahip olunmamasının giriş engeli olarak nitelendirildiği ifade edilmiştir.

Toplantılardaki bir diğer gündem maddesi, Avrupa Komisyonunun gözden geçirme raporudur. Söz konusu oturumda sekreteryaya gözden geçirme raporu ile ilgili olarak yaptığı sunumda raporun temel unsurları ile ilgili olarak, özellikle daha iktisadi bir yaklaşımın getirildiği modernleşme süreci, Rekabet Genel Müdürlüğünün daha önemli davalara yoğunlaşabilmesi amacıyla yapılan rekabet kurallarına uyum ve kuralların uygulanması sorumluluklarının üye ülkelere yaygınlaştırılması, Topluluk ve üye ülke mahkemeleri arasındaki etkileşim, Rekabet Genel Müdürlüğü içerisinde dava analizini iyileştirmeyi amaçlayan reform gibi hususlar üzerinde durmuştur. Komisyonun rekabet politikası sistemi ile ilgili genel bir bilgi veren Avrupa Komisyonu yetkilileri rapordaki tavsiyelerle ilgili görüşlerini ifade etmiştir. Bunu takip eden tartışmalarda hakim durumun kötüye kullanılması ile ilgili rehber, kartellerin oluşturulması, birleşme-devralmaların denetimi, kurumsal hususlar, mahkemeler ve üye devletler ile olan ilişkiler gibi konular ele alınmıştır.

Komite, toplantılarında açık kartellere dair üçüncü raporu kabul ederek, Komite raporu olarak yayımlanması öncesinde onay için OECD Konseyine gönderilmesine karar vermiş, açık kartel soruşturmalarında rekabet otoriteleri arasında resmi bilgi değişimine yönelik en iyi uygulamaları kabul etmiş ve OECD Konseyine Brezilya, Endonezya, İsrail, Litvanya, Romanya, Rusya, Slovenya, Güney Afrika ve Tayvan'ın gözlemci olmak için davet edilmesini tavsiye etme konusunda uzlaşmaya varmıştır. Toplantılarda Avusturya, Japonya, Kore, Hollanda, Yeni Zelanda, Portekiz, Arjantin, Rusya ve Tayvan ülkelerindeki rekabet politikası ile ilgili son gelişmeler konusunda Komiteye bilgi vermiştir.

Rekabet Komitesinin bir diğer gündem maddesi, "maliyetin altı yeniden satış kuralları ve düzenlemeleri" ile ilgili yuvarlak masa toplantısıdır. Tartışmalara zemin hazırlaması

amacıyla sekreteryaya tarafından hazırlanan notun odak noktası, maliyetin altı yeniden satış kuralları ve bu kuralların tüketici refahı ve iktisadi etkinlik üzerindeki etkisi olup, notun ulaştığı sonuç ise, bu tür kuralların tüketicilere yarardan çok zarar verdiğidir.

Söz konusu yuvarlak masa toplantısı ile ilgili Rekabet Kurumu bünyesinde hazırlanan yazılı bir katkı toplantılar öncesinde sekreteryaya iletilmiştir. Anılan katkıda kısaca, maliyetin altı yeniden satış fiyatı ve 4054 sayılı Kanun ilişkisi, perakende sektöründe maliyetin altı yeniden satışa dair son durum, perakende mağazalara dair kanun taslakları ve bu kanuna dair Rekabet Kurumu tarafından verilen görüşler, Rekabet Kurumu, Dünya Bankası ve TOBB tarafından ortak olarak finanse edilen bir proje kapsamında doğrudan yabancı sermaye ve perakende sektörü arasındaki ilişkide rekabet politikasının rolüne dair hazırlanan çalışma ile ilgili bilgilere yer verilmekte ve maliyetin altı yeniden satış yasaklarının rakipleri mi, rekabeti mi koruduğu, maliyetin altı yeniden satış kurallarının hükümet ve teşebbüsler üzerinde sosyal faydalardan daha büyük idari bir yük oluşturup oluşturmadığı, bu tür kuralların teşebbüs davranışları üzerinde verimlilikte büyümeyi geciktiren ve inovasyonun yaygınlaşmasını yavaşlatan etkiler doğurup doğurmadığı, bu tür kuralların etkin perakende yaklaşımlarının daha az etkin perakende yaklaşımlarının yerini almasını engelleyip engellemediği veya yavaşlatıp yavaşlatmadığı gibi bir takım sorulara da cevaplar verilmektedir.

B. OECD TÜRKİYE REKABET HUKUKU VE POLİTİKASI GÖZDEN GEÇİRME ÇALIŞMASI

i. Gözden Geçirme Raporu Hazırlık Süreci

2002 yılında OECD tarafından belirlenmiş beş ana konuda¹ düzenleyici reformlara ilişkin hazırlanan “Türkiye: Ekonomik İyileşme İçin Hayati Destek” raporu yayımlanmıştır. Bu başlıklardan birisi de “rekabet politikası”dır. İlgili raporda, rekabet politikasına ilişkin açıklamalar, Kurumumuz personelinin de katılımıyla hazırlanan ve daha geniş kapsamlı olan “Rekabet Politikasının Düzenleyici Reformdaki Rolü” raporundan alınmıştır. Bu raporda, ülkemiz rekabet politikasına ilişkin çerçeveyi oluşturan mevzuata, uygulamalara ve kararlara yer verilmiştir. Bu çerçevede, rekabet politikasının düzenleyici reform kapsamındaki rolü vurgulanırken aynı zamanda bu rolün daha işlevsel hale getirilebilmesi için bazı politika önerilerine yer verilmiştir.

Söz konusu bu düzenleyici reform raporu sonrasında OECD Rekabet Dairesi, OECD Nezdindeki Türkiye Daimi Delegasyonu aracılığıyla, Türkiye rekabet hukuku ve politikası bir gözden geçirme çalışmasına² tabi tutma önerisinde bulunmuştur. OECD ile Rekabet Kurumu arasındaki resmi mutabakata varıldıktan sonra gözden geçirme raporu hazırlık süreci 20 Eylül 2004 tarihinde başlamıştır. Raporu hazırlamak üzere OECD danışmanı Jay Shaffer görevlendirilmiştir.

Jay Shaffer Türkiye’ye yaklaşık bir haftalık bir çalışma ziyaretinde bulunmuş ve bu süre zarfında Rekabet Kurumu’nu ziyaret etmeden önce İstanbul ve Ankara’da avukatlar ve danışmanlık firmaları, teşebbüsler, TOBB yetkilileri, TUSİAD yetkilileri, Akademisyenler, köşe yazarları, ilgili kamu kurum ve kuruluş yetkilileriyle görüşmeler yapmıştır. Daha sonra Rekabet Kurumu’nda iki günlük bir çalışma gerçekleştirmiştir. Bu kapsamda, Kurul Başkan ve üyeleriyle, Başkan Yardımcılarıyla, Daire Başkanlarıyla ve uzmanlarla görüşmeler yapmıştır.

Jay Shaffer ayrıca gerek 2002 yılında OECD tarafından hazırlanan Türkiye Düzenleyici Reform Raporu’nda yer alan öneriler ve gerekse yaptığı görüşmeler çerçevesinde

¹ Bu konular şunlardır: 1. düzenleyici yönetim 2. rekabet politikası 3. pazar açıklığı 4. elektrik-gaz ve taşımacılık sektörleri 5. telekomünikasyon sektörü.

² Gözden geçirme OECD tarafından son derece önem verilen bir uygulama olarak değerlendirilebilir. Özellikle OECD bünyesinde bugüne kadar yapılan uygulamalar da dikkate alındığında gözden geçirme uygulamasının bazı önemli yararlarından bahsedilebilir. Bu yararlar şunlardır: (a) uygulamaların yakınsaması (convergence), (b) uygulamaların şeffaflaşması (transparency), (c) bilgi ve tecrübe değişimi (information and experience sharing), (d) geliştirilmiş yerel politika yapıcılığı (improved domestic policy-making), (e) teknik yardım ve kapasite inşası (technical assistance and capacity building) ve (f) uygulamaların iyileştirilmesi

çok sayıda soru yönelterek raporu için veri elde etmiştir. İlk taslak rapor 27 Ocak 2005 tarihinde OLİS üzerinde yayımlanmıştır.

Söz konusu taslak rapor son halini almadan önce 18 Şubat 2005 tarihinde OECD Küresel Rekabet Forum toplantısında tartışmaya açılmıştır.

ii. Gözden Geçirme Toplantısı (18 Şubat 2005)

Gözden geçirme (peer review) raporunun tartışıldığı toplantı Küresel Rekabet Forumu'nun son günü olan 18 Şubat 2005 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Toplantıda oturma başkanlığını aynı zamanda Fransız Yargıtayı üyesi ve OECD Rekabet Komitesi Başkanı olan Prof. Dr. Frederic Jenny yapmıştır. Toplantıda Norveç Rekabet Kurumu Başkanı Knut Eggum Johanson ve Güney Afrika Rekabet Mahkemesi Başkanı David Lewis incelemeci olarak görev almıştır¹.

Toplantıda Türkiye adına Maliye Bakanı Kemal Unakıtan ve Rekabet Kurumu Başkanı Mustafa Parlak'ın başkanlığındaki heyet hazır bulunmuştur. Ayrıca OECD Nezdindeki Daimi Delegasyon'dan Büyükelçi Sencar Özsoy ve mahiyetindeki bazı yetkililer toplantıya iştirak etmiştir. Maliye Bakanının ziyareti dolayısıyla, OECD Genel Sekreter Yardımcısı Richard E. Hecklinger de toplantıda hazır bulunmuştur.

Toplantı, oturma başkanı Prof. Dr. Frederic Jenny'nin açılış konuşması ile başlamıştır. Jenny gözden geçirme raporunun Türkiye'nin rekabet hukuku ve politikası alanında katettiği mesafeyi iyi bir şekilde ortaya koyduğunu ifade ederek Türkiye'nin gösterdiği performansın çok başarılı olduğunu altını çizmiştir. Frederic Jenny daha sonra sözü gözden geçirme raporunu hazırlayan Jay Shaffer'a vermiştir. Jay Shaffer raporun özet bölümünde yer alan hususlar çerçevesinde kısa bir konuşma yapmıştır.

Jay Shaffer'dan sonra söz Türkiye tarafına bırakılmıştır. Türkiye adına ilk konuşmayı Maliye Bakanı Kemal Unakıtan yapmıştır. Maliye Bakanı Unakıtan oturumun açılışında yaptığı konuşmada, hükümetinin rekabete dayalı piyasa ekonomisine, dünya ekonomisi ile entegrasyona ve AB üyeliği hedefine verdiği önemi vurgulamış, yapılacak olan incelemenin bu hedefler açısından büyük katkı sağlayacağını belirtmiş, öte yandan Rekabet Kurumunun idari ve mali özerkliği ile buna bağlı olan başarılı gelişiminin altını çizmiştir. Ayrıca, inceleme raporunda üzerinde durulan rekabeti bozucu devlet yardımları ile kamu iktisadi teşebbüslerine yönelik reformların da hükümetin gündemindeki en önemli ve kısa sürede çözümü amaçlanan hususlar olduğu mesajını vermiştir.

Maliye Bakanı'ndan sonra Rekabet Kurumu Başkanı Mustafa Parlak söz alarak bir konuşma yapmıştır. Başkan Türkiye'de rekabet hukukunun gelişimi hakkında bilgi vermiş, bu bağlamda AB ile olan ilişkilerimizin önemine değinmiş, Rekabet Kurumu için idari ve mali özerkliğin önemini vurgulamış, inceleme raporunda yer verilen tavsiyelerin büyük ölçüde Kurum bünyesinde de dikkate alınan konular olduğunu belirterek, geneli itibarıyla olumlu bulunan raporun bundan sonraki çalışmalarda özellikle zayıf yönlerin giderilmesi bakımından yol gösterici bir nitelik taşıyacağını vurgulamıştır. Ayrıca, raporun tavsiyeler bölümünde öne çıkan başlıca konular olarak; rekabeti bozan devlet yardımlarının kontrolü, AB ile ilişkilerde daha organize bir yaklaşım, devlet kontrolündeki teşebbüslere tanınan inhisari ve özel hakların ortadan kaldırılması, Rekabet Kurumunun yasama ve düzenleme sürecine dahil edilmesi ve rekabet kültürünün geliştirilmesi bakımından etkili bir rekabet savunuculuğu rolü, Rekabet Kanununun daha iyi ve etkin bir uygulama için değiştirilmesi, uygulama alanında uluslararası işbirliğinin geliştirilmesi hususlarının altını çizmiş, Kurum olarak bu tavsiyeleri benimsediklerini ifade etmiştir.

Toplantıda önce incelemeciler ve daha sonra diğer katılımcılar çok sayıda soru yönelterek Türkiye rekabet hukuku ve politikası uygulamasının daha iyi anlaşılmasına katkıda bulunmuşlardır. Yöneltilen her bir soru Rekabet Kurumu Başkanı Mustafa Parlak başkanlığı'ndaki bir heyet tarafından cevaplanmıştır.

¹ Gözden geçirme raporunun tartışılması aşamasında görev alan incelemeciler esas olarak taslak rapor çerçevesinde bir tür sorgulama yapmakta ve ülke uygulamasının daha iyi anlaşılmasında yardımcı olmaktadır.

Bu soru-cevap bölümünün ardından oturum başkanı Prof. Dr. Frederic Jenny bir değerlendirme konuşması yapmıştır. Bu konuşmada, inceleme süreci boyunca getirdiği yorumlar ile rekabet hukuku ve politikaları alanında Türkiye'nin kısa sürede katetmiş olduğu mesafenin önemine dikkati çekmiş, Türkiye'nin bu alanda, özellikle OECD Rekabet Forumunun küresel özelliği düşünüldüğünde, bir model ülke olma özelliğine sahip olduğunu, özelleştirmeler konusunda Türk Rekabet Kurumu tarafından verilen kararları başarılı ve etkili bulduğunu, Kurumun aynı zamanda iyi eğitilmiş kadrolara sahip olduğuna inandığını belirtmiştir.

Frederic Jenny'den sonra Rekabet Kurumu Başkanı Mustafa Parlak söz alarak gerek raporun ve gerekse toplantının Kurumumuz adına çok yararlı olduğunu ifade ederek katkısı olan tüm taraflara teşekkür etmiştir.

iii. Gözden Geçirme Raporu Kapsamı

18 Şubat 2005 tarihinde OECD Küresel Rekabet Forum toplantısında incelendikten ve tartışıldıktan sonra, bu tartışmalar ışığında son hali verilen rapor 24 Mart 2005 tarihi itibarıyla yayımlanmıştır. Rapor 19 Eylül 2005 tarihinde İncelemesi Jay Shaffer ve OECD Rekabet Bölümü Başkanı J. Bernard Phillips'in de katıldığı bir basın toplantısı ile kamuoyuna resmen açıklanmıştır.

Türk rekabet hukuku ve politikasının uluslararası alanda önemli bir prestij kazanmasına imkan tanıyan gözden geçirme raporunda yer alan şu ifadeler bu gelişmeyi ortaya koymak bakımından önemlidir:

"(...) Rekabet Kurumu, 2002 yılından bu yana mükemmel bir ilerleme kaydetmeyi sürdürmüş olup, Türkiye'nin en etkili ve en iyi idare edilen kurumlarından biri olarak ün yapmıştır. Misyonunu enerjiyle, tahayyül gücüyle ve bütünlüğünü koruyarak takip etmiş ve iş toplumundaki liderlerin saygısını ve desteğini kazanmıştır. En önemlisi, Türk ekonomisini, rekabete dayalı ve tüketici refahına yönelmiş piyasa mekanizmalarına daha fazla dayanma yönünde ileriye götürmede kritik öneme sahip bir rol oynamıştır..."

Söz konusu rapor bir yandan Rekabet Kurumu'nun kısa sürede kat ettiği mesafeyi ortaya koyarken diğer yandan Rekabet Kurumu uygulamalarının daha iyi ve daha etkin hale getirilmesi için gerek Hükümete ve gerekse Rekabet Kurumu'na yönelik olarak bazı tavsiyelere yer vermektedir.

Rapor'un öneriler bölümünde ilk olarak Hükümete yönelik şu tavsiyelere yer verilmiştir:

- Rekabete aykırı devlet yardımlarının denetlenmesi için hızla bir mekanizma tesis etmesi;
- Devlet tarafından oluşturulmuş olup, tekel ayrıcalıkları veya rekabete aykırı davranışlarda bulunmalarına imkan sağlayan yetkiler ve imtiyazlar verilen işletmeleri ortadan kaldırması veya denetlemesi;
- Bankacılık sektöründeki birleşmelerde rekabet politikası denetiminin yeniden tesis etmesi;
- Düzenleme analizinde Rekabet Kurumu'na yönelik açık bir rolü zorunlu kılması,
- Rekabet Kurumu'nun kanunu uygulama kapasitesini daha iyi hale getirmesi amacıyla aşağıdaki yasal değişikliklerin yapılması:

- (.) Birleşmelerin bildirilmesine ilişkin standartları basitleştirmek;
- (.) Birleşmelerin değerlendirilmesi için revize edilmiş bir standart kabul etmek;
- (.) Birleşmeyi değerlendirme sürecine ilişkin süre bitimlerinde değişiklikler yapmak;
- (.) Asli ihlaller dışındaki ihlaller için azami para cezalarını artırmak ve birleşmelerin erken tamamlanmasını asli bir ihlal haline getirmek;
- (.) Küçük işletmeleri içeren anlaşmalar için *de minimis* muafiyeti oluşturmak;
- (.) Hem anlaşmaların zorunlu bildirimini hem de menfi tespit prosedürünü ortadan kaldırmak ve bireysel muafiyetler için 5 yıllık süre limitinde değişiklik yapılmasını ele almak;

(.) Dosyaların muvafakat ile çözüme kavuşturulması için bir prosedür tesis etmek; Asgari para cezalarını ortadan kaldırmak ve Rekabet Kurumu'nu, işbirliği yapan firmalara, pişmanlık mekanizması çerçevesinde davranması yönünde yetkilendirmek;

(.) Şahsi para cezaları tesis etmek ve asli ihlallerden sorumlu olan yöneticiler için ceza hukuku anlamında cezaları ele almak, ayrıca (.) Rekabet Kurumu'nun işlemlerinde, hukukun temel ilkelerine yönelik korumaları genişletmek;

Önerilere ilişkin ikinci kategoride, Raporda, Rekabet Kurumu'na yönelik şu hususlar yer almaktadır:

- AB rekabet hukukuyla uyumlaştırmaya yönelik daha organize bir yaklaşım benimsemesi,
- Sektörel düzenleyici kurumlarla işbirliğini genişletmesi,
- Uyumlu eylem karinesini kullanırken gereken özeni göstermesi;
- Özellikle teklif edilen yasal değişikliklerin ve tebliğlerin oluşturulmasına ve para cezası büyüklüğü konusundaki takdirlerinin belirlenmesine ilişkin şeffaflığı artırması;
- Uluslararası işbirliği aracılığıyla Kurum'un ulaştığı alanları geliştirip genişletmesi;
- Kanunun uygulanması dışında kalan pazar incelemeleri yürütürken, soruşturma yetkileri kullanmak için yasal otorite talep edilmesini ele alması;
- Rekabet politikasına ilişkin halkın anlayışını ve desteğini ilerletmesi;
- Rekabet Kurumu hukukçularının sayısı ve uzmanlığını artırması ile sanayi iktisadi alanındaki yeterliliğini kuvvetlendirmesi.

Rapor hakkında daha ayrıntılı bilgi www.rekabet.gov.tr internet adresinden elde edilebilir.

C. DİĞER TOPLANTILAR

OECD Budapeşte Bölgesel Rekabet Merkezi

Macaristan'ın başkenti Budapeşte'deki OECD Bölgesel Rekabet Merkezi'nin ev sahipliğinde, 5-7 Aralık 2005 tarihlerinde Güneydoğu Avrupa ülkeleri Rekabet Kurumları Ağı (SEE CAN) ikinci yıllık toplantısı yapılmıştır¹. Toplantıya, Arnavutluk, Bulgaristan, Sırbistan-Karadağ, Hırvatistan, Romanya, Slovenya ve Türkiye Rekabet Otoritelerinden temsilciler katılmıştır. Söz konusu katılımcılardan yalnızca Türkiye OECD üyesidir.

Toplantı'da Güneydoğu Avrupa ülkeleri öncelikle kendi ülkelerindeki rekabet otoritelerinin konumu ve durumu ile rekabet hukukunun gelişimi hakkında sunum yapmışlar, toplantının sonraki bölümlerinde ise ülkelerinde vuku bulan önemli rekabet hukuku vakaları hakkında bilgi vermişlerdir.

Türk Heyeti olarak, OECD üyesi olmamız noktasında, katılım uzmanlığı paylaşma şeklinde olmuştur. Katılımcı ülkelerin yapmış oldukları sunuşlar hakkında yorum yapılmış, sorularla konuşmacılar yönlendirilmiş ve gerektiğinde OECD temsilcileri Türkiye tecrübesine başvurmuşlardır.

¹ İlk toplantısını 1-2 Temmuz 2004 yılında İstanbul'da yapan Güney Doğu Avrupa Rekabet Kurumları Ağı, bu bölgede bulunan ülkelerin iyi işleyen bir rekabet kuralları sistemine sahip olmaları ve buna yönelik olarak ilgili ülkelerin işbirliği yapmalarına imkan tanımayı amaçlayan bir oluşumdur. Güney Doğu Avrupa ülkeleri, rekabet hukuku ve politikası alanındaki son gelişmeleri ve geleceğe yönelik atılacak adımları değerlendirmek üzere ilk olarak Mayıs 2003'te bir araya gelmişler, Türkiye'nin ve Slovenya'nın çağrısı üzerine Güney Doğu Avrupa rekabet kurumları arasında bir ağ kurulmasına karar verilmiştir. Güney Doğu Avrupa Rekabet Kurumları Ağı, bölgede rekabet hukuku ve politikası alanında yıllık toplantılar ve eğitim çalışmaları dahil olmak üzere, rekabet konuları ve uygulamaları konulu çalıştaylar düzenlemeyi ve katılımcı ülkeler arasında rekabet hukuku uygulamaları konusunda bilgi ve deneyim değişimi için bir platform olmayı hedeflemektedir. Bu çerçevede, Güneydoğu Avrupa Ülkeleri için İstikrar Paketi Yatırım Grubu, OECD Rekabet Bölümünü bu toplantıların ikinci düzenlemeye davet etmiş ve gerekli mali desteği sağlamıştır. İlk toplantının gerçekleşmesinde maddi destek veren bir değer kuruluş da, Türk İşbirliği ve Kalkınma Ajansı (TİKA) olmuştur.

Toplantı sonucunda kabul edilen sonuç bildirisinde aşağıdaki noktalara vurgu yapılmıştır:

- Güneydoğu Avrupa ülkelerinde Rekabet hukuku ve kurumlarının reform süreçleri öngörüldüğü üzere yolunda gitmektedir. Yapılan tartışmalar sonucunda, bu sürecin aksamaması için aşağıdakilere özellikle dikkat çekilmelidir.
 - o Düzenlemeleri uygulayacak yeterli personele sahip, tamamen operasyonel bir otoritenin kurulması,
 - o Temel rekabet politikası alanlarında (karteller, kötüye kullanmalar, birleşmeler) uygulama tecrübesinin geliştirilmesi,
 - o Kanunun uygulanması konusunda özellikle fiyat düzenlemeleri içeren olaylara öncelik verilmesi ve bunların sürekli takip edilmesi,
 - o Rekabet danışmanlığının işlevsel hale getirilmesi ve özellikle sektöre özgü bir düzenleyici otoritenin olmadığı alanlarda uygulanması.
- Rekabet otoritesinin performansını ölçmek ve düzenli olarak değerlendirmek, reform sürecinde hangi alanların geliştirilmesine ihtiyaç duyulduğunu ortaya koyması ve Otoritenin genel olarak etkinliğini ve verimliliğini devam ettirmesi anlamında önemli araçlardır. Bu amaca tevzi edilecek kaynaklar, yöneticiler ve hükümetler tarafından değerli bir yatırım olarak görülmelidir.
- Kanunun uygulanmasında önceliklerin ortaya konması, otoritelerin sınırlı kaynaklarını optimal kullanma açısından gereklidir. Bu önceliklerin daha önce belirlenen kriterler ve amaçlar temelinde belirlenmesi gerekmektedir.
- Reform sürecinin devamı noktasında, bu toplantı sürecine katılan Güney Doğu Avrupa otoriteleri, 2006 yılında performanslarını artırma amacıyla 3 temel öncelik tespit etmiş bulunmaktadır. Bu önceliklerdeki kaydedilen gelişmeler ağınc gelecekte toplantılarında değerlendirilecektir.
- Katılımcılar, belirtilen amaçlara ulaşma ve rekabet politikası alanındaki reform sürecinin güçlendirilmesi amacıyla, tecrübeli ortakların desteklerinin sürmesi çağrısında bulunmuşlardır. OECD Rekabet ve Yatırım Birimleri, rekabet çalışanları arasında diyalog ve teknik kapasitelerinin artırılması yoluyla rekabet kurallarının etkin uygulanması konusunda önemli rol üstlenmektedirler.
- OECD tarafından hazırlanan, Yatırım Reform Endeksi, Güney Doğu Avrupa ülkelerindeki rekabet politikasındaki gelişmeleri takip etme açısından önemli bir araçtır. Rekabet otoriteleri, bu sürece katkıda bulunmaya devam edeceklerdir.
- Katılımcılar, OECD Budapeşte Bölgesel Rekabet Merkezi'nin (RCC) kurulmasını, kapasitenin artırılması ve bölgede rekabet kültürünün yaygınlaştırılması amacına çok önemli bir katkı olacağını not etmişlerdir. RCC, bölge ülkeleri için 2006 yılında iki toplantıyı programına almış durumdadır. Slovenya'nın bu sürece aktif katkıda bulunma isteği de hoş karşılanmıştır.
- Kapasitenin artırılması çalışmaları ve seminerlerine ilaveten, uygulama tecrübelerinin paylaşılmasına odaklanan geleneksel Ağ toplantıları da sürdürülmelidir.
- Romanya oybirliği ile Ağın gelecek yıl başkanlığını yürütmek üzere seçilmiştir.

2. BİRLEŞMİŞ MİLLETLER TİCARET VE KALKINMA KONFERANSI (UNCTAD)

BM Genel Kurulu 1980 yılında "Kısıtlayıcı Ticari Uygulamaların Kontrolü İçin Çoktarafli Adil Prensipler ve Kurallar Seti"ni kabul etmiştir. Bu Set kapsamında yer alan kurallar ve hedefler çerçevesinde belirlenen konularda üye ülkelerin uygulamaları masaya yatırmak ve bilgi ve tecrübe değişimi sağlamak üzere her yıl iki defa hükümetler arası uzmanlar toplantısı yapılmaktadır. Bu Set UNCTAD bünyesinde rekabet politikası konusunda yürütülen çalışmaları yönlendiren temel kuralları kapsamaktadır. Ayrıca 1980 yılından sonra her beş yılda bir kez tüm BM üyesi ülkelerin davet edildiği ilgili Set kapsamında yer alan kuralların uygulanmasının gözden geçirilmesine ilişkin bir BM Konferansı düzenlenmektedir. Bu Konferansın 5.'si 14-18 Kasım 2005 tarihlerinde Antalya'da düzenlenmiştir.

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER 5. REKABET GÖZDEN GEÇİRME KONFERANSI¹

i. Hazırlık Süreci

1980 yılından beri her beş yılda bir BM'nin Cenevre'deki merkez binasından yapılan "Kısıtlayıcı Ticari Uygulamaların Kontrolü İçin Çok Taraflı Adil Prensipler ve Kurallar Seti'nin Bütün Yönleriyle Gözden Geçirilmesi için Birleşmiş Milletler Konferansı" (Rekabet Gözden Geçirme Konferansı)'nın beşincisi ilk defa Cenevre dışında Türkiye'de gerçekleştirilmiştir.

Uluslararası alanda rekabet hukuku ve politikası alanında yürütülen çalışmalara önem veren isteyen Rekabet Kurumu, 2004 yılı Temmuz ayında UNCTAD'ın rekabet ile ilgili yetkilileriyle bir temas gerçekleştirmiştir. Bu temas sırasında Rekabet Kurumu'nun UNCTAD tarafından yürütülen faaliyetlere daha aktif bir şekilde nasıl katkıda bulunabileceği hususunda görüşme yapılmıştır. Bu görüşmede 2005 yılında yürütülecek faaliyetler hakkında bilgi temin edilmiştir. Bu kapsamda, her beş yılda bir Cenevre'de düzenlenen BM Rekabet Gözden Geçirme Konferansı'nın 5.'sinin 2005 yılında gerçekleştirileceği öğrenilmiştir. Daha sonra, ilgili yetkililerle temas sürdürülmüş ve söz konusu Konferans'ın Türkiye'de gerçekleştirilmesinin mümkün olup olamayacağı yönünde görüş alış verişinde bulunulmuştur.

İlk dört Konferans'ın Cenevre'de yapılmış olması ve o ana kadar Konferans'ın Cenevre dışında yapılması yönünde bir girişimin gündeme gelmemiş olması nedeniyle, ilk başta ilginç gelen bu düşünce, UNCTAD yetkilileri tarafından böylesi bir projenin ortaya koyacağı yararlar dikkate alınarak olumlu karşılanmıştır.

Bu çerçevede özellikle Türkiye'nin bir tarafta AB yolunda ilerleyen ve diğer yandan gelişme yolunda önemli adımlar atan bir ülke olarak rekabet hukuku ve politikası alanında uygulama süreci kısa olmasına rağmen elde ettiği tecrübe ve bilgi birikiminin önemli bir etken olduğu düşünülebilir. Bu itibarla, UNCTAD üyesi pek çok gelişmekte olan ülkeler ile az gelişmiş ülkelere ve hatta gelişmiş ülke olmasına rağmen görece geri bir uygulama sahibi olan ülkelere Türkiye'nin bir model olması yönünde ortaya önemli bir beklenti çıktığını düşünmek mümkündür.

Daha sonra, temaslar sıklaştırılmış ve bu temaslar neticesinde ortaya çıkan niyet resmi olarak 2004 yılı Kasım ayında Cenevre'de düzenlenen "Rekabet Hukuku ve Politikası Hükümetlerarası Uzmanlar Grubu Altıncı toplantısı" sırasında diğer katılımcı ülkelere ve UNCTAD yetkililerine deklare edilmiştir. Bu niyet beyanı başta UNCTAD yetkilileri olmak üzere tüm toplantı katılımcıları tarafından memnuniyetle karşılanmıştır.

Bu niyet beyanı sonrasında Konferans hazırlıklarına yönelik temaslar artmıştır. Bu süreç içerisinde Başbakanlık ve Dışişleri Bakanlığı ile koordineli bir çalışma içine girilmiştir.

Söz konusu Konferans'a Türkiye'nin ev sahipliği yapabilmesi için bir uluslararası anlaşmaya ihtiyaç duyulması üzerine, taraflar bir ev sahibi ülke anlaşması taslağı üzerinde hem fikir olmuştur. Bu süreçte Dışişleri Bakanlığı görüşmeleri yürütülmesi ve taslağın nihai hale getirilmesinde önemli bir rol üstlenmiştir.

Tarafların üzerinde hem fikir olduğu taslak metin, UNCTAD adına Genel Sekreter Supachai Panitchpakdi ve Türkiye adına DTÖ Nezdindeki Temsilcimiz Büyükelçi Deniz Bölükbaşı tarafından bir "Ev Sahibi Ülke Anlaşması" olarak imzalanmıştır. Söz konusu Anlaşma daha sonra TBMM tarafından bir uygun bulma yasası ile onaylanmıştır.

ii. Konferans Kapsamı

14-18 Kasım 2005 tarihlerinde 5. BM "Kısıtlayıcı Ticari Uygulamaların Kontrolü İçin Çok Taraflı Adil Prensipler ve Kurallar Setinin Bütün Yönleriyle Gözden Geçirilmesi

¹ Kısaca Gözden Geçirme Konferansı olarak anılan Konferans'ın tam adı, "Kısıtlayıcı Ticari Uygulamaların Kontrolü İçin Çok Taraflı Adil Prensipler ve Kurallar Seti'nin Bütün Yönleriyle Gözden Geçirilmesi Konferansı"dır.

Konferansı" Antalya'da düzenlenmiştir. Söz konusu Konferansa çok sayıda BM üyesi ülke ve Uluslararası Örgüt temsilcisi katılım gerçekleştirmiştir.

Söz konusu Konferans her beş yılda bir BM Genel Kurulu 5 Aralık 1980 tarih ve 35/63 sayılı oturumunda bir "Kısıtlayıcı Ticari Uygulamaların Kontrolü İçin Çoktarafli Adil Prensipler ve Kurallar Seti"nin gözden geçirilmesi amacıyla 1980 yılından beri düzenlenmektedir. İlk dört Konferans Cenevre'de yapılmıştır. Bu nedenle, 5. Konferans'ın ilk defa Cenevre dışında Türkiye'de yapılabileceği konusunda UNCTAD'ın gösterdiği yaklaşım ülkemiz için anlamlıdır. Bu yaklaşım bir yandan ülkemizin rekabet hukuku alanındaki kaydettiği mesafeyi ve diğer ülkelere örnek olma konumuna geldiğini teyit ederken diğer yandan ülkemize duyulan güveni ortaya koymaktadır.

14-18 Kasım 2005 tarihinde Antalya'da yapılan, Başkanlığını Rekabet Kurumu Başkanı Mustafa Parlak'ın yaptığı, 5. Birleşmiş Milletler Rekabet Gözden Geçirme Konferansı, temel olarak belirli konuların tartışıldığı paneller, gözden geçirme oturumları, iş dünyası forumu ve paralel ve yan etkinliklerden oluşmaktadır. Konferansa çok sayıda BM üyesi ülke temsilcisi ile uluslararası örgüt temsilcileri katılmıştır. Konferansın açılış seremonisinde Başbakanlığa vekâlet eden Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Abdüllatif Şener, UNCTAD Genel Sekreteri Supachai Panitchpakdi ve Rekabet Kurumu Başkanı Mustafa Parlak tarafından konuşmalar yapılmıştır.

Rekabet Gözden Geçirme Konferans'ında yer alan panel başlıkları ve panellerde ele alınan konular ile ilgili özet bilgilere aşağıda yer verilmektedir.

1. Panel Rekabet Hukuku ve Politikası ile İlgili Bölgesel İşbirliği Anlaşmaları da Dahil Olmak Üzere Uluslararası İşbirliği

Söz konusu Panel'de ağırlıklı olarak UNCTAD bünyesinde hazırlanan "Bölgesel Ticaret Anlaşmalarındaki Rekabet Hükümleri: Kalkınmanın Kazançlarının Temin Edilmesi" adlı bir kitabın tanıtımı yapılmıştır. Kitabın tanıtımı ile ilgili bilgiler, UNCTAD'ın, bölgesel ticaret anlaşmalarındaki rekabet ile ilgili hükümler ve bu anlaşmalarla ilgili tecrübeler yer vererek, bu tür anlaşmaların daha iyi anlaşılmasına yardımcı olmayı amaçladığını ve bu bağlamda kitabın politika önerileri yaparak, kurumsal düzenlemelere yer verdiğini, kitabın temel bir mesajının bölgesel seviyedeki rekabet hükümlerinin, açık, kurallara dayanan, öngörülebilir, ayrımcı olmayan, yararları geliştirmekte olan ülkelere adil olarak dağıtılan bir ticaret sistemine yönelik çabaları tamamlayıcı bir niteliğe sahip olduğunu belirtmektedir. Söz konusu kitapta yer alan iki kısım halindeki 13 bölümde, bölgesel ticaret anlaşmalarındaki rekabet ile ilgili hükümler, çeşitli bölgesel ticaret anlaşmaları itibarıyla bu hükümlerin müzakeresi ve uygulanmasından çıkarılacak dersler, işbirliği anlaşmalarındaki rekabet ile ilgili hükümlerdeki özel ve farklı muameleye dair unsurlara işlerlik kazandırılması, uluslararası rekabet hukuku ve politikasına dair anlaşmaların uygulanmasının getirdiği maliyetler, geliştirmekte olan ülkeler için çıkarılacak dersler, bölgesel seviyede rekabet kültürünün ve savunuculuğunun geliştirilmesinde sivil toplumun rolü gibi konular ele alınmakta ve bölgesel işbirliği ve rekabet hukuku ve politikası ile ilgili AB, CARICOM gibi bir takım örgütlenmelerle ilgili deneyimlere yer verilmektedir.

2. Panel Rekabet Hukuku ve Politikasının Uygulanmasında Özel ve Farklı Muameleye İşlerlik Kazandırılması

Söz konusu panel bağlamında, özel teşebbüslerin uluslararası boyuttaki rekabeti sınırlayıcı faaliyetlerinin geliştirmekte olan ülkelerdeki üretici ve tüketicilere olan olumsuz etkileri, ülkeler arasındaki gelişmişlik seviyesinin, yargı sisteminin, kurumların farklılıklarının dünya çapında yaygınlaşan rekabet politikasının uygulama şeklini tartışmaya açması, Dünya Ticaret Örgütü'nün geliştirdiği özel ve farklı muamele kavramının küresel alanda yaygınlaşan rekabet politikası bağlamında da dikkate alınması, uluslararası rekabet ihlalleri ile mücadele konusunun, Dünya Ticaret Örgütünde rekabet konusunun gündemden çıkması ile, şimdiye kadar ancak ikili ve bölgesel anlaşmalar kapsamında ele alınabilmesi, bu anlaşmaların içerdikleri hükümler gibi konular ele alınmıştır. 1. panelde süre yetersizliği

nedeniyle yapılamayan genel tartışma, uluslararası işbirliği konusu ile özel ve farklı muamele konusunun yakından ilişkili olması nedeniyle 2. paneldeki genel tartışma bölümü ile birlikte yapılmıştır. Bu çerçevede, uluslararası işbirliği bakımından temel tartışma konusu, özellikle Hindistan Delegasyonu'nun gelişmiş ülkelerin kendi aralarında işbirliğine giderken geliştirmekte olan ülkelerle işbirliğine gitmedikleri yönündeki eleştirileri çerçevesinde, gelişmiş ülkelerle geliştirmekte olan ülkelerin rekabet hukuku ve politikasının uygulamasında işbirliğine önem vermeleri ve geliştirmeleri olmuştur.

1. ve 2. panellerde ele alınan hususlar arasında, sınır ötesi rekabet ihlallerinin ticaretin serbestleşmesinden, bölgesel yapılanmalardan elde edilen yararlar üzerindeki olumsuz etkileri, birçok ülkede faaliyet gösteren şirketlerin artan sayısına paralel olarak rekabet kurumları arasındaki işbirliğine olan ihtiyacın artması, geliştirmekte olan ülkelerin başka ülkelerden kaynaklanan ve kendi ülkelerini etkileyen olaylara karşı rekabet kurallarını uygulama konusunda karşılaştıkları güçlükler ve bunlara karşı resmi olmayan işbirliği yapılmasının önemi, işbirliği yöntemleri arasındaki farklılıklar ve bunların uygulanması sonucunda çıkarılabilecek dersler, bölgesel işbirliği anlaşmalarına taraf ülkelerdeki rekabet hukuku kurallarının uyumlaştırılması, bölgesel işbirliği anlaşmalarındaki rekabet ile bağlantılı özel ve farklı muamele hükümlerinin yaygınlığı, bölgesel işbirliği anlaşmalarındaki rekabet hükümlerinin rekabet kurumları arasında işbirliği ve deneyim değişimine olan etkileri, işbirliği önündeki sınırlamalar, geliştirmekte olan ülkeler arasında bölgesel işbirliğinin artırılması ve UNCTAD'ın bu bağlamda olası rolü, Set içinde özel ve farklı muamele unsurlarının işlevselleştirilmesi, ihraç kartellerine tanınan muafiyetlerin kaldırılması, gizli bilgi korumasının sınırlanması yer almaktadır.

3. Panel Rekabet Hukuku Uygulamasında İktisadi Analizin Rolü

Rekabet davalarında ekonomik analizlerin yeterince yapılmadığı yönündeki eleştiri, değişen yoğunluklarla da olsa da birçok ülkede gündeme gelmektedir. Panelin amacı da, rekabet davalarında önemi ve uygulama alanı son yıllarda artma eğilimi gösteren iktisadi analiz yöntemlerini değerlendirmek olarak belirlenmiştir. Panelde, rekabet hukukunun sadece bir hukuk dalı olarak ele alınmasının yanlış olduğu, bunun yerine çoğunlukla iktisatçıların devreye girmesini gerektirecek kadar teknik iktisadi değerlendirmeleri içerdiği, rekabet hukukunun temel konularında iktisadi analizlerin ağırlığının artmaya başladığı, özellikle, pazar gücünün ölçülmesinin kritik öneme sahip olduğu olaylarda, ilgili pazarın belirlenmesine yönelik olarak bir takım ekonometrik çalışmalardan faydalandığı belirtilmiştir. Rekabet hukukunun ülke ekonomilerine olan faydaları birtakım ekonomik çalışmalara konu olmuştur. Panelde, bu tür çalışmaların rekabet hukuku uygulamalarının geniş kitlelerden destek bulmasını sağladığı belirtilmiştir. Panelistler ayrıca, rekabet otoritelerince verilen cezaların caydırıcı olup olmadığına ilişkin yapılan iktisadi çalışmaların da, ülkelerin rekabet politikalarını belirlemelerine yardımcı olabileceğini dile getirmişlerdir. Buna ilave olarak, kararların iktisadi açıdan gerekçelerinin açık bir biçimde ortaya konulmasının rekabet otoritelerine olan güveni arttıracığı vurgulanmıştır. Kararlarda ekonomik delillere ağırlık verilmesinin piyasalardaki belirsizlikleri ortadan kaldırarak, teşebbüslere hukuki belirlilik getireceği, ayrıca, kararların olabildiğince iktisadi açıdan gerekçelendirilmesinin farklı otorite ve mahkemelerinin benzer olaylara benzer biçimde yaklaşmalarını sağlayacağı ifade edilmiştir. Panelde üzerinde durulan hususlardan bir diğeri de, ekonomik uzmanlık konusunda kapasite yaratmanın tek başına yeterli olamayabileceğidir. İktisatçılar ile karar verme sürecinde görev alan ve genellikle yeterli iktisadi altyapıya sahip olmayan kişiler arasında geliştirilen iletişim, kapasite yaratma kadar önemlidir. İktisatçıların iktisadi teorilerini ve ampirik sonuçlarını, karar verme sürecindeki ilgili tüm kişilere açık bir biçimde aktarmaları karar verme süreçlerinin daha etkin olmasını sağlayacaktır.

Rekabet Hukuku Uygulamasında İktisadi Analizin Rolü konulu panel konusu ile ilgili olarak Rekabet Kurumu bünyesinde bir tebliğ hazırlanarak Konferans öncesinde sekreteryaya iletilmiş ve panel sırasında Rekabet Kurumunun konuya dair tecrübesinden çıkarılan derslerin özet bir şekilde aktarılması fırsatı elde edilmiştir.

4. Panel *Rekabet Hukukunun Uygulamasında Yargının Rolü*

Bu panel bağlamında ele alınan konular arasında; kısaca, delil standardı, cezai müeyyideler ve tedbirler, yargının pazarın işleyişi ve rekabetçi süreç ile ilgili kamu politikasının gözetilmesi ve iktisadi özgürlük ve yatırımcıların yatırımlarının korunması alanındaki görevleri, hâkimlerin hukuki belirlilik sağlanmasına ve iktisadi politikanın kamu tarafından benimsenmesine yönelik olarak rekabet kurallarını adil ve tutarlı biçimde ve anayasa, uluslararası anlaşmalar ve hukukun genel ilkelerinin sağladığı temel garantilere uygun olarak uygulamalarına olan ihtiyaç, hâkimlerin rekabet kurallarının uygulanmasından muafiyet sağlanması veya istisna tanınmasının ardındaki sosyal içerikli, kamu çıkarı veya kalkınma ile ilgili gerekçeleri benimsemesi, hâkimlerin rekabet kurallarının yorumu ve uygulaması konusundaki takdir yetkileri ve rekabet politikasının gelişmesine yön verilmesine ve etkililiğinin artırılmasına yönelik sorumlulukları, rekabet ihlallerinin derhal sona erdirilmesi için davalarının süratle sonuçlandırılmasının önemi, kuralların yeterince caydırıcı ve inanılır olmasının önemi, hakimlerin rekabet davalarında iktisadi unsurları dikkate almaları ve bunun için hakimlerin iktisat ile ilgili konularda eğitimi ihtiyacı, rekabet otoriteleri ve hakimler arasında karşılıklı anlayış ve uyumun düzenli uzmanlık ve tecrübe aktarımı ile artırılması, hakimlerin bağımsızlığının temin edilmesi, rekabet hukukunun uygulanmasında yargının rolüne dair ulusal ve bölgesel hukuk sistemleri arasındaki deneyimler ve farklılıklar, rekabet meselelerine karşı cezai, adli veya idari kurullarla ve adli mahkemeler veya idari kurumlar yoluyla yaklaşımın birbirine göre olumlu ve olumsuz yönleri, rekabet davalarının uzmanlaşmış hakimlerin olduğu özel mahkemeler veya ticaret mahkemeleri vasıtasıyla veya rekabet kurumlarının idari veya yarı yargısal usulleri ile ele alınması yöntemleri, hakimlerin temyiz konusundaki rolü, yargı kararlarının ve uzman görüşlerinin yayımlanması, dosyaya erişim hakkı, rekabet otoritelerinin mahkemeler nezdindeki rolü, kararların yürütmesinin durdurulması, cezaların temyiz sırasındaki durumu yer almaktadır.

Rekabet Hukukunun Uygulamasında Yargının Rolü konulu panel bağlamında Rekabet Kurumu bünyesinde hazırlanan tebliğ Konferans öncesinde sekreteryaya iletilmiştir.

5. Panel *Kartellerle ilgili Delil Toplama Teknikleri*

Söz konusu panelde kısaca, kartellerin tüketici refahına olan etkileri, kalkınmakta olan ülkelerde belirli sektörlerdeki eylemler, kartel kurulmasında ticaret birliklerinin ve meslek örgütlerinin rolü, yoğunlaşmış sektörlerde kartellerin dolaylı iletişim gibi vasıtalarla kurulması durumunda ispat zorlukları, uluslararası kartellerin gelişmekte olan ekonomilere verdiği büyük çaplı zararlar, kartellerin soruşturulmasının kalkınmakta olan ülkelerde rekabet otoritelerinin temel önceliği olması ihtiyacı, kartellerin ortaya çıkarılmasında veya caydırılmasında kullanılan teknikler (pazar araştırmaları, şikâyetler, pişmanlık/müşamaha programları, yerinde inceleme usulleri, telefon dinlenmesi, hapis cezaları vs), ilgili kurumlar arasında işbirliği, savcıların, polisin, rekabet kurumları personelinin eğitimi, pişmanlık/müşamaha programlarının sınır aşan olaylarda uluslararası koordinasyonu gibi konular ele alınmıştır.

Kartellerle ilgili Delil Toplama Teknikleri konulu panel ile ilgili olarak Rekabet Kurumu bünyesinde hazırlanan bir tebliğ Konferans öncesinde sekreteryaya gönderilmiştir.

6. Panel *Rekabet Hukuku ve Politikasının Kayıtdışı Sektöre Uygulanması*

Panel kapsamında aralarında Rekabet Kurumundan Rekabet Uzmanı Burak Büyükkuşoğlu'nun da bulunduğu panelistler, genel olarak kendi ülkelerindeki kayıtdışı ekonomiyi ve boyutlarını anlatmış, konu kapsamında bazı öneri ve tespitlerde bulunmuştur. Kayıtdışının olumlu ve olumsuz yönleri ile kayıtdışının yaygın olduğu ekonomilerde rekabet kurallarının uygulanmasında karşılaşılan sorunlar tartışılan hususlar arasında yer almıştır. Kısaca açmak gerekirse, panelde, kayıtdışı sektörün maliyet avantajları, rekabet edebilirlik, istihdam, fiyat düşüşleri ve diğer sosyo-ekonomik faydaları, kayıtdışının doğurduğu devletin vergi geliri kaybı, şeffaflık sorunu, iktisadi ve sosyal verilerdeki kusurlar, düşük ürün kalitesi, kayıtdışı firmaların haksız rekabet avantajları, yatırımın caydırılması gibi olumsuz yönler,

rekabet kurallarının pazardaki tüm aktörlere uygulanmasının önemi, kayıtdışı çalışan firmaların pazar paylarının ve ciroların hesaplanmasındaki güçlükler, kayıtlı çalışan firmaların kayıtdışının haksız avantajlarına karşı mücadele etmek için rekabete aykırı işbirliğine gitmeleri, rekabet kurallarının kayıtdışı sektöre uygulanmasında dikkate alınabilecek unsurlar, rekabet otoritelerinin kayıtdışından kayıtlı sektöre geçişi sağlama konusunda ilgili kurumlara karşı rekabet savunuculuğu faaliyetleri ele alınan başlıca konular arasındadır.

Rekabet Hukuku ve Politikasının Kayıtdışı Sektöre Uygulanması konulu panel bağlamında Rekabet Kurumu bünyesinde bir tebliğ hazırlanarak Konferans öncesinde sekreteryaya iletilmiştir.

Konferans sırasında söz konusu panellere ilave olarak, Jamaika ve Kenya'daki rekabet hukuku ve politikasının son beş yıldaki uygulamalarının gözden geçirildiği oturumlar yapılmıştır. Kenya'nın gözden geçirme oturumunda görev alan iki incelemeciden birisi Rekabet Kurumu 2. Daire Başkanı Halil Baha Karabudak olmuştur. Gözden geçirme oturumlarında incelemeciler sekreteryaya tarafından hazırlanan gözden geçirme raporu bağlamında gözden geçirmeye tabi tutulan ülke temsilcilerine sorular yöneltilmekte, ülke temsilcileri ise sorulara yönelik açıklamalarda bulunmakta ve katılımcılardan belirli konularda görüş istemektedir.

Konferans sırasında Kısıtlayıcı Ticari Uygulamaların Kontrolü İçin Çok Tarafli Adil Prensipler ve Kurallar Seti'nin (Set) iyileştirilmesine dair önerilerin ve UNCTAD'ın gelecekteki faaliyet programının ele alındığı oturumlar yapılmıştır.

Konferansın son gününde Özel Sektörün Gelişiminin Artırılmasında Rekabet Hukuku ve Politikasının Rolü başlıklı İş Dünyası Forumu yapılmıştır. Forumdaki konuşmacılar arasında Rekabet Uzmanı Şahin Yavuz da yer almıştır. Forumda kısaca, rekabetin teşebbüslerin ulusal ve uluslararası rekabet edebilirliklerini kaliteli ürünlerin düşük fiyatla üretimini teşvik ederek artırması, rekabet politikasının farklı amaçları olmakla birlikte ekonomik etkinlik ve tüketici refahına bir çok ülkede yapılan vurgu, rekabet hukuku ve politikasının pazarı düzenleyen kurallara entegre edilmesi, farklı ülkelerde rekabet hukuku ve politikasının uygulanması vasıtasıyla elde edilen olumlu etkiler, rekabet otoritelerinin, uygulamalarının ve savunuculuk faaliyetlerinin rekabet edebilirlik üzerindeki etkilerini değerlendirme konusundaki isteklilikleri ve bu etkilerin kamu desteği ve rekabet kültürü için kamuya açıklanması, pişmanlık/müşamaha programlarının benimsenmesi, devlet yardımlarının kontrolü, rekabeti kısıtlayan kanunların kaldırılması gibi olası reformlar, tarım ürünleri, gıda perakendeciliği gibi alanlarda ulusal, bölgesel, global yoğunlaşma gibi hususlar dile getirilmiştir. Rekabet Uzmanı Şahin Yavuz tarafından yapılan sunumda, rekabet politikasının etkili uygulanması sonucunda iş dünyasına ciddi faydalar sağlanabileceğine işaret edilmiş ve Türkiye deneyiminden örnekler verilerek Rekabet Kurulu kararlarının özel sektörün gelişimine katkısı gösterilmiştir. Bu kapsamda örnek olarak, Rekabet Kurulu'nun *BİRYAY* kararları, *Benkar* kararı, SIM kilidi uygulamasına son verilen *Turkcell* kararı ile Rekabet Kurulu'nun EPDK'ya gönderilen doğal gaz dağıtıcılarının yalnızca en büyük on bankadan teminat mektubu alabilmesine ilişkin düzenlemeyle ilgili görüşü, Türk Telekom'un özelleştirilmesiyle ilgili görüşü ve TEKEL'in pazar oyunculuğunun yanında düzenleyici rolünün pazarda asimetri yaratarak sakıncalar doğurabileceğine dair görüşü örnek olarak verilmiştir.

İş dünyası forumunda ele alınan konu bağlamında Rekabet Kurumu bünyesinde hazırlanan bir tebliğ Konferans öncesinde sekreteryaya iletilmiştir.

iv. Kore Adil Ticaret Komisyonu ile İşbirliği Protokolü

Konferans sırasında paralel ve yan etkinlikler arasında, Rekabet Kurumu ile Kore Adil Ticaret Komisyonu arasında rekabet hukuku bağlamında işbirliğini amaçlayan bir anlayış memorandumunun imzalanması da yer almıştır. Bu protokol taraflar arasında bağlayıcı olmayan hükümlere dayalı ve esas olarak niyet beyanı niteliğini haiz bir metin olarak kabul edilmiştir. Bu protokolle ile iki kurumun daha yakın bir işbirliği içinde bilgi ve tecrübe değişimi kurumsal bir temelde gerçekleşebilecektir.

v. Konferans Sonuç Kararı

Konferans'ın sonucunda oybirliği ile kabul edilen Karar'da özetle;

Sağlıklı bir ekonomik kalkınma için rekabet hukuku ve politikasının temel rolü ve Set'in geçerliliği tekrarlanmakta,

Üye devletlerin Set'in hükümlerini uygulamaları için çaba göstermeleri istenmekte,

Özellikle uluslararası düzeydeki rekabete aykırı uygulamalara karşı devletlerin rekabet otoriteleri ve hükümetleri arasında işbirliğini artırmaları talep edilmekte,

Üye devletler teknik işbirliği konusunda UNCTAD'a yardımcı olmaya çağrılmakta,

6. Konferans'ın 2010 yılında toplanması tavsiye edilmekte,

UNCTAD'ın 4. Konferans'ın gösterdiği konularda çalışmalarına devam etmesi belirtilerek, kaynaklarının elverdiği ölçüde, Karar'da sayılan ilave konularda yine Karar'da ortaya konan çerçevede çalışmalar yapılması gerektiğine karar verilmekte,

Gözden geçirme sürecinin deneyim alışverişi ve işbirliği açısından yararlı olduğu belirtilmekte, ancak ülkelerin kendileri için uygun rekabet kanunlarını ve politikalarını seçme özgürlüğünün bulunduğu vurgulanmakta, üye devletler gelecekteki gözden geçirmeler için UNCTAD'a yardım etmeye çağrılmakta ve UNCTAD'ın, aralarında, daha fazla isteğe bağlı gözden geçirme yapmak gibi bazı hususları üstlenmesine karar verilmekte,

UNCTAD sekreteryası ve uluslararası mekanizma dahilindeki rekabet hukuku ve politikalarına dair meseleleri içeren çalışma programının devam etmesi ve güçlendirilmesi tavsiye edilmekte,

Belirli dokümanların gözden geçirilmesi ve yayınlanması talep edilmekte,

Rekabet Hukuku ve Politikası Hükümetlerarası Uzmanlar Grubu'nun 2006 oturumunda Set'in daha iyi uygulanması için göz önüne alacağı konular sıralanmaktadır.

Karar'da Rekabet Hukuku ve Politikası Hükümetlerarası Uzmanlar Grubu'nun 2006 oturumunda göz önüne alacağı konular;

- Özellikle hakim durumun kötüye kullanılması açısından, rekabet otoriteleri ve sektörel düzenleyiciler arasındaki ilişki;
- Gelişmekte olan ülkeleri etkileyen açık kartellerin araştırılması ve kovuşturulmasında uluslararası işbirliği;
- Bölgesel serbest ticaret anlaşmaları dahilinde rekabet politikasına ilişkin işbirliği ve ihtilafların halli mekanizmalarının, küçük ve gelişmekte olan ülkeler açısından özel önem taşıyan noktaları da dikkate alacak şekilde analizi;
- Rekabet hukuku ve politikası ile sübvansiyonlar arasındaki ilişki

olup, Türkiye söz konusu hususların belirlenmesi sürecine rekabet otoriteleri ve sektörel düzenleyici otoriteler arası ilişkiler ile ilgili bir öneri eklenmesini sağlamak suretiyle katkıda bulunmuş ve anılan öneri özellikle Fransa, İngiltere, Avrupa Birliği Komisyonu, Almanya ve Portekiz tarafından desteklenmiştir.

Yukarıda yer verilen açıklamalarla ilgili ayrıntılı bilgi ve belgelere, Konferans için hazırlanan <http://www.unctadxi.org/templates/Startpage2829.aspx> ve www.rekabet.gov.tr internet adreslerinden erişilebilmektedir.

3. ULUSLARARASI REKABET AĞI (ICN)

Uluslararası Rekabet Ağı (International Competition Network-ICN 2001 yılında bazı rekabet otoritelerinin gönüllülük esasına dayalı olarak kurduğu kurumsal yapıdır. ICN sanal bir ağ olarak düşünülmüştür. Bu çerçevede herhangi bir merkezi yoktur. Üye ülke rekabet otoritesi çalışanları gönüllü olarak ICN çalışma gruplarında görev almaktadır. Temel amacı tüm rekabet otoritelerinin karşı karşıya olduğu teorik ve pratik sorunlara yönelik çalışmalar yapmak ve önerilerde bulunmaktır.

Bu amaca yönelik olarak alt çalışma grupları oluşturulmuştur. Çalışma grupları belirli konuları ele almakta ve periyodik olarak bu konularda raporlar hazırlamaktadır. Bu çalışma grupları çalışmalarını dışında, yılın belli dönemlerinde atölye çalışmaları düzenlenmekte ve ayrıca yılda bir kez büyük çaplı bir konferans düzenlenmektedir. Rekabet Kurumu 2002 yılında bu ağa üye olmuştur.

A. ICN 4. YILLIK TOPLANTISI (BONN)

6-8 Haziran 2005 tarihlerinde Almanya'nın Bonn şehrinde düzenlenen 4. ICN yıllık konferansına katılım sağlanmıştır.

i. 6 Haziran 2005 Tarihli Oturum

6 Haziran 2005 günü öğleden sonraki bölümde ICN 4. Yıllık toplantısı, Alman Rekabet Kurumu Başkanı olan Ulf Böge'nin açılış konuşmasıyla başlamıştır. Ulf Böge aynı zamanda ICN yönetim grubu başkanlığını da yürütmektedir. Ulf Böge konuşmasında kuruluşu sonrasında geçen kısa süreye rağmen ICN'in katettiği mesafenin çok önemli olduğunu vurgulamış ve bu başarıda üye rekabet otoritelerinin gönüllülük esasına dayalı özverili çalışmalarının önemli bir rol oynadığını ifade etmiştir.

Ulf Böge'den sonra Alman Merkez Bankası Başkanı Prof. Dr. Alex Weber açılış konuşması yapmıştır. Alex Weber konuşmasında özetle bir ülke içerisinde merkez bankası ve rekabet otoritesinin kritik roller üstlendiğine dikkat çekmiştir. Bu çerçevede merkez bankasının makro ekonomik sorunların en önemli kurumu olduğunu vurgularken rekabet otoritesinin mikro ekonomik sorunların en önemli kurumu olduğunu ifade etmiştir. Bu iki kurumun ekonomik büyümede kilit roller üstlendiğini Alex Weber'in önemle üstünde durduğu bir husus olmuştur.

Kartel Çalışma Grubu Oturumu

Kartel Çalışma Grubu Raporları

Kartel Çalışma Grubu (KÇG) ICN bünyesinde faaliyet gösteren önemli bir platformdur. Özellikle son dönemde uluslararası tüm platformlarda rekabet otoriteleri tarafından tartışılan en önemli sorunun kartelle mücadele olduğu dikkate alındığında, KÇG'nun faaliyetlerinin üye rekabet otoriteleri için önemli bir kaynak olabileceği düşünülebilir. KÇG 4. Yıllık Toplantıda ele alınmak üzere iki önemli çalışma yapmıştır.

Bunlardan ilki "Anti-Kartel Uygulama El Kitabı" çalışması kapsamındaki "kartel uygulama teknikleri" ve diğeri ise "Hard Core Kartel Davranışını Tanımlama, Etkin Kurumlar ve Etkin Yaptırımlar" ana başlığı altında yürütülen "Etkin Anti-Kartel Rejimleri için Bloklar Oluşturma" konusundadır.

Paneller

Panel I Etkin Kurumlar, Etkin Yaptırımlar ve Hukuki Ayrıcalık

Bu bölümde esas olarak yukarıda ele alınan "Etkin Anti-Kartel Uygulaması için Bloklar Oluşturma" başlıklı çalışma çerçevesinde tartışmalar yapılmıştır. Tartışmaların esasını kartellerle mücadelede en etkin yöntemin ne olduğu konusuna odaklanmıştır. Bu noktada ABD temsilcisi tartışmaları sürükleyen isim olmuştur. ABD temsilcisi kartelle mücadelede hapis cezası getirilmesinin kritik bir role sahip olduğunu ifade etmiştir. Görüşünü desteklemek üzere ABD uygulamasından örnekler vermiş ve daha çarpıcı kılmak için, ABD'de yürütülen bazı incelemelerde kartel bulgusuna rastladıklarını ancak ilgili teşebbüslerin bilinçli olarak ABD pazarını kartel kapsamı dışına çıkardığını ve esas olarak diğer pazarlarını hedef aldıklarından bahisle, söz konusu teşebbüslerin ABD pazarını dışarıda tutmasının temel nedeninin hapse mahkum olma korkusu olduğunu açıkça ifade etmiştir. ABD temsilcisi, para cezalarının tek başına yeterli olmayabileceğini ve hatta doğrudan teşebbüs yöneticilerine ceza uygulamanın bile bazen etkin bir olmayabileceğini söylemiştir.

Diğer yandan etkin bir mücadelede hapis cezası yönteminin özellikle mahkum kararı verecek mahkemeler için kolay olmayabileceği ve mahkemelerin daha yüksek standartta delil talep edebileceği ileri sürülmüştür.

Panel II Hipotetik Pişmanlık Uygulaması

Oturumun ikinci paneli kapsamında pişmanlık uygulamasına ilişkin hipotetik bir örnek olay çalışması gerçekleştirilmiştir. Bu örnek olay çalışması kapsamında özellikle ICN KÇG tarafından hazırlanan çalışmadaki pişmanlık programına ilişkin yer verilen değerlendirmeleri de dikkate alarak etkin bir pişmanlık programı uygularken karşılaşılabilecek sorunların neler olduğu, bu sorunların nasıl aşılabileceği, programı uygularken hangi hususlara dikkat edilmesi gerektiği, pişmanlıktan yararlanmak isteyen teşebbüslerin statüsünün ne olacağı gibi konular ele alınmaya çalışılmıştır.

ii. 7 Haziran 2005 Tarihli Oturum

Yıllık Konferansın 7 Haziran 2005 tarihli oturumu çerçevesinde Birleşmeler Çalışma Grubu, Düzenlenen Sektörlerde Rekabet Uygulaması Çalışma Grubu, Rekabet Politikası Uygulaması Çalışma Grubu tarafından yürütülen çalışmalar masaya yatırılmıştır. Ayrıca gün içerisinde katılımcıların üç gruba ayrılması ile her bir grubun iki defa olmak üzere ara oturumlar düzenlenmesi temin edilmiştir. Bu ara oturumlarda, daha dar katılım sağlanarak interaktif bir şekilde belirlenen konulara yönelik olarak katılımcıların tartışmaları amaçlanmıştır.

Birleşmeler Çalışma Grubu Oturumu

Birleşmeler Çalışma Grubu Raporları

Birleşme Çalışma Grubu (BÇG) altında birleşme incelemelerinde dikkate alınan esas ve usuller dikkate alınarak bazı alt çalışma grupları faaliyet göstermektedir. BÇG bünyesinde faaliyet gösteren alt çalışma grupları üye rekabet otoriteleri tarafından uygulamada göz önünde bulundurulabilecek önemli çalışmalar gerçekleştirmiştir. Söz konusu çalışmalar, Birleşme incelemelerinde Gizlilik İddiasında Olmaktan Vazgeçmek, Birleşme Bildirim ve İnceleme Usulleri için ICN Tavsiye uygulamalarının Uygulanması İlişkin Rapor Birleşmelerde Getirilen Koşulların İncelenmesi Projesi Raporu, Birleşme Rehberi Çalışma Taslağı, Birleşme İncelemeleri Araştırma Teknikleri Kitabıdır.

Birleşmeler Çalışma Grubu Oturumu Sunuşları

BÇG başkanı olan ABD Adalet Bakanlığı'ndan Mekan Delrahim birleşme çalışma grubu oturumunu yaptığı sunuşla açmıştır. Sunuşunda yukarıda ele alınan çalışmaları ve çalışmaların nasıl yürütüldüğünü ayrıntılı bir şekilde katılımcılara sunmuştur. Bu oturum kapsamında beş ayrı sunuş yapılmış ve BÇG tarafından hazırlanmış raporlar tartışılmıştır.

Düzenlemeye Tabi Sektörlerde Rekabet Uygulaması Çalışma Grubu Oturumu

Düzenlemeye Tabi Sektörlerde Rekabet Uygulaması Çalışma Grubu Çalışmaları

Bu çalışma grubu tarafından iki önemli çalışma 4. Yıllık Konferans öncesinde hazırlanmıştır. Bunlardan ilki "Banka Düzenlemesinde Rekabet Artan" ve diğeri "Rekabet Otoritesi ve Düzenleyici Otoriteler Arasındaki İlişki" konusundadır.

İlk çalışma bankacılık sektörünün temel dinamiklerini inceleyerek başlamaktadır. Daha sonra rekabet politikasının bankacılık sektöründe nasıl bir rol oynayabileceği ve bu çerçevede sektörde uygulanan düzenleme ile rekabet politikası arasındaki ilişkinin nasıl olması gerektiği ele alınmaktadır. Çalışma bankacılık sektöründe rekabet politikasının artan rolü çerçevesinde bazı önerilere yer vermektedir.

İkinci çalışma ise daha genel nitelikte olup, son dönemde özellikle de-regulasyon ve yeniden regulasyon süreçleri çerçevesinde ortaya çıkan düzenleyici otoriteler ile rekabet otoriteleri arasındaki ilişkinin nasıl olduğu ve olması gerektiğini incelemektedir. Çalışma bazı üye rekabet otoritelerinin tecrübeleri çerçevesinde düzenlemeye tabi sektörlerde rekabetin tesisi ve geliştirilmesi hedefine uygun olarak düzenleyici otoriteler ile ilişkilerin nasıl yürütülmesi gerektiğine ilişkin değerlendirmeler içermektedir.

Söz konusu bu iki çalışma oturum daha sonraki bölümünde gerçekleştirilen iki ayrı panelde ele alınmıştır.

Rekabet Politikası Uygulama Çalışma Grubu Oturumu

Rekabet Politikası Uygulama Çalışma Grubu Çalışmaları

Bu çalışma grubu 4. Yıllık Konferans öncesinde dört çalışma hazırlamıştır. Bu çalışmalar; “Teknik Yardımların Değerlendirilmesi-İlk Sonuçlar”, “Tüketicilere Ulaşım-Yürütülen Faaliyetler ve Çıkarılan Dersler”, “ICN Tüketicilere Ulaşım Çalışma Grubu, En İyi Uygulama Videosu”, “Kurumsal Yapıların Etkisi”, Rekabet Savunuculuğu İncelemesi-Düzenlenen Sektörler Üzerine Örnek Olay Çalışması, Düzenleyici Kurumların Bağımsızlığının Yönleri ve Rekabet Savunuculuğu”dur.

Oturum

Rekabet politikası uygulamasına ilişkin oturum ABD Federal Ticaret Komisyonu Başkanı Deborah P. Majoras ve Kore Adil Komisyonu Başkanı Chul-kyu Kang tarafından yapılan açılış konuşmalarıyla başlamıştır. Her iki konuşmacı da öncelikle ICN tarafından yürütülen çalışmaların önemine dikkat çekmişler ve rekabet politikası uygulaması başlığı altında ülkeler arası teknik yardım konusu ile rekabet-tüketici ilişkisine ilişkin yürütülen çalışmaların üye ülkeler için yararlı sonuçlar doğurduğunu ifade etmişlerdir. Teknik yardımlar konusunda özellikle ABD önemli bir yardım veren ülke konumundadır ve geniş bir tecrübeye sahiptir. Diğer yandan teknik yardım konusunda Kore’de kurulan OECD Bölgesel Rekabet Merkezi bölge ülkelerinde kapasite oluşturulması konusunda önemli bir işleve sahiptir.

Tüketici-rekabet politikası ilişkisi de uygulama kapsamında ön plana çıkan bir konudur. Özellikle rekabet kurumlarının kendi uygulamaları için tüketici kesiminin desteğini alması etkin bir rekabet politikasının hayata geçirilmesinde önemli bir rol üstlenebilir. İlgili konuşmacılar kendi ülke uygulamaları çerçevesinde bu ilişkinin öneminden bahsetmişlerdir.

Bu oturumun arkasından düzenlenen iki panelde sırasıyla “Başarılı Teknik Yardım” ve “Düzenleyici Kurumların Bağımsızlığının Yönleri” konuları ele alınmıştır.

Bunlardan ikinci panelde yapılan tartışmalarda düzenleyici kurumların bağımsızlığının önemi vurgulanırken sadece siyasi otoriteden olan bağımsızlığın yeterli olmayacağı aynı zamanda başta ilgili sektördeki düzenlemeye tabi firmalar olmak üzere pek çok kesimden bağımsız olunması ve bu kesimlerin etkisinden uzak kalınması gerektiği hususunun altı önemle çizilmiştir.

Sunuş: Tüketici İlişkileri

Bu bölümde ICN tarafından hazırlanan tüketici-rekabet politikası ilişkisine yönelik çalışma temelinde tartışmalar yapılmış ve ilgili katılımcılar bu ilişkinin önemini ve tüketici kesimlerinin rekabet politikasının etkinliğinde oynayabileceği rolü el almışlardır. Bu tartışma bölümünden sonra, ICN’nin tüketicilere ilişkin çalışmaları ve ICN üyelerinin bu alanda yürüttükleri kampanyalara ilişkin bir video gösterisi yapılmıştır.

Ara Oturumlar

7 Haziran 2005 tarihli oturum kapsamında iki ayrı ara oturum gerçekleştirilmiştir. Bu oturumlara yönelik olarak katılımcılar üç ayrı gruba ayrılmıştır. Böylelikle daha dar kapsamlı gruplar oluşturularak etkileşimli bir şekilde Konferans kapsamındaki sorunların tartışılması

hedeflenmiştir. Ara oturumlar kapsamında “birleşmeler”, “düzenlemeye tabi sektörlerde rekabet uygulaması”, “rekabet politikası uygulaması” ve “kartel” konularında yürütülen çalışmalar masaya yatırılmış ve daha önemlisi katılımcıların ilgili çalışma alanlarına ilişkin olarak ICN’in gelecekte hangi sorunlara ağırlık vermesi gerektiğine ilişkin olarak görüşlerine başvurulmuştur. Bu ara oturumlarda yapılan tartışmalar görevli raportörler tarafından değerlendirilmiş ve Konferansın son gününde ilgili raportörler bu değerlendirmeleri diğer katılımcıların bilgisine sunmuştur.

iii. 8 Haziran 2005 Tarihli Oturum

Uygulama Konulu Oturum

Bu oturumda esas olarak uygulama konusunda ICN üyesi ülkelerin yaptıkları çalışmalar masaya yatırılmıştır. Üye kurum temsilcileri kendi ülke uygulamaları ve ICN tavsiyelerinden nasıl faydalandıklarına ilişkin sunuşlar yapmıştır. Bu oturum aynı zamanda Konferans’ın son oturumu olmuştur.

B. KARTEL ATÖLYE ÇALIŞMASI (SEUL)

Kore Adil Ticaret Komisyonu’nun ev sahipliğinde Seul’de 08-10.11.2005 tarihleri arasında gerçekleştirilen Uluslararası Rekabet Ağı Kartel Çalıştay’ında, uygulamacılar arasında kartellerin tespiti ve cezalandırılması konuları tartışılmış, deneyimler paylaşılmıştır. Kartellerin ortaya çıkarılmasında en etkili yöntemlerden biri olarak kabul edilen pişmanlık programlarının uygulanması için gerekli koşullar, uygulanacak programın niteliği konuları söz konusu programların giderek yaygınlaştığı dikkate alındığında oldukça yararlı sonuçlar çıkarmıştır.

Kartellerin ortaya çıkarılmasında kullanılan yöntemler, etkin bir rekabet otoritesinin nasıl örgütlenmesi gerektiği, delillerin nasıl toplanacağı ve kartellere karşı uygulanacak en etkin yaptırımların neler olduğu Çalıştay’ın gündeminde bulunan diğer konulardır.

Tartışılan konular içerisinde Çalıştay’ın yarı zamanının ayrılmış olduğu elektronik delillerin toplanması konusu, taşıdığı önem nedeniyle özellikle vurgulanması gerekmektedir. Teknolojik gelişmelere paralel olarak kartel anlaşmalarının ve kartel üyeleri arasındaki iletişimin sayısal ortamlara kayması kartellerin ortaya çıkarılmasını güçleştirmiştir. Bu durum karşısında klasik delil toplama yöntemlerinin yetersizliği, kartel soruşturmalarının yürütülme şeklini etkileyerek rekabet otoritelerini IT uzmanları istihdam etmekten yerinde incelemeler için dışardan bilgisayar uzmanlarından hizmet almaya varan çözümler bulmaya itmektedir. Çalıştay’da yakın bir gelecekte rekabet otoritelerinin gündeminin daha da fazla işgal edeceği aşikar olan elektronik delillerin toplanması üzerine yapılan ve yapılması gerekenler tartışılmıştır.

IV. İKİLİ TEMASLAR

Azerbaycan

27-28 Eylül 2005 tarihlerinde Bakü’de Azerbaycan Rekabet Otoritesi tarafından gerçekleştirilen ve UNCTAD tarafından desteklenen “Geçiş Ekonomilerinde Birleşmiş Milletler Binyıl Kalkınma Hedeflerinin Gerçekleştirilmesine Rekabet Politikalarının Katkısına Dair Uluslararası Konferans”ına katılım gerçekleştirilmiştir.

Söz konusu Konferans’ta Rekabet Kurumu başkan Mustafa Parlak “Sekiz Yıllık Deneyimin Işığında Türk Rekabet Hukuku ve Politikası” başlıklı bir konuşma yapmıştır. Mustafa Parlak konuşmasında, piyasa ekonomisinin önemi, piyasa için rekabet kurallarının önemi, piyasa-demokrasi ilişkisi gibi konularda özellikle Rekabet Kurumu’nun 1997 yılından beri elde ettiği bilgi ve tecrübe çerçevesinde değerlendirmelerde bulunmuştur.

Bulgaristan

Bulgaristan Rekabeti Koruma Komisyonu'nun daveti üzerine 30 Eylül – 03 Ekim 2004 tarihleri arasında Bulgaristan'a resmi bir ziyarette bulunulmuştur. Ziyaret kapsamındaki görüşmelerde, Bulgaristan Rekabeti Koruma Komisyonu'nun yapısı, işleyişi ve çalışmaları ile ilgili ayrıntılı bilgiler verilmiş, iki kurumun uzmanlar düzeyinde ortak değişim programı çerçevesinde karşılıklı görüş alışverişi ve ortak çalışma konusunda neler yapılabileceği karşılıklı görüş ve önerilerde bulunulmuştur. Özellikle AB'ye aday iki komşu ülkenin Rekabet Hukuku alanında, ortak politikalar ve çalışma alanları yaratılması konularında değerlendirmeler yapılmıştır. Ziyaret kapsamında ayrıca Bulgaristan'da faaliyet gösteren Türk işadamlarıyla görüşmeler yapılarak görüş alışverişinde bulunulmuştur.

Kore

Bkz. 5. BM Rekabet Gözden Geçirme Konferansı

Romanya

Romanya Rekabet Konseyi Başkanı Mihai Berinde'nin daveti üzerine, 11-14 Aralık 2005 tarihlerinde Romanya'nın başkenti Bükreş'te Rekabet Kurumu Başkanı Mustafa PARLAK başkanlığında bir heyet ile çalışma ziyareti gerçekleştirilmiştir.

Romanya Rekabet Konseyi'nde yapılan toplantıda, Rekabet Konseyi Başkanı Mihai Berinde, Romanya'daki rekabet hukuku ve devlet yardımları konusunda ilgili mevzuat ve Konsey'in faaliyetleri, Rekabet Kurulu Başkanı Mustafa Parlak ise 4054 sayılı Rekabetin Korunması hakkında Kanun ve uygulaması ile Rekabet Kurumu'nun faaliyetleri ile ilgili bilgiler vermiştir. Karşılıklı bilgilendirme sonrasında, Romanya Rekabet Konseyi ile Türkiye Cumhuriyeti Rekabet Kurumu Arasındaki İkili İşbirliğini Geliştirmeye Yönelik Anlayış Memorandumu imzalanmış ve taraflar anılan işbirliği memorandumu kapsamında işbirliğini daha somut hale getirmek için bir program hazırlama konusunda mutabakata varmışlardır. Söz konusu memorandum sonrasında bir basın toplantısı yapılarak gazetecilerin sorularına yanıt verilmiştir.

Ziyaret programı uyarınca, Romanya Rekabet Konseyi'nin taşradaki birimlerinden olan Prahov Müfettişliği'ne gidilerek, buradaki yetkililerden faaliyetleri ile ilgili bilgi alınmıştır.

Yine program uyarınca Romanya'daki Türk işadamları temas gerçekleştirilmiştir. Bu temas sırasında işadamlarına yönelik Romanya'daki rekabet kuralları, Türkiye'deki ekonomik durum, rekabet hukukunun iş dünyası için önemi, Rekabet Kurumu'nun faaliyetleri, OECD, UNCTAD gibi uluslararası kuruluşlar ile olan ilişkiler, Rekabet Konseyi ile yapılan işbirliği memorandumu konularında bilgiler verilmiştir.

Çalışma programının son günü, Rekabet Kurumu heyeti ile Romanya Ekonomi ve Ticaret Bakanlığı yetkililerinin katıldığı bir toplantı yapılarak, Türk işadamlarının Romanya'daki faaliyetleri, AB'ye katılım süreci konuları ile ilgili görüşler dile getirilmiştir. Program, Bükreş Sanayi ve Ticaret Odası yetkilileri ile yapılan görüşme ile sona ermiştir.

Mısır

Mısır Rekabet Kanunu'nun kabul edilişi ve Kurumun kurulması üzerine, Mısır Rekabet Kurumu ve Avrupa Birliği Ticareti Geliştirme Programı tarafından organize edilen "Rekabet Kurallarına, Bilgi ve Pratiğine Giriş" başlıklı çalıştay, 29-30 Kasım 2005 tarihlerinde Kahire'de düzenlenmiştir. Çalıştayda, rekabet hukuku ve uygulamalarının temel kavramlar ve pratik örnekler eşliğinde Kurul üyelerinin de bulunduğu 20-25 kişilik bir çalışma grubuna anlatılması hedeflenmiştir. Toplantıya OECD, İngiltere, Almanya, İtalya, Finlandiya ve Türk Rekabet Kurumu temsilcileri katılmışlar ve sunumlar yapmışlardır.

Toplantı, temel rekabet konularının ele alındığı sunumlardan ve uluslararası katılımcıların örnek olay anlatımı yaptıkları ve diğer bir katılımcının bu örnek olayı

yorumladığı sunumlardan oluşmuştur. Türkiye adına yapılan sunumda, farklı bir kartel uygulaması olarak Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği kararı anlatılmıştır.

Rekabet Kanun'unu 8 yıldır uygulayan ve katettiği gelişmelerle uluslararası kurumlar tarafından da takdirle karşılanan Türk Rekabet Kurumu bir bölge ülkesi olarak özellikle bu çalışmaya davet edilmiş ve deneyimlerini paylaşması istenmiştir. Çalıştayın planlanması sürecinde Mısır Rekabet Kurumu başkanı tarafından Türkiye'yle işbirliği yapmak istediklerini, bu kapsamda faaliyet halindeki bir rekabet kurumunu incelemek amacıyla Türk Rekabet Kurumunu ziyaret etmek istediklerini belirtmişlerdir.

3.4. SEMPOZYUM, PANEL VE KONFERANSLAR

3.4.1. Perşembe Konferansları

ŞUBAT 2005

17 Aralık Dönemeci “Türkiye- AB İlişkilerinde Gelişmeler” (10 Şubat 2005)

Sinan ÜLGEN

Ekonomi ve Dış Politika Formu Üyesi

MART 2005

Kamu Yönetiminde Yeniden Yapılanma Tartışmaları (17 Mart 2005)

Yrd. Doç. Dr. Mehmet Hüseyin BİLGİN

Kadir Has Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Öğretim Üyesi

NİSAN 2005

Regülasyon ve Kamu Malı Problemi(21 Nisan 2005)

Prof. Dr. Semih Koray Bilkent Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Ekonomi Bölümü Öğretim Üyesi

MAYIS 2005

Şirketlerin Toplumsal Sorumluluğu:

Gelişimi ve Uygulama Örnekleri (5 Mayıs 2005)

Prof. Dr. Ümit Berkman

Bilkent Üniversitesi İşletme Fakültesi Öğretim Üyesi

KASIM 2005

Rekabet Hukukunun Önemi ve küreselleşen Dünyadaki Yeri (11 Kasım 2005)

Prof. Dr. Eleanor Fox

New York Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi

3.4.2. Rekabet Politikası ve Türkiye’de Yatırım Ortamının İyileştirilmesi “Sektörel, Kurumsal ve Hukuki Çerçeve” Sempozyumu

4 Mart 2005 tarihinde TOBB (Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği), TOSYÖV (Türkiye Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler, Serbest Meslek Mensupları ve Yöneticiler Vakfı) ve Rekabet Kurumu tarafından “ Rekabet Politikası ve Türkiye’de Yatırım Ortamının İyileştirilmesi “Sektörel, Kurumsal ve Hukuki Çerçeve” konulu sempozyum düzenlenmiştir. Açılış konuşmalarını Rekabet Kurumu Başkanı Mustafa Parlak, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Sanayi ve Ticaret Bakanı Ali Çoşkun ve Başbakan Yardımcısı Abdüllatif Şener yapmışlardır. Sempozyuma katılan konuk konuşmacılardan Dünya Bankası Türkiye Direktörü Andrew Vorkink, şirketlerin topluma yaptığı katkıları çoğunlukla buldukları iş ya da yatırım ortamı tarafından belirlendiği bundan dolayı hükümet politikalarının bu ortamın yaratılmasında çok önemli bir role sahip olduğu ve bu ortam içerisinde de rekabet politikasının ayrı bir rolü bulunduğu konularını geniş bir çerçevede ele almıştır. AB Komisyonu Temsilcisi Ulrike Hauer ise konuyu AB açısından değerlendirmiştir.

Oturum başkanlığını TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi İşletme Bölümü Başkanı Prof. Dr. Ramazan Aktaş’ın yaptığı ilk oturumda ODTÜ İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Öğretim Üyesi Gamze Öz tebliğinde, Rekabet hukukunun yatırımlar bakımından işlevi ve etkisini “Hukuki ve Kurumsal çerçeve” adı altında incelemiştir. Sabancı Üniversitesinden Dr. İzak Atiyas; telekomünikasyon sektörünün rekabet açısından evrimi, Türkiye’deki düzenleyici ortam, temel yasa ve kurumsal çerçeve konusunu “Telekomünikasyon Sektörü” başlığıyla ele almıştır. Son olarak da Massachusetts Telekomünikasyon ve Enerji biriminden Dr. Serhat Güney “Elektrik Sektörü” ile ilgili tebliğini sunmuştur.

İkinci oturum Rekabet Kurulu Üyesi Nurettin Kaldırmacı Başkanlığında yapılmıştır. Dr. Esen Sirel (Sirel Consulting Ltd.) “Havayolu Yolcu Taşımacılığı” ile ilgili tebliğinde; havayolu taşımacılığında serbestleşme, havaalanı özelleştirmesi, gelişen pazarda yatırım olanakları ve mevcut sorunlar, pazardaki rekabeti arttırmaya yönelik öneriler ve Rekabet Kurumunun önemi konularını ele almıştır. ODTÜ İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Öğretim üyesi Dr. Erol Taymaz “Hızlı Sirküle Eden Tüketim Malları” başlıklı tebliğinde; söz konusu tüketim ürünlerinin tüketiciye ulaştığı farklı perakende kanallarındaki rekabet koşulları ve perakendecilerle üreticiler arasındaki rekabetçi davranışları değerlendirmiştir. Dünya Bankası Proje Sorumlusu Dr. Shyam Khemani toplu değerlendirme sunuşunu yapmıştır.

Oturum sonuçlarının değerlendirilmesi ve panel bölümünde panelistler oturum sonuçlarını tartışarak konuyu değerlendirmişlerdir.

3.4.3. “Fikri ve Sınai Mülkiyet Haklarının Rekabet Hukuku Çerçevesinde Değerlendirilmesi” Konulu Panel

27 Haziran 2005 tarihinde İstanbul Barosu ve Rekabet Kurumu işbirliğiyle, İstanbul Barosu Kültür Merkezinde “Fikri ve Sınai Mülkiyet Haklarının Rekabet Hukuku Çerçevesinde Değerlendirilmesi” konulu panel düzenlenmiştir. Açılış konuşmalarını İstanbul Barosu Yönetim Kurulu üyesi Av. Nazan Moroğlu, İstanbul Barosu Tüketici Hakları ve Rekabet Hukuku Merkezi Başkanı Av. Reşat Erkul ve İstanbul Barosu Tüketici Hakları ve Rekabet Hukuku Merkezi İkinci Başkanı Av. Mehmet Vakur Kulat yapmışlardır.

“Sınai Mülkiyet Hakları” konulu tebliği İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesinden Prof. Dr. Saibe Oktay Özdemir sunmuştur. Rekabet Kurumu uzmanlarından Yüksel Kaya ve Fatma Gözlükaya “Fikri Haklar ve Rekabet Hukuku İlişkisi” konularında sunumlarını yapmışlardır. “Fikri Sınai Hakların Rekabet Uygulaması İçindeki Yeri ve Önemi” konusunu da İstanbul Barosu Tüketici Hakları ve Rekabet Hukuku Merkezi Üyesi Av. Hikmet Koyuncuoğlu ele almıştır.

3.5. BASIM VE YAYIN FAALİYETLERİ

Rekabet Mevzuatı

Türkçe Kanun (Cep): 15.08.2003, 21.09.2004, 13.07.2005
Resmi Gazete tarihli değişikliklerin işlenmiş şeklidir.

Rekabet Dergisi

“Rekabet Dergisi”, öncüllerine uygun bir işlevi Rekabet Kurumu adına Türkiye’de gerçekleştirmek amacıyla yayın hayatına başlamış ve 2005 yılında 4 sayısı yayınlanmıştır. Dergi; Rekabet Kurulu kararlarının düzenli olarak yayınlandığı “Kararlar” bölümü, Kurul kararlarına ilişkin değerlendirmeler başta olmak üzere, konuyla ilgili alanları içeren inceleme yazıları bölümü ve uluslararası gelişmelere ilişkin bölüm olmak üzere üç temel bölümden oluşmaktadır. Bu seneki son dört sayıda ek olarak Kesinleşmiş Danıştay Kararları Listesi ve Seçilmiş Danıştay Kararları bölümleri de yer almaktadır. Rekabet Kurulu Kararları ile piyasalarda rekabetin korunması ve genel olarak rekabet politikasını ilgilendiren sorunları hukuk ve/veya iktisat açısından ele alan inceleme yazıları, yapılan ön eleme sonrasında Yayın Komisyonu tarafından belirlenmiş bir ya da daha fazla sayıda hakemin de görüşü alınarak yayınlanmaktadır. Hakemler, hukuk ve iktisat alanlarında Türkiye’nin önde gelen akademisyenleri arasından, yazının konusuyla ilgili uzmanlık alanı dikkate alınarak seçilmiştir. 2005 yılında yayınlanan sayılar aşağıda belirtilmiştir:

Rekabet Dergisinin 17. sayısında; seçilmiş üç adet Rekabet Kurulu Kararı, Nihai Karar Özetleri, uluslararası gelişmeler, Danıştay Kararlarının listesi ve bunların arasından seçilen üç adet karar yer almıştır. Rekabet Hukuku alanındaki hukuka aykırılık kavramını, “rekabet düzeninin korunmasına yönelik düzenleme” bakımından ele alarak değerlendiren “Rekabet Hukukunda Rekabet Düzeninin Korunmasına Yönelik Düzenleme Bakımından Hukuka Aykırılık” başlıklı bir makale, uzlaşma kavramını AB ve ABD rekabet hukuku uygulamaları çerçevesinde ele alan “AB Rekabet Hukuku Uygulamasında Komisyon ve Teşebbüsler arasında Uzlaşma ve Sulh” başlıklı ikinci makale ve eski AB Tüzüğü ile yeni AB Tüzüğü’nün karşılaştırıldığı “139/04 Sayılı Yeni EC Birleşme Tüzüğü Kapsamında Birleşmelerin Değerlendirilmesi” başlıklı üçüncü bir çalışma yer almıştır.

Rekabet Dergisinin 18. sayısında; uluslararası gelişmeler, Rekabet Kurulu Nihai Karar Özetleri, iki makale, “Seçilmiş Kurul Kararları” bölümünde iki Kurul Kararı, “Seçilmiş Danıştay Kararları” bölümünde ise üç Danıştay Kararı yer almıştır. “İnhisar (Tekel) Kaydı İçeren Acentelik, Tek Satıcılık ve Franchising Sözleşmelerinde Aktif ve Pasif Satışlar” başlıklı birinci makalede 2002/2 sayılı Tebliğ özellikle bölgesel münhasırlık ve müşteri kısıtlamaları açısından yürürlükten kaldıran tebliğler ile karşılaştırılırken, “Türk Rekabet Hukukunda Devlet Tekelleri ve Münhasır Haklar” başlıklı ikinci makalede kamu teşebbüsleri ve münhasır hakların rekabet hukuku ile ilişkisine dair tartışmanın yıllardır yanlış bir zemin üzerinde süregeldiğine dikkat çekilerek yepyeni bir tartışma başlatılmıştır.

Rekabet Dergisinin 19. sayısında; bir simülasyon modeli yardımıyla İGSAŞ’ın TOROS tarafından devralınmasını konu eden işlem hakkında Rekabet Kurulu’nun verdiği red kararının bazı iktisadi teknikler ışığında yeniden değerlendirildiği “İnhisar (Tekel) Kaydı İçeren Acentelik, Tek Satıcılık ve Franchising Sözleşmelerinde Aktif ve Pasif Satışlar” başlıklı bir makale, telekomünikasyon sektörünün düzenlenmesine ilişkin “İnternet Üzerinden Telefon Hizmeti Sunulması (VoIP) ve Regülasyon Sorunları: Türkiye İçin Çıkarımlar” başlıklı ikinci bir makale, uluslararası gelişmeler, Rekabet Kurulu Nihai Karar Özetleri, “Seçilmiş Kurul Kararları” ve iki adet Kurul Kararı, ayrıca “Kesinleşmiş Danıştay Kararları Listesi” yer almıştır.

Rekabet Dergisinin 20. sayısında; Rekabet Kurulu Nihai Karar Özetleri, seçilmiş üç adet Rekabet Kurulu Kararı, Danıştay Kararlarının listesi ve bunların arasından seçilen bir adet karar, uluslararası gelişmeler ve iki makale yer almıştır. Birinci makale “Anonim Şirket Yönetim Kurulu Üyelerinin Üyelik Sıfatı Sona Erdikten Sonra Şirketle Rekabet Etme Yasağı” başlıklı olup, burada anonim şirketlerde yönetim kurulu üyeleri için rekabet yasağının TTK

m. 335'te düzenlendiğine ancak üyelik sıfatı sona eren yönetim kurulu üyelerinin şirketle rekabet yasağı konusunda pozitif bir düzenleme olmadığına değinilmiştir. “Küresel Yarışta Rakibin Maliyetini Artırma” başlıklı ikinci makalede ise piyasadaki rekabet düzeyinin yalnızca mevcut sağlayıcılar arasındaki rekabete değil, aynı zamanda piyasaya girme ihtimali olan potansiyel sağlayıcıların varlığına da bağlı olduğu belirtilmiştir.

Kitaplar

Lisansüstü Tez Serisi

Rekabet Hukuku ve İktisadi alanında hazırlanan ve Rekabet Kurumu Yayın Komisyonunca belirlenmiş bir ya da daha fazla sayıda hakemin de görüşü alınarak basımına karar verilen ve 2004 yılında yayınlanan Lisansüstü Tez Serimiz:

Lisansüstü Tez Serisi No: 11, Rekabet Uzmanı Alper KARAKURT'a ait “Avrupa Topluluğu ve Türk Rekabet Politikasında Münhasır Dikey Anlaşmalar” başlıklı Yüksek Lisans Tezidir.

Lisansüstü Tez Serisi No: 12, Ahmet EĞERCİ'ye ait “Rekabet Kurulu Kararlarının Hukuki Niteliği ve Yargısal Denetimi” başlıklı Yüksek Lisans Tezidir.

Uzmanlık Tezleri Serisi

4. DÖNEM (8 adet)

65	Uygar	GAZİOĞLU	Motorlu Taşıtlar Sektöründe Rekabet
66	Salim	AYDEMİR	Conglomerate Birleşmeler-Portföy Etkileri ve Ex-Ante Kontrol
67	Alper	KARAKURT	Ekonomik ve Hukuki Açından Piyasa Kapama Etkisi
68	Ali Fuat	KOÇ	AT Rekabet Hukukunda Seçici Dağıtım Anlaşmaları
69	Ali	ARIÖZ	Telekomünikasyon Sektöründe Serbestleşme Süreci ve Rekabet
70	Hakan Deniz	KARAKOÇ	İlaç Sektöründe Fiyat Rekabeti
71	Şenol	KOCAER	Kartelle Mücadelede Pişmanlık Programlarının Uygulanması
72	Bayram Ali	GEÇGİL	Medya Piyasalarında Hukuki Düzenlemeler ve Rekabet Hukuku Uygulamaları

Sempozyum Kitapları

- AB'ye Tam Üyelik Sürecinde Rekabet Politikasının Rolü ve Önemi Sempozyumu

05 Kasım 2003 tarihinde Ankara'da gerçekleştirilen “AB'ye Tam Üyelik Sürecinde Rekabet Politikasının Rolü ve Önemi” başlıklı sempozyumun kitaba dönüştürülmüş şeklidir. “Özelleştirme ve Rekabet”, “Kamu Tekelleri, Münhasır Haklar ve Rekabet”, “Devlet Yardımları ve Rekabet” başlıklı konular ve bu konular üzerine gerçekleştirilen tartışmalar yer almaktadır.

- Rekabet Hukukunda Güncel Gelişmeler Sempozyumu-II

09 Nisan 2004 tarihinde Kayseri'de gerçekleştirilen “Rekabet Hukukunda Güncel Gelişmeler Sempozyumu-II” başlıklı sempozyumun kitaba dönüştürülmüş şeklidir. “Teşebbüsler Arası Yoğunlaşma İşlemlerinin Denetlenmesine İlişkin 20 Ocak 2004 Tarihli ve 139/2004 Sayılı AT Konsey Tüzüğü ile Getirilen Değişiklikler”, “4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un Özel Hukuka İlişkin Hükümlerine Eleştirel Bir Bakış”, “Rekabet Hukukunda Deliller, Delillerin Toplanması ve Değerlendirilmesi Üzerine Düşünceler”, “Dünya Ticaret Örgütü Sistemi ve Rekabet”, “Dikey Anlaşmalar Yoluyla Piyasanın Kapatılması”, “Rekabet Kuralları ve Sektörel Düzenlemeler Üzerine Kuramsal ve

Pratik açılardan Özel Bir İnceleme: Ulusal Dolaşım” başlıklı konular ve bu konular üzerine gerçekleştirilen tartışmalar yer almaktadır.

- *B’ye Tam Üyelik Sürecinde Yatırım Ortamının İyileştirilmesi ve Rekabet Politikası Sempozyumu*

04-05 Mart 2004 tarihinde İstanbul’da gerçekleştirilen “AB’ye Tam Üyelik Sürecinde Yatırım Ortamının İyileştirilmesi ve Rekabet Politikası” başlıklı sempozyumun kitaba dönüştürülmüş şeklidir. “Yatırım Ortamının İyileştirilmesi ve Rekabet Gücü İçin Nasıl Bir Rekabet Politikası?”, “Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Açısından Rekabet Politikasının Önemi Sektörel İnceleme” başlıklı konular ve bu konular üzerine gerçekleştirilen değerlendirme ve panel yer almaktadır.

- *Colloquium on Current Issues of Competition Law In The Light of EU-Turkey Relations*

14-15 Ekim 2005 tarihinde İstanbul’da gerçekleştirilen kolokyumdaki sunumlar yer almaktadır.

Kurul Kararları Kitapları (Yayın Komisyonuna havale aşamasındadır.)

2004 Yılında Resmi Gazete’de Yayınlanan Rekabet Kurulu Kararları (Cilt I,II)

2004 yılında (Ocak-Şubat-Mart-27 Nisan) Resmi Gazete’de yayınlanan Rekabet Kurulu Kararlarını içermektedir.

Diğer

- *Türkiye’de Rekabet Hukuku ve Politikası (Türkçe-İngilizce)*

OECD’nin Türkiye’deki rekabet hukuku ve politikasına ilişkin değerlendirme raporudur.

3.6. EĞİTİM FAALİYETLERİ

Rekabet Kurumu 2005 yılı içinde de gerçekleştirdiği eğitim faaliyetleri ile bir yandan personeline yatırım yapmaya devam etmiş, diğer yandan ülkemizde rekabet kültürünün yayılması için çeşitli etkinliklerde bulunmuştur. Bu çerçevede yapılan faaliyetleri iki ana başlık altında toplamak mümkündür:

3.6.1. Rekabet Kurumu Personeline Yönelik Eğitimler

Rekabet Kurumu Meslek Personeline yönelik olarak, 2005 yılı Ocak ayında göreve başlayan 6. Dönem Rekabet Uzman Yardımcılarına yaklaşık üç ay süren, hukuk, iktisat, rekabet hukuku ve bireysel gelişim bölümlerinden oluşan temel hizmet içi eğitim verilmiştir.

2005 yılı içinde, Rekabet Hukuku alanındaki eğitim ve işbirliği çalışmaları çerçevesinde, TAİEX (AB Teknik Yardım ve Bilgi Değişimi Ofisi) tarafından finanse edilen iki toplantı gerçekleştirilmiştir. Bunlardan ilki “Motorlu Taşıtlar Dağıtımı ve Hizmetleri ile İlgili Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti” konusunda 16-18 Mart 2005 tarihlerinde, ikincisi ise 13.12.2005 tarihinde “Pişmanlık Bildirimi ile Para Cezalarına İlişkin Düzenlemeler ve Politikalar” konusunda yapılmıştır. TAİEX ofisinin mali ve teknik desteğiyle rekabet uzmanlarına ve ilgili meslek kuruluşlarının temsilcilerine yönelik olarak yapılan çalışmalara devam edilmesi planlanmaktadır.

Yukarıda belirtilenlerin yanı sıra, MEDA Projesi kapsamında gerçekleştirilen ve AB tarafından finanse edilen, 24–27 Ocak 2005 tarihlerinde Malta’da yapılan “Rekabet Kuralları” konulu çalışma toplantısına;

Avrupa Komisyonu tarafından finanse edilen ve Avrupa Kamu Yönetimi Enstitüsü(EIPA) tarafından yürütülen “Kamu Yöneticilerinin Eğitimi” projesi çerçevesinde 31 Ocak - 4 Şubat 2005 tarihlerinde Barselona’da ve 6–10 Haziran 2005’de Atina’da yapılan Eğiticilerin Eğitimi seminerine katılım sağlanmıştır.

2004 yılı Faaliyet Raporu’nda da belirtildiği üzere, rekabet hukukunun ülkemizde oldukça yeni bir hukuk dalı olması, günümüzde ancak birkaç üniversitedeki lisans veya lisansüstü programında seçimsel ders olarak yer alması, AB ve ABD’de rekabet hukuku, iktisat ve regülasyon alanındaki bilgi birikiminin Rekabet Kurumu’na aktarılması amacıyla Rekabet Kurulu her yıl belirli koşulları karşılayan rekabet uzmanlarını yurtdışındaki seçkin üniversitelerde yüksek lisans eğitimi almak üzere görevlendirmektedir. Bu çerçevede, on rekabet uzmanı ABD’de Boston, Michigan, Illinois, George Mason, Rutgers ve Vanderbilt üniversitelerinde, Birleşik Krallık’ta Essex Üniversitesi ve Queen Mary Koleji’nde, Hollanda’da Tilburg Üniversitesi’nde iktisat, iktisat politikası veya hukuk alanında yüksek lisans eğitimi için görevlendirilmiştir.

Belçika (Bruge)’da Avrupa Koleji bu çerçevede rekabet uzman yardımcılarını yönelik olarak, içeriği ile konuşmacıları tümüyle Kurum tarafından belirlenen ve hizmet içi eğitim programının önemli bir yönünü oluşturan, 2000 yılına kadar başarı ile uygulanan ve Rekabet Kurumu’nun mesleki bilgi birikimine olumlu katkılar sağlamış olan beş haftalık “AB Rekabet Hukuku ve Politikası ile AB Kurumları Konusunda Yoğun Eğitim”, bu yıl da gerçekleştirilememiş olup bu konuda finansman arayışları devam etmektedir.

Mesleki eğitimler dışında, 55 Kurum çalışanı 7-11 Mart ve 21-24 Mart 2005 tarihlerinde Temel İlk Yardım Eğitimi programına katılarak sertifikalarını almışlardır.

Çeşitli birimlerde çalışan personelimiz, görevleri çerçevesinde;

- Ankara Üniversitesi Avrupa Topluluğu Araştırma ve Uygulama Merkezi’nin “AB ve Uluslararası Temel Eğitim”, “Uluslararası İlişkiler Uzmanlık Eğitimi” ve “Sektörel İngilizce-Avrupa Birliği-I” programlarına;
- Bilgi işlem birimi çalışanlarına yönelik (Elektronik İmza, *UNIX*, *MS Applications* vb.) çeşitli seminer ve kurslara,

- İnsan Kaynakları Dairesi çalışanlarına yönelik olarak, II. İnsan Kaynakları Yönetimi Kongresi'ne, "İnsan Kaynakları Yönetimi Sertifika Programı"na, "Eğiticinin Eğitimi Semineri"ne

katılım sağlamıştır.

3.6.2. Rekabet Hukukunun ve Rekabet Kurumunun İşlevlerinin Tanıtılmasına Yönelik Etkinlikler

Rekabet Kurumu diğer yıllarda olduğu gibi bu yıl da rekabet uzmanlarının çeşitli akademik etkinliklere konuşmacı olarak katılmasını teşvik etmekte, bu sayede ülkemizde rekabet hukuku alanındaki bilgi birikimine de katkıda bulunmayı amaçlamaktadır. Bu çerçevede;

- 4-5 Mayıs 2005 tarihinde Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsündeki programa "Rekabet Usul Hukuku" konusunda;
- 25 Ekim 2005 tarihinde TÜSİAD tarafından düzenlenen "Enerji ve Ulaştırma Sektörlerinin Liberalizasyonu ve Özelleştirme Uygulamaları Semineri"ne;
- 10 Aralık 2005 tarihinde İstanbul Sanayi Odasında düzenlenen İkinci Meslek Komiteleri ortak toplantısına;
- 20 Aralık 2005 tarihinde TRT tarafından düzenlenen "Telif Hakları Zirvesi"ne

yönetici veya rekabet uzmanı düzeyinde katılım sağlamış;

- 26 Nisan 2005 tarihinde Konya Selçuk Üniversitesi, Konya Ticaret Odası ve Konya Sanayi Odası ile birlikte "Rekabet Hukuku ve Uygulamaları" konulu bir konferans;
- 27 Haziran 2005 tarihinde İstanbul Barosu Tüketici Hakları ve Rekabet Merkezi ile ortaklaşa "Fikri ve Sınai Mülkiyet Haklarının Rekabet Hukuku Çerçevesinde Değerlendirilmesi" konulu panel;
- 5 Eylül 2005 tarihinde TOBB ve TOSYÖV ile birlikte "AB Müzakere Sürecinde KOBİ'lerin Rekabete Hazırlanması konulu sempozyum;
- 7-8 Ekim 2005 tarihinde Banka Ticaret Enstitüsü ve Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi ile birlikte "4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun ve Bu Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Taslak" konulu bir sempozyum;

düzenlenmiştir.

Yukarıda değinilen faaliyetlerin yanısıra, Ankara Barosu Avukatları için "Türk Rekabet Hukuku ve Uygulamaları" konulu sertifikalı eğitim programının üçüncüsü 7-11 Şubat 2005 tarihlerinde düzenlenmiş ve Baroya bağlı 25 Avukat Kurumunda eğitim almıştır.

Rekabet hukuku birikimine veya güncel konulara katkı amacıyla yapılan ve herkesin katılımına açık olan Perşembe Konferansları serisinde bu yıl;

- 10 Şubat 2005 tarihinde, Sinan ÜLGEN (Ekonomi ve Dış Politika Forumu Üyesi) "*17 Aralık Dönemeci:Türkiye-AB İlişkilerinde Gelişmeler*",
- 17 Mart 2005 tarihinde Yrd.Doç.Dr.Mehmet Hüseyin BİLGİN (Kadir Has Ün.İ.İ.B.F.Öğretim Üyesi) "*Kamu Yönetiminde Yeniden Yapılanma Tartışmaları*",
- 21 Nisan 2005 tarihinde Prof.Dr.Semih KORAY (Bilkent Ün.İktisadi İdari ve Soysal Bil.Fak.Öğ.Üyesi) "*Regülasyon ve Kamu Malı Problemi*"
- 05 Mayıs 2005 tarihinde Prof.Dr.Ümit BERKMAN (Bilkent Ün.İşletme Fakültesi Öğ.Üyesi) "*Şirketlerin Toplumsal Sorumluluğu:Gelişimi ve Uygulama Örnekleri*"

- 11 Kasım 2005 tarihinde Prof.Eleanor FOX (New York Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğ.Üyesi) “*Rekabet Hukukunun Önemi ve Küreselleşen Dünyadaki Yeri*”¹

konulu konferanslar vermiştir.

Rekabet hukuku alanında yapılan bir başka etkinlik ise, çeşitli kamu kurum ve kuruluşlarının hizmet içi eğitimlerine katkıda bulunulmasıdır. Bu bağlamda;

- 11 Ocak 2005 tarihinde Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı’nda,
- 26.01.2005 tarihinde Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Tüketici ve Rekabetin Korunması Genel Müdürlüğünde;
- 15 Nisan 2005 tarihinde Dışişleri Bakanlığı meslek memurları için düzenlenen 41. Dönem Hazırlayıcı Eğitim Programında;
- 30 Kasım 2005 tarihinde Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Eşleştirme (*Twinning*) Projesi çerçevesinde Kurumu ziyaret eden Alman Uzmanlarla yapılan toplantıda;

rekabet hukuku ve politikası ile Rekabet Kurumu’nun tanıtımına ilişkin sunuşlar yapılmıştır.

Rekabet hukuku ve rekabet kültürünün gelişimi için önemle üzerinde durulan bir diğer faaliyet alanı ise gelecekte özel teşebbüslerde ve kamu kurumlarında görev yapacak üniversite öğrencilerinin bu konudaki bilgi birikimine katkı sağlamaktır. Bu çerçevede;

- 22 Mart 2005 tarihinde İstanbul Bilgi Üniversitesi’nde ve Sabancı Üniversitesi’nde,
- 25 Nisan 2005 tarihinde Konya Selçuk Üniversitesi’nde,
- 13 Mayıs 2005 tarihinde Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi’nde,
- 1 Eylül 2005 tarihinde, Pamukkale Üniversitesi ve Türkiye Ekonomi Kurumu tarafından düzenlenen “EYS 2005 Pamukkale Ekonomi Yaz Seminerleri-IV” çerçevesinde
- 30 Kasım 2005 tarihinde Gazi Üniversitesi’nde,
- 5-6 Nisan 2005 tarihinde Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi’nde,

öğrencilere ve akademisyenlere rekabet hukuku, Rekabet Kurumu’nun yapısı ve işleyişi, rekabet uzmanlığı mesleği konularında çeşitli sunuş ve tanıtımlar yapılmıştır. Gelecek yıllarda daha farklı illerdeki üniversitelerimize de ulaşılması hedeflenmektedir.

2004-2005 öğretim yılı ikinci döneminde Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesinde verilmekte olan “Rekabet Hukuku” dersine Rekabet Uzmanları tarafından katkı sağlanmış; derste başarılı olan 75 öğrenciye sertifikaları verilmiştir.

Üniversite Öğrencileri İçin Staj Programları 2005 yılında da devam etmiş ve 4 dönem halinde yaklaşık 80 öğrenci bu imkandan faydalanarak Rekabet Hukuku ve Kurum faaliyetleri hakkında bilgi sahibi olmuşlardır.

2005 yılı tanıtım faaliyetlerimizin en önemli unsurlarından birisini de “Rekabet Kurumu Tanıtım CD’si” oluşturmaktadır. Eğitim Müdürlüğü tarafından Türkçe ve İngilizce olarak hazırlanan bu CD’de, rekabet hukuku, rekabet hukukunda usul kuralları, rekabet politikası, Rekabet Kurumu ve işleyişi ve sıkça sorulan sorulara ilişkin olarak 400’den fazla slayt bulunmaktadır. CD’de ayrıca, Türk Rekabet Mevzuatını oluşturan tüm metinler, Avrupa Birliği Rekabet Mevzuatı Metinleri, Haziran 2005 tarihine dek yayınlamış olan 1200’den fazla Rekabet Kurulu Kararı MS Word formatında, Rekabet Dergisi’nin on sayısı, 1-3. Dönem Rekabet Uzmanlığı Tezleri ve Lisansüstü Tez Serisi ile bazı Sempozyum kitapları Adobe Acrobat formatında yer almaktadır. Dünyada ve ülkemizde rekabet hukukunun gelişimini anlatan 12 dakikalık kısa bir film de yine bu CD içinde bulunmaktadır. Söz konusu CD’nin avukatlar, hukukçular, akademisyenler, bürokratlar ve öğrenciler için yararlı olacağı düşünülmekte; bu sayede Kurul kararları ve yayınların daha az maliyetle daha büyük kitlelere interaktif bir şekilde ulaştırılması amaçlanmaktadır. Bu CD’nin güncelleştirilmesi de önümüzdeki yılların planı içine dahil edilmiştir.

¹ Bu konferans UNDP ile ortaklaşa gerçekleştirilmiştir.

EKLER

- **Mevzuat**
- **Organizasyon Şeması**
- **Kurum Personeli Sayısı ve Dağılımı**
- **Yayınlarmız**
- **2005 Yılı Kesin Hesabı**
- **Kurul Kararlarına Karşı Açılan Davalar Tablosu**
- **İlgili İnternet Adresleri**

REKABET MEVZUATI				
KANUNLAR				
SIRA NO	SAYISI	KONUSU	RG TARİHİ	RG SAYISI
1	4054	Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (K.T. : 7.12.1994)	13.12.1994	22140
2	4971	4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda değişiklik yapan, 01/08/2003 tarih ve 4971 sayılı "Bazı Kanunlarda ve Milli Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun.	15.08.2003	25200
3	5234	4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un ilgili maddelerinde değişiklik yapan, 17/09/2004 tarih ve 5234 sayılı "Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"un 29. Maddesi.	21.09.2004	25590
4	5234	5234 sayılı Kanun'un 29 maddesi gereğince, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun "Kurum Gelirleri" başlıklı 39. maddesine mülga (b) bendinden sonra gelmek üzere (c) bendi olarak eklenen ve "4054 Sayılı Kanun Uyarınca Anonim ve Limited Şirketlerin Yapacakları Ödemelere İlişkin Esaslar"ın uygulanmasına ilişkin düzenleme.	01.10.2004	25600
5	5388	Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun	13.07.2005	25874

YÜRÜRLÜKTE OLAN TEBLİĞLER				
GENEL NİTELİKTEKİ TEBLİĞLER				
1	97/1*	Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ	12.08.1997	23078
2	97/5	Rekabet Kurumu Teşkilatının Oluşturulduğuna İlişkin Tebliğ	04.11.1997	23160
3	98/4	Özelleştirme Yoluyla Devralmaların Hukuki Geçerlilik Kazanabilmeleri İçin Rekabet Kurumuna Yapılacak Ön Bildirimlerde ve İzin Başvurularında Takip Edilecek Usul Ve Esaslar Hakkında Tebliğ	12.09.1998	23461
4	02/2	Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği	14.07.2002	24815
5	03/2	Araştırma ve Geliştirme Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği	27.08.2003	25212
6	05/4	Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Dikey Anlaşmalar ve Uyumlu Eylemlere İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği	12.11.2005	25991

* 2006/2 sayılı Tebliğ ile değişiklik yapılmıştır.

İDARİ PARA CEZALARINA İLİŞKİN TEBLİĞLER				
1	05/3	4054 Sayılı Kanunun 16 ve 17. Maddelerinde Düzenlenmiş Olan İdari Para Cezalarının Artırıldığına Duyurulmasına İlişkin 2005/1 ve 2005/2 Sayılı Tebliğlerde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ	26.04.2005	25797
2	06/1	4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 16 ve 17. Maddelerinde Düzenlenmiş Olan İdari Para Cezalarının 31/12/2006 Tarihine Kadar Geçerli Olmak Üzere Artırıldığına Duyurulmasına İlişkin Tebliğ	31.12.2005	26040

TEBLİĞLERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN TEBLİĞLER				
1	98/2	Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkındaki 1997/1 Sayılı Tebliğ'in 4. Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ	26.03.1998	23298
2	98/5	Özelleştirme Yoluyla Devralmaların Hukuki Geçerlilik Kazanabilmeleri İçin Rekabet Kurumuna Yapılacak Ön Bildirimlerde ve İzin Başvurularında Takip Edilecek Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ	18.11.1998	23527
3	98/6	Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ	18.11.1998	23527
4	00/2	1997/1 Sayılı "Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ"de ve 1997/2 Sayılı "Anlaşmaların, Uyumlu Eylemler ve Teşebbüs Birliği Kararlarının Kanununun 10. Maddesine Göre Bildiriminin Usul ve Esasları Hakkında Rekabet Kurulu Tebliği"nde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ	21.08.2000	24147
5	00/3	1998/3 Sayılı Motorlu Taşıtlar Dağıtım ve Servis Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ	04.10.2000	24190
6	03/3	2002/2 Sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ	18.09.2003	25233

YÜRÜRLÜKTEN KALKAN TEBLİĞLER				
1	97/2*	Anlaşmaların, Uyumlu Eylemler ve Teşebbüs Birliği Kararlarının Kanununun 10. Maddesine Göre Bildiriminin Usul ve Esasları Hakkında Rekabet Kurulu Tebliği	12.08.1997	23078
2	97/3	Tek Elden Dağıtım Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği	04.09.1997	23100
3	97/4	Tek Elden Satın Alma Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği	09.09.1997	23105
4	97/6*	Rekabet Kurumu Teşkilatının Oluşturulmasından Sonra Teşebbüslerin ve Teşebbüs Birliklerinin 4054 Sayılı Kanun'dan Doğan Hak ve Yükümlülüklerine İlişkin Tebliğ	11.11.1997	23167

* 2006/2 sayılı Tebliğ ile yürürlükten kalkmıştır.

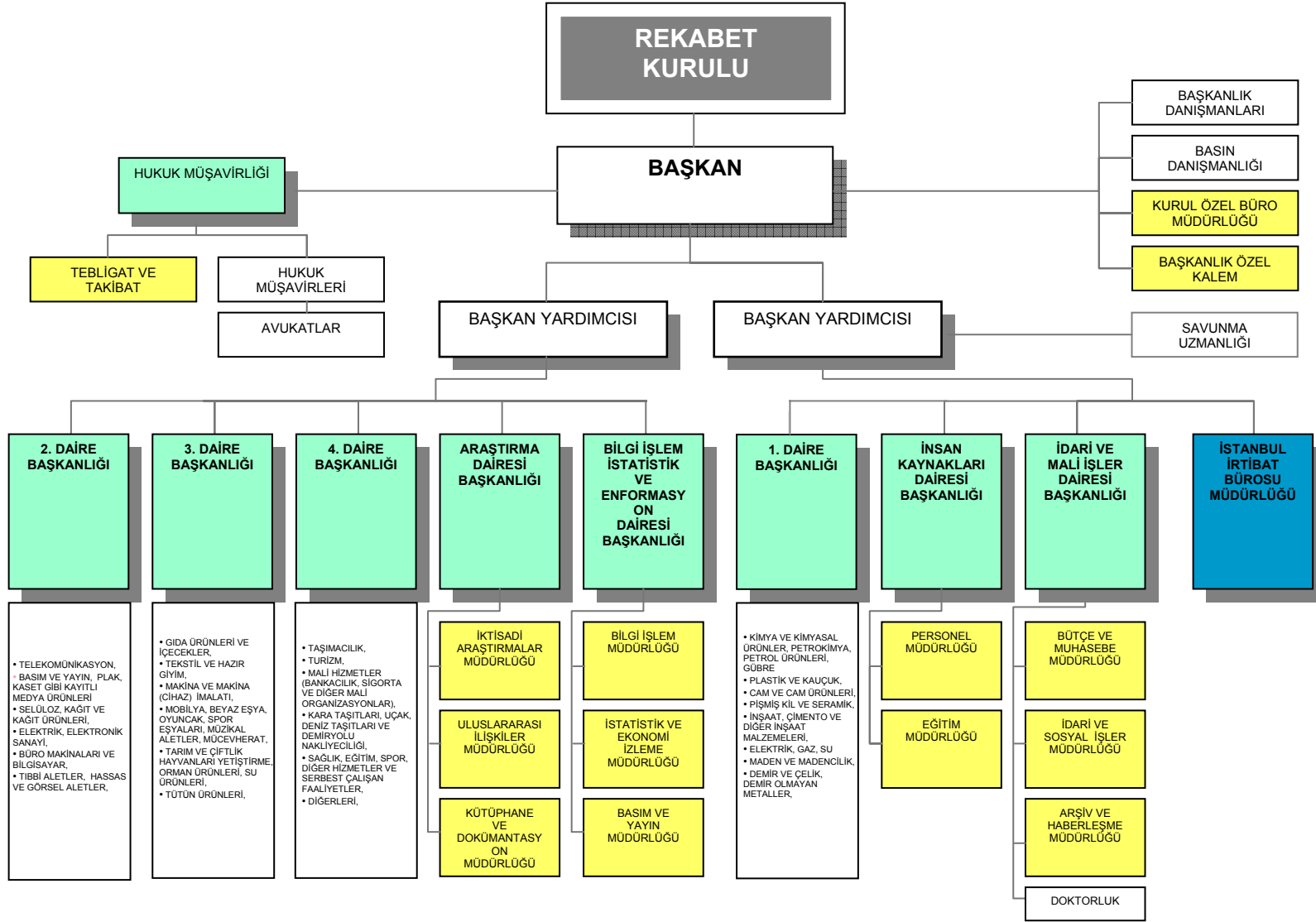
5	97/7	4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 16. ve 17. Maddelerinde Düzenlenmiş Olan İdari Para Cezalarının, 1997 Bütçe Yılı Sonuna Kadar Geçerli Olmak Üzere Artırımına İlişkin Tebliğ	15.11.1997	23171
6	98/1	4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 16. ve 17. Maddelerinde Düzenlenmiş Olan İdari Para Cezalarının, 1998 Bütçe Yılı Sonuna Kadar Geçerli Olmak Üzere Artırılmasına İlişkin Tebliğ	19.01.1998	23235
7	98/3	Motorlu Taşıtlar Dağıtım ve Servis Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği	01.04.1998	23304
8	98/7	Franchise Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği	16.12.1998	23555
9	99/1	4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 16 ve 17. Maddelerinde Düzenlenmiş Olan İdari Para Cezalarının 31/12/1999 Tarihine Kadar Geçerli Olmak Üzere Artırılmasının Duyurulmasına İlişkin Tebliğ	28.08.1999	23800
10	99/2	Franchise Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ	21.10.1999	23853
11	00/1	4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 16 ve 17. Maddelerinde Düzenlenmiş Olan İdari Para Cezalarının 31/12/2000 Tarihine Kadar Geçerli Olmak Üzere Artırıldığının Duyurulmasına İlişkin Tebliğ	04.04.2000	24010
12	01/1	4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 16 ve 17. Maddelerinde Düzenlenmiş Olan İdari Para Cezalarının 31/12/2001 Tarihine Kadar Geçerli Olmak Üzere Artırıldığının Duyurulmasına İlişkin Tebliğ	09.02.2001	24313
13	02/1	4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 16 ve 17. Maddelerinde Düzenlenmiş Olan İdari Para Cezalarının 31/12/2002 Tarihine Kadar Geçerli Olmak Üzere Artırıldığının Duyurulmasına İlişkin Tebliğ	07.02.2002	24664
14	03/1	4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 16 ve 17. Maddelerinde Düzenlenmiş Olan İdari Para Cezalarının 31/12/2003 Tarihine Kadar Geçerli Olmak Üzere Artırıldığının Duyurulmasına İlişkin Tebliğ	25.02.2003	25031
15	04/1	4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 16 ve 17. Maddelerinde Düzenlenmiş Olan İdari Para Cezalarının 31/12/2004 Tarihine Kadar Geçerli Olmak Üzere Artırıldığının Duyurulmasına İlişkin Tebliğ	14.02.2004	25373
16	05/1	4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 16 ve 17. Maddelerinde Düzenlenmiş Olan İdari Para Cezalarının 31/03/2005 Tarihine Kadar Geçerli Olmak Üzere Artırıldığının Duyurulmasına İlişkin Tebliğ	12.01.2005	25698
17	05/2	4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 16 ve 17. Maddelerinde Düzenlenmiş Olan İdari Para Cezalarının 01/04/2005 Tarihinden 31/12/2005 Tarihine Kadar Geçerli Olmak Üzere Artırıldığının Duyurulmasına İlişkin Tebliğ	31.03.2005	25772

KILAVUZ

1	03-46/ 540-M	2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliğinin Açıklanmasına Dair Rekabet Kurulu Kararı	09.08.2003	25194
2	03-83/ 109-M	2002/2 Sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliğinin Açıklanmasına Dair Rekabet Kurulu Kararının Değiştirilmesine Dair Karar	07.01.2004	25339

YÖNETMELİKLER

YÖNETMELİKLER			
1	Personel Yönetmeliği	13.06.1997	23018
2	Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik	21.06.1997	23026
3	İhale Yönetmeliği	30.07.1997	23065
4	Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği	07.08.1997	23073
5	Meslek Personeli Seçme, Yetiştirme ve Yükseltme Yönetmeliği	20.07.2001	24468
6	Rekabet Kurumu Meslek Personeli Seçme, Yetiştirme ve Yükseltme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	17.02.2004	25376

**KURUL ÜYELERİ ve KURUM PERSONELİ
SAYISI ve DAĞILIMI**

Kurul Başkan ve Üyeleri	8
Yönetici Personel	34
Meslek Personeli	103
<i>Rekabet Uzmanı</i>	77
<i>RekabetUzman Yardımcısı</i>	26
Avukat, İnceleme Uzmanı ve Araştırma Uzman Yardımcısı	14
Bilişim Personeli	8
Memur	127
Teknisyen	4
Yardımcı Personel	31
Genel Toplam	329

YAYINLARIMIZ

SIRA NO	YAYIN NO	YAYIN ADI	ISBN NO
1	0001	Rekabetin Korunması Hakkında Kanun	ISBN 975-8301-01-2
2	0002	Turkish Competition Law	ISBN 975-8301-00-4
3	0003	Türk Rekabet Hukuku ve Rekabet Kurumunun AB ve AB'ye Üye Ülkelerle Mukayesesi	ISBN 975-8301-02-0
4	0016	Avrupa Topluluğu Rekabet Hukuku Mevzuatı - 1998	ISBN 975-8301-03-9
5	0018	5-6 Ekim (Sempozyum)	ISBN 975-8301-04-7
6	0019	October 5-6 Ekim (Symposium)	ISBN 975-8301-05-5
7	0030	Rekabet Hukuku ve Yargı	ISBN 975-8301-07-1
8	0033	Rekabet Politikası ve Özelleştirme Sempozyumu - 5 KASIM 1999	ISBN 975-8301-09-8
9		Rekabet Dergisi - Sayı 1	ISSN 1302-552X
10	0039	Perşembe Konferansları - Ekim 99	ISBN 975-8301-10-1
11	0040	Perşembe Konferansları - Kasım 99	ISBN 975-8301-11-Y
12	0041	Perşembe Konferansları - Aralık 99	ISBN 975-8301-12-8
13		Rekabet Dergisi - Sayı 2	ISSN 1302-552X
14	0047	1. Faaliyet Raporu	ISBN 975-8301-17-9
15	0048	Kemal EROL Rekabet Kurallarının Ülke Dışı Uygulanması	ISBN 975-8301-15-2
16	0049	Kerem Cem SANLI Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'da Öngörülen Yasaklayıcı Hükümler ve Bu Hükümlere Aykırı Sözleşme ve Teşebbüs Birliği Kararlarının Geçersizliği	ISBN 975-8301-13-6
17	0050	İbrahim GÜL Teşebbüsün Alıcılarına Ayrımcılık Yaparak Hakim Durumunu Kötüye Kullanması	ISBN 975-8301-14-4
18	0051	Gamze ÖZ Avrupa Topluluğu ve Türk Rekabet Hukukunda Hakim Durumun Kötüye Kullanılması	ISBN 975-8301-16-0
19	0055	Perşembe Konferansları - Ocak 2000	ISBN 975-8301-19-5
20	0056	Perşembe Konferansları - Şubat 2000	ISBN 975-8301-19-5
21	0057	Perşembe Konferansları - Mart 2000	ISBN 975-8301-19-5
22	0058	Perşembe Konferansları - Nisan 2000	ISBN 975-8301-19-5
23	0059	Perşembe Konferansları - Mayıs 2000	ISBN 975-8301-19-5
24	0060	Perşembe Konferansları - Haziran 2000	ISBN 975-8301-19-5
25		Rekabet Dergisi - Sayı 3	ISSN 1302-552X
26		Rekabet Dergisi - Sayı 4	ISSN 1302-552X
27	0061	Uluslararası Rekabet Sempozyumu	ISBN 975-8301-22-5
28	0062	Dr. Ateş AKINCI	ISBN 975-8301-20-9

		Rekabetin Yatay Kısıtlanması	
29	0063	Emel BADUR Türk Rekabet Hukukunda Rekabeti Sınırlayıcı Antlaşmalar (Uyumlu Eylem ve Kararlar)	ISBN 975-8301-21-7
30	0064	Yrd. Doç. Dr. Metin TOPÇUOĞLU Rekabeti Kısıtlayan Teşebbüsler Arası İşbirliği Davranışları ve Hukuki Sonuçları	ISBN 975-8301-24-1
31	0065	Perşembe Konferansları - Ekim 2000	ISBN 975-8301-19-5
32	0066	Perşembe Konferansları - Kasım-Aralık 2000	ISBN 975-8301-19-5
33	0067	Perşembe Konferansları - Ocak 2001	ISBN 975-8301-19-5
34	0068	Perşembe Konferansları - Şubat-Mart 2001	ISBN 975-8301-19-5
35		Rekabet Dergisi - Sayı 5	ISSN 1302-552X
36	0069	2. Faaliyet Raporu	ISBN 975-8301-25-X
37		Rekabet Dergisi - Sayı 6	ISSN 1302-552X
38		Rekabet Dergisi - Sayı 7	ISSN 1302-552X
39	0071	Perşembe Konferansları - Nisan 2001	ISBN 975-8301-19-5
40	0072	Perşembe Konferansları - Mayıs 2001	ISBN 975-8301-19-5
41	0073	Perşembe Konferansları – Haziran 2001	ISBN 975-8301-19-5
42	0074	Resmi Gazetede Yayınlanan Kurul Kararları 1997-1998-1999	ISSN 1303-362X
43	0075	Resmi Gazetede Yayınlanan Kurul Kararları 2000	ISSN 1303-362X
44	0076	Tunay KÖKSAL Avrupa Topluluğu ve Türk Rekabet Hukuku Çerçevesinde Kamu Teşebbüsleri ve İnhisari Haklar	ISBN 975-8301-27-6
45	0077	Şahin ARDIYOK Doğal Tekeller ve Düzenleyici Kurumlar, Türkiye için Düzenleyici Kurum Modeli	ISBN 975-8301-26-8
46		Rekabet Dergisi - Sayı 8	ISSN 1302-552X
47		Rekabet Dergisi - Sayı 9	ISSN 1302-552X
48	0078	AB Rekabet Hukukunda Son Gelişmeler ve Türk Rekabet Hukukuna Muhtemel Yansımaları (6 Kasım 2000)	ISBN 975-8301-29-2
49	0079	3. Faaliyet Raporu	ISBN 975-8301-31-4
50	0080	Bağımsız İdari Otoriteler (5 Kasım 2001)	ISBN 975-8301-28-4
51	0081	Regülasyon ve Rekabet (15-16 Mart 2001)	ISBN 975-8301-30-6
52		Rekabet Dergisi - Sayı 10	ISSN 1302-552X
53		Niçin Rekabet?	ISBN 975-8301-32-2
54	0082	Kamu Teşebbüsleri, Yasal Tekeller ve Rekabet (5 Mart 2002)	ISBN 975-8301-33-0
55	0083	E. Cenk GÜLERGÜN Topluluk Rekabet Hukuku Işığında Birleşme-Devralmalarda Yan Sınırlamalar	ISBN 975-8301-52-7

56	0084	Yaşar TEKDEMİR AT Rekabet Hukukunda Anlaşma Yapmayı Reddetme Sorunu ve Zorunlu Unsur Doktrini	ISBN 975-8301-51-9
57	0085	Tarkan ERDOĞAN Rekabet Hukuku Açısından Perakende Sektöründe Alım Gücü	ISBN 975-8301-50-0
58	0086	Murat ÇETİNKAYA İlgili Pazar Kavramı ve İlgili Pazar Tanımında Kullanılan Nicel Teknikler	ISBN 975-8301-49-7
59	0087	Lerzan KAYIHAN Rekabet Hukuku Uygulamalarında Ortak Girişimler	ISBN 975-8301-48-9
60	0088	İlmutluhan SELÇUK AT Anlaşması'nın 86. Maddesi Çerçevesinde Münhasır Haklar ve Özel Haklar Türk Rekabet Hukukuna Etkileri	ISBN 975-8301-47-0
61	0089	Barış EKDİ Gümrük Birliği Çerçevesinde Damping ve Yıkıcı Fiyat Uygulamaları	ISBN 975-8301-46-2
62	0090	Ali ILICAK Sherman Antitröst Yasasının Ortaya Çıkışı Yanılsamalar ve Gerçekler	ISBN 975-8301-45-4
63	0091	Aydın ÖZTUNALI Yatay Yoğunlaşmalarda Tek Teşebbüs Hakimiyeti, 4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun ve AB Mevzuatı Uygulamaları	ISBN 975-8301-44-6
64	0092	Aydın ÇELEN Oligopolistik Pazarlarda Gözlenen Paralel Davranışların Rekabet Hukuku Açısından Değerlendirilmesi: Uyumlu Eylem ve Birlikte Hakim Durum	ISBN 975-8301-43-8
65	0093	İsmail Atalay YOLCU 4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'da Yer Verilen Soruşturma Prosedürünün Ve Uygulamada Karşılaşılan Usul Sorunlarının AB Hukuku Bağlamında Değerlendirilmesi	ISBN 975-8301-42-X
66	0094	Kemal Tahir SU Rekabet Hukukunda Teşebbüslerin Hakim Durumunun Belirlenmesinde Pazar Gücünün Ölçülmesi	ISBN 975-8301-41-1
67	0095	Şahin YAVUZ Amerikan Antitröst Hukukunda Yeniden Satış Fiyatının Belirlenmesi Sorunu: "Per Se" veya "Rule Of Reason"	ISBN 975-8301-40-3
68	0096	M. Ömür PAŞAOĞLU Doğal Tekellerde Regülasyon ve Rekabet	ISBN 975-8301-39-X
69	0097	Yüksel KAYA Hakim Durumun Kötüye Kullanılması ve Fikri Mülkiyet Hakları	ISBN 975-8301-38-1
70	0098	Özge İÇÖZ Telekomünikasyon Sektöründe Regülasyon ve Rekabet	ISBN 975-8301-37-3

71	0099	Süleyman CENGİZ Pazarda Göreli Güçlü Teşebbüs Kavramı ve Teşebbüsler Arasında Bağımlılık İlişkisi	ISBN 975-8301-36-5
72	0100	Alper Fevzi KARA Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Araç Olarak Yıkıcı Fiyat Uygulaması (ABD ve AT Uygulamalarından Dersler)	ISBN 975-8301-35-7
73	0101	Mehmet YANIK Rekabet Hukukunun Hakim Durum ve Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Uygulamalarında Piyasa Giriş Engelleri	ISBN 975-8301-34-9
74		Rekabet Nereye Kadar? Nasıl? (Gazi Üniversitesi+Rekabet Kurumu)	ISSN 1-300-1868
75		Rekabet Dergisi - Sayı 11	ISSN 1302-552X
76	0102	Resmi Gazetede Yayınlanan Kurul Kararları 2001 (Cilt 1-2)	ISSN 1303-362X
77	0103	Resmi Gazetede Yayınlanan Kurul Kararları 2002 (Cilt 1-2)	ISSN 1303-362X
78	0104	Perşembe Konferansları Kasım 2001-Kasım 2002	ISBN 975-8301-19-5
79	0105	Akın Çakmakçı Teknolojik Gelişme ve Rekabet	ISBN 975-8301-71-3
80	0106	Ali DEMİRÖZ Yeni Ekonomide Rekabet Kuralları	ISBN 975-8301-70-5
81	0107	H. Gökşin KEKEVİ Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Birlikte Hakim Durumun Kötüye Kullanılmasında Kolaylaştırıcı Eylemler	ISBN 975-8301-63-2
82	0108	Ferhat TOPKAYA Telekomünikasyon Sektöründe Erişim Sorunları	ISBN 975-8301-74-8
83	0109	Orçun SENYÜCEL Rekabet İktisadında Ampirik Uygulamalar	ISBN 975-8301-62-4
84	0110	Meltem Bağış AKKAYA Gizli Anlaşma: Oyun Teorisi Yaklaşımı	ISBN 975-8301-76-4
85	0111	Serpil ÇINAROĞLU Rekabet Hukukunda Dikey Birleşmeler: Etkinlik ve Rekabet	ISBN 975-8301-61-6
86	0112	Ali İhsan ÇAĞLAYAN Pazar Gücünün Ölçülmesi	ISBN 975-8301-60-8
87	0113	Hasan Hüseyin ÜNLÜ AT ve Türk Rekabet Hukuku Soruşturmasında Tarafların Hakları	ISBN 975-8301-58-6
88	0114	Cihan AKTAŞ Gelişmekte Olan Ülkelerde Rekabet Politikası: Bir Çerçeve Çalışması	ISBN 975-8301-59-4
89	0115	M. Haluk ARI AB Rekabet Hukukunda Patent Lisansı Anlaşmalarında Münhasırlık ve Bölgesel Sınırlamalar	ISBN 975-8301-57-8

90	0116	Oğuzkan GÜZEL Rekabet Hukukunda Teşebbüs ve Teşebbüs Birlikleri	ISBN 975-8301-56-X
91	0117	F. Yeşim AKCOLLU Enerji Sektöründe Rekabet ve Regülasyon	ISBN 975-8301-77-2
92	0118	Ümit GÖRGÜLÜ Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Kapsamında Fiyat Ayrımcılığı Uygulamaları	ISBN 975-8301-67-5
93	0119	Hakan Suat ÖLMEZ Rekabet Hukukunda Zorunlu Unsur Doktrini ve Uygulaması	ISBN 975-8301-66-7
94	0120	Pelin UYANIK Rekabet Hukuku Açısından Delil	ISBN 975-8301-65-9
95	0121	Derya YENİŞEN Şebeke Dışsallıkları ve Rekabet	ISBN 975-8301-78-0
96	0122	Şebnem KULAKSIZOĞLU Yatay Birleşmelerin Antirekabetçi Etkileri İle Öne Sürülen Savunma ve Yararların Bir Bütün Olarak Değerlendirilmesi	ISBN 975-8301-69-1
97	0123	Ilgaz SARIOĞLU Dijital Yayıncılık ve Rekabet Hukuku	ISBN 975-8301-79-9
98	0124	Ebru ÖZTÜRK Türk İdare Sisteminde Rekabet Kurumu'nun Yeri ve Diğer Bağımsız İdari Otoritelerle Karşılaştırılması	ISBN 975-8301-68-3
99	0125	Kürşat ÜNLÜSOY ABD Antitröst Hukukunda Bağlayıcı Anlaşmalar	ISBN 975-8301-64-0
100	0126	Hakan SABUNCU Birlikte Hakimiyet Kavramının Birleşme ve Devralmalar Altında Değerlendirilmesi	ISBN 975-8301-80-2
101	0127	K. Oğuz KARAKOÇ Rekabet Kurallarının Uluslararasılaşma Süreci ve Uluslararası Örgütlerin Politikaları	ISBN 975-8301-55-1
102	0128	Murat AYBER Marka İçi ve Markalar Arası Rekabetin Dengelenmesi Gereken Hallerde Rekabet Otoritelerinin Yaklaşımları	ISBN 975-8301-72-1
103	0129	Cengiz SOYSAL Rekabet Perspektifinden Türkiye Akaryakıt Sektörü	ISBN 975-8301-54-3
104	0130	Hilal YILMAZ Yenilik (İnovasyon) Kavramı ve Rekabet İlişkisi	ISBN 975-8301-73-X
105	0131	Abdülğani GÜNGÖRDÜ AT ve Türk Rekabet Hukukunda Yoğunlaşmalarda Kontrol Unsuru	ISBN 975-8301-75-6
106	0132	Mehmet Akif KAYAR Rekabet Hukuku Uygulamalarında Yatay İşbirliği Anlaşmaları Ortak Girişimler Açısından Bir Değerlendirme	ISBN 975-8301-82-9
107	0133	4. Faaliyet Raporu	ISBN 975-8301-82-9

108	0134	Av. Gönenç GÜRKAYNAK Türk Rekabet Hukuku Uygulaması için "Hukuk ve İktisat" Perspektifinden Amaç Tartışması	ISBN 975-8301-81-0
109		Rekabet Dergisi - Sayı 12	ISSN 1302-552X
110	0135	Mustafa Mehmet ÖZKARABÜBER Avrupa Birliği ve Türkiye'de Devlet Yardımlarının Kontrolü	ISBN 975-8301-53-5
111	0136	Oğuzkan GÜZEL AT Rekabet Hukuku Kurallarının Bankacılık Sektöründe Uygulanması	ISBN 975-8301-84-5
112	0137	Rekabet Hukukunda Güncel Gelişmeler Sempozyumu-I Kayseri	ISBN 975-8301-85-3
113		Rekabet Dergisi - Sayı 13	ISSN 1302-552X
114		Rekabet Dergisi - Sayı 14	ISSN 1302-552X
115	0138	Kamu İhaleleri ve Rekabet (5 Kasım 2002)	ISBN 975-8301-87-X
116	0139	Rekabet Politikası ve Yoğunlaşmaların Kontrolü (4 Mart 2003)	ISBN 975-8301-86-1
117	0140	Şahin ARDIYOK Yerel Telekomünikasyon Hizmetlerinde Rekabet	ISBN 975-8936-00-X
118	0141	Arif Ogün SARI Rekabet Kuralları Işığında Erişim Arabağlantı Anlaşmaları ve Sanal Mobil Ağ Operatörlüğü	ISBN 975-8301-98-5
119	0142	Hakan BİLİR İhale Piyasalarında Rekabet Politikaları Rekabetin Sağlanması ve Korunması	ISBN 975-8301-92-6
120	0143	Bülent GÖKDEMİR Tarımda Piyasa Reformu (Türk Tarımı Özelinde Tarım ve Rekabet Politikası İlişkisi)	ISBN 975-8301-91-8
121	0144	M. Nazlı AKSOY Rekabetin Korunması Hakkında Kanuna Aykırılığın Özel Hukuk Alanındaki Sonuçları	ISBN 975-8301-93-4
122	0145	İbrahim AYDEMİR Elektronik Ticaret Alanındaki Rekabet Sorunları	ISBN 975-8301-89-6
123	0146	Harun ULU Birleşme ve Devralmalarda Ortaya Çıkan Rekabet Sorunları ve Koşullu İzin	ISBN 975-8936-03-4
124	0147	Kerem TOMUR Kobi'ler ve Rekabet Politikası De Minimis Kuralının Rekabet Hukukundaki Yeri, İşlevi ve Uygulama Prensipleri	ISBN 975-8301-99-3
125	0148	Burak BÜYÜKKUŞOĞLU Rekabet İktisadı Çerçevesinde Monopson (Tek Alıcı)	ISBN 975-8301-90-X
126	0149	İsmail Yücel ARDIÇ Yatay Yoğunlaşmalarda Potansiyel Rekabet	ISBN 975-8936-01-8

127	0150	Metin HASSU Rekabet Hukuku ve Hava Taşımacılığı Sektörü	ISBN 975-8301-97-7
128	0151	Mehmet ÖZDEN Profesyonel Meslek Birlikleri	ISBN 975-8936-02-6
129	0152	Onur Yelda TOY Rekabet Hukukunda Uyumlu Eylem	ISBN 975-8301-95-0
130	0153	Ekrem KALKAN Yatay Birleşmelerin İncelenmesinde İktisadi Tekniklerin Kullanılması	ISBN 975-8301-96-9
131	0154	Mustafa Okan ALPAY Birleşme ve Devralmalarda Batan Teşebbüs Savunması	ISBN 975-8301-94-2
132	0155	Resmi Gazetede Yayınlanan Rekabet Kurulu Kararları 2003 (Cilt 1)	ISSN 1303-362X
133	0156	Resmi Gazetede Yayınlanan Rekabet Kurulu Kararları 2003 (Cilt 2)	ISSN 1303-362X
134	0157	5. Faaliyet Raporu	ISBN 975-8936-04-2
135	0158	Özgür BAL Ürün Farklılaştırması ve Rekabet İktisadı	ISBN 975-8936-05-0
136		Rekabet Dergisi Sayı 15	ISSN 1302-552X
137		Rekabet Dergisi Sayı 16	ISSN 1302-552X
138	0162	Rekabet: Düzenlemeler ve Politikalar Kongresi (25-26 Eylül 2003)	ISBN 975-8936-06-9
139	0163	Hilmi BOLATOĞLU Rekabet Kurulu Kararlarının Yargısal Denetimi	ISBN 975-8936-07-7
140	0164	AB'ye Tam Üyelik Sürecinde Rekabet Politikasının Rolü ve Önemi Sempozyumu (5 Kasım 2003)	ISBN 975-8936-08-5
141	0165	Resmi Gazetede Yayınlanan Rekabet Kurulu Kararları 2003 (Cilt 3)	ISSN 1303-362X
142	0166	Resmi Gazetede Yayınlanan Rekabet Kurulu Kararları 2003 (Cilt 4)	ISSN 1303-362X
143	0167	Rekabet Hukukunda Güncel Gelişmeler Sempozyumu-II Kayseri	ISBN 975-8936-09-3
144	0168	Alper KARAKURT Avrupa Topluluğu ve Türk Rekabet Politikasında Münhasır Dikey Anlaşmalar	ISBN 975-8936-10-7
145	0169	Rekabet Dergisi Sayı 17	ISSN 1302-552X
146	0170	Rekabet Dergisi Sayı 18	ISSN 1302-552X
147	0171	AB'ye Tam Üyelik Sürecinde Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Rekabet Politikası Sempozyumu (4-5 Mart 2004)	ISBN 975-8936-11-5
148	0172	Ahmet EĞERCİ Rekabet Kurulu Kararlarının Hukuki Niteliği ve Yargısal Denetimi	ISBN 975-8936-12-3
149	0173	6. Faaliyet Raporu	ISBN 975-8936-13-1

150	0174	Rekabet Dergisi Sayı 19	ISSN 1302-552X
151	0175	Rekabet Dergisi Sayı 20	ISSN 1302-552X
152	0176	Uygar GAZİOĞLU Motorlu Taşıtlar Sektöründe Rekabet	ISBN 975-8936-15-8
153	0177	Salim AYDEMİR Conglomerate Birleşmeler- Portföy Etkinlikleri ve Ex-Ante Kontrol	ISBN 975-8936-16-6
154	0178	Alper KARAKURT Ekonomik ve Hukuki Açından Piyasa Kapama Etkisi	ISBN 975-8936-18-2
155	0179	Ali Fuat KOÇ AT Rekabet Hukukunda Seçici Dağıtım Anlaşmaları	ISBN 975-8936-17-4
156	0180	Ali ARIÖZ Telekomünikasyon Sektöründe Serbestleşme Süreci	ISBN 975-8936-19-0
157	0181	Hakan Deniz KARAKOÇ İlaç Sektöründe Fiyat Rekabeti	ISBN 975-8936-20-4
158	0182	Şenol KOCAER Kartellerle Mücadelede Pişmanlık Programlarının Uygulanması	ISBN 975-8936-21-2
159	0183	Bayram Ali GEÇGİL Medya Piyasalarında Hukuki Düzenlemeler ve Rekabet Hukuku Uygulamaları	ISBN 975-8936-14-X
160	0184	Türkiye'de Rekabet Hukuku ve Politikası Competition Law and Policy in Turkey	ISBN 975-8936-22-0
161	0185	Colloquium on Current Issues of Competition Law in the Light of EU-Turkey Relations	ISBN 975-8936-23-9
162	0186	Resmi Gazetede Yayınlanan Rekabet Kurulu Kararları 2004 (Cilt 1)	ISSN 1303-362X
163	0187	Resmi Gazetede Yayınlanan Rekabet Kurulu Kararları 2004 (Cilt 2)	ISSN 1303-362X
164	0188	Sülün GÜÇER Rekabet Hukukunda Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Çerçevesinde Sınai Mülkiyet Hakları	ISBN 975-8936-24-7

2005 YILI KESİN HESABI

GİDER		GELİR	
Personel Giderleri	9.984.912,23	Şirket Kuruluş ve Sermaye Artırımlarından Alınan Pay	23.938.532,08
Sosyal Güv.Kur.Dev.Primi Giderleri	615.638,40	Faiz Gelirleri	2.396.571,38
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	3.760.519,34	Kira Gelirleri	341.301,93
Sermaye Giderleri	619.543,35	Faaliyetle İlgili Diğer Gelirler	423.494,63
Emekli Sandığına %4 Ek Karşılık Ödemeleri ve Makam-Temsil Taz.	803.149,84	Dönem Net Gider Fazlası	4.797.409,57
Maliye Bakanlığı'na Yapılan Gelir Aktarımı	15.860.233,00		
Emekli Sandığı Yön.Gid.Kat.Payı	23.439,89		
Sivil Savunma Katılım Payı Giderleri	152.574,95		
Vergi, Resim ve Harç Giderleri	77.298,59		
TOPLAM	39.801.693.206.244	TOPLAM	39.801.693.206.244

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanununun 4971 ve 5234 sayılı Kanunlarla değişik 39. maddesinde, Kurum gelirlerinin hangi gelir unsurlarından oluşacağı hükme bağlanmış; bu gelirlerin sözü edilen maddenin (a) bendinde *Sanayi ve Ticaret Bakanlığı bütçesince konulacak ödenek*, (c) bendinde, *yeni kurulacak olan anonim ve limited şirket statüsündeki ortaklıkların sermayelerinin ve sermaye artırım halinde artan kısmın onbinde dördü nispetinde yapılacak ödemeler* ve (d) bendinde *yayın ve sair gelirler* olduğu belirtilmiştir. Öte yandan, anılan 39. maddenin “*Kurulca verilen para cezalarının %25'inin Kurum geliri olduğuna*” ilişkin (b) bent hükmü, 4971 sayılı Kanunla 01.08.2003 tarihinden itibaren yürürlükten kaldırılmış olup, Rekabet Kurulu'nun bu tarihten önce verdiği cezalardan dolayı 2005 yılında Kurumumuza intikal eden tutar 36,36 YTL.dir. Ayrıca, söz konusu maddede yer almasına karşılık, Kurumumuzun oluşturulmasından bu yana Sanayi ve Ticaret Bakanlığı bütçesine herhangi bir ödenek konulmamış ve genel bütçenin transfer tertibinden yardım alınmamıştır.

Tablonun incelenmesinden de fark edileceği üzere, Kanunun 39/c maddesi uyarınca 2005 yılında yeni kurulan anonim ve limited şirket statüsündeki tüm ortaklıkların sermayelerinin ve sermaye artırım halinde artan kısmın onbinde dördü olarak Kurumumuzun T.C.Ziraat Bankası Bilkent Plaza Şubesinde bulunan 5383761-5016 nolu hesabına yatırılan tutar 23.938.532,08 YTL'dir. Kuruluş ve sermaye artırımları nedeniyle yatırılan bu tutar, Kurum gelirlerinin %75,05 'ini oluşturmaktadır. Diğer yandan, Kurumumuz gelirlerinin cari giderleri aşan kısmı T.Halk Bankası, T.C. Ziraat Bankası ve T.Vakıflar Bankası'ndan faiz teklifi alınmak suretiyle en yüksek faizi veren bankada vadeli mevduat olarak, cari giderleri karşılamak üzere ayrılan tutarın günlük ihtiyaçları aşan kısmı ise repoda değerlendirilmektedir. Vadeli mevduat ve repo ile diğer faiz gelirlerinin toplamı 2.396.571,38 YTL.sı olup, Kurum lojmanları ile kafeteryadan elde edilen kira gelirleri ile diğer gelirlerin toplamı 764.796,56 YTL.dir. Faaliyetle ilgili diğer gelirler yurt dışı maaş blokelere, kazanılan davalarla ilgili vekalet ücreti tahsilatları, gecikme zamları vb. gelir kalemlerinden oluşmaktadır.

Kurumumuzun toplam 31.897.309,59 YTL tutarındaki 2005 yılı giderlerinin 15.057.911,91 YTL.si cari ve sermaye giderleri, 16.839.397,68 YTL.si ise Maliye Bakanlığı ve Emekli Sandığı Genel M¼d¼rl¼đ¼'ne yapılan transfer gideri niteliğindeki aktarımlardan oluşmaktadır. 2005 yılı 4.797.409, 57 YTL d¼nem net gider fazlası ile kapanmış olup, gider fazlası olarak gerçekleşen tutar 2006 yılı içerisinde geçmiş yıllar m¼spet fonları hesabından mahsup edilmiştir.

2004 YILINDA KURUL KARARLARINA KARŞI AÇILAN DAVALAR TABLOSU

Sıra	Müş. No	Mahkeme	13. Daire Esas No	10. Daire Esas No	Karar No	Davacı	Davalı	Davanın Niteliği	Devam Hitam	Son Aşaması	Kurul Karar Tarihi	Kurul Karar No	Kurul Kararının Niteliği
1	05/1	Danıştay 13. Daire	05/5053	04/13199	05/139	TEK ART Kalamışve Fenerbahçe Marmara Tesisleri A.Ş	R.K.	Teknik	Hitam		13-02-2001	01-08/74-M	Özelleştirme
2	05/2	Danıştay 13. Daire	05/5646	04/10563		Star Telekomünikasyon ve İletişim San. ve Tic A.Ş	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		22-04-2004	04-27/322-76	İlk inceleme
3	05/3	Danıştay 13. Daire	05/5733	04/11232	05/4936	Filsan Fuarçılık A.Ş	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		13-11-2003	03-73/880-380	İlk inceleme
4	05/4	Danıştay 13. Daire	05/5618	04/12514		Düzsan Düzce Birlik Orm.Ür.A.Ş	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		06-09-2002	02-53/685-278	Soruşturma
5	05/5	Danıştay 13. Daire	05/5640	04/12515		Dekor Orman Ürünleri San. ve Tic.A.Ş	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		06-09-2002	02-53/685-278	Soruşturma
6	05/6	Danıştay 13. Daire	05/5641	04/12513		Devrektaş Devrek Orman Ürünleri San. ve Tic.A.Ş	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		06-09-2002	02-53/685-278	Soruşturma
7	05/7	Danıştay 13. Daire	05/5643	04/12516		Yontaş Yonga Levha san.ve Tic.A.Ş	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		06-09-2002	02-53/685-278	Soruşturma
8	05/8	Danıştay 13. Daire	05/5642	04/12517		Mastaş Mudurnu Abant Sunta A.Ş	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		06-09-2002	02-53/685-278	Soruşturma
9	05/10	Danıştay 13. Daire	05/5682	04/10196	05/4743	Türker İnanoğlu	R.K.	Teknik	Hitam	Temyiz edilmeyecek	21-10-2002	02-64/803-325	Soruşturma
10	05/11	Danıştay 13. Daire	05/5908	04/10403	05/5187	M.Fadullah Cerrahoğlu	R.K.	Teknik	Hitam	Temyiz edilmeyecek	01-01-2002	02-06/51-24	Soruşturma
11	05/15	Danıştay 13. Daire	05/5712			Konmahsan Konya Mahrukatçıları Mad.İnş.Nak.San.ve Tic. A.Ş	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		19-10-2004	04-66/949-227	İlk inceleme
12	05/16	Danıştay 13. Daire	05/4545		05/4937	Hayri Turgut Kozlubl	R.K.	Teknik	Devam Ediyor	Temyiz	02-09-2004	04-57/779-197	Önaraştırma
13	05/17	Danıştay 13. Daire	05/5683			Pınar Süt Mamülleri San. A.Ş	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		19-01-2004	04-05/54-15	Soruşturma
14	05/18	Danıştay 13. Daire	05/4525		05/5348	Kraft Gıda San. ve Tic A.Ş (Kar Gıda San.ve Tic.A.Ş)	R.K.	Teknik	Hitam	Temyiz edilmeyecek	04-05-2004	04-32/377-95	Soruşturma
15	05/19	Danıştay 13. Daire	05/6022			UND Uluslararası Nakliyeciler Derneği	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		19.08.2004	04-56/754-190	Önaraştırma
16	05/20	Danıştay 13. Daire	05/5652		05/5498	Çamsan Ağaç San. ve Tiç. A.Ş	R.K.	Teknik	Hitam	Temyiz edilmeyecek	06.09.2002	02-53/685-278	Soruşturma

Sıra	Müş. No	Mahkeme	13. Daire Esas No	10. Daire Esas No	Karar No	Davacı	Davalı	Davanın Niteliği	Devam Hitam	Son Aşaması	Kurul Karar Tarihi	Kurul Karar No	Kurul Kararının Niteliği
17	05/22	Danıştay 13. Daire	05/6049			Metro Seyhat Taş. Tic. A.Ş	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		18.08.2004	04-55/751-188	Soruşturma
18	05/23	Danıştay 13. Daire	05/6052			Konya Metro Turizm Seyhat ve Tic.Ltd.Şti.	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		18.08.2004	04-55/751-188	Soruşturma
19	05/24	Danıştay 13. Daire	05/6199			Yemek Sepeti Elektronik İletişim Tanıtım Paz. Gıda Dan. Tic. Ltd.Şti.	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		20.09.2004	04-60/869-206	Muafiyet
20	05/25	Danıştay 13. Daire	05/6200			1-Dr Hans Riegel Vermögens 2- Paul Riegel Holding Verwaltungs GmbH	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		08.07.2004	04-46/588-143	Menfi Tespit
21	05/26	Danıştay 13. Daire	05/5935			Özkaymak Turizm Ltd.Şti	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		18.08.2004	04-55/751-188	Soruşturma
22	05/27	Danıştay 13. Daire	05/5763			Afyaon Veteriner Hekimleri Odası adına Başkan Dr. Fatih Mehmet Birdane	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		17.08.2004	04-54/749-186	Soruşturma
23	05/30	Danıştay 13. Daire	05/1834			Koruma Motorlu Araçlar San. Tic. A.Ş	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		27-09-2004	04-49/660-164	İlk inceleme
24	05/31	Danıştay 13. Daire	05/6362			Tekel Tütün,Tütün Mamülleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri Genel Müdürlüğü	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		25-11-2004	04-73/1066-265	İlk inceleme
25	05/37	Danıştay 13. Daire	05/6279			Mutlu Mert ve ASYAM Kuyumculuk Ltd.Şti.	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		17-06-2004	04-42/513-M	md.42/2
26	05/38	Danıştay 13. Daire	05/6608			Sodexho Restoran Servisleri A.Ş.	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		29-11-2004	04-74/1084-270	Soruşturma
27	05/39	Danıştay 13. Daire	05/6635			Recep Konuk	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		01-04-2004	04-23/250-54	Önaraştırma
28	05/40	Danıştay 13. Daire	05/6606			Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		01-04-2004	04-23/250-54	Önaraştırma
29	05/41	Danıştay 13. Daire	05/6643			Accord Servisleri International A.Ş.	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		29-11-2004	04-74/1084-270	Soruşturma
30	05/45	Danıştay 13. Daire	05/6267		05/6189	Graniser Grant ve Seramik ve San. Tic.A.Ş	R.K.	Teknik	Hitam	Temyiz edilmeyecek	24-02-2004	04-16/123-26	Soruşturma
31	05/46	Danıştay 13. Daire	05/6319		05/6181	1-Ak Gıda San. Tic. A.Ş 2-M.L.Topbaş 3-M.Ülker 4- S.Ülker 5- O.Özokur 6-Z.Z.Sözen 7- İ.H.Çizmeci	R.K.	Teknik	Hitam	Temyiz edilmeyecek	19-01-2004	04-05/54-15	Soruşturma

Sıra	Müş. No	Mahkeme	13. Daire Esas No	10. Daire Esas No	Karar No	Davacı	Davalı	Davanın Niteliği	Devam Hitam	Son Aşaması	Kurul Karar Tarihi	Kurul Karar No	Kurul Kararının Niteliği
32	05/47	Danıştay 13. Daire	05/6830			Anadolu Çimento T.A.Ş	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		08-04-2005	05-18/197 M	Soruşturma Açılması
33	05/48	Danıştay 13. Daire	05/6833			Set Beton Madencilik San. T.A.Ş	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		08-04-2005	05-18/197 M	Soruşturma Açılması
34	05/49	Danıştay 13. Daire	05/6835			Set Çimento San.ve Tic.A.Ş	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		08-04-2005	05-18/197 M	Soruşturma Açılması
35	05/50	Danıştay 13. Daire	05/6715			Afyon Çimento San. T.A.Ş	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		08-04-2005	05-18/197 M	Soruşturma Açılması
36	05/51	Danıştay 13. Daire	05/6848			Anadolu Cam San.A.Ş	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		01-12-2004	04-76/1086-271	Soruşturma
37	05/52	Danıştay 13. Daire	05/6834			S.S. Kömürçüler Temin ve Tevzi Koop.	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		03-03-2005	05-12/137-50	İlk inceleme
38	05/55	Danıştay 13. Daire	05/5244		05/6188	Yıldız Yapı Malz. Depo. Dağ.San ve Tic A.Ş	R.K.	Teknik	Hitam	Temyiz edilmeyecek	24-02-2004	04-16/123-26	Soruşturma
39	05/56	Danıştay 13. Daire	05/7155			Toprak Seramik ve Gıda San. ve Tic. A.Ş	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		24.02.2004	04-16/123-26	Soruşturma
40	05/57	Danıştay 13. Daire	05/6365		05/6183	Hedef Ecza Deposu Tic.A.Ş	R.K.	Teknik	Hitam	Temyiz edilmeyecek	03/05/2004	04-31/363-89	Soruşturma
41	05/58	Danıştay 13. Daire	05/7157			Büyük Aygın Süt Ürünleri San.ç Gıda İht.Ltd.Şti Ender Aygın Mehmet Aygın Mustafa Aygın Serhan Aygın	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		07.04.2005	05-22/275-74	Para Cezasına İtiraz
42	05/59	Danıştay 13. Daire	05/7027			Bis Enerji Üretim A.Ş	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		11.03.2005	05-14/173-M	md.42/2
43	05/60	Danıştay 13. Daire	05/7154			Toprak Seramik ve Gıda San. ve Tic. A.Ş	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		24.02.2004	04-16/123-26	Soruşturma
44	05/61	Danıştay 13. Daire	05/7419			Lafarge Beton A.Ş	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		02.12.2004	04-77/1109-278	Soruşturma
45	05/62	Danıştay 13. Daire	05/7386			Akçansa Çimento San .ve Tic. A.Ş	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		02/012/2004	04-77/1108-277	Soruşturma
46	05/63	Danıştay 13. Daire	05/7388			Çimentaş (İzmir Çimento Fabrikası A.Ş)	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		02.12.2004	04-77/1108-277	Soruşturma
47	05/64	Danıştay 13. Daire	05/7152			33. Bölge Afyon Eczacılar Odası Başkanlığı	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		17.08.2004	04-54/749-186	Soruşturma

Sıra	Müş. No	Mahkeme	13. Daire Esas No	10. Daire Esas No	Karar No	Davacı	Davalı	Davanın Niteliği	Devam Hitam	Son Aşaması	Kurul Karar Tarihi	Kurul Karar No	Kurul Kararının Niteliği
48	05/65	Danıştay 13. Daire	05/6364		05/6182	Es Ecza Deposu Tic. ve san. A.Ş	R.K.	Teknik	Hitam	Temyiz edilmeyecek	03.05.2004	04-31/363-89	Soruşturma
49	05/66	Danıştay 13. Daire	05/7409		06/889	Hüseyin Çetin	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		25.11.2004	04-73/1066-265	İlk inceleme
50	05/67	Danıştay 13. Daire	05/7426			1-Peugeot Otomotiv Pazarlama A.Ş 2-Peugeot Otomotiv A.Ş	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		27.12.2004	04-82/1168-294	Soruşturma
51	05/71	Danıştay 13. Daire	05/7476			İntek Pompa Makina Mühendislik İnş.Jeo.Tes.End.ve Tic Ltd.Şti.	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		02.06.2005	05-38/505-M	md.42/2
52	05/72	Danıştay 13. Daire	05/7203			1-M.Kalkavan 2-Ş.Kalkavan 3- M.Gündüz Kaptanoğlu 4-E.Mehmet Cerrahoğlu 5- Fuat Miras	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		16.12.2004	04-79/1147-287	Ortak Girişim
53	05/73	Danıştay 13. Daire	05/7387			Çimbeton Hazır Beton ve Prefabrik Yapı Elemanları San. Ve Tic. A.Ş	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		02.12.2005	04-77/1109-278	Soruşturma
54	05/74	Danıştay 13. Daire	05/5818		05/3612	1- Servet Ünsal 2-Servet Ünsal Sağlık Hizm.Ltd.Şti	R.K.	Teknik	Hitam	Temyiz edilmeyecek	13-08-2003	03-55/645-296	Soruşturma
55	05/75	Danıştay 13. Daire	05/7464			Akçansa Çimento San .ve Tic. A.Ş	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		02/012/2004	04-77/1109-278	Soruşturma
56	05/77	Danıştay 13. Daire	05/7504			Türk Eczacılar Birliği	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		04.11.2004	04-70/1012-247	Soruşturma
57	05/78	Danıştay 13. Daire	05/7537			Sabri Özteke	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		17.08.2004	04-54/749-186	Soruşturma
58	05/79	Danıştay 13. Daire	05/7540			Bülend Helvacıoğlu	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		17.08.2004	04-54/749-186	Soruşturma
59	05/80	Danıştay 13. Daire	05/7541			Ahmet Şaban Cengiz	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		17.08.2004	04-54/749-186	Soruşturma
60	05/81	Danıştay 13. Daire	05/7539			Nurhayat Özmutaf	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		17.08.2004	04-54/749-186	Soruşturma
61	05/82	Danıştay 13. Daire	05/7538			Mujan Aydın	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		17.08.2004	04-54/749-186	Soruşturma
62	05/83	Danıştay 13. Daire	05/6250		05/2536	Tüm Gözlük İht.Toptan ve Perakende Satıcıları Dayanışma Derneği	R.K.	Teknik	Devam Ediyor	Tashih Karar	30.06.2004	04-63/915-M	md.42/2
63	05/86	Danıştay 13. Daire	05/7506			Batisöke (Söke ÇimentoSanayi A.Ş)	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		02.12.2004	04-77/1108-277	Soruşturma

Sıra	Müş. No	Mahkeme	13. Daire Esas No	10. Daire Esas No	Karar No	Davacı	Davalı	Davanın Niteliği	Devam Hitam	Son Aşaması	Kurul Karar Tarihi	Kurul Karar No	Kurul Kararının Niteliği
64	05/87	Danıştay 13. Daire	05/7483		06/1000	1-Pierre Doman 2-Jean Pierre Le Boulicaut 3 A.Nuri Özkaya	R.K.	Teknik	Hitam	Temyiz edilmeyecek	02.12.2004	04-77/1108-277	Soruşturma
65	05/88	Danıştay 13. Daire	05/7482			Göлтаş Göller Bölgesi Çimento San.Tic.A.Ş	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		13.01.2005	05-05/42-17	Soruşturma
66	05/89	Danıştay 13. Daire	05/7629			Mehmet Akbay	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		25.11.2004	04-73/1066-265	İlk inceleme
67	05/90	Danıştay 13. Daire	05/7473			Türkiye Seyahat Acentaları Birliği	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		27.10.2004	04-69/979-237	Muafiyet
68	05/91	Danıştay 13. Daire	05/7207			1- Elektrik Üreticileri Derneği 2-Bis Enerji Üre. A.Ş 3-Akenerji Elektrik Otp. A.Ş	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		09.12.2004	04-78/1114-281	İlk inceleme
69	05/93	Danıştay 13. Daire	05/7776		06/999	TESK (Türkiye Esnaf Sanatkar Konfederasyonu)	R.K.	Teknik	Hitam	Temyiz edilmeyecek	07.01.2005	05-02/18-9	Soruşturma
70	05/94	Danıştay 13. Daire	05/7697			Bilgi ve Teknoloji Grubu Ltd.Şti.	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		03.02.2005	05-07/62-27	Önaraştırma
71	05/95	Danıştay 13. Daire	05/7507			Batıçim Batı Anadolu Çimento San. A.Ş	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		02.12.2004	04-77/1109-278	Soruşturma
72	05/96	Danıştay 13. Daire	05/7505			Batıçim Batı Anadolu Çimento San. A.Ş	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		02.12.2004	04-77/1108-277	Soruşturma
73	05/97	Danıştay 13. Daire	05/7623		05/6190	Erhan Kamışlı, J.P.Felix Mellen, B.V.Jean Ghins, A.Schuer, S.Dreher, Z.E. Tunçay, H. Güleşçi, P.M.Vanfrachem, H. Katrancı, A.V. Pekkin	R.K.	Teknik	Hitam	Temyiz edilmeyecek	02.12.2004	04-77/1109-278	Soruşturma
74	05/98	Danıştay 13. Daire	05/7484			Denizli Çimento Sanayi A.Ş	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		02.12.2004	04-77/1108-277	Soruşturma
75	05/99	Danıştay 13. Daire	05/7550			Fatma Meltem Günel	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		02.12.2004	04-77/1109-278	Soruşturma
76	05/100	Danıştay 13. Daire	05/7556			Tufan Ünal	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		02.12.2004	04-77/1109-278	Soruşturma
77	05/101	Danıştay 13. Daire	05/7545			Feyyaz Nurullah İzmirlioğlu	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		02.12.2004	04-77/1109-278	Soruşturma
78	05/102	Danıştay 13. Daire	05/7544			Eşref Baltacı	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		02.12.2004	04-77/1109-278	Soruşturma

Sıra	Müş. No	Mahkeme	13. Daire Esas No	10. Daire Esas No	Karar No	Davacı	Davalı	Davanın Niteliği	Devam Hitam	Son Aşaması	Kurul Karar Tarihi	Kurul Karar No	Kurul Kararının Niteliği
79	05/103	Danıştay 13. Daire	05/7589		06/998	Mehmet Yavuz, Bülent Özakdağ, Mehmet Ö. Küçükkaragöz	R.K.	Teknik	Hitam	Temyiz edilmeyecek	02.12.2004	04-77/1109-278	Soruşturma
80	05/104	Danıştay 13. Daire	05/7548			Seyit Şanlı	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		03.12.2004	04-77/1109-278	Soruşturma
81	05/105	Danıştay 13. Daire	05/6605			Mehmet A. Aksu, H.Alkan, S.Yücel, A.Gübbük, C. Sezer, Ö. Pektaş	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		01.04.2004	04-23/250-54	Önaraştırma
82	05/106	Danıştay 13. Daire	05/7622			Mehmet Domaç, S. Baykara, S.T. Çağlar, M. Sağır, A.İşık, E.Lüleburgaz,.....M.Dinç	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		04.11.2004	04-70/1012-247	Soruşturma
83	05/107	Danıştay 13. Daire	05/7407		05/6184	Ege Vitrifiye Sağlık Gereçleri San ve Tic A.Ş	R.K.	Teknik	Hitam	Temyiz edilmeyecek	24.02.2004	04-16/123-26	Soruşturma
84	05/108	Danıştay 13. Daire	05/7628			Denizli Çimento Sanayi A.Ş	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		13.01.2005	05-05/42-17	Soruşturma
85	05/109	Danıştay 13. Daire	05/7547			Şinasi Ertan	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		02.12.2004	04-77/1109-278	Soruşturma
86	05/110	Danıştay 13. Daire	05/7549			Muzaffer Nurullah İzmirlioğlu	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		02.12.2004	04-77/1109-278	Soruşturma
87	05/111	Danıştay 13. Daire	05/7546			Mehmet Mustafa Bükey	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		02.12.2004	04-77/1109-278	Soruşturma
88	05/112	Danıştay 13. Daire	05/7404		05/6197	Ege Seramik Sanayi A.Ş	R.K.	Teknik	Hitam	Temyiz edilmeyecek	24.02.2004	04-16/123-26	Soruşturma
89	05/113	Danıştay 13. Daire	05/7486			Modern Beton Sanayi A.Ş	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		02.12.2004	04-77/1109-278	Soruşturma
90	05/114	Danıştay 13. Daire	05/7557			Türkan Baltalı	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		02.12.2004	04-77/1109-278	Soruşturma
91	05/115	Danıştay 13. Daire	05/7543			Sevinç İzmiroğlu	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		02.12.2004	04-77/1109-278	Soruşturma
92	05/116	Danıştay 13. Daire	05/7187			Gemlik Gübre San. A.Ş	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		03.03.2005	05-12/136-49	İlk inceleme
93	05/118	Danıştay 13. Daire	05/7976			Hannover Messe International İstanbul Uluslararası Fuarçılık Ltd.Şti.	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		02.06.2005	05-38/502-M	md.42/2

Sıra	Müş. No	Mahkeme	13. Daire Esas No	10. Daire Esas No	Karar No	Davacı	Davalı	Davanın Niteliği	Devam Hitam	Son Aşaması	Kurul Karar Tarihi	Kurul Karar No	Kurul Kararının Niteliği
94	05/119	Danıştay 13. Daire	05/7696			Altbaşak Un ve Unlu Mamuller San.ve Tic.Ltd.Şt. (ve 15 Adet Ekmek Fırını)	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		17.08.2004	04-54/750-187	Soruşturma
95	05/120	Danıştay 13. Daire	05/7649			TMMOB Makina Müh.Odası	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		03.02.2005 10/02/2005	05-07/55-22 05-10/82-31	Özelleştirme
96	05/121	Danıştay 13. Daire	05/7784			Arpel Otomotiv San. ve Tic. Ltd.Şti.	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		17.05.2005	05-32/424-M	md.42/2
97	05/122	Danıştay 13. Daire	05/7739			Biryay Birleşik Basın Yayın Dağıtım A.Ş	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		11.11.2004	04-71/1027-253	Para Cezasına İtiraz
98	05/123	Danıştay 13. Daire	05/7740			Yaysat Yayın Satış Paz.Dağt. A.Ş	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		11.11.2004	04-71/1027-253	Para Cezasına İtiraz
99	05/124	Danıştay 13. Daire	05/7974			Bimpaş Bira ve Meşrubat Paz. A.Ş.	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		22.04.2005	05-27/317-80	Muafiyet
100	05/126	Danıştay 13. Daire	05/7968			Birleşik Basın Dağıtım A.Ş	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		11.11.2004	04-71/1027-253	Para Cezasına İtiraz
101	05/127	Danıştay 13. Daire	05/6947			Ömer Lütfi Evren	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		01.04.2004	04-23/250-54	Önaraştırma
102	05/128	Danıştay 13. Daire	05/6948			Şefik Tokat	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		01.04.2004	04-23/250-54	Önaraştırma
103	05/130	Danıştay 13. Daire	05/7474			Taner Çağatay	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		25.11.2004	04-73/1066-265	İlk inceleme
104	05/132	Danıştay 13. Daire	05/8957			Denizli Çimento Sanayi A.Ş. Modren Beton A.Ş.	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		06.06.2005	05-38/511-121	Para Cezasına İtiraz
105	05/135	Danıştay 13. Daire	05/8951			Etes Pazarlama Dağıtım Tic.A.Ş.	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		22.04.2005	05-27/317-80	Muafiyet
106	05/136	Danıştay 13. Daire	05/7877			Türk Haber Sen	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		21.07.2005	05-48/681-175	Özelleştirme
107	05/137	Danıştay 13. Daire	05/9031			1-TAB Gıda San.ve Tic. A.Ş 2-FASDAT Gıda Dağt.San.Tic.A.Ş	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		26.05.2005	05-36/453-106	Önaraştırma
108	05/138	Danıştay 13. Daire	05/9030			Mersin Radyo Metropol Yayıncılık San. Tic.A.Ş	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		26.05.2005	05-36/451-104	İlk inceleme
109	05/139	Danıştay 13. Daire	05/7878			Türk Haber -İş Sendikası Genel Başkanlığı	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		21.07.2005	05-48/681-175	Özelleştirme
110	05/141	Danıştay 13. Daire	05/9023			Mustafa Turan	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		01.04.2004	04-23/250-54	Önaraştırma

Sıra	Müş. No	Mahkeme	13. Daire Esas No	10. Daire Esas No	Karar No	Davacı	Davalı	Davanın Niteliği	Devam Hitam	Son Aşaması	Kurul Karar Tarihi	Kurul Karar No	Kurul Kararının Niteliği
111	05/149	Danıştay 13. Daire	05/7969			Elektrik Mühendisleri Odası	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		21.07.2005	05-48/681-175	Özelleştirme
112	05/152	Danıştay 13. Daire	05/9486			Hannover Messe International İstanbul Uluslararası Fuarçılık Ltd.Şti	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		14-07-2005	05-47/674-174	Önaraştırma
113	05/153	Danıştay 13. Daire	05/9557			Adana Fotoğrafçılar Odası Başkanlığı	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		08-09-2005	05-55/841-M	md.42/2
114	05/154	Danıştay 13. Daire	05/9483			Kansuk Laboratuvarı San. ve Tic. A.Ş.	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		14-07-2005	05-47/676--M	md.42/2
115	05/159	Danıştay 13. Daire	05/9603			Tahsin ÜNAL	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		01.04.2004	04-23/250-54	Önaraştırma
116	05/161	Danıştay 13. Daire	05/9921			Mustafa Sayın	R.K.	Teknik	Devam Ediyor		15.04.2004	04-26/296 M	md.42/2

İLGİLİ İNTERNET ADRESLERİ

REKABET KURUMU: <http://www.rekabet.gov.tr>

Rekabet ile İlgili Siteler

- [American Antitrust Institute](http://www.antitrustinstitute.org/) <http://www.antitrustinstitute.org/>
- [Antitrust Policy](http://www.antitrust.org/) <http://www.antitrust.org/>
- [Economics Departments, Institutes and Research Centers in the World :Industrial Economics, Regulation](http://netec.mcc.ac.uk/EDIRC/indecon.html) <http://netec.mcc.ac.uk/EDIRC/indecon.html>
- [The Economics of Competition](http://www.kevinhinde.com/competition/) <http://www.kevinhinde.com/competition/>
- [EU DG Competition](http://europa.eu.int/comm/competition/index_en.html) http://europa.eu.int/comm/competition/index_en.html
- [EU Published in the Official Journal on Antitrust](http://europa.eu.int/comm/competition/antitrust/oj/) <http://europa.eu.int/comm/competition/antitrust/oj/>
- [EU Recent case-law of the Court of Justice and the Court of First Instance- Search Engine](http://www.europa.eu.int/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=en) <http://www.europa.eu.int/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=en>
- [Guide to Antitrust Resources on the Web](http://www.antitrustinstitute.org/links.cfm) <http://www.antitrustinstitute.org/links.cfm>
- [International Competition Network](http://www.internationalcompetitionnetwork.org/) <http://www.internationalcompetitionnetwork.org/>
- [NBER Papers in Antitrust Policy](http://papers.nber.org/jel/L4.html) <http://papers.nber.org/jel/L4.html>
- [OECD Competition Policy](http://www.oecd.org/topic/0,2686,en_2649_37463_1_1_1_1_37463,00.html) http://www.oecd.org/topic/0,2686,en_2649_37463_1_1_1_1_37463,00.html
- [OECD Regulation and Sector Links](http://www.oecd.org/document/48/0,2340,en_2649_34753_29165232_1_1_1_1,00.html) http://www.oecd.org/document/48/0,2340,en_2649_34753_29165232_1_1_1_1,00.html
- [US Antitrust Case Browser](http://www.stolaf.edu/people/becker/antitrust/) <http://www.stolaf.edu/people/becker/antitrust/>
- [US Department of Justice-Antitrust Division](http://www.usdoj.gov/atr/) <http://www.usdoj.gov/atr/>
- [US Federal Trade Commission](http://www.ftc.gov/) <http://www.ftc.gov/>
- [World's Biggest Competition, Anti-trust and Regulatory Sites List](http://www.clubi.ie/competition/compframesite/index.htm) <http://www.clubi.ie/competition/compframesite/index.htm>
- [WTO - Competition Policy](http://www.wto.org/english/tratop_e/comp_e/comp_e.htm) http://www.wto.org/english/tratop_e/comp_e/comp_e.htm

Ekonomi ile İlgili Siteler

- [Aykut Kibritçioğlu's Homepage](http://politics.ankara.edu.tr/%7Ekibritci/) <http://politics.ankara.edu.tr/%7Ekibritci/>
- [Belgenet Ekonomi](http://www.belgenet.com/eko.html) <http://www.belgenet.com/eko.html>
- [Ceterisparibus](http://www.ceterisparibus.net/) <http://www.ceterisparibus.net/>
- [Econ Course-related Links](http://www.louisville.edu/~bmhawa01/econpage/links2.html) <http://www.louisville.edu/~bmhawa01/econpage/links2.html>
- [Econ Papers](http://econpapers.hhs.se/) <http://econpapers.hhs.se/>
- [Economics Resources on the Web](http://economics.about.com/mbody.htm) <http://economics.about.com/mbody.htm>
- [Economics Working Papers Archive](http://econwpa.wustl.edu/wpawelcome.html) <http://econwpa.wustl.edu/wpawelcome.html>
- [Economicsearch](http://www.economicsearch.com/) <http://www.economicsearch.com/>
- [Econturk](http://www.econturk.org/) <http://www.econturk.org/>
- [Ekonomistler Platformu](http://www.ekonomistler.com/) <http://www.ekonomistler.com/>

- [Industrial Organization Links](http://luiscabral.org/iio/links/) http://luiscabral.org/iio/links/
- [Internet Based Economics Lesson Materials](http://www.econedlink.org/) http://www.econedlink.org/
- [The Internet Site for Economists](http://www.inomics.com/cgi/show) http://www.inomics.com/cgi/show
- [The Journal of Economic Education](http://www.indiana.edu/%7Eeconed/index.html) http://www.indiana.edu/%7Eeconed/index.html
- [NBER-The National Bureau of Economic Research](http://www.nber.org/) http://www.nber.org/
- [NetEc Search](http://econpapers.repec.org/scripts/search.asp?pg=-1) http://econpapers.repec.org/scripts/search.asp?pg=-1
- [Online Economics Textbooks](http://www.oswego.edu/%7Eeconomic/newbooks.htm) http://www.oswego.edu/%7Eeconomic/newbooks.htm
- [Ranking of Economics Departments](http://student.vub.ac.be/%7Etcoupe/ranking.html) http://student.vub.ac.be/%7Etcoupe/ranking.html
- [RePEc](http://www.repec.org/) http://www.repec.org/
- [Resources for Economists on the Internet](http://www.rfe.org/) http://www.rfe.org/
- [Scandinavian Working Papers in Economics](http://swopec.hhs.se/) http://swopec.hhs.se/
- [Search for New Economics Papers: Industrial Organization](http://www.jiscmail.ac.uk/cgi-bin/wa.exe?S1=nep-ind) http://www.jiscmail.ac.uk/cgi-bin/wa.exe?S1=nep-ind
- [U. S. Economics Departments on the Internet](http://www.amosweb.com/econdept/) http://www.amosweb.com/econdept/
- [Webec -The List of Economics Journals](http://www.helsinki.fi/WebEc/journals.html) http://www.helsinki.fi/WebEc/journals.html

Diğer Siteler

- [World Courts](http://www.worldcourts.com/) http://www.worldcourts.com/
- [World Lecture Hall](http://wnt.cc.utexas.edu/%7Ewllh/browse/index.cfm) http://wnt.cc.utexas.edu/%7Ewllh/browse/index.cfm
- [Computing Skills for Economists](http://www.wiley.co.uk/wileychi/judge/links.html) http://www.wiley.co.uk/wileychi/judge/links.html
- [Türk Hukuk Sitesi](http://www.turkhukuksitesi.com/) http://www.turkhukuksitesi.com/
- [Türk Vergi Rehberi](http://www.ymm.net/) http://www.ymm.net/

AB ile İlgili Siteler

- [European Integration online Papers](http://olymp.wu-wien.ac.at/eiop/) http://olymp.wu-wien.ac.at/eiop/
- [Official Journal of the European Communities](http://europa.eu.int/eur-lex/en/oj/index.html) http://europa.eu.int/eur-lex/en/oj/index.html
- [Brussels Brief -News](http://www.stanbrook.com/news/) http://www.stanbrook.com/news/
- [Eurostat](http://europa.eu.int/comm/eurostat/Public/datashop/print-catalogue/EN?catalogue=Eurostat) http://europa.eu.int/comm/eurostat/Public/datashop/print-catalogue/EN?catalogue=Eurostat

Türkiye'deki Siteler

- [T. C. Cumhurbaşkanlığı](http://www.cankaya.gov.tr/) http://www.cankaya.gov.tr/
- [Türkiye Büyük Millet Meclisi](http://www.tbmm.gov.tr/) http://www.tbmm.gov.tr/
- [T. C. Başbakanlık](http://www.basbakanlik.gov.tr/) http://www.basbakanlik.gov.tr/
- [Başbakanlık - Özelleştirme İdaresi Başkanlığı](http://www.oib.gov.tr/) http://www.oib.gov.tr/
- [Başbakanlık - Devlet Personel Başkanlığı](http://www.basbakanlik-dpb.gov.tr/ana.htm) http://www.basbakanlik-dpb.gov.tr/ana.htm
- [Başbakanlık - Hazine Müsteşarlığı](http://www.treasury.gov.tr/giris.htm) http://www.treasury.gov.tr/giris.htm
- [Başbakanlık - Basın Yayın Genel Müdürlüğü](http://www.byegm.gov.tr/) http://www.byegm.gov.tr/
- [Başbakanlık - Dış Ticaret Müsteşarlığı](http://www.foreigntrade.gov.tr/) http://www.foreigntrade.gov.tr/

- [Die Haber Bültenleri](http://www.die.gov.tr/hbultenleri.htm) http://www.die.gov.tr/hbultenleri.htm
- [Die Haber Bültenleri Kamuoyuna Açıklama-Yayımlama Takvimi](http://www.die.gov.tr/yayin/HBtakvim.html) http://www.die.gov.tr/yayin/HBtakvim.html
- [Devlet Planlama Teşkilatı](http://www.dpt.gov.tr/) http://www.dpt.gov.tr/
- [T. C. Gümrük Müsteşarlığı](http://www.gumruk.gov.tr/) http://www.gumruk.gov.tr/
- [T. C. Merkez Bankası](http://www.tcmb.gov.tr/) http://www.tcmb.gov.tr/
- [T. C. Milli Eğitim Bakanlığı](http://www.meb.gov.tr/index800.htm) http://www.meb.gov.tr/index800.htm
- [T. C. Dışişleri Bakanlığı](http://www.mfa.gov.tr/MFA_tr/) http://www.mfa.gov.tr/MFA_tr/
- [T. C. İçişleri Bakanlığı](http://www.icisleri.gov.tr/) http://www.icisleri.gov.tr/
- [İçişleri Bakanlığı - Nüfus ve Vatandaşlık İşleri](http://www.nvi.gov.tr/11.html) http://www.nvi.gov.tr/11.html
- [İçişleri Bakanlığı - Sivil Savunma Genel Müdürlüğü](http://www.ssgm.gov.tr/) http://www.ssgm.gov.tr/
- [İçişleri Bakanlığı - Emniyet Genel Müdürlüğü](http://www.egm.gov.tr/) http://www.egm.gov.tr/
- [İçişleri Bakanlığı - Mahalli İdareler](http://www.mahalli-idareler.gov.tr/) http://www.mahalli-idareler.gov.tr/
- [T. C. Maliye Bakanlığı](http://www.maliye.gov.tr/) http://www.maliye.gov.tr/
- [Maliye Bakanlığı- Gelirler Genel Müdürlüğü](http://www.gelirler.gov.tr/gelir2.nsf) http://www.gelirler.gov.tr/gelir2.nsf
- [Maliye Bakanlığı- Muhasebat Genel Müdürlüğü](http://www.muhasibat.gov.tr/) http://www.muhasibat.gov.tr/
- [Maliye Bakanlığı- Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü](http://www.bumko.gov.tr/) http://www.bumko.gov.tr/
- [Sermaye Piyasası Kurulu](http://www.spk.gov.tr/) http://www.spk.gov.tr/
- [Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu](http://www.bddk.org.tr/turkce/anasayfa/) http://www.bddk.org.tr/turkce/anasayfa/
- [Kamu İhale Kurumu](http://www.kik.gov.tr) http://www.kik.gov.tr
- [Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu](http://www.epdk.org.tr/) http://www.epdk.org.tr/
- [Telekomünikasyon Kurumu](http://www.tk.gov.tr/) http://www.tk.gov.tr/
- [Türk Eximbank](http://www.eximbank.gov.tr/) http://www.eximbank.gov.tr/
- [T. C. Adalet Bakanlığı](http://www.adalet.gov.tr/) http://www.adalet.gov.tr/
- [Adalet Bakanlığı - Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü](http://www.adli-sicil.gov.tr/) http://www.adli-sicil.gov.tr/
- [Yargıtay](http://www.yargitay.gov.tr/) http://www.yargitay.gov.tr/
- [Danıştay](http://www.danistay.gov.tr/) http://www.danistay.gov.tr/
- [Sayıştay](http://www.sayistay.gov.tr/) http://www.sayistay.gov.tr/
- [Anayasa Mahkemesi](http://www.anayasa.gov.tr/a2.htm) http://www.anayasa.gov.tr/a2.htm
- [T. C. Kültür Bakanlığı](http://www.kultur.gov.tr/) http://www.kultur.gov.tr/
- [T. C. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı](http://www.sanayi.gov.tr/) http://www.sanayi.gov.tr/
- [T. C. Orman Bakanlığı](http://www.orman.gov.tr/) http://www.orman.gov.tr/
- [Orman Genel Müdürlüğü](http://www.ogm.gov.tr/) http://www.ogm.gov.tr/
- [T. C. Milli Savunma Bakanlığı](http://www.msb.gov.tr/) http://www.msb.gov.tr/
- [Milli Savunma Bakanlığı - Savunma Sanayi Müsteşarlığı](http://www.ssm.gov.tr/) http://www.ssm.gov.tr/
- [T. C. Sağlık Bakanlığı](http://www.saglik.gov.tr/) http://www.saglik.gov.tr/

- [Milli İstihbarat Teşkilatı](http://www.mit.gov.tr/) http://www.mit.gov.tr/
- [T. C. Ulaştırma Bakanlığı](http://www.ubak.gov.tr/) http://www.ubak.gov.tr/
- [T. C. Turizm Bakanlığı](http://www.turizm.gov.tr/) http://www.turizm.gov.tr/
- [T. C. Tarım ve Köyişleri Bakanlığı](http://www.tarim.gov.tr/arayuz/9/menu.asp) http://www.tarim.gov.tr/arayuz/9/menu.asp
- [T. C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı](http://www.enerji.gov.tr/) http://www.enerji.gov.tr/
- [T. C. Çevre Bakanlığı](http://www.cevre.gov.tr/) http://www.cevre.gov.tr/
- [T. C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı](http://www.calisma.gov.tr/) http://www.calisma.gov.tr/
- [T. C. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı](http://www.yigm.gov.tr/) http://www.yigm.gov.tr/